བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་བཞུགས་སོ།།

སྨད་ཆ།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ།

འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2021

བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ།།

སྨད་ཆ།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ།

འབྲས་སྤུངས་བློ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
DREPUNG LOSELING LIBRARY SOCIETY

2021

PAN-CHEN BSOD-NAMS GRAGS-PA LITERATURE SERIES

Volume: 67

པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་པོད་ཕྲེང་། ༼ ༦༧ ༽

First Edition:	1997 (1000 Copies)
Second Edition:	1999 (1000 Copies)
Third Edition:	2001 (1000 Copies)
Forth Edition:	2006 (1000 Copies)
Fifth Edition:	2015 (1000 Copies)

Copyright © D.L.L. Society 1997

Published by:

Drepung Loseling Library Society
P.O. Tibetan Colony-581411
Mundgod (N.K.) Karnataka
India

Phone: (08301) 245657
E-mail:- dllsociety@yahoo.co.in

Data Composed By:
D. L. L. Society Computer Section

པར་ཛ་སྒྲིག་པོའི་སྔོན་གླེང་།

༄༅ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་འགྲེལ་བཤད་དུ་མ་ཞིག་བཞུགས་ཀྱང་། རང་རེའི་ཁ་བའི་ལྗོངས་ཀྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་མཛད་པའི་ལེགས་པར་བཤད་པ་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་འདི་ཉིད་ནི་བརྗོད་བྱ་གཏིང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་དང་དྲི་མ་མེད་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་རྒྱབ་བརྟེན་སྙིང་བ། གཞན་གྱི་ལོག་བཤད་དང་རང་ལུགས་ཀྱི་གཏད་སོ་བཅས་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཕྱེ་པས། འགྲེལ་བཤད་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་། ལྷག་པར་དུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་ལ་གཟིགས་ནས་ང་རྒྱལ་གྱི་རི་བོ་ཉིལ་ཞིང་། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྟག་ཚང་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོས།

ཁྱེད་བློ་ཉི་མ་གཞོན་ནུའི་དུས་ཀྱི་ཚེ། །
མདོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་པད་ཚལ་རྒྱས་མཐོང་ནས། །
བདག་བློ་ཁེངས་པའི་ཀུན་སྨུད་ལྷག་པར་ཟུམ། །
ཟབ་ཡངས་མཁྱེན་པའི་གཏེར་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །

ཞེས་གཟུ་བོར་གནས་པའི་བསྔགས་བརྗོད་ཀྱང་གནང་ཞིང་། མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་གནས་བཅས་པའི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་ལ་འཆད་ཉན་གནང་བའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་སྐྱེ་བོ་བགྲང་ལས་འདས་པ་སྨིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་གཤེགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ། རྒྱ་ནག་དང་སོག་ཡུལ་སོགས་ལ་ཡང་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འོད་དཀར་སྣུམ་པོས་བྱ་བྲལ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས་པ་བརྗོད་ལས་འདས།

ས་ཕག་བཙན་འཇོལ་བྱུང་བའི་རྗེས་༧གོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་བྱིན་མཐུ་ལས་བྱེས་བྱོལ་ཆོས་སྡེ་ཁག་ཏུ་ནང་བསྟན་གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་དམིགས་བསལ་བཤད་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཆོས་ལུགས་རང་རང་གི་ལྟ་གྲུབ་ལ་སྦྱོང་བརྩོན་གྱི་ལེའུ་གསར་པ་ཞིག་འགོ་འབུས་ཏེ་ཚར་རྗེས་ཀྱི་ཤ་མོ་བརྗོལ་བ་བཞིན་ཕྱོགས་གང་སར་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་གསར་བུ་སློབ་གཉེར་བ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་དང་བསྟུན། དཔེ་མཛོད་ཁང་འདི་ནས་འཕགས་བོད་ཀྱི་གསུང་རབ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དཔར་རྒྱ་གསར་བསྒྲིགས་དང་དཔར་བསྐྲུན་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་དང་བྱེད་མུས་སུ་མཆིས། སྔ་ལོ་ནས་རང་གི་ཉམས་མྱོང་དང་བསྟུན་ནས་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་གཟིགས་བདེའི་སྐད་རྗེའི་ལེགས་བཤད་འདི་ཉིད་དང་རྒྱུན་ཆ་འགྲེལ་སྦྱར་བ་དང་། ས་བཅད་སོ་སོའི་མཚན་བྱང་དག་ཡིག་ཆུང་བཟོས་ཏེ་ཤད་ཀུག་ཏུ་བཙུགས་པ། མ་དཔེ་གཞན་དང་གཞན་བསྡུར་བའི་མཆན་རྣམས་ཀྱང་(ཕྱི་ལོ་༢༠༠༥ ལོར་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་གི་བསྡུར་མཆན་གཞིར་བཟུང་ཡོད།)སྟབས་གཅིག་ཏུ་དེབ་འདིའི་མཇུག་ཏུ་བཀོད་པ་དང་ཞུ་དག་སོགས་ཕྲན་གྱིས་འབད་བརྩོན་ཅི་ནུས་བགྱིས་ཡོད། མཁས་དབང་དུ་མས་ཞུ་དག་གནང་སྟེ་རྒྱ་ཆེན་སློབ་གཉེར་བ་ཚོའི་སྤྱན་ལམ་དུ་ཕུལ་ཐུབ་པར་བྱུང་བ་བཅས་ལ་གུས་པར་དགའ་སྤྲོ་ཆེ་ཞིང་། རང་གིས་དགེ་བའི་བྱ་བ་མི་དམན་པ་ཞིག་བསྒྲུབས་ཐུབ་པའི་སྣང་བ་ཡང་ཤར། མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཚེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་དག་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། གཞུང་འདིར་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བྱ་བ་མི་ནུབ་གཡར་མཚོ་ལྟར་འཕེལ་བའི་སྨོན་འདུན་བཅས་འབྲས་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་པར་རྩ་སྒྲིག་པ་པོ་ཨུ་རྒྱན་སྐྱབས་སམ་དགེ་ལེགས་སུ་འབོད་པས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༩ ཉིན།

དཀར་ཆག

སྐབས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས།

སྐབས་གསུམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད།

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐོར།

གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སྐོར།

གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

སྦྱོར་བའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྐོར།

མཐོང་ལམ་གྱི་སྐོར།

སྐབས་བཞི་པ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ།

རྣམ་པའི་སྐོར།

ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྐོར།

སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

ཞིང་དག་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

སྐབས་ལྔ་པ་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས།

དྲོད་སོགས་བཞིའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐོར།

མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐོར།

སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐོར།

རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་བའི་སྐོར།

སྐབས་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ།

ངོ་བོ་ཉིད་སྐུའི་སྐོར།

ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་སྐོར།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་
སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་འཐོབ་བྱེད་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་འཆད་དོ། །འབྲེལ་ནི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྔ་ཐོབ་པ་མེད་པར་རྣམ་མཁྱེན་རྟོགས་པ་སྔ་ཐོབ་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟིན་པ་དང་རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནས་གནས་གཙང་མའི་བར་གྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་ཏེ་གཟི་མེད་པར་མཛད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་དྲུང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནི་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན་ལྷན་ནེ་མ་ཡིན་ལྷང་ངེ་མ་

ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་འབའ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་དྲུང་ན་ལྷུགས་ནག་པོ་ལྷམ་མེ་མ་ཡིན་པ་སོགས་དཔེ་དོན་དུ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་སྨོད་དུ་རུང་བར་བྱས་པ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ལྷ་འདི་རྣམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་བསྟན་པ་ཉན་འདོད་ནས་ལྷགས་ན། བྱང་ཆེན་ཇི་ལྟར་ཡུམ་ལ་གནས་པར་བྱ། དེའི་ཡུམ་གང་ཞེས་དྲིས་པ་འདིའི་མདོར་ལེ་བརྒྱད་མར་སྦྱར་ནས་ཀྲང་པ་འདི་གཉིས་སོ་སོ་ལ་མདོ་སྦྱར་རོ། །དེའི་དགོངས་པ་ནི་གོང་དུ་འོད་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་ན་ང་རྒྱལ་ཆག་སྟེ། མཐུ་ཁྱད་ཅན་དེ་ལ་དད་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་ཆེ་རབ་འབྱོར་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་ཉན་པའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པ་རྒྱ་བའི་དགོས་པ་དང་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དེའི་དགོས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(བརྗེད་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ལ་གསུམ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བ། ཡུལ་ངེས་པ་དང‥‥‥‥‥། །

གསེར་ཕྲེང་། གནས་སྐབས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ནི། ལྷའི་བུ་གང་དག་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དེ་ལ་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གནས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས། དེ་ལ་གནས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་པར་བསྟན་པས་བྱང་སེམས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་དང་ཉན་རང་རྣམས་དེ་མིན་པར་གསུངས་སོ། །སྙིང་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་སྐྱོན་མེད་པར་ཞུགས་པ་དམན་ལམ་གྱིས་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་། མཚམས་བཅད་པ་འཁོར་བའི་ཟམ་པ་བཅད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལན་བདུན་པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་

བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ་ནམ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལ་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་དང་། དག་ལྡན་ལས་ཀྱང་ཞི་བགྲོད་ལ་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཡི་དོན་དུ་བཤད་ཅིང་ཁྱབ་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་འདོད་དེ་གྲགས་ཆར་ཡང་ངོ་། །རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་དོན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། མཚམས་བཅད་པའི་དོན་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ལོག་པ་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་གྱི་གནོད་འཛོམས་སུ་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་བཤད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ནོར་ཏེ། དེ་ལ་མཚམས་བཅད་པ་མེད་པས་སོ། །གནོད་འཛོམས་ཆུང་བར་རྒྱན་ཞུགས་ཡན་ཆད་ཡང་དག་པར་ངེས་པ་ལ་བཤད་ནས་མཚམས་བཅད་པའི་དོན་ཉན་ཐོས་འཁོར་བ་ལ་སྐྲག་ནས་དེ་སྤངས་ཏེ་ཞི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་(མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི།

རྩ་བ། ············ཁྱབ་པ་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། མཐར་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པས་ཁྱབ་པ་ནི། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་དེ་དག་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་སྐྱར་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་དེས་ཀྱང་སེམས་བསྐྱེད་པར་བསྟན་པས་ཁྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་)ནི།

རྩ་བ། རང་བཞིན་དང་ནི·············། །

གསེར་ཕྲེང་། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་བཞིན་ནི། ཁོ་བོ་ནི་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དེ། ཞེས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དེ་དག་གི་དགེ་བ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་ལ་སྐྱེད་མི་ནུས་ཞེས་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་(བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

རྒྱ་བ། ············དེ་ཡི་ལས། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ཤེས་དེ་ཡི་བྱེད་ལས་ནི། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་མཆོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་བཟུང་བར་སྙིང་མཆོག་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་ལ་རྒྱུན་སྣང་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱེ་བར་རུང་བ་ཉིད་དུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དག་གིས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ནི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་པོ་ན་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་ཟུར་གྱིས་རྟེན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མོག་མོག་པོར་ཏེ་དྲི་མ་ཅན་ལྟ་བུར་མཛད་དོ། །གང་གིས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་དེ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་སོ། །གང་ན། ལྷ་དང་སོགས་པས་ཀླུ་དང་དྲི་ཟ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འོད་དོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། ལམ་སོགས་སོ། །མོག་མོག་པོར་བྱས་པས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་དུ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ན། འདོད་ལྷ་དྲུག་དང་གཟུགས་ཁམས་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་མི་དགོས་པ་དང་། བྱམས་པ་བཞུགས་པ་དང་། རང་གིས་སྤྲུལ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་སྤྲུལ་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རློམ་པ་སོ་སོ་བ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་རང་རང་གི་གཟུགས་མཛེས་ཤིང་འོད་དང་ལྡན་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ང་རྒྱལ་ཡོད་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མནན་པས་རློམ་

པ་རྣམས་ཞི་བར་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །གལ་ཏེ་ལམ་ཞེན་སྐྱེ་ཚུང་གི་དོན་དུ་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ལ་ཡང་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། དེའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་མཛད་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཁོ་ན་ལ་ལམ་ཞེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བས་ལམ་ཞེན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འདོད་ན་ང་རྒྱལ་སྤང་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་དང་ཞུམ་པ་གཉིས་ཀ་བསལ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟུང་གཅིག་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བ་ནི་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོར་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ལམ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པ་ལྷ་བུའོ། །འདིར་ལྷ་རྣམས་ཞུམ་པ་མེད་ཅིང་ང་རྒྱལ་དང་ལྡན་པས་དེ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འཆད་དེ། དེ་ཡང་མཆོན་པ་ཡིན་གྱི་ཆགས་སོགས་གང་ཞས་ཆེ་བ་སྤང་དགོས་སོ། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་པ་ལམ་ཞེན་གྱི་རྟེན་དུ་སྨྲ་བའི་ཆེད་དང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པས་ལམ་ཞེན་སྐྱེ་བ་ལ་ང་རྒྱལ་སྤང་དགོས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར། འོད་ཀྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་མདོས་ལམ་ཞེན་གྱི་རྟེན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཚིག་ཟུར་གྱིས་ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་(བརྟེན་པ་ལམ་ཞེན་གྱི་ཁྱད་པར་)ལ་རྩ་བ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་(སྐྱེ་ཚུལ་)ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(གནས་སྐབས་ཀྱི་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ནར་ཡིན་པས་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ཞེན་དེ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡུལ་ཏེ་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེའི་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་སྟེ། དེར་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་ལ་ལམ་ཞེན་གྱི་ཡུམ་ལ་གནས་པའི་སྐལ་བ་མེད་པས་སོ། །ཡང་ནི་ང་རྒྱལ་བཅོམ་པར་མ་ཟད་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དགོས་པའོ། །

གཉིས་པ་(མཐར་ཐུག་གི་སྐྱེ་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ནང་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་དེའི་ཅིག་ཤོས་ཕྱི་རོལ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་སངས་རྒྱས་ནས་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མཐར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མཐར་ཐུག་པ་སྐྱེ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ནི་སྡུ་མས་སྒོམ་པར་མ་ཟད་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་ལངས་ཏེའོ། །ཅིག་ཤོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་སོ། །ཞེས་གང་ཟག་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་དེ་དག་ནས་སྒོམ་པར་བཤད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལ་དོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སྔར་ལྟར་བཤད་ན་རྩོམ་པ་པོའི་དགོངས་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉན་རང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་ན་ཐེག་པ་གསུམ་ཐ་དད་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་དགོངས་པ་ཅན་དྲང་དོན་ཡིན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་ངེས་པའི་དོན་མིན་ཞེས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལུགས་གང་ལས་ན་པད་དཀར་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་ཤཱ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱང་། །རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འབྱུང་འགྱུར་ཏེ། །པདྨའི་འོད་ཅེས་བྱ་བ་ཀུན་ཏུ་སྲུན། །སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་སྟོང་དག་རྣམ་པར་འདུལ། །ཞེས་དང་། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་སྟེ་གཉིས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་ཀྱང་། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ”རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གྲོལ་

བ་མ་ཡིན་གྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། ཐེག་གསུམ་ལ་དྲང་ངེས་སུ་འདོད་ཚུལ། ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་གང་ནས་འཇུག་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་དོན་དང་། དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་དང་། དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དམན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ན་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མདོ་དེ་ལས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་དང་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་གཉིས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཕྱོག་མི་སྲིད་པ་དང་སྲིད་པ་དང་། ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཆོས་བཅུ་པ་དང་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་གཉིས་ཀྱི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རང་གི་ལུགས་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ། མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྡུ་བར། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ཅི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་’འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་ཅེ་ན། སྨྲས་པ། ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་ཤིང་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར་ཕུང

པོའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི། རྟོམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་འབད་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་བཅད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལྷག་མེད་ནས་མི་ལྡོག་པ་དང་། ལྷག་བཅས་ནས་ལྡོག་པའི་ཚུལ་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུས་ཆེ་བསྲིངས་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྒྲུབ་པ་ལ། རང་གི་ལུས་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཅིང་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ལྷག་མེད་དུ་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལུས་སྤྲུ་མ་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་མཐོང་བར་དབེན་པར་གནས་ཏེ་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཚེ་རང་དོན་ལ་དགའ་བས་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་བག་མེད་པར་གྱུར་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བར་བཤད་ཅིང་། ལྷག་མེད་ན་རིག་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་དབྱིངས་དྲི་མ་མེད་པ་འབའ་ཞིག་ལུས་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ལོག་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྟོན་སློན་ལམ་མ་བཏབ་པ་དང་། སྣང་བའི་བསམ་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་འདུས་བྱས་རྒྱུན་ཆད་དུ་བཤད་ཅིང་། ཤཱནྟི་པས་ཀྱང་། ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །

འོ་ན་ངེས་དོན་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་གང་ཞེ་ན། ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་སྔར་དྲངས་པ་དང་། ལང་གཤེགས་ལས་རིགས་ལྔར་གསུངས་པ་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་། གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྡེ་གཞན་ལས་ཀྱང་ཐེག་གསུམ་སོ་སོར་གསུངས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། གཞན་དག་ནི་ཕ་རོལ་པོ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཅིག་ནི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ཙམ་འདོད་ཅིང་བསོད་ནམས་བྱེད་ལ། གཞན་དག་ནི་དེ་ལས་བཟློག་ནས་བདག་ཐར་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་

དང་། ལ་ལ་ནི་གཞན་ཁོ་ན་གྲོལ་བར་བྱ་བར་སེམས་ཤིང་རྗོགས་བྱང་གི་རྒྱུར་སྨིན་སོགས་སྒྲུབ་པ་དམིགས་ལ། དེས་ནི་སེམས་ཅན་ལ་དེའི་རྒྱུ་འདོད་པ་ཐ་དད་ཡོད་པར་དགོག་སྟེ། འབྲས་བུའི་གཅིག་ཐ་དད་ནི་རྒྱུའི་དེས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་པ་ཐ་དད་པ་དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་མེད་ན་མེད་པས་རིགས་ཐ་དད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་ཐེག་པ་ཡང་སྣ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པས་སྲིད་པའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་ལུས་པ་སྤངས་པས་དེར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དུ་མ་བརྒྱུད་ནས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ནང་འགལ་སྤང་བ་)ནི། གལ་ཏེ་ས་སྟེར་དགྲ་བཅོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་རིགས་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར། དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་དྲངས་ནས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས་ལགས་”སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་རིང་པོས་དུབ་པ་རྣམས་ལ་འབྲོག་དགོན་པའི་དབུས་སུ་གྲོང་ཁྱེར་སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གཉིས་རེ་ཞིག་པའི་ལམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། རྩ་བར་ཡང་། ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྔར་འཛིན་ལས་བཟློག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་དེ། །ཞེས་པད་དཀར་དུ། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དག་ལས་ཁྱེད་ཐར་ཡང་། །ཁྱེད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྐུལ་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུད་པར་གསུངས་པ་རྣམས་དང་འགལ་ཞེ་ན། དང་པོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བསྡུ་བ་དང་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པ་གཉིས་ཀས་དགོངས་འགྲེལ་དང་དཔལ་ཕྲེང་གི་དོན་བཀྲལ་

བས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་མཚུངས་ལ། འགལ་བ་ལྟར་སྣང་བ་ནི་བསྡུ་བར་བཤད་པ་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །

ཡང་ན་སྔར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་སྤྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱིས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་ཅིང་། དབང་པོའི་ལུས་ཀྱིས་དབེན་པར་གནས་པ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་སྐྱེ་འཆི་ལས་འདས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟེན་བག་ལ་ཉལ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་དང་དེ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་ལུས་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་རྒྱུ་རྐྱེན་བྱས་པའི་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་ཀྱི། དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་ནས་རིགས་པ་ཕྱི་མ་མཚམས་མི་སྦྱོར་བ་འདི་དག་གི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། མདོ་དེ་དྲངས་ནས་ཉན་རང་ལ་སྤྱངས་པ་ཉི་ཚེ་བ་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤྱང་འདས་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་གྱི་ཉན་རང་ཐམས་ཅད་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞློག་པའི་སློ་ནས་ཐེག་གསུམ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཞི་བ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་གནས་པའི་མི་མཐུན་དཔེར་ཞི་བགྲོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དེ་ཉིད་ལས་བཤད་པས་སོ། །གསུམ་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དགོངས་འགྲེལ་དང་བསྡུ་བ་གཉིས་ཀར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་བསྐུལ་བའི་ཉན་ཐོས་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་བཤད་ཀྱི་ཞི་བགྲོད་ལ་མིན་ལ། འདིར་ཡང་དམིགས་བསལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་པའི་ལུགས་ལ། ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཡིད་ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་གནས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བར་གསུངས་པ་རྣམས་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་ཡིན་གྱི། ཞི་བགྲོད་ཀྱི་ལྷག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མི་བཞུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་(མདོ་གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་)ནི། གལ་ཏེ་ཐེག་གསུམ་ངེས་དོན་ཡིན་ན། པད་དཀར་སོགས་ལས། ཐེག་པ་ནི་གཅིག་པོ་ནའོ། །ཞེས་ཐེག་པ་གཅིག་ངེས་དོན་དང་། ཐེག་གསུམ་དྲང

དོན་དུ་གསུངས་པ་དང་། ཤ་རིའི་བུ་ལ་སོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་གྲོལ་བ་རྣམས། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་པ་འདིའི་སྒོ་ནས་འགལ་བ་སྤོང་བར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་དགོངས་གཞི་བདུན་པོ་འདི་ལ་དགོངས་ནས་ཡིན་ཏེ། བདུན་ནི་བགྲོད་བྱའི་ཐེག་པ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཐ་དད་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། བགྲོད་པ་པོའི་ཐེག་པ་གང་ཟག་གསུམ་བདག་མེད་པར་མཚུངས་པ་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་བགྲོད་པའི་ཐེག་པ་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་མཚུངས་པ་དང་། རིགས་ཐ་དད་པར་མཚུངས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་ནས་སངས་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་རིགས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱང་ལམ་གཅིག་ཏུ་ཞུགས་པ་དང་། བསམ་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ས་དང་པོ་ནས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་བརྙེས་པ་དང་ཉན་ཐོས་སུ་རིགས་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་རེ་ཞིག་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་བཏང་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་ཞུགས་ཏེ་དེའི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དགོངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བདག་སྟོན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་མཚུངས་པ་ཐང་ཅིག་ཙམ་སྐྱེད་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་ནི་གདུལ་བའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ལན་དུ་མར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་མེད་པ་སྟེ། དེས་ན་བདུན་པོ་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་ཇེས་སུ་གཟུང་བའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཅེས་པ་སྟེ་ཁ་ཅིག་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། གཞན་

དག་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་མ་ངེས་པའོ། །ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་སམ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་གིས་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་མདོ་ངེས་དོན་དང་། ཁྲབ་པའི་མདོ་དྲང་དོན་དང་། དེའི་དོན་རིགས་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ལ་འདོད་པར་རྒྱན་སྣང་དུ་བཤད་ཅིང་། འདོད་མཁན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་དེའི་གཞུང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(དྲང་དོན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་)ལ་གཉིས། མདོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ལྷ་ཡི་ཐེག་དང་ཚངས་པའི་ཐེག དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་”རང་རྒྱལ་གྱི། །ཐེག་པ་འདི་དག་ངས་བཤད་དོ། །ཇི་སྲིད་སེམས་ནི་འབྱུང་གི་བར། །ཐེག་པ་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་མེད། །སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ན། །ཐེག་པ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བ་མེད། །ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་མིན་ཉིད། །ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ང་སྨྲའོ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཡོངས་དྲང་དོན་དུ། །ཐེག་པ་ཐ་དད་ང་སྨྲའོ། །ཞེས་དང་། པད་དཀར། བདེན་པ་པོའི་ལེའུ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(ཇི་ལྟར་རྣམ་གཞག་བྱ་བའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱིས་མདོའི་དོན་ཇི་ལྟར་བཤད་པ། རྗེས་འཇུག་གིས་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དག་ཀྱང་ནི། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འབྱུང་བས་ན། །སྲིད་པའི་ལམ་གྱིས་དུབ་རྣམས་ལ། །ངལ་བསོའི་དོན་དེ་དེ་ཉིད་མིན། །ཞེས་དང་། དཔེ་མེད་པར་བསྟོད་པ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱིས་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞུག་ཕྱིར་དུ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ལོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྔ་མས་ནི་ཉན་རང་རྣམས་མཐར་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་དགོས་པས་ཐེག་གསུམ་དྲང་དོན་དང་། ཕྱི་མས་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རྟོགས་ན་སྲིད་པ་ལས་འདའ་བའི་ཐེག་པ་མཚན་ཉིད་པར་མི་རུང་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེར་

མེད་པས་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་ཡང་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་གཉིས་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་བསྟན་ཏེ་དྲང་དོན་དུ་འཛོག་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་སོ། །ཕྱི་མ་འདི་ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཁུངས་སུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་བད་དཀར་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ངེས་དོན་དང་། དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྗེས་འཇུག་གིས་དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་)ནི། རྣམ་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲངས་པའི་ལུང་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐང་ཅིག་ཙམ་རིགས་སོ་སོར་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཐེག་གསུམ་དུ་གསུངས་ཀྱི་གཏན་དུ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལང་གཤེགས་ལས། རིགས་མེད་པར་གསུངས་པ་ལ་ཡང་ནམ་ཞིག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དགེ་རྩ་སློང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་སྒྲུབ་པར་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དང་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་ཐེག་གསུམ་དུ་ངེས་པར་འདོད་ན། དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། མོས་ཚུལ་བགྲང་ལས་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པའི་བྱེ་བྲག་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཁས་བླང་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །སྒྲུབ་ཚུལ་དང་འདོད་པའི་བྱེ་བྲག་ངེས་པ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་ཅན་ཁ་ཅིག་སྡིག་གྲོགས་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་དེ་དག་ཀྱང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ན་མ་ངེས་པའི་སྒྲུབ་ཚུལ་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ལས་རིགས་གསུམ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་ངེས་པ་འགྲུབ། དགྲ་བཅོམ་པའི་སྐྱེ་བ་ཆད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ཡུམ་དང་དཔལ་ཕྲེང་དུ། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ཆད་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྒྱུར་བའི་སྐྱེ་འཆི་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡང་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་

པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ལྡོག་གི་དག་པའི་ཞིང་གི་པདྨའི་སྦུགས་སུ་རྫུས་ཏེ་སྐྱེས་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པ་ནི་མི་ལྡོག་གོ །

འདི་དག་དང་མཐུན་པར་འཕགས་པས་ཀྱང་ཁྱབ་པའི་འགྲེལ་པར་ཐེག་གསུམ་དྲང་དོན་དུ་གསུངས་ལ། སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མདོ་སྡེ་མ་དྲང་དོན་དང་ཕྱི་མ་ངེས་དོན་དུ་བཞེད་ཅིང་འཕགས་པ་ནཱ་གཱ་རྫུ”ནའི་ཞལ་སྔ་ནས་དང་དེའི་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཐེག་པ་གཅིག་གི་ཚུལ་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པས་སྐྲག་ཡིད་དེ་དག་ནི། །ཚེ་ཟད་ལ་དགའ་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་མྱ་ངན་འདས་ཡོད་མིན། །འོན་ཀྱང་སྲིད་གསུམ་ཁམས་སུ་ནི། །སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཟག་མེད་དབྱིངས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མི་སྤྱང་ཕྱིར། །ཕྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དྲངས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཚད་མར་མཛད་དོ། །དག་ལྡན་དང་གྲགས་ཆར། མདོ་སྡེ་ཕྱི་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་ཞི་བསྒྲོད་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འགྲིག་སྟེ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཅེས་གཞི་གཅིག་ལ་གསུངས་པ་དང་། ཁོ་བོ་ནི་བར་ཆད་མི་བྱེད་ཅེས་སྤྱར་གྱི་དེ་དྲང་དོན་དུ་མདོ་ཉིད་ལས་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐེག་པའི་དྲང་ངེས་ལ་ནི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ལུགས་ཐ་དད་པར་སྣང་ཞིང་བློ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདིར་ས་བོན་ཙམ་ཞིག་བཀོད་ཀྱི། རྒྱས་པར་ནི་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། མཁས་མཆོག་པདྨའི་ངང་ཚུལ་གྱི་གསུང་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་གང་ནས་འཇུག་པ་)ནི། དགོངས་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་ནག་མ་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་པའི་ཚེ་ས་བརྒྱད་པར་འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་པ་འཐད་གསུང་བ་ལྟར། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་དག

ཞི་བའི་དབྱིངས་ནས་ལངས་ཏེ། ལམ་མཆོག་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་སྐབས་དང་པོ་ནས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐོག་མ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་པོར་བྱས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །འོ་ན་འདི་དག་ཟག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ནས་ལྡང་བའི་ཚུལ་དང་། དུས་ཇི་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ཅེ་ན། ལྡང་ཚུལ་ནི། ལང་གཤེགས་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་དོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་མྱོས་པ་ནི། །མྱོས་འགྱུར་མེད་ན་སད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྐུ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཤེས་བྱ་བ་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །དུས་ཇི་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་ནི། ཐུབ་དགོངས་ལས། གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བཞི་མངོན་པར་རྫོགས་ནས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ཉིད་འཐབ་ཞིག་གོ །ཞེས་དང་། དགེ་བའི་ལྷས། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐ་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བཞི་བཅུས་མྱུར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། སྔ་མ་ལྟར་ན་གྲངས་མེད་གཅིག་དང་། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་གྲངས་མེད་བཞི་བཅུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་བྱུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་(འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་)ནི། རྒྱན་སྣང་དུ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་འདི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པའམ་སངས་རྒྱས་རེ་རེ་བྱུང་བ་ན་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟར་ན་ཡང་འཁོར་བ་ལ་ཟད་པ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་སྟེ། རི་བོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་གཡོགས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་རོ་ཞེས་མཐའ་མེད་ཀྱི་ལུགས་དང་། གཞན་དག་ན་རེ། གང་གཉེན་པོའི་ཆོས་དང་ཕྲད་པ་ན་འབྲི་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་འཕེལ་བ་ན་ཤིན་ཏུ་འགྲིབ་པར་འགྱུར་བ་སྲིད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གསེར་གྱི་དྲི་མ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡང་བདག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ན་འགྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་མཐའ་ཡོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་

མཛད་དོ། །འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ཡང་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཅེས་འབྱུང་བས་སློབ་དཔོན་འདི་ནི་ཕྱོགས་ཕྱི་མ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཨ་ནྟ་ཀྱང་ཕྱི་མའི་སྒྲུར་བ་འདི་བཀོད་ནས། འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་མཐའ་ཡོད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། ཕྱིས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དག་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐའ་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་བསྟན་བཅོས་སུ་བཤད་ལ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་འདྲི་ན་ལན་མི་གདབ་ཅེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་རྒྱུ་ཆོས་ཅན་འཁོར་བ་ཡིན་པར་བཤད་པས། སྤྱི་མཚན་ལ་མཐའ་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྐྱོང་”བདེ་བར་བཞེད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ལ། འོན་ཀྱང་མཐའ་ཡོད་ལ་ལན་མི་གདབ་པ་བཞིན་དུ་མཐའ་མེད་ལ་ཡང་གསུངས་པས་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཡང་མི་ཆེའོ། །

དེ་ལ་མཐའ་ཡོད་རྣམས་ཀྱིས་བཀོད་པའི་རིགས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འབྲིབ་དང་ཕྲལ་བྱུང་བསྐྱེན་པ་ཀུན། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བཅས་ཉིད་ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལར་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ལ། དེ་ཡང་ཤེས་རྒྱུད་ལ་ལར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་བྲལ་འབྱུང་སྲིད་པ་ཙམ་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་། མཐའ་ཡོད་ལ་ནི་སེམས་ཅན་རེ་རེ་ཞིང་འཚང་རྒྱ་ངེས་སུ་སྒྲུབ་དགོས་ལ། དེ་འབྱུང་དུ་རུང་བས་དེར་འགྱུར་བར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་འགྲོའོ། །དེས་ན་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཡིན་པས་རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་སྒྲིབ་པ་སྤང་རུང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་འབྱུང་ངེས་ལ་འཁྲུལ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་ཧྲུགས་སུ་བཀོད་ནས་མྱུ་གུ་སྐྱེ་ངེས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་

ཅན་དུ་མ་ཞིག་མྱང་འདས་ལ་དགོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་སྟོངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པ་མེད་ལ་འགྲིབ་པ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་འབྲུའི་ཕུང་པོ་བཞིན་ཞེས་སྨྲ་བ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཚུང་དུ་སོང་བའི་བྲི་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མང་ཚུང་དུ་འགྲོ་བའི་གཞི་ལ་ནི་འདི་ཙམ་ཞེས་ཚད་ངེས་པ་ཅན་ཞིག་དགོས་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་ནི་དེ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས་སྲུད་པར། མ་རིག་འཁྲུལ་འཁོར་འདི་ལ་ཟད་མེད་འཕེལ་བ་མེད། །ཅེས་དང་། བཟང་སྤྱོད་དུའང་། ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་གྱུར་པ་ཇི་ཙམ་པར། །སེམས་ཅན་མ་ལུས་མཐའ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ནི། རྐྱེན་དང་ཕྲད་ན་དེར་འགྱུར་རུང་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། ཐོག་མེད་གྱུར་཭ཀྱང་ཐ་མ་དང་ལྡན་པ། །ཞེས་པའི་མདོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྣམ་པར་དག་རུང་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤངས་པ་མིན་པ་སྟེ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་ངང་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །སྤྱི་མ་ལ་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས

པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཟུང་ནས་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ལམ་ཤེས་ཀྱིར་”བཤད་པ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚོན་པའི་དོན་དུ་འཆད་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདིར་རྟུང་བ་ཡུལ་ངེས་ཁྲིབ་པ་གསུམ་ག་ལ་ལམ་ཤེས་སྦྱར་བས་ལྷག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིན་པར་སྦྱོར་ན། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཞེས་འབྱུང་བས་དེ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

འོ་ན་མི་སྤོང་བའི་ཉོན་མོངས་དེ་གང་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བསྟན། དེ་བཀྲལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་བསྟན་བཅོས་ནས་བཤད་པ་ནི། ཉི་སྣང་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྡ་བའི་ཟག་པས་བསྡུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཟག་པས་བསྡུས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ལ། བག་ལ་ཉལ་དེ་གཉིས་ཀྱང་འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་འདོད་ཆགས་གཉིས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ལ་བཤད་པས་དེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་ནས་བཤད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་ཕྲད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སྐྱོ་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འགྲུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་

གསུངས་པ་འདི་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་ནི་དགེ་རྩ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་མིན་པས་དགེ་རྩ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་མི་འཐད་པར་དྲིས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གི་ཚེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལགས་ན་དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་བགྱི། ཞེས་པའོ། །ལན་དུ་ཉོན་མོངས་དངོས་མིན་ཀྱང་དེའི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པས་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་ཁམས་གསུམ་དུ་སྐྱོར་བ་འདིས་ཀྱང་དེར་སྐྱོར་བས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཇི་སྲིད་ཁམས་གསུམ་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། མདོ་ལས་མ་ཟིན་ཀྱང་འདི་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ནི་གཞན་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་སྤོང་བར་ཤེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔེར་ན་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཉོན་ལ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ནི། བསྟུ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་གིས་སྤོང་བར་བཤད་པའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཕྲ་མོ་སྟེ། དེའི་དཔེ་ལ་སྤྱི་རབས་པ་དག་གླ་རྩི་ བླུགས་པའི་སྣོད་ན་དེ་མེད་ཀྱང་དྲི་མ་ནམ་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་དང་ཉེ་ཉོན་རྣམས་སྤངས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྗེས་བྱས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ལོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཟག་མེད་ཀྱི་

ལས་ནི་ཉོན་མོངས་དང་མ་འདྲེས་ལ་སྲིད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་སེམས་པ་སྟེ་ སྔར་བསྟན་པ་བརྒྱད་པོ་ལྟ་བུར་མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དེ་བཀྲལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གཉིས། བཏགས་པའི་མཐའ་དགག གནས་པའི་དོན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོད་སྔ་རབས་པ་ཁ་ཅིག་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་དོན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་དགོས་པས་དེ་རྒྱབས[1]དང་རྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་དང་། ཨ་དུ་ལ་རྣ་ཤ་ནི། ཉོན་མོངས་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་དང་། རང་གི་རིགས་འདྲ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་སྤོང་ཞིང་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་སྤོང་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་དེ་གང་གིས་སྤོང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་མ་རིག་པ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་གོམས་པས་ཤེ་ན། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེའི་སྟེང་དུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པས་འཛོག་པར་འདོད་ཀྱང་སྤོང་དགོས་ཏེ། འགལ་ཟླ་སྟོབས་ལྡན་གྲུབ་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ལམ་ཤེས་ཟག་བཅས་སུ་བཤད་པའི་ཟག་པ་དེ་ཡང་མ་རིག་པ་དང་སྲེད[2]པ་སོགས་ལ་འདོད་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་སྤོང་ལ་གཉེན་པོ་གཞན་ཡང་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་སྲེད་སོགས་དགོས་ན། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་དུ་ཞུགས་པས་སྲིད་པ་ཇི་ལྟར་འཛིན། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སོ་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ལ་དེ་གར་སོང་། དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་དང་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་བྱེད་ལས་མཚུངས་པས་དེར་བཏགས་པའོ་ཞེས་སློབ་ཀྱི་མཁས་པ་བྱང་ཡེ་གསུང་བ་ནི། མདོ་འགྲེལ་གྱི་གནད་མཁྱེན་པའི་བཤད་པར་སྣང་ཡང་ཕྱི་རབས་པ་དག་གིས་ལེགས་བཤད་དུ་མ་གོའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དེའི་རྒྱུ་ལས་ཉོན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན། བྱང་

སེམས་འཕགས་པ་དེ་དག་ལས་དབང་གིས་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་དེ་དང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ན། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མར། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །ན་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་། འཁོར་བ་ནི་འདིར་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ན་ཁམས་གསུམ་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཡིན་ལ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་དེ། ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས་བསྟན་པའི་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་། འདིར་བསྟན་པའི་ཉོན་མོངས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་མིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་(གནས་པའི་དོན་དགོད་པ་)ནི། འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གིས་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བ་དང་སྤོང་བར་གསུངས་པའི་དོན་ཅི། ཉོན་མོངས་པ་དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། དེའི་དོན་ནི་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་མི་སྤོང་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱུར་དགོས་ནས་མི་སྤོང་བར་བཤད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་འགལ་ལ། ཡིན་ན་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་མི་སྤོང་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གཉེན་པོ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ས་ན་ཡང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། འདིའི་སྐྱེ་རྒྱུ་ལ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་དགོས་ན་མདོ་གཉིས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་ལ་སྐྲག་ནས་དེ་ བློས་འདོར་བ་ཉན་ཐོས་ལྟར་མ་ཡིན་པར་གཞན་དོན་དུ་སྲིད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་བསམས་ནས་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བར་བཤད་དེ། མདོར་ན་དེའི་འབྲས་བུ་དང་འདྲ་བའི་སྲིད་པ་མི་སྤོང་བ་ལ་དེ་མི་སྤོང་བར་བཏགས་པ་ཙམ་མོ། །དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན། མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན་འདོད་སྲེད་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པ་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་

ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་དག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་བཅིངས་མ་གྲོལ་བར་ཤེས་པར་བྱ་བས་ན་འདི་ནི་གནས་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ནི། །སྲིད་པར་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཞེས་སྙིང་རྗེས་བྱང་སེམས་རྣམས་སྲིད་པ་ལས་མི་གྲོལ་བར་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སྙིང་རྗེ་ཉིད་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་བར་དུ་སྲིད་མཚམས་སྦྱོར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ལ་དབང་དུ་བྱས་པས་ཉེས་པ་མི་སྐྱེད་ཅིང་ལམ་སྒྲུབ་པའི་གྲོགས་སུ་ཡང་འགྱུར་བས་ཉན་ཐོས་ལྟར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་མཐུན་པར་བཟུང་ནས་མི་སྤོང་བ་ཡང་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་នོ། །དེ་ལྟར་ན་ས་ཐོབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བཤད་པ་འདི་ནི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད། འཕགས་གྲོལ། སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བའི་མདོ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེས་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པའི་གནད་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གསུམ་པ་(བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་ལས་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མ་བསྨིས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱུད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་གཞན་དོན་དུ་མི་སྤོང་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་ཡོངས་སུ་མ་བསྨིས་པ་ཡོངས་སུ་སྨྱུད་པ་དང་སོགས་པས་དེ་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པས་དེ་ནི་དེའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་དོན་དུ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་རིམ་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་གོང་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་)ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་རྟེན་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ།

གསེར་ཕྲེང་། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་སོགས་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་བར་བརྗོད་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གསུངས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འཆད་པ་མི་རིགས་ཤེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རང་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་སྐྱེད་དགོས་ཤིང་ལམ་གཞན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཞེས་པ་སྐབས་དང་སྦྱར་ལ་སྒོམ་པ་དང་བཤད་པའི་སྐབས་གཉིས་ཀ་ལ་གཟུང་ངོ་། །མདོ་འབྲེལ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཡུམ་གང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་མདོ་དང་སྦྱར་བ། ལམ་དེ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །

རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྟེ་སྐབས་སུ་ནིའོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྟོགས་པ་འདིའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི་རྣམ་པ་ཁྱད་ཆོས་བཅུ་དྲུག་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ན་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་མདོ་ནས་གསུངས་པའི་སྦྱོར་བའི་དུས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཇུག་གི་བསྔོ་བ་དང་བཅས་

པའོ། །འདིར་བཞི་ལས་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། །སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང་། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། ནད་ཉིད་དང་། འབྲས་ཉིད་དང་། ཟུག་རྔུ་ཉིད་དང་། སྡིག་པ་ཉིད་དང་། ཕ་རོལ་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པ་ཉིད་དང་། འགོ་བའི་ནད་ཉིད་དང་། ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་བཞི་ཚན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་དེ་ནས་བདུན་གྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ། །

འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ནས་ཚུལ་གྱིས་མ་རིག་པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་པ་ནི་བདག་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། །ཞི་བ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྡུག་ཀུན་འགགས་པ་ནི་འགོག་པ་ཡིན་ལ། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱང་སྡུག་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་འགགས་པ་འགོག་པར་འཐད་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་དེ་ནས་བཞིས་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། གསུམ་ནི་ཇི་ལྟར་དང་ཐ་མ་ནི་གང་ངེས་འབྱུང་ཡིན་པས་སོ། །

ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁྱེན་ནས་ཚུལ་གྱིས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་སྒོམ་མོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་མཐུན་ལྷག་མ་དང་སྙོམས་འཇུག་གསུམ་དང་། སྟོབས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་གསུངས་ཏེ། འདིས་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་དེ་རྣམས་ནི་ཐར་པར་ཕྱིན་བྱེད་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ཐོག་མ་སྔར་བཞིན་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅེས་དང་དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལྔ་ལ་གསུངས་པས་ནི་རིགས་”པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་དྲུག་གིས་ནི་རྟོགས་བྱ་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ་རིགས་པའི་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་བྱང་ཆེ་ཆོས་གང་གིས་ཆོས་རྣམས་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་

སྒོམས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་པས་བདག་མེད་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ཙམ་སྟེ་བདག་གམ་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་དེའི་འཐད་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། དགེ་རྩ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་གསུམ་མི་འགྲོགས་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་དེ་གསུམ་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདིས་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་དེའི་དོན་ཡིན་ལ་འདིས་ཀྱང་དེ་བསྟན་པས་སོ། །ཡང་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་དང་འགྲོགས་པ་མ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་ལ་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དེ་དག་སེམས་མིན་པས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྔོ་མི་ནུས་པར་བསྟན་ཏེ། འདིས་མངོན་ཞེན་མེད་པར་ཐར་པར་འགྲོ་བ་བསྟན་པས་ངེས་འབྱིན་བསྟན་ཏོ། །མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་འདི་ནི་ཉི་སྣང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། ཤཱནྟི་པས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་འགགས་པར་བསྟན་པ་ལ་གང་འགོག་པ་དང་། གང་གིས་འགོག་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་འགོག་ལམ་གཉིས་ཀ་ལ་བདུན་བདུན་སྦྱར་ནས་རྣམ་པ་ཉེར་དགུར་བཤད་དེ། ཟླ་འོད་དུ་ཡང་འགོག་པའི་བདུན་ཐོབ་བྱ་དང་ལམ་གྱི་བདུན་ཐོབ་བྱེད་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་དེ་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་གསུངས་ཚུལ་)ལ་གསུམ། མདོའི་སྐབས་ཟིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། དོན་དེ་རྩ་བས་ཇི་ལྟར་བསྡུས་པ་དང་། དེ་གཉིས་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ་དེ་ཡང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་བྱང་སེམས་དང་། ཀུན་སློང་ཐེག་དམན་འདོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་

ཡིད་ལ་བྱ་བར་གསུངས་ཤིང༌། ལམ་བདེན་གྱི་མདོར་དོན་དམ་པའི་བསྒོ་བ་ཡང་བཤད་པས་དེ་གོང་དུ་བླངས་པས་མཐར་བསྒོ་བ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེས་ན་འདིའི་སྐབས་ཐེན་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མེད་དེ། ཡོད་ན་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་འདོད་དགོས་ན། དེ་ནི་སྔར་ལྟར་རྟེན་ཀུན་སློང་ཡིད་བྱེད་མཐར་བསྒོ་ཚུལ་རྣམས་བྱང་སེམས་འབའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མདོའི་དངོས་བསྟན་ནི་ཡུལ་ཅན་ལམ་ཤེས་ཉིད་དོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་དགོས་ལ། འདིར་ནི་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ཉིད་བཤད་པས་སོ་ཞེས་སྨྲ་འབྱིན་པ་ནི་ལྟར་སྣང་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་དམིགས་ཡུལ་འདི་ལ་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་དམིགས་པ་ཞིག་ཅེས་ཤེས་པར་བྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡན་གར་བ་དེའི་དམིགས་རྣམ་བཅད་པར་མི་ནུས་པ་དང་དམིགས་རྣམ་མ་བཅད་པར་ཡང་ཤེས་པའི་རབ་དབྱེ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་དེ་རྒྱ་བས་ཇི་ལྟར་བསྡུས་པ་)ནི། རྗེ་བཙུན་གྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་གཞི་རྣམས་བདེན་བཞི་དང༌། གང་གི་ངོ་བོར་ཡིད་ལ་བྱ་རྒྱུ་རྣམས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང༌། ཡིད་ལ་བྱེད་དུས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་དང་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་བསྡུས་སོ། །ཤེས་པར་བྱེད་པ་པོ་བྱང་སེམས་ཡིན་ཡང་སླ་བར་དགོངས་ནས་མ་བསྡུས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོའི་དོན་འདིར་བཀྲལ་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུའོ། །བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ལམ་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་སྒོའམ་ཐབས་སོ། །རྒྱ་བའི་གཞུང་ཡང༌། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སྦྱར་བས་ཡུལ་དང་གཞུང་སོར་བཞག་པས་ཡུལ་ཅན་བསྟན་པར་འགྱུར་རོ། །མདོའི་སྐབས་ཐེན་ལ་རྣམ་པ་རྣམས་ཤེས་རྒྱུ་དང༌། མི་དམིགས་པ་ཤེས་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ཡང༌། བསྟན་བཅོས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱ་རྒྱུ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་

ཤེས་ཚུལ་ལ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་ཡང་མི་མཐུན་པར་མི་བསམ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ནི། མདོའི་ནང་དུ་གབ་པས་དེ་འགྲེལ་པ་ལ་ རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་སྦྱར་བ་)ནི། ཉི་སྣང་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །ཞེས་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཙམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཐེག་དམན་འདོད་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་ཤིང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་རིམ་པ་འདིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྣམ་པ་ལ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས། ལ་ལ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོར་རྣམ་པ་སོ་གསུམ་བཤད་པ་གཉིས་གྲངས་མ་མཐུན་པས་འདིར་བསྟན་དེའི་ལམ་མ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་དོགས་གཅོད་མཛད་པ་དང་། དག་ལྡན་ལས་ཀྱང་། འདིར་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། དེའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་དེ་དག་མི་དམིགས་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་འཇུག་སྟེ། སྔར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་སྨོན་པའི་ཕྱིར་དང་ཕྱིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྔོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཐར་རྣམ་མཁྱེན་དུ་སྔོབ”པའི་བསྔོ་བ་དང་ལྡན་པས་དངོས་གཞིའི་ཚེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པ་ཉེར་དགུ་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་ནི་མི་རྟག་སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་བྱང་སེམས་དང་། མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ལ་བཞག་གོ །ཁ་ཅིག་འདིར་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་བསྟན་པ་བཀག་ནས། དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཞིག་བསྟན་གསུང་བ་

བྱིས་པ་འབྲིད་པའི་ཚིག་སྟེ། བསྟན་པ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་མིན་ན་དེའི་ལམ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཉམས་ལ། ཡིན་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་པའི་ལམ་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཚེ་དེ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཟེར་ན་དེ་ལ་ཡང་ཡིན་མིན་བརྟགས་ན་འཇིག་གོ །འདི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དུ་འདོད་ན་སྦྱོར་ལམ་ཡང་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བདེན་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་དུ་གསུངས་པས་འདི་དང་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟར་བསྟན་པ་ནི། མདོའི་ཚིག་ནས་བྱུང་ཚོད་བསྣུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གང་ཟག་ལ་བདག་མེད་པའི་སྟེང་ནས་བཀྲལ་དགོས་ཏེ། ཉན་ཐོས་འཕགས་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །དཔེར་ན། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཞེས་པའི་མདོ་དང་རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟེན་གྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་འདོར་བ་དང་ལེན་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་བསྟན་པ་ཉན་རང་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་རྩ་བས་བསྟན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ། དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཀུན་རྫོབ་དང་། རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོ་བ་དང་། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བསྟན་དགོས་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་མདོར་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར

བྱེའོ། །འདི་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་ཤིང་འཕགས་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པའམ་དེའི་ངོར་མི་འདོད་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པས་བདག་མེད་པ་དང་། ངོ་བོར་གྲུར་པའི་བདག་མེད་པས་བདག་མེད་དེའི་མཚན་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཞི་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་བཞིའོ། །འདིར་གཞུང་ལས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་བཞི་དག་དང་ཞེས་པ་ནི་མ་དག་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་མདོ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་པས་སོ། །དེས་ན་རྟོགས་དཀར་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདག་མེད་པ་དང་དེའི་མཚན་ཉིད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་དང་ཞི་བ་གཉིས་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ཤཱཀྱ། ཐ་མ་གཉིས་བདག་དང་བདག་གི་བ་མེད་པ་ལ་བཤད་ཀྱང་མདོན་པ་ནས་གོང་མ་བཤད་དོ། །བདག་མེད་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་མི་བྱེད་པ་ཅི་ཞེ་ན། མདོ་ནས་དེ་བཞི་པར་བཤད་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གསུམ་པར་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ནད་དང་། འབྲས་དང་། ཟུག་རྡུ་དང་། སྡིག་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བའི་རྒྱུ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་ནད་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཀུན་འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་ལྟ་བུ་དང་། གསུམ་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་དྲག་པོ་འཕྲལ་དུ་སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟུག་རྡུ་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་ཤིན་ཏུ་འཇོམས་པའི་རྐྱེན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྡིག་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་བཞི་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ནད་ལ་སོགས་པ་བཞིས་ནི་དཔེའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞི་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་གི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་སོ་སོའི་ཡིད་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་དག་གི་ཕ་རོལ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དག་གི་ངོ་བོ་གཡོ་བ་དང་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་། འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཇིགས་པ་དང་ནད་འགོ་བ་དང་འཆི་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་ངོ་བོ་ནི་ཕྱིར་ རྒོལ་བས་ཕ་རོལ་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་སྟེ་གཉིས་སོ། །ཕྱིར་རྒོལ་གནོད་པར་ཞུགས་པས་ཕ་རོལ་དགྲ་ལྟ་བུ་དང་། གནོད་པས་འཇིགས་ཤིང་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བས་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་ཀྱང་བྱེར་རོ། །འདི་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྡུག་ཀུན་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་སྐྱོ་བ་ནི་དེ་ལ་རིང་དུ་གནས་པ་དང་སྐྱོན་དང་ལྡན་པར་མ་མཐོང་བས་ཡིན་ལ་འདིས་མི་གནས་པ་དང་གནོད་པར་མཐོང་བས་སོ། །གཉིས་པའི་ངོ་བོ་ནི་རང་གི་ངོ་བོར་རིང་དུ་མི་གནས་པས་སམ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ལམ་རྣལ་མས་ཅད་ནས་སྤོང་བས་གཡོ་བ་དང་། འཇིག་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ངང་གིས་འཇིག་པའམ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ངོ་སྐལ་གྱི་གཉེན་པོས་འཇིག་པས་རབ་ཏུ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་དག་སྟེ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་སུ་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྡུག་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆགས་པ་ནི་མི་འབྲལ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ལ་འདིས་མྱུར་དུ་འབྲལ་བར་རྟོགས་པས་སོ། །གསུམ་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འདི་ཕྱི་གཉིས་སུ་གནོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་འཇིགས་པ་དང་། སྲིན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱི་ཉེར་འཚེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་འགོ་ནད་ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་བ་འཁྲུག་པ་དང་ཐོག་འབབ་པ་སོགས་སེམས་མེད་ཀྱི་གནོད་གནས་ཡིན་པས་ཉེ་བར་འཚེ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཏེ་གསུམ་མོ། །འདི་གསུམ་དུ་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག

ཀུན་གཉིས་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འདོར་བ་ནི་དེའི་ཉེས་པ་མ་མཐོང་བས་ཡིན་ལ་འདི་དག་གི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྡུག་ཀུན་ལ་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་ཡོད་པར་ཅིས་ཤེས”ཤེ་ན། ལུང་ལས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དེ་གཉིས་ལ་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བ་སྐྱེ་སྐྱོ་བར་བྱ་བ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྐྱེ་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱ་བ་དང་། འགོག་པ་སྐྱེ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་མི་རྒྱུ་བའམ་ཐྲ་བར་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་པ་སྐྱེ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་དེས་གྲུབ་བོ། །གང་ལས་འབྱུང་ན་རྟོགས་དཀར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུང་ལས་ཞེས་ཟེར་ཡང་། རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ་ལས། ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ལའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་ལའོ། །འགོག་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགོག་པའོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་མི་སློབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་ཐ་མ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱོར་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་མངོན་ནོ། །འདི་ལ་བྱང་ཡེས། ཉན་ཐོས་རྣམས་མཐོང་ལམ་དུ་སྡུག་ཀུན་གྱི་སྐྱོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལམ་དུ་དེའི་ཕྱིར་ཞུགས། སྒོམ་ལམ་དུ་དེ་དག་སྤང་རྟུང་དུ་མཐོང་ནས་ཅི་རིགས་པར་སྤོང་ཞིང་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པར་བྱེད་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་དུ་དེའི་ཕྱིར་ཞུགས། མི་སློབ་ལམ་ན་ལྷག་བཅས་སུ་ཀུན་འབྱུང་དང་ལྷག་མེད་དུ་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་ཡིན་པས་སྒོམ་ལམ་དུ་དེའི་ཕྱིར་ཞུགས་ཞེས་འཆད་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་དུ་རུང་ཡང་ཐ་མ་འདི་རྣམ་གྲངས་བསྡུ་བ་དང་འགལ་བས་མི་འཐད་དོ། །འདིར་ལུང་འདི་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་ལ་ནི་སྦྱར་དགོས་ལ། ཟག་མེད་གཉིས་ལ་མི་འགྲིག་པས་ཟག་བཅས་གཉིས་ལ་སྦྱར་བ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་

པོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་རེ་རེ་སྦྱར་ཞིན་པའི་རྗེས་སུ་བདུན་ལུས་པ་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ལ་ཐུན་མོང་དུ་སྦྱོར་བར་དགོངས་པ་ན"། སྦྱར་བའི་གཞི་གཟུང་བའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་ལ་རྣམ་པ་དེ་གསུམ་ཡོད་པར་ལུང་གིས་སྒྲུབ་དགོས་པས་ལུང་འདི་དྲངས་པ་ཡིན་ཏེ་འདི་ཡང་དང་པོར་འཕགས་པས་མཛད་དོ། །ལུང་འདི་འདྲེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གང་གི་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་པ་རྣམས་ནི་ཊཱི་ཀྐ་རྩོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་ལ་གསལ་པོར་མ་ཤར་བས་ཞིབ་པར་བྱིས་སོ། །ཤཱཀྱ་པས་ནད་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཀུན་བདེན་ཉིད་ལ་སྦྱོར་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་བཞི་དང་དེ་ནས་བཞི་དང་དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་དེ་སྤང་དགོས་པ་དང་། སྤང་ནུས་པ་དང་། སྤྱར་དུ་སྤང་དགོས་པར་བསྟན་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྣམ་བྱང་གི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་)ལ་གཉིས། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། འགོག་པའི་བདེན་པའི་འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་དབེན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། འགོག་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་བཞི་ལས། འགོག་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་བདག་འཛིན་གྱི་ཉོན་མོངས་སམ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལམ་ཉོན་མོངས་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞི་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པའི་བདག་ཉིད་བདེ་གཙང་གི་དངོས་པོ་ཡིན་པས་སམ་མི་གཙང་བས་དབེན་པའི་ཕྱིར་དབེན་པ་དང་། ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྟག་པན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་དང་བྲལ་བས་སྟོང་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སྨོན་པ་ཟད་པས་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ལས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པས་མངོན་པར་

འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟར་དང་ཐ་མ་གང་ངེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འདིའི་ངེས་འབྱུང་ནི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་ལ། ཇི་ལྟར་དང་གང་གི་དོན་ནི་ཇི་ལྟར་ན་ངེས་འབྱུང་ཞེས་འཐོབ་ཚུལ་དང་། ངེས་འབྱུང་གང་ཞེས་ངོ་བོ་གཉིས་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྣམ་པ་རྣམས།

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི། ཐར་པར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ལམ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིགས་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། བདག་ཏུ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་སྲིད་འདས་རྟག་གནས་སུ་འགྲོ་བས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཞེས་གོང་མ་ཀུན་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་སྡུག་ཀུན་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་དུ་བཅུ་བཞི་འགོག་པའི་བདུན་ལམ་གྱི་བཞི་སྟེ་རྣམ་པ་སོ་གསུམ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་སོ། །འདིར་རྟོགས་དཀར་ངེས་འབྱུང་གི་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་སུམ་ཅུར་དང་། ཤེར་འབྱུང་གིས་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ལ་ལྷག་པ་བདུན་དང་། འགོག་པ་ལ་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་གསུམ་ལྷག་པར་བྱས་ནས་ལྷག་པ་བཅུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའམ་མི་འདྲ་བ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་བཅས་པས་ཉེར་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་སོགས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་སོགས་སོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། མཇུག་ཏུ་བསྔོ་བ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་དེ་དག་

གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེར་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །གང་ཡིན་པར་ན། ཉན་ཐོས་སོགས་སོ། །འདི་ལ་ཤཱཀྱ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ཨ་བྷྱས་འབྲངས་ཀྱང་ལམ་གསུམ་ག་དགོས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །ཚུལ་ནི། མདོ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་ལམ་བརྗོད་ནས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ།

གསེར་ཕྲེང་། འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཕགས་ལམ་བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་ཆ་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ངེས་ཆ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །

སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས། །དྲོ་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །

རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །

གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །

མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ། །

ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །

གསེར་ཕྲེང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་ལ་ནི་བཞི་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་གཟུགས་སོགས་རང་རང་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་རྣམས་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པས་བཤད་པའི་དྲོ་བ་ནི། གཽཤི་ཀ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་སྟོང་། གཽཤི་ཀ་ཚོར་བ་དང་འདུ

ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་ངོ་། །བྱང་སེམས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་ངོ་། །ཀཽ་ཤི་ཀ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་རང་གི་ངོ་བོར་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་ལ་སྤྱིར་མི་གནས་པས་བཤད་པ་ནི་རྗེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་དེ། ཀཽ་ཤི་ཀ་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་གྱིས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་སྟེ་མི་གནས་པར་བསྟན་པས་བཤད་པའི་བརྗོད་པ་ནི། དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། བདེ་སྡུག བདག་ཡོད་མེད། ཞི་མ་ཞི། དབེན་མི་དབེན། སྟོང་མི་སྟོང་། མཚན་མ་ཡོད་མེད། སྨོན་པ་ཡོད་མེད་ཅེས་བྱ་བར་གནས་པར་མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་པ་སྟེ་དེ་ཐོག་མར་བྱས་ནས་ནི་མི་གནས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། ཀཽ་ཤི་ཀ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་གྱིས་ས་དང་པོ་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་དེ་དག་ལ་གནས་པར་མི་བྱ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདི་བཞི་ག་ལ་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་ཀཱང་པ་གཉིས་པས་ཡུལ་མི་དམིགས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་མ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པས་གཉིས་ཀ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། །ཤྲཱུ་ཧྱཻས་འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐ་མར་འདོན་ནོ། །མདོ་དེ་དག་གིས་སྦྱོར་ལམ་བཞི་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་དག་གིས་དེ་བཞི་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་བསྟན་ལ་དེ་བཞི་ལ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་རིམ་པ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར། མདོ་ཚན་པ་བཞི་པོ་དེར་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་སྟོང་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཙམ་དང་། ཡུལ་ལ་སྤྱིར་མངོན་ཞེན་ཙམ་དང་བྱེ་བྲག་གི་མངོན་ཞེན་དུ་མ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་རྣམ་གྲངས་མང་བའི་མངོན་ཞེན་གྱི་ཆ་བཀག་པའི་རིམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་དང་ཆ་མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་པའང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་དང་། གང་གི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུས་མི་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་འཐད་པས། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་རྒྱས་པར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཀྱིས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་ཆ་བཞི་དང་དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་སོ། །གང་ལ་ན། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལའོ། །ཡུལ་གང་ལ་རྣམ་པ་གང་གིས་དམིགས་པས་སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་ན། བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པ་གང་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ཡུལ་དང་བཅས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་གང་ན། རྟོགས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དང་། རྟོགས་པ་པོ་

བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐ་དད་པ་མེད་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེས་དམིགས་པས་ཐོད་སྐྱེ་བར་ཤེས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཐ་དད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་ཐོད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་རང་རང་གི་ངོ་བོར་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་ལ་སྤྱིར་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པས་རྩེ་མོ་སྐྱེ་བར་ཤེས་སོ། །རྩེ་མོ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་མི་གནས་པར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སུ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པས་དམིགས་པས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བར་ཤེས་སོ། །ཁྱད་ཆོས་སུ་ཞེན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཀག་ཅེ་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟག་ཅེས་གནས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་མི་རྟག་ཅེས་གནས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདིར་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ལ་མ་ཡིན་ཞེས་དགག་སྒྲ་འབྱུང་བ་ནི་མདོ་དང་རྩ་བ་རྒྱན་སྣང་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པས་འགྱུར་འདི་མི་བདེའོ། །གང་དག་འགྲེལ་ཚིག་འདི་སོར་བཞག་བཞིན་དུ་གཞུང་འདི་ཁྱད་ཆོས་སུ་ཞེན་ཚུལ་ལ་འཆད་པ་ནི། ཞིབ་ཏུ་མ་དཔྱད་པ་ཡིན་ཏེ། རྟག་མི་རྟག་གི་མཐའ་བཀག་པ་དེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཞེན་པ་ལ་སྦྱར་བས་སོ། །ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཞེན་ནས་མི་གནས་པ་སྟེ་གནས་བྱར་མི་རུང་བ་རྒྱས་པར་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེས་དམིགས་པས་ཆོས་མཆོག་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ལ་ཞེན་ནས་གནས་བྱར་མེད་པ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མ་གཟིགས་པས་སོ། །ཁྱབ་”པ་ཡོད་དེ། ཞེས་བྱ་བའམ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཚད་མར་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུས་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་འཐད་པ་ཡིན་པས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་

དང་རང་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཅུ་ལ་བཤད་དོ། །དེ་དག་གི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དེ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་སྔར་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་ཅེས་པ་སྟེ། རྒྱན་སྣང་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲོ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དོ་ཞེས་དབྱེར་མེད་པར་བསྒོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། རྩེ་མོ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པར་བསྒོམས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བཟོད་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། གཟུགས་སོགས་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་གནས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། འོག་གི་མཐོང་ལམ་བཤད་ཟིན་པའི་མཐར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྐབས་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཁ་འཕངས་ཤིང་འདི་དང་འོག་གི་སྦྱོར་ལམ་ལ་ཁ་མ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་པས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་སྤོང་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་གསུངས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ངེས་ཆ་དང་། ལམ་ཤེས་སུ་གསུངས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ངེས་ཆ་དང་། རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་གསུངས་པའི་ངེས་ཆ་ཞེས་གསུངས་པས་སྦྱོར་ལམ་འདི་གཉིས་ཐེག་དམན་ལ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེར་རྣམ་པ་འདི་དག་སྦྱོར་ལམ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་གི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དང་དེ་དག་ངོ་བོས་སྟོང་པ་སོགས་སུ་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །མདོ་ལས་ཡུམ་གང་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་གཉིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་འདི་གཉིས་གསུངས་ལ། གནས་པར་བྱ་བ་ནི་ཡིད་ལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་གོང་དུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞེས་ཟུར་ཙམ་འབྱུང་བ་འདིར་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་ལམ་

ཞེས་གཙོ་བོར་བསྟན་ཅིང་། ཞེས་བྱ་སྦྱོར་ལམ་ནི་འཕགས་ལམ་དང་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་རྣམ་མཚུངས་པས་དེ་སྐད་བསྟན་པས་འདི་དྲོད་སོགས་ཀྱི་མིང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དམིགས་རྣམ་གསལ་བར་མ་བཤད་པ་འགྲེལ་པས་ཁ་བསྐངས་ནས་བཀྲལ་ལོ། །

གཉིས་པ་(རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་)ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བདུན། རིགས་པ་དང་། ལམ་དང་། ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཚོགས་བསོག་པ་དང་། གནས་པ་དང་། རྒྱུ་བ་དང་། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཞན་ཆུང་བ་སྟེ། དེས་ན་དེའི་སེམས་འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་ཞིང་གཅིག་པུ་ལ་དགའོ། །གཉིས་པ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཞན་ཆུང་བས་ཏེ། དེས་ན་དེའི་སེམས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་མི་འཇུག་གི་སེམས་ལས་ཆུང་ངུར་གནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དབང་པོ་འབྲིང་དུ་གྱུར་ཅིང་ང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ཅན་ཏེ། དེས་ན་སློབ་དཔོན་མེད་ཅིང་འགྲན་ཟླ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འདོད་པའོ། །ཁྱད་པར་འདི་ཟླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་གཅིག་པུ་ལ་སྦྱར་ཡང་། ས་ཡི་དངོས་གཞིར་གསལ་ཁ་མེད་ཅིང་ལམ་དང་འགྲུབ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་ཚོགས་སྤྱོད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་གསུངས་ཤིང་། གནས་པ་དང་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་གི་རྣམ་གཞག་ཏུ་གསལ་ལོ། །འོན་ཀྱང་གཅིག་པུ་ལ་དགའ་བ་ནི་ཚོགས་སྤྱོད་ལ་དོར་རོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་)ནི། གང་ཟག་དེས་ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལམ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། ལམ་དང་པོ་ནི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ལ་གནས་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ་རང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱེད་ཅིང་ཕྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དྲུག་ནི་ཕུང་པོ། སྐྱེ་མཆེད། ཁམས། རྟེན་འབྲེལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ། བདེན་པ་རྣམས་ལ་མཁས་པའོ། །འདི་ནི་བསེ་རུའི་ལམ་མོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་ནས་བསྐལ་

པ་བརྒྱའི་བར་དུ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཤིང་ད་དུང་སྐྱེ་བ་ལེན་པར་ཤེས་པ་ན་སྔར་གྱི་ལམ་སྦྱངས་ནས་འཆི་འཕོ་གར་” སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེར་ཡང་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལམ་བགྲོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་ངག་གིས་མིན་པར་ལུས་ཀྱིས་སྟོན་བརྩེ་བར་བྱེད་པར་གྲུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་གསུམ་འདེབས་ཤིང་། ཤི་འཕོས་ནས་ཞིང་སྟོང་པར་གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དམངས་རིགས་མིན་པ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། ཁྱིམ་ནས་ཁྱིམ་མེད་པར་རང་བྱུང་གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་དུར་ཁྲོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ། རུས་པ་འདི་ཅི་ལས་བྱུང་བསམས་པས་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་རྟོགས་པའི་དོན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྒོམས་པས་ལམ་ཕྱི་མ་བཞི་ཚེ་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

ལམ་གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་མ་སྐྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་སྐྱེད་ནས་ཚེ་དེ་ལ་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའམ། དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་ལ། ཕྱིས་དེ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །སའི་དངོས་གཞིར་བཟོད་པ་འདི་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་བླ་མ་རྣམས་བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་སྐྱེད་པ་ལ་བཞེད་དེ། དེ་ཡང་བཟོད་ཆེན་ནས་ཆོས་མཆོག་དང་མཐོང་ལམ་བར་མ་ཆད་དུ་སྐྱེ་ལ་འདིས་ཚེ་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་སོ་སྙམ་པའོ། །

ལམ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱུ་སྔར་དང་འདྲ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་ནི་འཐོབ་ལ། དགྲ་བཅོམ་ནི་འཐོབ་མི་ནུས་པས་འདས་ལམ་གྱིས་ཕྱིས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའོ། །འབྲས་བུ་ནི་དང་པོ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་མིན་ཏེ། མངོན་པའི་སྤྱི་སྐད་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་ནས་འདོད་པར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་མི་སྲིད་པ་འདི་སྲུང་བྱ་ལྷག་མའི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྐྱེ་དགོས་

པས་སོ། །འདི་ལ་བོད་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་དབང་པོ་འབྲིང་གི་འབྲིང་དང་འབྲིང་གི་རྟུལ་པོ་དང་། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །བསྟན་བཅོས་ལས་ནི་སྦྱོར་ལམ་སྔོན་དུ་བཏང་ཞིང་འབྲས་བུ་སྔོན་དུ་མ་བཏང་བའི་ཚོགས་སྤྱོད་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཚོགས་སྤྱོད་ཅེས་འབྱུང་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་མ་སྐྱེད་པ་དང་སྐྱེད་པ་དང་སྔོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་ཡང་རུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་པུར་གནས་པའམ། རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ། ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་གང་སྤུག་བསྔལ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་སྦྱོར་ལམ་མ་སྐྱེད་པས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་པུར་གནས་པ་དང་། ལྷག་མས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་ནས་ཚོགས་དང་སྤྱོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་)ནི། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ལ་བསླབས་པས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། འགྲུབ་ཚུལ་དང་པོ་ནི། བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་པའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་མེད་པར་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་བསྒོམས་ནས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །འགྲུབ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ཡང་། སྔར་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དང་དེས། སངས་རྒྱས་མི་འབྱུང་བ་ན་སློབ་དཔོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཆོས་སོ་བདུན་བསྒོམས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལྷག་མ་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །འདིའི་ལྟར་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་བསགས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་དེ་ནས་ཆེ་འཕོས་པའི་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལམ་ལྷག་མ་བཞི་སྐྱེད་པར་བཞེད་ཀྱི། མཛོད་པ་ལྟར་གདན་ཐོག་གཅིག་ལ་ངེས་པར་སྐྱེད་པ་མི་འདོད་དོ། །ལྷག་མ་གཉིས་ཀྱང་སྔར་བཞིན་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས་པའི་ཚེ་ཕྱི་མ་དེ་ལ་བཟོད་འབྲིང་ནས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་དང་ཕྱིར་འོང་ངམ་ཕྱིར་མི་འོང་ནས་

དཀྲ་བཅོམ་གྱི་བར་སྐྱེད་པར་བཞེད་དེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་གཅིག་ལ་ལམ་མང་བ་དང་འབྲིང་དང་ཉུང་བ་བསྐྱེད་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་འདི་དག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱང་བྱ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་བ་གཉིས། ཕྱི་མ་ལ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་རྫོགས་རྗེས་སུ་སྒོམ་སྤང་སྤོང་ཚུལ་གསུངས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་མཐོང་ཡང་། བྱང་ས་ལས། རང་རྒྱལ་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་ལམ་གྱིས་རང་བཞིན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པས་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀ་རྟེར་རུང་ཞིང་སྦྱང་བྱ་ཡང་རིམ་གྱིས་སྦྱོང་ཞིང་དེ་ཡང་བཅུ་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་སྒོམ་སྤང་རྣམས་སྤོང་སྙམ་མོ། །དང་པོ་ལ་མཛོད་ལས་ནི། སྔོན་དང་བསེ་རུ་བྱང་ཆུབ་པ། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀུན། །དེ་ཡི་སྔོན་དུ་ཐར་ཆ་མཐུན། །ཞེས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་སྲིད་རྩེའི་ཉེར་བསྡོགས་ཐོབ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་། བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་ལྷག་མ་བཞི་སྟན་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་ཅིང་དེའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་རྣམས་དང་སྲིད་རྩེའི་སྒོམ་སྤང་དགུ་ཅམ་ཞིག་སྤོང་བར་བཤད་དེ། འདིའི་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་ཡིན་ཞིང་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་གནས་ཀྱང་འོང་ངོ་། །

བཞི་པ་(ཚོགས་བསོག་པ་)ནི། དེ་གསུམ་གྱིས་ཚོགས་གསོག་པའི་དུས་ནི་མཛོད་ལས། བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས། །ཞེས་དང་། ས་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཚོགས་སོགས་པར་གསུངས་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་བཤད་པ་མེད་དོ། །སྔ་མ་རྣམས་ན་རེ། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བརྒྱ་ཡི་སུམ་གཉིས་དང་སུམ་ཆ་ཞེས་ཟེར་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཉིས་བརྒྱ་དང་སུམ་བརྒྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། སྔ་མས་ནི་དེ་གསུམ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་བསྐྱེད་བྱའི་ལམ་གྲངས་ཉུང་བ་ལ་བསམས་པར་སྣང་ལ། ཕྱི་མས་ནི་དེ་དག་མཆོག་འབྲིང་དམན་གསུམ་ཡིན་པས་སྔམ་དུ་བསམས་ཏེ་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པས་དོར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ས་ལས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཐ་མོ་རྣམས་ཀྱང་བསྟན་ལ། ཚོགས་གསོག་པའི་དུས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ལ་བཤད་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བ་མ་

བཤད་པ་དང་། དྲིན་ལན་བསབ་པ་ལས[༡]། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱས་ཚར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྤྱིར་གསུངས་པས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་མཚུངས་གསུང་པ་ལྟར་འཐད་དོ། །བསྐལ་པ་ལ་བྱང་ཡེས་བར་བསྐལ་དུ་བཤད་པ་ནོར་ཏེ། ས་ལས་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྦྱད་པས་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་གསུམ་ལས་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་མ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་རང་རྒྱལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་སུ་གྱུར་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་རང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དེའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། གང་དག་གིས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ནུབ་པ་དང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་འདིར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། །སྦྱོར་ལམ་ཙམ་སྐྱེད་པའི་སོ་སྐྱེ་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་རང་རྒྱལ་ཡང་ཡོད་པར་གཞན་དག་ཟེར་ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་ས་ཡི་དངོས་གཞིའི་རང་ལུགས་ལ་ལམ་གཞན་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་འབྱེད་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོ་རིགས་ངེས་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་མ་ངེས་པར་ཀུན་བཏུས་ལས[༢]། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་གང་ཞེ་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ངེས་པའམ་མ་ངེས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་(གནས་པ་)ལ་ཐུགས་དང་། ལུས་ཀྱི་གནས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལྟར་ལེན་པ་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གནས་པ་ནི་གསུམ་ག་ལ་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་(ལུས་ཀྱི་གནས་པ་)ནི། བསེ་རུ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་གཅིག་པུ་ལ་དགའ་ཞིང་གཅིག་པུར་གནས་ལ། ལྷག་མ་གཉིས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ཚོགས་དང་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །

དྲུག་པ་(རྒྱུ་བ་)ནི། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྲོང་ངམ་གྲོང་རྡལ་གང་དུ་རྟེན་ཅིང་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལུས་ཤིན་ཏུ་བསྡུངས་པ་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བསྡམས་པ་དང་དྲན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་གྲོང་ལ་སོགས་པར་བསོད་སྙོམས་ལ་འཇུག་སྟེ། དམན་པ་རྣམས་ལ་བརྩེ་བར་བྱེད་པ་ན་ཡང་ལུས་ཀྱིས་ཡིན་གྱི། ངག་གིས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་གྱི། ངག་གིས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དང་ཞེ་འགྲས་པ་རྣམས་བཟློག་པའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་དུ་མ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །

བདུན་པ་(སྒྲ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལུང་མེད་པར་བདག་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དང་པོའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་མི་འདྲེ་བར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ནི་བོད་སྔ་མ་རྣམས་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པས་ཚོགས་སྤྱོད་ཅེས་འཆད་ཀྱང་། གཞུང་རྣམས་ལས་ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་དང་ཚོགས་ཤིང་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གྲོགས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གསུམ། བསྒྲོད་པ་པོ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། བསྒྲོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱད་པར་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་རྣམ་ལས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་གང་གིས་ན་དེ་དག་གི་ལམ་གཞན་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་རེ་ཞིག་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ལྟར་ན’། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བརྗོད་པར་རིགས་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ནི། ཉན་རང་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་མེད་ན་དེའི་ལམ་ཉན་ཐོས་ལས་ལོགས་སུ་འཆད་མི་རིགས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་གང་གིས་ན་རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལས་རང་རྒྱལ་དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཡིན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་ཏེ་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། སྦྱོར་ལམ་དུ་ཆོས་རྣམས་ལ་གནས་པ་དང་མི་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡུམ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ན་འཁོར་གྱི་ནང་ན་ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་པར་ནུས་ཀྱི། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་ལ་གནས་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དང་དེའི་བསམ་པ་རིག་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །

བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པ་བརྗོད། །

གསེར་ཕྲེང་། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཚེ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་འཁོར་དེ་རྣམས་ལས་ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གང་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་། ཞེས་པ་ནས། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བསྟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སྨྲས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་ནུས་ཀྱི གང་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཡུམ་འཆད་པ་དང་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་སྟོན་པ་དང་ཉེ་བར་སྟོན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནས་ཡང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་གི་སེམས་ཀྱི་རྟོག་པ་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དག་གང་སྨྲས་པ་དེ་ཤེས་པར་མི་ནུས་སམ། ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ། འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་དག་འདི་

ལྟར་ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བརྗོད་ཀྱི་གང་མ་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཐོས་པར་མི་ནུང་ངོ་། །གང་ཐོས་པར་མི་ནུང་བ་དེ་ནི་ཤེས་པར་མི་ནུང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་དོན་མི་རིག་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་མ་བརྗོད་པ་ནི་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དོན་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་སྟེ་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། །རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དགེ་འབྲས་རྟགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་རྟོགས་པ་ནི་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་སྟེ། རྒ་བའི་ཡང་སྦྲུས་བསྟུས་པ་གཞན་ལ་རང་གིས་བསྟན་མི་དགོས་པའོ། །ཟབ་པ་སྤྱི་མ་ལ་ནི་ཕྱི་མས་ཀྱང་ཁྱབ་ལ་དེ་ལ་ནི་སྤྱི་མས་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་གསུང་བ་ལྟར་རོ། །ཟབ་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་ནི། ཀྱེ་མ་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཡུམ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་ཕྲ་བ་བས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཟབ་པ་ནི། གཞན་གྱི་སྒྲ་ལས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ཟབ་པ་ནི་རང་གི་རྟོགས་པའི་རྐྱེན་འདི་ཙམ་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཕྲ་བ་ནི་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །དེ་བས་ཕྲ་བ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པས་ལྷག་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་རིང་བ་བས་ཀྱང་ཆེས་རིང་བ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བས་དེ་ལ་རིང་བ་ནི་སྨུ་སྟེགས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཤེས་པའོ། །ཆེས་རིང་བ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་མིན་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་གཉིས་ཀར་བསྟན་མི་དགོས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པའི་མདོ་གཉིས་སྦྱར་བས་དེའི་ལྟར་ན་ཧང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པ་དང་། དང་པོ་གཉིས་བསྟན་མི་དགོས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཆད་ཅིང་། ཁྱད་པར་དུ་ཉི་སྣང་ལས་ཡེ་ཤེས་ཟབ་པའི་མདོའི་སྟོན་དུ་གང་གང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བླངས་ནས་འཆད་དོ། །འགྲེལ་པ་འདི་ལྟར་ན་རང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པ་ཧང་པ་དང་པོ་གཉིས་དང་རང་གིས་སྟོན་

པ་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཁ་ཅིག་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་གོང་མ་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཡང་རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་ན་ཕྱི་མ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་འཐད་དོ། །ཞེར་སྒྲོན་དུ། རྩ་བའི་ཡང་སྒྲས་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་འཕངས་པར་བྱས་ནས་ཟབ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལམ་བགྲོད་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ལུང་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། གཞན་དག་ཀུང་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྔོན་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པས་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་མི་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་གཅིག་སྟེ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། རང་རྒྱལ་སྲིད་མཐའ་བ་དེ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཞེས་བྱ་བ་ནིའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་སྲིད་མཐའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི། སྔོན་བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལ་དམིགས་པའི་ཐོས་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་དང་སྒོམ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་རྩ་མངོན་པར་འདུ་བྱས་ཤིང་སྐྱེད་པའི་མཐུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བསྟན་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ན། ལུང་ལས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་སྲིད་མཐའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱིས་སྒྲས་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་

གང་ལས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་ཕྱིར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་སློབ་མ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ། ངེས་པར་སློབ་དཔོན་དགོས་པས་སོ། །འདིར་གཞན་དག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་འཕགས་གཞི་ཡིན་པས་འོག་ཏུ་འབྲེལ་ལ་རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་འདི་གཉིས་ཐལ་ནས་གོང་འོག་ཏུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། འདིར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་ཚིག་ཚོགས་སྐྱུང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཆོས་སྟོན་པའི་ཁྱད་པར་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྒྲར་བརྗོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཞེས་པའི་རྩལ་རྟོགས་པར་བྱེད་ན། དེ་དག་ནི་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྒྲ་མེད་པའི་ཆོས་བསྟན་པས། གཞན་དག་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་མི་རྟོགས་པ་ཉིད་ནི་ཁྱད་ཞུགས་པ་གཉིས་པ་ཡིན་នོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཉིད་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱིས་སྒྲ་ལས་མི་རྟོགས་ཤིང་སྒྲ་མེད་ལས་རྟོགས་པའི་ཟབ་པ་ཉིད་ནི་འོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒྲར་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་མངོན་མཐོའི་ལམ་དགེ་བ་བཅུ་དང་སོགས་པས་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་རྒྱུ་གང་ན། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་རང་གིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པས་གཟུང་མེད་རྟོགས་པ་དང་སོགས་པས་དེའི་རྒྱུ་ཚོགས་བསགས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུས་སོ། །རང་གི་གདུལ་བྱས་བསྟན་བྱའི་དོན་གོ་བ་སྒྲ་ལ་མི་ལྟོས་པས་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་འཆད་པ་པོས་སྒྲར་བརྗོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཆད་པ་པོའི་ཞེས་པའི་རྩལ་བརྗོད་འདོད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ནའི་”ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ནི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་རྒྱན་སྣང་གི་དགོངས་

པ་སྟེ། འགྲེལ་པ་འདིའི་ཡང་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །ལུགས་ལས་དང་འབྲུང་ཞེས་པ་འདིར་ཡང་སྦྱར་ལ་ཀྱང་ནི་ཉན་ཐོས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པར་མ་ཟད་པའོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲ་མེད་དུ་སྟོན་ན་བསྟན་བྱ་སྒྲ་ལས་མི་རྟོགས་པའི་ཁྱབ་སྒྲུབ་ཏུ་གཞུང་འདི་སྦྱོར་བ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཁྱད་གཞི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དང་། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་དེ་སྦྱོན་ལ་བཀོད་ནས་དེ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་སྒྲུབ་པ་མ་མཁྱེན་པའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་བྱིན་གྱིས། ཉན་པ་པོ་རྟག་ཏུ་ངུ་ལ་སོགས་པས་འཚད་པ་པོ་ཆོས་འཕགས་ལ་སོགས་པའི་ཞེས་”པའི་ཉུས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་ཅེས་པ་ཡང་སྐབས་དོན་མ་མཁྱེན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་བཅས་སུ་བཤད་པ་དང་ཉན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་འཚད་པ་པོའི་ཞེས་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་འཚད་དགོས་པ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲ་བཅས་སུ་བཤད་ཉན་བྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་ཇི་ལྟར་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར།

གསེར་ཕྲེང་། སྒྲ་མེད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་གཉིས་འགལ་བར་བསམས་ནས་ཇི་ལྟར་ན་སྒྲ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་འགལ་བའི་ཕྱིར་སྙམ་པའི་དོགས་པ་ཁོང་ན་གནས་པ་བསུ་བར་བཞེད་ནས་གསུངས་སོ། །ཡང་ནི་གོང་དུ་རང་རྒྱལ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་གང་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་མ་ཟད་དོགས་པ་འདི་ཡང་བསུ་བའོ། །འཕགས་པས་ནི་གཞན་གྱིས་བསྟན་མི་དགོས་པའི་མདོར་ཚིག་གིས་བརྗོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཡང་ཆོས་སྟོན་པར་བཀྲལ་ནས་དེ་ལ་རྩོད་དོ། །

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་ཉན་འདོད་པ། །

དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །

གསེར་ཕྲེང་། སྣང་ངོ་། །གང་ལ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི། གང་

དང་གང་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལའོ། །གང་ན། བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེའོ། །ཇི་ལྟར་ན། བརྗོད་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགལ་ལོ། །འདི་ལ་མདོ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི། སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་བཞིན་ནོ། །འདི་ལ་གཉིས། རྒྱུ་དུས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་སྨོན་ལམ་གྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཆེག་ཏུ་མི་སྨྲ་བས་བརྗོད་པ་ནི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱུད་འཕྲུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་བརྗོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

གསེར་ཕྲེང་། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་གང་ན། དེའི་རྒྱུར་ཚོགས་བསགས་ཤིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་ཚུལ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་པས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་བོ། །དེ་ལྟར་འདེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆེག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི་ཡིད་ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྣམ་པར་གཡེང་བྱེད་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་རྒྱུད་འཕྲུག་པ་སྟེ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་སོ། །དེ་གཡེང་བ་ཡིན་པ་ཡང་རྟོག་པས་ངོ་བོ་ལ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་སྤྱོད་པས་ཁྱད་པར་ལ་རྣམ་པར་མ་དཔྱད་པར་ཆེག་ཏུ་མི་སྨྲ་བ་སྟེ་སྨྲ་བར་མི་ནུས་ཏེ། རྟོག་དཔྱོད་ངག་ཀུན་སློང་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་བརྗོད་པ་ནི་ནང་གི་བརྗོད་པ་རྟོག་དཔྱོད་ལ་འདོད་པ་དོན་མིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། ཆོས་སྟོན་པ་ནི་བརྗོད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། ཞེས་གསུངས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཀོད་པས་སོ། །སྔར་གྱི་སྨོན་ལམ་འདེབས་ཚུལ་དེ་ལྟར་རང་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་བཏབ་པ་དེ་བས་ན་སངས་

རྒྱས་དང་རང་རྒྱལ་གཉིས་སྒྲ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་སློབ་ལམ་འདེབས་ཚུལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སྦྱིལ་ལོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པར་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་འདི་ལྟར་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(འབྲས་དུས་སུ་སློབ་ལམ་གྲུབ་ཚུལ་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སློབ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས། སྒྲ་མེད་ཀྱང་གང་ཞིག་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་པར་འདོད་པ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་དོན་དེ་རྣམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་བས་སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི་འདི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ཉན་པ་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྲུན་ཅིང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །གང་ལ་ན། གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་བསྟན་བྱའི་དོན་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལའོ། །གང་ན། བསྟན་བྱའི་དོན་དེའོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཇི་ལྟར་བསྟན་འདོད་ཀྱི་རྣམ་པའམ་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་གང་གིས་ན། སྔོན་གྱི་སློབ་ལམ་དང་སོགས་པས་གཟུང་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་སོ། །གནས་སྐབས་གང་དུ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྔོན་སློབ་ལམ་བཏབ་ནས་ཕྱིས་བྱང་ཆུབ་པ་ན་དེའི་མཐུས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་” གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟར་སྣང་བར་བྱེད་ནུས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཟད་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་བས་ན་སྒྲ་མེད་ཀྱང་ཆོས་སྟོན་པ་མི་འགལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་པའི་སྒྲའི་དོན་ནི་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བླའི་འདི་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་ཆོས་གོ་བ་གདུལ་བྱ་ཉན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྟེ་ལེགས་པར་དང་པོར་བསྐྲུན་ཞིང་ཕྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའོ། །སྐབས་འདིའི་དཔེ་ནི་ཡང་སྒྲས་ཁོང་ནས་འབབས་པའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲོད་པར་བྱ་བ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ཁྱད་ཞུགས་པར་བརྗོད་ནས་ཁྱད་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་རྣལ་མ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལས་རང་རྒྱལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་སྟེ་དཀྱུས་མ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ལམ་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་ཏོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱུ་ལམ་ཁྱད་’ཅན་མ་ཡིན་ན་འབྲས་བུའི་དུས་སུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཚུལ་དང་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་མི་འཐད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །

རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་རང་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་མོ། །གང་གིས་དང་གང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་ནི། བརྟེན་པ་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་དང་། རྟེན་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མཚུངས་པས་དེ་བཤད་ཟིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་འདིར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མ་གསུངས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཞེས་འགྲེལ་པར་ཁ་བསྐང་བ་མཛད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤངས་རྟོགས་ལ་ཡང་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གོ་སླ་བར་དགོངས་ནས་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཞིག་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་གཟུང་རྟོག་སྤངས་པ་དང་འཛིན་རྟོག་མ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཟུང་བ་ཕྱི་རོལ་གྱི་

དོན་ནམ་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྤྱངས་པ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཟབ་པ་དང་ཕྲ་བ་བཀག་པའོ། །འདིས་གཟུང་བས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་དེ་རང་རྒྱལ་གྱི་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཟབ་པ་དང་ཕྲ་བ་མིན་པར་བསྟན་པ་ནི་དེ་དེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནང་གི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་ཡུལ་ཅན་དུ་སྣང་བ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟོག་པ་མི་སྤོང་བ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ་ལྷའི་བུ་དག་དེ་དེ་”བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་ཉན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ནི་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་ཆོས་ཉན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །ལྷའི་བུ་དག་གཟུགས་ཀྱང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་གིས་དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་དང་སྤྲུལ་པ་ནི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་དེར་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ཡོད་པ་ལྟར་རང་རྒྱལ་དེ་དག་གིས་ཡུལ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་འཛིན་པ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ཐེག་ཆེན་ལས་དམན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ། །གལ་ཏེ་སུམ་ཅུ་པར། གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་ན་འཛིན་རྟོག་མི་སྤོང་བ་འགལ་ཞེ་ན། དོན་འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་རང་སངས་རྒྱས་འདི་དག་གིས་ནི་སྟོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་དབང་གིས་རྟོགས་པར་སླ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་འཇིག་པས་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས། ཞེས་དང་། འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་པོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་རྒྱུན་རབ་ཏུ་བརྟན་པས་བདག་མེད་ཅེས་དེ་དག་གི་ཡེ་ཤེས་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་གཟུང་བ་གཟུགས་ཕུང་དང་འཛིན་པ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་བཞི་ལ་རྒྱུན་བརྟན་མི་བརྟན་ཡོད་པས་རྟོགས་དཀའ་སླ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་འཆད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་ན་དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་

ཤེས་པའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་ཞིང་དེ་མེད་པར་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ན[7]། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་འགོག[3]་བཞིན་པས་འཕངས་པའི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ངེས་པ་འདི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་དོན་ནི་གཟུང་བ་རང་མཚན་དུ་ཡོད་ན་རང་མཚན་རྣམ་རྟོག་ལ་མི་སྣང་བས་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་མེད་མ་འཁྲུལ་བའི་འཛིན་པ་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུང་བ་མེད་ན་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་། གཟུང་བར་སྣང་བའི་འཛིན་པ་ནི་ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་རང་གི་རྣམ་རྟོག་སྔ་མས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྐྱེས་པས་ན། གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་འཛིན་པ་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ། བདེན་པ་མཐོང་བའི་གང་ཟག་གམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའམ། སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སངས་རྒྱས་བྲོན་པ་མང་པོ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པ་དག་གམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དག་ཡུམ་འདི་ལྟར་ཟབ་པ། ཞེས་པ་ནས། འདི་ལྟར་མཁས་ཤིང་མཛངས་པས་རིག་པར་བྱ་བ་འདི་ལེན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། ཚེ་དང་ལྡན་པ་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་རྣམས་སམ། ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་སམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡུམ་འདི་ལྟར་བཤད་པ་འདི་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཡུམ་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་འདི་ལ་སུ་

དག་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ལན་དུ་སྨྲས་སོ། །སྟུད་པ་ལས། རྒྱལ་སྲས་བདེན་ལ་མཁས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་དྲི་མ་བསལ་ཞིང་སོམ་ཉི་སྤྲངས་པ་དང་། །བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཁྲི་ལས་གང་ཟག་ལྔ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་གསུམ་དང་། སྟུད་པར་བཞི་གསུངས་ཤིང་དེ་ཡང་དང་པོར་”བདེན་མཐོང་བཤད་དོ། །

འོ་ན་བླང་བྱའི་ཡུལ་དེ་གང་། ལེན་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་དག་ཀྱང་ཇི་འདྲ་བ་ཞེ་ན། ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་ཡུམ་ལེན་པར་བསྟན་པ་རྣམས་རང་སངས་རྒྱས་བསྟན་པར་བཤད་པ་ཙམ་ལས་གཞན་ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་བཤད་པ་མེད་དོ། །རྒྱན་སྣང་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲངས་པ་ཁྱད་པར་གཉིས་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི་རང་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་ལམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་པའི་ཞིང་དུ་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་འདོད་པས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའོ། །ལྷ་བ་ཕུན་ཚོགས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྷ་བ་བར་མ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཐེག་འབྲིང་གི་ཤེས་རབ་བོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་ཟད་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ཟག་པ་རྣམས་སྤྲངས་པས་མཆོད་པར་འོས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་པའོ། །ཞེས་འཆད་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་བྱང་ཆུབ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་དང་། དེ་ཉིད་ལ་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་པོ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། བར་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རིགས་ཀྱི་དང་། ཐ་མ་རང་རྒྱལ་དུ་ངེས་པའི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བཤད་ཅིང་། ལྷ་བ་ཕུན་ཚོགས་ལམ་གང་ལ་གནས་གསལ་ཁ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རིགས་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱས་འགྱུར་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་། ལམ་གང་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཐོབ་པའི་རིགས་ཡིན་པས་གསུམ་པ་འདིའི་དང་པོ་ལ་སྦྱར་བས་ཚིག་ཀྱང་མ་སྦྱར་བ་དང་། དང་པོ་གཉིས་གོ་རིམས་བཟློག་ནས་བཤད་

པ། ལམ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་གནས་པ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། ཉི་ཁྲི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་
གང་ཟག་གཉིས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་དེ་སྐྱུད་པར་བཤད་པའི་དང་པོ་དང་ཡང་གཅིག་
ཡིན་ཏེ། སྐྱུད་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་ཤེས་རབ་འབྲིང་གི་ལྷ་བ་དང་ལྡན་པས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་
པའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་སོ། །ཞེས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་གང་ཟག་
གཉིས་པའི་བཤད་པ་འདི་ལ་མཛད་ཅིང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་བཤད་པས།
ལྷ་བ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཚོགས་ལམ་པར་བརྟག་ནུས་པའི་ཕྱིར་རིགས་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
གོ་རིམས་འཚོལ་བ་མེད་དོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རིགས་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཐོབ་ཀྱང་མཐོང་ལམ་ནས
ཁྱད་པར་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེར་བཞག་པ་མི་འགལ་ལོ། །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
མཆོད་པས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་སྤངས་པས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་བསལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་བྱས་པས་ཟེ་ཚོམ་མེད་པའི་ཕྱིར། སོམ་ཉི་སྤངས་པ་ནི་གསུམ་པའོ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་
ལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་སྦྱར་བས་མཐོང་ལམ་པ་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ལམ་ཐ་མ་གཉིས་ལ་གནས་
པ་ཡང་བཤད་དོ། །སྐྱུད་པའི་དཀའ་འགྲེལ་དུ། གང་ཟག་དང་པོ་མཐོང་ལམ་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་སློབ་
དཔོན་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་ལྟར་གང་ཟག་བཞི་ལས་དང་པོ་གསུམ་ནི་རང་རྒྱུད་དང་། ཐ་མས་ནི་
གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་རྟེན་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །དགེ་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་
ནི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་ཀྱང་མཚོན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ཀུན་ལ་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྦྱོར་ལམ་
པ་ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་ཚོགས་སྤྱོད་ཆུང་བའི་མཐོང་ལམ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ་ནི་བདེན་
མཐོང་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པ་དགྲ་བཅོམ་དང་། རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་སོགས་བསེ་རུ་
ལྟ་བུའི་ཚོགས་ལམ་པར་བཞེད་དོ། །སྐབས་འདིའི་ལམ་འཕགས་ལམ་ཡིན་པས་སྦྱོར་ལམ་པ་
སོགས་སྒྲིར་རྟེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་ཞར་བྱུང་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །
　　གཉིས་པ་(སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་)ནི། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་

སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ལྷ་ནས་བརྩམས་ཏེ། འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་དེ་དག་གིས་ལྷ་རྫས་ཀྱི་མེ་ཏོག་མན་ད་ར་བ་མང་པོ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། མེ་ཏོག་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། བྱང་ཆེན་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་དང་། ཡུམ་འདི་ལ་མངོན་པར་གཏོར་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །འདི་དག་གིས་ནི་སྤྲུལ་པའི་མེ་ཏོག་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་མ་བརྟགས་པའི་ངོར་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་སོ་སོར་ངེས་པར་སྣང་ཞིང་མཚོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་རྟེན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆོས་སོ་སོར་ངེས་པ་འཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་ཞུགས་ཀྱིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་བསྟན་”པའོ། །དག་སྙིང་ཟླ་འོད་རྣམས་སུ་ཕྱི་མ་འདི་གཅིག་པུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་དང་སྦྱོར་ཡང་། སློབ་དཔོན་འདིས་གང་ཟག་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་མཛད་པ་མདོའི་དོན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་སྒོམ་པ་ཕོ་ན་དང་། དངོས་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་པས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤངས་པ་དང་མ་སྤངས་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྡུས་པའི་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་རྟོགས་པར་ཏེ་ཐོབ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ནི་རང་

སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཁྱད་ཆོས་དུ་དང་ལྡན་ན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྔེ་ལམ་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་བདེན་པ་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒོམ་པ་ཁོ་ན་སྟེ་མི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་དང་། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་གཟུང་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྒྱུ་མ་བྱེད་པས་སྤྲུལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཤིང་། ཡང་དག་པར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་བསྒོམས་པས་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤོང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གོམས་པར་མ་བྱས་པས་འཛིན་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དག་མི་སྤོང་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་བསྡུས་པའི་རྟེན[༧]པའི་ཆོས་ལམ་གྱི་གཞི་འམ། རྟེན་བྱེད་པའི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ། དེ་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང[༨]སངས་རྒྱས་ལས་དང་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་དོ། །འདིར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་དེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཐོབ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ལམ་སྐྱེ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རང་རྒྱལ་གྱི་འཕགས་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་ཆ་གསུངས་ཏེ། ངེས་ཆ་ཐོབ་ན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་འཕགས་ལམ་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲོར་གྱུར་པ། །

རྩེ་མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ། །

ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །

གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །

གསེར་ཕྲེང་། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་འདོར་ལ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་སྟོན་པའི་རྣམ་པས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནི། །གཟུགས་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་མོ་བཏགས་པ་ཙམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་དེ། དེ་ནི་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་མི་འགལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་འགྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ་བ་སྟེ་དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ནི། གཟུགས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མི་སློབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་སོགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་པས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་བཟོད་པ་ནི། འདི་ལྟར་གཟུགས་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་དེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱིས་གཟུགས་ཡོངས་སུ་བཟུང་དུ་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཆོས་མཆོག་ནི། བྱང་ཆེ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མི་མཐོང་འགག་པ་དང་ལྡང་བ་དང་དོར་བ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་སོགས་པ་དང་འབྲི་བ་དང་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་འདི་དག་གིས་ངེས་ཚ་བཞི་བསྟན་པ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རམ། ཡང་ན་གོང་གི་མདོ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། འོག་གི་མདོ་མཐོང་ལམ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་རྒྱུ་མཚན་སྣང་བ་ན། བར་གྱི་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གསལ་བར་མེད་ཀྱང་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པས་ཤེས་པར་བྱེད་པར་ཆོས་ཤེས་འཆད་དེ། འདི་འདྲ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་དྲན་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སློབ་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་

པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ནང་དང་ཕྱི་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ངེས་ཆ་བཞི་དང་། དེ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་གཉིས་སོ། །གང་ལ་ན། རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ལའོ། །སྦྱོར་ལམ་སྐྱེ་བའི་དམིགས་རྣམ་གང་ན། བདེན་པ་བཞིའི་དམིགས་པ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ན། སྦྱོར་ལམ་ཡུལ་བཅས་སོ། །རྣམ་པ་གང་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་མིང་གི་བརྡ་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པ་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་། དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་གཉིས་མི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པས་དམིགས་པས་དྲོད་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་དོན་དམ་པར་སྣང་ཡོད་འགྲིབ་པ་དང་སྣང་མེད་འཕེལ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དང་། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ནང་དང་ཕྱི་དང་སོགས་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཡིན་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་དང་པོར་སྐྱེ་བ་དང་མཐར་འགག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པས་སོ། །མདོར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པའི་ཚེ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའོ་ཞེས་རྣམ་པ་འདི་བཞིའི་སྒོ་ནས་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའོ། །

གསུམ་པ་(བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་)ལ་གཉིས། སྤྱིའི་མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ།

གསེར་ཕྲེང་། དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་དང་བསྟུན་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་འཆད་དོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཡུམ་གང་ནས་བཅལ་བ་དྲིས་པ་དང་། ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཅལ་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲ་མི་སྙན་པ་མ་གཏོགས་པའི་མི་དང་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་སྟེ། ངན་སོང་དང་སྒྲ་མི་སྙན་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཅན་ཡིན་ལ་ཁམས་གོང་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་མི་སྐྱེ་བར་ཡང་དང་པོར་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་དང་པོར་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་དཀའ་བ་ཡིན་པས། རེ་ཞིག་སྐྱོ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ན་གང་ན་སྐྱོ་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ་ཞེས་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(སེམས་རྟེན་)ནི། བསམ་གཏན་ས་དྲུག་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ཏེ། བསྡུ་བར། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བ་ཡིན་པས་ལྷག་མཐོང་ཆུང་བའི་

ལམ་གྱིས་ནི། བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(བརྟེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་)ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དྲུར་བཤད་པ་དང་། མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དྲུར་སྐྱེ་བ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྡེ་པ་རྣམས་ལ་གྲངས་མང་ཙུང་འདོད་ཚུལ་དུ་མ་བཤད་ཀྱང་། གྲགས་ཆེ་བ་ལ་མཛོད་དུ། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་བཅོ་ལྔར་བཤད་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདི་དང་ཀུན་བཏུས་ལ་སོགས་པར་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

གཉིས་པ་(མཐོང་སྤང་སྤོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བཤད་ཚུལ་དགོད། འཐད་མི་འཐད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་མངོན་པ་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྗེས་འབྲང་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཛོད་དུ་ཆོས་བཟོད་བཞི་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། རྗེས་བཟོད་བཞི་ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྗེས་ཤེས་བཞི་དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཤད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་འཛིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་སྔར་ལྟར་འཛིན་པའོ་ཞེས་ངེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་གཉིས་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་མ་བཤད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྔར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་

བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པས་གཟུང་བ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པས་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྐད་ཅིག་གི་ཚད་ནི་ཇི་ཙམ་གྱིས་རང་ཡུལ་རྟོགས་པ་རྫོགས་པའི་བར་ཏེ། བྱ་རྫོགས་ཡིན་གྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཡང་མིང་གི་མཚན་མ་དང་མ་འདྲེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མཚན་མ་མེད་པར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ནི་ཤེས་བྱ་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྗེས་འབྲང་གིས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའི་ཚུལ་)ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ལས་སྐྱང་བྱའི་གྲངས་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་རྣམས་མཇོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་འདིས་སྤང་བྱའི་གྲངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀུན་བཏུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་སོ། །ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལེའུ་གཉིས་པར། སྤང་བྱའི་

གྲངས་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛོད་ལྟར་བཤད་ནས། ལེའུ་གསུམ་པར་སྤང་བྱའི་གྲངས་ཀུན་བཏུས་ལྟར་དང་གཉེན་པོས་སྤོང་ཚུལ་དང་ལམ་གཉིས་སུ་འཇོག་ཚུལ་རྣམས་མཛོད་ལྟར་བྱས་སོ། །འཇུག་ཊཱི་ཀ་ཏུ་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་བཤད་ནས་གཞན་གྱིས་ནི་གཞན་དུ་འཆད་དེ། ཞེས་གཞན་འདོད་བཀོད་པ་ནི་ཐུབ་དགོངས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་པའི་དོན་དེར་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(འཐད་མི་འཐད་བསམ་པ་)ནི། བསྡུ་བར་ཁམས་གོང་འོག་གི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཐ་དད་པར་བཤད་པ་ནི་སྔར་ཁམས་གོང་འོག་གི་བདེན་པ་སོ་སོར་གཏན་ལ་དབབ་པའམ། ཡང་ན་གོང་འོག་གི་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཤེས་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་དུ་བཤད་དོ། །ཆོས་བཟོད་ཉིད་ཁམས་གསུམ་གའི་མཐོང་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་དུ་མ་ཞིག་གིས་འབྲངས་སོ། །དེ་ལ་ཨ་རྒྱས་སྤང་བྱ་ཀུན་བཏུས་ལྟར་བྱས་ནས་སྤོང་ཚུལ་མཛོད་བཞིན་འཆད་པ་ནི། ཐུགས་རྩིངས་པ་སྟེ། ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་དང་འགལ་བས་སོ། །ཕུང་པོ་ལྔའི་རབ་བྱེད་ཅེས་པ་དེར་ནི་ཆོས་གསུམ་ལ་ཕལ་ཆེར་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་བཀོད་པའི་བཤད་པ་བྱས་ཤིང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ནི་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ལ་ཡང་དགག་པ་མཛད་པས་འདི་དེས་མཛད་པ་མིན་པ་ལ་མངོན་པ་འོག་མའི་རྒྱུས་ཡོད་གཅིག་གིས་ཁ་གཡར་དུ་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་(སྐད་ཅིག་མ་དྲུར་སྐྱེ་བ་དཔྱད་པ་)ལ་གསུམ། འདོད་པ་དགོད། འཐད་ཕྱོགས་བསྟན། ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལུགས་དང་པོ་ནི། འབྲས་བུའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་ནས་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ལྟོས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་ནི་བདེན་བཞི་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་པ་དང་སྤོང་བ་དང་མངོན་དུ་དང་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་བྱ་བའི་ལས་”ཡིན་

པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བའི་ཚེ་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་སྤང་སྤོང་ལ་དེ་ཀུན་འབྱུང་ཡིན་པས་ཀུན་འབྱུང་ཡང་སྤོང་ངོ་། །དེ་སྤངས་པ་འགོག་པ་ཡིན་པས་འགོག་པ་ཡང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་ན་མེད་པས་དེ་དག་དུས་གཅིག་གོ །གཉིས་པའི་དོན་ནི་དེ་ལྟར་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བཅད་ནས་རྗེས་སུ་ངེས་པ་སྐྱེས་པའི་རིམ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་བདེན་བཞི་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་ལ། ཤེས་སྤོང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རིམ་པ་མེད་པས། འདིའི་ལྟར་ན་མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

ལུགས་གཉིས་པ་ནི། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་ཡང་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཆོས་མཐའ་དག་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་བསྒོམས་པས་སྒོམ་པ་མཐར་སོན་པ་ན། དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདེན་པ་བཞི་གའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས་སླར་ཡང་མ་མཐོང་བ་མཐོང་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ཡང་འཇིག་ལྟ་དང་ཆགས་སོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཀུན་ནས་བསླང་ལ། དེ་ལས་གྲོལ་བ་ནི་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པར་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཡང་རིམ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(འཐད་སྒྲུབ་བསྟན་པ་)ནི། ལུགས་ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པས་རྣམ་པ་ལྷག་མའི་སྒོ་ནས་མཐོང་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཇི་ལྟར་འཐད། གཞན་ཡང་། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྲོར་མི་བྱེད་ན། །ཞེས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་དེ་ཉིད་མཐོང་

བ་ཙམ་གྱིས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པར་མི་བྱེད་ན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་། གང་གི་ཚེ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ལས་བཟློག་ཕྱོགས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དྲུངས་ནས་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་གཞན་དག་གིས་སྒོམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་འབྲས་གནས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱང་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བཟུང་ཡང་། ཆ་གང་ལ་གོམས་པ་གསལ་བ་ལ་སོགས་པའི་མཐུས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་སེལ་ནུས་པ་དེ་ཉིད་དེའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བས་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་ཆ་གཞན་ལ་མིན་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྔོ་མིན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་གྱི་རྟག་འཛིན་སེལ་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །མཐོང་ཡང་ངེས་པ་མི་འདྲེན་ན། འཕགས་པ་དང་སོ་སྐྱེ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཅི་ཙམ་ཞིག་གསལ་བས་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་དང་གཏན་བྲལ་བ་དེས་དེ་དག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདོད་པ་དགོད་པ་དང་། དེ་འཐད་མི་འཐད་དཔྱད་པའི་བརྒལ་ལན་འདི་དག་རྒྱུན་སྔང་དུ་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ན་བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཆ་མེད་པས་མཐོང་བའི་ཚེ་མཐའ་དག་མཐོང་ཡང་མཐོང་བ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། སྒྲོ་འདོགས་བསལ་ཞིང་ངེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་མཐོང་ལམ་སྒོམ་པར་བཞེད་པས་མཉམ་གཞག་ལ་བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེ་ཡང་། ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་རྒྱུན་གཅིག་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་རྟོགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བར་བཤད་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བཞག་གོ །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་སྔང་དུ། བདེན་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བར་ནི། མཆོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་

དབྱིངས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ནི། ས་བཅུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་གཉིས་པ་ནས་གཟུང་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱུག་བསྡུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ནས་མིན་ཏེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་ཀྱི་ཆེ་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་ལ་བཤད་ཅིང་། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཆེ་མཆོག་གི་དོན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འདི་རྣམས་ཁུངས་སུ་བྱས་ནས་འཇུག་ཊཱི་ཀ་ཏུ་བཀོད་པ་ནི་འདིའི་བཞེད་པ་མ་ནོར་བར་བཤད་ལ། ཐུབ་དགོངས་སུ་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བཤད་ནས་མདོ་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ལམ་དེ་བཞག་ཏུ་མི་རུང་བར་བརྟད་པའི་ལན་དུ། མཐོང་སྤང་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་པས་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱན་སྣང་གི་བཤད་པ་ཇི་བཞིན་དུ་བཀོད་ཅིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མ་ལུས་པ་མཐོང་ཡང་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་དོན་དུ་རྟོགས་པར་བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐྲུལ་ཏེ། རྒྱན་སྣང་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་ན་ཞུགས་པ་སོགས་མི་འཐད་པར་གསུངས་ཤིང་གཞན་ཡང་མཐོང་བ་ཙམ་ནས་སྒྲོ་འདོགས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ངེས་པ་སྐྱེ་ན། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལ་དེར་འགྱུར་ཡང་། སྒྲོ་འདོགས་སྐྱེ་ཞིང་ངེས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེའི་དོན་དུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་མཐོང་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་པས་རང་ལུགས་ལ་ཞུགས་གནས་འཐད་ཅེས་གསུངས་པས་འདོད་པ་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་སླུབ་བྱེད་དུ་དྲངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཐུབ་དགོངས་སུ། ཆོས་ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལམ་མོ་ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་བཤད་པ་ཁོ་ནའོ། །སྒོམ་པའི་ལམ་དུ་གསུངས་པས་ཀྱང་འདི་རྣམས་མཐོང་བའི་ལམ་བཏགས་པ་བའོ་ཞེས་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གཞན་དུ་ནཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གོ་ཞེས་མང་དུ་བསྟན་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་གིས་ཐ་མ་བཅོ་ལྔ་སྒོམ་ལམ་དུ་གསུངས་པར་བསམས་

ནས་དེ་དག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་མཐོང་ལམ་བཏགས་པ་བ་མ་ཡིན་ན་དངོས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་བཤད་པ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མར་བྱས་པའི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་དང་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པར་མི་སྣང་སྟེ། ཕྱི་མ་ནི་བརྗོད་བྱེན་ལ་ སྔ་མ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(ལུང་ནས་གསུངས་ཚུལ་)ལ་གཉིས་ལས། དབུ་མ་ནས་བཤད་པ་ནི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་ནི། །དངོས་པོ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ཡང་། །གང་གིས་སྐྱེ་བར་རྣམ་བཏགས་པ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡིན་ནི། །རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར། དེ་ལྟར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པས་བདེན་པ་གསུམ་པོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་སྐྱེས་པས། སྡུ་དན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་ཇི་ལྟར་བཞག སྟེ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་མི་འདོད་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པར་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་དང་བཤད་པ་འདི་མི་འགལ་ལོ། །གང་དག་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་བུས་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་བསྟན་པས་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ཆར་ཕྱེ་ནས་ཆ་བཅོ་ལྔར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེའི་དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཤེས་པས་སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་རྟོགས་ལ། རང་བཞིན་དེ་ཡང་འགོག་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་བདེན་པ་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅིག་ཅར་རྟོགས་ཀྱི། ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་རིམ་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔའམ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་ནི་སློབ་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་བཞག

སྟེ། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ལ་མི་སྐྲག་པས་ཆོས་བཟོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་རིག་པས་ཆོས་ཤེས། རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་སྐྲག་ཅིང་རིག་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །

བསྡུ་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། ཇི་སྐད་དུ། བསྟན་པ་གནས་པ་རྒྱས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྤྲོས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་དམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སོ་སོ་རང་རིག་པ་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དང་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སེམས་བཞི་དང་། རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་སེམས་བཞི་དང་། དུས་ཇི་སྲིད་དུ་སེམས་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་སྲིད་དུ་དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའི་སེམས་ཞི་གནས་འབའ་ཞིག་ལ་ཞུགས་པ་གཅིག་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་བསྡུས་ན་སེམས་དགུར་འགྱུར་བས་དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་རྗེས་ཤེས་ཕྱོགས་མཐུན་རྗེས་བཟོད་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་གཅིག་སྟེ་དགུས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ཤེས་པ་ཡོད་པས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་གཞག་གོ །ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྣམ་པར་བཞག་པ་གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་གཅིག་པོ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྩམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གཅིག་གིས་རྫོགས་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ཡང་དང་པོ་བསྟན་པ་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་གདུལ་བྱའི་ངོར་བཤད་པ་སྤྲོས་བཅས་དང་། གཉིས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་ཚུལ་ངེས་དོན་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མཛད་ཅིང་། ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པར་ཡང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམ་གཞག་ཙམ་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མའི་བཞེད་པ་སྔར་བཤད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་དང་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཁས་བླངས་ན་རེ་ཞིག་ལ་བསྐྱང་བདེའོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་

པར་བཤད། རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བཤད་དོ། །གང་ན། མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདིའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་སྟེ་སྐབས་སུའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ། བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་སོ་སོར་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་དང་འབྲེལ་བ་དག་དང་ལྡན་པ་འདི་དང་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡིན་នོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གང་ན་བསྒོམ་པར་བྱ་ནིའོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས་གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པས་སོ། །གང་དུ་ན། ལམ་ཤེས་པའི་སྐབས་སུའོ། །གང་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སོགས་ཆེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་སོགས་ཆེ་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན་པ་འདིའོ། །གང་དང་ལྡན་ན། བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་དང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་འབྲེལ་པ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་མ་བཞི་གང་ན་ཆོས་ཤེས་པ་སོགས་སོ། །ཚུལ་ནི། མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་རྣམས་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུར་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །

རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཚད་མ་མེད་བཅས་དང་། །

ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །བླང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། །

བྱམས་ལ་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་དང་། །

རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྡུས་དང་། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ། །

མྱ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་ལ་སོགས། །

སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །

བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། །

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ན། རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ནས་ཚད་མེད་ཀྱི་བར་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ཆེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་དེ་ནི་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་ཚད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འདི་ནི་ཚད་མ་མེད་པའོ། །ཞེས་དང་། གཟུགས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆེན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་འདི་ཚད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཚད་ནི་ཤཱུནྱེ་དང་

ཨ་ཧྲུས་འདི་ཙམ་ཞེས་གྲངས་ཀྱིས་མི་ཚོད་པ་ལ་བཤད་ལ། ཉི་སྣང་ལས་ནི། ཚད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དབྱིབས་ལ་བརྗོད་དེ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་
ལ་ནི་ཚད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྒྱན་སྣང་ལས། གཟུགས་ཅན་
རྣམས་ལ་ནི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་དབྱིབས་ཚད་ཡིན་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་ཚད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་ཡང་འགྱུར་སྔ་མ་ལྟར་ལེགས་ཏེ། ཚད་ནི་བོངས་ཚོད་ཡིན་
ལ་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཚད་ལ་ཡང་མངོན་པ་ནས་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ལ་དབྱིབས་མེད་པར་བཤད་པས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་ནི་དབྱིབས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་
རང་གི་ལུས་ཀྱིས་གོ་ས་གང་ནོན་ཙམ་ལ་བྱའོ། །རྟོགས་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་དང་སྲིད་ཞིའི་མཐར་
ལྟུང་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི། མཐའ་མེད་
ནས་བྱམས་སོགས་ཀྱི་བར་ཏེ། གཟུགས་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་འདི་
ནི་མཐའ་ཡས་པའོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་འདི་
དང་མ་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་
ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་འདི་ནི་གཟུགས་མི་ལེན་མི་འདོར་བའི་ཚུལ་དང་། ཞེས་དང་། རིགས་ཀྱི་
བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་
དུ་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དང་དགའ་བ་དང་བཏང་སྙོམས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོ། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན། ཞེས་པ་ནི་མདོའི་
ཚིག་ཟིན་དང་བསྟུན་ན་གཟུགས་སོགས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་
པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་གཟུང་དུ་རུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་
ལ། གྲགས་ཆར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་པའི་ཚིག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཚིག་རྐང་”ལ་སྦྱར་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གོང་འོག་གི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་བར་འདོད་དོ། །སྐད་ཅིག་མ་
བརྒྱད་པ་འདིར་བྱམས་སོགས་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ནི། འདིར་སྡུག་ཀུན་གྱི་སྐྱོན་རྫོགས་པར་

རིག་ཅིང་དགྱུ་བར་འགོག་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ན་སྲིད་པར་གནས་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དོར་ནས་ཞི་བ་ལ་གཞོལ་བས་དེ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་བྱ་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གཉེན་པོ་སྤྱད་པའི་བྱེད་ལས་དང་ཕྱི་ནང་གི་གནོད་པ་སེལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྟན་པའི་འགོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི། སྟོང་ཉིད་ནས་ནད་ཀུན་སེལ་གྱི་བར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས། ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་འཇིགས་པ་དང་རེངས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་ཀྱིས་དོགས་པ་ནི་འཇིགས་པ་དང་། དེ་བསལ་ཐབས་མི་སྤྲུབ་པ་ནི་རེངས་པའོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་སྟོང་ཉིད་ཁྱབ་པ་དང་ཞེས་བརྟོན་ནས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆེན་ཡུམ་འདི་འཛིན་པའམ། ཞེས་པ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་གིས་མཐོང་བའི་ཆོས་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱིད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བགྱིད་པ་དང་། ཞེས་དང་། ཡུམ་ཟབ་མོ་ཡོངས་སུ་བཟུང་ན་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཞེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པའམ་བརྒྱལ་པའམ་བརྗེད་པའམ་འགལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོང་བར་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་ལ་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཡུམ་འདི་མཉན་པའི་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། གཞན་གྱིས་བསྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། བདག་གཞན་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་རྣམ་པ་བཞིས་བསྟན་པའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི། སྲུང་འདས་ནས་བསྔོ་བའི་བར་ཏེ། ཡུམ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྐྱེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། རིགས་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཡུམ་འདི་འཛིན་ཞིང་འཆང་བ་དང་།

ཀློག་ཅིང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྒྲུང་བ་དང་། བསྒྲུབ་པ་དང་། སྡུ་བ་མཛད་དེ། ཞེས་དང་། བདག་ཀྱང་སྒྲོག་གཙོད་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་གཞན་ཡང་སྲོག་གཙོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐྱུལ་བར་འགྱུར། ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་བསྒྲུང་པ་སོགས་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་བྱས་པ་དང་། འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་དང་། ནང་གི་བར་ཆད་སེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་དག་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཕན་ཚུན་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ཚད་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྔ་མ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ཚད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་នོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ན། རིམ་པ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ་དོན་དམ་པར་ན་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་པས་སྡུག་བདེན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེར་ཕྱིན་དེ་དག་ལ་རྟེན་སོགས་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གནས་པར་ཁས་མི་ལེན་པ་སྙེ་བླང་བྱར་མེད་པ་དང་། རྩ་བར་ཕན་ཚུན་རྟགས་ལ་སྦྱར་བ་འགྲེལ་པས་དམ་བཅའ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་མཆོན་པའོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེན་པོ་དང་།

ཆོས་ཤེས་སུ་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་མཐའ་དབུས་མི་དམིགས་པར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡུལ་ཅན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དམིགས་སུ་མེད་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་ཆོས་ཤེས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཚད་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྡུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་བ་དང་དོར་བ་མེད་པར་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཀུན་བདེན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་འབྱུང་གི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་དང་སོགས་པས་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་གནས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་འབྱུང་གི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ་དེར་རྟོགས་པ་དང་། འདི་ནི་རྒྱན་སྣང་གི་དགོངས་པ་སྟེ་རྩ་བར་བཤད་པ་དང་གཉིས་ཀ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་ལ་གནས་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་བཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་པར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འབྱུང་གི་ཡུལ་ཅན་

གྱི་ཡུམ་དེ་ལ་གནས་པས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བླང་དོར་མེད་པར་སྒོམ་པ་དང་སོགས་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་སྒོམ་པ་དང་། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་དེས་”ཟིན་པའི་ཚད་མེད་པ་བཞི་བསྒོམ་པར་བྱ་བའོ། །

གསུམ་པ་(འགོག་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་གཙུག་མ་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་གཉེན་པོ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྡུས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་འཚེ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འགོག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་འགོག་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ན། རིམ་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཙུག་མ་སྟེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ནས་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བསྒོམས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མི་ཟད་ཅིང་གྲངས་མེད་པར་མཉམ་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་འཐོབ་པ་དང་རྒྱུན་སྣང་དུ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྔོས་པའི་དགེ་བ་ཞེས་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ལྟར་ན་མི་ཟད་པར་བསྔོས་པའོ། །འགོག་པའི་རྗེས་བཟོད་ཀྱི་ཤེར་ཕྱིན་ཏུ་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་གི་རིགས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་རྫོགས་པར་བསྡུས་པ་དང་། འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ཁོ་ནས་ཡང་བ་སོགས་ཕྱི་དང་ནང་[3]སོགས་ནང་གི་འཚེ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ་ཞེས་པའོ། །

བཞི་པ་(ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྒོམ་པ་ཁོ་ནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསྔུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྨྲ་བ་དག་མཛད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་པར་འདོད་པས་བདག་ཉིད་སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་གཞན་དག་འགོད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་བདེན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞིས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡུམ་སྒོམ་པ་པོ་ནས་གཟུགས་སོགས་དང་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྐྱེན་དང་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་རྐྱེན་དང་། ཕ་རོལ་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་ལས་སམ་མཐོང་ཆོས་དང་སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་ལས་རིམ་པ་ལྟར་སྲུང་བ་སོགས་མཛད་པ་དང་། ཡུམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་འདོད་པས་སྲོག་གཅོད་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་པས་དྲན་པ་དང་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱའོ་ཞེས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཅུ་དྲུག་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་དག་ཡིན་ནོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་

པས་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བར་བསྟན་པ་ལ། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་ཞེན་ཡིན་ལ། དེ་དང་འགལ་བ་ཡང་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་གོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་དེ་མེད་པར་སྟོན་པར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་དམིགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བཤད་ཀྱི། ངེས་པའི་དོན་དུ་ན་གཞུང་དེ་དག་གིས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏེན་འབྲེལ་ཡིན་པར་བསྟན་པས་དེ་ལ་སློས་ཐལ་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་གཞན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཁ་ཅིག་ནི་འདིར་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ཉེ་བར་མཚོན་པར་ལྷུར་ལེན་པའི་གཞུང་གིས་རྣམ་པའི་དོན་མ་བཤད་པར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉེ་བར་མཚོན་པ་ཉི་ཚེ་མཛད་པར་ཟད་དེ། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་སུའང་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་རོ།།

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱན་གྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཅིག་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་འདིར་བདེན་དང་ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ། འཆད་པ་ལྷུར་ལེན་པ་སྟེ། གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་སློས་ཀྱི་རྣམ་པའོ་ཞེས་མ་སློས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པའི་དོན་ནི་མ་བཤད་པར་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པར་ཉེ་བར་མཚོན་པ་སྟེ་བཤད་པ་ཉི་ཚེ་བ་ཁོ་ན་མཛད་པར་ཟད་དེ། སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་མ་བཤད་པ་གཟུགས་རྟག་མ་

ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་དོན་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་སུ་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་ཆེ་འབྲིང་གི་དོན་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། རྣམ་པ་རྣམས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པས་སོ་སྐམ་དུ་བསམས་པའོ། །འང་[༧]ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་སོགས་འདིར་རྣམ་པ་མ་བཤད་པར་མ་ཟད་པའོ། །ངེས་ཆ་མཐའི་གསལ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་མ་བཤད་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་དགོས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཤེས་མཛད་པ་ལྟར་མ་བཤད་པ་མཐོང་ལམ་ལ་བྱའི་ངེས་ཆ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། བྱེད་ན། ཉོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་སོགས་ལ་བྱ་དགོས་ན་དེར་ནི་སྦྱོར་ལམ་བཞིས་བདེན་བཞི་ལ་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་དམིགས་སོ་[༣]ཞེས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་དཀར་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཇི་སྐྱེད་བཤད་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉི་ཚེ་མཆོན་ཞིང་སྦྱར་བར་ཟད་པས་འདིར་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ལ་རྣམ་པ་སློས་ཞེས་སྦྱར་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་འཆད་ཅིང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་རྣམས་དང་སྦྱར་བར་བལྟའོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། འདིའི་ལྟར་ན་གཞུང་ཉིད་ལ་བཤད་པ་དང་མ་བཤད་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་མ་ལུས་པ་ཞེས་པ་ཡོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། རིགས་པ་དང་། ལུང་གིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་དག་གིས་ནི་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ལ་སོགས་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་ཏོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པ་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལས་གཞན་སློབ་དཔོན་དང་དེའི་ཕྱོགས་པ་དག་ན་རེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཞེས་དག་གིས་ནི་མཉམ་གཞག་ཏུ་མཐོང་ལམ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་དང་སོགས་པས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དུས་ན་ཇི་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱ་བའི་རིམ་པ་

མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་སྒོམ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་གོང་ནས་གོང་དུ་བགྲོད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོར་མ་ཟད་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་འགྱུར་ལ། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཞེས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་སྒྲ་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་བྱ། རྟོགས་དཀའ་ལས། མངོན་རྟོགས་གསུངས་པའི་རིམ་པ་ལྟར་སྒོམ་ཞིང་བསླབ་པའི་གོ་རིམས་དང་སོགས་པས་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་མ་བཤད་པས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དང་ལམ་དང་དེའི་རབ་ཀྱི་མཐའ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྲུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མངོན་རྟོགས་ཁྲིགས་ཆགས་སུ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པའི་གོ་རིམས་མེད་པའི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་ལྟར་འཚོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་འཆད་དེ་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(ལུང་གིས་དགག་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཞན་ཡང་། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཡང་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རིགས་པས་གནོད་པ་ལས་གཞན་ལུང་གིས་གནོད་པ་ཡང་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ན། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་དང་སོགས་པས། རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཅེས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དོན་ཇི་ལྟར་དྲང་སྟེ་ཅི་ལྟར་བཤད་དུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཀྱང་ནི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གིས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བཤད་པས་དོན་བཤད་དུ་མེད་པར་མ་ཟད་པའོ། །རྟོགས་དཀར་ལུང་དེས་ཐྲིད་སོགས་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལས་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་ཟེར་རོ། །མདོར་ན་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་གང་གི་སྒོ་ནས་དམིགས་བྱ་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ན་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དེ་བསྟན་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་ཅིང་ཕྱོགས་སྔ་ལས་ནི་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་སྔ་འདི་འཕགས་

པའི་བཞེད་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྒྱན་སྣང་མ་མཐོང་བས་ནོངས་ལ། མདོར་བསྟན་དུ་ཡུལ་བདེན་བཞི་བསྟན་ལ་དེ་ལ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡང་བསྟན་དགོས་པས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འདི་ལེགས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆེན་པོ་དག་འདི་ལ་ལེགས་ཆར་མི་མཛད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་(སྒོམ་ལམ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྒོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལས་

གསེར་ཕྲེང་། སྐྱེ་རིམ་དང་བསྟུན་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་སྒོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དོན་དངོས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་བ་ཉིད་དང་གདུལ་བྱ་འབྲས་བུ་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དེའི་བྱེད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་མ་བརྗོད་པར་རེ་ཞིག་སྒོམ་ལམ་དེའི་བྱེད་པ་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་སྒོམ་ལམ་ལས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་བ་སྟེ་བཤད་གཞི་ཆུང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་བྱེད་པ་བསྟན་པ་ལ་བྲོད་པ་སྐྱེད་ནས་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་ལ་གཞོལ་བ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། གདུལ་བ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཅུང་བ་ཉིད་དང་འབྲས་བུ་ལ་གཞོལ་བར་ཞུགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཏོན་ནས་གདུལ་བྱ་གང་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་རྒྱུ་ལ་གནས་པར་བརྗོད་དུ་རུང་བ་ནི་ཆེས་ཅུང་སྟེ་དགོན་ནོ། །ཞེས་ལམ་འདི་རྟེད་དཀའ་བར་བསྟན་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྒོམ་ལམ་ལ་མོས་པ་སོགས་ཡིད་བྱེད་གསུམ་གྱི་འཇུག་པར་འདོད་པས་དེའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་དྲུག་པོ་འདིར་གཞོལ་བར་བྱའོ་ཞེས་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པས་དེ་དག་ལ་གདམས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུ་ལ་བཞེད་པས་སོ། །ཤཱཀྱ་མདོ་ཅུང་བས་དང་པོར་

བྱེད་པ་འཆད་པར་འདོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྫོང་བྱེད་ཙུང་བས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། ལམ་ལ་རྗེས་ཤེས་སུ་ཡུམ་གྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྐྱོན་རིག་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པར་གསུངས་པ་ལ་འཁྲོས་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །

གནོད་པས་བཟོ་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱེད་པ་ནི་དྲུག་གོ །གང་ན་ཀུན་ནས་དུལ་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་དྲུག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་རང་དང་གཞན་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་ལྔ་དང་གཅིག་གོ །དང་པོ་ལ་ཡང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཞི་དང་མཐར་ཐུག་གི་གཅིག་གོ །བཞི་ལ་ཡང་ནང་དུ་སེམས་དུལ་བས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཞན་ལ་འདུད་པ་དང་། ནང་དུ་ཆགས་སོགས་ཞི་བས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གནོད་པས་མི་རྫི་བའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཤཱཀྱ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཕ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྟེན་གྱི་ཡུལ་མཆོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་རང་དབང་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཡུམ་འདི་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །དུལ་བའི་རྗེས་ལ་ཁྱད་ཞུགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་རློམ་པ་བཀག་པས་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སོགས་པས་གྲོགས་དམ་པ་སོགས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་ནི། བྱང་ཆེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ན་སྦྱིན་པ་ཡང་མི་དམིགས་གཏོང་བ་ཡང་མི་དམིགས་ལེན་པ་ཡང་མི་དམིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་ཡོངས་སུ་དུལ་བ་དང་ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གོང་དུ་དུལ་བ་དང་འདིར་འདུད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏོ། །གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པས་བདག་གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ནི། བདག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ། གཞན་གྱི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚོན་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མདའ་ཡང་བཅོམ་ཞེས་སོ། །ཡུམ་གཟུང་བས་ཕ་རོལ་གྱིས་བྱས་པའི་དུག་མཚོན་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་ནི། དེ་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་དུག་གཏོར་ཏམ་བྱད་བྱས་སམ་མེའི་འོབས་སུ་གཏོར་ཏམ་མཚོན་གྱིས་བཏབ་བམ་དུག་ལྡུད་དམ་ཆུར་བོར་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཀཽ་ཤི་ཀ་འདི་ལྟ་སྟེ་ཡུམ་འདི་ནི་རིག་སྔགས་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཐོབ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྟ་བ་ནི། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་ལ་བཤད་དོ། །སྨོན་ལམ་པ་གང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ས་ཕྱོགས་ལ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པར་བྱ་བའི་གནས་ཉིད་དུ་བཟུང་ནས་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ནི། ཡུམ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་སའི་ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་བྱས་པས་མེ་ཏོག་དང་སྤོས་དང་ཞེས་པ་ནས་བཀུར་སྟི་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །

འདིར་མཆོད་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ནི་ཕྱག་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། མཆོད་རྟེན་གཞན་དང་མཉམ་པར་

གྱུར་པ་ལ་མཚོན་ཏེན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕ་དང་འདྲ་བ་ལ་ཕར་གྱུར་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །བཙུན་པ་ཟླ་བ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཙམ་སྟོན་པ། ཆོས་གང་རྒྱུས་བྱུང་དེ་དག་གི །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱང་མཚོན་ཏེན་ཡིན་ན། དངོས་པོ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆེས་མཚོན་ཏེན་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་ཉིད་ལ་དབང་”པོར་གྱུར་པ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱི་མ་འདི་ལེགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཀུན་ནས་དུལ་བའི་བྱེད་པ་ནས་ཏེན་གྱི་བྱེད་པའི་བར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་དྲུག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། སོ་སོའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། བྱེད་པའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གསེར་ཐྲེང་། འབྲས་བུ་བྱེད་པ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་རྒྱུ་སྒོམ་པའི་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཞིག་བཤད་བྱར་བཀོད་པར་མ་ཟད་དབྱེ་བ་ཡང་འགོད་པའོ། །ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་དུ་བཤད་པ་ནི་མི་གཟུང་སྟེ། ཟག་མེད་ལ་ཡང་ཐལ་བས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་སྣང་གི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པའི་རྗེས་ཐོབ་དང་། དེ་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ལ་བཞེད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དང་བྲལ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའོ། །འདིར་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་དང་བསྔོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ནི་དག་པ་འཛིག་ཏེན་པའི་གནས་སྐབས་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྟོག་པ་དེ་ཡང་ཟག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་བཞག་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་ངོ་བོ་)ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ། དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ་མཚམས་སྦྱར། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ས་མཚམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་མོས་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་

གསེར་ཕྲེང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པས་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་འཆད་ལ། དེ་ལ་ཡང་མོས་པ། བསྔོ་བ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགེ་རྩ་གསོག་པ་དང་མི་ཟད་པ་དང་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་ཡིན་ནོ། །ཤེར་འབྱུང་ནི་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཕྱེ་བར་འདོད་དོ། །འདི་གསུམ་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་སྟེ། འཛིན་སྟངས་ཐ་དད་པས་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(ས་མཚམས་བསྟན་པ་)ནི། ཀུ་སླར་[2]ཤླིས། མོས་པ་ནི་ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་བསྡུས་སོ། །བསྔོ་བ་ནི་ས་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་དང་བདུན་པས་བསྡུས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དགོངས་སུ། དེ་ལ་ཐོད་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་མོས་པའི་རང་བཞིན་ལ་སླར་ཡང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་མོས་པ་དགུ་རྣམས་རང་གི་དོན་གྱི་སྟེ། ཞེས་དང་། རྩེ་མོ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་དགུ་རྣམས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྟེ། ཞེས་དང་། བཟོད་པ་གསུམ་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་མོས་པ་དགུ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་སྟེ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། ཆོས་མཆོག་གསུམ་ལ་ཡི་རང་དང་བསྔོ་བ་དང་བྱེད་པ་དྲུག་འཇོག་གོ །དེ་ལ་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ཅིང་བསྔོ་བ་དང་ཡི་རང་ས་གཉིས་པ་ནས་ཡོད་པ་དང་མོས་པ་ས་[3]ལྔ་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པས་གཞན་དོན་མོས་པ་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ལ་བཤད་ལ་སྦྱོར་ལམ་ན་དེ་འགལ་པ་དང་། བྱེད་པ་ཡང་འཕགས་པའི་དགོངས་པས་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་པར་

བཞེད་ཅིང་སྒོམ་ལམ་འཕགས་ལམ་ཉིད་ལ་འདོད་ཅིང་སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་མི་བཞེད་དེ། དེ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་སུས་ཀྱང་མ་མཛད་པས་སོ། །ཤེར་སྙིང་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་མང་སྟེ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ས་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་ནི་མོས་པའི་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ལ་མོས་པའི་སྤྱོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རང་གི་དོན་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་ཏེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སོ་སོར་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མོས་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནི་ཞེས་འཆད་དེ། འདི་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མོས་པ་སོགས་སྒོམ་ལམ་དུ་གསུངས་ནས། མཐོང་ལམ་དང་སྐྱེ་རིམ་གྱིས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་རང་ལུགས་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཁ་ཅིག་ནི་འདིར་རང་གི་དོན་ནི་ས་རིང་དུ་སོང་བའི་བར་དུའོ། །ས་མི་གཡོ་བ་ནས་བཟུམས་ཏེ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ས་དེ་ལ་རང་གི་དོན་དུ་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ནར་སྐུར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བསླང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ས་བཅུ་པ་ལ་ནི་རང་དང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཏེ་ས་འདི་ལ་གནས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་འདིས་ན་སངས་རྒྱས་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཐེར་རོ་ཞེས་པརྟི་ཏ་ཞིག་གིས་འདོད་པ་བསྟན་པ་ལྟར་འཐད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གཞན་དོན་དང་། བཅུ་པ་ལ་གཉིས་དོན་བཞག་པ་ནི་འགྱུར་རམ་ཡི་གེ་མ་དག་པར་གསལ་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་དེ་གོ་བཟློག་ནས་བརྒྱད་དགུ་གཉིས་ལ་གཉིས་དོན་བཅུ་པ་ལ་གཞན་དོན་བཞག་གོ །དང་པོའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱན་སྣང་དུ། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་བའི་ས་བོན་མ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་ཁོ་ནར་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་ནས། ཞེས་འབྱུང་ལ། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་ཡིད་འཇུག་པས་དེ་དེར་བཞག་གོ །བསྔོ་བ་དང་ཡི་རང་གཉིས་ནི་ས་དགུ་ག་ལ་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་(ཕྲེ་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མོས་པ། བསྔོ་བ། ཡི་རང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྒོམ་པའི་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ།

གསེར་ཕྲེང་། གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྨོན་ལམ་དང་པོ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། བྱེད་པ་དྲུག་པར་ཡུམ་གྱིས་ས་ཕྱོགས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་བྱས་པར་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་ཡུམ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་བསོད་ནམས་གང་ཆེ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་བཞི། རྩ་བ། ཡན་ལག ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །

རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ⋯⋯⋯⋯། །

གསེར་ཕྲེང་། མོས་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་རང་གི་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བར་འཆད་ཀྱང་གནས་དོན་ནི་འགྲེལ་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ⋯⋯⋯⋯⋯⋯དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །

སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ཡང་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ⋯⋯⋯⋯⋯⋯། །

གསེར་ཕྲེང་། ཆུང་ངུའི་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ⋯⋯⋯⋯⋯⋯དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞི།

མོས་པའི་ཡུལ། མོས་པའི་ངོ་བོ། མོས་པའི་རྒྱུ། མོས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྣང་དུ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གཙོ་བོར་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་དེ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལ་མཆོད་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དག་ལྡན་ལས། གང་ལ་མོས་ཤེ་ན། མདོ་ལས་བསྟན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལ་འདྲི་བ་དང་གློག་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་སྤྱོད་པ་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་ནས་མར་མེའི་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་མཆོད་པ་ལའོ། །ཞེས་གཞུང་གི་ཡུམ་འདྲི་གློག་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་མེ་ཏོག་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལ་མོས་པས་དེ་མོས་ཡུལ་དུ་འཆད་པ་ནི། མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ཡང་ངེས་པར་ན་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ལ་མོས་པ་གཙོ་བས་སྤྱ་མ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་(མོས་པའི་ངོ་བོ་)ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི། འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ངེས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་འབྱུང་བ་ནི་ཀུན་བཏུས་སུ་སེམས་བྱུང་མོས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་གཅིག་ཏུ་བསམས་སོ། །དག་ལྡན་ལས། མོས་པ་ནི་དད་པ་དང་འདུན་པ་སྟེ་ཡིད་ཆེས་པ་དང་འདོད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་ཡུལ་དེ་འདོད་པ་ལ་བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་ནི། ཉི་སྣང་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གིས་རང་གི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པའོ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གིས་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་བསམ་པ་གཞན་དོན་དང་མ་བྲལ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་དང་། གཉིས་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་དང་བཅས་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་སྦྱོར་བ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྦྱོར་བ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་མི་འཇུག་གི་ཁྱད་པར་གསུངས་པའོ། །

གསུམ་པ་(མོས་པའི་རྒྱུ་)ནི། ལུང་རིགས་རྣམ་དག་གོ །

བཞི་པ་(མོས་པའི་བྱེད་ལས་)ནི། སྔ་མ་ལྟར་ན་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཐེ་ཚོམ་བཟློག་པ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་

ལྟར་ན་ཡིད་མི་ཆེས་པ་དང་མི་འདོད་པ་བཟློག་ནས་ཡུལ་ལ་ངེས་ཤེས་དང་དོན་གཉེར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་ཡང་སྤྱར་ལྟར་བཞི་ལས། དང་པོ་(རྩ་བའི་དབྱེ་བ་)ལ་བཞི་ལས།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ན་ཡང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་དང་པོར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དབྱེ་གཞི་ནི། སྒོམ་ལམ་མོས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོའོ། །ཡང་ནི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ལ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བར་མ་ཟད་པའོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། རང་དོན་གཉིས་དོན་གཞན་དོན་མོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བས་རང་གི་དོན་ལ་སྤྱི་དོན་དུ་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་དང་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་དམིགས་པ་ཉིད་གསུམ་དུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུམ་ལ་མོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་སྒོམ་པ་བཞིན་དགེ་བའི་ཆོས་དོན་ཕུན་ཚོགས་གསུམ་མཐོང་བ་སྟེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་ནམ་རྒྱུ་བྱེད་པའོ། །དགོས་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། འོ་ན་མོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་བསྒོམས་མ་ཐག་ཏུ་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རང་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་དོན་གསུམ་པོ་དེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ཡང་དང་པོར་མོས་པ་བསྒོམས་མ་ཐག་ཏུ་དོན་གསུམ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། མོས་ཡུལ་གྱི་ཡུམ་ལ་མོས་པ་ཙམ་སྒོམ་པའི་རྒྱུའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དང་པོ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་མོས་པ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་རང་གི་དོན་དང་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཞེས་བྱ་བ་རྩ་བའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ། ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དེ་བདག་མེད་པ་ལས་མ་འདས་པར་རམ་བདག་མེད་རྟོགས་

པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཉིད་དུ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་ནི་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡིན་ནའང་དང་པོར་ཏེ་ཐོག་མར་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ནི་དོན་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་རྣམ་པས་དམིགས་པའོ། །དེས་དེ་དག་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ལས་ཤེ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་མ་ཐོབ་པར་སློབ་པའི་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བརྙེས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་མཐའ་དག་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་སུ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་རིགས་ཕྱིན་གྱི་དགོངས་པའོ། །སུ་ག་ཏ་ཤྲཱིས། ཆོས་ཉིད་དང་པོར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་དེ། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ཟག་བཅས་འདི་དག་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། འབུམ་པས། མངོན་དུ་བྱེད་དུས་ནི་གཉིས་ཏེ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་ཆོས་དབྱིངས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཆོས་སྐུ་སྤུར་མ་མཐོང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདི་སྒོམ་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་དང་པོ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་ཟེར་བ་གཉིས་ནི་འཁྲུལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཞེས་པ་བསྐྱོད་བཀུར་བསྔགས་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་བཤད་པ་སྔ་མ་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་ལ་ཞུགས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་དག་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ལ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་དག་ཀྱང་ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཉིང་ལག་གི་དབྱེ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ཡང་སོ་སོའི་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ཡང་ཞེས་སོ། །ཡང་དང་ཀྱང་ནི་སྡོམ་ལ་གསུམ་དུ་མ་ཟད་པའོ། །

བཞི་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་དཀུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མོས་པ་གསུམ་ལ་དཀུ་དཀུར་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །འདི་དང་ཕན་ཡོན་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་མདོ་དྲངས་ན་འབྱམས་ཀླས་ཤིང་ཉུང་ཟད་ཙམ་གྱིས་རྟོགས་པ་སྐྱེད་མི་ནུས་པས་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་(ཕན་ཡོན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་སྒོམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྲོ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །ཞེས་བསྟོད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྔགས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། མོས་པའི་འོག་ཏུ་དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་པ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ན། སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ་ཞེས་སོ། །གང་ལ་མཛད་ན། ཡུམ་ལ་སྤྱར་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། མོས་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྒོམ་པའི་སོགས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་མོས་པར་བཤད་པའི་ཡུམ་དེ་ཡོན་ཏན་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །

དཀུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀུར་བ་དང་ནི་བསྔགས་པར་འདོད། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྟོད་པ་སོགས་སུ་འདོད་དོ། །གང་ལ་ན། ཡུམ་ལ་མོས་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་རྣམས་སུའོ། །གང་གིས་ན། དཀུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཕན་ཡོན་གསུམ་པོ་འདི་མོས་པ་ལ་མཆོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་བསྒོ་བ་དང་ཡི་རང་ལ་ཡང་སྦྱར་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཆད་དོ།།

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྩ་བའི་དོན་དགྲོལ་བ། རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་

བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་གོང་ནས་གོང་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པ་དང་། བཀུར་བ་དང་། བསྔགས་པར་འདོད་དེ་

གསེར་ཕྲེང་། དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་ལ་ཞུགས་པའི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་སྟེ་གསུམ་ཡོད་པའི་དང་པོའི་གནས་སྐབས་དགུ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་དགུས་གོང་ནས་གོང་དུ་སྟེ་རང་དོན་མོས་པ་དགུ་སྒོམ་པ་ལ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དུ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་བསྟོད་པར་འདོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ལ་བཀུར་བ། གསུམ་པ་ལ་བསྔགས་པ་རྣམས་སྦྱར་རོ། །སོ་སོར་ནི་རེ་རེ་ལ་ཞེས་པའོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་པོ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། ཞེས་ཇི་ལྟར་ཞེས་སོགས་ཡུམ་ལ་མི་སྦྱོར་བར་མོས་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་གྱི་གཅམ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་གསུམ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་པ་དེས་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་སྟེ་མོས་པ་སྒོམ་མཁན་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གནས་མ་ནོར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་དང་དེ་ལྟར་ངེས་ནས་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཅམ་བུ་སྟེ་ངག་སྨན་པ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚིག

གསལ་ལས། འདི་དག་ནི་ངག་སྙན་པ་ངོ་བསྟོད་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་གྱི། ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ཐུགས་དགྱེས་པས་གནས་པ་ཁོ་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལྟར་ན་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ནི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཚའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་གྱི་རིག་བྱེད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དོན་བརྗོད་པ་ནི་བསྟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ལྟར་དོན་བརྗོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཚད་མེད་དང་བཞི་པའི་ཨོཾ་ནི་བཀུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི་སྨྲའི་ཚངས་པ་ནི་དམ་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་བཀུར་བ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན། འདིར་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བརྗོད་པའི་རྟོགས་པའི་ཚའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། མར་ལྟ་བུའི་ཚིག་ཛེས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་དག་གི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་སྨྲར་གཏོགས་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན། འདིར་ནི་ཚ་དགྱེ་པའི་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ལྟར་གཉིས་ཀའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཉི་སྣང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པས་བསྔགས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པས་ངག་ཙམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྡེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སྤྲོ་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ལ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པས་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པའི་དོན་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རབ་འབྱོར་གྱིས་བརྒྱ་བྱིན་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ལ་མོས་པ་སྐྱེད་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་འདི་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་འདི་གསུམ་ལེགས་སོ་ཞེས་པའི་ངག་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་མིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལེའུ་བརྒྱད་མར་འདི་གསུམ་གྱི་དོན་བསྡུའི་མདོ་སྦྱར་བ་མཐོང་བས་ཤེས་སོ། །ཞུཀྵིས་ནི་ངག་ཏུ་འདོད་དེ། སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ནི་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བས་བསྟོད་པ

དང་བཀུར་བ་བསྔགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(བསྔོ་བ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མོས་པ་ལ་བསྔོ་བ་འབྱུང་བས་གཉིས་པ་བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ།

གསེར་ཕྲེང་། མོས་པའི་འོག་ཏུ་ཐག་བཅས་བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་མོས་པ་ལ་དེའི་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་འབྱུང་བས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཕན་ཡོན་དུ་ཡུམ་ཡོད་པས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱམས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྔོ་བ་དང་ཉན་རང་གི་གཞི་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་ཉིད་དོ། །

དབེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །

ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །

ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །

བསྔོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྔོ་བ་ལ་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པ་དང་ངོ་བོ་སྡེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྐང་པ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྐང་པ་གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནི་རྐང་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ་ངོ་བོ་ལ་བཅུ་གཅིག་གོ །འདི་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྐྱེ་མདོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ །དེ་ལ་ཁྱད་པར་ནི་མདོར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དགེ་རྩ་སེམས་ཅན་ཀུན་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྔོ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་དང་ཉན་རང་གི་དགེ་བ་ལས་རབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་པ་ཡིན་ཞིང་། བྱེད་པ་ནི་དེའི་འཐད་པར་ཉན་རང་རང་ཉིད་

གཅིག་པུ་དུལ་བའི་ཆེད་དུ་གནས་ལ། བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་གནས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐེག་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདི་དང་འགྲེལ་བྱེད་གཞན་རྣམས་ནི་དང་པོ་ཡང་བསྔོ་བ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། མི་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དབེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པ་དང་། ཆུང་ངུ་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། བསྔོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་། བདག་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དངོས་པོ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མཚན་མ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་དང་། དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་གནས་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ལ་དམིགས་པ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྔོ་བ་བྱེད་དོ། །གྲངས་དུ་ན། རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་སོ། །འདི་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་གང་དུ་ན། བླ་མེད་སོགས་སོ། །གཉིས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ་ན། སེམས་ཅན་སོགས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱུད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་

སྤྱོད། །སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྔོའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་ན། མི་ཟད་སོགས་ཏེ། མདོ་ལས། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ལྷུང་། །རྒྱ་མཚོ་མ་སྐམས་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཡོངས་བསྔོས་དགེ་བ་ཡང་། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་བར་དུ་དེ་མི་འཛད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་གང་གིས་ན། ཡུལ་བཅུ་གཉིས་ལ་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལམ་མ་ནོར་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་སྟེ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་བྱེད་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་གང་ན་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་མིང་དང་ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་དོན་ཡིན་པས་མིང་དང་མིང་ཅན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། མོས་པའི་སྐབས་སུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མོས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་དམིགས་པར་སྒྱུ་མ་ལྟར་དམིགས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་སྙིང་རྗེའི་ངོ་བོ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བྱེད་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་སོ། །ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་སྦྱར་རོ། །བྱང་ཆེན་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་འདི་ཉིད་རབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སོགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་གིས་ཇི་ལྟར་མཚན་མར་བྱས་ཏེ། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་དེ་དག་དང་དམིགས་པ་དེ་དག་དམིགས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་

དམིགས་པར་དམིགས་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་ལྡན་པའི་བསོད་ནམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་”བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། སྔ་མ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་མི་དམིགས་པར་དམིགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་འདི་དང་རྒྱན་སྣང་གི་བསྔོ་བ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་མི་དམིགས་པ་ལ་ཞེས་ཡུལ་དུ་བྱས་ཀྱང་མི་དམིགས་པར་ཞེས་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོགས་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་ལེགས་ཏེ། འདི་ཞེན་མེད་དུ་བསྟན་བཞེད་ནས་མཛད་ལ་བློས་མི་དམིགས་པར་མ་རྟོགས་ན་ཡུལ་མི་དམིགས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཞེན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ལུང་འདིས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་སོགས་པ་སྔོ་བར་བྱེད་མཁན་ལ་མི་བྱེད་པར་བསྔོ་བའི་གྲངས་བཅུ་གཉིས་གང་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྦྱོར་བ་ཡང་བཀག་གོ །བདག་ལྟ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི། གང་གིས་སྔོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཏེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་དེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་ལ་སེམས་ཀྱང་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་འདུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར། ཉན་ཐོས་སུ་འདུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བར་འདུ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སེམས་དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་བྱང་ཆེན་ལ་འདུ་ཤེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སེམས་དང་ལྟ་བ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །དེ་གསུམ་ཡང་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། དམིགས་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ལྟ་བ་གསུམ་གྱིས་དེ་མ་ཡིན་ལ་དེར་བཟུང་བའོ། །བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས་པ་ནི། བདག་དང་སོགས་པས་གཞན་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྟེ། བྱང་ཆེན་གྱིས་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དེ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་དབེན་པར་ཤེས། ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་ནས་སྨྲ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་

འདུན་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་རྩ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཇི་འདྲ་བ་ཁོ་ནར་གང་གིས་ཡོངས་སུ་སྔོ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་སྟེ། དེའི་རིགས་ཅན་དང་དེའི་རང་བཞིན་ཅན་ནོ་ཞེས་གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱིས་སྦྱིན་སོགས་”མི་དམིགས་པར་བསྔོ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་དྲུག་སྟེ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་གིས་ཡུམ་འདིར་ཐབས་མཁས་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཡུམ་འདིར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཐབས་མཁས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་མཚན་མ་མེད་པ་ནི། བར་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་ནི་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟས་དུག་ཅན་དེ་དང་འདྲ་བར་དམིགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་ཞིང་དགྱེས་པ་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གི་རིགས་གང་ཡིན་པ་དང་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་མཁྱེན་ཅིང་ཆོས་ཉིད་གང་གིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་མཁྱེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཁམས་གསུམ་པར་མ་གཏོགས་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་ནི། འདོད་པ་དང་སོགས་པས་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཁམས་ཏེ། བྱང་ཆེ་གཟུགས་གང་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན་མ་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མཚན་མའི་ཚུལ་ལམ་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་ཆུང་དུ་ནི། དགེ་བ་བཅུ་

དང་སོགས་པས་ཚད་མེད་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མངོན་ཤེས་ལྔ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཐོབ་པར་གྱུར། ཚད་མེད་བཞི་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ཞེས་རབ་འབྱོར་ལ་སེམས་ཅན་དེ་དག་བསོད་ནམས་མང་དུ་འཕེལ་ལམ། ཞེས་དྲིས་ཤིང་འཕེལ་བར་ལན་བཏབ་པ་ན་དེ་ལས་ཀྱང་མ་ཆགས་པས་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་བར་གསུངས་པའོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་འཕྲིང་ནི། སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་རྒྱུན་ཞུགས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཐོབ་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོས་མཆོད་པ་སྟེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པར་གྱུར་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པ་ལ་ཡང་གསུངས་ནས་སྔར་ལྟར་དྲིས་ལན་མཛད་པའོ། །འདིར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ལ་མཆོད་པར་བཞེད་པ་ནི་མདོ་འགྲེལ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་ཆེན་པོ་ནི། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་གནས་པ་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཆོད་པ་སྟེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་གྱུར་ཏེ། ཞེས་དེ་ལ་ཕྱོགས་བཅུ་གཉྒའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པ་ལ་སྔར་བཞིན་དྲིས་ལན་མཛད་པའོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་སོགས་འདི་དེའི་བྱེད་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་བསྔོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རྒྱན་སྣང་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གཅིག་པོ་ན་འགའ་ཞིག་འགའ་ཞིག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡིན་པས་དེའི་

གཉེན་པོའི་དོན་དུ་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེ་བོ་བློ་དམན་པ་རྣམས་ལ་ཕན་གདགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བྱས་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་སོ། །འདིས་ནི་བསྔོ་བ་ཐ་མ་གསུམ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡང་དཔེ་གསུམ་གྱི་སྟེང་ནས་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །ལྔ་པ་བསྔོ་རྒྱུ་ནི། མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དང་། དེ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱི་དང་། དེ་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ནུབ་པའི་བར་གྱི་དགེ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་གསུམ་གྱིས་སྨིན་པར་བྱས་པ་དང་། སློབ་མི་སློབ་ལ་སོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྔོ་བར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་ལས་འདི་དག་དང་པོར་བློས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ཤིང་དེ་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་ནས་དེའི་དགེ་བ་བསྔོ་བར་གསུངས་པས་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི། ཐག་དོག་མེད་པའི་ཡི་རང་བྱས་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པར་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་བསྔོ་བ་ལ་བཏགས་སམ་སྙམ་མོ། །ཕྱིར་བསྔོ་བ་བཅུ་གཉིས་བྱེད་པར་བསྟན་པ་ནི། བསྔོ་བའི་གྲངས་ཡིན་གྱི་བསྔོ་རྒྱུ་མིན་པས་བསྔོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཉིད་བསྔོའི་ཞེས་འབྲུལ་བར་མི་བྱའོ། །དྲུག་པ་ངོ་བོ་ནི། རྒྱན་ལས། བསྔོན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ནི། །སེམས་པ་འདུན་དང་བཅས་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོབ”པར་བྱེད་པའི་སེམས་པ་དང་། མི་ཟད་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱང་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཡི་རང་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྔོས་པའི་དངོས་པོ་མངོན་པར་སྤེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ།

གསེར་ཕྲེང་། བསྔོ་བའི་འོག་ཏུ་ཟག་བཅས་གསུམ་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ལེགས་པར་བསྔོས་པའི་དགེ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་

ཡི་རང་གིས་སྤེལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་བསྔོ་བའི་འོག་དང་སྟུད་པར་གོང་དུ་བསྟན་པ་ནི། བསྔོས་པའི་དགེ་བ་ཡི་རང་གིས་སྤེལ་བ་དང་ཡི་རང་གིས་དགེ་བ་བསྔོ་བ་གཉིས་ཕན་ཚུན་མཚོན་པར་འཆད་དོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། དགེ་རྩ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་བར་གསུངས་ན་ཅི་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་རབ་འབྱོར་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགེ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ། །

རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐབས་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་དང་། མི་དམིགས་པ་དག་གིས་དེ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒོམ་པ་ཡིན་པར་བསྟན་བཅོས་སམ་མདོ་འདིར་བརྗོད་དོ་ཞེས་སྦྱར་བས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡི་རང་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱང་ཆེན་གྱིས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཐབས་མཁས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་ཀྱིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་དམིགས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན། དགེ་རྩ་རྣམས་སོ། །གང་གིས་ན། ཐག་དོག་ཟད་པའི་རབ་ཏུ་སོགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དམིགས་ནས་དང་དོན་དམ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པར་

རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་(བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་བསྡུས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བུ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དོ། །བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་དེ་གསེར་མགར་གྱིས་རྒྱན་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་དོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་འཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། བསོད་ནམས་དུ་མ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། མདོ་ལས། བསམ་མི་ཁྱབ་ལ་དད་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡུལ་བླ་ན་མེད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པའོ། །འདུ་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། གསེར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་གར་བུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུའོ། །བསྔོ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི་མོས་པས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ་རྒྱུར་བྱེད་དེ། ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེས་དགེ་བ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་སྔོ་བ་པའོ། །རྒྱུར་བསྒྱུར་བའི་དཔེ་ནི། གསེར་མགར་གྱིས་གསེར་སྦྲམ་སྐྱེས་བུའི་རྣ་རྒྱན་སོགས་སུ་བསྒྱུར་བ་བཞིན་དུའོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ནི། ཡི་རང་སྒོམ་པ་པོ་རང་དང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་པོ་གཞན་གྱིས་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་འཐོབ་སྟེ། ཕྲག་དོག་ཟད་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་ལ་རང་གིས་བྱས་པ་ལྟར་གྱི་དགའ་བ་སྒོམ་པས་སོ། །དེ་ཡང་བློ་མཉམ་ན་མཉམ་པོ་དང་། མི་མཉམ་ན་ཡང་དེ་ལྟར་འཐོབ་ཅེས་འཆད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་གསུམ་ནི་ཟག་བཅས་གསུམ་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་འཕགས་པས་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་འདི་རྣམ་འགྲེལ་ཤེར་སྒྲོན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་(ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་)ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་གི་མཚམས་སྦྱར། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འོག་ཏུ་ཟག་པ་མེད་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་དམན་མཆོག་གི་རིམ་པས་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་སོ། །ཡང་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་སྤངས་རྟོགས་དང་གཞན་དག་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ལ་ལ་གཞན་དབང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡོན་ཏན་སྒྲུབ་པ་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དྲི་མ་སེལ་བ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ལྟར་ན། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྤངས་པ་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ། ཞེས་སྒོམ་ལམ་དྲི་མ་དག་སེལ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི། ཞེས་སྤང་བྱ་དགུ་འཇོམས་བྱེད་དུ་གསུངས་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་ཚེ་གཉེན་པོའི་བྱེད་པ་ཆད་པས་སོ། །དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེས་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་གྱི་ངེས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་དགུ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཡོད་དོ། །གསུམ་པས་ནི། མཉམ་རྗེས་ལ་འདོད་པར་སྣང་བས་དེ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ནི་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་སྔར་བསྟན་པས་སོ། །དེས་ན་མཉམ་གཞག་ཟག་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཐོབ་བྱ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤང་བྱ་འཇོམས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པས་འདི་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པར་མི་བསམ་མོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡུམ་གྱིས་དགེ་བ་བསྔོ་བ་དང་།

ཡི་རང་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས། ཤཱ་རིའི་བུས་ཡུམ་དེ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་ཕྱག་བྱ་བར་འོས་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ།

གསེར་ཕྲེང་། ཟག་མེད་ལ་གཉིས་ཡོད་ལ་དེའི་ཕྱིར་བཤད་པའི་རིམ་པས་དང་པོར་ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། །

ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པ་དོན་ཆེན་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་གཉིས་ལས། གང་གིས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་དང་པོ་གསུམ་སྟེ། ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བློའི་རྣམ་པའོ། །དེའི་ནི་སྒོམ་ལམ་དེའི་ཞེས་བཤད་དེ་ལུས་རྣམ་གཞག་ལ་བསྟག་”དགོས་སོ། །གང་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་པའི་ནུས་པ་ནི། ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ན་གཏོད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ནི་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་གཏོད་པར་བྱེད་པའོ། །དོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་སྟེ། ཡུམ་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་སྔང་བར་བགྱིད་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོའི་དོན་དྲིད་སོགས་བཞི་དང་མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་ལ་བཤད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་རང་གི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པས་ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རབ་རིབ་དང་བྲལ་བར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་མདོའི་བཤད་པ་མཛད་ནས་དེ་དག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་སུ་རྒྱན་སྣང་དུ་འབྱུང་བ་ལ། ཨ་ཆྭས་སྐབས་འདིར་ཟག་མེད་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ན་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་དྲོད་སོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཞེས་པ་དང་། ཁམས་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་སྤོང་བར་སློབ་དཔོན་ཀྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པས་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྤོང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་ངོ་མཚར་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་དགག་པ་སྨྲ་བ་ནི། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་བར་སྟོན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་མདོའི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་སྟོབས་བཅུ་བགྱིད་པ་དང་མི་ཐུལ་བ་དང་མགོན་བགྱིད་པ་ལགས་སོ་ཞེས་པའི་སྐབས་འདིའི་མདོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་བཤད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཞིབ་པར་བྱས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། དེས་ན་ཡིད་ཐག་དོག་གིས་དཀྲུགས་ཀྱང་དྲན་པ་རྣལ་དུ་བཞག་སྟེ་སྨྲ་དགོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་པཎྜི་ཏ་འདིས་སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྒྱད་སྟོང་པའི་བཤད་པ་སྤྱ་ཕྱི་རྣམས་ལ་ནོར་བ་མང་པོ་སྣང་བ་ནི་བདག་གིས་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་ལ། ལེགས་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ཏེ་དོར་བར་བྱའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་སྤང་ལྟར་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཐག་དོག་གིས་སྐྱོན་འཛིན་འདོད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཆོག་ཉིད་ནི། འདིས་མ་ཟིན་པར་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ནམ་ཟག་བཅས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་འདིས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞེས་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་

ཟིལ་གྱིས་གནོན་ནོ་ཞེས་དཔྱས་ལོང་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་མིག་ལྡན་མེད་ན་གྲོང་དུ་འཇུག་མི་ནུས་པའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །སྒོམ་ལམ་དེ་ཡིས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱེ་འཇིག་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས། སྦྱོར་བའམ་སྒྲུབ་པ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་འཇིག་པ་མེད་པས་ཡུམ་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་ལམ་དེས་གནོད་པར་བྱེད་པ་ནི། སྔར་གྱི་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་ཉིད་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པ་དང་མི་ལེན་པ་དང་། མི་གནས་པ་དང་མི་འདོར་བ་དང་མངོན་པར་མ་ཆགས་པ་དེ་ལྟར་གནོད་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་སོ། །སྒོམ་ལམ་དེས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི། ཐོས་བྱའི་དོན་དམ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུམ་འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ཆེན་མོའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་དག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདིའི་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་ཟག་མེད་གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་མཐུན་རྐྱེན་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་འགལ་རྐྱེན་གང་ཞིག་བོར་བས་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འདིའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བ་སྔོན་དུ་གཏང་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པ་དེ་གང་ནས་འདིར་སྐྱེས། ཅི་ཙམ་ནས་རྟོགས་བྱང་དུ་ཞུགས། ཅི་

ཙམ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བསྙེན་བཀུར། ཅི་ཙམ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ཅེས་ཤཱ་རིའི་བུས་སངས་རྒྱས་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །

འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །

བདུད་ཀྱི་ཐེབས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། །

ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་རྩ་བ་ནི་མོས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་རྒྱུ་ནི་སངས་རྒྱས་བསྙེན་སོགས་ཡིན་པར་དག་ལྡན་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་ལ་མཁས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་ཡུན་རིང་པོར་བསྙེན་བཀུར་བའི་སྒོ་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་བསྙེན་བཀུར་ནས་འདིར་འོངས་ཤིང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་དེ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད། ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱིན་དྲུག་སྒྲུབ་པའི་ཚེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་

ཞི་གནས་སྒོམ་པ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མ་མོས་པ་དང་། དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་པའི་རྒྱུའམ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། སྔོན་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱིས་ཐེབས་ཀྱིས་ནོན་པ་སྟེ་བདུད་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་སྦྱངས་པས་ཆོས་ཟབ་མོ་སྤྱོས་བྲལ་ལ་མ་མོས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ལ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མ་གོམས་པས་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྟེ་ཞེན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་འདྲིས་པར་མ་བྱས་པས་མི་དགེ་བའི་གྲོགས་པོ་དང་འགྲོགས་ཤིང་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་དེ་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་མོས་པ་མེད་ཅིང་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་སྡང་གི་སྤྱོད་པ་ཅན་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྨོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་དེ་དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་མདོ་ནས་ཡུམ་ཙམ་ཞིག་གི་མཐུན་རྐྱེན་དང་འགལ་རྐྱེན་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་སྒོམ་ལམ་ལ་སྦྱར་ལ། དེ་ཡང་རྣམ་དག་གི་ཡིན་པར་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་བཞེད་པ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་གྱིས་ཤེས་སོ། །དེ་སྦྱོར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་དག་འདི་ལམ་གཞན་དང་གཞུང་གི་ཡུམ་ལས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་གཙོ་བོའི་རྒྱུར་བསྟན་ཏོ། །ཤཱཀྱ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལྔ་དང་དྲུག་པ་མོས་པའི་རྒྱུ་བདུན་པ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་སྟེ་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག

བདུན་ཞེས་གཞུང་འདི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡར་གཙོད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྣམ་དག་དངོས་)ལ་གཉིས། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་འཐོབ་པ་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་དག་བཤད་ནས་སྐབས་སུ་བབ་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར།

གསེར་ཕྲེང་། གོང་གི་དེ་ལྟར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་རྐྱེན་དང་མི་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་འགལ་རྐྱེན་དག་བཤད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྐབས་སུ་བབ་པ་རྣམ་དག་གི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྤྱིར་ཏེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་སྟོན་ཏོ། །འདིར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་འོག་ཏུ་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་གྱི་དོན་དུ་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་ཡང་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་ཉིད་བསྟན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །

དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །བཅད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །

གསེར་ཕྲེང་། འབྲས་བུ་དག་པ་ནི་གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་བཅད་དུ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་མདོར་གཟུགས་སོགས་དག་པ་འབྲས་བུ་དག་པར་བརྗོད་དོ། །གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་གསུངས་ནས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་

ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དག་པ་ཉིད་དེ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ནི་འགྲེས་སྦྱོ་མ་དང་དེ་གཉིས་ནས་མེད་པས་ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་ཕྱི་མ་བསྡུས་ལ་དག་པར་བརྗོད་ཅེས་པ་མདོར་དེ་ལྟར་བསྟན་ཅེས་དོན་བསྡུས་པའོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེས་ཕྱི་མའི་ཡུམ་དག་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་གིས་མ་ཟིན་ལ་མདོའི་སྐབས་ཟིན་ལ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་རྒྱུ་མཚན་དང་གཉིས་མེད་སོགས་བཞི་དམ་བཅའ་ལྟར་བྱུང་ཡང་བསྟན་བཅོས་ལས་བཀློག་ནས་འཆད་དོ། །

འདི་ཞིབ་པར་དཔྱད་ན་གསུམ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དག་གཞི་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་དག་པ་གསུམ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་མེད་སོགས་བཞིར་ཕྱེ་བའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དག་ལྡན་ལས། གང་གི་དག་པ་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ནི་དེའི་དམིགས་པ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་ཡུམ་སྒོམ་ལམ་གཟུགས་སོགས་དེའི་ཡུལ་འབྲས་བུ་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་བཤད་དོ། །གྲགས་ཆ་ལས་འབྲས་བུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། ཞེས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གང་ཡིན་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བཤད་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་དང་བུད་ཛྙ་ཤྲཱི་འབྲང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་གྱིས་འབྲས་བུ་དང་ཡུམ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འཆད་དེ། རྒྱན་སྣང་ལས། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ལ། ཞེས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་སྐྱེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་མ་དག་པར་འཛོག་ལ་གང་གི་ཚེ་གཉེན་པོས་ཞེན་པ་སྤངས་པ་དེའི་ཚེ་དག་བྱའི་དྲི་མ་གཅིག་ལས་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་དྲི་མ་དེ་མི་སྐྱེ་བའི་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ནི་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཉིས་མེད་ནི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །གཉིས་སུ་བྱར་མེད་པ་ནི་ལྡེམ་པོར་དགོངས་པས་གཉིས་སུ་

བྱུར་མི་ནུས་པ་སྟེ་བློས་ཀྱང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་བྱུར་མི་ནུས་ཞེས་པའོ། །དབྱེར་མེད་པའམ་ཐ་མི་དད་པ་ནི་རང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་མེད་པའོ། །བཅད་དུ་མེད་པ་ནི་ཡན་ལག་གམ་ཆ་ཤས་དུ་མ་མེད་པའོ། །ཡང་ན་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཀྱིས། གང་གི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་ཐ་མི་དད་ཅིང་བཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་དེ། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུལ་ཅན་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དང་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པ་དག་པ་དེ་གཉིས་ནི་འཆད་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་དེས་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །འདིས་དེ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་ཡོད་པ་ལས་གང་སྙམ་ན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གིའོ། །རྣམ་པར་དག་ཚུལ་གང་ན། རང་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའོ། །ཁྱད་པར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གི་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་གཉིས་དག་བྱའི་དྲི་མ་གཅིག་པུ་དེས་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྫས་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལྡོག་པ་ལ་ཡང་ཐ་དད་པར་གཅད་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ཅན་འབྲས་བུ་དང་། ཡུལ་གཟུགས་སོགས་རྣམ་པར་དག་པར་འཛོག་པ་ནི་ཡུལ་ཅན

གྱིས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་སོགས་པས་བདག་གི་བར་ཞེན་པ་སོགས་དང་བྲལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བཞག་པས་སོ། །དཔེར་ན་དགག་བྱ་གསེར་བུམ་གཅིག་གིས་དག་པའི་ཤར་ནུབ་ཀྱི་ས་ཕྱོགས་དག་གཞི་དེ་གཉིས་བུམ་པ་གཅིག་པུ་དེས་དག་པའི་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་ཁྱད་མེད་དེ། དགག་བྱ་གཅིག་ཡིན་པས་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདིར་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཕྱིར་རོལ་ན་ཡུལ་མེད་པས་སེམས་དག་པ་ན་དེའི་སྣང་བ་ཡང་དག་པ་ཡིན་པས་སྣང་བ་མ་དག་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོས་ནས་མི་བཞག་གི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སོ། །སྔ་མ་རྣམས་འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བཅུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཉན་ཐོས་ལ་འབྲས་བུ་བཞིའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་བཞི་རང་རྒྱལ་ལ་འབྲས་བུ་དང་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་གཉིས་དང་བཅུ་བདུན་ནོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་ཡོད་ཆེས་པའི་ཁུངས་མེད་ཅིང་དོན་ལ་ཡང་དེར་མ་ངེས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་དེས་དག་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དེ་བས་ན་མདོ་ལས་རྣམ་པར་དག་པར་བརྗོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན། འབྲས་བུའི་དག་པ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་པ་དང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དག་པ་འབྲས་བུའི་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འདིར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་དག་པ་ཕན་ཚུན་དུ་གཅིག་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་དོན་གོང་གི་འཆད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་དག་པ་དེ་གཉིས་ལ་ལྷག་པ་ཡང་ཐ་དད་མེད་པར་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ལས་བཤད་པ་འགྲིག་པར་དཀའོ། །

གཉིས་པ་(ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པར་དག་པ་སྦྱིར་བརྗོད་ནས་ད་ནི་ཁྱད་པར་དུ།

གསེར་ཕྲེང་། འཕགས་བཞིའི་རྣམ་པར་དག་པ་སྤྱིར་ཏེ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་ཐུན་མོང་དུ་བརྗོད་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་ཕྱེ་སྟེ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །

རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །

གསེར་ཐྲེང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་དག་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་དེ་ཐ་མི་དད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུང་རྟོག་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བསེ་རུས་མཚོན་པའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་གཟུ་ཤི་དང་། སྐྱེ་དན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་མ་ཆད་པའོ་ཞེས་སོ། །རང་རྒྱལ་གཙོ་བོར་རྟེན་འབྲེལ་བསྒོམས་པས་འདིའི་རྣམ་དག་བསྟན་ཏོ། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བ་ཤད་པ་གཉིས་དང་འཛིན་རྟོག་གསུམ་ཉམས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྲས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་བས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ཕྱིན་རྣམ་པར་དག་པ། ཞེས་སོ། །འདིར་ཕྱིན་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་བྱང་གི་འགྲེས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་དག་གསུངས་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་བྱང་མ་ལུས་པ་བསྒོམས་པས་དེ་བསྟན་པར་མངོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་དག་པའི་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ནོ། །མཐའ་ནི་ཆ་སྟེ་དེ་ལ་གཉིས་དངོས་པོ་དང་དུས་ཀྱི་མཐའོ། །དེ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་མཐའ་དང་པོ་དང་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྙེས་པས་མཐའ་གཉིས་པ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། མཐའ་ལས་ཤིན་ཏུ་སོང་བ་ཞེས་བྱ་བས་སོ། །འདིར་མཐའ་འདས་ཀྱི་བཤད་པ་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཨཏྟ་ཞེས་པ་ཤིན་ཏུ་དང་མཐའ་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཞེས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོ་བློ་ལྡན་གྱིས་བཤད་པས་ཕྱི་མ་ལ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་འཕགས་པས་གསུངས་སོ། །རྣམ་དག་འདི་ལ་ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་པ་བཞི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་གསུམ་པོ་གང་ནས་མདོ་སྦྱོར་བ་མེད་ལ། སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་བཤད་པ་དང་ཡུམ་གསུམ་དོན་བརྒྱད་ཀྱིས་

མཐུན་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ཀྱིས་མདོ་སྦྱར་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་མཐུན་ལ། ཕྱི་མས་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གི་མདོ་རྣམ་དག་སྦྱིར་བསྟན་གྱི་མདོར་བྱས་ནས་རྣམ་དག་དང་པོ་གསུམ་ལུགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་འདོད་དོ། །མཁས་པ་དག་འདི་ལ་མཐའ་འདས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་སྦྱོར་བ་ནི་མདོ་འགྲེལ་སུ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་པོ་གཟུང་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་གཉིས་གཞི་ཤེས་དང་གསུམ་པ་ལམ་ཤེས་དང་བཞི་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། བཞི་པ་ལ་ཉི་སྣང་དུ། མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བརྗོད་ལ་དེ་ལ་ཡོད་པས་ན་ཤིན་ཏུ་བའོ། །ཞེས་དང་། ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ཡོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བའི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིའོ་ཞེས་འབྱུང་བས། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་ཤིན་ཏུ་བ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་གཞན་ནི་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་(མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་)ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྨོས་པའི་ཞར་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་དག་པ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་

བཤད་པ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཐྲེང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སློས་པའི་ཞར་ལ་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཉམས་ཞེས་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བའི་ཅིག་ཤོས་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་སྤངས་པའི་ཉི་ཚེ་བར་བཤད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་འབྲི་བ་ཡང་ལམ་མཐར་ཐུག་པ་རེ་རེར་མཚུངས་པས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡིས། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །

གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །

གསེར་ཐྲེང་། ས་དགུ་ཞེས་པ་སྤང་བྱའམ་གཉེན་པོའི་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱན་སྣང་ལས། འདོད་པའི་ཁམས་དང་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞེས་སློས་པས་ན་འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པའི་ས་དགུ་པོའི་སྒོམ་པའི་ལམ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྲངས། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ། །གཞན་ནི་མི་ལྡོགས་པ་མེད་པར་གནས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་བར་གྱི་ས་དགུ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་སློས་པ་ནི་དེར་ཡུམ་དོན་དམ་པར་གནས་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་གྱི། ས་དགུ་བཤད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་དང་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་སྟེ་དགུ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་ལུགས་གཉིས་བཤད་ཅིང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ་ཡང་འདི་གཉིས་གདམ་ང་ཅན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱི་མ་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་རྣམས་དང་མཐུན་ལ། སྔ་མ་ནི་སྲིད་རྩེ་ཆེས་མི་གསལ་བ་དང་། འདོད་པ་ཆེས་མ་ཞི་བས་དེ་གཉིས་ལ་

ཟག་མེད་བརྟེན་པ་མངོན་པ་ནས་འགོག་གོ །འོན་ཀྱང་སྤྱ་མས་ཟེར་བ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཐབས་མཁས་པས་སྲིད་རྩེ་དང་འདོད་པའི་མི་གསལ་བ་དང་། གཡེང་བས་མི་གནོད་པར་མངོན་པས་ལུགས་སྤྱ་མ་ཡང་མི་འཐད་པ་མེད་པར་སེམས་སོ། །སྤྱིར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་གཞུང་འདིར་ནི་ས་དགུ་པོ་དེ་སྦྱང་བྱ་སྤྱོང་བའི་རྟེན་ལ་བཤད་ན་འགྲིག་གོ །དེ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ལ། ལུས་རྟེན་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་ལ་འདོད་པའི་ལྷ་མི་དགོས་ལ། སྐྱེས་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་སེམས་འཕགས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་མི་སྐྱེ་བས་གཟུགས་ཀྱི་རྟེན་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཡང་ཡོད་དོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ནི་ལུགས་ཕྱི་མ་ལྟར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདོད་པའི་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ། ས་དགུ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། ཅིག་ཤོས་སུ་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་དང་ཅིག་ཤོས་ཞེས་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདོད་ཁམས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་བཞི་དག་སྟེ་ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའམ། ཁམས་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སོགས་པས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་བར་རྣམ་པ་དགུའི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དགུ་ནི། སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ་མ་ལུས་པ་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དག་བྱེད་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་དེ་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་ལས་གྲོལ་དགོས་པས་སོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་གྱི་རྣམ་དག་ནི་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་ཤིན་ཏུ་བའི་ཅིག་ཤོས་ཉེ་ཚེ་བའི་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ།

ས་དགུ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒོམ་སྤང་ཆེ་འབྲིང་དགུའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བའི་ཉན་རང་གི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་དགུ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་ཅིག་ཤོས་ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་དང་། དེ་དང་གཟུང་རྟོག་ཙམ་གྱི་དྲི་མ་ཕྱོགས་རེ་བ་རྣམ་པར་དག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱུ་དེ་དྲི་མ་ཉེ་ཚེ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དྲི་མ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་གཞུང་འདིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་བར་བསྟན་པར་འདོད་པ་དང་། གཞན་དག་འདིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་བཏགས་པ་བར་འཆད་པ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་དེ། མཚམས་སྦྱོར་དུ་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་མིན་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བཤད་དགོས་པ་དྲིས་ལན་མ་འབྲེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། བ་ལང་བ་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་དྲིས་པ་ལ་རྟ་དང་མ་ཧེའི་མཆོག་དམན་དང་རྟ་མ་ཧེ་བཏགས་པ་བར་འཆད་པ་བཞིན་ནོ། །འདིར་སྒོམ་ལམ་དགུའི་མདོ་སྦྱོར་ཡང་འབྱམས་”གླུས་པར་སྣང་བས་མ་དྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཇི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་སྤང་ཆེ་རིམ་དགུའི་གཉེན་པོར་ཆུང་རིམ་ནས་འབྱུང་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དགུ་པོ་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དག་བྱེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་དེ་ཉེ་བར་མ་བཏགས་པའི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོས་དང་ཆུང་ངུ་ཆུང་ངུས་གཞོམ་དགོས་པས་ཤེ་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པས་རྩོད་པ་འདི་ལྟར་ཁོང་ནས་བཏོན་ནས་དེའི་ལན་དུ་རྩོད་པ་འདི་ཁྲུས་མཁན་གྱི་དཔེས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་སྒྲུབ་སྟེ། དེས་ན་འདི་རྩོད་སྤོང་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་གོང་གི་ལས་ལྷག་པ་འདིར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དོགས་པ་འདི་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་གོང་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཤིན་ཏུ་བ་དངོས་དང་ཉན་རང་གི་དེ་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་ན། ཁ་ཅིག་འདི་སྙམ་དུ་དེ་དག་གི་རྒྱུ

མཚན་ནི་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་མ་ལུས་པ་དང་ཕྱོགས་རེ་བ་འཇོམས་པས་ཡིན་ལ། འཇོམས་ཚུལ་ཡང་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་དང་གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་ཡིན་པས་འདི་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འདི་ཡང་མི་འཐད་དོ་སྙམ་པ་སྟེ། ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ་ཀླན་ཀ་སོང་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ཏེ། དོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་མ་བསླང་ན་འོག་གི་ལན་མ་འབྲེལ་བ་དང་ཉོས་པར་འགྱུར་རོ། །དོགས་པ་སློང་ཚུལ་འདི་མི་ཤེས་པར་གཞུང་འདིས་ཤིན་ཏུ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལས་ལྷག་པར་སྒྲུབ་པར་འཆད་པ་རྣམས་ཀྱང་དཔལ་བ་ཙམ་ཞིག་འབྲས་བུའོ། །

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག །

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པར་འཆད་ལ་འཕགས་པ་ལྷར་ན་གསུམ། གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཁམས་གསུམ་གའི་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་སྤང་བཤད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་དོན་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུར་རྟོགས་ནས་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅེ་ན། འཇལ་བྱེད་འཛིན་པ་དང་གཞལ་བྱ་གཟུང་བ་གཉིས་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སྤང་བྱ་སྤོང་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་འཚལ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཆོས་རྣམས་བེམས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ། འཚལ་བ་ནི་ཤེས་པའོ། །བེམས་པོ་ནི་ཤེས་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་སྤང་གཉེན་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་དང་། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་འགག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་

ནམ། ཇི་ལྟར་ན་གཉིས་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མི་བྱེད་པས་རྟགས་མ་གྲུབ་ལ། ཐ་སྙད་དུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་བོ། །འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་མི་ཕན་ན་ཚོགས་གཉིས་ལ་འབད་པས་ཅི་སྐྱེད་ཅེ་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡུམ་གྱིས་དོན་དམ་པར་ཆོས་གང་ཡང་འབྲས་བུར་མ་གཟུང་བས་འདོད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྤྱར་ལྟར་རོ། །ཆོས་གང་ཡང་མ་གཟུང་ན་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་མེད་པས་འདོད་ལ། ཐ་སྙད་དུ་སྤྱར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་གླུན་ཀ་ལན་གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་གྲུབ་བོ་ཞེས་པ་ནི་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཇོགས་པར་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཉེན་པོ་ནི་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གླུན་ཀ །གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་བསལ་བ་ལ་བཙོ་བླག་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་པའི་དཔེས་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཤིན་ཏུ་བ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་དེ། ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་དག་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །

གསེར་ཕྲེང་། ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །གང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །གང་ན། །སྤྱང་བྱ་ཆེ་རིམ་དང་། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་འགག་སྐྱེ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་སོགས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ནི་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དང་སོགས་པས་གཉེན་པོ་ཡང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པར་རིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་གླུན་ཀའོ། །སེལ་བྱེད་གང་གིས་ན། དོན་དམ་པར་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མེད་པའི་ལན་དང་། ཀུན་

རྫོབ་ཏུ་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་བྲ་མོ་བསལ་བར་བྱ་བ་ལ་བཙོ་བླག་མཁན་ཏེ་ཁྲུས་མཁན་ཆེ་ཐང་དུ་འབད་ཅིང་རྩོལ་བ་ཆེན་པོ་དགོས་ལ་རགས་པ་སེལ་བ་ལ་རྩོལ་བ་ཆུང་ངུས་ནུས་པའི་དཔེས་སོ། །དེས་རྟོད་པ་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་དག་དངོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་ན། དཔེ་དེས་སྤྱང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་འཐད་པར་གྲུབ་པ་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བའི་རྒྱུར་སྔར་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་དགུ་པོ་དེ་སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་འགྲུབ་བོ། །ལམ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཁམས་གསུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཡུལ་དག་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། སྒོམ་པའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་བའི་རྒྱུ་མཐར་ཐུག་པ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤང་བྱ་ལྷག་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས། དེའི་འབྲས་བུ་རྣམ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་བཞེད་ནས་ཡིན་གྱི། དེ་གཅིག་པུ་འཛིན་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(སྐབས་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་རབ་སོགས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ། བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས། སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གསུམ་པ་སྤང་བྱ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། །འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པར་ལམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འཆད་དེ། གཞི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་གཞི་ཤེས་མེད་པར་ལམ་གསུམ་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་གཉིས་སྤང་གཉེན་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་ནི་སྤང་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པ་དང་། སྤང་བྱ་མ་ཤེས་ན་ལམ་ཤེས་དེ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ཡང་མི་རྟོགས་པས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། སྔར་བཤད་པའི་ཡུམ་དེ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པར་རབ་འབྱོར་གྱིས་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་(གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་དྲུག གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ། ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ། མཐྱེན་པ་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །

དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །

གསེར་ཐྲེང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཚུ་རོལ་དང་ཕ་རོལ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐའ་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་སྲིད་ཞི་དེ་དག་གི་བར་དེ་ལས་གཞན་ནའང་མི་གནས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་ཞི་ལ་མངོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐར་མ་ལགས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐར་མ་ལགས་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་ཡང་མི་དམིགས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྩ་བའི་རྟགས་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འདི་ནི་ཉི་སྣང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་ཆེན་དང་། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པར་འདོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་དང་། སྙིང་རྗེས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་མི་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། རྟེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྲིད་ཞི་ལ་ཞེན་ནས་མི་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། སོ་སྐྱེས་བསྒྲོད་ཅིང་མཐོང་བས་ཚུ་རོལ་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བས་

སམ་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སོ་སྐྱེས་བགྲོད་མི་ནུས་ཤིང་མི་མཐོང་བས་ཕ་རོལ་གྱི་མཐའ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བདག་ལ་སོགས་བར་མི་ལྟ་བས་སམ་ཕྱུང་པོའི་རྒྱུན་ལོག་པས་ཆད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འཁོར་འདས་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྲིད་པ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་གནས་བྱའི་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དག་པའི་ཡུམ་དེ་རྟེན་དེ་གཉིས་ལ་ཉེ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་སོ། །འདི་ཁ་ཅིག་སྔར་ལྟར་མི་སྦྱོར་བར་དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་སྲིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགོད་པ་ནི་དོན་མིན་ཏེ། དངོས་བསྟན་འདིས་དུས་གསུམ་ཞེས་སོགས་ཉེ་བ་དང་ཤུགས་བསྟན་ཏུ་དེ་ཉན་རང་ལ་ཡུམ་རིང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་སྦྱར་ན། འོག་ཏུ་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཡུམ་ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པ་མི་འཐད་ཅེས་རྗོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྲེལ་སྨྲ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཕྱོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རིང་བར་གྱུར་པས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྙིང་བརྗེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡང་དག་པའི་ཡུམ་དང་རིང་བར་གྱུར་པའི་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རང་གི་རྟོགས་པ་གང་ཟག་དང་། གཟུང་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་ཙམ་གྱི་ཉེ་ཚེ་བའི་ཡུམ་ནི། འཁོར་འདས་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི།

འཁོར་བ་རྒྱུན་གྱིས་འཇུག་པས་དེ་དངོས་པོ་ཡིན་པ་དང་མྱང་འདས་ཕུང་པོ་འགགས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་སྐྱེ་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྙིང་བརྗེ་བ་དང་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ལ་ཡུམ་རིང་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་དཀར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལུགས་ལ་མྱང་འདས་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ཏེ། རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟེ། སྒྱུ་མ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་དངོས་པོར་དམིགས་པ་མྱང་འདས་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་འདི་དང་རྒྱུན་སྔང་དུ་སྙིང་བརྗེ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སྙིང་རྗེ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་ལ་སྦྱུང་བས་དེ་དང་མྱང་འདས་སྦྱོར་དགོས་ལ། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཡང་སྟོན་ལ་སྦྱུང་བས་སོ་སྣམ་དུ་བསམས་སོ། །དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྲིད་འཁོར་འདས་གཉིས་ལ་རྟག་ཆད་དུ་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཡང་འོག་ཏུ་འཁོར་བ་དང་ཞེས་སྟོན་ལ་སྦྱུང་བས་སྙིང་བརྗེ་བ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་ལ་སྦྱུང་ཡང་སྟེང་སྦྱོར་གྱི་ངོར་ཡིན་པས་ཤེར་སྒྲོན་ལྟར་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བ་དང་པོར་གདོན་ནོ། །འོ་ན་ཚུ་རོལ་ཞེས་སོགས་འདིར་གཞི་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་སྒྲས་མ་ཟིན་པས་འཆད་པ་སྐབས་མ་ཡིན་ཞེ་ན། ཀུན་ཤེས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ལས་ཏེ་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞི་ཤེས་འཁོར་འདས་བར་གསུམ་དུ་མི་གནས་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པས་ཤུགས་བསྟན་ལ་ཡོད་དོ། །འདིར་ཉེ་རིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཡུམ་འབྲས་ཡུམ་ལ་འདོད་པ་ནི་རྒྱ་ཆུངས་ཏེ། ཚིགས་བཅད་འདིས་ཟིན་པའི་ཡུམ་དེ་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པར་མདོ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་སྲས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཉེ་རིང་དུ་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། འཕྲོས་དོན་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ལུགས་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་

བཞེད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་ནི་གཞི་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རིང་བ་དང་ཅིག་ཤོས་སུ་འགྱུར་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཇི་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་རིང་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་རིང་བའི་ཅིག་ཤོས་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུམ་ལ་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ནི་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེད་པས་སོ། །ཡང་ནི་སྤེལ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་སྦྱོན་ལ་བྱས་ཀྱང་། དོན་ཐོབ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཞེས་པ་འདིར་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་སེམས་ཁོ་ནར་མ་ཟད་པའོ། །མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདོད་པར་བྱ་བས་ལུགས་ཏེ་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཐུབ་པ་ཁྱོད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བཞེད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི། རྟེན་འབྲེལ་དེ་སྟོང་ཉིད་སྦྱོར་བྲལ་དུ་ལུང་གིས་གྲུབ་པས་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་སྤྲོས་བྲལ་ལམ་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྲུབ་སྙམ་པའོ། །འདིར་ལུང་ཁུངས་རྩ་ཤེ་ལ་མཛད་པ་དང་། མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཡང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དོན་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཞི་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པ་ཁྱད་མེད་དུ་ཡོད་པས་ཉེ་རིང་འོང་བ་མི་འཐད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐེག་དམན་རིང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་སྟེ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཞུགས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི་ཡང་དག་པའི་ཡུམ་ལ་རིང་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཐབས་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཚན་མར་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སློ་ནས་སམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཤེས་པར་བགྱིད་ན་ཡུམ་འདི་འདོར་བར་འགྱུར་རིང་དུ་བགྱིད་དོ། །ཞེས་དང་། རབ་འབྱོར་མིང་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ་མཚན་མ་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདོར་བ་དང་རིང་དུ་བྱེད་པ་ནི་དེའི་ཚེ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་ཚེའོ། །

གཉིས་པ་(ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད། །

གསེར་ཕྲེང་། དངོས་བསྟན་གྱི་གཞི་ཤེས་དེ་ནི་ཞེས་སོགས་ཏེ་སྔར་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱར་ཞིང་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས་ཏེ། ཡུམ་འདི་ལེགས་པར་བཤད་པ་དང་ལེགས་པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་སོ། །བཤད་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་ནི་ཉན་རང་གི་ལུང་རྟོགས་ལས་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གསུམ། ཉན་རང་རིང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་དེའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་དངོས་པོ་སྣང་བ་ལ་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མཚན་མ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་ཏོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཉན་རང་དེ་དག་ལ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་པའི་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་དེ་རིང་བར་གྱུར་པ་སྟེ་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་སྟེ་ཡིན་

ལུགས་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སོགས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་མེད་དེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཚན་མ་དང་ལྡན་པར་རྟོག་པ་སྟེ་དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྤྲུལ་བའི་དངོས་པོ་རྟ་གླང་སོགས་སྣང་བ་ལ་སྒྱུར་མིའི་རྟ་གླང་དེའི་རང་གི་ངོ་བོ་མི་བདེན་པར་མི་ཤེས་པས་རྟ་གླང་གི་དངོས་པོ་མངོན་པར་ཞེན་སྟོབས་ཀྱིས་རྟ་གླང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མི་སྣང་བ་བཞིན་དུའོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིའི་རྐྱེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སོགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་གྲོགས་དང་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགེ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་དང་ཞེས་རྒྱན་སྣང་དུའོ། །

གཉིས་པ་(ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུས་རིང་མོ་ཞིག་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མཉེ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་བསལ་བ་རྣམས་ལ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་གྱུར་པས།

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་དེ་དག་ལ་ཡུམ་འདི་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་འགྱུར་ཏེ། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡུལ་དེ་ཉིད་མཉམ་པ་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འབྲུལ་པའི་མཚན་མ་བསལ་བ་སྟེ་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྒྱུ་མ་མཁན་ཞེས་སོགས་སྔར་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱར་རོ། །ཤེར་སྙིང་དུ་ཐ་མ་སྒྱུ་མའི་ལྟད་མོ་པས་བདེན་པར་བཟུང་བ་དང་། ཕྱི་མ་སྒྱུ་

མ་མཁན་གྱིས་རྫུན་པར་ཤེས་པའི་དཔེར་བཤད་དོ། །རྟགས་ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དུས་རིང་མོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ཞིག་ནས་ཕྱིའི་རྐྱེན་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡང་དག་པར་མགུ་བར་བྱས་པའི་མན་ངག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཅན་ཏེ་ལྡན་ཞིང་། ནང་གི་རྐྱེན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐོས་པ་དང་སོགས་པས་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་པས་སོ། །ལན་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྡུ་ན། ཡུལ་སྦྱོར་བྲལ་ཡིན་ཀྱང་བློས་སྦྱོར་བྲལ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཡོད་པས་ཉེ་རིང་གི་ཁྱད་པར་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །

གསུམ་པ་(བསྟན་པ་དེའི་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཐབས་མ་ཡིན་པས་ནི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཐབས་ཀྱིས་ནི་མི་རིང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐབས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །འདི་གཉིས་མདོ་ལས་འཕྲོས་ཚུལ་ནི། སྔ་མར་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་མཚན་མར་བཟུང་མ་བཟུང་གི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(འཕྲོས་དོན་དཔྱད་པ་)ནི། འདིར་ཉན་རང་གིས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། དབུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅེས་གྲགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་གིས་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་བཀོད་ནས་བསྒྲུབས་པ་མི་སྣང་ངོ་། །

ཅི་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། མདོ་དག་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་དང་། བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི། སྲུང་འདས་དཔལ་འཕྲེང་ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་ཏེ་འདི་ནི་གྲགས་ཆེ་བས་ཁུངས་སུ་མ་བྲིས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱལ་པོའི་བུ་རྒྱལ་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ཙམ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་བྱིན་གྱིས་བློན་པོའི་

ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་གྱི་རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ནམ་དེ་ནར་སོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་རང་གི་བློའི་སྟོབས་སྐྱེད་པས་བློན་པོའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་དག་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱི་གནོན་གྱི། རང་གི་བློའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ཤེས་པའི་ཆེ་བ་ལ་གནས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་ལས་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོས་ནི་ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྟོགས་པས་ཉན་རང་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས་ཉན་རང་ལ་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་དེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གནོན། གཉིས་པས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཡུམ་ཉིད་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུར་གསུངས་ཤིང་རྟག་མི་རྟག་བདག་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཞེན་ཀྱང་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཡུམ་ལས་ཉན་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིན་གཅིག་བསྒོམས་པའི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་[7]མི་འགྲོ་བར་གསུངས་པས་ནི་མི་གནོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་བསྟན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ལས་[3]བསྟན་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ནི་དབུ་བ་རྡོས་པ་འདྲ། །ཚོར་བ་ཆུ་ཡི་ཆུ་བུར་བཞིན། །འདུ་ཤེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སྟེ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཆུ་ཤིང་བཞིན། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར། །ཉི་མའི་གཉེན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(བསྟན་བཅོས་རྣམས་ནས་ཇི་ལྟར་བཀྲལ་བ་)ལ་གཉིས། མདོ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། ཆེར་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྐྱེ་བོ་

དག །གཞན་དོན་སེམས་དང་དེ་ཡི་ཐབས་རྣམས་དང་། །དགོངས་ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་མཐོང་བའི། །བདེ་བ་དེ་སྤྲངས་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྤྲངས་པ་ལ་དེ་ཉིད་མཆོག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བའི་བདེ་བ་དང་བྲལ་བར་གསུངས་ཤིང་། །བྲམས་ཆོས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྲས་ཐིན་ལ་རང་རྒྱལ་ལ་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མེད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་དང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་ལ་སོགས་པའི་གཞུང་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཉན་རང་གིས་རྟོགས་པར་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །དབུ་མ་པའི་སློབ་དཔོན་ལ་ཡང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཞི་འཚོ་དཔོན་སློབ་དང་། འཕགས་སེང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པའི་ཕར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་། །ཡུམ་གྱི་རྒྱན་འདི་ལས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གསུངས་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་མི་འགྲིག་གོ །

གཉིས་པ་(མདོ་གཉིས་པའི་རྗེས་འབྲང་)ལ་གསུམ། སློབ་དཔོན་གྱི་ལུང་དགོད། ལུང་གི་དོན་བཤད། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་མི་བཟད་འབྱུང་། །ལྟ་བ་མ་རུངས་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ལས་འབྱུང་བའི་རྩོད་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་ལྟ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ། །དེ་མེད་ཉོན་མོངས་མི་སྐྱེ་སྟེ། །དེ་བས་དེ་ནི་ཡོངས་ཤེས་ན། །ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སུ་འབྱུང་། །གང་གིས་དེ་ཤེས་འགྱུར་ཞེ་ན། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མཐོང་བ་སྟེ། །བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་མ་སྐྱེས་ཞེས། །ཡང་དག་མཁྱེན་པའི་མཆོག་གིས་གསུངས། །ཞེས་དང་། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཇི་སྲིད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ངར་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྐྱེ་བ་ཡིན། །ལམ་གསུམ་ཐོག་མཐའ་དབུས་མེད་པ། །འཁོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མགལ་མེ་ཡི། །འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་གྱི། །རྒྱུ་ཅན་འདི་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར། །དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། །དུས་གསུམ་ཉིད་དུའང་

མ་མཐོང་ཕྱིར། །ངར་འཛིན་པ་ནི་ཟད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་ལས་དང་སྐྱེ་བ་ཡང་། །ཞེས་སྔ་མས་དངོས་པོར་ཞེན་པ་ཡོད་ན་ཆགས་སོགས་རྣམས་འཇུག་པ་དང་། དེ་མེད་ན་དེ་དག་ལྡོག་པར་གསུངས་ལ། ཕྱི་མས་དེ་ཡོད་ན་ངར་འཛིན་འཇིག་ལྟ་ཡོད་ལ་ཉོན་མོངས་དེ་ལས་དེས་བསྒྲུབས་པའི་ལས་དང་། དེ་གཉིས་ལས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་དེ་དག་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པར་མཐོང་བས། ངར་འཛིན་སོགས་དེ་དག་ལྡོག་པར་གསུངས་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏེ། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམ་འཇིག་ལྟ་དང་ཆགས་སྡང་སོགས་མ་ལུས་པར་སྤྲངས་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་འགྲེལ་ལས། མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མིན་སྤྲངས་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འོན་ཀྱང་སྲིད་གསུམ་ཁམས་སུ་ནི། །སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས་གསུངས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པར་ཡང་འཆད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལས་སྔར་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བསྟན་པའི་མཐར། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། །མཐོང་ནས་བྱང་ཆུབ་ངེས་པར་འདོད། །ཅེས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྐྱེ་མེད་བསྟན། །གཞན་གྱི་ཟད་པ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཟད་དང་མི་སྐྱེའི་དོན་དུ་ནི། །གཅིག་པ་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པར་གྱིས། །ཞེས་ཐེག་ཆེན་དབུ་མ་བས་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སྟོང་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་མི་གནས་པའི་ཟད་པ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་གཉིས་རང་བཞིན་གྲུབ་ན་ཟད་པ་མི་འཐད་པས་དོན་གཅིག་པར་རིན་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྩ་ཤེས་ལས་ཀྱང་། བཅོམ་ལྡན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། །མཁྱེན་པས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ཡི། །གདམས་ངག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད། །ཅེས་ཀཱ་ཏྱཱ་ཡ་ན་ལ་གདམས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་མདོར་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་བྲལ་བསྟན་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(ལུང་གི་དོན་བཤད་པ་)ནི། དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས་ཀྱིས་སྔར་གྱི་མདོ་རྣམས་དང་སློབ་

དཔོན་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཤེས་བྱེད་དུ་དྲངས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་
རྟོགས་པ་ཡོད་པ་སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པར་འཆད་དེ། འཇུག་འགྲེལ་ལས། ལུང་འདི་
ལས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཤེས་པ་
ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསལ་བར་ངེས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལྟར་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་། རང་གི་བློས་རྣམ་པར་དཔྱད་པས་ཀྱང་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་པར་འགྱུར་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་ནས་སྔར་གྱི་ལུང་དྲངས་ཏེ་སྔར་ལྟར་དགོངས་
པ་བཤད་དོ། །སྤྱོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་
བས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་བྱེ་སྨྲ་སོགས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཙམ་དེས་
གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བས་ཅི་བྱ་ཞེས་རྩོད་
པའི་ལན་དུ། སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་ན་ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་དགེ་སློང་མེད་པ་སོགས་རྒྱས་པར་
གསུངས་ཤིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ་སོགས་ཀྱི་མདོ་དྲངས་ནས་བདེན་པ་བཞི་
མི་རྟག་སོགས་སུ་བསྒོམས་པས་ཉོན་མོངས་མི་ལྡོག་ཅིང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མི་འཆད་པ་རྒྱས་པར་
གསུངས་ནས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཆེས་གསལ་བར་བསྒྲུབས་སོ། །རྩ་
བ་ལས་ཀྱང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །མུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སྒྲིབ་པ་
གཉིས་ཀའི་གཉེན་པོ་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
སྤྱོད་འཇུག་ལས་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལམ་དེ་ལས་གཞན་
ཉན་རང་ལ་མེད་ན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་བ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའི་གནོད་པ་བརྗོད་ནས།
རང་ལུགས་ལ་དེ་དག་གི་ལམ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་དུ་བཞེད་པ་འཆད་མི་ཤེས་པར་
གཞུང་དེ་ལས་ཉན་རང་ལ་འཕགས་པ་མེད་པར་བསྟན་ཅེས་པ་ནི་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ།
འདིར་ནི་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་སྤྲོས་སོ། །བདུན་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་མེད་

པར་མཉམ་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཡང་དག་པར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཀྱང་། གནས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཡོད་པ། །ཉོན་མོངས་དུག་ཆེན་ཅེས་མི་འབྱུང་། །ཐ་མལ་འདུག་པའང་ཉོན་མོངས་པའི། །སྦྲུལ་གདུག་རྣམས་ཀྱིས་ཟིན་པར་འགྱུར། །སྡུག་ཅེས་པ་ལས་ཆགས་པ་འབྱུང་། །དེ་ལས་བཟློག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ། །སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུ་ལྟར་དབེན་པར། །མཐོང་ན་མྱ་ངན་འདས་པར་འགྱུར། །ཞེས་བཤད་དོ། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་པའི་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཟུད་”བར་དགོངས་ནས་དེ་སྐད་བཤད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་གྲགས། ཛ་ཡ་ཨ་ནན་ཏ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ། ཤེར་འབྱུང་། དགེ་བ་ལྷ། བི་མ་ལ་མི་ཏྲ་རྣམས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་(དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ནི། འོ་ན་མདོ་དང་བྱམས་པས་ཉན་རང་གིས་ཆོས་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་དྲང་ཞེ་ན། འོ་ན་ལུང་གཞན་ལས། ཁྱུར་ཁྱེར་བ་ཡི་གང་ཟག་ཡོད། །རྟག་གམ་མི་རྟག་བརྗོད་མི་བྱ། །ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་ཇི་ལྟར་དྲང་། དེ་ནི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དྲང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་དགོངས་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ་སྐྲག་པའི་དོན་སྨྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དྲང་བའི་དོན་དུ་རེ་ཞིག་མི་རྟག་སོགས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་གྲོལ་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པར་བཞག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་བསྟན་པའི་དགོངས་གཞི་ནི་བདག་མེད་དེ་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་མེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི་སྨྲས་ཟིན་ཏོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། གལ་ཏེ་ཆོས་སུ་ཞེན་པ་དང་བཅས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལས་དེ་དག་ལ་ལམ་གཞན་མེད་ན། དེ་དག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་རྩད་ནས་སྤངས་པ་དང་འཕགས་པ་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་བླང་དུ་མི་རུང་སྟེ། ལམ་དང་

ཉོན་མོངས་གཉིས་ཀ་དམིགས་ཡུལ་ཕུང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པར་མཚུངས་པ་དང་། བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ལས་བློ་གོལ་བའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ནི་ཕུང་པོ་ལ་བདེན་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་དག་གིས་ཕུང་པོ་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་བདེན་པར་འཛིན་ན་རྒྱུ་མ་ལོག་པས་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་ཇི་ལྟར་ལྡོག དེས་ན་ལུང་ལས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་རྟོགས་གཉིས་ཀ་ལ་བཤད་ལ། ལུང་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ཉན་རང་ལ་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་ངེས་དོན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་མ་རྟོགས་པར་བཤད་པ་དྲང་དོན་དུ་བྱ་ཞིང་། རྟོགས་པ་ངེས་དོན་དུ་བྱ་སྟེ། མི་རྟག་སོགས་ལས་གཞན་པའི་ལམ་མེད་པ་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་སོགས་མི་སྲིད་པས་དེའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པས་གནོད་ལ། ཕྱི་མའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་པས་སོ། །གནོད་པ་རྒྱས་པར་ནི་འཇུག་ཊཱི་ཀ་དང་སྤྱོད་འཇུག་གི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བལྟའོ། །གལ་ཏེ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ན་ཐེག་ཆེན་དང་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་དང་། །སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྔོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ལན་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁྱད་པར་འདི་དག་ཤེས་ན་ཉན་རང་ལ་འཕགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་འོང་མི་འོང་གི་དོགས་པ་ཡང་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་མངོན་ཞེན་མི་སྤོང་ན་དེ་དག་ལ་འཕགས་པ་མི་འོང་ཞེས་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་རྣམས་སྨྲའོ། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་དག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་ནི་འདོད་དེ། བསྡུ་བ་ལས། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་ཏུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་

པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་པ་གཉིས་དང་། ཞེས་པ་དང་། དབུས་མཐའ་ལས་ཀྱང་། གང་ཟག་དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གཉིས་བཤད་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་བཞག་པ་དང་། ཤཱཀྱ་པས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ཐ་དད་པ་མེད་ཀྱང་ལམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དེ། བྱའི་ལམ་དང་། བསེ་རུའི་ལམ་དང་། ཉི་མའི་ལམ་བཞིན་ནོ་ཞེས་རིགས་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱི་དཔེར་བརྗོད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་ཚེ་ཚུང་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་བགྲོད་པར་ཁས་བླང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་འདི་དག་གི་མཉམ་གཞག་ན་མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་ནོ་སྙམ་པའི་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པས་སྒྲ་རྟོག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མའི་མདོར། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་། །ཞེས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་རྣམས་མིང་དང་མ་འདྲེས་པར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན་མི་རྟག་པའི་དོན་མཐོང་གི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོའི་རབ་དབྱེ་)ལ་གསུམ། གཞི་ལམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་སྤང་གཉེན། དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་པ་ཉིད་མི་མཐུན་

པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར།

གསེར་ཕྲེང་། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་ཡུམ་ལ་རིང་བར་གྱུར་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་སྒྲུབ་བྱེད་མཚན་མར་དམིགས་པ་ཉིད་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡུམ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་ སྔར་ཉན་རང་གཉིས་རིང་བར་བསྟན་གྱི་དེའི་ཡུམ་རིང་བར་མ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་ཆགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གང་ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་།། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

གསེར་ཕྲེང་། གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བར་གྱི་ཕུང་པོ་དང་སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྟོང་ངོ་ཞེས་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེ་དག་ཏུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་སོགས་པས་ལྷག་མ་ལྔ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་། རྣམས་ཞེས་པ་མང་པོའི་ཚིག་ནི་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་དེས་བསྡུས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ལམ་དུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ལམ་གྱི་ཡུལ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ལམ་ལ་ཆགས་པ་དང་། དང་པོ་ལ་ཡང་སྔ་མས་ནི་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་ཞེན་ལ་ཕྱི་མས་ནི་དེ་ལ་དུས་སུ་ཞེན་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་བྱང་ཆེན་ཐབས་མི་མཁས་པས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་དང་། གཞན་ཡང་། བྱང་ཆེན་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་བ་ནས་སྦྱིན་པའི་བར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་

ན་ཆགས་པའོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་གསུངས་པ་སྟེ་དེ་ཡང་སྣང་བྱ་གསུམ་དང་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །གྲགས་ཆར། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་གཟུང་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་དག་དེས་སྟོང་པར་ཤེས་པ་དང་དུས་གསུམ་གཅིག་དང་སོ་སོར་འཛིན་པ་དང་། སེར་སྣ་སོགས་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། ཆོས་སོ་བདུན་ལ་ཆགས་པའི་སྣང་གཉེན་ཏེ། དེ་དག་ཀུང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མདོ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ། དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྦྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དུས་གསུམ་པའི་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དེར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མུ་སྟེགས་བྱེད་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བདག་དང་སོགས་པས་མཐོང་བ་པོའི་བར་གྱི་ཕུང་སོགས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་རྣམ་བྱང་གི་འབྲས་ལ་ཚོགས་སྦྱོར་ན་ཡོད་པ་ཟག་བཅས་དང་། མི་སློབ་པའི་ལམ་ན་ཡོད་པ་ཟག་མེད་དང་། མཐོང་སྒོམ་ན་ཡོད་པ་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་སྤྱད་བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ལམ་གྱི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་སྟེ་སྤྱད་བྱའི་ལམ་དུ་མཚན་མར་འདུ་ཤེས་པ་ནི། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེས་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྣང་བྱ་མིན་ཞེ་ན། བདག་འཛིན་སོགས་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་ཀྱི་སྤང་བྱར་མི་འགལ་ལོ། །ཟག་བཅས་སོགས་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འཆིང་བ་ཀུན་ལྡན་གྱི་སོ་སྐྱེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ས་འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤངས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་རིགས་འགྲེན་བཞེད་ལ། ཕུང་ལྔ་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཆོས་སོ་བདུན་ནོ་ཞེས་འབུམ་པ་འཆད་དོ། །འདིར་ནི་ཟག་བཅས་ཞེས་སོགས། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་བྱ་དགོས་ལ་དེ་དག་ལ་ཡང་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་ཡོད་པར་བཤད་པ་སྔ་མ་ཉིད་དགོངས་པའོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་ཟག་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཕུང་པོ་དང་དུས་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་དགོངས་པ་འདི་ལྟར་ལྡང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཟློག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར།

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་མཚན་”མར་མི་དམིགས་པ་ནི་སྤང་བྱ་ལས་བཟློག་སྟེ་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་སྟོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱིར་ལྟ་སྒོམ་དང་། སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་གཉེན་ནོ། །དང་པོའི་སྤང་བྱ་ནི།

རྩ་བ། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད། །གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །

དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་བཤད་པ་དེ་ཡིན་ལ། གཉེན་པོ་ནི་ཕུང་ལྔ་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་ཞེན་པ་དང་དུས་གསུམ་ལ་འདས་སོགས་སོ་སྣམ་པའི་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ངར་འཛིན་པ་སྟེ་བདག་གིས་འདི་ལ་སྦྱད་པ་དང་འདི་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་མངོན་ཞེན་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་གཟུགས་ལ་གཟུགས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། འདས་པའི་ཆོས་

རྣམས་ལ་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་ཐབས་མཁས་པས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་སྦྱིན་པ་ཞིག་བྱིན་འདི་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་སྦྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྦྱིན་ནོ་ཞེའམ། ཞེས་པ་ནས་བདག་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱའོ་ཞེའམ། བདག་གིས་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱའོ་ཞེའམ། བདག་གིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་མེད་དེ་ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱང་བྱ་གསུམ་དང་གྲངས་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྐང་པ་དང་པོ་འདིས་སྤྱང་བྱ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་ཟིན་ཀྱང་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའོ། །

གཉིས་པའི་སྤྱང་བྱ་ནི།

རྩ་བ། གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྔོ་[༢]བར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་བསྔོ་བྱའི་དགེ་བ་ལ་མཚན་མར་ཞེན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བའི་མཚན་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆེན་སེམས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྦྱིན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱེད་པའི་དགེ་རྩ་གང་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་ནས་དགེ་རྩ་དེ་དག་མངོན་པར་བསྡུས་ཏེ་གཅིག་ཏུ་བསྒོམས་ཞིང་གཞལ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་འདི། ཀཽ་ཤི་ཀ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་ཆགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉེན་པོ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ནི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བའོ། །ཞེས་སོགས་སུ་དེར་རློམ་པ་བཀག་ནས་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བར་བྱེད་པ་དེའི་སྒོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འགོག་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེ་[༣]བདག་ནི་སྦྱིན་པ་སྦྱིན་པའོ་ཞེས་པ་ནས། བདག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་སྒོམ་མོ། །བདག་ནི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་གཞན་ལ་ཡང་དག

པར་བསྟན་པར་བྱ། ལེན་དུ་གཞུག་པར་བྱ། གཟེངས་བསྟོད་པར་བྱ། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་བདག་མེད་པ་དང་ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་ལའོ། །རྐང་པ་གསུམ་པ་དང་པོའི་མཐར་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྐང་པ་དང་པོས་གཉེན་པོ་དང་པོ་གཉིས་དང་། རྐང་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ཞུགས་ལ་བསྟན་ནས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྤང་གཉེན་ཚན་པ་གཉིས་སུ”སྦྱར་བ་འདི་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་ལེ་བརྒྱད་མ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་མོད། གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་ནི་སོ་སོར་ཕྱེ་ནས་འཆད་ཤེས་པ་ཉིན་མོའི་རྒྱུ་སྐར་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་རང་དང་གཞན་སྦྱོར་བ་ནི། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་པའི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་ẖླང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་དེར་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བས་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྦྱོད་པ་པོའི་དང་ཐོབ་པའི་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པས་སེམས་རྟོགས་ནས་རང་དེ་ལ་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཉན་རང་གི་ལམ་ལྟར་རེས་འགའ་བའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། ẖླང་བར་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཆགས་པ་མངོན་ཞེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ས་བོན་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོས་བཀག་པའམ་ཞེན་བྱའི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཀག་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པས་སོ། །མདོ་ལས་སྤང་གཉེན་འདི་དག་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འདིས་གཉེན་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་མཛད་ཅིང་སྤང་བྱ་དང་པོའི་གཉེན་པོ་མ་ཟིན་པར་གསུངས་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཚིག་ཚོགས་སྐྱུང་བ་དང་ཤུགས་ཀྱིས་གོ་ནུས་པ་ལ་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་(འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་སྤང་གཉེན་)ལ་བཞི། ཆགས་པའི་ངོ་བོ། ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཆགས་པའི་གཉེན་པོ། རྒྱུ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱལ་བ་དང་སོགས་པས་དེ་དག་གི་བར་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱས་ཏེ་མཆོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཞུགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན་རབ་འབྱོར་ཇི་ཙམ་མཚན་མར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཆགས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བར་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་བསྔོ་ན་"ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཆགས་པ་ཕྲ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མ་ཡིན་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །བམ་པོ་གསུམ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ལུས་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སོགས་པས་ངག་གིས་བསྟོད་པ་སོགས་ནི། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །གཉེན་པོ་ཡིན་པས་དེར་འགལ་ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་སྒྲིབ་སོགས་འགའ་ཞིག་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཉེན་པོ་མིན་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། ཆགས་པ་སྟེ་ཞེན་པ་ཕྲ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །བམ་པོ་གསུམ་པ་ནི་འཆད་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཆགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཐྲེང་། ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡང་ནི་ངོ་བོར་མ་ཟད་རྒྱུ་མཚན་ཡང་འཆད་པའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །

གསེར་ཐྲེང་། ཆོས་ཀྱི་ལམ་སོགས་ཏེ། ལམ་ནི་དེའི་རིགས་ཏེ། ཡུམ་ནི་ཟབ་བོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོ། །འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོས་ཐལ་དུ་གསུངས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ་རང་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ཞེན་པ་ཕྲ་མོར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནས་སྟོང་པས། དེ་དག་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཡང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། ཟབ་པ་རྩ་བའི་རྟགས་དང་ངོ་བོས་སྟོང་པ་རྟགས་སྒྲུབ་ཏུ་སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། །ཡང་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པར་མ་ཟད་པའོ། །

གསུམ་པ་(ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན།

གསེར་ཐྲེང་། དེ་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པ་འོ་ན་སྤང་བྱ་དེ་གཉེན་པོ་གང་གིས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ཤེས་པས་ནི་ཆགས་པ་སྤོང་”སྟེ། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཉིས་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་ཟད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་ནོ། །གང་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ནི་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པུ་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་མཐོང་ན་ཆགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་ན་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་དང་ཤེས་བྱ་ཡུལ་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་སོགས་སོ། །མཉམ་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་ཤེས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་ཤེས་པ་སྟེ་ཤེས་ཚུལ་དེ་ཡང་འདི་ལྟ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བར་མཚུངས་པར་ཤེས་པའོ། །

བཞི་པ་(རྒྱུ་མཚན་ལས་འཕྲོས་དོན་)ལ་གཉིས། ཟབ་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་ཇི་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་གདོད་མ་ནས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཟབ་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཏེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་ནི་ཆགས་ཐྲའི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པར་མ་ཟད་པ་སྟེ་ཡང་འོག་མ་ལ་ཡང་རིག་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་བ་སོགས་ཏེ། ཡུམ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡུམ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་མ་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་པར་མ་ཤེས་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམིགས་པའི་དོན་བསམ་བས་རང་བཞིན་དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ཐམས་ཅད་དོ། །བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། རང་བཞིན་དེ་བློས་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་ནུས་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ནའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །

གསེར་ཕྲེང་། གཟུགས་ལ་སོགས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཡུམ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཡུམ་ནི་སུས་ཀྱང་རྣམ་པར་མ་ཤེས་ཏེ་གཟུགས་དང་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་མ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་འདི་ལྟར་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་ཞེས་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་ཡོད་ན་དག་པར་མངོན་ཡང་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ཞེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་འགོག་པ་འགྲེལ་

ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྣང་བས་ཕན་ཚུན་མཚོན་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་བྱ་ཞིང་མདོ་ནས་ཤེས་པ་པོ་དང་བསྟན་བཅོས་ནས་ཤེས་བྱ་བཀག་པས་མདོ་བསྟན་བཅོས་མི་མཐུན་ཞེས་པའི་བདུད་ཚིག་སླ་བར་མི་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་དག་ལྡན་གསུམ་དུ་གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་དུ་ཞེས་མདོ་འདྲེན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པས་བསམ་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རང་བཞིན་དེ་ནི་རྟོགས་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། བསམ་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་རྣམ་པའི་བར་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་དེ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱར་མེད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས་མཇུག་བསྡུ་བར།

གསེར་ཕྲེང་། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་སོགས་པས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་གཉིས་བརྗོད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་མཇུག་བསྡུ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི །

རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་མི་མཐུན་པ་ནས་མ་ལུས་པའོ། །གང་དུ་ན། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟེ་སྐབས་སོ། །ཇི་ལྟ་ན་སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དེ་གཉིས་གང་གི་ཡིན་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ནི་དང་པོ་དང་། བྱང་སེམས་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་གཉིས་པའོ། །གང་དུ་ན་ཐམས་ཅད་སོགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ཞེས་པར་སྤང་གཉེན་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་གྱིས་སོ། །

བཞི་པ་(ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་བརྗོད་ནས། དེ་དག་རྣམ་པར་བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ།

གསེར་ཕྲེང་། གོང་གི་ཚུལ་དེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་སོགས་པས་གཉེན་པོ་གཉིས་བརྗོད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གསུངས་ཏེ། སྤང་གཉེན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པས་སོ། །སྦྱོར་བའི་ལམ་ཞེས་པ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་མི་དམིགས་པར་སྦྱོར་བའི་རྣལ་འབྱོར་ཙམ་ལ་ཟེར་གྱི་ལམ་ལྔའི་ཡ་གྱལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་དེས་འབྲེལ་པ་སྐྱེད་པའི་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་ན་རེ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་དྲོད་དང་རྩེ་མོའི་དབང་པོ་བཅུའོ། །མཉམ་པ་ཉིད་ནི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་སྟོབས་བཅུའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་མེད་ཅིང་། རྣམ་བཞི་དེའི་མཉམ་ཉིད་ནི་སྦྱོར་བའི་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་ས་མཚམས་མི་གཅིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཤེར་འབྱུང་གི་ཉུས་པའི་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་ཞེས་

བཤད་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་སྒོམ་དགོས་ཞེས་འབྱུང་བས་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་མཚམས་སྦྱོར་གྱི་རིམ་པ་ཙམ་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་དེར་ངེས་ནས་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལས་དང་པོ་པ་དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ཐོབ་པ་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་འབྱུང་བས་ཞེས་གསུངས་པས། གདམས་ངག་ཚོགས་ལམ་ཁོ་ནར་བཞག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་མང་ངོ་། །དེས་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ནི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་བཅས་པ་ལ་མཆན་མར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པ་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པས་ཇི་སྲིད་མཚན་མ་དེ་དག་སྐྱེ་བ་དེ་སྲིད་དུ་སྒོམ་དགོས་པས་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་ལ་བཞག་གོ །དེའི་ཕྱིར་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྒོམ་པར་བཞེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡུམ་ལ་ཇི་ལྟར་སྤྱད་པར་བྱ་བ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་སྟོན་པས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྒྱ་བ། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །

དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །

མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་། །

སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །

གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། །སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་གྲངས་ནི་བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་ལ་བྱ་དཀའ་བའི་སྤྱོད་བ་ཞེས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཅུའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་བཅུར་ཡོད་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །འདི་དག་གཅིག་དང་ཐ་དད་པ་ནི་སྦྱོར་བ་བཅུ་མདོན་ཞེན་རེ་རེ་ངོར་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤེས་འབྱུང་འདོད་ཀྱང་། རིགས་བྱིན་གྱིས་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་འདིའི་དབྱེ་བ་འདོད་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་གོ །འཆད་ཚུལ་ལ་ཉི་སྣང་ལས་སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་

དང་ཞེས་པ་དང་པོ་བཞི་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བ་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ཏེ། མདོ་ལས་གཟུགས་སོགས་དང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། དེ་རྫོགས་མ་རྫོགས་དང་དེ་ཆགས་བཅས་ཆགས་མེད་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅེས་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་གི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་དེ་མ་བཀག་པས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་དང་ཤཱནྟི་ཡང་དེ་དང་མཐུན་ནོ། །འགྲེལ་པ་འདིར་རྐང་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་ཏེ། ཤེར་སྙིང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཉི་སྣང་གིས་མདོ་ཚིག་དང་བསྟུན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དོན་ཐོབ་ལ་དགོངས་པས་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་བཅུ་པོ་དེ་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་[༡]གལ་ཏེ་གཟུགས་ལ་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་[༢]གཟུགས་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་རོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཆགས་མེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་[༣]གཟུགས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་མ་ཆགས་པའོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལས་སྤྱོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་བསྟན་ཀྱང་མི་འགྲིབ་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འགྲིབ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་མ་བསྟན་ཀྱང་མི་འཕེལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བྱ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སླད་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་དགྲོལ་བར་འཚལ་བའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་འཚལ་བ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་ལ་འདེགས་པར་འཚལ་བའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སླད་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཚལ་བ་དེ་དག་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ་ཞེས་དེའི་འཐད་པར་སྟོང་གསུམ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདམ་བུའི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་གང་ཞིང་བསྐལ་

པའམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་གནས་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་དེ་ལ་བྲི་གང་མེད་པས་སོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདི་གསུམ་གྱིས་བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་གསུངས་སོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་ནས་དགེ་སློང་གཞན་ཞིག་གིས་འདི་སྙམ་དུ་གྱུར་ཏེ། གང་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པ་མེད་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གདགས་སུ་ཡོད་ཅེས་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་གདགས་སུ་ཡོད་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་ཅེས་མིང་མ་བསྟན་པར་ཟད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་རྣམས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་འཁོར་གཞན་གྱིས་ཀྱང་སྐལ་པ་དང་འཚམ་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་སྟོན་ཏོ། །གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་ཇི་སྐད་དུ་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་ན་དེ་ཉིད་དེའི་བསྲུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྲ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱེད་སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ན་ཇི་ཙམ་གྱིས་རྡེ་ལམ་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་སྒྲ་བརྙན་གཟུགས་བརྙན་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས། རབ་འབྱོར་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་བདུན་པོ་དེ་ལ་རློམ་པ་བཞི་མེད་ན་དེ་ལྟར་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར། དེས་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་དང་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དང་། སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། མཉམ་དུ་ཚོགས་

པ་དང་། འགག་བ་དང་། རྐྱེན་དང་། མ་འཛོམས་པ་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བ་བདུན་ལ་སྦྱུབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས།

གསེར་ཕྲེང་། དངོས་སུ་བསྟན་ཏོ། །གང་ན། ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་སྦྱོར་བའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཡུལ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྦྱུབ་པའི་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་བསལ་བའི་སྒོ་ནས་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པས་སྦྱོར་རོ། །ལྷག་མ་དགུ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རྟག་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པ་དང་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་ལ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའོ། །ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྟོགས་དཀའ་ཤེས་སྒྲོན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །དོན་ནི། ཀུན་བཏགས་དང་ཡོངས་གྲུབ་བློས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའོ་ཞེས་སྨྲ་མ་དག་འཆད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་མ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གསུངས་པས་དགོངས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན་རྟོགས་དཀར། མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཏགས་པ་དང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་སོ་སོར་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པ་ཉིད་དེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཚང་བ་ཉིད་དང་མ་ཚང་བ་ཉིད་ཅེས་པ་ལྟར། ཚང་མ་ཚང་དོན་ལ་མི་གནས་པ་དང་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བཏགས་པའི་གཟུགས་ནི་རྟོག་པས་གཟུགས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་”ཙམ་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྟོག་པས་བཏགས་པས་སྟོང་པ་དེ་ཉིད་

ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཚང་བའམ་
དོན་ལ་གནས་པ་ཞེས་བ་སྐད་དུ་བྱའོ། །རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཟུགས་གཞན་དབང་ནི་རྗོགས་
མ་རྗོགས་དཔྱད་པའི་གཞི་ཉིད་ཡིན་པས་མ་བསྟན་པ་མེད་དེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་སྒྲོ་གདགས་
གཞི་དང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཡང་སྦྱར་
ཏེ། མདོར་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དུ་མི་ཞེན་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །འབུམ་གྱི་
གནོད་འཇོམས་སུ་ནི། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་གཟུགས་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་པས་ཡོངས་གྲུབ་མ་ཡིན་
ནོ་ཞེས་བྱ་བར་མི་རྟོག་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་དོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་མདོ་ཡི་འགྲེལ་པ་ལ་རྒྱན་སྣང་ཉིད་
ལེགས་སོ། །མངོན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆགས་བཅས་དང་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་།
ཚིག་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱིས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གཙོ་
བོའི་ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བསྔགས་པ་དང་དེ་མིན་བརྗོད་པས་རྗེས་སུ་
ཆགས་པ་དང་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བྱ་
དཀའ་བ་ཉིད་གསུམ་ལ་སྔར་ལྟར་དང་། དེ་དག་གང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་
པར་བྱ་དགོས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་གྲོལ་འདོད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་དེའི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་
སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་
དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའམ་སྐྱེ་དགོས་ཀྱང་ནམ་མཁའ་བར་སྣང་
ལ་འདེགས་འདོད་པ་ལྟར་དོན་དམ་པར་བསྐྱེད་བྱར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པའི་
ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་དཀའ་
བ་ཉིད་དང་། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དེ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྟོན་དགོས་ཀྱང་
དོན་དམ་པར་བསྟན་བྱ་སོགས་མ་གྲུབ་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་མཁྱེན་གསུམ་
གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་

ལྟར་ན་བྱ་དཀའ་རྣམ་པ་གསུམ་སྦྱོར་བ་ཞེས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་པར་བརྗོད་ནས་བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཐེག་དམན་གྱི་གཞི་ཤེས་འདིའི་སྦྱོར་བར་འགལ་བས་སོ། །རྟོགས་དཀར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མེད་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ནི། སྒྲུབ་པར་དཀའ་བ་ཉིད་ཡིན་པར་སྦྱོར་བ་དཀའ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ཞེས་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་ཡུལ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གསུམ་ལ་འབད་པ་དཀའ་ཞེས་འཆད་ལ། ཤེར་སྙིང་དུ་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་སྦྱོར་བ་དང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དེ་ཁོ་ནར་བྱ་དཀའ་བ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཡང་བྱ་དཀའ་བའི་དཀའ་ཚུལ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྟོང་བཤད་པ་ཉིད་མདོ་དང་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་འཁྲིག་གོ །གྲགས་ཆར། སྦྱོར་བ་དཀའ་བ་རྣམ་གསུམ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གོ་ཆའི་དཀའ་སྤྱོད་དང་འཇུག་པའི་དཀའ་སྤྱོད་དང་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པའི་དཀའ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱ་དཀའ་བ་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་གཞི་མཐུན་པར་འདོད་པའོ། །ཤཱཀྱ་དང་ཨ་བྷྱས་འདི་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །ཡུམ་ལ་བསླབས་པས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་འཐོབ་པས་མི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཡུམ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་ལ་དེ་ཉིད་བསྟུང་བའི་མཆོག་ཡིན་པས་བསྟུང་བ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འགྲོ་བ་སྟེ་རག་མ་ལས་པ་དང་། ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་སྣང་བ་བདུན་ལ་སྟར་ལྟར་དང་། དེ་དག་གང་ན་འདི་ལ་བཞི། གང་ལ་སྣང་ན། སེམས་དཔའི་རྗེས་ཐོབ་ལའོ། །གང་ན། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདིའོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་གཉིད་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་དེ་དང་དེར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བར་སྣང་བའོ། །ཁྱད་པར་བཞི་པོ་དེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང

སྦྱར་རོ། །མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་དང་སྣན་མཉམ་དུ་འཚོགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སྒྱུ་མ་དང་། བདེན་པར་སྣང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་སྣང་བས་སྨིག་རྒྱུ་དང་། རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ཏེ་སྣང་བས་སྒྲ་བརྙན་དང་། ཤེས་བྱའི་ཚུལ་གཟུགས་བརྙན་འཛིན་བྱེད་ལྟ་བུའི་ནང་གི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་ལས་མ་འཕོས་པའམ་མི་འདའ་བར་སྣང་བས་མིག་ཡོར་དང་། འདི་ལ་མདོར་གཟུགས་བརྙན་ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ་མིག་ཡོར་ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་གནོད་འཛོམས་ཚུང་བར་རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྐྲ་ཤད་འཛག་པར་སྣང་བ་ལ་བཤད་ཅིང་བག་འདྲའི་རྟེན་མོའི་ཞེས་བཤད་སྦྱར་ལས་འབྱུང་བས་ཁ་ཅིག་མགལ་མེ་སྦྱར་དུ་བསྐོར་བ་སོགས་ལ་འཆད་དོ། །གནས་པར་བྱ་བའི་རྟེན་མེད་པར་སྣང་བས་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། ལུས་ངག་གི་བྱེད་པ་དེ་ཕོ་ནར་རྒྱུ་དང་བྲལ་བར་སྣང་བས་སྤྲུལ་པ་སྟེ་བདུན་ནོ། །བདུན་པོ་འདིའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདི་དག་དང་མཚུངས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ཤེས་བྱེད་སྣང་བ་བདུན་ཞེས་བྱའོ། །སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་འདི་རྗེས་ཐོབ་གཙོ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས་ལས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེའི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི་བདུན་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་མི་འགྲིག་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། མདོ་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཞེད་དགོས་པས་ལེགས་བཤད་དུ་སྣང་ལ། སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་ཡང་སྐབས་འདིར་མདོ་དེ་དྲངས་ནས་བཤད་པ་མཛད་པའི་དོན་དུ་ཡང་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཡུལ་དུ་མཛད་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་དེ་དག་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་ཡང་དེ་དག་ཏུ་ཞེན་ན་དེ་ཡང་དགག་དགོས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེས་ཟུགས་ལ་འཐདས་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤུགས་ཀྱིས་ན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྔར་ཇི་སྐད་དུ་ཞེན་སྤྱོད་བཀག་ནས་སྒོམ་མོ། །ཞེས་བསྟན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་ཞེན་ནས་སོ། །གང་ཟག་གང་གི་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་འོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་མོ་ཞེས་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ནའོ། །མཉམ་ཉིད་ལ་ཡང་ཤུགས་བསྟན་འདི་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཀུ་ལྣ་ར་ཤྲི་འཆད་པ་ནི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་(སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་དགོས་པས། སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོར་བ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་དགོས་པས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི་སྔང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་རློམ་པ་བཀག་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོར་བ་དེའི་མཉམ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་གཟུགས་སུ་དང་གཟུགས་ཀྱིས་དང་གཟུགས་བདག་གི་ཞེས་དང་གཟུགས་ལ་རློམ་པ་སྟེ་ཞེན་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆེ་གཟུགས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་གཟུགས་ཀྱིས་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་བདག་གི་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད། གཟུགས་ལ་རློམ་སེམས་སུ་མི་བྱེད་ཅེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་གཟུགས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་དང་། །གཟུགས་འདིས་དངོས་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྒྲུབ་བོ་ཞེས་དང་། གཟུགས་ལ་ཕན་གནོད་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་ཞེས་མི་རློམ་པར་གནོད་འཛོམས་ཚུང་

བར་བཤད་ལ། གསུམ་པ་ལ་ཆེ་བར་རྗེ་ཁོལ་གྱི་དངོས་པོར་མི་རྩོམ་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་། སྤྲོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་རྩོམ་པ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་དམིགས་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སོ་སོར་མ་གྲུབ་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གཟུགས་དང་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་དང་དེའོ་ཞེས་ངོ་བོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སོགས་པས་སེར་པོ་དང་བདེ་སྡུག་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མ་ལ་རྩོམ་པ་དང་། གཟུགས་རྣམ་གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ་ཞེས་པ་ལྟར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་ལ་རྩོམ་པ་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སོགས་རྟོགས་པའི་རྩོམ་པ་བཀག་པས་རྟོགས་པ་པོ་དང་ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་ནིའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྦྱོར་བཅུའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །

ལྔ་པ་(དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་སོ་སོར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་སྒོམ་དགོས་པས། མཐོང་བའི་ལམ།

གསེར་ཕྲེང་། མཉམ་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་འཆད་དོ། །སྦྱོར་བའི་མཉམ་པ་ཉིད་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཏེ་མ་འདྲེས་པར་རྟོགས་ནས་མཐོང་བའི་ལམ་སྒོམ་དགོས་པས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། མཉམ་པ་ཉིད་རྫོགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་ཐམས་ཅད་འཁོར་དུ་འདུས་པ་དང་། དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་སྟོང་གིས་ཡུམ་འདི་ཡི་གེ་དང་མིང་འདི་ཉིད་དང་། རབ་འབྱོར་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཞུ་བ་བྱས་ནས་སྟོན་པ་མཐོང་

བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐལ་བཟང་ལ་འཚང་རྒྱ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་ཕྱོགས་འདི་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཡུམ་སྟོན་པར་གསུངས་པའི་ཚེ། བྱམས་པས་ཇི་ལྟར་སྟོན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་བྱམས་པ་སོགས་བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྣམ་པ་འདི་ལྟར་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཡུམ་སྟོན་པར་གསུངས་པས་ནི་མཐོང་ལམ་ལ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ལས་གཞན་མེད་པར་བྱ་བ་ལ་དཔང་[1]པོ་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །འཁོར་བ་འཇིག་སོགས་འདས་པ་མ་སློས་པ་ནི། དེའི་བསྟན་པ་རྫོགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་མ་འོངས་པ་བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་དགོས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་[2]སྟོང་གི་ངེས་པ་མཛད་པ་ནི། མི་མཇེད་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཉིད་དུ་གྲགས་པས་དགག་སྒྲུབ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡཱ་ཀྟི་པས་ནི། བསྐལ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་སྟོང་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲིན་ལས་མཉམ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མཐོང་ལམ་མདོར་བསྟན། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི་

རྩ་བ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །

བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །

གསེར་ཕྲེང་། གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་

ནོ། །གང་ན། སྐད་ཅིག་སོགས་སོ། །བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདེན་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ནས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ་སྐད་ཅིག་བཞི་བཞིར་ཕྱེས་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་ཉི་ཁྲི་དང་བརྒྱད་སྟོང་པའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་མ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བདེན་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གིས་བདེན་བཞི་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། བཤད་པ་དང་། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་དང་། །

མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །མཁའ་འདྲ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང་། །

གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །

དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནད་མི་འབྱུང་། །

ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །

མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་མེད་དང་གཉིས་པོ་ལ། །

ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །

གསེར་ཕྲེང་། གཟུགས་རྟག་ཅེས་པ་ནས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་(བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཀུན་ཤེས་ཞེས་པའོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་རྣམ་པ་དང་པོ་ལ་གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཀློག་ཀླུའི་མཐའ་དང་

བྲལ་བར་སྟོན་པའི་མཚོན་བྱེད་དུ་དགོངས་ནས་སྒྲོ་འདོགས་སོ༑ ༑གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་བསྟན་བྱང་སེམས་དང་། ཞུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང་བྲལ་བས་ན། རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་མི་སྟོང་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བདག་དང་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་གང་ན་དང་པོ་ནི། སྡུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་དང་། མི་རྟག་ཅིང་འཇིག་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བས་དེ་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཡང་གཉིས་ནི་སྔར་ལྟར་བསྡུ་བའོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟགས་སྐྱབ་ཏུ་སྦྱར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡིན་མིན་སོགས་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་ན་ཡང་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་དང་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདིར་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་ཆོས་སྟོན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་ནི། ཚོར་བ་ཡོད་དུ་མི་འོང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དེ་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་དང་

བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་བཅིངས་ཐར་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའམ་དེ་དང་བྲལ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་གོ་ཞེས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་དང་དེ་མིན་པའི་མི་སྟོང་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདག་དང་དེ་མེད་པའི་བདག་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གཞན་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། དེ་མེད་པས་མ་འགགས་པ་དང་། ཆགས་སོགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་མེད་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་སོགས་པས་ཉམས་འཕེལ་མི་རིགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གསོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲངས་པ་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། རྐྱེན་དང་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་རང་གི་ངོ་བོས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེད་རྒྱུ་དང་དེ་མེད་པའི་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གསོག་སྟེ་རྫུན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནམ་མཁའ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ཀུན་

འབྱུང་བ་དང་དེ་མེད་པའི་ཀུན་འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཁྲོ་བ་དང་ཁོན་འཛིན་སོགས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ཚེ་དང་ཡུན་རིང་པོའི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་མེད་པའི་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་གྲོལ་བ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྐྱེན་དང་དེ་མེད་པའི་རྐྱེན་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། རང་གི་ངོ་བོ་སྨྲས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་བྲག་ཆ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་ལྟར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཐ་སྙད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྒྲ་བརྙན་གཉིས་དཔེར་མཛད་པ་ནི། འཆད་ཉན་གཉིས་ཀྱིས་ལན་འདེབས་པ་དང་འདྲི་བའི་ཐ་སྙད་གཉིས་དང་ཚུལ་བསྟུན་པའི་དོན་དུའོ། །

གསུམ་པ་(འགོག་པའི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གང་གི་ཕྱིར་འགོག་པ་དང་། འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འགོག་པའི་བདེན་པའི་དོན་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་རྒྱུད་གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བ་མེད་པས་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། མཐའ་གཉིས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན། དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་། དེ་

མེད་པའི་འགོག་པ་མེད་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཕྱིར། འགོག་བདེན་གྱི་དོན་ཉོན་མོངས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྒྱུད་དག་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་བརྗོད་པ་བཀག་པས་དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་སྦྱིན་པ་ཡང་བཀག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཡང་དག་པར་ན་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་དང་དེ་མེད་པའི་མ་ཞི་བའི་མཐའ་གཉིས་མེད་པས། དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདེ་གཙང་གིས་གྲུ་ནོམ་པ་དང་དེ་མེད་པའི་གྲུ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའི་དྲི་མ་ལས་འདས་པ་སྟེ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱུང་བ་མྱང་འདས་དང་དེ་མེད་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། མཐའ་དེ་གཉིས་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་ན། མིག་གི་ནད་ལ་སོགས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་མི་སྐྱེ་ཞིང་ལྷ་དུ་མ་ཕྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་དུ་མ་སྐྱེད་པའོ། །རྟོགས་དཀར་ཕྱི་ནང་གི་སྨྲ་སྐེགས་པའི་ལྷ་བ་འཇིག་པ་ནད་མི་སྐྱེ་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་མདོ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མདོ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་མིག་གི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྣ་བའི་ནད་དང་། སྣའི་ནད་དང་། ལྕེའི་ནད་དང་། ལུས་ཀྱི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ཀྱི་ནད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཡན་ལག་མ་ཚང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ལུས་རྒས་པ་དང་འཁོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་ནི་མི་བདེ་བ་སྤྱངས་ནས་དུས་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་དེའི་ཕྱི་བཞིན་འབྲང་བ་དང་། ཚེས་བརྒྱད་དང་བཅུ་བཞི་དང་བཅོ་ལྔ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་བསོད་ནམས་ཆེས་འཕེལ་བ་དང་དེའི་འཐད་པར་དེའི་ཚེ་དེར་ལྷ་རྣམས་མཆོད་པ་དང་ལྟ་བ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་གསུངས་པའོ། །

བཞི་པ་(ལམ་གྱི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ལམ་དང་ལམ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་པ་དང་། རིགས་པ་དང་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་དོན་གྱིས་ཐབས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་དང་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་དང་སྒྲ་གཉིས་ལ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དག་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། དང་པོ་ནི། ཐར་པར་འཁྲིད་པའི་ལམ་དང་དེ་མེད་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ན། ཉོན་མོངས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅིང་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ནུས་པ་སྟེ། ཡུམ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་བསྟེན་པར་གྱུར་ན་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དང་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་དང་དེ་མེད་པའི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འདྲེས་པ་སྟེ་བྲལ་བའི་ཕྱིར། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དེ། ཤེར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ལ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ་འགག་པའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའམ་རྣམ་པར་བྱེད་”པའམ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའམ་འདོར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་རྟོག་པ་དེ་དག་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྒྲུབ་བ་དང་དེ་མེད་པའི་སྒྲུབ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚན་མ་སྔོ་སོགས་དང་མ་འབྲེལ་བ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་གོས་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཤཱནྟི་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མི་རྟོག་དང་། །འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ལ། །མཚན་མ་དག་དང་མ་

འབྲེལ་དང་། །ཞེས་འདོན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྟག་ཆད་ཀྱི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ངེས་འབྱིན་དང་དེ་མེད་པའི་ངེས་འབྱིན་མ་ཡིན་པའི་མཐའ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ་དོན་དང་རྗོད་པར་བྱེད་པའི་ངོ་བོའི་མཚན་ཉིད་སྒྲ་གཉིས་ལ་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་ཤེས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་ཏེ་དེ་ལྟར་འཕྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཡུམ་ལ་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཤཱནྟི་པས། དངོས་དང་མིང་ནི་མིང་དོན་དང་། གཉིས་པོ་ལ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་དོན་རྣམ་དང་ཡུལ་ཅན་བཅུ་དྲུག་གིས་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་ཤེས་རྣམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཞུགས་བསྟན་ཉན་རང་གི་མཐོང་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལས་བཟློག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ན། ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྟེ་དེའི་སྐབས་སུའོ། །གང་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ་ལས་བཟློག་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཞེན་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནིའོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དངོས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་

མཐོང་ལམ་རྗེས་འགྲོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་དེའི་ཞུགས་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་(སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་དང་། རང་གི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་མ་བསྟན་པའི་སྒོམ་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཉེ་ཚེ་ལ་བྱས་ནས་དེ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟན་མི་རིགས་ལ་ཞེས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མཐོང་ལམ་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་ཅེས་གནས་ཅན་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེས་པར་བྱ་ཡི་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་མ་བསྟན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ནི་ཇི་ལྟར་མཐོང་བ་ཁོ་ནའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་བྱ་བ་ནི་བསྒོམ་པའི་ལམ་མོ་ཞེས་ཉེ་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མར་མ་གསུངས་པ་ནི་རྟོགས་པར་སླ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བྱང་སེམས་ལ་རང་དོན་དུ་བསྟན་མི་དགོས་ཤིང་། གཞན་དོན་དུ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་སྒོམ་ལམ་མོ་ཞེས་བསྟན་པས་ཆོག་པས་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ་ཞེས་འདོད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་នོ། །

གཉིས་པ་(རང་གི་ལུགས་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཚོ་ན་བཞེད་པ་གང་ན་ཕྱིར་” གཞུང་འདིའི་རྣམ་གཞག་དང་པོར་འཕགས་པས་མཛད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་དཔོན་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། ཡང་ཅིའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའོ་ཞེས་གསུངས་པས་ན་འདི་

ནི་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་པ་ནས་བཟོད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན་སོགས་དྲངས་ཤིང་བཤད་དོ། །འདིའི་དགོངས་པ་ནི། གཞི་ཤེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྣང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཞེས་སོགས་དྲངས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བའི་ཚིག་གིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དག་ལ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒོམ་ལམ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཏེ། ཡང་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱིར་དེ་ལ་འདིའི་སྒོམ་པའི་ལམ་བཀག་ཅེ་ན། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་གོ་ཞེས་རྣམ་འཕེལ་གྱི་ཐད་དུ་ཉན་རང་གི་ས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྤྱར་ལན་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་གཉིས་པ་བཀོད་པས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་པ་ལ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལོགས་ཤིག་པ་མེད་ཅེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མ་བསྟན་ཏོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་མཐོང་བའི་དོན་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའི་ལན་དང་པོ་ནི་ཉི་སྣང་དང་མཐུན་ལ་ཉན་ཐོས་ཞེས་སོགས་ཁ་བསྐང་ནས་བཤད་དོ། །ལན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་རྟོགས་དཀའ་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་སྒོམ་པའི་ལམ་སོ་སོར་མེད་ཅེ་ན། ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་རྒྱན་སྣང་ལྟར་བཀོད་ནས་ལན་དང་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་དང་། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་བ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པའོ། །འགྲེལ་པ་

འདིར་ནི་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཀོད་དོ། །ཚིག་གི་དོན་ནི། རྩོད་པ་སྔར་ལྟར་བཀོད་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ལ་མཐོང་ལམ་ལས་ལོགས་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་’ཀྱི་ལམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་ཤེས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་བསྒོམས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ནས་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །འོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། མ་བསྟན་ཀྱང་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གསལ་བར་རྟོགས་ལ་དེ་རྟོགས་པ་ན་མཐོང་བའི་དོན་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་སྒོམ་ལམ་མོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉི་སྣང་ལྟར་ན། ཉན་རང་གིས་གཞི་ཤེས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་ཏེ། བྱང་སེམས་ནི་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གི་ས་ལས་[3]ཤེས་ནས་འདའོ་ཞེས་དང་། ཉན་རང་གི་རྟོགས་པ་རྣམས་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་དུ་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་སྨྲར་རོ། །དེས་ན་གནས་ནས་དང་། ཤེས་ནས་འདའ་བ་གཉིས་ལས། ཉན་རང་གི་ས་ལ་དང་པོ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱེད་ན་སྒོམ་ལམ་སྟོན་རིགས་ཀྱང་ཕྱི་མ་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྟོགས་རིགས་ས་དང་པོར་རྫོགས་པས་སྒོམ་ལམ་དུ་སླར་ཡང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །འདིར་ཉན་རང་གི་ས་[3]གཞི་ཤེས་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མེད་པར་སྟོན་པ་འཐད་ཀྱི་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མི་སྟོན་པར་འདོད་ན་འདིར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་མཐོང་ལམ་ལ་ཡང་འཇུག་པས་དེ་མི་སྟོན་པར་ཐལ་བ་སུས་ཀྱང་མི་བཟློག་སོ། །

ཐུག་པ་(མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས། དོན་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་མཇུག་བསྡུ་བར།

གསེར་ཕྲེང་། གོང་གི་དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་

མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་མདུག་བསྡུ་བ་གསུངས་སོ། །འོ་ན་མདོར་’མཁྱེན་གསུམ་ལ་མདུག་སྡུད་མཛད་ནས་མངོན་རྟོགས་གཞན་ལྔ་ལ་མི་གསུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། མཁྱེན་གསུམ་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་ནི། མཁྱེན་གསུམ་ལ་འདི་ཙམ་གྱིས་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པའི་མདུག་སྡུད་ཀྱི་ཚིགས་ཚིག་འོང་བ་ནི་དེར་མངོན་རྟོགས་ཐམས་ཅད་འདུས་པས་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཤད་ཟིན་པའོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །

འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །ཚིགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་གོ །ཇི་ལྟར་ན་ཚིགས་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་པའོ། །སུའི་གནས་སྐབས་ཤེས་ན། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དང་པོ་གཞི་ཤེས་དང་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་དང་གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཚེ་རྣམ་མཁྱེན་ནས་ཡས་རིམ་གྱིས་གསུངས་ཀྱང་། །མདུག་བསྡུ་བའི་ཚེ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་མས་རིམ་གྱིས་བསྡུས་སོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། འདི་ཞེས་པ། རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་དེ་བཞིན་དུ་སྤྲུར་ནས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་མི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་སྐྱེར་བར་འགྲོག་པར་སྐྱེད་པར་འགོག་པར་ཆད་པར་རྟག་པར་དོན་གཅིག་པར་དོན་སྣ་ཚོགས་པར་འོང་བར་འགྲོ་བར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར། རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྲིབ་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདས་པར་མ་ཡིན། མ་འོངས་པར་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདིས་དང་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་ཚིགས་པར་སྟོན་ཏེ། གཞི་ཤེས་ནི་གཞི་ཐམས་ཅད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་གཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཟློག་པའི་ཟླ་དང་བཅས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་བཀག་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཉི་སྣང་

ལས་འདི་ལ་ཚིག་བཅུ་དགུ་ཞེས་འབྱུང་བས་དུས་གསུམ་པོ་གཅིག་ཏུ་སྡུད་པར་གསལ་ལོ། །ཡང་འདི་ཞེས་པ། རབ་འབྱོར་ཡང་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་གཞན་གཉིས་ལ་དང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་སེར་སྣ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ནས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཞེས་པ་འདིས་གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྟོན་ཏེ། ལམ་ཤེས་ནི་སྲིད་པས་བསྡུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དང་མྱང་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བླང་དོར་གྱི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ཡིན་ལ་འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་བཀག་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས། ཁམས་གསུམ་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། མྱང་འདས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། རྣམ་མཁྱེན་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཉན་རང་གིས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྲངས་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་ལེ་བརྒྱད་མར་མེད་དོ། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ། རབ་འབྱོར་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པའམ་འཇིག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་རྣམས་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་ནས། དེའི་འཐད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱུང་རུང་མ་བྱུང་རུང་ཆོས་ཉིད་དེ་གནས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་འདིས་གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེར་འཇིག་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་འཆད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྐབས་གསུམ་པོ་དེ་རྫོགས་པར་སྟོན་པ་ནི་མདོ་དེ་གསུམ་ཡིན་ལ། རྫོགས་པར་སྟོན་པའི་དོན་ནི། དེ་དག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་སོགས་པ་མ་ལུས་པར་སྟོན་པ་ལ་མི་གནང་གི་མདོ་དེ་གསུམ་མཇུག་བསྡུ་ཡིན་པས་དེ་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྐབས་རྒྱས་པར་

བཤད་ཟིན་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཏོ། །ཆེན་པོ་དག་གནས་སྐབས་གསུམ་ལེའུ་གསུམ་ལ་མཛད་ནས་དེས་མཐྱེན་གསུམ་བསྟན་པ་ཡང་སྔར་གྱི་མདོ་གསུམ་པོ་དེས་མཐྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅེས་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི། དེའི་དགོངས་པ་མིན་ཞིང་ནང་འགལ་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས་གནས་སྐབས་གསུམ་མཐྱེན་གསུམ་ལ་མཛད་ནས་དེ་རྫོགས་པར་སྟོན་བྱེད་མདོ་ཚན་པ་གསུམ་ལ་མཛད་པ་དང་། མདོ་དེ་གསུམ་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུའི་ནང་དུ་ཡོད་པས་དེ་གསུམ་སྐབས་འདིའི་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ན། ལེའུ་གསུམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པ་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་ལེའུ་གསུམ་ནི་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མདོ་ཡིན་ལ་འདིར་ནི་མདུག་བསྡུའི་མདོ་སྦྱར་དགོས་པས་དེ་གཉིས་མ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཁྲུལ་བ་དེ་དག་ཀུང་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅེས་པའི་རྫོགས་པར་བསྟན་ལུགས་མ་མཐྱེན་པས་ནོངས་སོ། །འདི་མ་བྱེད་པས་འགྲེལ་པར་ཡང་ལེའུ་གསུམ་གྱི་ཞེས་དྲུག་སྒྲ་དགོས་པ་ལ་ལེའུ་གསུམ་གྱིས་ཞེས་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་སྦྱར་ནས་གཞུང་མ་དག་པ་འདོར་མ་ནུས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་མཐྱེན་གསུམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཅེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པའི་ཚིགས་བཅད་འདི་ལ། འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེ་སྦྱར་ནས་མདུག་སྡུད་ཀྱི་མདོ་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་དང་སྦྱོར་བས་ན་མདུག་བསྡུའི་དེས་མདུག་ཇི་ལྟར་བསྡུས་དཔྱད་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །སྡུད་པའི་ཚུལ་མས་རིམ་ནས་སྡུད་པ་དང་གནས་སྐབས་གསུམ་མཐྱེན་གསུམ་ལ་བྱེད་པ་ནི་ཤཱནྟི་ཡང་འཕགས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐྱེན་པ་ཉིད་འདི་དང་། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་སྟེ། དེ་ལྟར་ལེའུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་པ་སྟེ་མདུག་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། རབ་འབྱོར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་

དེའོ། །དེ་ཡང་གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་འདི་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་དང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟེ་དེ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་གསུམ་པོའོ། །འོ་ན་མཁྱེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་འདི་ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། བཤད་མ་ཐག་པའམ་འཆད་འགྱུར་མིན་པས་ཤེ་ན། བཤད་མ་ཐག་པ་དངོས་མིན་ཀྱང་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་དུ་སྟེ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པས་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་རྫོགས་པར་མཛད་ཅེས་རྒྱ་བའི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །གང་གིས་ན། སྔར་དྲངས་པའི་མདོ་གསུམ་གྱིས་སོ། །ཡས་རིམ་ནས་སྤྱད་པ་འདི་ནི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་མདོ་དང་སྦྱོར་ལུགས་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་དང་སྙིང་པོ་མཆོག་ཏུ་དེ་ལྟར་བཤད་ཅིང་སྔ་མས་མདོ་ཚན་པ་གསུམ་སོ་སོར་སྦྱར་རོ། །རྩ་འགྲེལ་འདི་དག་ལ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ངལ་བ་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ནི་རིང་མོ་ཞིག་ནས་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །

གསུམ་པ་(སྐབས་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས། སྐབས་གསུམ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་ལྟར་རོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས། སྐབས་གསུམ་པའི་བཤད་པའོ།། །།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གཉིས་པ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་ཀུན་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་མོའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པ་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པས། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་རྫོགས་པར་ཏེ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་ཀུན་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །འདིར་མཁྱེན་གསུམ་སྣང་ངོར་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་མི་སྒོམ་གྱི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་དེས་ཤེས་པའི་རྟོགས་པ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པ་སྐབས་ཀྱི་དོན་ནོ། །གང་གིས་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྟེ་དེའི་ཡུལ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ནའོ། །གང་

གི་དོན་དུ་ན། ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཡོན་ཏན་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པས་སྒོམ་བྱུང་གིས་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཤེས་པའི་མཁྱེན་པ་གསུམ་ཐམས་ཅད་བསྡུ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །བསྡུ་ཚུལ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཐོས་བྱུང་མིང་རྐྱང་ལ་དམིགས་པ་དང་། བསམ་བྱུང་ཡང་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པས་སྦྱོར་བ་མ་བསྡུས་པས་སྒོམ་བྱུང་ཉིད་སྦྱོར་བ་བསྡུས་པ་སྟེ་དོན་རྐྱང་ལ་དམིགས་པས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་ངོས་འཛིན་དུ་བཀག་ཟིན་ཏོ། །དེས་ན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་དེ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་རེ་རེ་ནས་མ་འདྲེས་པར་དཔྱོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་མིན་པར་སྒོམ་པའི་ཚེ། གཞི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་ནི་སྔར་དེ་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་པའོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། གཞི་ཤེས་རྫོགས་པ་དང་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྣམ་ཀུན་གྱི་ཚོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ས་རྣམ་པ། སྦྱོར་བ་པོ་གང་ཟག སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་འགྲོའི་ཚོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩ་བས་བསྟན། འགྲེལ་པས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་ཞེས་པའི་རྣམ་པ་དེ་གང་ན། གཞི་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་སྟེ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་དེ་ཡང་སྔར་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ། དཔེར་ན་རྟག་པར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོར་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ནི་རྣམ་པའི་རང་བཞིན་དུ་སྟོན་པའོ། །ཤཱཀྱ་

པས་གཞི་ནི་དམིགས་པ་སྟེ་བདེན་བཞི་སོགས་སོ། །དེའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་གང་གིས་བདེན་བཞི་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་མིང་ངོ་ཞེས་དོན་རྣམ་ལ་ངོས་གཟུང་ངོ་། །རིགས་བྱེད་ནི། སྐབས་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ནི་གཞི་དེའི་ཡེ་ཤེས་ནི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་མཁྱེན་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བློ་དེ་ལ་སྣང་བའོ། །མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་ཅེས་འདོད་དེ་འདི་ནི་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཞེས་སོགས་སོ། །དོན་རྣམ་མདོར་བསྟན་ཚུལ་གྱི་འདོད་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །བདེན་པ་དག་ནི་རྣམ་བཞིའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འདོད། །ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་བདེན་པ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པ་སྟེ། དོན་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་བདེན་པ་བཞི་དང་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའོ། །འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གཞི་ཤེས་སུ་གསུངས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་གཞིའི་ངོ་བོ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་དེའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ལས། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ།

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་རྣམ་པར་བཞག་ན་བདེན་བཞིའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ །རྣམ་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ཁྱད་གཞི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་པས་གཞི་མེད་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །བྱེ་བྲག་གང་ན་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་སྡུག་བསྔལ་མ་ཡིན་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་སོགས་སུ་དམིགས་པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ནི་གཞི་ཤེས་པའི་བྱེ་བྲག་ཅེས་པའི་འགྲུར་དང་བསྟུན་པའི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གཞན་དག་ལས་རྒྱ་བར། གཞི་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་རྣམས། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་དམིགས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྟེང་ནས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ལ་གྲངས་ནི་དུ་ཞིག རང་བཞིན་ནི་གང་ཞིག །དེ་གང་གིས་བཞག་ཅེས་རྟོག་པ་ལ། རྟག་པ་དང་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་གཙང་བ་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཉིད་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། ཕྱིས་པ་སྲིད་པར་འཁྲུམ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་གཞིའམ་རྒྱུའོ། །གཞི་དེ་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་ལྟར་མེད་པར་ཤེས་པ་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ནི་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཡེ་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་ལམ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཡོན་ཏན་སློས་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཞེས་བྱ་བས་ན་འདིར་ཡང་རྣམ་པ་ཞེས་སློས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པའོ། །རྣམས་ནི་དྲུག་པའི་མང་ཚིག་སྟེ་དེ་ལྟར་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤྱར་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་བྱེ་བྲག་དུ་མ་ལ་བྱ་བར་བསྟན་པས་དེའི་འོག་ཏུ་བྱེ་བྲག་དེ་དག་སོ་སོ་བའམ་སྙམ་པ་དགག་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དེ་ཞེས་སློས་ཏེ། ཆོས་ཅན་མཚན་གཞི་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་བསྟན་པས་ཐ་དད་པ་སྤོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་

ཉེར་བདུན་ནི་ཉན་རང་གིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྣམ་པ་བརྒྱ་ཅ་བཅུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཁྱེན་པའི་མཚན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག་ཅིང་བརྟེན་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱིས་ཕྱེ་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བཞག་པས་གསུམ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པར་བཞེད་དོ་ཞེས་འཆད་དེ་གཞིའི་དོན་མ་མཁྱེན་ཞིང་དབྱེ་བ་ལོགས་སུ་གསུངས་པ་དང་ཆློས་པར་དོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་དག་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྣམ་པ་གསུམ་ཁོ་ནར་བཞེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པ་དེ་དག་ཅེས་སོགས་སོ། །ཀྱང་ནི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པར་མ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། རྣམ་པའི་ངོས་འཛིན། མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ། བསྟན་བཅོས་སུ་བསྡུས་ཚུལ། ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། རྣམ་པ་ནི་བྱེ་བྲག་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་པ་སྟོན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་རྟོགས་བྱ་བདེན་བཞི་དང་རྟོགས་པ་པོ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་པའོ། །དེ་གཉིས་ལ་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(མདོ་ནས་གསུངས་ཚུལ་)ནི། མདོ་ལས། ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས། ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཡུམ་འདི་འདི་དང་འདིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཏོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་རྣམས་བཞག་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེའི་འཐད་པ་རྣམས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་མདོ་དེ་དག་དང་གྲངས་མཉམ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་བདུན་ལ་སྤྱི་ཚན་བདུན་པོ་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་དང་། སོ་བཞི་ལ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་གཅིག སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་གཅིག སྦྱོང་ལམ་ལ་གཅིག གཞན་བཅུ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་། སོ་དགུ་ལ་ཐ་མ་གསུམ་ལ་རེ་རེ་གཞན་སྤྱི་ཚན་བཞི་ལ་རེ་རེ་སྟེ་མདོ་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཤེས་རྣམ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དོན་རྣམ་གསུངས་པར་ཁ་ཅིག་འཆད་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ་འཆད་ཀྱང་། རབ་འབྱོར་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་གཉིས་ཀ་ཅི་རིགས་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་མ་མཆིས་པས་དོན་རྣམ་དང་དེའི་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་ཤེས་རྣམ་གཉིས་སྲས་ཟིན་པར་བསྟན་ལ། ནམ་མཁའ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་དངོས་སུ་རྟག་པ་མེད་པའི་དོན་རྣམ་དང་། ཤུགས་ལ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(བསྟན་བཅོས་སུ་བསྡུས་ཚུལ་)ནི། མདོ་དེ་དག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ནས་འདིའི་བར་གྱིས་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ས་གཅོད་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་ས་གཅོད་དངོས་སུ་མ་མཛད་ཀྱང་གཞི་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐོག་མཐའ་བཟུང་བས་བར་གྱི་དེ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པ་གོ་སླ་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་མདོར་གསུངས་པ་ལ། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་དང་སོ་དགུ་རྣམས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་

པར་རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཚམས་སྦྱོར། །དེ་ནི་མདོ་མཚམས་སྦྱོ་ཚུལ་ཡིན་ལ་འདིར་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི་མདོར་བསྟན་ཏུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་དང་རྒྱས་བཤད་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟེན་དུ་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ལ་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དེ་སྟོན་པས་སོ། །ཞེས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་མཚམས་སྦྱར་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བདེན་པ་བཞི་ག་དང་ཐ་མ་ལ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཚེ་གསུངས་ཏེ། ལམ་བདེན་ཉི་ཚེ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དེའི་རྣམ་པ་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་དང་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་སྐབས་དེ་ཉིད་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་(ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། འོ་ན་རྣམ་པ་འདི་དག་ལས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། སྔ་མ་དག་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱིས་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དོན་རྣམ་ཉིད་བསྒོམ་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ནས་སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་སྒོམ་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་སྒོམ་པར་སྣང་སྟེ། ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཚུལ་འདི་ལྟར་རྟོགས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ལམ་རྣམས་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྦྱོར་བས་རྣམ་པ་སྒོམ་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་འབའ་ཞིག་དང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེ་དང་རིགས་མཐུངས་པའི་ལམ་དེ་དང་དེ་དག་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་སྒོམ་པ་དང་སྐྱེད་པར་བཏགས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་རང་གི་ལམ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་རྣམ་པ་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཐ་དད་པའམ། ཡུལ་ལམ་ཡུལ་ཅན་གང་གི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱའི་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིག་གི་དམིགས་རྣམ་མཚོན་

པར་བཞེད་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱེད་བྱའི་དམིགས་རྣམ་ཤེས་པ་ན་སྦྱོར་བས་སྔར་ལྟར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་མེད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སྒོམ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡུལ་སྒོམ་པ་དང་ཡུལ་ཅན་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་བློ་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་འདིར་ཕྱི་མ་གཙོ་བོར་གཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་བསྟན་ནས། ད་ནི་ཁྱད་པར་དུ།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པ་རྣམས་སྤྱིར་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོ་ལ་མ་ཕྱེ་བར་བསྟན་ནས་ད་ནི་ཕྱེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱར་བསྟན་བཤད་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས།

གསེར་ཕྲེང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྟན་པ་དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་སོ། །འདི་ཕྱི་འགྲེལ་ན་ཡོད་ཀྱང་མཚམས་སྦྱར་ལ་ল྄ང་སྟེ། ཉི་སྣང་དུ་འདི་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་མཛད་ཅིང་དེ་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་དུ་མཛད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །

བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །

གསེར་ཕྲེང་། གཞི་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་དེ་གང་ན། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་ཉེར་བདུན་མདོ་ལས་བཤད་པའོ། །ཚིག་གང་གིས་ན།

ཡུམ་འདི་ནི་མ་མཆིས་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ནི་མི་གཡོ་བའི་ཕར་ཕྱིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ། །རྣམ་པ་དེ་དག་བདེན་པ་གང་དང་འབྲེལ་བ་ནི། བདེན་པ་གསུམ་པོ་སོ་སོ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་རྣམ་པ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་སུ་དོན་གྱིས་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་འདི་བཤད་ཅེས་པ་དང་འབྲེལ་བར་བྱར་རུང་མོད། འོན་ཀྱང་མདོའི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བདེན་པ་འདི་ལ་འདི་ཞེས་ཆོས་ཆོས་ཅན་སྦྱར་བས་བཤད་པ་འདི་བདེའོ། །རྣམ་པ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་འདི་རིག་པར་བྱའོ། །རྣམ་པ་འདི་དག་ལ་མདོའི་དྲིས་ལན་རྣམས་སྒྲིའི་འོང་ཚུལ་མཐུན་པར་སྣང་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་འགྲེལ་པར་ཕལ་ཆེར་མདོ་ཚིག་དྲངས་སྣང་བས་རེ་རེ་ཞིང་མདོ་མི་དྲང་ངོ་། །

གསུམ་པ་(བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། མེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་། དབེན་པ་དང་། མི་བརྗེ་བ་དང་། གནས་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། མིང་མེད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མི་འཕྲོགས་པ་དང་། མི་ཟད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོ་ནས་གསུངས་པའི་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཏེ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནིའོ། །གང་གི་ན། སྡུག་བསྔལ་དང་སོགས་པས་ཀུན་འབྱུང་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གསུམ་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་ངེས་འབྱུང་གི་བར་གྱིའོ། །མི་རྟག་སོགས་བཅུ་གཉིས་ལ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སོགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ན། མི་རྟག་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར

རྟག་པ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དེར་མི་སྐྱེ་བའམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་སྐྱེ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་གིས་དབེན་པ་དང་། བདག་མེད་པས་བདག་ཏུ་རྟོག་པའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་ཇི་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུ་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཐ་སྙད་དུ་མིང་གཟུགས་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་སྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་འགྲོ་འོང་གི་བྱ་བ་དང་ལྡན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་གཉིས་མེད་པས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ནང་གི་བརྗོད་པ་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་དེ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་མིང་བཞིའི་ནང་ཚན་ཚོར་བ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡང་སྲིད་ཀྱི་རྐྱེན་སྲེད་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་མིང་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགོག་པ་སོགས་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱུད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཞིང་སོང་ནས་ཐོབ་པར་བྱར་མེད་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཉེ་བར་ཞི་བས་མི་འཁྲུགས་པ་སྟེ་ བློས་ཡོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་མི་ཟད་པ་དང་། གཅིག་དང་དུ་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གིས་བསྟན་ཏོ། །མི་འཁྲུགས་པ་ཞེས་པ་ལ་དག་སྙིང་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པར་བསྒྱུར་བ་བདེའོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་)ལ་གསུམ། རྟེན་ལམ་དང་། བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ། གྲངས་ཀྱིས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐའ་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་གཅིག་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་བསྡུས་པས་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་པས། ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་ཐེག་དམན་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་

གཅིག་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ཟག་པ་མེད་པ་གཉིས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་མ་འབྲེལ་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་ཆོས་སྦྱོར་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པས་ཤེ་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སུ་མ་ཟད་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱང་བསྡུས་པ་དེའི་ཕྱིར། རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་སྒྲུང་བྱ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་སྟོན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(མཐའ་དཔྱད་པ་)ནི། དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གཅིག་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་འཇོག་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་དང་པོ་ལྔ་ཟག་བཅས་དང་ཐ་མ་དྲུག་ཟག་མེད་དུ་འཇོག་པ་དང་། དེ་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་དང་མཐོང་ལམ་ལ་འཇོག་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་མ་ཕྱེ་བར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ལམ་གསུམ་པོ་དེའི་རྟེན་དང་རང་གི་ངོ་བོ་དཔྱད་པ་སྟེ་ལྔས་རིག་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མདོ་ནས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ནས་མི་གཡོ་བའི་བར་བཅོ་ལྔ་གསུངས་པ་དེ་བསྟན་བཅོས་སུ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ལ། འཕགས་པས་དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ས་གཅོད་མཛད་ཅིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་དང་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་སྦྱོར་ལམ་བདེན་མིན་པ་དང་མི་སློབ་ལམ་སྒྲིབ་པའི་སྤོང་གཉེན་མིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ། །སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོར་དེ་ལྟར་སྟོན་པ་ཡང་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་སོགས་བཞི་ནི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞི་ལམ་རིགས་པ་སྒྲུབ་པ་ངེས་འབྱིན་བཞི་ཡིན་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཀྱང་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་བཞི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །ལྷག་མ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་བསྟན་པ་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་རྣམས་སྒྲིབ་

པའི་གཉེན་པོར་ནི་བསྟན་དགོས་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་བསྟན་ཟིན་པས་འོས་མེད་ཀྱི་རིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྙིང་མཚོག་ཏུ་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རྨི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ལྟས་ནི་ཡུལ་མེད་བཞིན་དུ་སྣང་བའི་རྗེ་ཐོབ་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་རྟོགས་པ་མཚོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཟག་བཅས་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་གི་སྤྱང་གཉེན་ལ་སོགས་པའི་སྣང་བ་དེ་དག་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་མཚོན་པས་དེ་ཟག་མེད་དུ་བཞག་གོ །གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་བར་མ་ཆད་དུ་དང་། སྒོམ་ལམ་དུས་རིང་བས་རྗེས་ཐོབ་མངོན་གྱུར་དང་སྤེལ་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཟག་མེད་དང་པོ་དང་ཟག་བཅས་གཉིས་པ་ལ་བཞག་གོ །བཞི་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་དཀའ་ཞིང་ཉོན་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་དང་ཟག་མེད་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ །ལྔ་པ་ནི། འཕགས་པས་གང་ཟག་ལ་གསལ་ཁ་གཏོང་ད་”པ་མེད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ལས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ལམ་བདེན་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཉན་རང་གཉིས་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་སོ། །ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་རྒྱན་སྣང་རྣམས་སུ་ལམ་དང་པོ་ལ་གསལ་ཁ་མེད་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་མཐོང་སྒོམ་ལ་བཤད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སྒོམ་ལམ་གཅིག་པུ་ལ་ཕྱི་མ་གཉིས་བཞག་པ་ནི་འགྲེལ་པ་འདིའི་འགྱུར་ལ་མངོན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་ཆེ་བ་གཉིས་དང་མི་མཐུན་པས་འབྲོམ་འགྱུར་དང་ཤེར་འབྱུང་གིས་མཐོང་སྒོམ་ལ་བྱས་པ་ལྟར་གཟུང་ངོ་། །ལམ་དང་པོ་ལ་རྟོགས་དཀའ་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་སློས་པ་ནི་དེ་དག་གི་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སློས་པ་ནི་དེ་དག་གི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་གྱི་དང་པོ་བཞི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཆར་ལ་བཞེད་པ་ལེགས་ཀྱང་དང་པོ་བཅུ་གཉིས་ཉན་ཐོས་ཉི་ཚེ་ལ་སྦྱོར་བ་

མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ཤེར་འབྱུང་གི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤང་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་གནས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མཚུངས་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ལེགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡང་དེའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒོམ་བཞུང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་དེ་ལ་ཇོག་ཆེན་པོ་ནི་ལམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་དག་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ནམ། དེས་རྟོགས་བྱ་དོན་རྣམ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ལམ་འདི་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པས་སྐབས་དང་འགལ་ལ་ཏེ། འདིར་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདིའི་ལམ་བདེན་ཉན་རང་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་ཤེས་སུ་འཆད་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདུ་བས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སློབ་དཔོན་འདི་ནོར་བ་ཡིན་པས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ནི། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་གསུམ་གའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པས་གང་ཟག་འདིའི་འོ་ཞེས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཚིག་མེད་ལ་སྤྱིའི་སྒྲ་ཡང་རིགས་པས་འཐད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྤྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་དེར་འདུ་བས་མ་ཁྱབ་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱི་སྐབས་སུ་འདུ་དགོས་ཏེ། འདི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་འབའ་ཞིག་གི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལུས་ཚོར་སེམས་ཆོས་ཉི་ཚེ་ལ་དམིགས་པས་ཐེག་ཆེན་ལས་དམིགས་པ་དམན་པར་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱི་འདི་ངེས་པར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་བདེན་ཉན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཉིད་གསུངས་པས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་ཇི་ལྟར་སྦྱར། མཁྱེན་པ་གསུམ་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པས་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་ཡོད་པར་མི་འཐད་”དོ། །

གཉིས་པ་(བརྟེན་པ་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་)ལ་གསུམ། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་དེའི་ནང་ནས་ལམ་དང་པོ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་དང་པོ་ལ། བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོ་མེད་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་སྐྱེ་བཞི་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོ་ལས་གསུངས་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས། འདུལ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་ཏེ་བཞི་ནིའོ། །གང་གི་ན། ལམ་དང་སོགས་པས་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་བར་གྱིའོ། །ལམ་སོགས་བཞི་ལ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་སོགས་བཞིས་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། ལམ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེར་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་དམན་པའི་ས་དོར་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་འཕོ་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ནར་འཕོ་བ་མེད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཉོན་མོངས་བཏུལ་ནས་མྱང་འདས་སུ་འགྲོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་འདུལ་བ་མེད་པས་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གཉིས་པ་ཟག་བཅས་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། གཉིས་པ་ལ། རྫི་ལམ་དང་། སྒྲ་བརྙན་དང་། མིག་ཡོར་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། སྒྱུ་མའི་རྣམ་པ་སྟེ། ལྔ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་སྦྱིར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་གི་ན། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའིའོ། །གང་ན། ཕྱིའི་གཟུང་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དམ་

རང་བཞིན་རྣམ་པ་ལྔའི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་ནི་མཚོན་པའི་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་པ་ལྔའོ། །ལྔ་གང་ན། གཟུང་བ་རྫི་ལམ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ནས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བར་ཏེའོ། །ཇི་ལྟར་མཚོན་ན་རྫི་ལམ་སོགས་ལྟར་གཟུང་བ་ངོ་བོ་མེད་པ་སོགས་སུ་མཚོན་ཞིང་དེས་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོགས་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་ཕྱིའི་གཟུང་བ་རྫི་ལམ་ལྟར་ཡུལ་དུ་སྣང་ཡང་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྒྲ་བརྙན་ཏེ་བྲག་ཆ་ལྟར་བདེན་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མིག་ཡོར་ཏེ་གཟུགས་བརྙན་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་སྣང་ལྟར་རྣམ་པ་ཙམ་མ་འགགས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལྟར་གཞོད་མ་ནས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། སྒྱུ་མའི་ཧ་གླང་ལྟར་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤྱིར་ཏེ་གཟུང་བ་རྫི་ལམ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་བསྒོམས་པས་ཀྱང་དེ་ལ་བདེན་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་ནུས་པའོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གསུམ་པ་ཟག་མེད་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། གསུམ་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། གོས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཀློམ་པ་མེད་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དྲུག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པ་དང་། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོར་ངེས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཉེན་པོར་གྱུར་པ་དག་ཡིན་ནོ། །གང་ན་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་དྲུག་ནི་འོ། །དྲུག་གང་ན། ཕྱིའི་གཟུང་བ་དོར་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེ་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གོས་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་བ་དང་། དེ་གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། དེ་རང་

བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་རློམ་པ་སྟེ་རློམ་པར་བྱར་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མི་གཡོ་བ་སྟེ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པའོ། །གང་གི་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་དྲུག་རྣམས་ཀྱིའོ། །དྲུག་གང་ན། ཕྱིའི་གཟུང་བ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དོར་བྱར་རྟོགས་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་དེ་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བ་བླང་བྱ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པའི་དྲི་མ་ཅན་དང་། དེ་ལ་གཟུགས་དང་སོགས་པས་རེག་བྱའི་བར་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་དབྱེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་ངོ་བོས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་གཟུང་བ་བདེན་པ་སྣང་ཡོད་ཕྱིས་མེད་པར་རྟོགས་པའོ་ཞེས་དང་། དེ་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ལ་རེ་ཞིག་སྟོང་ཡང་ཕྱིས་དེ་ལོག་ནས་མི་སྟོང་པར་འཛིན་པས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །གཉེན་པོ་དྲུག་པོ་དེས་སྤྱི་ཙམ་ནས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་ཚུལ་ནི། སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་རེ་རེ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་ཆད་པས་སོ། །ཕྱེ་བྲག་ཏུ་ཕྱི་མ་དྲུག་སྤོང་ཚུལ་ནི། སྔར་གཉེན་གྱི་གྲངས་གོ་རིམས་བཞིན་དུའོ། །

གསུམ་པ་(གྲངས་ཀྱིས་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྤྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྤྱིར་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་)ལ་བཞི་ལས། སྦྱར་བ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུངས་སོ། །

བསྟན་པ་ནི།

རྩ་བ། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །

དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་སོ་དྲུག་མདོ་ལས་བསྒྲགས་པའོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འདོད་ཆགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནས་ཡུམ་འདི་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སོ། །དེས་ན་འདིར། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། །ཞེས་པ་དོན་ལ་འཐོབ་བོ། །རྣམ་པ་དེ་རྣམས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་སུ་སྦྱར་ན་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ལ་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་དང་། ལམ་ལ་དེ་དག་བདུན་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་དེ་དག་ལྔ་དང་། འགོག་པ་ལ་དེ་དག་བཅུ་དྲུག་ཅེས་ཡོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

བཤད་པ་ལ་གཉིས། གོ་རིམ་ལ་རྩོད་སྤང་ས། གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དག་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། ལམ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ། གྲངས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོང་དུ་ཚུད་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གསུང་རབ་གཞན་ལས། སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་སྔོན་ལ་དང་རྒྱུ་གཉིས་རྗེས་སུ་འཆད་པ་དང་། འདིར་དེ་ལས་

བཟློག་སྟེ་འཆད་པ་གཉིས་མ་མཐུན་པས་གོ་རིམས་ལ་སྐྱོན་ཆགས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གཞན་གྱི་གོ་རིམས་ཡང་འདི་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། སྐྱོན་ཆགས་པར་ཐལ་བས་བརྒལ་བརྟག་མཚུངས་སོ། །འོ་ན་གཉིས་འོང་བ་ཅི་ཞེ་ན། གཞན་ནས་བཤད་པ་ནི། དེ་དག་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། འདིར་བཤད་པ་ནི། རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་ཚུལ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་དོན་གྱི་རིམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་ཅིག་ཤོས་བླང་བྱ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་བདེན་པ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(གོ་རིམ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་)ལ་གཉིས། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡོད་”ས་མདོར་བསྟན། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་“ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་འབྱུང་བ་སོགས་ཏེ་ཙ་བ་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་(ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་ཡོད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། ཀུན་བདེན་སྤང་གཉེན་དང་། ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པ་དང་། སྡུག་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དང་། འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདུན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་། གསུམ་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱུའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སྤྱི་དེའི་ནང་ནས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་འཆད་པ་ནི། རྒྱུའི་བདེན་པ་ཀུན་འབྱུང་ལ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱུ་དང་ཀུན་འབྱུང་དང་རབ་སྐྱེ་དང་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་གསུམ་དང་གསུམ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་སྟེ་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་མདོར་དངོས་སུ་གསུངས་པས་སྤང་བྱ་བརྒྱད་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །གང་ཞིག་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་ན་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་ནས་སེམས་ཅན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱད་དག་ནིའོ། །གང་གི་ན། འདུན་པ་ནས་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བར་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཚུལ་ནི། སྤང་བྱ་བརྒྱད་དང་གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་གྲངས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡུལ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི། ཡུལ་ལ་ལྟ་བ་སོགས་སུ་བྱེད་འདོད་པའི་འདུན་པའི་གཉེན་པོ་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཡུལ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་མི་གནས་པའི་རྣམ་པ་ནི། ཡུལ་འདོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་རྣམ་དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་དེ་གཉིས་ལྡོག་པས་སོ། །དེ་ཡང་འདུན་པའི་སྐབས་སུ་འདོད་ཆགས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདོད་ཆགས་མེད་ན་འདུན་པ་ཡང་ལྡོག་པའོ། །ཡང་ན་དངོས་འབྲས་འདོད་ཆགས་མེད་པས་དེའི་དངོས་རྒྱུ་འདུན་པ་མེད་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དངོས་རྒྱུ་ཡོད་ན་དངོས་འབྲས་མི་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པས་སོ། །འདོད་ཆགས་ཡུལ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འདུན་པ་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་འདུན་པ་མེད་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱང་ལྡོག་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རྣམས་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་དེར་གསུངས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འདུན་པ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། རིམ་པ་ལྟར་འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཤད་དགོས་པས་དེ་དག་སྤང་གཉེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་གཅིག་དང་བྲལ་བ་ན་ཅིག་

ཤེས་དང་ཡང་བྲལ་བ་ཙམ་ཞིག་སྨྲར་བ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདོད་འདུན་གཉིས་ལ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདུན་པ་དང་འདོད་ཆགས་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཁས་ལེན་ན་གཉིས་ཀ་སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་ཡིན་ལ་རྫས་ཡོད་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་སྲིད་སྲིད་”པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་སེམས་བྱུང་རྫས་ཡོད་ཡིན་ལ་རྫས་ཡོད་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་སྲིད་པས་སོ། །དེས་ན་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་འདུན་པ་ལ་བྱའོ། །མཚན་མ་དང་ཉེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ནི་མ་འོངས་པའི་ལྷ་མིའི་ལུས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤང་བྱ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་སྟེ་དེ་གསུམ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་བས་དེ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནི་གཙང་བདེ་སོགས་སུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་སྟེ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ནམ་བདག་མེད་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་འཇིག་ལྟའི་གཉེན་པོ་སྟེ་དེ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ལ་གཉེན་པོ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཉིད་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ལ་འདྲེན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དོན་རྣམ་གྱི་སྐབས་ཡིན་པས་སྤྱར་བཤད་པ་ཉིད་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་མདོ་ལས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་དངོས་མ་བསྟན་པར་གཉེན་པོ་གསུངས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དེ་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཚད་མེད་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ་དང་། རིགས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་།

ཇི་ལྟར་རིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད། གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་នོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་བདུན་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་རིགས་པའི་གཉིས་དང་སྒྲུབ་པའི་གཉིས་དང་ངེས་འབྱིན་གྱིས་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་བདུན་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །བདུན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོར་གསུངས་པའི་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པའི་བར་བདུན་དག་ནིའོ། །གང་གི་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་ནས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པ་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱིའོ། །ཇི་ལྟར་ན། བདུན་ཚན་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་དུའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བདུན་པོ་དེས་གསུངས་ཤེ་ན། ཚད་མེད་པས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བས་ནི། དེས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ཡང་སྲིད་ཞི་གང་རུང་ལ་ཞེན་ན་ཚད་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་མི་འབྱུང་བས་སོ། །ཐ་མི་དད་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པར་མ་ལུས་པར་རྟོགས་པ་རིག་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པས་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མ་ལུས་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། ཉན་རང་གི་ས་ཙམ་གྱིས་ཆོག་མི་ཤེས་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པས་སོ། །དེ་ཡང་ཉན་རང་གི་ས་ལ་མཆོག་ཏུ་གཟུང་ན་ཕྱོགས་གཅིག་པའི་རིགས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ནི། བདག་གཉིས་སུ་མི་རྟོག་པར་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། གཞལ་དུ་མེད་པས་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་དེ་ཇི་ལྟར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། ཐོབ་བྱེད་ཉམས་པ་ལ་དམན་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་

གྱི་ནོམ་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་ཆོས་ཉིད་ལ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་དུ་མི་འཛིན་པས་སོ། །ཆགས་པ་མེད་པའི་རྣམ་པས་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་གང་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ། དེ་ལ་འཐད་པ་མ་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་མདོར་ལམ་བདེན་དམ་བཅའ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་བྱུར་པར་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(སྡུག་བདེན་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་། ལྟ་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐྱེ་འཇིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པས་མི་རྟག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཁྱབ་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། རྟེན་པར་བྱེད་པའི་བདག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་དང་། རང་ཉིད་བདག་མ་ཡིན་པས་བདག་མེད་པ་དང་། གྲངས་ལྔ་པ་དེ་ཁོ་ནར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མ་གྲུབ་པས་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཏེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །སྔ་མ་བཞི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མ་ནི་བཞི་གའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་རང་དང་སྤྱི་མཚན་ནོ། །

བཞི་པ་(འགོག་བདེན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་འགོག་པའི་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ།

གསེར་ཐྲེང་། འགོག་བདེན་ལ་དེའི་རྣམ་པ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བཅུ་དྲུག་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཅེ་ན། འདི་ལ་ལྔ། དངོས། བཏགས་པ། བྱེད་པ་པོ། ཡུལ་དུ་འབྲུལ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། འགོག་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པས། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། གསུམ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་འགོག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་མིག་སོགས་ནང་དང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་དང་དབང་པོའི་རྟེན་ནང་ཕྱི་གཉིས་ཀའི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དགག་པ་སྟེ་འགགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(བཏགས་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཏགས་པའི་བདག་སྟོང་པ་དང་། སྡོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་དོར་བ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དགག་པས། སྟོང་པ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་བརྒྱད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་བརྒྱད་ཀྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་དུ་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་དང་། དབྱིབས་སུ་བཀོད་པ་ཙམ་གྱི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དོན་དམ་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྟོས་པ་ཙམ་གྱི་འདུས་བྱས་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པའི་འདུས་མ་བྱས་དང་། མཐར་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་དབུས་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་མེད་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་དབུས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ལྟར་གྲུར་པའི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་མེད་པ་དང་། གཟིངས་དང་འདྲ་བར་འབྲས་བུའི་ཚེ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལམ་དུས་སུ་དོར་བར་བྱ་བ་མེད་པའི་རྟོགས་

པའི་ཆོས་ཕྱོགས་མཐུན་ཏེ། དེ་བརྒྱད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་བརྒྱད་དགག་པ་སྟེ་དེ་བརྒྱད་ཞི་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། བཏགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམ་པ་བརྒྱད་འགོག་པས་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་འདིར་ཡང་གོ་བར་བྱའོ། །ཐུ་མ་ལ་དངོས་པོ་དང་འདི་ལ་བཏགས་པ་འགོག་པ་ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། ཐུ་མར་ཡུལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་འདིར་ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཞེན་པ་འགོག་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(བྱེད་པ་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གྲུ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པས། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གྲུ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་ལྷ་སྟེགས་སོགས་གཞན་གྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་དགག་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་མ་བྱས་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱོན་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས། རང་བཞིན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། རྟོགས་དཀར། གཞན་གྱིས་ཞེས་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་བཏགས་པའི་བྱེད་པ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་དགག་པས་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་བྱ་བ་མེད་པས་ལྷས་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ནང་ན་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་མཐོང་བར་བཏགས་པ་ནི་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་(ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ངེས་པར་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡུལ་དུ་འཁྲུལ་པའི་བདག་ཉིད་བཏགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། དུས་སུ་འཁྲུལ་པ་རྣམས་དགག་པས། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་གྱིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ་དེ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་དང་། མཚན་ཉིད་དུ་དང་། དུས་སུ་འཕྲུལ་བ་གསུམ་དགག་པས་ནི་འོ། །གསུམ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། གཟུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་དང་། འདས་སོགས་ལ་ཡུལ་དུ་འཕྲུལ་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །ངེས་འབྱུང་ནི་ཐོབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟར་ངེས་འབྱུང་གིས་འཕྲུལ་བ་གསུམ་བསལ་བས་དེ་ཇི་ལྟར་འཐོབ་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །རྟོགས་དཀར་དཔྱིད་ལ་སོགས་པ་ཞེས་དུས་དེ་ལ་འདོད་པ་ནི་མདོ་མ་གཟིགས་སྣང་ངོ་། །

ལྔ་པ་(ངོ་བོ་ཉིད་འགོག་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ངོ་བོ་ཉིད་དགག་པས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ།

གསེར་ཕྲེང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ནི་འགོག་བདེན་གྱི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་བསྟན་ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དང་རང་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དགག་པས་སོ། །ཁོ་ནའི་རྣམ་དཔྱད་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་ངེས་བཟུང་སྦྱར་བ་རྟོགས་དཀར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བྱ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཞེས་ངེས་འབྱུང་མྱང་འདས་ལ་བྱས་ནས་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་འདི་མྱང་འདས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་ན་ཐ་མ་ཁོ་ན་གང་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པའོ་ཞེས་པའམ། འདི་ལྟར་ན་གང་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་སྟོང་ཉིད་ཐ་མ་དང་སྦྱོར་ཞེས་པས་རིམ་པ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་གཞན་རྣམས་དང་འགོག་པ་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་ལྡོག་པ་གཅོད་དོ། །འདིར་གང་ངེས་འབྱུང་གིས་ནི་ཐོབ་བྱའི་ངོ་བོར་བདེན་པ་བཀག་སྟེ། ངོ་བོ་བཞི་མེད་པར་བསྟན་པས་སོ། །སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གློ་བུར་དྲི་བྲལ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་བསྟན་པས་

ཤེར་སྒྲོན་དུ་འཆད་དོ། །དངོས་པོ་འགོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འགོག་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་མདོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་པར་འཕགས་པ་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་འགོག་བདེན་སྒྲིབ་པ་འགགས་པས་བསྟན་པ་ནི་མངོན་དུ་བྱ་རྒྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དོན་བསྡུ་བ་ནི།

འགྲེལ་པ། སྤྱིར་ན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྤྱིར་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་(རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །

སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་ཏེ། །

སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྫོགས་བྱའི་རྣམ་པ་གང་ན། ལུས་འདི་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལུས་དང་ཚོར་བ་དང་སེམས་དང་ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་གི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུས་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་སྟེ་བར་བརྒྱ་དང་བཅུ་བཞེད་པ་སྟེ། མདོ་ལས་བཤད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ནི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལ་ཐོག་མཐའ་བཟུང་ནས་བཤད་བྱ་བཀོད་པའོ། །དེ་བསྟན་

བཅོམ་ཀྱིས་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་ལ་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ལུས་དྲན་ཉེ་ནས་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་རྣམ་པ་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་དང་པོ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་རྣམ་པ་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྟོབས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་རྣམ་པ་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱ་དང་བཅུ་པོ་དེ་ལ་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཏེ་ལམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ནའོ། །

གཉིས་པ་(རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་གང་ཟག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་ཅེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས་ལས། གཞན་ལ་”ནི། རྣམ་པ་འདི་དག་དངོས་སུ་ན་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཁོ་ན་ཡིན་མོད། རྟེན་གསུམ་ལ་ཡོད་པ་དང་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྡུས་པས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དེ་དག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་ཟེར་མ་དག་འཆད་དེ། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་སོ། །རྟོགས་དཀའ་ལས་ཀྱང་འདིར་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་ཡང་དག་པར་ན་[3]རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཤད་ལ། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་གསུམ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཤེས་བྱའི་དཀྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་

པའི་མཚན་གཞི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ནི་འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མ་
ལུས་པའི་ཡོན་ཏན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་འཇུག་པ་ཞི་བས་རྟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ནི་རྣམ་
པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྣམ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པ་
སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་བཞག་གི དངོས་སུ་ན་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པར་གོང་དུ་དྲངས་ཏེ་བརྩིའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཞེས་བཀོད་པའི་
རང་ལུགས་ནི་སྔ་མ་དང་མཐུན་ལ། གཞན་ལུགས་ནི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་ཉེར་བདུན་དང་སོ་
དྲུག་རྣམས་སུ་བཤད་པར་བྱ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ནི་རྒྱུའི་རྣམ་པའོ་ཞེས་འདོད་པའོ། །ཡང་དེ་ཉིད་
ལས། ཡང་སྐབས་དེར་བསྟན་པའི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནི་ཚོགས་ཀྱི་
ལམ་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཚན་གཞི་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ལམ་ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་
འཇུག་པ་དགུ་ནི་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོང་བའི་ལམ་གྱི་
རྣམ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་འབྲས་བུའི་
མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་ན་སྔར་སངས་རྒྱས་སར་བཤད་པ་དང་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་
དོན་རྣམ་དང་ཤེས་རྣམ་མམ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་དང་མཚན་ཉིད་པ་ལ་དགོངས་པར་བྱ་དགོས་ལ།
སྤྱིར་ཕྱོགས་མཐུན་སོ་བདུན་ལ་སྒོམ་ལམ་མ་སློས་ཀྱང་དོན་གྱིས་གོ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཀྱང་།
སོ་བཞི་པའི་རྣམ་ཐར་’བདུན་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཡོད་པས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་འཆད་པ་ལ་ཤེས་བྱེད་
མེད་ལ། ལམ་ལྔ་པ་དང་དྲུག་པ་རྒྱུན་མཐའ་དང་སངས་རྒྱས་སར་བཞེད་པ་ནི་ནོར་བ་ཁོ་ནའོ། །

རང་གི་ལན་ནི། སོ་བདུན་དང་སོ་བཞིའི་རྣམ་པ་འདི་དག་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་
པ་མིན་ལ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། སྣང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ལུང་
དྲངས་པ་ལྟར་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད་དུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་

དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པས། འདིར་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་
བསྟན་ཅིང་དེ་ལ་སྦྱོར་བདེན་པ་བཞི་ཡོད་མོད་འོན་ཀྱང་། འདིར་ལམ་བདེན་དང་དེ་ཡང་མཁྱེན་
གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་བཅུ་སྟེ། ཀུན་
ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་ཙ་བདུན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བས་སོ། །གལ་
ཏེ་རྣམ་པ་འདི་དག་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་སྒོ་ནས་མ་བསྟན་པར་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
བསྟན་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་རྣམ་ཁོ་ནར་འཆད་པ་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ནས་
བཤད་པ་མ་འབྲེལ་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ནི་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་དང་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་
ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་འདིའི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ན་གཞི་ཤེས་དང་
ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡང་སྟོན་དགོས་ལ། སྔར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས་འདིར་
ནི་དེ་གཉིས་མཚན་གཞིའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །སྔར་གྱི་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་གི་དོན་རྣམ་དེ་
གཉིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ནི་འདིའི་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཅན་འདི་དག
དམིགས་པར་བཤད་པ་ན་དེ་དག་གི་ཡུལ་བདེན་བཞི་ཡང་འདིའི་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་
དེའི་དམིགས་ཡུལ་དང་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མ་གཟུང་བར་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་
སོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས་བསྟན་བཅོས་སུ་དངོས་སུ་ལམ་བདེན་ལ་བརྟེན་པའི་
རྣམ་པ་ཉི་[7]ཚེ་བཤད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་དག་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཁྱེན་
པ་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཡང་དེའི་ཡུལ་དུ་བསྟན་དགོས་པས། འདིར་དེ་གཉིས་
བསྟན་པ་དང་། སྔར་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཤད་པ་ལ་ཟློས་པ་ཡང་མེད་དེ། སྔར་ནི་དེ་གཉིས་
རང་གི་རྟོགས་བྱ་བསྟན་ལ་འདིར་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་བྱར་བསྟན་པས་སོ། །ཤེར་འབྱུང་
གིས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཁོ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལོགས་སུ་བསྟན་པས་ཅི་བྱ། འོན་ཏེ་ཐ་དད་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ན་འོ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་

ཀྱང་འཐད་ཞིག་བསྟན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་དངོས་པོ་དང་ལམ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་མེད་ན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱང་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདིར་དེ་རྣམས་ཉིད་དམིགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཙམ་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་དང་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གནས་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་པ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་གཉིས་ལན་གཉིས་བཟླས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཐད་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྣམ་པ་དེ་རྣམས་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་རྟེན་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པར་གཞན་གཉིས་ཀྱང་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་སྤྱར་བསྟན་པ་དང་བློས་ལ། འོན་ཏེ་སྤྱར་སོ་སོ་དང་ཕྱིས་བསྡོམས་ཏེ་བཤད་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱང་དེ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཕྱོགས་པ་ཙམ་མཁྱེན་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་རྟོགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ་དེ་མེད་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཀྱང་མེད་པས་དེའི་རྣམ་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྟོགས་པ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པས་རྣམ་མཁྱེན་བཞིན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མ་བསྡུས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་རྣམ་པ་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་དེའི་རྣམ་པ་ཙམ་ལོགས་སུ་སྟོན་པར་མི་རིགས་པ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཟག་དང་མཁྱེན་པ་སོ་སོ་ལ་ངེས་པར་བཤད་པ་དང་། ལུས་རྣམ་གཞག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟེན་གསུངས་པ་རྣམས་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་སྨྲས་ཟིན་གང་ཟག་གསུམ་སོ་སོ་ལ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སར་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་རྣམ་པ་གཟུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། གྲངས་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུར་བཞེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བཞེད་དོ། །གང་ལ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་བདུན་དང་། བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སོ་དགུར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་འཕགས་ལམ་བརྒྱད་པའི་བར་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །ཁ་ཅིག་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་གྲངས་འགྲེལ་པར་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་གྲངས་བཞིན་ཞེས་པ་འགྱུར་ལྷད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དྲན་ཉེ་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་ནི་ཞེས་པ་དང་པོ་བདུན་སོགས་གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་དགོས་པའམ། གྲངས་བཞིན་དུ་སྦྱར་ན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་དབྱེར་རུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཉན་རང་དང་བྱང་

སེམས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྡུས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་བཀོད་པའི་དོན་ནོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེ་མཐུན་པ་ཞེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་དེ་ལ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ་ལམ་ནི་གསུམ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་དེ་དང་མཐུན་པར་འབྱུང་བས་རྗེས་མཐུན་པའི་དོན་ནི་ཡིན་པ་ལ་བྱེད་ཀྱི་བཏགས་པ་བ་ལ་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་ལམ་གསུམ་ག་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སོ་དགུ་ལ་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་། ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་གང་དུ་བསྒོམ་པ། རྟེན་བཏགས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་ཊཱི་ཀ་ཏུ། དེ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་ན་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ་ལ་གཉིས་པ་ན་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའོ་གསུམ་པ་ན་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའོ། །ཞེས་དང་། དབུས་མཐའ་ལས། དབང་པོ་རྣམས་དང་སྟོབས་རྣམས་ལ། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཞེས་དང་། རྒྱན་ལས། རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་པ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་དེ་དང་། །ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཐོབ་པར་འདོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་ན་བྱང་ལག་དང་སྒོམ་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་འཇོག་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི་དང་པོ་ན་ཡང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དོ། །མཛོད་ལས་ནི། སྔེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །ལས་ནི་དང་པོ་པ་དག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་དང་ནི། །སྒོམ་དང་མཐོང་ལ་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཞེས་ཚོགས་ལམ་

ན་དྲན་ཉེ་སྦྱོར་ལམ་ན་ཡང་དག་སྤོང་བ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་བར་སྒོམ་ལམ་ནི་མཐོང་ལམ་ལས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་བྱང་ལག་གོ །འཇིག་རྟེན་ན་ལམ་ནི་འགྲོ་བས་ཕྱེ་ལ་མཐོང་ལམ་ནི་སྒོམ་ལམ་ལས་ཆེས་མྱུར་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དང་འདིར་བཤད་པའི་གོ་རིམ་མ་མཐུན་པས་དངོས་བསྟན་ཉན་ཐོས་ལ་མི་འགྲིག་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ནི་མཛོད་ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་བསྒོམ་པས་ཞེས་འདོད་དོ། །འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་མངོན་རྟོགས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་པའི་ཚུལ་མ་ཕྱེད་པའི་ཇོངས་པའི་ཁུར་གྱིས་ནོན་པའི་ང་རོ་ཡིན་ཏེ། གོ་རིམ་འདི་ནི་བྱེ་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པས་དེ་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་རང་འགྲེལ་དུ་བཀག་ནས་མཐོང་ལམ་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་པར་མདོ་དྲངས་ནས་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཕྱིར་བྱེ་སྨྲ་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་འཆད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་གཅིག་པུའི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་མི་འདོད་ཀྱི་ཚོས་སོ་བདུན་གང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་འདོད་དེ། གཞུང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཤད་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀག་པ་ཡང་ཐེག་ཆེན་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་པོ་ན་མ་བཀག་གི་སྤྱིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཀག་པའོ། །གལ་ཏེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རྣམ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་འཁྲུལ་མེད་ཡིན་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལྡོག་པ་དང་བཟོད་ཆེན་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་མི་སྲིད་པར་ཁས་བླང་དགོས་སོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལ་མདོ་དང་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ན་སྡེ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་དང་། དྲོད་རྩེ་ནས་དབང་པོ་བཟོད་མཆོག་ན་སྟོབས་སྒོམ་པར་ཀུན་བཏུས་སོགས་ནས་གསུངས་པ་འདི་ནི་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པོ་ནའི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐའ་ནས་བཤད་ཚད་ཉན་རང་ལ་དེ་ལྟར་འོང་བའི་ངེས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ། གཞན་དུ་ན་ཉན་རང་གི་བློ་ལ་རང་རིག་མེད་པ་དང་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་མི་སྲིད་པ་དང་། དེའི་ཕྱུང་སོགས་དོན་དམ་པར་རང་གིས་མི་སྟོང་པར་ཡང་འདོད་

དགོས་ཏེ་མཐའ་ཡས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྣམ་བདགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་)ནི། མཛོད་ལས། མིང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་སུ་བཅུ། །དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས་རབ་ཏིང་འཛིན་བཏང་སྙོམས་དགའ། །རྟོག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས། །ཞེས་ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས་རྣམ་བཅུར་བཤད་དོ། །རང་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྟར་ན་ལུས་དང་ངག་གི་ལས་དག་ཐ་དད་ཅིང་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་རྣམ་གཉིས་ཡིན་པས་རྣམ་བཅུ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་(སྒྲ་བཤད་པ་)ནི། མཛོད་ལས། ཟད་དང་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ནི། །བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིད་ཕྱིར། །སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དེ་ཕྱོགས་མཐུན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་སྟེ་དེའི་ནང་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་བདུན། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པ་དང་། རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོང་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་དང་པོར་དངོས་པོ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

གསེར་ཐྲེང་། སྔ་ཚན་བདུན་གྱི་དང་པོར་ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་སྟེ་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་ལམ་འཆད་དེ། དེ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རྟོག་ཅེ་ན། དང་པོ་ནི། ལུས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བར་རོ། །དེ་ལ་ལུས་ནི་གསུམ་ལས་ནང་གི་ལུས་ནི་ནང་གི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་ལྔའོ། །གནོད་

འཇོམས་ཆེ་བ་དང་ཞྭཀྲི་པས་དབང་པོ་དྲུག་ལ་བྱས་པ་ཀུན་བཏུས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཕྱིའི་ལུས་ནི་དབང་པོའི་རྟེན་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་ལྔའོ། །ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀའི་ལུས་ནི་རང་གི་དབང་པོའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་དང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔའོ། །ཚོར་བ་ནི་བདེ་སྡུག་བཏང་སྙོམས་སོ། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །ཆོས་ནི་ཚོར་བ་མ་གཏོགས་པའི་སེམས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་མིན་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ནང་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལུས་གསུམ་པོ་ལ་བརྟེན་པའམ་དེ་གསུམ་ལ་དམིགས་ནས་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞི་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་རྟེན་དུ་དང༌། བདག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞི་དང༌། བདག་གི་ངོ་བོར་དང༌། བདག་ཀུན་བྱང་དུ་འགྱུར་བའི་གཞིར་རྟོག་པའི་ཡུལ་ལོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་སོགས་བཞིའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེའི་སྒོ་ནས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ཡང་རིགས་བྱིན་མཚན་ཉིད་དེ་གཉིས་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ལ་འདོད་པ་ནི་རྟོག་གེ་ནས་བཤད་ཀྱང་སྐབས་མིན་པས། མཛོད་ལས། ལུས་ཚོར་སེམས་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་ཡོངས་བརྟགས་པས། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ། དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ནི་རང་གི་ངོ་བོའོ། །སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི་འདུས་བྱས་རྣམས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དང༌། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་ཉིད་དང༌། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་བསྟུན་ལ། དེའི་རང་མཚན་ཡང་ལུས་འབྱུང་བ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་དང་ཚོར་བ་མྱོང་བའི་དང་སེམས་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་དང་ཆོས་ལ་ནི་སེམས་བྱུང་ལ་སོགས་པ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེར་ལྟ་བ་ལ་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ནས་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་བར་དུ་གསུངས་པ་ནི། ལུས་སོགས་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ལ་ལུས་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བ་ཞེས་བདུན་པའི་ཚིག་གི་བསྡུ་བ་ཡིན་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཚུལ་ཡང་རྣམ་རྟོག་གི་གཟུགས་བརྙན་རོ་བམ་པ་དང་འབུས་གཞིག་པ་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་སྣང་བ་དང༌། རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མ་ཞི་བའི་རང་གི་ལུས་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཅན་མཚན་ཉིད་དེ་

ལས་མ་འདས་པའོ་ཞེས་མི་གཙང་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་ཚིག་གསུམ་ནི་འདས་མ་འོངས་ད་ང་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་གསུམ་ལ་སྦྱོར་རོ། །ཚོར་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། སེམས་རྣམས་རྟེན་དང་དམིགས་པ་ཐ་དད་ལས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱེ་བས་མི་རྟག་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་བདག་དང་བྲལ་བའི་ཀུན་བྱང་ཙམ་མོ་ཞེས་སྒོམ་པའོ། །དེ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྒོམ་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེ། དམིགས་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་དང་། འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་རང་གི་ལུས་སོགས་ཁོ་ན་དང་བྱང་སེམས་རྣམས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དེ་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་མི་རྟག་སོགས་སུ་ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་མ་དེར་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཉན་རང་རྣམས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལ། བྱང་སེམས་རྣམས་དེ་དང་འབྲལ་མི་འབྲལ་གཉིས་ཀའི་ཕྱིར་མིན་གྱི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཤེས་རབ་དང་དྲན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ལུས་སོགས་ཀྱི་རང་སྤྱི་སོ་སོར་འབྱེད་པ་དང་ཕྱེ་བ་ལྟར་མ་བརྗེད་པར་འཛིན་པའོ། །མཛོད་ལས། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡང་གཙོ་བོ་སྨོས་པ་ཡིན་པར་དེ་ཉིད་ལས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བདེན་པ་བཞི་ཤེས་སྤོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་སྟེ། འདི་ལྟར་ལུས་དྲན་ཉེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་ཉེས་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ནི་མི་འབྲལ་བ་དང་འབྲལ་བར་སྲེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་རྟོག་ལ་སྲེད་པ་ཡང་ཀུན་འབྱུང་གི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དྲན་ཉེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་སེམས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དཔྱད་པས་དེར་ཞེན་པ་ལྡོག་ལ། དེས་ན་བདག་ཆད་པར་དོགས་པ་མེད་པས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་མི་སྐྲག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་ཉེས་ཀུན་ནོན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དེའི་གཉེན་པོར་ཤེས་པ་ན་དེ་ཉིད་ཉེར་འཚེ་ལྡོག་པའི་ཐབས་སུ་ཤེས་ནས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེས་བདེན་བཞི་ལ་འཇུག

སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། གནས་ངན་ལེན་ཕྱིར་སྲེད་རྒྱུའི་ཕྱིར། །གཞི་ཡི་ཕྱིར་དང་མ་རྨོངས་ཕྱིར། །བདེན་པ་བཞི་ལ་འཇུག་བྱ་བས། །དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒོམ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་མཛོད་ལས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་གཉེན་པོ་བཞི། །ཞེས་པ་ལྟར་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤོང་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་ལུས་སོགས་བཞི་ལ་ཞེན་པའམ་དེ་བཞི་དང་བྲལ་བ་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་བཞི་པོ་དེ་ལ་དྲན་ཉེ་ཞེས་བྱ་ན། བྱེ་སྨྲ་རྣམས་ཤིང་གཤགས་པ་ཁྱིའུས་འཛིན་པ་ལྟར་དྲན་པས་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཡུལ་ལ་འཇོག་པས་སོ་ཞེས་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དང་པོར་དམིགས་ཡུལ་སོ་སོར་ཕྱེ་བ་དེའི་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེ་འཛིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྫོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ཞུགས་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། མི་བསྐྱེད་པ་དང་། སྤེལ་བ་དང་། བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དངོས་པོ་ལ་རྟོག་པའི་ལམ་དེའི་འོག་ཏུ་རྩོལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་འཆད་དེ། ལུས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་རང་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་བརྟགས་ཏེ། ཞུགས་པ་ལ་སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་སྤོང་བའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སྤོང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། དགེ་བ་རྣམ་བྱང་དང་མི་དགེ་བ་ཀུན་ཉོན་སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ཉོན་སྐྱེས་པ་དག་རྒྱུན་འཐུད་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་དང་། དེ་ སྔར་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དག་མི་སྐྱེད་པ་དང་། རྣམ་བྱང་སྐྱེས་པ་དག

འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་སྟར་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དག་སྐྱེད་པ་སྟེ་བཞི་པོ་དེའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས་འདུན་པ་སྐྱེད་དོ། །འབད་དོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ཏོ། །རབ་ཏུ་འཇོག་གོ །ཞེས་བཞི་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་སོ། །མདོ་འདིས་བརྩོན་འགྲུས་སྒོམ་པ་གནས་དང་བཅས་པ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདུན་པ་ནི་གནས་ཏེ། དེ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །འབད་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་གཉེན་པོ་སྐྱོན་མེད་སྒོམ་པའི་དུས་སོ། །དེ་ཡང་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཞི་གནས་ཤས་ཆུང་ན་རླུང་གི་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་དུ་སེམས་རབ་ཏུ་གཡོ་བས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མི་”མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །སྟུ་མ་ལས་བཟློག་པའི་ཚེ་གཉིད་ལོག་པ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་དོ། །གང་གི་ཚེ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དེའི་ཚེ་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་འབད་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ནི་བྱིང་རྒོད་སེལ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་དེའི་འོག་ཏུ་རབ་འཛིན་སོགས་སློས་པས་སོ། །དེ་ཡང་ནང་དུ་བྱིང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་སོགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་རྒོད་པ་ན་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བའི་དངོས་པོ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇོག་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱིང་རྒོད་སེལ་ལོ། །གསུམ་པ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བརྩོན་འགྲུས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་ཉམས་པ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མ་ལུས་པར་འཕེལ་བ་འཐོབ་པའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྤང་བྱ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་གཉིས་སྤོང་བས་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཞེས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའམ། ཡང་ན་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་པར་བཤད་ཅེ་ན། དེས་ལུས་དང་ངག་

དང་ཡིད་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡང་དག་པར་འཇོག་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་གནོད་འཇོམས་ཆེ་བར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོང་བའི་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཉིད་དུ་བྱེད་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ལ། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་དང་ལྡན་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྩོལ་བྱུང་གི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་འཆད་དེ། སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་གཞིར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །འོ་ན་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ། ངོ་བོ་གང་གིས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། ལུས་གཅིག་ལ་དུ་མ་དང་དུ་མ་ལ་གཅིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། ཉེས་པ་ལྔ་སྤོང་འདུ་བྱེད་བརྒྱད། །བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་སྒོམ་པ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། འདུན་པ། རྩོལ་བ། དད་པ། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ། དྲན་པ། ཤེས་བཞིན། སེམས་པ། བཏང་སྙོམས་ཏེ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །དེ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྒྱུར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་མངོན་པར་འདོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བའོ། །དེ་བཞི་ཡང་རིམ་པ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཞག་སྟེ། མངོན་པར་འདོད་པ་ནི་རྩོལ་བའི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དེའི་རྟེན་དང་དེའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ནི་བརྟེན་པའོ། །རྟེན་འདུན་པའི་རྒྱུ་ནི་དད་པ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཡོད་ན་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་བྱ་བ་འདོད་པས་སོ། །བརྟེན་པ་རྩོལ་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཤིན་སྦྱངས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་ལུས་སེམས་ལས་རུང་གི་

ཤིན་སྦྱངས་སྐྱེ་བས་སོ། །འདི་དག་གང་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུ་བྱེད་ཅེ་ན། སྤང་བྱ་ལྔ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ལེ་ལོ་དང་ནི་གདམས་ངག་རྣམས། །བརྗེད་དང་བྱིང་དང་རྒོད་པ་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་འདུ་བྱེད་དེ། །འདི་དག་ཉེས་པ་ལྔར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱིང་རྒོད་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་པས་ལྔའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སྦྱོར་བའི་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་དང་། གསུམ་པ་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དང་། བཞི་པ་ནི་བྱིང་རྒོད་བྱུང་བའི་དང་། ལྔ་པ་ནི་བྱིང་རྒོད་ཞི་བའི་དུས་སུ་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྦྱོར་བ་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་མཉམ་པར་འཇོག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དགོས་པའི་ཚེ་བྱིང་རྒོད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་དགོས་པའི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤོང་བའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟེ། དེ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་དབུས་མཐའ་ལས། དམིགས་པ་བརྗེད་པར་མ་གྱུར་དང་། །བྱིང་དང་རྒོད་པ་རྟོགས་པ་དང་། །དེ་སྤོང་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་། །ཞི་ཚེ་རྣལ་དུ་འཇོག་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་སྤང་བྱ་ཕྱི་མ་བཞི་སྤོང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་ངོ་བོ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། མཛོད་ལས་ནི། གཙོ་བོ་སློས་པ་དེ་དག་ནི། །སྦྱོར་བྱུང་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་ཡིན། །ཞེས་སྨོ་ཚན་དང་པོ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་ནི་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་བཤད་དོ། །བྱེ་བྲག་གི་ངོ་བོ་ནི་དགེ་བ་ལ་འདུན་པ་དྲག་པོའི་གུས་སྦྱོར་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་རྟག་སྦྱོར་དང་། སྔོན་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་སེམས་ཀྱི་ས་བོན་རྒྱས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གདམས་ངག་ལས་དཔྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པར་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་སོགས་གང་དང་གང་མངོན་དུ་བྱ་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་ཡིད་གཏད་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་བའོ། །བཞི་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཞེས་བཤད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་འབྱོར་བའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

པོ། །ཞེས་གསུངས་པ། གནོད་འཇོམས་ཆེ་བར་རྫུ་འཕྲུལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ལ་བྱས་ནས་དེའི་གཞི་དང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྐང་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ།།

བཞི་པ་(མཐོང་བར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པ་ལ་དྲོ་བ་དང་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བས་མཐོང་བར་རྟོགས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་དྲོ་བ་དང་རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་སྦྱོང་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་བར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བའི་ལམ་འཆད་དེ། འདུན་པ་སོགས་བརྒྱད་ཀྱིས་སེམས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བར་རྟོགས་བྱེད་དྲོ་བ་དང་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་དབང་པོའི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །འདི་དག་གི་ཡུལ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞི་སྟེ། འདི་དག་འཕགས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བས་བསྡུས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་འཇུག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོའི་བར་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་བདེན་བཞི་ལ་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་སྤྲོ་བ་དང་། དེའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པ་དང་། དེའི་དོན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཆ་དང་། དེ་དག་སོ་སོར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །འདི་དག་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན། དྲོ་བ་དང་རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ནས་སོ། །བཞི་པ་ནི། མཐོང་ལམ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་བཞི་འགྲུབ་པའོ། །ལྔ་པོ་དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། མཛོད་འགྲེལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར་པའི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་། འཕགས་ལམ་འགྲུབ་པའི་བདག་པོར་གྱུར་པས་ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་(མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་འབྱུང་བས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཆོས་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་འཆད་དེ། དྲོ་བ་དང་སོགས་པས་རྩེ་མོའི་ངོ་བོ་མངོན་རྟོགས་དང་སྦྱོར་བའི་ལམ་དབང་པོ་ལྔ་ཐོབ་པ་ལ་བཟོད་མཆོག་གི་ངོ་བོ་སྟོབས་ལྔ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔའོ། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་སྒོམ་ཚུལ་ནི་དབང་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་། ངོ་བོ་ནི་དད་པའི་སྟོབས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་བར་ཡིན་ལ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ནི་བཟོད་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་གཉིས་ནས་ཡོད་དོ། །དབང་པོ་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ཁོ་ན་ཡང་སྟོབས་སུ་བཤད་ཅེ་ན། ཆུང་ དུ་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་རྗེ་བ་དང་རྗེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ནས། དབང་པོ་ལྔ་དང་སྟོབས་ལྔ་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་འདྲེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ནི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་དེ་ཉིད་བཤད་སྦྱར་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འབྲས་བུ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་མཐོང་ལམ་འགྲུབ་པའོ། །ལམ་སྔ་ཕྱི་འདི་གཉིས་ལ་མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀ་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་མཐོང་ལམ་ལ་རིང་བར་སྦྱོར་བ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ནི། ལྔ་ཚན་འདི་གཉིས་ཀ་ཡང་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་གཉིས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ལམ་གཉིས་སུ་བསྡུས་སོ། །

དྲུག་པ་(མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟོགས་པ་ལ་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མངོན་རྟོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་འཆད་དེ། མངོན་རྟོགས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བདེན་པ་གསར་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ལམ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམ་པ་བདུན་ནོ། །འདིའི་དམིགས་པ་དང་། སྒོམ་ཚུལ་དང་། ངོ་བོ་དང་། ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། བདེན་བཞིའི་དེ་ཁོ་ནའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལ་དམིགས་ནས་དེས་དབེན་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། ཀུན་འབྱུང་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཚོལ་ཞིང་གནས། སྡུག་བསྔལ་འགགས་པ་ལ་དམིགས་ནས་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཚོལ་ཞིང་གནས། སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བ་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ལ་དམིགས་ནས་དེའི་སྒོམ་པ་ཚོལ་བ་སྟེ་ལྷག་མ་དྲུག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། དབེན་པ་ལ་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་གནས་པ། འགོག་པ་ལ་གནས་པ། རྣམ་པར་སྤོང་བས་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་དམིགས་རྣམ་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱེད་པས་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡན་ལག་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སོ་

སྐྱེའི་ས་ལས་རིང་དུ་འདའ་བར་བྱས་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པས་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་དགའ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་གཞི་དང་དེ་མེད་པའི་གནས་དང་དེ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡན་ལག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་བཏང་སྙོམས་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོས་ནི་ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་གནས་ངན་ལེན་སྦྱངས་པ་དང་། གཉིས་པས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། གསུམ་པས་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་མི་མཉམ་པ་དང་རྣལ་དུ་མི་འདུག་པ་དང་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། རང་བཞིན་ཡན་ལག་གནས་ཡན་ལག །གསུམ་པ་ངེས་འབྱུང་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་པ་ཕན་ཡོན་ཡན་ལག་ཡིན། །རྣམ་གསུམ་ཉོན་མོངས་མེད་ཡན་ལག །འདི་ལ་གཞི་དང་གནས་དང་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞི་དང་གནས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱ་བའི་གཞི་དང་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་བཤད་ལས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཡན་ལག་རྣམས་སོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ནི་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སྟེ་དེ་དག་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པས་ན་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཛ་ཡ་ཨ་ནན་ཏས་ཀྱང་ལུགས་དེ་བཀོད་དོ། །དོན་གསང་ལས་དྲན་པ་སྣར་སྤྱོད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་ཟག་མེད་མེད་པས་དེའི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་དྲན་པ་མེད་པའི་ལུགས་དང་། ཡོད་པའི་བཤད་ཡམས་བྱས་ཀྱང་ཡོད་པ་ལེགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། མཐོང་སྤང་རྣམས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའོ། །

བདུན་པ་(རྣམ་པར་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བདེན་པ་མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སློམ་པའི་ལམ་འབྱུང་བས། རྣམ་པར་

དག་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྟོག་པ་དང་། ངག་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། འཚོ་བ་དང་། རྩོལ་བ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ།

གསེར་ཕྲེང་། མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འཆད་དེ། བདེན་པ་སྔར་མ་མཐོང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྔོ་ཐོབ་པ་ལ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་རྣམ་དག་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་འབྱུང་བས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་དེ་ལ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། འདི་དག་དམིགས་པ་དང་སྒོམ་ཚུལ་ནི་སྔར་བཞིན་ནོ། །ངོ་བོ་ནི། མཐོང་ལམ་དུ་གང་ཟག་གམ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པ་དེ་སྒོམ་ལམ་དུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་རྟོགས་སོ་ཞེས་སྔར་གྱི་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡང་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། ཡང་དག་འཕགས་པའི་ཞེས་སོགས་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒོམ་ལམ་དུ་ཡིན་ན་མཐོང་ལམ་དུ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་བཞག་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འདི་སྒོམ་ལམ་དུ་ནི་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དབུས་མཐའི་འགྲེལ་པ་ལས། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཚེ་’མཐོང་བའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་སྟེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པ་དེས་རང་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་བཞག་པ་མི་འགལ་ཏེ། དེའི་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་ལས། དེ་འབྱུང་བའི་མཐུ་སྐྱེད་པས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་དེ་མཉམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཡང་དག་ལྟ་བ་དངོས་མ་སྐྱེས་ཀྱང་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཐུ་ལྡན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་ཐོབ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའོ། །ཡང་དག་ལྟ་བས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་དེའི་རྣམ་གཞག་ཇི་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། རྟེན་དུ་སྨྲ་བ་སོགས་ངག་གི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། སྡིག་གཅོད་

པ་སོགས་ལུས་ཀྱི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཚུལ་འཆོས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ངག་གཉིས་ཀའི་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་སྟེ། འདིར་ཡང་རྟོག་པ་དང་ངག་གཉིས་ལ་དབུས་མཐའི་འགྲེལ་ཊཱི་ཀ་ཏུ། དེ་འབྱུང་བའི་མཐུ་རྐྱེན་པས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའི་མཉམ་པར་བཞག་པ་ན་ཡང་དག་པར་རྟོག་པར་བྱེད་པའམ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་ལྟར་གསུངས་སོ། །ཐུབ་དགོངས་ལས། ཡན་ལག་འདི་རྣམས་ལངས་པའི་ཡང་སྐྱེ་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་ནི་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་ངག་དང་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཚོ་བ་དང་དྲན་པ་རྣམས་མི་སྲིད་དོ། །འོ་ན་ལམ་ལ་སྒོམས་པར་ཞུགས་པ་དེའི་ཚེ་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པས་དེའི་རང་བཞིན་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་འཐོབ་སྟེ། གང་ཐོབ་པས་ལངས་ཀྱང་སླར་ཡང་ལོག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་ཡང་དག་པའི་ངག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་འཇུག་གོ །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཚན་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཉིད་དེ་གཞན་དུ་ན་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལ་འགལ་ལོ། །ཞེས་འཆད་པ་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་སྨྲ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་གཞག་ན་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་ཚུལ་སྨྲས་པ་བྲིས་པར་སྣང་ལ། འོན་ཀྱང་དེ་ལས་ནི་རྟོག་པ་དང་དྲན་པ་མི་འབྱུང་ངོ་། །བྱེ་སྨྲའི་འདིའི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ལན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ལུགས་ལ་ཡང་མཉམ་གཞག་ཏུ་ལོག་པའི་ངག་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཐོབ་པར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་བཞག་ཅེས་འཆད་དོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་དང་ལུས་ངག་གི་གསུམ་སྟེ་བཞི་དང་ལྔ་བ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་ན་མངོན་གྱུར་དུ་མེད་དོ། །ཡུན་རིང་པོར་མི་སྐྱོ་བར་ཤེས་སྦྱིན་བམ་སྙོམ་སྣང་གི་གཉེན་པོར་སྙོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཞི་གནས་དང་རབ་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་མ་བརྗེད་པས་བྱིང་རྒོད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞི་ལྷག་གི་ལམ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྙོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་

ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའི་ཡང་དག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཏེ། རྒྱན་ལས། དེའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟ་བུར། །རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྐྱེ། །རྣམ་གཞག་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། །རྣམ་པར་བཞག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཤེས་བྱ་དག་དང་ལམ་དག་ནི། །ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ནི། །སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་སྒོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ལས་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་ངག་ལས་མཐའ་འཚོ་བ་གསུམ་ལུས་ངག་གི་ལས་སྨད་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ལུས་ངག་གི་ལས་ལ་བཞེད་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱེ་སྨྲ་གཟུགས་ཅན་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས་མཛོད་འགྲེལ་དང་། ལས་གྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པར་བཀག་ནས་སེམས་པ་ལ་བཞག་པས་འདི་དག་ཤེས་པ་ལ་བྱའི་བེམས་[༡]པོ་ལ་ནི་མི་བྱའོ། །འོ་ན་མཉམ་གཞག་ལ་འདི་དག་མི་འབྱུང་བ་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་དག་ཕྱིའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་དངོས་སུ་སློང་བའི་ལས་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་མཉམ་གཞག་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གང་དག་ལུས་ངག་གི་ལས་བེམས་[༢]པོ་མཚན་ཉིད་པར་འདོད་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་གྲུབ་མཐས་བཅིངས་པ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་གྱི་ལུས་ངག་གི་ལས་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་སྨྲ་བ་ནི་གྲུབ་མཐའི་སྒྲོ་བཏགས་པ་དང་དོན་ལ་གནས་པའི་ཆ་མ་ཕྱེད་པ་སྟེ་འདི་ནི་ སྤྱིར་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །འབྲས་བུ་ནི་སྒོམ་སྤང་སྤངས་པའོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཡན་ལག་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་ཡན་ལག་དང་། རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས་ངག་གིས་གོ་བར་བྱེད་པས་དེ་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་དང་། ངག་གིས་བསྟན་པ་དང་འབེལ་[༣]བའི་གཏམ་གྱིས་ལྟ་བ་རྣམ་དག་ཏུ་དང་ལས་ཀྱི་མཐས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མི་བྱེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་ཏུ་དང་། འཚོ་བས་ཆོས་གོས་སོགས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ལོངས་སྤྱོད་པས་ཡོ་བྱད་བསྟུངས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པས་དེ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གོ །རྩོལ་བས་སྒོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་དང་དྲན་པས་ཉེ་ཉོན་གྱི་བྱིང་རྒོད་དང་

ཧིང་དེ་འཛིན་གྱིས་མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབས་པས་དབང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཡོངས་སུ་གཅོད་དང་གོ་བྱེད་དང་། །རྣམ་གསུམ་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དེ་བརྒྱད་དེ། །ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོ་བྱད་བསྟུངས། །གཞན་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་དབང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། དྲན་ཉེ་བཞི་ནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་བར་འདི་དག་ལམ་བདུན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་སློབ་མ་རྣམས་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། ལམ་བདུན་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་དྲུག གཉེན་པོ་དང་། སྨྲུལ་པ་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། སྦྱོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་གཉེན་པོའི་ལམ། ལྟ་བས་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་པ་ལ་སློན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོའོ། །འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གཉིས་པའོ། །མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཉེན་པོའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་གསུམ་གང་ན། དེ་ལ་སྡུག་བདེན་གྱི་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་དང་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དོན་གཞན་དང་ངོ་བོའི་བདག་གིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་སོ། །འགོག་པ་དང་ལམ་གྱི་བདེན་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བརྒྱད་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གཉིས་པ་མཚན་མེད་དེ། མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བྱེད་ཡིན་པར་རྟོགས་པས་སོ། །སྡུག་བདེན་གྱི་མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་སྟེ་དྲུག་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པ་སྨོན་མེད་དེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་གཞིར་རྟོགས་པས་སོ། །དེ་དག་གཉེན་པོའི་ལམ་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན་བདག་དང་བདག་གིར་ལྟ་བས་བྱས་པ་སྟེ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། འཇིག་ལྟ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཅན་འབྲས་བུ་མཚན་མའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དང་། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་སྨོན་པ་སྟེ་སྲེད་པའི་གཉེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་ཐར་གསུམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཞག་གོ །གཞུང་ཁ་ཅིག་དང་ཤེར་སྒྲོན་རྟོགས་དཀའ་གསུམ་དུ། རྒྱུ་མཚན་ཞེས་འབྱུང་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཞེས་པ་ལྟར་འབྲས་བུར་བཤད་ན་འགྲིག་སྟེ། འཇིག་ལྟའི་རྒྱུའི་རྣམ་རྟོག་ལ་བྱས་ན་དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་སྤོང་མི་ནུས་པས་སོ། །རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་གསུམ་ལ་འཇོག་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་བཤད་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ནི་ཀུན་བཏུས་ལས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉི་སྣང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་བཀོད་པའོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་བསྒྲངས་ནས་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་བཞིར་ཡང་བཤད་དོ། །མཛོད་ལས། མཚན་མེད་ཞི་བའི་རྣམ་པ་དང་། །སྟོང་ཉིད་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་དུ། །འདུག་པའོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི། །དེ་ལས་གཞན་བདེན་རྣམ་པ་དང་། །ཞེས་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དོན་ལྡན་དང་པོ་མོ་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་

ཉིད་གསུམ་སྟེ་མཚན་མ་བཅུ”ཞེ་བས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་མཚན་མེད་དུ་བཤད་ནས། ལམ་གྱི་བཞི་དེར་མ་བཤད་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོའམ་ཡུལ་གྱི་མཚན་མ་བཅུ་ལ་མཚན་མར་བྱས་ནས་དེ་འགོག་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས། འདིར་ཡུལ་ཅན་མཚན་མའི་རྣམ་རྟོག་བྲལ་བྱེད་དང་བྲལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པས་མི་འགལ་ལོ། །སྟོང་ཉིད་སོགས་གསུམ་དང་། དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གསུམ་དང་། རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོའི་སྒྲས་བསྟན་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི། བསྡུ་བ་ལས། གང་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བ་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །གང་དུ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའི་སྒྲར་གསུངས་པ་དེར་ནི་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(སྤྲུལ་པའི་ལམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྤྲུལ་པའི་ལམ་ལ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤིག་པ་དང་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོར་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྡུག་པ་དང་མི་སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དགའ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྤྲུལ་པ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །འདིར་སྒོ་ཞེས་པ་མ་དག་སྟེ་གཞན་དུ་ན་རྣམ་ཐར་གྱི་སྒོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་ཅན་

གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་འདི་གཉིས་དང་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ནི་ལྟོའོ། །འདི་ལ་དྲུག ཧེན་གང་གིས། ས་གང་ལ་བརྟེན་ནས། ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར། ངེས་ཚིག དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་པ་ཡན་ཆད་དང་། །ཐེག་དམན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། དགྲ་བཅོམ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་སོ། །དེ་ཡང་མཛོད་ལས། གཟུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། །ཧེན་ཅན་ལྷག་མ་མི་ལས་སྐྱེ། །ཞེས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་ཁམས་གསུམ་ག་དང་། དང་པོ་གསུམ་མིའི་ཧེན་ལ་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་འདི་གཉིས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཧེན་གྱིས་སྒོམ་པར་བཤད་ཅིང་། དང་པོ་འདི་ལ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བ་གསུངས་པ་ནི་སྔ་མ་ངེས་ཀྱང་། ཕྱི་མ་འདི་ངེས་པར་མི་བཞེད་ཀྱི་མ་བྲལ་བས་ཀྱང་སྒོམ་ནུས་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཟུགས་དང་འདོད་ལྷའི་ཧེན་ལ་ཡང་སྒོམ་ནུས་སམ་སྙམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། མཛོད་ལས། མི་སྡུག་བསམ་གཏན་གཉིས་ན་ཡོད། །ཅེས་རྣམ་ཐར་འདི་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་སའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སའི་ཁ་དོག་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལ་ས་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དེ། དེའི་ལུགས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པར་འདོད་པས་དེ་འདིར་མི་གཟུང་ངོ་། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཀུན་བཏུས་སུ་ཡོན་ཏན་ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་སམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་རུང་སྟེ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་སྒྲུབ་བོ། །ཞེས་ཚད་མེད་བཞི་དང་མངོན་ཤེས་ལྔའི་ལྷག་མའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་ཧེན་དེ་ལྟར་གསུངས་ཤིང་། འདི་དག་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་དུ་རུང་བ་ཡང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་རབ་མཐའ་ལ་བརྟེན་ནོ། །ལུང་འདིས་ཉན་ཐོས་

ཡིན་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀོ་ན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་པ་ཡང་བཀག་གོ །འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཉི་སྣང་ལས། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་གདམ་ཁ[༡]ཅན་དུ་མཛད་པ་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་བཀོད་པའི་དགོངས་པ་ནི་སྔ་མ་ལ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྒོམ་པ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་[༢]ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞིག་སླ་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་ཀྱི་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ནི་མིན་ཏེ། འདི་གཉིས་བསམ་གཏན་གྱི་ས་པ་ཡིན་པས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སར་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ་གཟུགས་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཀུན་བཏུས་སུ། དང་པོ་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བའམ་བཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའམ་བཞག་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཞེས་སྔ་མའི་ཚེ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་དགོས་པས་མ་བྲལ་ན་དེ་སླ་ལ། གལ་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པས་བྲལ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞག་དགོས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་ཚེ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞིག་དགོས་པས་གཟུགས་མེད་ཐོབ་ན་དེ་སླ་ལ་མ་ཐོབ་ཀྱང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བློ་གཞག་དགོས་ཞེས་པ་ལྟར། སྔ་མ་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པ་དང་ཕྱི་མ་དེ་མ་ཐོབ་པས་ཀྱང་སྒོམ་པ་འོང་བས་སྒོམ་མཁན་གྱིས་གཟུགས་མེད་ཐོབ་པ་སྲིད་ཀྱི་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་གཟུགས་མེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སའི་དངོས་གཞིར་ཡང་། གཟུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་ནི་བྲལ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ལ་དེའི་འདུ་ཤེས་དང་ནི་ལྡན་ཏེ། ཞེས་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་འདུ་ཤེས་འཇིག་པ་ན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་བློ་ཙམ་འཛོག་གི་དེའི་སྙོམས་འཇུག་དངོས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཀུན་བཏུས་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ངེས་པར་མི་གཟུང་ངོ་། །ཚུལ་འདི་ལ་མངོན་པ་བ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་ཀྱང་འཁྲུལ་སྣང་བས་ཞིབ་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་དུ་ཁ་དོག་བཟང་བ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་དང་ངན་པ་དང་བཟང་པོ་རྣམས་

དང་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་རྣམས་ལའོ། །དེ་ལ་ཁ་དོག་བཟང་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་མཛེས་པར་སྣང་བའོ། །ཁ་ཅིག་ངན་པ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །ངན་པ་ནི་སྒྲ་ནས་རེག་བྱའི་བར་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའོ། །བཟང་བ་ནི་དེ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཆུང་དུ་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཡོད་བྱད་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ཆེན་པོ་ནི་ཁྱིམ་དང་གནས་ཁང་ངོ་། །བཞི་པ་ནི། ནང་ལྟ་བ་པོ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་ཆེ་ཆུང་བཟང་ངན་རྣམས་ལ་དེ་ལས་ཆེ་བའམ་ཆུང་བ་སོགས་སུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པར་བལྟ་བའོ། །འདི་ལྟར་ལྟ་བའི་ཡུལ་ནི་རང་ཉིད་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཅིག་དགོས་ལ་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་ཇི་ལྟ་འདོད་པའི་མོས་པའི་དབང་མ་ཐོབ་པས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་ནས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། འོ་ན་འདི་ལ་གཟུགས་ཅན་ཞེས་པ་ཅི་ཞེ་ན། རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་མ་བཤིག་”པ་སྟེ་དེ་བཞག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲུག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་རོ། །འདི་ནི་མཚོན་པ་སྟེ་ས་ལས་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་ལ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། འཕགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། སྨོན་གནས་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་རྣམ་ཐར་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་ལས། གཞན་ཐམས་ཅད་སྔར་དང་འདྲ་ལ་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་རྣམ་ཐར་དང་པོ་ཐོབ་པའོ། །ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའི་མིང་བཞིན་འདུ་ཤེས་ནས་ལྟའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་ན་རང་ལ་མིང་བཞིའམ་ནམ་མཁར་འདུ་ཤེས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་བཤིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འདི་གཉིས་ལ་རང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འཇོག་པ་དང་མི་འཇོག་པ་གཉིས་བྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྲུལ་པ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྤྲུལ་པ་པོ་སྣང་བ་དང་། དེ་ཡང་མི་སྣང་བར་བྱས་ནས་སྤྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒོ་ཞེས་པ་ནི་ལྷག་མའོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས་གང་ཟག་ནི་སྔར་ལྟར་ལ་ཁྱད་པར་དུ་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཐོབ་པའོ། །ས་ནི་སྔར་ལྟར་ཏེ་དེ་ཡང་ས་ལས་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་བསྒྲུབས་ནས་ཇི་ལྟར་གནས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་འདི་ན་ཁ་ཅིག་བཏང་སྙོམས་དང་ྡན་པ་ཡོངས་སུ་བྱང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ལ། དེས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་པ་བསྒོམས་ཏེ། ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། གསུམ་པ་མཐའ་ན་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ །དགོས་པ་ནི། གཟུགས་སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་འབབ་པའི་ བློ་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་མི་སྡུག་པ་སྤྲུལ་པ་ལ་མི་དགའ་བ་སྐྱེ། མི་འབབ་པའི་བློ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོར་རོ། །འདིའི་དགའ་མི་དགའ་ནི་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་གི་དེ་གཉིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་མི་བཟུང་སྟེ་འདིར་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཐོབ་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པ་དང་། ཕན་ཚུན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་དང་། །ཕན་ཚུན་རོ་གཅིག་པའི་དུ་ཤེས་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། གསེར་དངུལ་ཟངས་གསུམ་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཟུགས་སྡུག་མི་སྡུག་བར་མ་གསུམ་ལ་དངུལ་བུམ་དེ་ཟངས་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྡུག་པར་བསྒོམས་པས་ལྟོས་མེད་དུ་སྡུག་མི་སྡུག་གི་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གསེར་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་སྡུག་པ་དང་ཟངས་བུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་སྡུག་པ་གཉིས་དངུལ་བུམ་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་བསྒོམས་པས་སྡུག་མི་སྡུག་ཐ་དད་དུ་ཞེན་པ་ལྡོག་གོ །གསུམ་པ་ནི། སྔ་མ་གཉིས་ལྟར་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་མི་སྡུག་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་པའམ་སྤྲུལ་འདོད་པའི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་པའི་འདུ་ཤེས་འཐོབ་སྟེ། འདི་ནི་གྲུབ་པའི་དུས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སྒོ་ཡང་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་སྟེ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་ཏེ་དེས་ལན་མང་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །འདི་དང་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་ཞེས་འབྱུང་ལ་གཞན་ལ་མི་འབྱུང་བ་ཅི་ཞེ་ན། འདི་གཉིས་

ཀྱིས་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པའི་གནས་གྱུར་རྟོགས་པར་མངོན་དུ་བྱེད་པས་སོ། །གཙོ་བོ་ཡིན་པ་དང་ཁམས་དང་སའི་མཐའ་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་སྤྱུལ་ལམ་ལ་རྣམ་ཐར་གསུམ་བཞག་ཅེ་ན། ཆེ་ཆུང་དང་བཟང་ངན་ལ་ངེས་མེད་དུ་མ་ལྟོས་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྤྱུལ་མི་ནུས་པས་དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་གཉིས་དང་། དེ་དག་ལ་ངེས་མེད་ཀྱི་མོས་པ་ཐོབ་ཀྱང་སྡུག་མི་སྡུག་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་བཟློག་ན་མི་སྡུག་པ་སྤྱུལ་མི་འདོད་ལ་དེ་མ་སྤྱུལ་ན་སྤྱུལ་པ་མི་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་དུ་གསུམ་པ་སྒོམ་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་(མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་པའི་ལམ་)གང་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ན།

འགྲེལ་པ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ལམ་ལ་ཐར་པ་དང་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་པ་ལྔའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ཚེ་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་སྟེ་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རྣམ་པ་བཞི་དང་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཐར་པ་མྱུར་འདས་དང་། ཀུན་དཀྲིས་མངོན་གྱུར་པ་བྲལ་བར་མཐུན་པར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་དངོས་གཞི་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ནི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་ལ་རོ་མྱོང་བའི་སྲེད་པ་ཐག་བསྲིངས་ནས་དེ་དང་མི་འདྲེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒོམ་པའོ། །གཉིས་པ་ཆགས་སོགས་སམ་སེམས་སེམས་བྱུང་ཉེ་བར་ཞི་བར་གནས་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་དགག་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་ཚོར་འགོག་གི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །གཟུགས་མེད་བཞི་དང་འགོག་པའི་

སྙོམས་འཇུག་དང་རྣམ་ཐར་གྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་ན། ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའམ་སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་བྱེད་པས་སྙོམས་འཇུག་དང་། རང་སའི་ཀུན་དཀྲིས་ལས་ཐར་ཞིང་དེ་དང་མི་འདྲེ་བའི་ཆ་ནས་རྣམ་ཐར་དུ་འཇོག་གོ །མཛོད་པ་ནི། རྣམ་ཐར་གྱི་དོན་ས་འོག་མ་ལས་རྒྱལ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པས་ཉེར་སྤོགས་”ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་རྣམ་ཐར་མིན་ལ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ཡིན་ཞེས་ཉེར་སྤོགས་[3]ལ་ཡང་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་ནི་གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་འབྱུང་བ་དང་དེ་ནས་ལྔ་ནི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཅན་རང་གི་དོན་མཐོང་བའི་དོན་ལ་བདེར་གནས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྣམ་ཐར་ཏེ་བརྒྱད་དོ། །

བཞི་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་དགུའོ། །

འགྲེལ་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་དང་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དགུའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གང་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ནས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དག་སྟེ་དེ་དགུའོ། །དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་དག་ལ་གཟུང་ངོ་། །འདི་ལ་ཉི་སྣང་དུ། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་གཞན་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་མ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བརྒྱད་པོ་དེ་འགའ་ཞིག་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གནས་འགའ་ཞིག་དེའི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་བསམ་གཏན་བཞི་ནི་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། འགོག་པ་ནི་འདས་པའི་སེམས་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་ཅིང་ལྡངས་ནས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་འདས་ལམ་དུ་འཆད་པ་ནི་བྱང་ཡེ་ལ་སོགས་པའི་བཤད་པའོ། །རྟོགས་དཀར། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་སྟེ་ཐབས་རྣམ་པ་དགུ་ལའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་དགོངས་པ་ནི། སྲིད་རྩེ་ལ་ཟག་མེད་མེད་པར་མངོན་པ་བ་རྣམས་འདོད་ཀྱང་། སློབ་དཔོན་འདི་ཟག་མེད་བཞེད་པས་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཟག་

མེད་ཀྱི་ཚ་ནི་འདས་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་དེར་འཇོག་ལ། འགོག་པ་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འཐོབ་དགོས་པས་དེའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །

འདིར་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་མཐའ་བཅད་པ་ལ་བདུན། གང་ཟག་གང་གིས་དང་། སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་དང་། དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་དང་། ངོ་བོ་དང་། དུས་དང་། ཁམས་གང་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་དམན་ལྟར་ན་བསྡུ་བ་ལས། དེ་ལ་ནི་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་བ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དང་། མི་སློབ་པ་གཉིས་ཀའི་ཚ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་ཐེག་ཆེན་ནི་མཐོང་ལམ་ནས་འཇུག་ནུས་སོ། །སོ་སྐྱེ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་ཉོན་ཡིད་དགག་དགོས་ཤིང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་ཐོབ་དགོས་ན། དང་པོ་ལ་དང་པོ་མེད་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་མེད་པས་སོ། །འོ་ན་ས་བཅུ་པ་ལས། ཀྱེ་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དྲུག་པ་ཡན་ཆད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བདུན་པ་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་ཡང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིག་ལྡང་སྟེ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་དབྱིངས་ལ་འགོག་པར་བཞེད་པས་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲའོ། །

གཉིས་པ་(སེམས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་)ནི། སྲིད་རྩེའི་སེམས་དེ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་ན་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྒྱུ་བ་དགག་སླ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པར་མངོན་པ་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །མཛོད་ལས། ཕྲ་བ་ཕྲ་བའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོར་ས་དགུ་གའི་སེམས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པས་སྔ་མ་ནི་རྩོམ་པ་དང་པོའི་ཚེ་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་གིས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་)ནི། ཚོར་འདུ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་མི་དབེན་པར་མཐོང་ནས་དེས་ཞི་བར་གནས་པའི་འདུ་ཤེས་སྔོན་དུ་བཏང་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་

སོ། །བྱང་སེམས་ནི་གཞན་དོན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱལ་སྲིད་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །

བཞི་པ་(དགག་བྱ་གང་འགོག་པ་)ནི། ཚོགས་དྲུག་དང་ཉོན་ཡིད་དེ་བདུན་འཁོར་དང་བཅས་པ་འགོག་སྙེ་འདི་ལ་ཉོན་ཡིད་མ་བཀག་ན་འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྙོམས་འཇུག་དང་འདི་གཉིས་ལ་ཞི་མ་ཞིའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་སུ་ཡིན་གྱི་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སྣ་ལྕེའི་རྣམ་ཤེས་དང་ཚོགས་ལྔ་མེད་པས་ལྔ་དང་གཉིས་འགོག་གོ །ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འགོག་གསུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། བསྡུ་བ་ལས། འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་སྔར་ལྟར་བཤད་ནས་ཉོན་ཡིད་དང་བཅས་པ་འགོག་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འདོད་པས་དེ་ཙམ་ཞིག་འགོག་པར་འདོད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་འཕགས་པས་འདི་ལ་འཇུག་པའི་ཚེ་ཉོན་ཡིད་མི་འགོག་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་དངོས་པོ་ལ་གནས་ཚུལ་དང་འདོད་པས་བཏགས་པའི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པའོ། །གནས་སྐབས་དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་ཡོད་པས་སེམས་ལྡན་ཡིན་ཏེ། བསྡུ་བ་ལས། འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཟད་ཀྱི་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་(ངོ་བོ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་དགོད། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་སྨྲ་དང་ཐེག་ཆེན་པ་གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་བྱེ་སྨྲས་རྫས་སུ་གྲུབ་པར་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྡུ་བ་ལས། དེ་ཡང་བཏགས་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་གྱི་རྫས་སུ་ནི་མ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་འདོད་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་བརྗོད། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདི་ལྡན་མིན་དུ་བཤད་པ་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་པ་ཡིན་གྱི་ཐེག་ཆེན་པ་རང་ལུགས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འདོད་དེ། སའི་སྙིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམས་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས་ཚོར་བ་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་གསུམ་ཡོངས་སུ་གཅོད་དེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་གཡོ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མེད་པར་ཚོར་བ

དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་དང་རེག་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཀུན་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཀྱང་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བཤད་པ་དང་སྙོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡིན། ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། སྐུ་མཆེད་ཀྱི་དགོངས་པ་མིན་པར་བསྟན། དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་འདིའི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག བྱེ་སྨྲའི་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་འདིའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཤེས་མི་གསལ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ། ཐེག་བསྡུས་སུ་བཀག་ཅིང་ལས་གྲུབ་པ་ལས་ཀྱང་། ཁ་ཅིག་ནི་སེམས་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་བཙུན་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དྲི་བ་ལས་གང་ན་ལྟར་ན། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱོན་དེ་ཡོད་ཀྱི་ཁོ་བོའི་ལྟར་ན། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སེམས་དང་བཅས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་མདོའི་ཁུངས་ཀྱང་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལུས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་དག་མ་འགགས་པ་ནས་དབང་པོ་དག་མ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཁྱེར་ཏེ་འོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་དག་དེའི་ཚེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པར་འདོད། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡིན་នོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འོ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཡིད་དང་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་གསུམ་ཡང་དག་པར་འདུས་པའི་རེག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་སེམས་པ་སྐྱེའོ་ཞེས་མ་གསུངས་སམ། ཇི་ལྟར་ན་དེའི་ཚེ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་ཡང་དག་པར་འདུས་པ་མ་ཡིན། གསུམ་འདུས་ན་ཡང་རེག་པ་ཇི་ལྟར་མེད། རེག་པ་ཡོད་ན་ཡང་གང་གིས་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདི་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ཡིད་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་ཡོད་པ་རྒྱས་པར་བཀག་ནས། མཇུག

བསྡུ་བར་དེ་བས་ན་རྟོག་གེ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ལུང་གི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་སེམས་དང་བཅས་པར་རྟོག་པ་ནི་གཟུ་ལུམས[2]སུ་སེམས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་མི་རྟོག་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་སུམ་ཅུ་པ་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་འབྱུང་བ་ནི། །རྟག་ཏུ་འོ་ཞེས་འབྱུང་དུས་སྤྱིར་བཏང་ནས། འདུ་ཤེས་མེད་པ་པོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། །སེམས་མེད་གཉིད་དང་བརྒྱལ་མ་གཏོགས། །ཞེས་གནས་སྐབས་དེ་ལྔར་[3]མི་འབྱུང་བར་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཡིད་ཤེས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཚོགས་དྲུག་ལས་མི་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་ལ་ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པ་ན། བསྡུ་བ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ན་སེམས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་སྲིད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའམ། འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལུས་དང་བྲལ་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཞིང་མ་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཤི་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ལུས་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཀུན་གཞི་མེད་ན་ཉོན་ཡིད་ཀྱང་མེད་པས་སྙོམས་འཇུག་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཤི་བར་འགྱུར་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འགོག་སྙོམས་ཉིད་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་སེམས་ཡོད་ཡིན་ཞེས་ལན་བཏབ་པས་ཆོག་པས་སོ། །དེས་ན་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་འགོག་སྙོམས་ལ་ཞུགས་པ་ན་ཀུན་གཞིས་སེམས་ཡོད་དུ་བཤད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་སེམས་ཡོད་དུ་བཤད་པའི་ཚིག་གཅིག་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འགོག་སྙོམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་གཞུང་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་ལ་དེར་ནི་འགོག་སྙོམས་མི་རྟོག་པའི་སྟེང་དུ་བཀལ་བ་མི་སྣང་ངོ་། །ཐེག་བསྡུས་དང་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་རྟོག་དཔྱོད་ཉེ་བར་ཞི་བས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སུ་འཛོག་ན་འདུ་ཤེས་ཚོར་བ་འགོག་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བསལ་བ་བྱས་པ་དང་།

བསྒྲུ་བ་ལས་ཀྱང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ནི་ཟག་པ་མེད་པར་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། མཚུངས་པར་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཡུལ་ལ་མི་དམིགས་པ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དང་མཚུངས་པར་མི་ལྡན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལས་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཞེས་པ་ནི་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་གྱི། འདས་ལམ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་འདི་ལ་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་ལུང་དེའི་མཇུག་ཉིད་ནས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ནི་ས་མཐོན་པོར་ཆུད་”པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་ནི་མི་བྱེད་དོ། །སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་སློབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་སྨྲ་དང་ལས་འདས་པ་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་པ་དང་། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ལམ་མིན་པར་གསུངས་པས་ལྡན་མིན་ཟག་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལས་ལོགས་སུ་འདོད་པ་མི་འཐད་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྐུ་མཆེད་ཀྱི་ལུགས་དེ་ལ་མི་རྟེན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་གཞན་དུ་ཡང་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་མ་བཀྲལ་ལ། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་བཤད་སྲོལ་གང་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དང་བྱམས་པའི་དགོངས་པ་ཡང་འཆད་མི་ནུས་ཏེ། ལོང་ཁྲིད་ཀྱིས་སྤྲངས་པའི་ལོང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིའང་། ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཐོབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཤད་ཀྱི་འདིའི་རྫས་ཤིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་នོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདི་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པ་ནི་ནུས་པ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐོད་རྒལ་དུ་བཤད་པས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་བཞིན་ནོ། །སྙོམས་འཇུག་ཏུ་གསུངས་

པའི་དགོངས་པ་ནི། འདིའི་འཇུག་སེམས་དེ་སྙོམས་འཇུག་ཡིན་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་རྒྱུའི་མིང་གིས་བཏགས་པའམ་ཡང་ན་འདི་ལ་ཞུགས་པའི་ཚེ་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆ་སྙོམས་པར་འཇོག་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་བདུན་མ་བཀག་པའི་སྐྱོན་དུ་མེད་ལ་བཀག་པ་ན་ཡང་ཡོད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་མཛོད་འགྲེལ་ལས། ཇི་ལྟར་ན་སེམས་མེད་པ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རམ། ཡང་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བས་ན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ཅི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་དག་རྫས་སུ་ཡོད་དམ་འོན་ཏེ་བཏགས་པར་ཡོད་ཅེ་ན། སེམས་སྐྱེ་བ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྫས་སུ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་ཡིན་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ཁོ་ན་དེ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་ཁོ་ནས་དེ་དང་འགལ་བའི་རྟེན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་གང་གིས་ན་དུས་གཞན་གྱི་བར་དུ་སེམས་མི་འཇུག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་དང་འགལ་བར་སྐྱེ་སྟེ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་གདགས་སོ། །མི་འཇུག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་སྔོན་མ་བྱུང་བ་དང་ཕྱིས་འདས་པ་ལ་མེད་པ་ཡིན་པས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་འདི་ནི་འདུས་བྱས་སུ་གདགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

 དྲུག་པ་(དུས་)ནི། ཁ་ཅིག་ཞག་བདུན་ལས་ལྷག་པ་མི་འཇུག་སྟེ། གཞན་དོན་དོར་བར་འགྱུར་བས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་ལ་མི་རིགས་ཏེ། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡང་གཞན་དོན་ཡིན་པས་དང་། སྙིང་རྗེ་པད་དཀར་ལས། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཀྱིས་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་པོ་འདི་དག་འདའ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། ལུང་འདིས་བཤད་པའི་འགོག་སྙོམས་ས་བཅུ་པ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་མིན་བརྟག་ལ་མིན་ན་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་རུང་ངོ། །

བདུན་པ་(ཁམས་གང་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་)ནི། མཛོད་ལས། གཉིས་ཀ་འདོད་དང་གཟུགས

རྟེན་ཅན། །འགོག་པ་དང་པོ་མི་ནང་དུ། །ཞེས་དང་པོར་མིའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིས་གཟུགས་སུ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་བསྡུ་བར་ཡང་གསུངས་ལ། འོན་ཀྱང་བསྡུ་བ་ལས། ཀུན་གཞི་ཁས་མ་བླངས་ན་རྣམ་གཞག་དེ་དགོས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ན་ཁམས་གསུམ་གར་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བཤད་དེ། དགག་གཞི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། གཟུགས་མེད་ཆེས་ཞི་བ་ཡིན་ལ་འདི་ལ་འཇུག་ན་མ་ཞི་བ་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇུག་དགོས་པས་དེ་ན་འདི་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ནི་རགས་པ་ཙམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་ལ། ཞིབ་པར་དཔྱད་ན་དེར་ཡང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རགས་པ་ཡོད་པས་དེར་འཇུག་པ་རང་ལུགས་སོ། །

ལྔ་པ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ།

འགྲེལ་པ། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་བསྡུས་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་བཟོད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིས་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྡུས་པ་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་བཟོད་བཞིའོ། །འདི་ཆོས་ཤེས་རྒྱུན་མཐར་བཞག་ཀྱང་ཐུབ་དགོངས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་བཞི་དང་ཞེས་པ་ལྟར་འཕགས་སེང་གི་དགོངས་པའོ། །

དྲུག་པ་(སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ནི་)

འགྲེལ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ།

གསེར་ཕྲེང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྟེ་དེ་ཁོ་ནར་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་སེར་སྣ་ནས་ཤེས་འཆལ་ཀྱི་བར་དྲུག་དང་ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་དང་སྟོབས་ཆུང་བ་དང་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ཏེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཅུ་མི་སྤྱོད་པའི་སྦྱིན་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་དྲུག་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་ནས་བཅུའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །གལ་ཏེ་སོ་བདུན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒོམ་ལ། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནས་སྦྱོང་ལམ་གྱི་བར་རྣམས་ཉན་ཐོས་ལ་ཡང་ཡོད་ན། ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ལ་ཡོད་པ་དང་། མཁྱེན་པ་གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལ་འབུམ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ནི་བདག་གཉིས་ཀས་སྟོང་པར་སྒོམ་ལ་དེ་འདྲ་བ་ཉན་ཐོས་ལ་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་བ་ལ། འོ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲན་ཉེ་སོགས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡོད་པས་མཚུངས་སོ། །དེས་ན་འདི་མི་ཤེས་པར་སྣང་ངོ་ཞེས་འབྲི་གསུང་བར་གྲགས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་ཙམ་ཞིག་དགོངས་པར་སྣང་སྟེ། སོ་བདུན་ཉན་ཐོས་དང་སོ་བཞི་བྱང་སེམས་ལ་གཙོ་ཆེ་བས་བཤད་དོ། །ཇི་ལྟར་གཙོ་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་དོན་ནི། ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་མྱང་འདས་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ལ་དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་སོ་བདུན་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། སོ་བདུན་འདི་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཙོ་བོར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་དམིགས་རྣམ་རྫོགས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལས་བྱུང་བས་སོ། །རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྒོམ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་སོ་བདུན་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པར་མི་འཇོག་ལ། དེས་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཞན་གྱིས་ཟིན་པའི་མཐུས་ཡིན་པས་སོ་བདུན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། སོ་བཞིའི་སྐབས་སུ་ལམ་དང་པོ་དང་ལྔ་པ་གཉིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་དང་། ལྷག་མ་རྣམས་ལས་རྣམ་ཐར་དང་སྙོམས་འཇུག་ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཤེས་སྒྲིབ་དང་བར་ཕྱིན་

བཅུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། མདོར་ན་སྒྲིབ་གཉིས་མ་ལུས་པའི་གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་བསྟན་པས་འདི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་སོ་དགུ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་བོགས་དབྱུང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་གང་ཟག་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་གཅིག་པུ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །གཅིག་པུ་དང་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་གཟུང་གཉིས་སྨོས་པ་ནི་བསྣན་པའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི། གལ་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་དེ་གཅིག་པུ་ཡིན་ན་དབྱེ་བ་མི་འཐད་སྙམ་ན། རྒྱུད་ཐུན་མོང་བའི་དབྱེ་བ་བྱས་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་ལ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོབས་སོགས་སུ་འབྱེད་དེ། འདི་ལ་བཞི། ཡོན་ཏན་གྱི་རབ་དབྱེ། དེ་དག་གི་རང་བཞིན། དེ་གང་གི་ཡིན་པ། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས།

དང་པོ་(སྟོབས་བཅུ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་ནི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དེ་གང་ན། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ནི་

གནས་དབྱུལ་བ་ནི་གནས་མིན་པ་དང་། སེར་སྣས་དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་། འཆལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་
ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་གནས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དེ་ལས་
བཟློག་པ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་གཟུགས་མི་སྡུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་གནས་དང་། སྡུག་པ་
ནི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། བཟོད་པས་དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་སྡིག་གི་ལས་
རྣམས་འབྱེད་པའི་ལས་དང་། ཀུན་སློང་དང་། ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དམན་པ་དང་ཁྱད་པར་
བ་རྣམས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེ་སྡང་ལ་མོས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་དང་།
ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སོགས་སུ་མོས་པའི་མོས་པའམ་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། བསོད་ནམས་
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། མིག་གི་
ཁམས་ལ་སོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ཁམས་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་དུ་མ་དང་། མདོ་ལས་དེ་གཉིས་གོ་བཟློག་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ཉི་སྣང་གནོད་
འཇོམས་ཆེ་བ་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །དད’པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་མཆོག་སྟེ་
རྣོ་བ་དང་། མཆོག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བརྟུལ་འབྲིང་མེད་པ་སོགས་དང་། སྲིད་ཞི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་
བའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་རྣམས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་དང་། ལོག་པ་ཉིད་
དུ་ངེས་པའི་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་རྟོག་བཅས་སོགས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་
གསུམ་གཟུགས་མེད་བཞི་མཐར་གནས་དགུའི་རོ་མྱང་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། དེ་མི་
དམིགས་པའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་སམ་ཐོད་རྒལ་དུ་འཇུག་པའམ་ལྡང་བ་དང་།
བདག་གཞན་གྱི་སྔོན་གྱི་སྐྱེ་གནས་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་ད་ལྟར་དང་མ་འོངས་པའི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་
ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པའོ། །མཁྱེན་པའི་
སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཞེས་ཀུན་གྱི་མཐར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱལ་
ཞིང་དེ་དག་གིས་མི་རྫི་བས་སྟོབས་སོ། །

གཉིས་པ་(མི་འཇིགས་པ་བཞི་)ནི།

འགྲེལ་པ། ང་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་བར་ཆད་བྱེདཔ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལ་གྲོལ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ན། འདི་ལ་བཞི་ལས། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། འཁོར་གྱི་དབུས་སུ་ང་ནི་སངས་རྒྱས་པ་སྟེ་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་གྱིས་འཆེས་པ་སྟེ་ཁས་བླངས་པ་དང་། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟག་པ་སྟེ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པ་ཉིད་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་རང་དོན་ལས་བརྩམས་པའོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་འདི་དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ལ་མི་འཇིགས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་འཁོར་བ་དང་ཐེག་དམན་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་འཁོར་དེར་ཆོས་མཐུན་གྱི་གྲོལ་བ་པོ་མེད་པས་མི་འཇིགས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ། འདི་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་ལས་བརྩམས་པའོ། །གྲོལ་བ་པོ་མེད་ཅེས་པ་མན་ཆད་སྦྱོར་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་ངོ་། །དེ་བཞི་ནི་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པའོ། །མདོ་ལས་དེ་བཞིའི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་འབྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཉིས་པ་བཞི་པར་མཛད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ལས་ཀྱི་མ་བདག་གིས་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དམ་བཅས་ན་འདིར་ང་ལ་ཆོས་འདི་རྣམས་མངོན་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་སྦྱོང་ངམ་། བྲམ་ཟེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཚངས་པའམ། གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་འཇིག་རྟེན་ན་ཆོས་དང་ལྡན་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱུ་ཡང་

དག་པར་རྟེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། འདིར་རྒྱུ་དེ་ཡང་དག་པར་རྟེས་སུ་མ་མཐོང་བས་བདག་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པས་གནས་ཏེ། ཁྱུ་མཆོག་ཆླབས་པོ་ཆེའི་གནས་སུ་དམ་བཅའོ། །འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲག་གོ །ཚངས་པའི་འཁོར་ལོ་འཇིག་རྟེན་ན་དགེ་སློང་ངམ་བྲམ་ཟེའམ་ལྷའམ་བདུད་དམ་ཚངས་པའམ་གཞན་སུ་ཡང་རུང་བས་ཆོས་དང་ལྡན་པར་འཇིག་རྟེན་དུ་བསྐོར་མི་ནུས་པ་བདག་གིས་རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དང་པོའི་མདོའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀྱེ་མ་བདག་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་དམ་བཅས་ན་དེ་ལ་ཟག་པ་འདི་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་བདག་ལ་དགེ་སློང་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཡང་ངས་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་དག་བརྟེན་ན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ་འདིར་ང་ལ་དགེ་སློང་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ངས་འཕགས་པ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བསྒྲུབས་ན་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པའི་དོན་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་མེད་དེ། འདིར་ཡང་ང་ལ་དེ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་སློང་སོགས་སོ། །དེ་ལ་དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རློམ་པའོ། །ལྷ་དང་བདུད་ནི་ལྷའི་མིག་གི་དང་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའོ། །ཚངས་པ་ནི་མཐུ་དང་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་རློམ་པ་ཆེ་བས་སློས་སོ། །ལུས་ཀྱི་སྤྱུ་ཟེང་བྱེད་པ་དང་། བག་འཁུམས་པ་སོགས་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པའི་མཐུས་ཅང་ཤེས་ཁྱུ་མཆོག་གི་གནས་སུ་དམ་འཆའ་སྟེ། སྐུའི་ཕྲིན་ལས་དག་པས་སོ། །གསུང་ལ་ཞུམ་པ་དང་དམན་པ་སོགས་མེད་པའི་བག་ཚ་བ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་མཐུས་སེང་གེ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་སྟེ། གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་དག་པས་སོ། །ཐུགས་ལ་དོགས་པ་དང་ཞུམ་པ་སོགས་མེད་པའི་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པའི་མཐུས་ཚངས་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་ལོ་བསྐོར་

ཏེ། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་དག་པས་སོ། །ཡང་ན་ཆངས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས་འཕགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའོ། །

གསུམ་པ་(སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་གྲངས་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་སྐད་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་། དོན་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་བཞིའོ། །དེ་གང་ན་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སམ། འོད་དཀར་ཅན་དང་རི་བོང་ཅན་ཞེས་སོགས་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རོ་མྱང་བའི་ཆགས་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པ་ནི་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་རྣམ་པ་དང་། ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་བརྗོད་བྱའམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་ལ་སྔར་བཞིན་ནི་དོན་དང་། འགྲོ་བ་དྲུག་ཏུ་གཏོགས་པའི་སྐད་དམ་ཡུལ་སོ་སོའི་སྐད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྔར་བཞིན་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་སོགས་དང་། གཞན་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་རྣམ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡུལ་ལ་སྔར་བཞིན་ནི་སྤོབས་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཡུལ་བཞི་ལ་ཆགས་ཐོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའོ། །

བཞི་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་)ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ཡོད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། འཁྲུལ་པ་དང་། ཅ་ཅོ་དང་། དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་

མངའ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་དང་།

གསེར་ཐྲེང་། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་འཆད་པའི་སྐྱོན་དྲུག་ སྲིད་མོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གླང་པོ་ཆེ་དང་བ་ལང་དང་ཁྱི་གདུག་པོ་སོགས་ཀྱི་གནོད་པ་འབྱུང་བ་དང་སྤྲུལ་ནག་པོ་ཁྲང་བས་ རྡེ་བ་སོགས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་མི་མངའ་བའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དག་པ་དང་། ལམ་སྟོར་ནས་ཅ་ཅོའི་སྒྲ་འབྱིན་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ལྷབ་"རྒོད་ཆེན་པོ་འབྱིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བའི་ངག་གི་ལས་དག་པ་དང་། བརྗེད་ནས་བྱ་བ་ཤོར་བ་དང་དུས་ལས་ཡོལ་བའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་དང་མ་ཞུགས་པ་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སྲིད་པ་དང་མྱང་འདས་ལ་མི་མཐུན་པ་དང་ཞི་བར་འཛིན་པའི་བློ་ནས་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དུས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པར་དེའི་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་བཞི་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དྲུག་གོ །རྣམ་པ་ཞེས་སྨོས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྦྱོར། འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྟོགས་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་)ནི།

འགྲིལ་པ། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་དྲུག་དང་།

གསེར་ཐྲེང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འདོད་པ་འབྱུང་བའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་འདས་པར་དེའི་གནས་སུ་གཤེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ནས་དུས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་སོགས་པ་དྲན་པའི་ལམ་དུ་བཞག་པས་ཕྱིས་དེ་ལ་བསམ་མི་དགོས་

པའི་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་མཁྱེན་པ་མི་ཟད་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ལ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་དྲུག་གོ །དེ་དྲུག་ལས་འདུན་པ་ནི་རྟེན་བར་པ་བཞི་དབང་པོ་ཐ་མ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་འདི་དག་ཐེག་དམན་རྣམས་ལ་ཐོབ་ནས་ཉམས་པ་མེད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་ཡོད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་(འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། འོད་འཕྲོད་པ་དང་གོམ་པ་འདོར་བ་སྤྲུན་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་སྐུའི་ཕྲིན་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་འདོམས་པའི་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས། བག་ཆགས་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཤིང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔར་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རྒྱུ་བས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །

བཞི་པ་(ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གསུམ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ། མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། འདས་པ་ནས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ནི་བར་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བཞེད་པ་ཙམ་གྱིས་མཁྱེན་པས་མ་ཆགས་ཤིང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་མ་འདྲེས་པའོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དག་གི་རང་བཞིན་)ནི།

འགྲེལ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་།

གསེར་ཐྲེང་། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྣམས་གདུལ་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཐེག་པ་གཅིག་དང་གསུམ་དུ་སྟོན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་སྟོན་པ་མི་སྲིད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །

གསུམ་པ་(དེ་གང་གི་ཡིན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བརྙེས་པའི་རང་བྱུང་དང་།

གསེར་ཐྲེང་། འདས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་མངོན་དུ་བྱ་བ་བསྟན་པ། གསང་བ་བསྐྱེད་པ། དགག་པ་བསྐལ་པ་སྐད་ཅིག་ཏུ་བྱ་བ་སྐད་ཅིག་བསྐལ་པར་བྱ་བ་སོགས་ལ་མངའ་བརྙེས་པ་ནི་རང་བྱུང་གི་མཐུས་ཏེ་རང་བྱུང་ནི་དེའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རང་བྱུང་ཡང་གཉིས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་རྣམས་ལ་ལ་དག །བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཚིག་གྱུར་ཀྱང་། །ནམ་མཁའ་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་དུས་རིང་མོར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་གདམས་ངག་གོམས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་སློབ་དཔོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེས་པས་རང་བྱུང་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ། ཉེར་འགྲོ་ང་མི་" སངས་རྒྱས་ཏེ། །ང་ལ་སློབ་དཔོན་སུ་ཡང་མེད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཤད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པས་འདིར་གཉིས་པ་གཟུང་ངོ་། །

བཞི་པ་(དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ།

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་ཏེ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པར་རྫོགས་པར་ཏེ་ཡང་དག་པར་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་ན་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རང་བྱུང་དུ་དང་ཤེས་བྱ་སྣ་ཚོགས་མ་འདྲེས་པར་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་མར་བཞག་སྟེ་ཁྱད་པར་འདི་ལས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་སོ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དེ་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའམ་དེ་དག་གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པར་རང་བྱུང་དང་། དེ་གང་གི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་ཐ་མ་སྟེ་དེ་ལྟར་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྟོབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཅུ་ནས་རྣམ་པ་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། གྲངས་ཀྱིས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་གིས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་དག་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཉེར་

བདུན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི། ཟག་པ་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ། །ལམ་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྔར་བསྟན་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒོམ་པ་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་གི་ཐེལ་གྱིས་གནོན་པ་ཙམ་བྱེད་པས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །དེ་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་ཚེ་ནི་ཉོན་མོངས་རྣམས་མདའ་དྲུག་དང་འདྲ་བར་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཟག་མེད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྒོམ་པ་ན་ཟག་མེད་དང་ཟག་བཅས་སུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ནི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འགོག་པ་དང་དེར་སྐྱེ་བ་འཛིན་པ་ལྟར་ལེན་པས་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་མི་སྤོང་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྒོམ་པ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་ཡིན་པས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་སོ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་ཏེ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཤིན་ཏུ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་ཟག་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཁོ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཟག་བཅས་སུ་འཛོག་ཚུལ་དེས་ཟག་མེད་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །འདི་ལ་ཉི་སྣང་དུ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཟག་བཅས་སུ་གསུངས་པས་ཟག་བཅས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ལ་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་ཟག་བཅས་ཀྱང་མཚན་ཉིད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་བརྒྱ་དང་བཅུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི་ཡང་དག་པར་སོགས་སོ། །དོན་བསྡུ་འདི་ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྣམ་པ་སྤྱིའི་གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྡུའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་ལ། རྟོགས་དཀར་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་རང་བཞིན་དང་གྲངས་དེ་ལ་ཞེས་འདི་དང་འོག་གི་སྤྱི་གྲངས་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་གྲངས་ཀྱི་དོན་བསྡུར་བཤད་པས་རྣམ་པ་སྤྱིའི་དོན་བསྡུར་འཐད་དོ། །དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམ་གྱི་དོན་བསྡུར་བྱས་ན་ཟག་མེད་ཁོ་ན་དང་གཉིས་ཀ་སོགས་སུ་

བཤད་པའི་ཚུལ་མི་" འགྲིག་པས་རང་རང་གི་ཤེས་རྣམ་ལ་གཟུང་དགོས་ལ། འོན་ཀྱང་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་དང་སོ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དོན་རྣམ་སོ་བདུན་དང་སོ་བཞིར་འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཟག་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་བསྡུར་འགྱུར་རོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ཉེར་བདུན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རྣམ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཀའི་ཡིན་ན། དེའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོན་པ་ལ་མི་རིགས་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རང་རྒྱལ་དེས་བསྡུས་པ་ཙམ་ཞིག་གསུང་ཅི་དགོས་ཤེ་ན། བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྫས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། བྱང་སེམས་ལ་ནི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཁྲངས་ཀྱིས་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་རྣམ་པ་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གསུམ་ཡོད་དོ།།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པ་རྣམས་སོགས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་དུ་རྩ་བར། ལྔ་དང་བཅོ་ལྔ་ཞེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་བརྗོད་ནས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ལ་དུས་སུ་འབྱུལ་བ་འགོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་མ་བགྲངས་པར་རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི། མདོ་དང་ཉི་སྣང་གི་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་ངེས་པས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཚིག་རང་དགར་ཕྱི་བའོ། །

གཉིས་པ་(སྦྱོར་བ་པོ་གང་ཟག་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་བསྒོམ་དགོས་ན་དེ་དག་ཀྱང་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་པར་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་སྦྱོར་བ་པོ།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པའི་འོག་ཏུ་ཡུམ་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྣོད་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་གསུངས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པས་མཆོག་མ་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་པ་ནི་བསྒོམས་པས་བྱུང་བར་བྱ་བས་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་དག་གིས་རྣམ་པ་རྣམས་སྒོམ་དགོས་ན་སྦྱོར་བ་དེ་དག་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་མེད་པར་བརྗོད་མི་ནུས་པས་སོ། །ཀྱང་ནི་སྦྱོར་བ་མེད་པར་རྣམ་པ་སྒོམ་མི་ནུས་པར་མ་ཟད་སྦྱོར་བ་པོ་མེད་ན་ཡང་སྦྱོར་བ་བརྗོད་མི་ནུས་

པའོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། རྣམ་པ་གསུངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྲིན་ལ་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་གང་གིས་ཐོས་པ་དེ་དག་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་པའོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ལ་བཞི། ཉན་པ། ལེན་པ། འཛིན་པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྒྱ་བ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན། །

དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་ཉན་པ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུམ་འདི་གཙོ་ཆེར་མཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པ་སྟེ་བསྐྱེད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་དེས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཡུམ་འདི་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པའོ། །གང་གི་རྣ་ལམ་དུ་གྲག་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྔར་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལེན་པ་)ནི།

རྒྱ་བ། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས། །

ལེན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི། །སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྙེན་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་བ་ནི་ཚིག་བློ་ལ་ལེན་པའི་སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷག་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །བཟུང་བཅངས་བཟླགས་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འཛིན་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་བསྙེན་བཀུར་ནས་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་འདྲི་བ་ནི་དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པའི་སྟོད་དེ། སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་དྲིས་ཡོངས་སུ་ཞུས་བསྙེན་ཅིང་བསྙེན་བཀུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་(ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་བསྙེན་ནས་སྦྱིན་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་སོགས་པས་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོད་དེ། སྔོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལས་སྦྱིན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་ལ་སྤྱད་པའོ། །དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བྱེ་བ་མང་པོ་ལས་ཡུམ་ལ་སྦྱར་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྦྱིར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན་ཅིང་སྤྱངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ལ་སོགས་པའི་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པ་དང་། ཟབ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་སྤྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་ནི། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། དོན་མི་བརྗེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྟོད་ཉིད་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་བཞེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བཞེད་དོ། །གང་ནས་འདས་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དགེ་རྩ་བསྐྱུན་ཅིང་སྤྱངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་བསོད་སྙོམས་ཕུལ་བས་དང་པོར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ས་བོན་ཐོབ་པ་དང་། སྦྱིར་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ལུས་ཀྱིས་བསྙོར་བ་དང་སོགས་པས་ངག་གིས་དོན་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པའི་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཞུས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲུང་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཞི་ག་ཡང་ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་རྣམས་ནི་འོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་པ་བརྒྱ་དོན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཅན་གྱི་ཡུམ་འདིའི་གཞུང་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་དང་དེའི་དོན་མི་བརྗེད་པ་དང་མཚན་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་བཞི་ཡིན་པར་རོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སོ། །འདིའི་ཡུམ་ལ་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཧེན་འདི་དག་གིས་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་དང་མདོའི་བརྗོད་བྱ་རྣམ་པར་འདུས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འགྲེལ་པ་གཞན་ལས་དང་པོ་ཉིད་ལ་བཤེས་གཉེན་སྦྱོར་རོ། །

གསུམ་པ་(སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་པོ་བསྟན་ནས་སྦྱོར་བ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་གནས་པ་དང་སྦྱོར་བ་ལགས་ཞེས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །
དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །
དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །
ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །
བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་མྱུར་བ་དང་། །གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །
ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ་མི་མཐོང་། །

གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མི་རྟོག །

འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་མཚམས་དང་བཅས། །

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོར་བ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞི་ཡོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་དག་གང་ན། གཟུགས་དང་སོགས་པས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེ་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་གསུངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་ལ་ཞེན་ནས་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་མི་སྦྱོར་བ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གཟུགས་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་དེ་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སྦྱོར་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་རོ། །གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཟབ་བོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཟུགས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཚད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། གཟུགས་ཚད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཚད་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་ལྔ་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བས་ནི་མིང་ལྔ་འཕངས་པ་དང་། དྲུག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ལ་ཕྱིར་གྱི་སྒྲ་སྦྱོར་བ་ནི་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་མཚོན་པ་ཡིན་པས་དོན་བཅུ་གཉིས་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མདོ་ལས་གཟུགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་ཅེས་བྱ་བར་མི་སྤྱོད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པར་གསུངས་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གི་ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་དེ་དག་མིན་པར་གསུངས་པ་ཚན་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་དེ་གསུམ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་གསུངས་པར་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རོ། །གཞན་ཡང་སྦྱོར

བ་དེ་གསུམ་ཟབ་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་དབང་དུ་མཛད་པར་ཉེ་སྣང་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ནི། གཞི་ལམ་རྣམ་པའི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་མི་སྐྲག་པ་སྐྱེ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་གསུམ་དང་སྦྱར་བ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་རིམ་པ་ལྟར་ཐ་མལ་བའི་བློ་ལས་ཟབ་པ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་སྟེ་བྱང་ཆུབ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་པའོ། །ཤཱ་རིའི་པས་ཐ་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྨྲ་ཁོང་ནས་བརྟོན་ཏེ་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་ཅེས་པ་དང་སྦྱར་ནས་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་པ་གསུམ་ལ་སྤྱོད་པ་བཀག་པ་གསུམ་ཡང་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་ཉེར་གསུམ་དུ་བྱེད་དེ། སྤར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་དྲངས་པའི་མདོའི་དོན་དུ་བཞེད་དོ། །

འབད་པའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངང་བར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་འགྱུར་དུ་མཆི་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ཡུམ་ཟབ་མོ་ཐོས་པ་ན་སྐྲག་སྟེ་སྤངས་པས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་སོག་” པས་ཚོགས་ཆེན་པོ་དང་ཡུན་རིང་པོ་དགོས་པའོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་མི་དངང་བ་སོགས་དང་ལྡན་ཞིང་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་འཐོབ་པས་ལུང་བསྟན་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཐོས་ནས་དངང་བར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར། ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པས་ཟིན་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་དེ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་གྱི་རྟོགས་པ་རང་ལ་བྱུང་བ་དེ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡུམ་འདི་བདག་ཉིད་ལ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་འཛིན་པར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་

པར་འགྱུར་བའམ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྨོན་བ་ནི། བྱང་ཆེན་ངེས་དེ་སླན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སས་འདྲིགས་པར་མི་བགྱིའོ་ཞེས་སྐྱེས་བུ་འབྲོག་དགོན་པ་དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་ནས་བྱུང་བས་གྲོང་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མཐོང་བ་ན་ཆོམ་རྐུན་སོགས་ཀྱི་འདྲིགས་པ་མེད་པའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །ཡུམ་འཛིན་པ་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཉེ་བ་བར་ཆད་མེད་པ་དང་བཅས་པའི་སྨོན་བ་ནི། མི་ཞིག་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ནི་ལྟ་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཡིས། །གལ་ཏེ་ཤིང་དང་ནགས་ཚལ་རི་མཐོང་ད་དུང་རིང་། །ཅི་སྟེ་རྟགས་མ་མཐོང་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ནི། །ཉེ་བར་གྱུར་ཏོ་སྙམ་སྟེ་དེ་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ནི་རི་ཤིང་གི་མཚན་མ་དང་འདྲ་བའི་མཐོང་སྣང་གི་རྟོགས་པ་རགས་པ་རྣམས་ཆོས་མཆོག་ཏུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་འདྲ་བའི་མཐོང་ལམ་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་ཤེས་པའོ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བའི་སྨོན་བ་ནི། དཔྱིད་དུས་བཟང་ལ་སྡོང་པོ་ལོ་མ་ལྷགས་གྱུར་ན། །ཡལ་གས་རིང་པོར་མི་ཐོགས་ལོ་འབྲས་མེ་ཏོག་སྐྱུན། །ཞེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་འདི་སུ་ཡི་ལག་ཐོབ་པ། །རིང་པོར་མི་ཐོགས་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ། །ཅེས་ཏེ་ལོ་འདབ་རྙིང་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་མཆོག་ཕྱིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་སྤངས་ནས། ལོ་འདབ་གསར་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་ཤེས་པའོ། །རྫོགས་བྱང་དུ་མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་པའི་སྨོན་བ་ནི། དཔེར་ན་བུད་མེད་སྦྲུམ་གང་སྡུག་བསྔལ་ཉེར་གྱུར་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཅེས་བྱ། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་ཤེས་རབ་ཉན། །དགའ་དང་འདུན་པ་སྐྱེད་པས་མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་རེག །ཅེས་སོ། །སྐྱེ་བོ་ལ་ཕན་བདེའི་ཕྱིར་དུ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞིང་”བསྐུལ་བའི་གཞན་དོན་གྱི་སྨོན་བ་ནི། བདག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ལ་གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་ཡང་དག་པར་སྐུལ་ལོ་ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་མཐོང་བའི་སྨོན་བ་ནི། བྱང་ཆེ་ནམ་གཟུགས་ཀྱི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་

དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་འཕེལ་བ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆེན་གྱི་ཡུམ་
སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འབྲིབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཆོས་དཀར་པོའི་ལས་
དང་ཆོས་མིན་ནག་པོའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་ཆོས་
ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བ་མི་རློམ་པའི་
སྦྱོར་བ་ནི། བྱང་ཆེ་གལ་ཏེ་གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད། ཚོར་
བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ན་
ཡུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་མཚན་
མ་དང་དེའི་ངོ་བོར་མི་ཞེན་པ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ། བྱང་ཆེ་གཟུགས་སུ་མི་རྟོག་
རྣམ་པར་མི་རྟོག གཟུགས་ཀྱི་མཚན་མར་དང་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་ཅེས་སོ། །ཤཱཀྱ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སོགས་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་དང་མཚན་མ་
སོགས་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པར་བཤད་དོ། །འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དྲུག་གཞན་ལ་སྦྱིན་པའི་སྦྱོར་བ་ནི།
ཡུམ་ནི་རིན་པོ་ཆེའི་ཕུང་པོ་སྟེ། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་
བུ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་དང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་དང་། རང་བྱང་ཆུབ་ཉིད་དང་། བླ་ན་
མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །གནས་
ངན་ལེན་ཐྲ་མོ་དག་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཡུམ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕུང་
པོ་ལགས་སོ་ཞེས་སོ། །རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བར་བར་ཆད་མེད་པས་ཞག་ནས་ལོའི་བར་གྱིས་
འདྲི་བ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་མི་གཏོང་བ། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཟླ་བ་གཅིག་གིས་
བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་བཅང་བར་བྱ་བ་དང་བཀླག་པར་བྱ་བ་དང་ཁ་ཏོན་དུ་བྱ་བ་དང་།
ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་བསྒོམ་པར་བྱ་ནའང་དེས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་པར་བྱ་བར་འགྱུར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ལོའི་བར་གྱིས་བསྒོམ་པར་བྱ་ནའང་དེས་དེ་བཞིན་དུ་བསྒོམ་

པར་བྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡོ་བྱད་ཆད[༧]མ་སློས་པ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་དུས་ཚིགས་ སྐོགས[༨]པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལོ་ཉིད་སླར་འཁོར་བས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་དང་། ཁྱད་པར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་གནས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་མི་སྦྱོར་བ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། མི་སྦྱོར་བ་དང་། ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལྔ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་བ་དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྔའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་ནས་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་ཐུག་པ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་གང་ན། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ་ཞེན་ནས་གནས་བྱར་མི་བདེན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་དེའི་མིང་ནི་དང་པོའོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་ཞེན་ནས་མི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་དོན་དེའི་མིང་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། གནས་པ་དང་སྦྱོར་བྱར་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་དཔྱད་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པས་གནས་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་གྲངས་སུ་ན་གཟུགས་སོགས་སྦྱོར་བྱའི་གནས་སུ་མེད་པ་དང་། དེར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་མདོའི་དོན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་དང་། ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དོན་དེའི་མིང་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཕྱི་མ་གསུམ་མོ། །ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་གནས་པ་མི་དམིགས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་

རྟོག་པ་མེད་པ་དང་མཐའ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ཞེས་ཟབ་སོགས་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་བའི་དགོངས་པ་ནི། གཞི་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་ཡིན་ཡང་དོན་དམ་པར་གནས་བྱར་མེད་པ་དང་ལམ་དྲི་མ་དང་བཅས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཚད་ཆད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་རྟོགས་ཞེས་པ་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱན་སྣང་མ་མཐོང་བར་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ལྔ་གསུངས་པ་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པར་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་བསྒོམས་ན་ཟབ་པ་སོགས་གསུམ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སྐྱེའི་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་གང་གི་ཚེ་ཟབ་པོ་སྙམ་དུ་ཡང་རྣལ་འབྱོར་དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་མི་གནས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་དང་གནས་པ་བཀག་པས་ཟབ་མོའི་སྦྱོར་བའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཏིང་དཔག་བཀའ་བ་དང་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བའི་དོན་དག་ཀྱང་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྲག་པ་དང་མི་སྐྲག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སྤོང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆོས་སྒོམ་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་གྱི་རྟེན་ཉིད་དང་། འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་སྐོར་བ་དང་། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མི་མཐོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཁམས་སུ་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་དང་། དེའི་མཚན་མ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་དང་པོ་མཐོང་བ་དང་། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ལོ་སྐོར་དུ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་མི་འདོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དང་། འཕེལ་བ་དང་། འགྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ས་མཚམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་གྱི་ཐབས་ངེས་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་བཅོ་ལྔའོ། །དེ་དག་གང་ན་ཤེར་ཕྱིན་ཟབ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཚད་མེད་པ་གསུམ་ལ་སྐྲག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་སོགས་པས་དངང་བ་ཀུན་ཏུ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པ་དེའི་མིང་ནི་ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ལས་དང་པོ་པའི་སར་བཞེད་པས་ཚོགས་ལམ་ནས་བཞག་ལ། དེ་ཡང་དེ་ལ་དབང་པོ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བརྟུལ་པོ་འབའ་ཞིག་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་འགལ་ཟླ་སྐྲག་པ་དེ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་འདིས་ཚོགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་ལ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་བླག་ཏུ་འཐོབ་བོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་ཞེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུལ་གསུམ་རྟོགས་པ་ནི་བདུན་པ་ནས་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནས་མིང་ནིའི་བར་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མཇུག་དང་། སྦྱོར་བ་ཞེས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་ཞིང་སོགས་ནི་མཐའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེར་ཕྱིན་ནི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་མི་སྐྲག་མི་དངང་ཀུན་ཏུ་མི་སྐྲག་པ་ནི་ལུང་བསྟན་པ་འཐོབ་པ་དང་། འདི་ཚོགས་ལམ་པ་དབང་རྣོན་དང་རྡོད་ནས་ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད། །ཅེས་སོ། །ཡུམ་ཐོས་ནས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་དང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དང་། འདི་རྩེ་མོ་ནས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་

དང་། །ཞེས་སོ། འགལ་རྐྱེན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སོ་གཉིས་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྐྱེན་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེད་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། འདི་བཟོད་པ་ནས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ཞེས་སོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཏུ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་སྒོམ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དེ་འཛིན་འཆང་སོགས་བྱེད་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་པ་དང་། འདི་ཆོས་མཆོག་ནས་ཏེ་མཐོང་ལམ་ལ་བར་མ་ཆད་དུ་སྦྱོར་བས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། དེ་ཕྱིན་གྱི་ཟག་མེད་སྐྱེད་པའི་རྟེན་ནི་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བ་དང་། འདི་མཐོང་ལམ་ནས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཉེ་བར་དང་ཞེས་དང་། ཟག་མེད་གསར་པར་བཤད་པས་སོ། །སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་ནི་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། འདི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། ས་བདུན་རྗེས་འབྲལ་དྲི་མ་རྣམས། །མངལ་སྦུབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྦུབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན། །ཞེས་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་བཅའ་བར་ཉེ་བའི་མངལ་སྦུབས་ལྟ་བུ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མངལ་སྦུབས་ལས་གྲོལ་བ་བཙས་པའི་གནས་སྐབས་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་། འདི་མདོ་ལས་སྦྲུམ་མ་བཙའ་བར་ཉེ་བའི་དཔེས་གསུངས་པས་སོ། །སྔ་མར་ས་དང་པོ་བཤད་ཀྱང་འདིར་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་དེ་ལ་བཤད་ཟིན་པས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པ་ནི། གཞན་གྱི་དོན་དང་། ཡོན་སྐྱོན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་མཐོང་ཡང་ཆོས་ཉིད་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་དང་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་སོགས་མི་མཐོང་བ་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པ་དང་། འདོད་ཁམས་དང་ཁམས་གཉིས་དེ་དག་སོགས་གསུམ་དུས་གསུམ་སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་དང་། སོགས་པས་ཁམས་གསུམ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་དང་། གཟུགས་དང་སོགས་པས་ཚོར་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་དང་། གཞལ་བསམ་དུ་མེད་པས་ཞེན་པའི་རློམ་པ་མེད་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་འགོག

པ་དང་འབྲས་བུ་གཟུགས་དང་གཟུགས་དེའི་མཚན་མ་རྒྱུ་དང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་དང་ཚོར་སོགས་ཀྱི་ཡང་དེ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །རྣམ་གྲངས་སུ་ནི་འདི་དག་གཟུགས་སོ་ཞེས་སྤྱི་ཙམ་དུ་དང་། འདི་དག་གཟུགས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་མཚན་མ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དུ་དང་། འདི་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཞེས་མཚན་གཞིར་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལྟར་གཞན་དོན་བྱེད་པ་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་རྟོགས་པ། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པ། ཆོས་ཉིད་དུ་མི་ཧློམ་པ། ཆོས་ཅན་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཆ་ནས་སྤྱར་བཞག་པ་དེ་ས་”བརྒྱད་པ་ནས་ཏེ། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཀུན་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བར་གསུངས་ཤིང་། བྲི་འཕེལ་མེད་པའི་དོན་དང་རྣམ་པ་མི་རྟོག་པ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ལྷག་མ་རྣམས་མཐོང་བ་སྐྱེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པ་དང་། འདི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱང་དགུ་པ་ནས་སོ་སོ་རིག་བཞི་ཐོབ་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པས་གཙོ་བོ་དེ་ལ་བཞག་གོ །གཟུགས་དང་ཚོར་བ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པར་བསྒོམས་པས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། འདི་ས་བཅུ་པ་ནས་ཏེ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཐུག་པ་ཞེས་གསུངས་ལ་སྤྱ་མ་རྣམས་མཐར་མ་ཐུག་ཅིང་སངས་རྒྱས་སར་སྦྱོར་བ་མེད་པས་སོ། །ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་ལོ་སྐོར་དུ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་ཏུ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་ནི་ས་མཚམས་ལའམ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའོ། །འདི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཏེ་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནི་དེ་ལྟར་ས་མཚམས་ཀྱིས་ཕྱེ་ནས་བྱེད་མི་དགོས་པས་སོ། །འདི་ནི་སྦྱོར་བ་བཅུ་བཞིའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྔ་ཡང་དག་པ་ཡིན་མིན་དུ་སྐྱེས་པའི་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔ་སྟེ་སྤྱིར་ན་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུའོ། །དེས་ན་སྦྱོར་ལམ་དུ་བཞག་པ་བཞི་ལ་ལུང་བསྟན་མ་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལ་ཉེ་བར་གསུངས་པས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་དག་འཇོག་པ་མི་འཐད་ལ། བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་མཐོང་ལམ་ནས་བཞག་ཅིང་སྦྱོར་

ལམ་དུ་སྐྱེ་མེད་གསུམ་ལ་སྒོམ་བྱུང་གི་ངེས་པ་ཐོབ་པས་མི་སྐྲག་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཀྱི་མཁས་པ་འབྲི་ཨར་གྱིས་བཙོ་ལྔའི་ས་མཚམས་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ཉིད་རིགས་སོ། །བུད་རྡ་ཕྲིས་ས་མཚམས་དེ་ལྟར་བྱས་པར་འཆད་པ་ནི་དེའི་འགྲེལ་པ་ན་མེད་ལ་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་ནའང་ཉེ་ཤུ་པ་གནས་སྐབས་སུ་བྱེད་པ་ནི་བུད་རྡ་ཕྲིའི་ནོར་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །

གཉིས་པ་(ཁྱད་པར་དཔྱད་པ་)ནི། སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་རྒྱན་སྣང་ལས། འདི་ལྟར་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་གནས་པ་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་ཟབ་པ་ཉིད་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་དང་ཚད་མེད་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ལས་དང་པོ་པས་ནི་ཚེགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་བོ། །དེ་ལས་གཞན་པས་ནི་ལུང་བསྟན་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་ཞིང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་འགྱུར་བ་དང་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་འཕེལ་བ་མེད་པ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་དང་། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི། འབྲས་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྦྱིན་པས་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྔ་མ་ཁོ་ནར་ལོ་སྐོར་གྱི་སྦྱོར་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་ཡིན་པས། སྦྱོར་བའི་གོ་རིམ་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མངོན་རྟོགས་ཀྱིས་ཕྱེ་བ་ནི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱེ་རིམ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་དང་པོ་ལྔ་དྲུག་པའི་གོང་དུ་སྐྱེས་པར་མི་བཟུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་དྲུག་པ་ལས་དང་པོ་བའི་སྦྱོར་བར་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་སྔ་མ་ལྔས་སྦྱིར་སྦྱོར་བ་སྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་སྐྱེད་པ་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་མ་ཞེན་པ་དགོས་པས་དང་པོ་གཉིས་དང་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་འབྱུང་བར་དེ་ནས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏོ། །ས་མཚམས་

ལ་ཡང་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱིས་དེ་ལ་དང་པོ་ལྔ་ནི། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་ལ། བཅོ་ལྔ་ནི་སྦྱོར་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་བསྡུས་སོ། །ཞེས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ཡང་སྦྱོར་བ་ནི་ཉི་ཤུ་ཞེས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཆར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་སྤྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྦྱོར་ལམ་ལ་བཞག་པ་གཉིས་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སླ་ལ། ཤེར་འབྱུང་གིས་དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གཅིག་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་རིམ་པས་དགུ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་གསུམ་དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ལ་གཉིས་ཏེ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་པས་ལམ་ལྔ་བསྡུས་པའི་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐོང་ལམ་དུ་དྲུག་པ་དང་སྒོམ་ལམ་དུ་ཟག་མེད་གསར་པ་དང་རྒྱུན་མཐར་ས་མཚམས་བཞག་པ་ཆེར་ནོར་རོ། །སྔ་མ་རྣམས་རང་བཞིན་ལྔ་གནས་སྐབས་བཅུ་བཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉི་ཤུ་པར་འཛོག་པ་ཡང་བརྟགས་ན་མི་འཐད་དེ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་ལྔའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ན་དྲུག་པར་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི་སྦྱོར་བར་གསུངས་པ་དང་ཡུམ་ལ་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བས་སོ། །རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་སུ་ཞེན་པ་འགོག་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན་དང་པོ་གཉིས་རང་བཞིན་དང་ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ་གྱིས་ཡིན་ན་དེ་འོག་གསུམ་རང་བཞིན་དུ་བཞག་དགོས་པས་སོ། །

བཞི་པ་(སྦྱོར་བའི་སྟོན་འགྲོའི་ཆོས་)ལ་བཞི། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། དོར་བྱ་སྐྱོན། ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་བཏང་ན་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན།

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོར་བའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་དུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྔ་ཞེས་པ་སྔོན་དུ་བཏང་ན་དེའི་རྒྱུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། སྦྱོར་བ་ཐ་མའི་ཚེ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་བདུད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱ་

མི་ནུས་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་གང་གི་མཐུ་ཡིན་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞི་འོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་གང་ན། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་སོགས་པས་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་རོ། །དེ་ལ་བཅུ་གསུམ་གྱི་མིང་རྩ་བར་མ་བྱུང་ཡང་འཕགས་པས་མདོའི་དོན་བླངས་ནས་མིང་འདོགས་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྲང་ངོ་། །འདི་དག་ལམ་གང་ན་ཡོད་པ་ལ་ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་ནི། བཞི་སྦྱོར་ལམ་དེ་ནས་བཅུ་ས་བཅུ་ལ་འཇོག་པར་འདོད་པ་ནི་བཅུ་[7]བཞིའི་གྲངས་སྒྲིག་པ་ཙམ་ཞེས་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མི་སྣང་ངོ་། །འོན་ཀྱང་ཚིག་གསལ་ལས། ཡོན་ཏན་འདི་དག་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བརྩམས་ཏེ་ལྷན་མོད་ཀྱི་ལེགས་པར་འགྱུར་བ་ནི་དྲོད་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་སྐྱོན་རྣམས་སྦྱོར་བ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པ་ལ་བསམས་ནས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཉི་སྣང་ལས། སྦྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་བཤད་ཟིན་ཏོ་ཞེས་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་ཡང་ཕན་ཡོན་དུ་བཞེད་པས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ནུས་[3]པ་དང་ནུས་པ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་នོ། །

གཉིས་[3]པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། ཡུལ་དཔྱད་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་དང་། སྨྲ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དང་། མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྐྱེ་བ་དང་། དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་

སྒྲུབ་པ་དང༌། ངེས་པར་འབྱོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཏེ། ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང༌། དགོངས་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང༌། ཉེ་བར་གྱུར་བ་དང༌། ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང༌། བྱ་བ་བྱེད་པ་དང༌། གཉེན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང༌། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་དང༌། གྲོགས་མཛད་པ་དང༌། དགའ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དང༌། དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང༌། ཆོས་ཟབ་མོ་མངོན་པར་འདོད་པ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཚང་བ་རྙེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང༌། རྗེས་སུ་བསླབ་པར་བྱ་བས་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་དེ་ལ་ནི་བཅུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་བཅུ་གསུམ་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་རིགས་བྱིན་གྱིས་སྦྱར་བ་མི་འཐད་པར་བྱས་ནས་མིང་དོན་དང་སྡུ་མ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་སྦྱོར་བའི་འབྲས་ཕྱོག་ཏུ་འདོད་ལ། ཁ་ཅིག་སྡུ་མ་འབྲས་བུ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་རྒྱུར་བྱས་ནས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞིར་སོ་སོར་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་མ་བཅུ་བཞི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་ཞེས་གང་ཟག་གི་འབྲས་ཕྱོག་ཏུ་བཤད་ཅིང་དང་པོ་གཉིས་ལྷ་བུ་མིང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་བཞི་པ་ལྟ་བུ་མིང་དོན་གོ་བཟློག་པ་ཡང་སྣང་བ་དང༌། འགྲེལ་པར་སྔ་མ་བཅུ་བཞི་ཉིད་ཀྱི་མཐར་ཡོན་ཏན་སྦྱར་བས་འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དུ་བྱས་ན་ཡོན་ཏན་བཅུ་བཞི་མ་ངེས་པར་འགྱུར་ལ་འདོད་ན། སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུ་སོགས་སུ་ཡང་མ་ངེས་པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་བགྲང་རྒྱུ་ནི་དང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ་དེ་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་སློམ་མཁན་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སོགས་འོག་མ་བཅུ་བཞི་པོ་དེ་དག་འབྱུང་བར་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ལ་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས་ཞེས་པ་སྟེ། སྟོམ་པ་བསྡུང་མཁན་ལ་མངོན་མཐོ་

དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བས་དེ་གཉིས་སྟོན་པའི་ཡང་ཕན་ཡོན་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་འོག་མ་རྣམས་ཐོབ་པས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་འབྱུང་ཞིང་ལྡན་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་ཚུལ་འདི་རིག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པོ་དེ་གང་ན། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ནི་དང་པོ་སྟེ། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་དང་སྟོན་པ་དང་འཆང་བ་དང་ཀློག་པ་དང་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། སྒོམ་པ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐུས་བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་གྱིས་བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཤཱ་རིའི་བུ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་སྙེད་ཀྱང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འབྲི་བ་ནས་སྒོམ་པ་ལ་དགོངས་པ་མཛད་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པ་ནི་གཉིས་པ་དང་། སྐུ་མའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ནི་སྦྱོར་བའི་ནུས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་དཔེར་ན་དགྲའི་མཚོན་བཅག་པ་དང་། གཉེན་ལ་གོ་བསྐོན་པ་དང་། ལག་ཏུ་མཚོན་ཆ་གཏད་དེ་དཔའ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ནི་བཞི་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་སོགས་པས་བདེ་འགྲོར་སྐྱེ་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་འཆང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་ཆེ་བ་སྨྱུ་ངན་ལས་འདས་རྗེས་སུ་ཡང་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཆེ་བ་ནི་ལྔ་པ་དང་། བར་ཏ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཡུམ་དར་བར་དབྱུད་པའི་གནས་སུ་ཡུམ་འབྲི་བ་སོགས་ནི་དྲུག་པའོ། །འདིར་མདོ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་ཡུམ་འདི་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་དེ་ནས་ཡུལ་བར་ཏ་ནི་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་དར་བར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་

མདོ་དག་ལས། ལྷ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལྷོ་ཕྱོགས་ནི་ཨོད་དྲའི་ཡུལ་དང་། སེང་ག྄ལའི་གླིང་ལ་སོགས་པའོ། །བར་ཏ་ནི་ལྷོ་བྱང་གཉིས་ཀྱི་བར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་དབུས་སོ། །བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་བོད་ཡུལ་ཡན་ཆད་ཨུ་རྒྱན་དང་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་མན་ཆད་དོ། །ལྷོ་བྱང་ནི་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་ལྟོས་ནས་འཇོག་པར་འདོད་དོ། །གཞན་ནི་བར་ཏ་ནི་ནི་ཤར་ཕྱོགས་དང་བྱང་གི་ཕྱོགས་རྒྱ་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཆད་དོ། །ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདས་ནས་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་ཡུམ་དར་བར་བྱས་པས་དང་པོར་དེར་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་དང་དེ་ནས་རྒྱ་དང་བོད་ལ་སོགས་པར་དར་བའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པ་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པ་ལ་ཕྱེད་ཕྱེད་དུ་བྱས་པས་ལྔ་བརྒྱ་པ་ཐྲག་བཅུའོ། །དེ་རེ་རེ་ལ་ལེའུ་རེ་རེར་བྱས་པས་བཅུ་སྟེ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ལུང་གི་ལེའུ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། མངོན་པར་མདོ་སྡེ་འདུལ་བའི་ལེའུ་གསུམ་སྟེ་དགུ་དང་། རྟགས་ཙམ་གྱི་ལེའུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཚད་ལོ་བརྒྱ་ཐུབ་པ་ན་ལྔ་བཅུ་པ་གཉིས་ལས་སྔ་མ་ལ་ནི་གཟུགས་སྟོབས་ཤེས་རབ་སོགས་འཕེལ་ལ། ཕྱི་མ་ལ་ནི་དེ་དག་འགྲིབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་མཐའ་བསྟན་པ་འགྲིབ་པའི་དུས་ཀྱང་ལྔ་བཅུ་པ་ཕྱི་མ་དང་འདྲ་བས་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ཞེས་གདགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ལྔ་སྟོང་ལས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནི་གནས་པ་དང་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ནི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཡིན་པས་དེ་གནས་དུས་ལ་མི་བགྲང་ངོ་། །དེས་ན་ལྔ་བརྒྱ་ཐ་མ་ནི་དེ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ལ་མི་ཟེར་གྱི་འགྲིབ་པའི་དུས་ཙམ་ལའོ་ཞེས་འདོད་ལ། དེ་ཡང་ཞི་བ་འཚོའི་བཞེད་པ་སྟེ། གནོད་འཇོམས་ཆེ་བར། དེ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་གནས་པའི་དུས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱར་འགྱུར་ཏེ་ཊཱི་ཀ་འདི་དང་འགལ་བར་སྣང་བ་ཤཱན་ཏ་ར་ཀྵི་ཏའི་བསམ་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལེའུ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལེའུའི་བར་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་བསམས་པ་ཡིན་ཏེ། འཆད་པའི་ལུགས་ལ་ལ་ཇི་སྐད་ལ་ལ་ཇི་སྐད་དུ་འཆད་དེ། སྔོར་ལོ་ལྔ་

སྟོང་མཐུན་ནོ་ཞེས་རང་ལུགས་དང་གཞན་ལུགས་གཉིས་བྱས་སོ། །འདིའི་རང་ལུགས་དང་མན་ངག་རྗེས་འབྲང་མཐུན་ལ། ཤཱཀྱ་པས་ཀྱང་ལོ་ལྔ་སྟོང་གནས་པར་བཤད་དོ། །གནོད་འཇོམས་ཚུང་བར་ལྔ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་རྒྱུན་ཞུགས་གཉིས་ཀ་འཛིན་ལ་མིང་འདོགས་ཀྱང་དང་པོ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་གཉིས་ཐོབ་པ་མང་བས་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་མང་བའི་ཚིགས་དང་། དེ་ནས་གསུམ་ལ་ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཤེས་རབ་སྒོམ་པ་དང་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མང་བས་སྒྲུབ་པ་དང་ལྡན་པའི་དུས་ཚིགས་དང་། དེ་ནས་གསུམ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་དར་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་བརྟེན་ཞིང་ལུང་ལ་སྦྱོད་པ་མང་བས་ལུང་གི་ཚིགས་དང་། ཐ་མ་ལ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཡང་བཅན་པར་མི་བྱེད་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱང་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་ཉམས་འོག་ཏུ་མ་ཆུད་པར་མཚན་མ་ཙམ་ཞིག་སྤྱོད་པ་མང་བས་མཚན་མ་ཙམ་གྱི་ཚིགས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །གཞན་ཡང་མདོ་ལས། ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་ཅི་ཙམ་འབྱུང་དྲིས་པའི་ལན་དུ། དེར་བྱང་སེམས་མང་དུ་འབྱུང་མོད་ཀྱི་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འཛིན་པ་ནས་སྒོམ་པའི་བར་ནི་ཉུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་མང་ཡང་དེར་བཤད་པའི་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ལ་མོས་པ་ཉུང་བར་འཆད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མེད་”བར་སྣང་ངོ་། །ཕྱིན་དྲུག་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནི་བདུན་པ་དང་། ཚེ་འཕོས་ནས་ཀྱང་རྫོགས་བྱང་ལས་བརྩམས་པའི་གཏམ་སྐྱེ་མེད་སྨྲ་བའི་སྐྱེ་བུ་ཉིད་ནི་བརྒྱད་པ་དང་། བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ལས་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ནི་དགུ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྦྱིན་སོགས་སྐྱེ་བ་ནི་བཅུ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པ་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཚང་རྒྱ་བ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བདོག

པ་འབྲས་བཅས་སྟེར་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། ཚེ་བརྗེས་ཀྱང་ཡུམ་ངེས་པར་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་རྣམས་ཏེའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བར་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །སྨོན་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་དེ་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྨོན་བ་སྨོམ་པའི་སྐབས་སུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྱར་རོ། །བདུད་ཀྱི་མཐུ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་སྨོན་བ་ཡུམ་ལ་སྐྲག་སོགས་དང་བྲལ་བ་སྒོམ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་སྨོན་བ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་འབྱུང་ཞིང་འཐོབ་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཕར་ཕྱིན་འོག་མ་རྣམས་ཀྱིའང་མཐར་རོ། །

སྨོན་བའི་ནུས་པ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དགོངས་པ་དང་། དེ་ཁྱད་པར་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་སྤྱན་རྣམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་པ་དང་། ཡུམ་བྲིས་ཏེ་བཅངས་ཤིང་མཆོད་པའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་གཏམ་བརྗོད་པ་རྟེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གྲོགས་དང་མགོན་མཛད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཚོལ་བའི་དགའ་བ་སྐྱབས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དང་བ། དགེ་བ་ལ་སེམས་འཇུག་པའི་མགུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྨོན་བ་སྒོམ་མཁན་དེའི་དམ་བཅས་པའི་ཚིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་སྒྲོག་ཆགས་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་དགོད་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁས་བླངས་པ་ལ་བསམ་པ་དག་པར་མཁྱེན་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་མཛད་པ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་མངོན་པར་འདོད་ཅིང་ལྷག་པར་མོས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ཚང་བར་རྟེད་པའི་སྔོན་གྱི་དགེ་རྩ་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་མི་འདོར་བའོ། །གྲངས་བཞིན་ནི་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རེ་རེ་ནས་རིམ་པ་བཞིན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་དང་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བའོ། །འོག་མ་འདི་དག་ལ་ཡོན་ཏན་དང་འབྱུང་ཞིང་ཞེས་དང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་འཐོབ་པ་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་ནི་གཞུང་གི་གཙོད་མཚམས་མ་དག་པའོ། །

གཉིས་པ་(དོར་བྱ་སྐྱོན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན།

གསེར་ཕྲེང་། ཡོན་ཏན་དེའི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་གསུངས་ཏེ། སྤང་བྱ་བདུད་ལས་གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྒོམས་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་གང་དག་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པས་སོ། །ཡང་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་བྲོད་པ་བསྐྱེད་ནས་སྒོམ་དགོས་པར་མ་ཟད་པའོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། ཡུམ་བསྒོམ་པ་ལ་བར་གཅོད་ཇི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞི་དང་དྲུག་ཏུ་བཅས་པ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །འདི་དག་ལམ་གང་དུ་ལྡན་པའི་ཚུལ་ནི། ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་སོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ལ་བཅུ་ཕྲག་རེ་རེ་ཆོས་མཆོག་ན་དྲུག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ངེས་པ་ལ་དེ་ལྟ་བུ་ག་ལ་ཡོད། ངེས་ན་ཚིག་གསལ་ལས། བར་ཆད་བྱེད་པའི་སྐྱོན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་ཕལ་པའི་བར་དུ་ལྡན་པར་བཞག་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྐྱོན་འདི་དག་ནི་ཕལ་ཆེར་ལས་དང་པོ་པའི་ས་དང་། སྦྱོར་བའི་ལམ་ལ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་ནི་རིམ་གྱིས་ལམ་གོང་མ་གོང་མ་ལ་ལྡན་ལ་སྐྱོན་ནི་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་ལ་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཚོགས་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་གཙོ་ཆེ་ལ། ཡ་མཐའ་ས་གཉིས་པ་ནས་བཤད་ཀྱང་ཕྲ་མོ་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་འབྱུང་སྲིད་པར་རྫི་ལམ་བསྟན་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་འདོར་བ་བདུན་ནི་ལས་དང་པོ་བ་ཁོ་ན་ལ་བཞག་གོ །འདི་དག་ཀྱང་ཁ་ཅིག་བདུད་ལས་མཚན་

ཉིད་པ་དང་ཁ་ཅིག་དེ་དང་འདྲ་བས་དང་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་བདུད་ཀྱིས་གླགས་རྙེད་པ་ལ་བསམས་ནས་བདུད་ལས་སུ་གསུངས་ཏེ། གནོད་འཇོམས་ཆུང་བར། དེ་ལ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་བདུད་ཉིད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་འདི་ལ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་དག་ཀུང་བདུད་ཀྱི་ལས་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་འཆད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་མིའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་སྐྱོན་ལས་བདུད་གླགས་ལྟ་ཞིང་བར་ཆད་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡང་བདུད་ཀྱི་ལས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྐབས་དང་སྦྱར་ཞིང་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བསལ་བྱ་སྐྱོན། སེལ་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུམ་ཤེས་པར་རྟུང་བའི་ཤེས་པ་སྲུན་འབྱིན་པས་སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་ཡོད་དོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྦྱོར་བ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་འགལ་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ་དང་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རང་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་གཅོད་དོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཚེགས་ཆེན་པོས་འཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་པ་ཏ་ཅང་མྱུར་བ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་དུས་སུ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚེགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་ཡུམ་ཤེས་པ་འཐོབ་ཅིང་དེས་སྐྱོ་བ་དང་། སྔོན་དང་ཕྱི་མཐའ་མ་བརྟགས་པར་ཡུམ་ཤེས་པའི་སྤོབས་པ་ཏ་ཅང་མྱུར་བ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་རློམ་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ནི་སྤོབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐྱོན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་ས་གཅོད་ལྟར་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྒོ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པས་བསྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ལུས་རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་ཀླལ་བ་ཏ་ཏ་ཞེས་པ་རྒོད་པ་ལུས་སམ་ལུས་དང་འབྲེལ་བས་གཞན་ལ་ཀུ་རེ་བྱེད་པའི་སྟེགས་བཞིན་དུ་འདྲི་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཏེ་དེའི་རྣམ་གཡེང་དང་། གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བདག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་ཡུམ་འདིའི་རོ་མི་སྙོང་ངོ་ཞེས་སྨན་ལས་ལངས་ནས་གུད་དུ་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཏེ་དེའི་གཡེང་བ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་ལུས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་གསུམ་གྱིས་འཆད་པ་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་པ་སེམས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་སོགས་པས་འཛིན་པ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་རོ། །འདི་དག་གི་གནས་ངན་ལེན་དུ་བཞག་པ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་པའོ། །

གསུམ་པ་(ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་བར་གཅོད་)ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་ཆེན་ལས་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་ཉིད་དང་། རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་། གྱ་ནོམ་པའི་རོ་མྱང་བ་ཉམས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པའི་མཆོག་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ཉམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཉམས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཙུ་ཚན་དང་པོའོ། །རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་ཉམས་པ་དང་། གོང་ན་མེད་པ་ཉམས་པ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཞུགས་པ་ལུང་མི་སྟོན་པས་ལུང་མ་བསྟན་པ་ན་བདག་ལུང་མ་བསྟན་ཏོ། །གང་དུ་སྐྱེས་པའི་གྲོང་ལ་སོགས་པ་མ་བརྗོད་དོ་སྙམ་པ་ཡུམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་མི་དད་ཅིང་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཆོས་སྤོང་བའི་རྒྱུ་དངོས་སོ། །འོག་མ་དྲུག་གིས་ཡུམ་དོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པར་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་ཙམ་མོ། །ཤིང་གི་རྩ་བ་དོར་ནས་ཡལ་ག་སོགས་ཚོལ་ན་

དེ་མི་འགྲུབ་པ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་རྩ་བ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་
བོར་ནས་ཡལ་ག་སོགས་ལྟ་བུའི་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡུམ་ལ་
མངོན་པར་ཞེན་པ་སྐྱེ་ཆེད་ཆེར་བྱེད་པ་ཉམས་པ་དང་། བཟང་མང་འོང་བའི་ཇོ་བོ་ལ་ཟན་སློང་བ་
དོར་ནས་མི་འོང་བའམ་ངན་ཙུང་ཙམ་ལས་མི་འོང་བའི་ལས་མི་ལ་སློང་བའི་ཁྱི་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་སྡེ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གྱ་ནོམ་པའི་རོ་
འབྲས་བུ་མཆོག་གི་བདེ་བ་སྨྱུང་བ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། སྡུ་མ་ནི་རྒྱུ་དང་འདི་འབྲས་བུ་ལས་ཉམས་
པའི་ལྡོག་པ་ནས་སོ། །གླང་པོ་རྙེད་པ་ན་དེའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་མི་བྱེད་པར་དེའི་རྗེས་ལས་
དེའི་མཚན་ཉིད་ཚོལ་བ་ལྟར་ཡུམ་ལས་ཐེག་ཆེན་མི་འཛིན་པར་དམན་སྡེ་ལས་དེ་འཛིན་པ་ཚོལ་
བ་ནི། དེ་ལས་དེ་རྙེད་པ་མི་སྲིད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་པ་མཆོག་ཐེག་ཆེན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་
པ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པའི་ལྡོག་པ་ནས་སོ། །ནོར་བུ་འདོད་པ་
འགའ་ཞིག་རྒྱ་མཚོ་མཐོང་ནས་དེ་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུ་དང་སྙོམ་པ་ན་དེས་ཆིམས་ནས་རྒྱ་མཚོར་མ་
ཞུགས་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནོར་བུ་ལས་མ་ཐོབ་པའི་ཉམས་པ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ཡུམ་དང་དམན་
སྡེ་སྙོམ་པ་ན་དེས་ཆིམ་སྟེ་ཡུམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ན་དེ་ལས་འདོད་པའི་དོན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པ་མི་
སྲིད་པས་རྟག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་མཁྱེན་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་རེ་རེའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱར་བ་ནི་
བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཚད་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་ཚད་
དང་མཉམ་པའི་ཁང་བཟང་བྱེད་འདོད་པའི་ཐུ་མཁན་ནམ་ཤིང་བཟོ་མཁན་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་
གྱི་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཁམས་སམ་
མཁར་གྱི་རྒྱལ་ཐྲན་མཐོང་ནས་འཁོར་བསྒྱུར་ཡང་འདི་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྨྲམ་པ་དང་། ཞག་དྲུག་
ཅུ་པའི་འབྲས་ཆེན་རྙེད་ནས་ཁ་ཟས་རོ་བརྒྱ་པ་འདོར་བ་དང་། ནོར་བུ་རིན་ཐང་མེད་པ་རྙེད་ནས་
ནོར་བུ་རིན་ཆུང་བ་དང་སྙོམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུམ་བོར་ནས་དམན་སྡེ་ལས་རྣམ་མཁྱེན་ཚོལ་བ་ནི།
གོང་ན་མེད་པ་ཆོས་ལོངས་སྐུ་ལ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་སྟེ། ཉམས་པ་དྲུག་ལས་དང་པོ་གཉིས་

ནི་ཐེག་དམན་གྱི་འབྲས་བུ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནས་གཅིག་དང་གསུམ་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་དང་རྣམ་མཁྱེན་དོན་དུ་གཉེར་ཡང་དེ་དག་ཡུམ་འདིའི་དོན་དང་དེ་ཁོ་ན་དེའི་རྒྱུར་མ་ཤེས་པ་ཡིན་པས། རྒྱུ་འབྲས་སྔ་མ་གཉིས་དང་འོག་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ལས་ཉམས་པ་མི་ནྱེས་པ་ནི་མདོའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལས་གཡེང་བའི་རྒྱུ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤོབས་པ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་འབྲི་བ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་བསྟི་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་མྱང་བ་དང་། ལམ་མ་ཡིན་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཟུགས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་མང་པོ་ལ་ཞེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤོབས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་འདྲི་བ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ཙམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ཡི་གེ་བྲིས་ཟིན་པ་ཙམ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། འདིར་ཡི་གེ་དང་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ཁྱད་པར་ནི་བྲིས་ཟིན་མ་ཟིན་ནོ། །ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། མཉམ་དགའ་ལ་སོགས་པའམ་མ་ལ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དང་། སོགས་པས་ཁྱིམ་གཅིག་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་། བཟོའི་བྱེ་བྲག་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་གྲོང་ཁྱེར། ཚོང་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་གྲོང་བརྡལ། རིགས་བཞི་གནས་པའི་ཕྱོགས་ལྗོངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་རྙེད་པ་དང་། དཔལ་གྱི་དར་དཔྱངས་བཅིངས་པ་སོགས་ཀྱི་བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སྙེ་སྙན་པའི་རོ་མྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཚོལ་བ་སྟེ་རེ་རེའི་མཐར་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱར་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །ཡང་ན་འདི་ཡང་ཐེག་ཆེན་

འདོར་བའི་རྒྱུར་བྱས་ནས་བརྒྱད་དུ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(གཞན་ལ་བརྟེན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བདུད་ཀྱིས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཞན་གསུམ་སྟེ།

གསེར་ཐྲེང་། བདུད་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་དེད་ཀྱི་མདོ་སྡེར་ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ཡུམ་ཡིན་གྱི་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་པ་སོགས་ཡུམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཙུག་ནས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡུམ་ལྟར་སྣང་བའི་མདོ་སྡེ་སྟོན་པའི་བཅོས་མ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བདུད་ཀྱིས་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དེ་ལ་འདོད་པ་སྐྱེད་དུ་བཙུག་པས་དད་པ་དང་འདོད་པའི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དད་པ་དང་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་སྔ་མའི་གསུམ་ཚན་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གཞུང་འདི་གོང་དུ་བཤད་པ་ནི། དོན་གྱི་འབྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་(མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བ་ཉེར་གསུམ་)ལ་གཉིས། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་། རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་། སྤྱ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། གྲངས་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་དང་འཆད་པ་པོ་དག་སྤྱ་མ་དང་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་དང་མཐོང་པར་འབྲེལ་བས། འདུན་པ་དང་། སློམ་ལས་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་ཉམས་པ་དང་། འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་དང་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་དང་། དགེ་བ་དང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་། གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་དང་མི་ལེན་པ་དང་། འགོ་སློམས་པས་གོ་བ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲོས་པས་གོ་བ་ཉིད་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ཤེས་པ་དང་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་། མི་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་

བ་ནི་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་ཐབས་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་དག་དང་། ཡི་གེར་འབྲི་འདོད་པ་དང་ཡི་གེར་འབྲི་མི་འདོད་པ་དག་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཉན་པ་པོ་སྔ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་མངོན་པར་འབྲེལ་བས་འཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་སྟོན་ནོ། །གང་ཡང་རུང་བས་ནི་དེ་ལས་བཟློག་ན་ཡང་སྐྱོན་དུ་བསྟན་ཏོ། །གྲངས་བཞིན་དུ་ནི་ཉན་འཆད་དང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སྦྱོར་བའོ། །དག་ནི་གཉིས་ཚིག་སྟེ་འོག་མར་ཡང་དེ་གསུམ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གང་ན། ཉན་པ་པོ་ཡུལ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་ཆེ་ལ་འཆད་པ་པོ་སྙོམ་ལས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་གཅིག་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་ལ་ཅིག་ཤོས་ཡུལ་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་ན་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་ཆེན་ཆུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་འདོད་ཆེན་ཆུང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིས་ཀྱིས་དང་། བསོད་སྙོམས་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་མི་ལྡན་པ་དག་གིས་དང་། དགེ་ཞིང་འདུན་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་འདོད་པ་དང་། དེ་ལ་མི་དད་ཅིང་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་འདྲི་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བར་མི་འདོད་པས་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་དེ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པས་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་འཆད་པ་པོ་ལ་སྦྱིན་འདོད་པ་དང་དེ་མི་ལེན་པས་དང་། ཆོས་ཀྱི་མགོ་སྨོས་པས་ཐམས་ཅད་གོ་ཞིང་ཚིག་ལྷུར་མི་ལེན་པ་དང་རྣམས་པར་སྤྲོས་པས་གོ་ཞིང་ཚིག་ལྷུར་ལེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་།དེ་དག་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ལ་སློབ་པར་འདོད་པ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པས་དེ་དང་མི་ལྡན་པས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་ཡང་སྦྱར་བ་ནི་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །

ཉན་པ་པོ་སྔ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་སྦྱར་བ་སྟར་གྱི་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་ཕར་

ཐེན་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐབས་མཁས་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པས་དང་། ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་དེ་མ་ཐོབ་པ་དག་གིས་དང་། ཡུམ་ཡི་གེར་འདྲི་བ་ནས་རྒྱལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དུ་འདོད་པ་དང་དེའི་བར་དུ་མི་འདོད་པ་དག་གིས་དང་། འདོད་པའི་འདུན་པས་མཚོན་པའི་གནོད་སེམས་དང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང་དེ་ལྔ་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་བཞིའོ། །འདིར་བཅུ་ཚན་མ་རྫོགས་པར་བཞིའི་གྲངས་སྨོས་པ་ནི་ལྔ་དྲུག་གཉིས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དགར་བའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་(སློ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འཆད་པ་པོ་དང་ཉན་པ་པོ་དག་སློ་མ་དང་ཕྱི་མ་གང་ཡང་རུང་བ་འབྲེལ་བས་གྲངས་བཞིན་དུ་གཅིག་པུ་དང་། འཁོར་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་དང་། གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ཉིད་དང་། ཟང་ཟིང་ཙུང་ཟད་ཙམ་འདོད་པ་ཉིད་དང་། དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་དང་། སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷུ་གེ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཆོམ་རྐུན་པ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བ་དང་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཁྱིམ་ལྷ་བས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། འཆད་པ་པོ་སློ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟོན་ནོ། །གཅིག་པུ་སྟེ་དབེན་པ་དང་འཁོར་གྱི་འདུ་འཛི་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཉན་པ་པོ་འཆད་པ་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་བཞིན་དུ་དེའི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་ཉིད་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་སྟེ་འབྲང་བར་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། ཟང་ཟིང་ཙུང་ཟད་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་འདོད་པ་དང་དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གང་ན་སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་དེར་འགྲོ་བར་མི་འདོད་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་

བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱོར་བ་བཞི་སྟེ། བཙུ་ཚན་བཞི་པའོ། །འཆད་པ་པོ་སྔ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་ལ་སྦྱོར་བ་སྔ་མ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་སྨུ་གེ་སོགས་དང་། ཆོམ་རྐུན་པ་དང་སོགས་པས་ཇོན་པ་བ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པ་སྟེ་གཅེས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་། དེར་འགྲོ་མི་འདོད་པས་དང་། འཆད་པོ་གཙོ་བོར་མཛའ་བོ་སོགས་ཀྱི་ཁྲིམ་ལྟ་བས་ཉན་པོ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་གསུམ་མོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་ནི་དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་ལ་སྟོན་དུ་རང་རང་གི་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་གཅིག་གཅིག་ལ་གཙོ་བོར་མཐུན་ན་ཆོས་སྤྱོད་བྱ་ལ་གཞན་དུ་ན་མི་བྱའོ་སྙམ་ནས་མ་མཐུན་པས་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་གྱི་དེ་ལྟ་མིན་ན་དཔོན་སློབ་ལོ་རྒྱན་གཡོན་གྱིས་ཀྱང་སྐྱོན་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །འདིར་དྲུག་མ་རྫོགས་པར་གསུམ་སློས་པ་ནི་ཐ་མ་གསུམ་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་མ་ཡིན་པས་དེ་དགར་བའི་ཆེད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་དཔོན་སློབ་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བ་བཙུ་བཞི་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་དྲུག་ཞེ་གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་ཉིད་དང་འབྲེལ་བར་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། །མདོ་ལས་ཉི་ཤུ་པོ་ཐམས་ཅད་འཆད་ཉན་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་པ་དང་ཞེ་གསུམ་པ་ལ་ཉན་པ་པོ་ཡང་གསུངས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལས་ཀྱང་ཞེ་གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤཱཀྱ་པས་ནི་འདི་གཉིས་ཀ་ལ་མ་སྦྱར་བར་ཚོགས་པ་ལས་ཉམས་པ་ཉི་ཤུར་བཞེད་དོ། །རང་གིར་གྱིས་ཉེར་གཅིག་ནས་ཉེར་ལྔའི་བར་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པ་ལས་ཉམས་པར་འདོད་པ་ནི་མདོ་འགྲེལ་ཚད་མ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །བཙུ་བཞི་དང་བདུན་ལ་རིམ་པ་ལྟར་སྔ་མ་ཉན་པ་པོ་དང་སྔ་མ་འཆད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་གོ་རིམ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་(རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ངན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་བདེ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ངན་སོང་གསུམ་གྱི་བཀྲེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་བརྗོད་ན་གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ལ་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་སྟེ་མི་མོས་ཤིང་སྐྱོ་བ་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་ཞི་བ་ཙམ་གྱི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ན་བདེ་འཁོར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྦྱོར་བ་སྙོམ་པ་པོ་རང་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་གཉིས་སོ། །འདི་གཉིས་འོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་སྡེ་མ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བཤད་པའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་(སེལ་བྱེད་གཉེན་པོ་)ནི། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དཀྲ་མང་བའི་དཔེས་སྦྱོར་བ་པོ་ལ་བར་ཆད་མང་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་པར་མཛད་ནས་སྲུང་བ་སོགས་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཇི་ལྟར་བུ་མང་པོ་ཡོད་པའི་མ་ན་བར་གྱུར་ན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་ལ་རིམ་གྲོ་སྒྲུབ་པ་ལྟར་རོ། །སྟུད་པར་ཡང་། རྒྱུ་རྣམ་བཞི་ཡིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་སྟོབས་ལྡན། །བདུད་བཞིས་ཐུབ་པར་དཀའ་ཞིང་བསྐྱོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། །སྟོང་པར་གནས་དང་སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་དང་། །ཇི་སྐད་སྨྲས་བཞིན་བྱེད་དང་བདེ་གཤེགས་བྱིན་རླབས་ཅན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཚན་མཚོན་གྱི་རྣམ་གཞག མཚན་ཉིད་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཚུལ། དེའི་ས་མཚམས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞན་ལུགས་བསྟན། འཐད་ཕྱོགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུགས་དགོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྡུས་དོན་མཁན་དང་། སྔ་རབས་པའི་ལུགས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཀུ་མཱ་ར་ཤྲཱི་ན་རེ། ཤེས་མཚན་ཕྱོགས་ཆོས། བྱེད་མཚན་རྗེས་འགྲོ། ཁྱད་མཚན་ལྡོག་ཚུལ། བཞི་པ་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱའོ། །དེ་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་མཁྱེན་གསུམ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཤེར་འབྱུང་གིས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་སྔར་བཤད་པའི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་

ཡིན་པ་དེ་དག་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པས་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་ཤེས་མཚན་གྱི་དོན་དང་། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་སྦྱོར་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེས་པ་ན་ཁྱད་པར་གྱིས་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱི་དོན་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཚང་བའི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་བྱེད་མཚན་གྱི་དོན་དང་། བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ན་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱེད་པའམ་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་རྒྱུར་ཡོད་པའི་འབྲས་བུ་ཁྱད་པར་བས་མཚོན་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དེ་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ་ནི་མ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(སྔ་རབས་པའི་ལུགས་)ནི། སློབ་གྱི་མཁས་པ་དག་མཚན་ཉིད་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་མ་གྲུབ་པ་དེར་མཚོན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེའི་ནུས་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་མཚོན་བྱ་དང་། འགའ་ཞིག་མཚན་ཉིད་དུ་བྱེད་པས་སྦྱོར་བ་ཉི་ཤུའམ་ལྔ་པོ་མཚན་གཞིར་བཞག་ནས་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་པའམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ནོ་ཞེས་མཚོན་བྱ་དང་དེའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱའོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་ཐྲག་གསུམ་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ནི་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་བྱུས་ཆོས་ལ་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །དེ་ཡང་མདོ་ལས། ཡུམ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་དུ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལ་ཡུམ་ནི་སྦྱོར་བ་སྟེ་མཚན་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་སྟོན་པ་ནི་མཚོན་བྱའོ། །སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པ་དང་འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པར་གསུངས་པ་ནི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ཤེས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་སའི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཞེད་དོ། །མཚན་ཉིད་ཕྱི་

མ་གསུམ་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་མཚན་རྟགས་སུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པ་གང་དུ་སྒྲུབ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་སའི་ཞེས་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་ལ། སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁྱེན་མེད་པས་མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དུ་མ་གྲུབ་བོ། །གལ་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་འདོད་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པའམ་དེ་སྔོན་དུ་སོང་བར་སྒྲུབ། དང་པོ་ལྟར་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པ་ཞེས་པར་བྱེད་པར་ཁས་བླངས་པ་དངའགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བ་སྔོམ་པ་པོ་ལ་ཆོས་ཅན་དེ་ནམ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ན་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པར་གྲུབ་པས་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པར་དཔགས་པ་དོན་མེད་དོ། །དེས་ན་འདིའི་འཇུལ་གཞི་ནི་ཞེས་ཁྱད་བྱེད་པ་གསུམ་པོ་ཞེས་བྱེད་དང་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་ཞེས་པར་བྱ་རྒྱུར་བསྟན་པས་བྱས་སོ། །ལུགས་གཉིས་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཞེས་མཚན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདིར་གསུངས་པ་ནི། སྔར་རྣམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་དུ་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱིར་བསྟན་པ་དེ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཞེ་བརྒྱད་ཞེས་པ་ལ་གསུངས་པས་དེ་གཉིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་མཁྱེན་ལུགས་མི་འདྲ་བས་དེ་ཁོ་ན་འཆད་པ་མི་འཐད་ཅིང་། ཁྱད་མཚན་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཞེས་མ་གསུངས་པས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བྱེད་པ་ནོར་རོ། །བྱེད་མཚན་ཡང་སྦྱིར་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུའི་ཆ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་གྱི་ཁྱད་མཚན་ཐོབ་པའི་རྗེས་ལ་འགྱུར་བར་མ་ངེས་སོ། །ལུགས་གསུམ་པ་ཡང་རྨ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བར་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་ཞེས་མཚན་ཉིད་བགྲངས་པ་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་ཞེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཞེས་པ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མཚོན་བྱེད་ཡིན་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་མི་འབྱུང་བས་སོ། །མདོ་ལས་ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་པར་གསུངས་པ། བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

འབྱུང་བ་དང་ཞེས་པ་འདིར་བསྡུས་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ཞེས་སྦྱར་ནས་ཤེས་པ་མཚོན་བྱེད་དུ་གསུངས་ཀྱི་དེ་སྐྱེད་པ་པོ་ན་ལ་མ་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡང་སྦྱོར་བའི་སྟེང་གི་ནུས་པ་ལ་འདོད་ན་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་རང་བཞིན་མཚོན་པར་སོང་ལ་དེ་ལྟ་ན་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་ཐ་མ་ལ་ལས་མཚན་དུ་གསུངས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚོན་བྱེད་ནི་ཐ་མ་ལ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐ་མའི་མཚོན་ཚུལ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་ཅེས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡོད་པ་ལྟར་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། སྔ་མ་གསུམ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་སོ། །འབྲེལ་པ་འདི་དག་ཀྱང་འདིའི་མཚན་མཚོན་དེ་དག་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་མཚན་ཉིད་པར་བཟུང་བས་ནོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(འཐད་སྒྲུབ་རྩོད་སྤོང་)ལ་གཉིས། སྤྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་ལ་རྣམ་གྲངས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །མེའི་ཚ་བ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་མཚོན་པ་རང་གི་མཚན་ཉིད། བདག་མེད་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་གཉིས་ཀ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཅིག་ལ་ཡང་ལོག་ས་ལ་ལྟོས་ནས་ལྡོག་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ལྡོག་ཆ་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོར་དོན་ལ་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་ཆེས་གཅོད་པ་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་མེད་ཀྱང་བློར་ངོར་དོགས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ལས་འདིར་གང་གཟུང་ཞེ་ན། ཚིག་གསལ་ལས། འདིར་ནི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་གཟུང་ངོ་དེ་ཡང་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཆར་ཡང་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྔ་རབས་པ་ལྟར་བྱེད་ན་བཀག་ཟིན་ལ། འོན་ཏེ་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་

མཚན་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བྱས་ནས་དེ་དག་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་ངོ་བོར་གནས་པས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་སོགས་སུ་འདོད་ནའང་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས་ཤེས་པ་རྣམས་སྦྱོར་
བའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པས་ཐད་སོ་ཐད་སོར་འགལ་བས་སོ། །གཞན་ཡང་འདི་ལས་མཁྱེན་
པ་གསུམ་གས་ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཚེ་བ་ཤེས་པར་བྱེད་ན་གཞི་ཤེས་
ཀྱིས་ཚོག་པས་གཞན་གཉིས་དོན་མེད་དོ་སྙམ་པ་ལ་ཤེས་པར་བྱེད་པར་མཚུངས་ཀྱང་དེ་དག་
གི་ཁྱད་པར་འདིའོ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱིས་སྟོན་ཞེས་འཆད་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ་ཁྱད་
མཚན་གྱིས་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་ཆེ་བ་ནི་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡིན་ལ། འདིའི་གཞི་ཤེས་
ནི་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཤེས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
ལམ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ཡང་ཁྱད་མཚན་གྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞི་ཤེས་མ་སློས་པས་
འཕྲུལ་གཞི་བྱས་ཏེ་དེ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མ་ཤེས་པས་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་དོན་བརྒྱད་
བསྡུས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཉན་ཐོས་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ནི་ སྔར་རྒྱས་པར་བཀག་ཟིན་
ཏོ། །ཡང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་དེས་དོན་ཅི་ཞིག་བྱ་སྙམ་པ་ལ་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་
ཉིད་བསྟན་ཏོ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱིས་བྱེད་པར་བཤད་པ་ཡང་ནོར་ཏེ། འགྲེལ་པར་ཁྱད་པར་གྱི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཞེས་ཁྱད་མཚན་གྱིས་མཚོན་པར་བྱས་
པའི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེས་ན་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སློབ་དཔོན་འདིས་
ནོར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཇི་བཞིན་དུ་
རྟོགས་པར་འདོད་པ་ནི་ལྷ་དགའ་བར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པ་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པས་ཤེས་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་རང་རང་ལ་ལྟོས་ན་
དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཡང་འགྱུར་མོད་འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་བཞི་པོ་འདི་
སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་དགོས་པས། དེ་ལ་ལྟོས་ན་མཚན་ཉིད་ཐམ་འདི་རང་བཞིན་ཡིན་
ལ་ཁྱད་པར་ནི་ཕལ་ཆེར་དོན་གཞན་ལྡན་པ་དང་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་འབྲས་བུ་རྒྱུ་མཚོན་པ་སྟེ།

དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟངས་མཚོན་པ་ལྟར་དེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ཙམ་མོ། །འབྲས་བུས་རྒྱུ་མཚོན་པ་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་ཡང་གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཞེད་དེ། རྩ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །ལོ་གད་བ་ཆེན་པོ་ཁ་ཅིག་མཚན་གཞི་དང་མཚོན་བྱ་ཁྱད་པར་མེད་ལ་སྐད་དོད་ཀྱང་གཅིག་པས་དེ་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བོད་རྣམས་འཆད་ལ་མི་འཐད་གསུང་བ་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་འབྱུང་བས་མཚོན་བྱ་སྦྱོར་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་མཚན་གཞིའི་ཐ་སྙད་མ་སྦྱར་ན་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཁྱད་པར་གྱི་མཚོན་ཚུལ་)ལ་གཉིས། བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་དོན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔེར་ན་འཆེད་པ་ཞེས་པ་གང་འཆེད་པ་དང་། གང་གིས་འཆེད་པ་བྱ་བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་ཚིག་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་སུ་དྲང་དུ་རུང་བ་བཞིན་དུ། མཚན་ཉིད་ཅེས་པ་ཡང་གང་གིས་མཚོན་པ་དང་གང་མཚོན་པའི་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ནས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་དང་ཐ་མ་གང་མཚོན་བྱ་རུ་མཛད་དོ། །བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱ་ལྟ་བུ་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ། སྟ་རེ་དང་ཤིང་ལྟ་བུ་གཅོད་བྱེད་དང་གཅད་བྱ་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ལྟ་བུ་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱ་སོགས་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཏུ་འཇོག་པས་མཐའ་ཡས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚོན་ཚུལ་)ནི། ཅིའི་ཕྱིར་མཚན་ཉིད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་འདིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། མཚོན་བྱེད་ཤེས་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་སྙིང་གི་རང་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཐྲིན་ལས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ནུས་པ་དེ་གཉིས་མཚན་གཞིའམ་མཚོན་བྱའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། ཞིང་ལས་སྟོན་ཐོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྐྱེ་བར་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་ལྟར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་

དང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་བ་རྣམས་སྦྱོར་བ་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་སྦྱོར་བ་ལ་དེ་དག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པར་དཔོག་གོ །དེ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྦྱོར་ནུས་པ་ཡོད་པར་མཚོན་པས་མི་ལྡན་རྣམས་གཅོད་དུ་མཚོན་ལ། དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཡོད་དམ་སྙམ་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་གྱིས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པར་གོ་བར་བྱས་པས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མཚོན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་ངོ་བོའམ་འབྲས་བུའམ་རྒྱུར་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དང་པོ་གསུམ་གས་ནུས་པ་མཚོན་ཀྱང་མཚོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐ་མ་ལ་ལས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ནི་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་སོ། །ནུས་པ་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་མི་དད་པས་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་དག་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་མཚན་མཚོན་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་མཚོན་བྱ་ཡིན་ན་ཇི་ལྟར་ན་མཚན་ཉིད་དུ་རུང་ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བར་མ་སྨྲས་སམ། ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བྱེད་སྒྲུབ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། སྦྱོར་བ་མཚོན་པར་བྱེད་ཀྱང་དོན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་མི་མཚོན་པས་བྱེད་སྒྲུབ་ཏུ་མ་བཞག་ལ། སྤྱི་མ་གསུམ་ཅི་རིགས་པར་དེ་ལས་བཟློག་པས་བྱེད་སྒྲུབ་ཏུ་གཞག་གོ །འོ་ན་དེ་དག་མཚན་གཞི་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་པས་མཚན་མཚོན་དུ་མི་རུང་སྟེ། གཞན་དུ་ན་བུམ་པ་ཡང་བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་ཧ་ཅང་ཐལ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་ཐ་དད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱས་པ་ལ་དེས་མཚོན་ནོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་དང་མཚོན་ཚུལ་རྣམས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཞིབ་པར་མ་བྱུང་བས་རྟོགས་དཀའ་བར་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཁོ་བོས་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་གཏིང་ཚུགས་པར་བྱས་པས་བློ་གསལ་རྣམས་ཡིད་དགའ་བར་གྱོས་ཤིག

གཉིས་པ་(མཚན་ཉིད་ཞེས་པ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་ཚུལ་)ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཅིག་ངེས་པར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ན་དེའི་རྒྱུ་ཡུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་འཇུག་ལ་དེའི་ཚེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱོད་དགོས་པས་དེ་ལ་ཞེས་མཚན་དང་། དེ་ལ་ཡང་གཞན་དོན་མཐར་ཐུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་མི་སྣང་ན་རྟོགས་པ་ཙམ་ཐེག་ཆེན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དེ་ཞེས་པ་ལ་བྱེད་མཚན་དང་། ནུས་པ་དེ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ལམ་ལ་ཡང་ཡོད་ན་དཀའ་བ་དུ་མ་སྤྱད་དགོས་པའི་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ལྡོག་པས་དེ་མེད་པར་ཞེས་པ་ལ་ཁྱད་མཚན་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རང་གི་ངོ་བོ་སྒྲུབས་རྟོགས་ཐེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་པར་བྱེད་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་མ་བསྟན་དགོས་པས་མཚན་ཉིད་ཞེས་པ་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་དེ་ཡིན་ནོ། །འདིས་མཚན་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དགོས་”པ་དང་གྲངས་ངེས་པ་ཡང་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(དེའི་ས་མཚམས་བསྟན་པ་)ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་བཞག་སྟེ། སྦྱོར་བ་སྒོམ་རེས་ཀྱིས་འདི་སྦྱོར་དུ་བཏང་ནས་སྒོམ་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་བླང་བ་དང་དོར་བས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ནི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སྐྱོན་གྱི་འོག་ཏུ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད།

གསེར་ཐྲེང་། སྐྱོན་གྱི་འོག་ཏུ་སྦྱོར་བ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་དེ། ཡོན་ཏན་བླང་བ་དང་སྐྱོན་དོར་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་རྣམས་བསྒོམ་པར་བྱ་བ་ལ་ནི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཞེས་པ་སྦྱོར་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོའི་མཁྱེན་གསུམ་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཟེར་བ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། སྐྱོན་གྱི་སྐབས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་པ་པོ་ལ་དགོངས་པར་མཛད་པའི་འཐད་པར་ཡུམ་ནི་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྐྱེད་པ་དང་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ན། ཇི་ལྟར་དེ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་གང་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །

ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། བྱེད་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེའོ། །གང་དུ་ན། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །དེ་ལ་དུ་ན། མཚན་ཉིད་དེ་ལ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་མཚན་ཉིད་དེའི་ངོ་བོ་ཙམ་བསྟན་པར་མ་ཟད་དབྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པའོ། །ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། བྱ་བ་གང་དེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བ་སྦྱོར་བ་དེའོ། །གང་དུ་ན། མཚོན་བྱེད་དེ་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བར་མ་ཟད་མཚོན་བྱ་ཡང་མཚན་ཉིད་དུའོ། །དེ་གང་ན། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གོ །ཀྜྷི་པས། འདིས་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ན་ཞེས་བྱ་བ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་”ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སུ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་བཞིའོ། །ཞེས་དང་། ཤེར་སྒྲོན་དུ་ཡང་། འདིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་སྐྱེད་པར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། འདི་དག་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ལས་སུ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་མཚན་ཉིད་ནི་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་གཉིས་ནི་སློབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱེད་པར་སྒྲུབ་པས་འདིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་

བྱེད་པས་ན། ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་དང་། ལས་སུ་སྒྲུབ་པས་དེ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ནི་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནིའོ། །གྲངས་དུར་ན་བྱེད་པར་སྒྲུབ་པ་བཟུང་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་པའང་ཡིན་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པས་ཤེས་པ་དང་ཁྱད་པར་དང་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་དང་། ལས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཟུང་ཞིང་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚན་ཉིད་གཞི་མཐུན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ་རྣམ་པ་བཞིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རིམ་པ་ལྟར་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་གསུམ་འདིས་མཁྱེན་གསུམ་སྦྱོར་བ་རྣམས་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་མཁྱེན་པའི་རྟོགས་པ་དང་ཐེག་དམན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་སྐྱེད་ནུས་སུ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། ཤེས་པ། ཁྱད་པར། བྱེད་པ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་ལ། རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས།

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་ཉིད་བཞིར་ཕྱེ་བ་དེ་ལ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་རེ་ཞིག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །
སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བསྡུས་པ་དང་ཕྱིར་ལྟས་དང་། །

མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་། །
ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །
སེམས་བལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་དང་། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །
དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །
ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་འདི། །
ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། མཐའི་ཤེས་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་ནི་དོན་བསྡུས་སོ། །གཞན་ཡང་དང་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེད་པའི་ལན་དང་ལྷག་མ་བཅོ་ལྔས་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཞེས་པ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེས་ཕྱུང་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་ཇི་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྟོགས་པ་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་དེས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་ཚུལ་ཤེས་པ་སྟེ་དང་པོ་དང་ལྷག་མ་རིམ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཡང་གསུམ་སྟེ་འཇིག་རྟེན་དང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཁྱེན་པ་སྟེ་གཉིས་པ་དང་དེ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དང་ཐ་མ་གཉིས་དང་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། སེམས་བསྡུས་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་བ་དང་། སེམས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་དང་། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དང་། སེམས་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། སེམས་བལྟར་མེད་པ་དང་། སེམས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཡོ་བ་

ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཚོན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་ཞིང་ཤེས་པར་བྱེད་པས་ནའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ནུས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་པ་བཞིན་དུའོ། །རྟོགས་དཀར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཞེས་འདོན་ལ། འོག་མ་གཉིས་ལས་ནི་རེ་རེ་ལས་མེད་དོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་གོང་མ་མེད་པར་འོག་མ་འབྱུང་བ་ནི་འོག་མ་གཉིས་དང་མཐུན་ཀྱང་རྟོགས་དཀའི་དེ་དག་པར་སེམས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཡུམ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་སོགས་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་སྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕུང་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་འདི་དག་འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན་རབ་ཏུ་འཇིག་པར་སྟོན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྟེ་བསམ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་བཞིའམ་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་ཚད་མེད་པ་སོགས་སུ་ཤེས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་གཞལ་དུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་

པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡུམ་འདི་ཉིད་ལ་བརྟེན་ཅིང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སེམས་དེ་བསྡུས་པ་དེ་ཁོ་ནར་མི་འཛིག་ཅིང་ཟ་སྟེད་དུ་འཛིག་པར་དང་། དེ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སེམས་དེ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བལྟས་པའམ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ཟ་སྟེད་དུ་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གཡེང་ཡང་དེ་ཁོ་ནར་གཡེང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་བསྡུས་པ་དང་སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །བསྡུས་པ་དང་གཡེངས་པའི་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་ན་རྣམ་པར་འཛིག་པ་མེད་པས་སམ་སྒོམ་སྤྱང་འགགས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགགས་པས་འགོག་པ་དང་མཐོང་སྤྱང་འགགས་པས་སྤོང་བའི་སྤྱངས་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་རྣམ་པར་མཁྱེན་པས་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་དབེན་པ་དང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པ་དང་སྤོང་བའི་རྣམ་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སོ་སྐྱེའི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་སོགས་པས་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྒ་བར་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བའི་སྦྲས་བསྡུས་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བ་རྣམས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་དང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སེམས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནས་བཙུ་

བཞི་པའི་བར་ལ་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་གཉིས་གཉིས་གསུངས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དབྱེ་བས་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མདོ་འདྲེན་ལུགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་འདི་བཞིན་སྦྱར་རོ། །ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་སེམས་ཆེན་པོའམ་ཡང་ན་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་དོན་ནི་མཉམ་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སེམས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བདག་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་མཉམ་པར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ སྔར་ལྟར་ལ་སེམས་ཆེན་པོར་གྱུར་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པས་གྲངས་དང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་མི་ནུས་པས་སེམས་ཚད་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ སྔར་ལྟར་ལ་སེམས་ཚད་མེད་པའོ་ཞེས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དཔེ་མེད་པས་སམ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་རྣམ་ཤེས་སམ་སེམས་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་ སྔར་ལྟར་ལ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་ལྔ་ལ་ལྟར་མི་སྣང་བས་སེམས་བལྟར་མེད་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྔར་ལྟར་ལ་བལྟར་མེད་པའི་སེམས་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཡུལ་དང་ཡུམ་ཅན་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པའམ་སེམས་དེ་གཡོ་བ་དང་སོགས་པས་འདུ་བ་བཀྲམ་པ་བཅུམ་པའི་ལྟ་བ་དང་ལུས་སྲོག་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟ་བ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའི་དེ་དག་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་དང་གང་ཟག་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་གཡོ་བ་དང་འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་བཅུམ་པ་དེ་དག་ཀུང་འདི་ལྟར་མཁྱེན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་འགྲོ་བའམ་འདུ་བའམ་བཀྲམ་

པའམ་བཙུམ་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཟུགས་ལ་བརྟེན། ཚོར་བ་དང་འདུ་ཤེས་དང་འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ཞིང་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་དུ་ལྟ་བ་བཞི་མཁྱེན་པར་བཤད་དོ། །འདིར་འཕགས་པ་ལ་གཡོ་བ་སོགས་སྤྱོར་བ་ནི། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གྱི་སེམས་ཙམ་ཞིག་ལ་བྱའི་ལྟ་བ་བཅུ་བཞིར་མི་གཟུང་ངོ་། །

འདིའི་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་བཞི། ལྟ་བའི་ངོ་བོ། སེམས་བཞི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་སྦྱོར་ཚུལ། གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ། སྒྲ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབུ་མའི་རྩ་བར། གང་འདས་ཕན་ཆད་མཐའ་སོགས་དང་། །རྟག་པ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། །སྤྱི་དྲན་འདས་དང་ཕྱི་མཐའ་དང་། །སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར། སྔོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི། སྤྱི་དྲན་ལས་འདས་པ་ལ་བརྟེན་པ་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལུས་སྲོག་གཅིག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་དེ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་ལྟ་བ་སྟེ་བཅུ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་ཀ་གཉིས་མ་ཡིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་མི་འགྱུར་བར་ཡོད་པ་དང་ཕྱིས་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་དང་དེ་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་དུ་འཛིན་པས་སྔོན་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ནི་དེ་གཉིས་ཕྱིས་ཀྱི་ཚེ་མཐའ་དང་ལྡན་མི་ལྡན་སོགས་སུ་འཛིན་པས་ཕྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གྲོངས་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་དུ་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ནི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་སེམས་ཅན་ཤི་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་སོགས་སུ་འཛིན་པས་མྱང་འདས་ལ་བརྟེན་པའོ། །ལེ་བརྒྱད་མར། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ཤི་ནས་འབྱུང་མི་འབྱུང་མི་འབྱུང་ཞེས་སོགས་སྦྱར་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་འབུམ་འགྲེལ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །མཛོད་འགྲེལ་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་རྟག་མི་རྟག་ཅེས་འཇིག་རྟེན་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །བདག་དང་འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་

ཡིན་ལ་འདི་དག་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་འདྲི་བ་པོའི་བསམ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་དང་དེས་ཡོངས་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལ་བསམས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་བདག་གི་རང་བཞིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག་ལྟར་གནས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། གནོད་འཇོམས་ཚུང་བར་ཡང་བདག་གི་རང་བཞིན་ལ་བཤད་པས་བདག་གི་ངོ་བོའི་སེམས་ཅན་ལ་བྱའི་གྲོལ་བའི་བདག་ལ་བྱས་ན་རྒྱང་འཕེན་ལ་མི་འགྲིག་གོ །བཞི་པ་ནི། ལུས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྲོག་གོ་ཞེས་དང་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་འཛིན་པའོ། །ཡང་སའི་དངོས་གཞིར། གང་ལ་ལ་སྲོག་དེ་ལུས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་དེ་ནི་བདག་གཟུགས་ཅན་དུ་ལྟའོ། །སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་ལྟའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(སེམས་བཞི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་)ནི། འོ་ན་སེམས་བཞི་པོ་དེ་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྲོག་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ལུས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཡོ་བ་ཞེས་བྱའོ། །བཅུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཡུལ་གཞན་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི། བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྲོག་ཀྱང་གཞན་ལ་ལུས་ཀྱང་གཞན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེམས་བཞི་དང་དེའང་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་བསྡུ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་གསུམ་པ་གསུམ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་སོགས་ཁོང་ནས་བགྲམ་པ་བརྗོད་ནས་དེ་ཡིན་པར་སྦྱར་ཏེ། བཅུ་གསུམ་པ་ནི་སྲོག་ཀྱང་ལུས་སོ་ལུས་ཀྱང་སྲོག་ཅེས་གཉིས་ཀར་ལྟ་བས་སོ། །གཉིས་པ་གསུམ་ནི། སོགས་ཁོང་ནས་འདུ་བ་གདོན་ལ་དེ་ལ་དང་། བཞི་པ་གསུམ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ནི། བཅུམ་

པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་བཙུ་བཞི་པ་ནི་སྲོག་ཀྱང་ལུས་མ་ཡིན་ནོ་ལུས་ཀྱང་སྲོག་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཉིས་ཀ་འགོག་པར་ལྟ་བས་སོ། །དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་བྱ་བ་མི་འགོག་པར་རང་ཡུལ་ལ་སེམས་འཇུག་པས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་བྱ་བ་བཀག་སྟེ་སེམས་ཡུལ་ལ་མི་འཇུག་པས་དགག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་སྦྱར་ཏེ། སྙིང་མཆོག་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་འདི་ལས་དང་པོ་དང་གསུམ་པ་ལ་བྱ་བ་ཡོད་པས་ན་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་པས་ན་བཙུམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་ཀྱང་གཡོ་བ་སོགས་བཞི་མེད་པར་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱེ་བཙུམས་”གཉིས་ཁོ་ན་གསུངས་ནས་དེའི་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྟ་བ་བཙུ་བཞི་འབྱུང་བས་འདི་དག་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྟ་བ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཅིང་བཞི་པས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་བཀག་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པར་བཞག་སྟེ་བྱ་བ་ཡོད་པ་དང་མེད་པས་སོ། །འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འདི་ཆེན་པོ་དག་གིས་སྦྱར་ཡང་མ་འབྱོར་སྣང་ངོ་། །དག་ལྡན་ལས། འཕྲོ་བ་ནི་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །འདུ་བ་ནི་དགག་པ་སྐྱེ་མེད་ཅེས་པའོ། །བཀྲམ་པ་ནི་ཡོད་ཀྱང་ཡོད་ལ་མེད་ཀྱང་མེད་ཅེས་པའོ། །བཙུམ་པ་ནི་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་སྟེ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་ཀྱང་རྟག་ལ་མི་རྟག་ཀྱང་མི་རྟག་པ་དང་། རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཡོད་མེད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བཞི་དང་ལྟ་བ་རྣམས་སྦྱོར་བར་བཤད་དོ། །གནོད་འཇོམས་ཆུང་བར། འཕྲོ་བ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བའོ། །འདུ་བ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བའོ། །བཀྲམ་པ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་པའོ། །བཙུམ་པ་ནི་སྐུར་པ་འདེབས་པ་སྟེ། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། བཞི་ཚན་གྱི་དང་པོ་གསུམ་ནས་ཐ་མ་གསུམ་གྱི་བར་གྱིས་རིམ་པ་ལྟར་འཕྲོ་བ་ནས་བཙུམ་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་མཁྱེན་པ་རྣམས་རྒྱས་པར་བཤད་པར་མཛད་ནས། མཐའ་ཡོད་མེད་སོགས་བཞི་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་སོགས་ལ་བཤད་ཅིང་། གནོད་འཇོམས་ཆེ་

བས་སེམས་བཞི་རྟག་སོགས་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་སྣང་མ་གཏོགས་པའི་འགྲེལ་པར་ལུས་སྤྲོག་གི་ལྟ་བ་གཉིས་སེམས་བཞི་པོ་དེ་གང་དུ་འདུ་བཤད་པ་མི་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་(གང་ཟག་གང་གི་ཡིན་པ་)ནི། གྲངས་ཅན་གྱིས་ཤེ་བ་ན་མི་མཙོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཕྱེ་བ་ལ་རྟོགས་པ་དེ་དག་གིའོ། །རྒྱང་འཕེན་སོགས་ཀྱིས་ཤི་བ་ན་བདག་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མི་འགྲོ་བར་འཇིག་པར་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བཙམས་པ་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་གིའོ། །གཅེར་བུ་པས་གནས་སྐབས་ཅན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་དུ་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་དང་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཕྱེ་བཙམས་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོག་པ་དེ་དག་གིའོ། །གང་ཟག་ཏུ་སྨྲ་བས་བདག་ཕུང་པོ་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འདོད་པས་གྲོངས་ནས་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་མི་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱེ་བཙམས་གཉིས་ཀ་བཀག་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི་དེ་དག་གིའོ། །འདི་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་སྟེ། ཟླ་འོད་དུ་ཡང་གང་ཟག་གི་སྦྱོར་ཚུལ་དང་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་ཕྱེ་བཙམས་སོ་སོ་བ་གཉིས་དང་། གཉིས་ཀ་སྒྲུབ་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་འགོག་པའི་རྟོག་པ་བཞི་སྦྱོར་ཞིང་བརྒྱད་སྟོང་པར་དང་པོ་གཉིས་གསུངས་པས་ཕྱི་མ་གཉིས་ཤུགས་ལ་གོ་བར་དགོངས་པས་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་ནི་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་སྟར་གྱི་བཞི་ལ་སྦྱར་ཟིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའི་ཞེས་རྟོག་ཚུལ་བཞི་དང་དེ་གང་ཟག་བཞི་བཞི་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་བཞི་ཚན་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །དོན་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་མཐའ་དང་ལྡན་པ་མདོ་ལས་སྟར་བཤད་ཀྱང་གྲངས་ཅན་དང་རྒྱང་འཕེན་གཉིས་ལ་དེ་བཟློག་ན་འགྲིག་གོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། བཞིན་གྱི་གཉེར་མ་ལྟར་འགྲིག་པ་བཞིན་སྣང་ཡང་སྙིང་པོ་མེད་དེ། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་རྣམས་ནི་གཡོ་བ་དང་འདུ་བའི་ལྟ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་དགག་པ་རྐྱང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་གསུངས་ན། ཇི་ལྟར་ན་མཐའ་ལྡན་དགག་པ་དང་མཐའ་མི་ལྡན་སྒྲུབ་པར་གོ་བཟློག་པ་འཐད་དེ། སྒྲུབ་པ་དགག་པ་དང་དགག་པ་

སྒྲུབ་པར་སྦྱོར་བ་མི་རུང་བས་སོ། །དེས་ན་བདག་དང་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཟད་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་ན་དེ་ལྟར་རིགས་ཀྱང་མཐའི་དོན་ནི་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། མཐའ་ནི་ཟད་དང་འཇུག་ཆ་དང་། །ཉེ་དང་ཕྱོགས་དང་སྨད་པ་ལའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཚེ་ཕྱི་མའི་ཕུང་པོའི་ཆ་ལ་བྱས་ནས་ཚེ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཕྱི་མར་འཇུག་པའི་ཆ་དང་ལྡན་པ་ལ་བཤད་ཅིང་མཐའ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་ལས་བཟློག་ན་ཆེས་འགྲིག་གོ །གང་དག་མི་རྟག་པ་དང་མཐའ་དང་ལྡན་པ་རྒྱང་འཕེན་ལ་འདོད་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ལ་བརྟགས་པས་དེ་ཐན་ཆད་མེད་པར་མཐོང་བས་མི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཐན་ཆད་ལ་བརྟགས་པ་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཐོང་བས་མཐའ་དང་ལྡན་པར་ལྟ་བ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ནི། ཆོས་མངོན་པ་ལ་མ་འདྲིས་པའི་བབ་ཅོལ་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་ལོག་ལྟས་དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཤེས་དང་བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་འཇུག་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །དེས་ན་དང་པོ་རྒྱང་འཕེན་མ་ཡིན་པ་ལ་ཕྱིས་མངོན་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ལྟ་བ་དེ་དག་སྐྱེས་ནས་རྒྱང་འཕེན་དུ་སོང་བ་ནི་སྲིད་དོ། །རྒྱང་འཕེན་ནི་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་གཅིག་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པས་སའི་དངོས་གཞིར་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་བསྐལ་དང་འཆགས་བསྐལ་དྲན་པའི་ཚེ་མཐའ་ཡོད་མེད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ཡང་ལྟ་ལོག་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཚན་གྱི་མཐའ་ལྡན་སོགས་ལ་སྦྱར་གྱི་འདི་ལ་མི་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་འདིའི་མཐའ་ལྡན་སོགས་བཞི་ལ་རྒྱང་འཕེན་ལ་ནི་རྟོག་གེ་ངན་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཟུང་གི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མ་གཉིས་ལ་གང་ཟག་གང་ཡིན་མི་གསལ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་བདག་གཟུགས་ཅན་དང་གྲངས་ཅན་ཤེས་པར་འདོད་པར་བློ་བརྟན་གྱིས་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། །

བཞི་པ་(སྐབ་བཤད་པ་)ནི། བཙུ་བཞི་པོ་དེ་ལ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ལུང་མ་བསྟན་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་མི་དགེར་ལུང་བསྟན་དུ་མེད་པས་མ་ཡིན་གྱི་འདི་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དྲིས་པ་ན། ཐམས་ཅད་བདག་ལས་བརྩམས་ཏེ་དྲིས་པས་གཞི་མེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་དབྱད་དུ་མེད་པར་དགོངས་

ནས་ལན་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པས་ལུང་མ་བསྟན་ནོ། །འོ་ན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་མེད་ཅེས་ཅིའི་ཕྱིར་མི་གསུང་ཞེ་ན། དེ་དག་བདག་མེད་པ་བསྟན་པའི་སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པས་དེ་ལྟར་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། བཙུན་པ་གཞོན་ནུ་ལེན་གྱིས། མེད་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྒྲོག །དེ་ཉིད་གཞན་དུ་མ་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། སྒྲོག་ཅེས་བྱ་བ་ཕྱུང་པོ་ལ། །བཏགས་ཙམ་ཞེས་ཀྱང་མ་གསུངས་ཏེ། །དེ་ཚེའི་སྐྱེ་བོ་དེ་འདྲ་དེ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྐལ་ལྡན་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པར་བྱ་བའི་དྲི་བ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་བཅུ་བཞིར་གསུངས་པ་ནི། འགོར་དེའི་བདག་ལྟ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་དག་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མཁྱེན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕུང་ལྔ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་ཤེས་པས་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཟུགས་མཁྱེན་ནོ། །གཟུགས་ཇི་ལྟར་མཁྱེན་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མ་ནོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འགྱུར་བ་རྣམ་རྟོག་མཚན་མ་འབད་པ་སྤྲོས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་དང་། སེམས་བཞི་ཡང་དེ་ལྟར་མཁྱེན་པར་གསུངས་སོ། །གཡོ་བ་སོགས་ལས་གཞན་ཕུང་ལྔ་དེ་དག་ནི་ཞེས་པ་འདས་མ་ཐག་པའི་བསྟན་"ས་དང་མི་འབྲེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་དེ་རང་གིས་རྟོགས་པ་ལྟར་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པའམ་འདོགས་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཆོག་ཏུ་མཁྱེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཤེས་པ་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག

ཏུ་འཛོག་པ་དང་། དེ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གསུམ་”པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་འགྲེལ་ཚིག་གིས་ཟིན་ཅིང་རྒྱ་བས་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡང་ངོ་། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གཙོ་བོར་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཁྱེན་པ་གསུངས་པས་གཞི་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས།

གསེར་ཕྲེང་། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེའི་འོག་ཏུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དེའི་ཤེས་མཚན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །

སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད་དང་། །

འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ནས་རྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཐ་མའི་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །ཤཱཀྱ་པས་སྐྱེ་མེད་སོགས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་དགུར་བྱེད་དོ། །བཅུ་དྲུག་ཀྱང་ལྟར་འདུ་སྟེ། ཆོས་ཅན་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དམ་བཅའ་གཞན་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་པ་དང་། གཏན་ཚིགས་རྒྱུ་མ་བྱས་ཤིང་ཀློས་ཀྱང་མ་བསྐྱབས་པ་དང་། དཔེ་ཡི་དོན་དང་། དེ་དག་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ཤེས་པ་སྟེ་དང་པོ་བཅུ་དང་། བཅུ་གཉིས་པ་དང་། དེ་ནས་གཉིས་དང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་དང་གྲངས་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྟེན་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དེ་དྲུག་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་པ་མི་རྟོག་པ་དང་། རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། སྟོང་ཉིད་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པས་ནའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་དེ་ལ་ནུས་པ་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་དུའོ། །ཉི་སྣང་ལས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་ཞེས་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལམ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དེའི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྐྱེད་པར་མཚོན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འདི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །དེ་གང་ན་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུམ་’ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མ་དང་ཞེས་བྱ་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་བྱར་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། ལྔའི་བུ་དག་ཡུམ་ཟབ་

མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །ལྷའི་བུ་དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ལྷའི་བུ་དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའོ་ཞེས། ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ཞེས་དྲུག་ཀ་ལ་སྦྱར་རོ། །རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དང་། ལུགས་བཟློག་གི་འགག་པ་མེད་པར་དང་། རྩ་བའི་སོགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་དྲི་མའི་བདག་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་དང་། སྤང་བླང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་དང་། སྒྱུ་དན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་དང་། དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དྲུག་ནི་ཡུམ་འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་འགག་པ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་དངོས་པོ་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་རྟེན་མེད་པའོ། །མཚན་ཉིད་ནམ་མཁའོ་ཞེས་སོ། །མདོ་དང་ཤེར་སྒྲོན་གཉིས་ཀར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ཉི་སྣང་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པ། ཞེས་དང་། རྒྱན་སྣང་དུ། སྒྱུ་དན་ལས་འདས་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པའོ་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་སྤྱི་ཕྱི་རྣམས་ལ་མེད་པའི་སྒྲ་སྦྱར་ནས་འདི་ལ་མ་མཛད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཞེས་མི་སྦྱོར་བ་འདྲའོ། །ལྷ་མི་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཇིག་པའམ་དོར་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དཀྲུག་པར་ནུས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་སོ། །ཆོས་ཉིད་དེ། འགར་ཡང་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཤེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་དག་ནི་མིའམ་མི་མ་ཡིན་པའམ་ཟག་པ་དང་བཅས་པའམ་ཟག་པ་མེད་པའམ་འཇིག་རྟེན་པའམ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་

པའམ་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཁྱེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་ཤེས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་འདི་དག་ལ་བཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་རུང་བ་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཡུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཤེས་ཆ་ནས་གསུངས་ལ་ཡུམ་ཡང་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དུ་བཞག་གོ །

གསུམ་པ་(རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས།

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་མཚན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། །

བླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །

ཀུན་ཏུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །

འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་མཛད། །

བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན། །འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ལ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་བཤད་ནས་ཕང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ། མཚོན་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །ཐ་མའི་ཤེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཤཱནྟི་པས་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་

རྐང་པ་ཐ་མའི་དོན་གཅིག་ཏུ་དང་བརྗོད་ཅེས་སོགས་བཞི་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ནི་སྐབས་ཡིན་ལ་བཤད་པ་ནི་མདོ་ལས་ཏེ་སྔ་མ་གཉིས་ལའང་འདི་སྦྱར་ཞིང་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱི་བསྡུས་ཞེས་སོགས་ཀྱང་འདི་ལའོ། །བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཀྱང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ་ཡུམ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བར་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་དེའི་དྲིན་དུ་དང་། དེས་འཇིག་རྟེན་བསྟེན་ཚུལ་ཤེས་པ་སྟེ་དང་པོ་དང་དེ་ནས་ལྔ་དང་ལྷག་མ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་དུ་ཤེས་ཚུལ་གཉིས་ཏེ་བཞི་དང་གཅིག་རིམ་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་དང་དུས་དང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་དགག་བྱ་འགོག་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མཁྱེན་པ་བཞི་སྟེ། གཉིས་དང་བཞི་དང་གཉིས་དང་གཉིས་རྣམས་གྲངས་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། གུས་པར་བྱ་བ་དང་། བླ་མར་བྱ་བ་དང་། མཉེས་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པ་དང་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་དོན་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། གནས་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ནི་འོ། །གང་གིས་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པའི་རྣམ་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་

སྦྱོར་བ་དག་དེའི་མཐྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པས་ནའོ། །ཚུལ་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དུ་དང་། ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ཡུམ་”ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཡུམ་གྱི་ཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ཅིང་གནས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནི་ཞེས་པ་ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཞེས་པའི་ཐུབ་པ་ལ་སྣེག་གོ །ཡུམ་སྟོན་པ་ན་ཉིད་ཀྱིས་གདན་དང་ཁྲི་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་ནས་གུས་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། བཀའ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀུར་བས་བླ་མར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་མཉེས་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་དེ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བར་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐེག་པ་གང་གིས་བྱོན་པ་དང་ལམ་གང་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཐེག་པ་དེ་ཉིད་དང་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིམ་གྲོ་མཛད་པ་དང་། བླ་མར་མཛད་པ་དང་། བསྙེ་སྐྱང་དུ་མཛད་པ་དང་། མཆོད་པར་མཛད་པ་དང་། རྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་མཛད་པ་དང་། རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་བསྲུང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཕན་ལན་བྱེད་པ་དང་ཕན་པ་ཆུང་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་དགོངས་པའི་བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་བྱས་པ་ཆོར་བ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཁོ་ནར་སྐྱེ་འཇིག་དང་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་གུས་པ་བྱ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའམ་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མེད་པའི་བརྟས་འཇུག་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་ཁོ་ནར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཁོ་ན

མཐོང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་
པ་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟོན་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཕུང་ལྔ་
སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྡུས་པ་
ལ་འཇིག་རྟེན་དེ་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྒྱུད་སྨིན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་
འཇིག་རྟེན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་
འཇིག་རྟེན་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཤེས་པའམ། ཡང་ན་ཐེག་དམན་
འཕགས་པའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཡུམ་གྱིས་དང་པོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡུམ་གྱི་ཕྱོགས་
གཅིག་ལ་འཇུག་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་
དུ་བརྗོད་པ་ཤེས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་དེ། ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་བར་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་པའི་འཇུག་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་
ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་
དེ་ཡུམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཐར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་
འཇུག་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་
དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཤེས་པའོ། །གཞན་དག་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་སྐྱེད་པའི་
ཕྱིར་དེ་གསུམ་མོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་མདོ་ལ་ཡུམ་ནི་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་
དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་དང་། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་
བར་ཤེས་པར་མཛད་དོ་ཞེས་སོགས་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་པར་མཛད་དོ་ཞེས་སོགས་སྟོན་པར་མཛད་པའི་འགྲེལ་
གཅིག་དང་འགྲེལ་གསུམ་འབྱུང་ཞིང་། ལེ་བརྒྱད་མར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བརྗོད་པར་མཛད་
པ་དང་ཤེས་པར་མཛད་པ་དང་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་
རྣམ་པ་ལོགས་སུ་མ་བཅད་པར་གསུམ་དུ་འབྱུང་ལ། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་ཕྱི་མ་གསུམ་མ་ཡིན་པ་

སྤྱི་མ་ལ་མདོར་མ་སྦྱར་རོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་བརྗོད་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཤེས་པའོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་པ་བཞི་འདི་བཞི་ལ་རིམ་བཞིན་དུ་རྒྱན་སྣང་ལས་སྦྱར་རོ། །ཕྱུང་ལྔའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཕྱུང་ལྔའི་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཤེས་པ་ནི། རྣམ་པར་དབེན་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་སྟོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་རང་བཞིན་སྟོང་ཞེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་འཇིག་རྟེན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱུང་པོ་ལྔ་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་ཅན་ཕྱུང་ལྔ་ལ་བླང་དོར་རམ་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ཚུལ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་འདིའི་འདུ་ཤེས་དང་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་སུ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནས་བསྟན་པའི་ཡུལ་ནི་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་དེ་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཅན་བཅུ་དྲུག་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་མཚན་འདི་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བརྗོད་ནས། ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། སྤར་གྱི་དེ་ལྟར་བར་ཚིགས་དགུས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་

སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་ཙམ་དུ་མཚོན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་སྐྱེད་བྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་དུ་མ་བྱས་པ་དེ་བརྗོད་བྱེན་ནས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ་བར་ཚིགས་བཞིས་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་འཆད་དེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པས་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་སྐྱེད་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་ཡོངས་སུ་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པས་ཞེས་པ་ཉིད་གསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་གོང་དུ་ཤེས་མཚན་གསུམ་གྱི་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་མ་བྱེ་བར་བརྗོད་ནས་འདིར་གཞི་ཤེས་ལས་གཞན་གཉིས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྟོན་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་ཤེས་མཚན་གཉིས་ཀ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཁྱད་ཆོས་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། དམན་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །

སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཁྱད་པར་སོགས་སོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སོ། །གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ན། བསམ་མི་ཞེས་སོགས་སོ། །གང་གི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ན། བདེན་པའི་སོགས་སོ། །གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་

རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གོ །རྒྱུ་མཚན་ནི། བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་སོ་སོར་བཞི་བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དང་། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་སོ་སོར་བཞི་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བར་མཚོན་པས་ནའོ། །འདིར་གཞི་ཤེས་དང་སྒོམ་ལམ་དང་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་གཞི་ཤེས་སུ་དེའི་སྦྱོར་བ་བཅུའི་ཁྱད་པར་བཤད་ཟིན་པའམ་ཡང་ན་གཞི་ཤེས་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་གཞི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་ལ། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པས་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་ཡང་ཐལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཡོད་པས་མི་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་དེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བཤད་པ་ན་གཉིས་ལ་ཡང་གོ་སྟེ། རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་རྒྱུའི་དེ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས་ཁྱད་པར་འདི་དག་སྦྱོར་བ་གསུམ་གའི་ཡིན་པར་བཞེད་གསུང་ཡང་དམིགས་བསལ་མ་མཛད་པ་ཙམ་ལ་དཔགས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ཉིད་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་

སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་པོ།

གསེར་ཐྲེང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གསུམ་པོ་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་པར་མ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྒྱ་བ། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་དག་འདས། །

འཕགས་པ་ཀུན་སྡུད་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཤེས་ཉིད། །

ཤེས་མྱུར་ཐྲི་དང་གང་མེད་དང་། །སྒྲུབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །

དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། །མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །

རོ་མྱང་མེད་དང་ཁྱད་པར་ནི། །བཅུ་དྲུག་དག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

གང་གི་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །

གསེར་ཐྲེང་། ཚིགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གསུམ་གྱིས་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ལ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །གང་ན། ལམ་སྦྱོར་བ་གཉིས་ནི་འོ། །གང་ལས་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་དག་ལས་སོ། །བྱེད་ཆོས་གང་གིས་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་གིས་ཏེ་དེས་སོ། །གྲངས་དུ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་ནི་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅུ་དྲུག་གང་ན་བསམ་མི་ཁྱབ་ནས་རོ་མྱང་མེད་ཀྱི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པས་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་རིག་པར

བྱ་བ་ཉིད་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་ལ་ལྟོས་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་སྨྱུར་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྲི་བ་མེད་པ་དང་། གང་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྦྱོར་བས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་མྱང་བ་མེད་པ་དང་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་ པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཉིས་ནི། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་ཁྱད་ཞུགས་སོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཁྱད་ཞུགས་སོ། །གང་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་སོགས་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་གཉིས་ནི་འོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་རྟེན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན་མཁྱེན་པའི་རྟེན་མཆོན་གྱི་སྦྱོར་བའི་མ་ཡིན་པས་སོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་བའི་ལམ་རྣམས་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་གཉིས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་རོ། །ཁྱེད་ཆོས་གང་གིས་ན། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་གིས་སོ། །གང་གི་མཐུས་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྲིད་ཞིར་མི་ལྟུང་བར་ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སོ། །

ཁྱད་པར་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་།

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིའི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དཔེ་ཟླར་རུང་བའི་མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་དང་། སྒྲས་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་བཞི་རྟོགས་པ་སྟེ། ཡུམ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བྱ་བ་དང་མཉམ་པ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་གཞལ་དུ་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་གྲངས་མ་མཆིས་པའི་བྱ་བ་དང་མཉམ་”པ་དང་མཉམ་པའི་བྱ་བས་ཉེ་བར་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་)ནི། ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན་རྒྱལ་པོ་བཏང་སྙོམས་སུ་གནས་ནས་བློན་པོས་དེའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་ལྟར་ཡུམ་གྱིས་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱུད་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ནི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་ཐ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཛངས་པ་སྟེ་སོ་སྐྱེ་བློ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པ་དོན་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་དང་འཕགས་པ་དོན་དེ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིག་པར་བྱ་བའི་དོན་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཞི་བ་ཐ་བ་མཛངས་པ་མཁས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རིག་པར་བགྱི་བ་སྟེ་བྱང་སེམས་གང་ཡུམ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་ངེས་པར་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་ལ་བགྱི་བ་བགྱིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ཆོད་པ་ཐ་མོ་རྣམས་ཤེས་པའམ་སྟོང་གསུམ་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲུངས་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་ལ་མོས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་

ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་ནི། སྟོང་གསུམ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གྱུར། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་བརྒྱད་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་དང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་དགྲ་བཅོམ་པར་གྱུར་རང་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གདུགས་གཅིག་ཏུ་བཟོད་ནས་མོས་པ་དང་བགྲང་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་བཟོད་ཅིང་མོས་ན་འདི་ཉིད་དེ་དག་ལས་མཆོག་དང་གཙོ་བོར་ཁྱམས་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ལས་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་རྒྱ་ཆེར་སྟོན་པས་རང་གི་ལུགས་ཡུམ་ལ་བསླབས་པ་ལས་དེ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲུང་འདས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་དང་ཡུམ་དང་བྲལ་བའི་སྡེ་སྣོད་གཞན་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པ་ཤིན་ཏུ་སྦྱུར་བའི་ཤེས་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཉན་ཞིང་ཐོས་ནས་འཛིན་པ་དང་བྲིས་ནས་ལུང་འབོགས་པ་དང་། ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རིགས་ཀྱི་བུ་དང་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་དེ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་སྦྱུར་བར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པར་བྱའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་རྣམས་དང་ཡུམ་དང་བྲལ་བའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་དག་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་མམ་དེའི་ཕྱེད་དམ་དེ་བས་ཀྱང་སྦྱུར་བར་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགོག་པའི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་)ནི། འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྲི་བ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་བ་མེད་པ་སྟེ་མངོན་ན་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བར་མཁྱེན་པ་ནི། ཡུམ་ཟབ་མོ་གང་ལ་བསླབས་ཤིང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་འབྱུང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས་གང་ལ་བསླབས་ཤིང་བྱང་ཆེན་རྣམས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཡང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འགྲིབ་པའམ་འཕེལ་བར་ཡང་འཚལ་བར་མི་གདའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་གྲི་གང་མེད་པ་བདེན་

པ་གཉིས་ཅར་ལ་སྦྱར་རོ། །སྦྱིན་པ་པོ་སོགས་སུ་དམིགས་པའི་འཁོར་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་མོས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་བ་དྲུས་མ་བེའུ་གཞོན་ནུ་མི་འདོར་བ་ལྟར་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་དོན་དུ་ཇི་སྲིད་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་དང་འཆང་བ་དང་ཀློག་པ་དང་ཡོངས་སུ་བསམ་པ་དང་ཡིད་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་ལྟ་བས་ལེགས་པར་རྟོགས་པར་མ་བྱས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཆོས་སྨྲ་བ་དེ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་དག་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྒོར་བས་བསྐལ་པ་དུ་མར་བསྒྲུབས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། བྱང་ཆེན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་དག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་ཤིང་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྐྱེས་པ་གང་ཡུམ་ཟབ་མོ་ཐོས་མ་ཐག་ཏུ་མོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཚེ་སྔ་མ་ལ་སྒྲུབ་པ་བྱས་ཀྱང་དྲག་ཏུ་མ་བྱས་པས་ད་ལྟ་མི་དངང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་མེད་པ་དང་། སྔ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་སམ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་པ་དྲག་ཏུ་བྱས་པས་ད་ལྟ་མི་དངང་བ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བཟང་པོ་ཡོད་པའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེན་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཡུམ་མི་འདོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་དག་འཛིན་པ་ནི། དེ་དག་ནི་བར་མ་དོར་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་འདས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ཏེ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་རྒྱ་མཚོར་གྲུ་ཞིག་པ་ན་ཤིང་སོགས་ལ་འཇུ་བ་དང་མི་འཇུ་བ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་གནོད་པ་མེད་པའི་མ་སླེབས་མ་ཉམས་པར་འགྲམ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་མི་ཕྱིན་པའི་དཔེས་ཡུམ་ལ་མི་བརྟེན་པ་དང་བརྟེན་ན་བར་མ་དོར་ཉན་རང་གིས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་གཉིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྒང་གཉེན་དུ་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་(ལམ་གྱི་བདེན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཁྱད་པར་)ནི། ལམ་བདེན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ནོ། །གང་ན་བྱང་སེམས་ལས་གཞན་ཡུམ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་སེམས་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་ནི། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བར་མ་དོར་ཉེ་ཤོར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བུམ་པ་སོ་བཏང་བ་དང་མ་བཏང་བར་ཆུ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་དཔེས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་མ་བཟུང་གཉིས་སྒྲུབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་མིན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །སློན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་ཚང་བ་ནི། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་ངོ་། །ཞེས་ཟགས་ལྡན་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པའི་གྲུར་རྫས་བཅུག་སྟེ་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་སྦྱིན་སོགས་བཟུང་མ་བཟུང་གཉིས་སྒྲུབ་པ་ཚང་བ་དང་མ་ཚང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ནང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཐབས་སྙིང་རྗེ་དང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྲིད་ཞིར་ལྟུང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་ལ་ཡུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཐབས་མཁས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་མི་ལྟུང་སྟེ། ཞེས་བྲོ་འཚལ་བའི་རྒན་པོ་སྐྱེས་བུ་སྟོབས་ལྡན་ལ་བརྟེན་མ་བརྟེན་གྱི་དཔེས་ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་བཟུང་མ་བཟུང་གཉིས་སྲིད་ཞིར་མི་ལྟུང་བ་དང་ལྟུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་ཅིང་འདོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མངོན་པར་ཞེན་པའི་རོ་མྱང་བ་མེད་ཅིང་དགེ་རྩ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་གཟུགས་ལ་འདོད་པ་མ་སྐྱེད་ཅིག ཅེས་སོ། །བདག་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཞེས་པ་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །

གསུམ་པ་(དམན་ལམ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་འཐད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་དང་བྲལ་བའི་མངོན་པར་

ཞེན་པ་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འདིར་ཉན་རང་གི་ལམ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་དང་བྲལ་བར་མ་བསྟན་པས་དེ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་མི་ཤེས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་མ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་རང་དེ་དག་གི་ལམ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པས་བསམ་མི་ཁྱབ་མ་རྟོགས་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤུགས་ལ་གོ་ནུས་པས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ་མངོན་ཞེན་མེད་པ་ནས་བསམ་མི་ཁྱབ་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་དམན་ལམ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འགྲུར་རྙིང་ལས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་འབྱུང་ལ། རིགས་བྱེན་ཀུང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ལམ་དེས་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལྷའི་མིག་ལ་སོགས་པའི་མངོན་ཤེས་ཕྱོགས་རེ་བའི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྐྱེད་ཅིང་སོགས་ཁོང་ནས་ཆགས་བྲལ་སོགས་སྐྱེད་པས་གོ་སླ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ལས་གྲགས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་མ་བཤད་དོ་ཞེས་འདོད་པས་རྒྱ་དཔེ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་གསལ་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཡི་གེ་མ་དག་སྟེ། མངོན་ཞེན་ནི་ཁྱད་པར་ཕྱི་མའི་བཟློག་ཟླ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མས་རིམ་ནས་དེ་དག་དང་བྲལ་བར་སྟོན་པ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་མེད་པར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཅད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། ཁྱད་མཚན་གྱིས་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་པ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་མཚན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། །
གནས་དང་དཔུང་གཉེན་གླིང་དང་ནི། །ཡོངས་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །
ལྷུན་གྱི་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱི། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག །
ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། ཀྲང་པ་བདུན་གྱིས་བྱེད་པ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། ཐ་མས་དོན་བསྡུས་ཏེ། མཚོན་ཚུལ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་མི་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོང་དུ་དང་། སྐྱབ་པར་མཛད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །བྱེད་པ་འདི་རྣམས་ལས་དང་པོ་བརྒྱད་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐ་མ་གསུམ་གཞི་ཤེས་སོགས་མཁྱེན་གསུམ་སོ་སོའི་བྱེད་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞེད་ཀྱང་། དང་པོ་དགུ་གཞི་ཤེས་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་བཞེད་པ་ནི་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པ་རྒྱན་སྣང་དུ་བླངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ལེགས་སོ། །འགྲེལ་པ་འདིར་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པར་འབྱུང་བ་ནི། གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལམ་ཤེས་ལས་ལོགས་སུ་བྱ་མི་རིགས་ལ། གཞི་ཤེས་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་དང་པོ་གསུམ་ལས་སྐྱབ་མི་ནུས་པར་དགོངས་ནས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་དང་། ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་མེད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །

གཏན་དུ་ཕན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བཟློག་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྟེན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གཞན་

གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྣམས་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་བདུན་ནོ། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ཉེ་བར་བསྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ནི་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་མཚོན་པས་ན་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གང་ན། བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་ནི་འོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕན་བྱེད་སོགས་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག་དག་གིས་རང་རྒྱུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་གཞན་དོན་ཁྱད་པར་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པའམ་ཤེས་པར་བྱས་པས་ནའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་ནུས་པ་བཅུ་གཅིག་གནས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུའོ། །བཅུ་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བྱེད་པ། གསུམ་དང་། བདུན་དང་། གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་དག་གང་ན།

འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕན་པ་དང་སོགས་པས་བདེ་བ་དང་སྐྱོབ་པའི་བྱེད་པ་གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་གང་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་ཆེ་ཕྱི་མར་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་མྱང་འདས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ནི་དང་པོ་སྟེ། བྱང་ཆེན་སེམས་ཅན་རྣམས་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ལ་ནས་ཡོངས་སུ་བཀྲོལ་ཞིང་མི་འཇིགས་པའི་ཐང་བདེ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གདུལ་བྱ་ལ་དངོས་པོ་ཕན་པ་སོགས་སྒྲུབ་ཅེས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱར་རོ། །ཚེ་འདི་ཡི་བདེ་བ་

སྡུག་སྡུལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་ཀྱི་འཚེ་བ་དང་བྲལ་བ་ལ་ད་ལྟ་འགོད་ཅིང་མཐར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གཉིས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པ་རྣམས་ལས་ཡོངས་སུ་བགྲོལ་ཞིང་མི་འཇིགས་པའི་ཐང་བདེ་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་ཡང་ཡིན་པས་སྡུག་བསྔལ་ནས་ཆོས་ཉིད་དེ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། འཁོར་བ་ན་ཡོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དེ་དག་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་ཅིང་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དེ་ཐོས་ནས་རིམ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐབས་དང་སོགས་པས་གནས་དབུང་གཉེན་གླིང་ཡོངས་འཛིན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐེག་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་བདུན་ཡོད་དོ། །རྩ་བར་ཡོངས་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་ཞེས་པའི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་ཀའི་”མཐར་རོ། །དེ་གང་ན། སྐྱེ་ཀ་ན་འཆིས་གཙེས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པ་སྲིད་པར་ལྡོག་མི་སྲིད་པའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་དང་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་ཀ་བ་དང་ན་བ་དང་འཆི་བ་དང་མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་འཁྲུག་པའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་སྐྱེ་བ་ནས་འཁྲུག་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བགྲོལ་ཞིང་ཕུང་པོ་མ་ལུས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བདེ་བ་དམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ལ་དེ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པར་ནུས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཙམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པས་དེའི་བྱེད་པར་མ་བཤད་དོ། །བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཆོས་རྣམས་འདྲེ་བ་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བ་འགག་པ་རྣམས་མེད་པར་བསྟན་པས་བཟློག་པ་

ནི་གཉིས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདྲེ་བ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འཁོར་འདས་བླང་དོར་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི་གསུམ་པ་སྟེ། གཟུགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཕ་རོལ་སྐྱེ་འགག་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པའི་གཟུགས་སོགས་མ་ཡིན་པ་དང་དོན་དམ་པར་ན། ཆོས་དབྱིངས་ལས་མི་འདའ་བས་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུང་དེ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་སོ། །ཆུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ རླན་དང་བྲལ་བའི་སྐམ་ས་ལ་གླིང་ཞེས་པ་བཞིན་དུ་ སྟོན་ཕྱིའི་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་སྲེད་པའི་རླན་ཟད་པ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་རང་གཞན་གྱི་དོན་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་རྒྱུ་ནི་བཞི་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཀླུང་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ་ཆུས་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་གནས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གླིང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣང་བ་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་མ་འཛིན་ཞིང་ཆོས་ཀྱི་འོད་འབྱིན་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་གསུམ་ཡང་གསུངས་ལ། དེ་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ་སྣང་བའི་བྱེད་པ་ཡང་སྣང་བ་དང་བཅས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་དང་ཆོས་མཐུན་པ་དང་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཟད་པ་ནི་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པ་ཟད་པའི་ནང་དུ་འདུ་བས་ན་གླིང་གི་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་ཡོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་བཞི་ནི་མི་ཤེས་པ་ཟད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྣང་བ་གླིང་དང་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པ་དང་། གླིང་ སྤྱི་མའི་ནང་དུ་འདུས་པས་གླིང་གི་བྱེད་པར་འཇོག་པ་དང་། ཡོགས་སུ་སྨོས་པའི་དགོས་པ་གསུངས་སོ། །ཤཱཀྱ་པས་མ་རིག་པའི་སྒྲོ་ངའི་སྦུབས་ཀྱིས་དཀྲིས་པ་དག་གིས་སྣང་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གླིང་ཡིན་ཏེ་སྣང་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གླིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གླིང་སྟེ་དེད་དཔོན་ནོ། །དེའི་ལས་ཀུང་གླིང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རིན་

པོ་ཆེའི་གླིང་དུ་འདྲེན་པ་དེ་བས་ན་གླིང་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གླིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་པོ་དང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ལ་གླིང་དུ་བཞག་གོ །སྣང་བ་གླིང་ཡིན་པ་ཡང་གླིང་ལ་དྭི་པ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེའི་ཕྱས་ཏེ་ཕྱིས་མ་དེ་པ་སྣང་བ་ལ་འཇུག་པས་སོ་གསུངང་ངོ་། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་མེད་པར་བསྟན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཐར་པར་འདྲེན་པའི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ནི་ལྷ་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པ་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བར་སྟོན་ཞིང་རྟོལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ནི་དྲུག་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྨོངས་པ་རྟེན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་གཟུགས་ནི་ནམ་མཁའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་གཞན་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་རང་དོན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདུན་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལ་ནི་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་གཅིག་གོ །རྟེན་གང་ཡིན་པ་དང་གང་གི་རྟེན་ཡིན་ན། ཉི་སྣང་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྟེན་དུ་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་ནོ། །ཅི་བྱས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྟེན་བྱེད་ཅེ་ན། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཐམས་ཅད་ཅེས་ཟེར་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་དེའི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་སྟོན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་ནི་ཐ་མ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། དེ་དག་ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་པ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྫོགས་བྱང་གི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ་དེ་དག་ནི་ངང་ཚུལ་དེ་ལས་མི་འདའོ། །ཞེས་སོ། །ཤཱཀྱ་པས་ཐ་མ་འགྲོ་བའི་

མཛད་པ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་འགྲོ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ་དེ་ཉིད་བྱེད་པ་སྟེ་ཞེས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལེ་བརྒྱད་མར་དང་པོ་གཉིས་བྱང་སེམས་དང་ལྷག་མ་དགུ་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱི་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཀྱང་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །

བཞི་པ་(ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། བྱེད་མཚན་བཅུ་གཅིག་གིས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་ནུས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། བར་ཚིགས་གསུམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །
　　དབེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང་། །ཆེན་དུ་བྱ་དང་མི་དམིགས་དང་། །
　　མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །
　　མི་མཐུན་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །
　　དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །
　　མཚོན་བྱ་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། རྐང་པ་དགུས་ངོ་བོ་ཉིད་སོ་སོའི་དོན་བཤད་ལ་ཐ་མ་གསུམ་གྱིས་དོན་བསྡུས་ཏེ་མཚོན་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །རྐང་པ་དྲུག་པའི་མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འགྲེལ་པར་ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་མཐར་རོ། །དེ་ལ་བཞེད་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་དུ་ན། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུའོ། །གང་ན། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དབེན་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་གོ །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་

ཉིད་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་མཚོན་བྱའམ་མཚན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ནའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་དང་ལྔ་དང་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་དེ་མཚན་ཉིད་དོན་གཞན་ཡོད་པ་ལྟར་བློ་ལ་སྣང་བ་ལ་དགོངས་པའོ། །འགྲུར་གཞན་ལས། མཚན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ནི། མཚོན་བྱ་དང་དེ་གཉིས་སྐད་དོད་གཅིག་པས་ཡིན་ལ། གྲགས་ཆར་ལྟ་བུ་ཞེས་སྨོས་པས་དེ་གཉིས་བཏགས་ཡོད་ཙམ་དུ་བསྟན་པར་འདོད་དེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་རྟགས་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། དེའི་མཚན་མ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཞིའོ། །

དོན་དམ་པར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་དཀའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་པོའི་ཆོས་མི་དམིགས་པ་དང་། དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྔའོ། །

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་པས་མི་མཐུན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་པ་མི་དམིགས་པས་གཞི་མེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་

པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་བདུན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དག་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་པས་དེ་ལྟར་ན་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞེད་དོ། །གང་ན་རྩ་བ་ལྟར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་རང་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་པའི་མཚོན་བྱའམ་མཚན་གཞི་བཞིན་དུ་མཚོན་པས་དེ་ལྟར་ནའོ། །ཁ་ཅིག་སྦྱོར་བ་ལས་གཞན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཅིང་སྦྱོར་བ་ཁོ་ན་ཡང་མཚན་ཉིད་དུ་མི་རུང་བས་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་མཚོན་ཞེས་འཆད་ཀྱང་སྔ་མ་འཁྲིག་གོ །མཚོན་ཚུལ་གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ་མ་ནོར་བར་རོ། །བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་བཞི་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་དག་གང་ན།

འདི་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་དབེན་པ་བཞི་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་མངོན་གྱུར་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་རྣམས་པར་བསལ་བས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཆགས་སོགས་དེའི་རྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་སྟོང་པ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཆགས་སོགས་དེའི་མཚན་མ་སྟེ་རྒྱུ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་”པ་གཙང་བ་དེར་འཛིན་པ་དང་སོགས་པས་ཕུང་སོགས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པས་སྟོང་པ་ནི་མཚན་མ་སྟེ། བྱང་ཆེན་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཚན་མས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདོད་ཆགས་

དང་འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་སོགས་པས་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་གཉིས་དང་དེ་མེད་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་ལ་ཞེན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་མཐུན་གཉེན་པོས་ཏེ། བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་འདོད་ཆགས་དང་འདོད་ཆགས་མེད་པས་རྣམ་པར་དབེན་པའི་རང་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དབེན་པ་ཞེས་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་ལ་སྔ་མ་གསུམ་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཐ་མ་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་ལྔའོ། །དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་གོ་བགོས་པ་ནི་དཀའ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་གོ་ཆ་འདི་འཆལ་ཀྱང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པ་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་ནི་དཀའ་བ་བགྱིད་པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་གཞན་ཉན་རང་དུ་མི་ལྟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ནི་ངེས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་གོ་ཆ་འཆལ་བའི་བྱང་ཆེན་དེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྟུང་བའི་གནས་དང་སྐབས་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡུན་རིང་པོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཆེན་པོ་གསུམ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དོན་དུ་གོ་ཆ་བགོས་སོ། །ཞེས་སོ། །བསྒོམ་པར་བྱ་བ་དང་སྒོམ་པ་པོའི་གང་ཟག་དང་སྒོམ་གྱི་ཆོས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་མི་དམིགས་པ་སྟེ། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གང་སྒོམ་པར་བགྱི་བའམ་སྒོམ་པ་གང་ལགས་པའམ་གང་གིས་སྒོམ་པར་བགྱི་བའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མ་མཆིས་ཏེ། ཞེས་སོ། །ཡུམ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པ་ནི་མངོན་ཞེན་བཀག་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་འགའ་ཞིག་གིས་གང་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་

དུ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་རོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་ནི་བདུན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་རྣམ་མཁྱེན་ལ་གཉོལ་བའི་བསམ་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཇིག་རྟེན་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་འཛིན་པ་སྟེ་འདི་ནི་བདག་ཉིད་གཟུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཡོངས་གཅོད་དུ་ཞེན་པ་དང་སོགས་པས་འདི་ནི་གཟུང་བྱ་མིན་ཞེས་རྣམ་བཅད་དུ་ཞེན་པ་ལས་བཟློག་སྟེ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཞེན་ནས་གཟུང་མི་གཟུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་བསྟན་པའམ་རྟོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་གཟུགས་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་མི་གཟུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་པ་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་ཏེ་གཟུགས་ལ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་གཟུང་བ་དང་ཤེས་པ་འཛིན་པ་མི་དམིགས་པས་རྟེན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་གཞི་མེད་པ་སྟེ། ཆོས་འདི་ནི་གཞི་མ་མཆིས་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་མི་དམིགས་པའི་སླད་དུ་དང་། ཞེས་སོ། །རྒྱ་བར་གཞི་མེད་ཅེས་པ་ལ་དག་ལྡན་ལས་དེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཞིན་པའི་ཆོས་དེ་གཞི་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་འཆད་བཞིན་པའི་ཆོས་གཟུགས་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་དང་འོང་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་འོངས་པ་མ་སོང་བ་བཞིན་དུ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་མ་འོངས་མ་སོང་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐྱེ་མེད་དེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་གྱི་རྗེས་སུ་མ་སྐྱེས་པའོ། །ཞེས་

སོ། །གྲགས་ཆར་དེ་ཆོས་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ན་གནས་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྟེ་གནས་འདི་ལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ན་གནས་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །འདིར་འགྲོ་བ་མེད་ཅེས་པ་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་འདིར་མེད་ཅེས་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ནོ། །ཞེས་འདི་ལ་མེད་འདིར་འགྲོ་བ་མེད། འདི་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་པ་གསུམ་གཞི་མེད་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་ཏེ་གང་གི་ཚེ་གཟུགས་ཉིད་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམིགས་པར་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་དེ་ལྟར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ནི་ཞེས་སྔ་མ་ཐམས་ཅད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་རོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ནི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པས་འདི་སངས་རྒྱས་སར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་(གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་གཅིག་ཏུ་བསྡོམས་ན་ནི་མཚན་ཉིད་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་མཚན་ཞི་བརྒྱད། ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་(རྒྱུད་ལ་བསྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་ལྡན་པ་ཁོ་ན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འབྱུང་བས། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ།

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འཆད་དེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་

སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་འབྱུང་བས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པའི་ཚེ་བྱང་སེམས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་དྲུག་ཅུ་དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་དུ་གྱུར་པར་གསུངས་པའི་འཐད་པར་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ལྔ་བརྒྱ་བསྙེན་བཀུར་ཞིང་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱད་ཀྱང་ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པས་སོ་ཞེས་པ་ལས་འབྱོས་ནས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྦྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྟེན། བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། རྟགས་དང་སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས་དང་པོ་ལུས་རྟེན་ནི། མཛོད་འགྲེལ་ནས། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ཁོ་ན་དང་། གླིང་གསུམ་ནས་འཕེན་གྱི་གཞན་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་རིགས་པར་ཤེས་རབ་དང་སྐྱོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ངན་སོང་ན་ཤེས་རབ་དང་སྒྲ་མི་སྙན་དང་ལྷ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད་པས་དེ་དག་ལ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ། །དེ་ཚེ་ལྷ་མི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཀླུ་ཉི་ཁྲི་གཅིག་སྟོང་གིས་ཐེག་ཆེན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་བུ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་ལྡན་དུ་བྱས་པར་གསུངས་པས་འདོད་ཁམས་པ་དང་མི་ཁོ་ནའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ནི། འདི་ལ་སྒོམ་བྱུང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཀུན་བཏུས་ནས་བཤད་པ་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ལ་ཡང་བརྟེན་ལ། མཛོད་ནས་མེད་པར་བཤད་པ་ལྟར་ན་འདོད་པ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནོ། །མདོན་པ་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན་ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཕལ་ཆེར་བརྟེན་ཏེ་དེ་དག་ནི་གདམས་ངག་ཏུ་བརྗོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(བརྟེན་པ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་)ནི། མཛོད་ལས། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །ཞེས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་དང་ཐོས་བསམ་ཉིད་དུ་བཤད་དོ། །ཀུན་བཏུས་སུ། ཚོགས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་ཟས་ཀྱི་ཚོད་ཤེས་པ་དང་ནམ་

གྱི་ཆ་སྟོད་དང་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བ་དང་། ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་གཞན་དང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་དང་། བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་གོམས་པས་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྣོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒོམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པ་དང་། གཉེན་པོ་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་དང་སྤྱང་བྱ་དངོས་སུ་སྤྱང་རུང་གི་སྣོད་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་བཤད་དོ། །ཉི་སྣང་ལས། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མཛོད་ལྟར་འབྱུང་བ་ལ་ཚིག་གསལ་དུ་འཕགས་པས་སྒོམ་བྱུང་མི་བཞེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་དྲངས་སྣང་ཡང་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་མ་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་པ་བླངས་ན་ལེགས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་འཁྲུལ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་འདིར་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གསུམ་གོ་སྐབས་ལས་ཤེས་ཀྱི་སྣོད་དུ་རུང་བ་དང་སྦྱོར་བ་བཅོ་ལྔའི་དང་པོ་ཕྱིན་ལས་ཀྱི་བསྡུ་བཞི་ལ་འགོད་པ་སོགས་ཚོགས་ལམ་དང་ཐར་ཆར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(རྟགས་དང་སྦྲ་དོན་)ནི། ཚོགས་ལམ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་རྟགས་ནི་མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ལ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བདག་མེད་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་གཏམ་ཐོས་ན་སྤུ་ཟིང་ཞེས་བྱེད་པ་དང་། མཆི་མ་དཀྲུག་ཅེས་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་སྨྱུ་གུ་སྐྱེས་པ་ལས་གཡུལ་གྱི་གསེབ་ན་ས་བོན་ཡོད་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ངེ་འབྱུང་གི་བསམ་པས་བསླང་བའི་དགེ་རྩ་སྣ་རེ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ཐོགས་རེ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་ཉི་སྣང་ལས། གང་གིས་དེ་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདིའི་རྟགས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་མི་དངང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་།

མི་འགོང་བ་མི་སྐྲག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཡིད་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པ་སྐྲག་པར་མི་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཞེས་ཟབ་དོན་ལ་མི་སྐྲག་པ་སོགས་གསུངས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཉི་སྣང་ལས། འདིར་ཐར་པ་ནི་བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལ་དེའི་ཆ་ལ་ཕན་པས་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། ཚིགས་གསལ་ལས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་སོགས་སུ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཉོན་ཆེས་རགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་སོགས་ནི་ཐར་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྦྲུབ་ལ་མཁས་པ་ནི། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆེན་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་དང་མ་བྲལ་བར་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་དུ་སྨོམ་ཞིང་མཚན་མར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བསྡུས་པ་ནི་མཚན་མེད་ཅེས་སོགས་སོ།།

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འདོད་དོ། །གང་དུ་ན། ཐར་པའི་སོགས་སོ། །གང་ན། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆོས་རྣམས་ལ་མཚན་མ་མེད་པར་དམིགས་པའི་ཤེས་པའི་རྣམ་པས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐུག་པ་རྣམས་ཚོགས་ལམ་པ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པ་ནིའོ། །དྲོད་མ་ཐོབ་པའི་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ་”དམིགས་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི་གཞན་

དོན་ལ་དམིགས་པ་སྦྱིན་པས་བདག་གཞན་བརྗེ་མི་ནུས་པས་རང་གི་རྒྱུད་ལ། ཞེས་སོ། །སྐབས་གང་དུ་ན། རྣམ་པ་ནས་འདི་ལ་སྐྱེ་འདིར་རོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་མཁས་པ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་ཚིགས་གཉིས་པོ་འདི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་།།

བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །

ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཚོགས་ལམ་ལ་དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རྣམ་པ་ལྔའོ། །དེ་དག་ཀྱང་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པའི་དད་པ་ནི། ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འདས་པ་དང་མ་བྱོན་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་སེམས་ཀྱི་མཚན་མར་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཚན་མར་མི་བྱེད་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ནས། ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ནི་མ་སླས་མ་ཉམས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་སྣང་

བ་ནི་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་སར་ལྟུང་བའོ། །སླས་པ་ནི་བྱང་ཆེན་ལས་ཉམས་པའོ། །སྦྱིན་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་བརྟོན་འགྲུས་ནི། བྱང་ཆེན་ཐོག་མ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་སྦྱིན་པ་བྱིན་ཡང་མཚན་མར་མི་བྱེད། ཅེས་སོ། །ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་དང་མ་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ཡུམ་དང་ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་བསམ་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེའི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ནི་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། བྱང་ཆེན་དེས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། གང་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། གང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བགྱི་བའི་གཟུགས་སམ་ཞེས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དམ་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་པ་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི། ལྷའི་བུ་དག་ངས་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་གང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ་གང་གིས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའམ། གང་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། དད་སོགས་རྣོན་པོའམ་ཆེན་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པར་སླ་ལ། དད་སོགས་རྟུལ་པོའམ་ཆུང་ངུས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། གང་གིས་གང་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བྱང་ཆེན་གྱིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སླའོ་ཞེས་དང་། དེའི་འཐད་པར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམ་

མཁའ་ལྟ་བུར་མོས་པར་བྱེད་ཀྱང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་སླ་སྟེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་དཀའ་བ་མེད་ན་ནི་བྱང་སེམས་གདུལ་བྱ་གླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེས་ན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་ནི་དཀའ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་དཀའ་སླའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གསུངས་སོ། །ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་འབྲིང་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གཟུགས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ལྡོག་གམ། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་དེ་དག་དང་དེ་དག་ལས་གཞན་དང་དེ་དག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ན་ཕྱིར་ལྡོག་པ་ཡོད་པ་བཀག་ནས་གསུངས་སོ། །འདིའི་མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་ཉི་སྣང་དུ་ཚུང་འབྲིང་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་རྟགས་ཀྱི་མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ནི་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། ཉི་སྣང་ལ་ཡང་མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་གཉིས་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ་ལ་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དག་ཟེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མ་སྐྱེས་པར་སྣང་བས་མ་དཔྱད་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྫོགས་ཆེན་པོའི་ཊཱི་ཀ་ཚུང་ལས་གསལ་བར་མདོ་མཚམས་བཟུང་བ་ཉིད་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་རྟོགས་སོ། འོན་ཀྱང་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་མ་བྲིས་ཏེ་དེར་བལྟ་དགོས་སོ། །ཤཱིཀྵ། ཟླ་འོད། ཤེར་སྒྲོན་རྣམས་སུ་རྣོ་བརྟུལ་གཉིས་འབའ་ཞིག་བཤད་ནས་གསལ་ཁ་མེད་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞེད་པར་མངོན་ནོ། །ཉི་སྣང་། རྣམ་འགྲེལ་གྲགས་པ་སློབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པས་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་དུ་བཤད་ལ། ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པས་ཐེག་ཆེན་ལ་བཞེད་དེ། དེ་གསུམ་ལ་མདོ་སྦྱར་ཟིན་པའི་མཐར་དེ་དག་གི་རྟགས་ལ་ཡུམ་ལ་མི་སྨྲག་པ་སོགས་གསུངས་པས་སོ། །གྲགས་ཆ་དང་སློབ་དཔོན་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན། དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་གྲངས་བཞིན་དུ། སངས་

རྒྱས་དང་། སྨིན་པ་དང་། བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན། ཡུལ་རྣམ་པ་ལྔ་ལའོ། །དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་རྒྱ་བ་ལྟར་རམ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་། སྨིན་པ་དང་སོགས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་སོགས་པས་དེའི་བསླབ་བྱ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དང་སོགས་པས་རློམ་བྱར་མ་ཡིན་པ་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྐྱེ་རང་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་སོགས་པས་སྤང་བ་དང་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ། །གང་ན། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། ཕར་ཕྱིན་ཉམས་ལེན་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པ་ཅན། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་སྐྱེད་པ་ལ་བདག་པོར་མ་གྱུར་པའམ་མ་དད་པ་སོགས་འཇོམས་པ་ལ་མཐུ་མ་ཐོབ་པས་རྣམ་བྱང་དབང་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ཞེས་ཀུན་གྱི་མཐར་སྦྱར་བ་ལྔའོ། །གྲངས་བཞིན་དུ་ནི་ཡུལ་ཅན་དང་ཡུལ་ལྔ་རིམ་པ་ལྟར་སྦྱོར་བའོ། །ཚོགས་ལམ་ལ་འདི་ལྟར་མ་ངེས་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱུད་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པ་ཆེན་པོ་རྣོན་པོས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་སླ་ལ། དེ་དག་ཉིད་རྟུལ་པོས་ནི་རྟོགས་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་ཤུགས་ཀྱིས་ན་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ལ། ཆུང་

ངུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། དད་སོགས་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་ན་དད་སོགས་འདི་དག་ལ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་དཀའ་སླ་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱད་པར་སྟོན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་དད་སོགས་ལྷ་སྤྱིར་སྤྱིན་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་སྐྱེད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཡུལ་ལྷ་ལ་མཁས་པ་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་སྟེ་འོན་ཀྱང་དད་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་སླུར་བུལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣོ་ཞིང་གསལ་ལ་ཆེན་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་པར་སླ་ལ། དད་སོགས་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྟུལ་པོས་ནི་རྫོགས་བྱང་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་པར་དཀའོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་དད་སོགས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ན་དད་སོགས་འབྲིང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་ལ། དད་སོགས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པ་སྟེ་འཐོབ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཕངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ནི་འཐོབ་དགོས་ལ། ཐེག་ཆེན་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པ་དང་སྔ་མ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་དེ་མི་འཐོབ་པས་སོ། །དེ་ནི་སྤྱིའི་ཤུགས་འཕངས་ཡིན་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་རྣོ་བརྟུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པས་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་དཀའ་སླར་དངོས་སུ་བསྟན་པས་དབང་འབྲིང་དང་དབང་རྟུལ་གྱི་དད་སོགས་ལ་ཡང་རྣོ་རྟུལ་གཉིས་སུ་བྱས་པས་རང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀའ་སླ་གཉིས་ཡོད་པར་འཕངས་སོ། །འདིར་རྟུལ་པོ་ཐེག་དམན་གྱི་ཡིན་པ་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པར་རྒྱ་བོད་འགའ་ཞིག་བཞེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། སྔར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྟོད་པ་དེ་ཁོང་ན་གནས་ཤིང་དེ་ལ་ཡང་དེ་ལྷ་མོད་ཀྱི་ཞེས་པས་ཁྱབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ལན་བསྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དད་སོགས་གཉིས་ཀ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་དད་སོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་དེ་ཉིད་འཕངས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་

བྱས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་འབྲིང་རྒྱལ་པོའི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་གཉིས་སུ་མཛད་པས་མཚན་མེད་རབ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཚོགས་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་དཀའ་བསྐལ་གཉིས་རྒྱུན་སྐད་དུ་གསུངས་པ་དང་འགྱུར་ལ་གཞན་དུ་ན་སློབ་དཔོན་གྱིས་སྐབས་མ་མཐྱེན་པར་འགྲོའོ། །

གཉིས་པ་(སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་སྒོམ་རིམ་)ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་དུས། སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག གང་ཟག་དེའི་སྒོམ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཉོན་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྐྱེས་པའི་སྦྱོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས།

གསེར་ཕྲེང་། ཐར་ཆའི་འོག་ཏུ་ངེས་ཆ་གསུངས་ཏེ། ཐར་ཆ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གཞན་དོན་ལ་སྦྱོ་བ་ཅན་ལ་ངེས་ཆ་འབྱུང་བས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གནས་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་བཞི་ལས།

རྩ་བ། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྔགས། །

དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ལས། དམིགས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་པར་བསྔགས་པ་སྟེ་བརྗོད་དོ། །གང་གི་ན། དྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིའོ། །གང་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དོ། །གང་དུ་ན། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་འདིར་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་ལས་དཀར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེར་ནི་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གཙོ་བོར་བྱས་པས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་མཉམ་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་

མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་དང་པོ་གཉིས་ནི་ཐོད་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་སྟེ་ཚེ་འདི་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་གསུམ་ནི་ཐོད་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པས་སོ། །དེ་ནས་སེམས་བྱུང་ལྔན་ནི་ཐོད་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ལ་གཞན་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ། ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའི་ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མི་འཚེ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲུང་དུ་མའི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཕའི། སྤུན་ཟླའི། སྲིང་མོའི། བུའི། བུ་མོའི། གྲོགས་པོ་དང་ཡིད་བརྟན་པ་དང་། གཉེན་དང་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་མདོ་ལས། སེམས་རེ་རེ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་གཉིས་གཉིས་སྨོས་པ་ནི་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་དང་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །ཐོད་དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་ལ་སེམས་ཅན་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནི་བར་པ་གཉིས་ལ་མཚོན་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་གསུམ་ལས།

རྩ་བ། བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །

དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། །བསྔགས་པ་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། བདག་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བཅུའི་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་གནས་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་། ཞུགས་ཙམ་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མ་བསྐུལ་བར་ཞུགས་པ་ལ་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལས་ལྡོག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པར་བྱ། གཞན་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག

པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསླབ་པར་བྱ། སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པའི་ལེགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། གཞན་ཡང་སྲོག་གཅོད་པ་ལས་ལྡོག་པ་དེ་དག་གི་ལེགས་པ་བརྗོད་ཅིང་མཐུན་པས་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་གནས་ནས་གང་ཟག་གཞན་སྦྱིན་སོགས་ལ་གནས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་སོགས་སྔར་བཞིན་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་བདེ་རྒྱུ་ལ་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པར་བདག་ཉིད་ནང་སྟོང་ཉིད་སོགས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་སྒོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་དག་སྒོམ་པ་ལ་འགོད་སོགས་ནི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་བདེ་སྡུག་རྒྱུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤོང་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཀྱང་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒོམ་པར་བྱ་ཞེས་པ་ནས་བདག་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལུགས་དང་ལུགས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པར་བྱ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་རོ། །

གསུམ་པ་བཟོད་པའི་གསུམ་ནི།

རྩ་བ། རྩེར་གྱུར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བས་རང་ཉིད་གནས་པ་དེ་ལ་གཞན་འགོད་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་བདེན་པ་བཞི་ཤེས་པ་དང་ངེས་མཚོན་པའི་སྤོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་སོགས་ནི་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་འཕགས་ལམ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །བདག་ཉིད་རྒྱུད་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཤེས་ཀྱང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྔར་ལྟར་འགོད་སོགས་ནི་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་འབྲས་བུ་ལྔ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་སྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱ་ཞེས་སོ། །བདག་ཉིད་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ལ་གནས་ནས་གཞན་

དེ་ལ་འགོད་སོགས་ནི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་སྦྱོར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་ འོག་གི་སོགས་སྨྲས་བསྡུས་པའོ། །

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་གསུམ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། རང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འགོད་སོགས་གསུམ་ཡོད་པ་ སྔར་གྱི་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །དེ་ལ་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཞིང་སྦྱོང་ བ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལ་སྔར་ལྟར་ནི་ཆུང་དུའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐེག་པ་ གསུམ་གྱིས་སྨིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་ པར་བྱ་ཞེས་སོ། །རང་ཉིད་སེམས་དཔའི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་སྔར་ ལྟར་ནི་འབྲིང་གི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་ཁྱད་པར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེས་པར་སྦྱོར་འདོད་པའི་ ཕྱིར་ཏེ། བདག་གིས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །རང་ཉིད་རྣམ་ མཁྱེན་སྐྱེད་པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྤོང་བ་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་ སྔར་ལྟར་ནི་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་སྟེ། གཞན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་ལ་འཇོག་འདོད་ པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །སོགས་ཀྱི་སྒྲས་ འདི་གཉིས་ཀྱང་བསྡུས་ཏེ་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་མཆོག་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ ལ་བཞི་ལས། དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ འདི་ལ་མཉམ་པ་དང་། བྱམས་པ་དང་། ཕན་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་འཚེ་བ་ མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། ཕ་དང་མའི་སེམས་དང་། སྤུན་དང་སྲིང་མོའི་སེམས་དང་།

བུ་དང་བུ་མོའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་སྡུག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་གཞན་ལྔས། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་དྲི་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པ་ནས་འདི་ལ་སྐྱེ་འདིར་ཆགས་སྡང་གིས་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པ་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། ད་ལྟ་ཕན་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པས་དང་། མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་སྒྲུབ་འདོད་པ་ཕན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་བཅོམ་པས་གཞན་བདེ་ལ་ཕོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། མཐོ་མ་འཚམས་པས་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྔ་དང་། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་རང་ལས་རྒན་པ་རྣམས་ཕ་མ་དང་། རང་དང་མཉམ་པ་ལ་སྤུན་དང་སྲིང་མོ་དང་། རང་བས་གཞོན་པ་ལ་བུ་དང་བུ་མོ་དང་ཕན་འདོགས་པའི་བཤེས་དང་། ཡིད་བརྟན་པའི་གྲོགས་དང་། རུས་གཅིག་པའི་གཉེན་དང་། མི་གཅིག་པའི་སྡུག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཉམ་པ་སོགས་ལས་གཞན་ཟུར་ལྔས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་དྲི་བར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །འདིར་ལྔ་ཚན་གཉིས་སུ་བཅད་པ་ནི་རྩ་བའི་གྲངས་བཅུ་དང་འོག་མ་ལ་ཟུར་དེ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཆེད་དོ། །

རྩེ་མོ་ནི།

འགྲེལ་པ། མདོར་ན་མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ལ་གྲངས་བཞིན་དུ་སྤོང་བ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ལྡོག་པ་དང་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན། དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་རྣམས་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། དགེ་བ་ལ་གནས་པ་དག་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་ཞུགས་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འདོར་ལེན་གྱི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་མདོར་བསྡུ་ན་སྡིག་

གཙོད་སོགས་མི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོང་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ལས་ལྡོག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཏེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་སྡིག་པ་ལས་བཟློག་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བདག་ཉིད་གནས་པ་དེའི་སྒོ་ནས་གཞན་རྣམས་དགེ་བ་ལ་གནས་པ་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མ་བསྐུལ་བར་བདག་ཉིད་དགེ་སྡིག་གི་འདོར་ལེན་ལ་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཞུགས་པ་ལ་ངག་གིས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དམིགས་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་ཕྱེ་ནས་ནི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ཚན་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ནི་རང་གིས་བསྒྲུབས་པ་དང་མ་བསྒྲུབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

བཞེད་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་འགོད་བྱེད་བྱང་སེམས་རང་དང་དགོད་བྱ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་དག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བཞེད་པ་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་སོགས་ཀྱི་བདེན་བཞི་ཤེས་སྒོང་མངོན་དུ་བྱེད་སྒོམ་པ་ལས་རང་གི་རྟེན་ཏེ་རང་གནས་ནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཏེ་གཞན་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པས་དང་། བདེན་བཞི་ཤེས་སྒོང་སོགས་ལ་གཞན་ཞུགས་པ་ལ་བསྔགས་པ་བརྗོད་པའི་རྣམ་པས་དང་། དེ་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་དགའ་བས་མཐུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་

ནི་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཞུང་འདི་ལྟར་སྦྱར་ཏེ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ལ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་གྱི་དབྱེ་བས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དམིགས་པ་ནི་བཟོད་པ་ཞེས་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་གང་ལ་སྦྱོར་གྱི་ཡུལ་ངོས་མ་བཟུང་བ་དང་། བདེན་པ་དམིགས་པར་བཤད་པ་ནོར་རྒྱ་བའི་བདེན་ཤེས་དང་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ཚད་དོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདིའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བ་རྩེ་མོ་ལྟར་སྦྱོར་བར་གསུངས་པས་སེམས་ཅན་ཚད་པ་དང་བདེན་པ་དམིགས་པར་བཤད་པ་མེད་དོ། །བདེན་པ་ལ་སྦྱོར་ཞེས་སྨྲེལ་པ་བདེན་ཤེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཚད་པ་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ལ་གཞན་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡིན་པས་གང་ལ་སྦྱོར་མ་བཟུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་བཞེད་པ་རང་གིས་མ་གོ་བའི་བློ་ཡི་དྲི་མ་གཞན་ལ་འགེལ་”པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སེམས་དང་པོ་ཉིད་དྲོད་ཆུང་ངུ་དང་། དགེ་སྡིག་ལས་ལྡོག་འཇུག་གཉིས་རྩེ་མོ་ཆུང་འབྲིང་དང་། བསྔགས་མཐུན་གཉིས་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་དང་པོ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་ག་དང་མི་མཐུན་ལ་ཕྱི་མ་གསུམ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། འགྲེལ་པ་འདིར་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་དང་སྦྱོར་བ་ལྷུར་མ་ བླངས་པར་རྒྱ་ཚིག་གིས་ཟིན་ཆོད་བཀྲལ་ནས་བཞི་པོ་སྤྱི་ཙམ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། མདོ་འགྲེལ་བཞི་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ན་རྒྱ་བ་ལྟར་བྱ་དགོས་པས་འགྲེལ་པ་འདིར་བཤད་པ་གཞན་གྱིས་ཁ་བསྐང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ལ་ཡང་སྦྱོར་བས་བསྔགས་མཐུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ལ་སྦྱོར་བར་དེ་ལས་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་དོ། །

ཆོས་མཆོག་ནི།

འགྲེལ་པ། སྔ་མ་བཞིན་དུ་རང་དང་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། གྲོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱོམ་རྩེ་མོར་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ་རང་ཉིད་སྨིན་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་གདུལ་བྱ་རྒྱུད་མ་སྨིན་པ་སྨིན་པར་བྱེད། སྨིན་པ་གྲོལ་བར་བྱེད་སོགས་པས་གྲོལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་ནི་རང་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ངེས་པར་སྦྱོར་བའོ། །གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་རྣམ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་སྨིན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་དག་གིས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ཆོས་མཆོག་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་པ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན་གསུམ་དང་མི་མཐུན་པར་མཛད་པ་ནི་རྩ་བའི་སྦྲས་ཟིན་ཚོད་ལ་འགྲེལ་པ་མཛད་པས་མི་འགལ་ལོ། །རྟོགས་དཀར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པར་སྦྱར་བ་ནི་བརྟགས་ན་འགྱུར་སྐྱོན་དུ་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་བཅུ་དགུས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་བསྟན་པའི་ངེས་ཆ་ནི་གཙོ་བོར་རྫེས་ཐོབ་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཀློས་པ་སྤང་བ་)ནི། མངོན་རྟོགས་དང་པོ་དྲུག་པོ་རེ་རེར་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལན་གསུམ་གསུམ་བསྟན་པ་རྣམས་ཀློས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཁྱད་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་ཤེ་ན། གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་པར་སྟོན་པས་ཀློས་སྐྱོན་མེད་པར་འཆད་པའི་ལན་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བས་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་འཇིག་རྟེན་

ལས་འདས་པའི་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་ནི་སྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་དུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྐབས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ནི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ནི་སྒྲས་ཟིན་པ་ལྟར་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་རློམས་ཏེ། དཔེར་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་སྟོབས་དང་ལྡན་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཁྲིའུ་ལ་སེང་གེ་ཞེས་བརྗོད་པ་མི་རློམས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་དེ་གཉིས་སུ་བསྟན་པའི་ལམ་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཞིབ་ཏུ་མ་བརྟགས་པ་སྟེ། སྐབས་གང་དུ་བསྟན་ཀྱང་ཉུང་སྟེ་སྤྱོར་ལམ་སོགས་དེ་དག་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་ནི་སུ་ཡང་མི་འདོད་པས་སོ། །དེས་ན་ལམ་གྱི་མིང་གིས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ལྟར་ཡིན་མིན་དཔྱོད་པ་སྟེ། ཚུལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུའི་བཏགས་པའི་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་དེ་ཉིད་སྟོན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་དང་སོགས་པས་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ནི་རྒྱུ་འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སྐྱེའི་ངེས་ཆ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་བཏང་བ་ལས་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་ལམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྒོམ་ལམ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་པ་གཉིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི་སྤྱི་ཕྱིའི་མཚམས་སྦྱར་རོ། །འོ་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་རློམས་ཤེ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་གཙོ་བོར་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་

གསར་དུ་རྟོགས་ནས་དང་། མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱས་ཏེ་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་གསུམ་ཡོད་པས་མི་བློས་སོ། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་དང་སོགས་པས་རྩེ་མོ་དང་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་གསུངས་པའི་དོན་གསུམ་ནི་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་ངེས་ཆ་སོགས་དངོས་མིན་ཀྱང་ངེས་ཆ་དང་སོགས་པས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ཐ་སྙད་དམ་མིང་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན་མིང་དེ་དག་གིས་གདགས་པའི་གཞི། བཏགས་པའི་ཆོས། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི་ལམ་སྒོམ་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་མཐུས་ཉན་རང་དང་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་སས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་ཆུང་ངུ་ས་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲིང་ས་དགུ་པ་དང་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་ལ་ཡང་དབང་རྟུལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་རྣམས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལམ་གསུམ་ཚན་གསུམ་སྟེ་དེ་ཡང་སྦྱོར་བ་དེ་གསུམ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་བྱས་ནས་ལམ་ཚན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་ཆུང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྦྲས་གསུངས་པའི་དགོངས་གཞི་རང་གི་སྐབས་སྦྱོར་བ་དེ་རྣམས་ཡིན་པས་དག་ས་གསུམ་རྣམ་ཀུན་སོགས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་སྦྲས་ཟིན་ཚོད་ཀྱི་ལམ་གསུམ་བཏགས་པ་བའོ། །དེའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བ་གསུམ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་ས་གསུམ་ནས་བཞག་པས་དང་པོར་ཐོབ་པའི་ས་མཚམས་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་རེ་རེའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གསུམ་ལམ་གསུམ་ལ་ནུས་པ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། བརྒྱད་པ་ཡན་འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་ས་ཡིན་པས་འབད་པས་སྒོམ་ན་རིམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་ཀྱང་དེ་མེད་པས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེའམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ནི་རྣམ་བཅད་དང་། ཡེ་

ཤེས་དེ་དག་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་དགོངས་པ་སྟེ་སྤྱད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པའོ། །གཞན་དག་ཡེ་ཤེས་རྣམས་དང་ལམ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་ཆོས་མཐུན་པ་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འཆད་ཀྱང་མི་འགྲིག་སྟེ། དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་དེ་གཉིས་རྣམ་བཅད་དང་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་ལྡོག་པ་མ་གཏོགས་དོན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ཁ་ཅིག་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་དག་པ་སའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་གནོད་དོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །དེས་ན་བཟོད་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ནོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། དེས་བསྟན་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་པས་དེ་དག་སྦྱོར་ལམ་མཚན་ཉིད་པ་ལ་མི་རུང་བར་བསམས་པ་ཡིན་གསུང་བ་ལྟར་མི་འཐད་པ་ཆེར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་གཙོ་བོ་ནི་སྐབས་དྲུག་ཁའི་ལམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པར་བྱས་ན། བློས་པ་སྤྱང་དུ་མི་རུང་བར་དགོངས་པའོ། །མཁས་པ་དག་དེ་དང་དེར་ལམ་གསུམ་གྱི་མིང་ཅན་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་སྦྱོར་མཐོང་དང་། ས་དགུ་ནང་ཚན་དུ་ཡོད་པའི་སྒོམ་ལམ་མིན་ཞེས་སྨྲ་ཀྱི་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་དེ་དག་མིན་ཞེས་ནི་མི་སྨྲ་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཟེ་ཚོམ་མེད་པས་སོ་ཞེས་བཞེད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །

འགྲེལ་པ་འདིའི་རྗེས་འབྲང་གཞན་གྱི་བཞེད་པ་དགོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ལུགས་ནི་དང་པོར་སློབ་པའི་སྐབས་དང་། ཕྱིས་བསླབས་ཟིན་བརྟན་པར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་གསུངས་པའི་ལམ་རྣམས་ནི། ལས་དང་ནས་སྒོམ་ལམ་གྱི་བར་དུ་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོར་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་སྒོམ་ལམ་སྤང་མཐོང་བ་རྣམས་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །དེ་ཡང་ངེས་ཚ་ཞེས་པ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་

ཀྱི་དྲན་ཉེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་ཀྲང་བའི་བར་ཡང་གཟུང་སྟེ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་སོ་ཞེས་བཞེད་པས་སྐབས་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་མ་མཐའི་མཚམས་གསལ་བར་མ་བཟུང་ཡང་དང་པོར་སྐྱེད་པར་འདོད་པས་ས་གཉིས་པ་ནས་འདོད་པར་གསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འདིས་རྣམ་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ས་གཉིས་པ་རྫོགས་རྗེས་ནས་དང་། །རྩེ་མོའི་ལམ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཛོག་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་འོག་ནས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཕྱིན་ཆད་དོ། །དེ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྔར་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་དྲོད་ལ་སོགས་པ་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའི་ཚེ་རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་དང་། འདིར་རྩེ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དུས་དང་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པར་སྔར་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་དག་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་སྐབས་འདིས་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་རྩེ་མོར་གཞག་གོ་ཞེས་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ལས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། རྩེ་མོ་རྣམས་ཀུན་ལས་རབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ས་གཉིས་པ་སོགས་སུ་གོམས་པ་ལས་མཆོག་གི་དོན་དུ་བཤད་དོ། །ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་རྩེ་མོའི་དོན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐོང་ལམ་སོགས་ལས་འདིའི་དྲོད་སོགས་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་བཤད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ས་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་བས་ཀྱང་ཆོག་གོ །ཡང་དེ་ལས་དེ་ནི་སྐབས་དྲུག་པ་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱིས་ཐོབ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་ཏེ་མཐར་གྱིས་པ་འདི་ནི་རྩེ་མོ་གང་ནས་གཞག་པ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་ནས་གཟུང་ངོ་། །ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རིགས་བྱེན་གྱི་ལུགས་ནི་མངོན་རྟོགས་དང་པོ་དྲུག་ལ་ངེས་ཆ་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་བཤད་ཅེས་པའི་ལན་དུ་གཞི་སོགས་གསུམ་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་དེ་དག་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དྲུག་ལ་ངེས་ཆ་སོགས་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་ལ་ངེས་ཆ་དང་སོགས་པས་ཐར་ཆ་སོགས་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་སྨྲོལ་

ནས། དེར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་འཇིག་རྟེན་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ་དེ་ཡང་ཉན་རང་སོགས་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྟེ། དེ་དག་གི་ངེས་ཆ་བཞི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པ་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་འབྲས་བུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པའི་མཐོང་སྒོམ་དེ་དག་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བས་ན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ནི་ལམ་གསུམ་པོ་དེ་ཤེས་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱུ་ཙམ་བསྟན་ལ། རྣམ་རྟེ་མཐར་གྱིས་པ་གསུམ་ལ་ནི་ངེས་ཆ་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒོམ་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེ་ཡང་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་གོ་རིམ་ལས་གྱུར་པའི་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྔར་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཟག་པ་མེད་པ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཚུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྐྱེ་བ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ངེས་ཆ་སོགས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ཚེ་ཁྱད་པར་ལམ་ཤེས་པའམ་སྐྱེད་པ་དེ་མཚོན་འདོད་ནས་ཡིན་ནོ། །ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དེ་ལྟ་ནའོ། །མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་གཉིས་ལ་ནི་དང་པོ་དྲུག་ལ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་གཉིས་མེད་པས་མ་སྨོས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ཤེར་འབྱུང་གི་ལུགས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ངེས་ཆ་སོགས་བརྗོད་ཟིན་པས་འདིར་ཡང་དེ་དག་བསྟན་པས་ཅི་བྱ། གལ་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་དུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་འདིར་ནི་སྦྱོར་ཐུན་མོང་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་ན་འོ་ན་བསྒོམ་བྱ་གསུམ་ཡོད་པས་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་ཡང་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདིས་ནི་འདི་བརྗོད་དོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་གཞི་ལམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒོམ་པའི་དབྱེ་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་ཐོབ་པའམ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་དང་པོར་བསྐྱེད་ནས་ཕྱིས་རྣམ་རྫོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བྱེད་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་རིམ་པས་ཟག་མེད་

ཀྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་ལ། རིམ་པ་དེ་ཡང་རང་གི་ངོ་བོ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་མེད་པས་དེ་དག་ཐ་དད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེས་ཆ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །འོ་ན་རྣམ་རྫོགས་ཁྱད་པར་ལམ་དུ་བྱུང་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐར་ཆ་མི་སློས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་དེ་སྒོམ་པའི་བྱེད་པ་མེད་པས་མ་སློས་སོ། །དེས་ན་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའམ་སྐྱེད་པར་བྱས་པ་རྣམས་རྣམ་ཀུན་ཏུ་སྐྱེད་པ་ལྷུར་བསྒོམས་པས་དབང་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་དབང་གྱུར་གྱི་སྦྱོར་བ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །འདིས་རྩེ་མཐར་གཉིས་ལ་མ་བཤད་ཀྱང་མཚོན་པར་བཞེད་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་ སྔ་མ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཚོགས་ལམ་བཤད་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་དང་། བར་པས་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་དང་གཞི་ཐམས་ཅད་ཅེས་སོགས་ཀྱི་བཤད་པ་རྣམས་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་ལ་བཞག་པ་མེད་པས་དང་པོས་འདིའི་རྣམ་རྩེ་རྣམས་མ་དག་སར་འདོད་པའི་ལུགས་ནི་མི་འཐད་དོ། །

སྒྲུབ་འགྲེལ་དུ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཐ་དད་པར་བཀོལ་ནས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པས་ʼབདུན་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་ཐ་དད་པར་ལོགས་ཤིག་ཏུ་ལམ་ཤེས་པར་བཞག་གོ །ཞེས་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཐ་དད་པར་ས་བདུན་པ་ལ་བཞག་སྟེ་ལམ་ལྷུར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱོན་རྣམས་སྤངས་ཏེ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཙམ་ཉིད་ལ་བཞག་གོ་ཞེས་བཤད་ཅིང་། སྔ་མ་རྣམས་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་བཅུའི་དང་པོ་གསུམ་ཚོགས་སྦྱོར་ན་ཡོད་པས་དེ་སོ་སྐྱེ་ལ་འཇོག་པ་དགོངས་པར་བཞེད་དོ། །སླར་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་རྣམ་པ་དང་ལམ་དང་དངོས་པོ་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དང་ཡང་དུ་མངོན་དུ་བྱེད་པས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ས་བརྒྱད་པ་མི་གཡོ་བ་དེའི་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཀུན་

མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེའི་རྗེས་ལ་གཉེན་པོའི་ཚོགས་དང་། ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་སྒྲུབ་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསལ་བ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པར་
འགྲོ་བ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དེ་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི་ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ལ་སོགས་པས་གཉིས་ནི་
རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ཐོགས་ལ་ས་བཅུ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་བ་དང་བསྡུས་པ་སྒོམ་པའི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་གོ་རིམས་སུ་སྒོམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྐད་
ཅིག་མ་གཅིག་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྗེས་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ལ་ཆོས་ཀྱི་
སྐུར་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་[1]ས་
བརྒྱད་པ་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་ཀུན་དང་། གཉེན་ཚོགས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ས་དགུ་པ་དང་། ངེས་
སྒྲུབ་ཀྱི་བདག་ཉིད་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་རྩེ་སྦྱོར་དང་། བཅུ་པའི་དཀྱིལ་དུ་བརྟན་
པ་ཐོབ་ཕྱིར་སྒོམ་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་མཐར་གྱིས་པ་བསྟན་པ་དང་། བཅུ་པའི་མཇུག་ཏུ་སྐད་ཅིག་
མ་བཞག་པར་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་ལུང་དེ་ནི་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་བདུན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྐབས་
ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་དེ་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བསྡུས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་
བརྒྱད་བསྡུས་པས་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་འདི་དང་དེ་གཉིས་སྦྱོར་
བ་མི་འགྲིག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྐབས་དེར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྦྱོར་
བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་བཏགས་པ་བར་འཆད་དགོས་པ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ལུང་དེ་དག་གིས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་བྱར་བསྟན་ནས་དེ་ཐོབ་པའི་ཐབས་རྣམས་ཀྱི་ས་[2]མཚམས་དང་
ཐོབ་པའི་དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མངོན་རྟོགས་བདུན་གྱི་སྐྱེ་རིམ་བསྟན་ཏོ། །སྟུད་འགྲེལ་དེས་ཀྱང་སྦྱོར་

བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྔ་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། འདིར་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་ནམ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་ཇི་ལྟར་རིགས་ཤེ་ན། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཐོབ་པས་རེ་ཞིག་གི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར། གང་སེམས་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་སྔ་མ་ལྟ་བུ་དེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཉིད་རྟུལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་ལ་སོགས་པར་བཏགས་ནས་འདིར་བསྟན་པ་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་སྲིད་པ་བཞིན་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བར་དགོངས་སོ། །ཞེས་རྣམ་ཀུན་ལ་གསལ་བར་སྨྲར་ནས་རྩེ་མཐར་གཉིས་ལ་དེས་མཚོན་པར་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་)ལ་གཉིས། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་མིན་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་མི་གནས་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ་རྒྱན་སྣང་དུ། ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ་ཞེས་དང་། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་བྱར་བཤད་པའི་རྟོག་པ་རྣམས་སྔོན་ཉིད་དུ་སྤངས་ཟིན་པས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་འདི་ལ་ཇི་ལྟར་སྤོང་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ས་བཅུ་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཉོངས་པ་གཉིས་དང་དེའི་གནས་ངན་ལེན་སྤོང་བར་གསུངས་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བ་རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ལ་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པས་དེའི་འབྲས་བུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རྣམས་ལྡོག་པའི་ཕྱིར་གཏན་ནས་སྤོང་ལ་ས་གཞན་དུ་ནི་རིམ་འགག་པའི་སྤོང་བ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་པར་སྔོན་གྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་བཀོད་པ་ནི་གཞན་འདོད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་ཡང་མི་བཞེད་ན་རང་ལུགས་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་པ་ལས་མ་མཛད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འགྲེལ་ཆུང་འདིར་རང་གི་བཞེད་པ་ཉིད་འགོད་པ་དང་། འགྲེལ་བཤད་གཉིས་དང་བསྡུས་དོན་དུའང་བཞེད་པར་བཀྲལ་གྱི་གཞན་ལུགས་སུ་མ་བསྟན་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ནི་ཁྱད་པར་

གྱི་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་འགྲོའོ་ཞེས་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པར་གསལ་ཞིང་དེ་ཡང་དག་པ་ས་གསུམ་ནི་རྣམ་རྩེ་མཐར་གྱིས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། དེ་དག་ནས་བསྟན་པའི་སྦྱོར་མཐོང་དང་ས་དགུ་ནང་ཚན་དུ་ཡོད་པའི་སྒོམ་ལམ་བཏགས་པ་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྒོམ་ལམ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་ལ་བཞེད་དོ། །མདོར་ན་འགྲེལ་བཤད་དང་བསྡུས་དོན་དུ་འབྱུང་བ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་བྱ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་དུས་རིམ་ཅན་དུ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་ན་སྦྱོར་ལམ་བཞི་རྫོགས་པར་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཡང་དེ་མཚན་ཉིད་པ་གཅིག་སྐྱེ་དགོས་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་དུ་དྲོད་སོགས་བཞི་རྟོགས་པར་བཤད་པས་སོ། །ལམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། དོན་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཁྱེན་གསུམ་དུ་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་སྔར་ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བ་བཞིན་ཕྱིས་ཁྱད་པར་ལམ་དུ་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་ན། སྔར་གྱི་དེ་དང་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མཛད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིའི་ཐུགས་རྩེ་གཏང་ས་དུ་སྣང་ཞིང་མངོན་རྟོགས་ཐ་མ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སློབ་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་པ་དང་བྲ་བ་ཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སྔ་མ་ནས་ཕྱི་མ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེ་གསུམ་གྱི་ཟློས་སྦྱོང་མ་བྱས་སོ། །

གཉིས་པ་(བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་གནས་མི་གནས་དཔྱད་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འདོད་པའི་སུན་འབྱིན་དགོད། དེ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་མ་སོང་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཨ་བྷྱས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འགོག་པ་དང་རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་མཛད་དེ། དེ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་ཐར་ཆའི་སྐབས་སུ་དད་སོགས་ལྔ་ལ་དབང་པོའི་དོན་མེད་པ་དང་ཐོས་བསམ་

ཙམ་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་རིམ་པ་ལྟར་མངོན་རྟོགས་དང་ལྡན་པ་དང་སྦྱོར་བ་པར་བཤད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་གྱིས་མ་བཤད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་གསུམ་པ་ལ་ཉན་རང་གི་སར་ལྟུང་སྲིད་པར་བཤད་པ་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་མི་འཐད་པས་སོ་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་མཁྱེན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་གྱི་ཚོགས་སྦྱོང་ལ་མཚན་ཉིད་པ་དང་སྦྱོར་བ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སྤྱད་འགྲེལ་དུ་རྣམ་ཀུན་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་འཆད་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེས་བཀག་ཅིང་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བག་མེད་པ་ལས་འཁྲུལ་པ་སྲིད་པས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། དེས་ན་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ལ་རྩེ་མཐར་གཉིས་ཀྱི་དེ་རྣམས་བཏགས་པ་བའོ་དེ་ལ་གདགས་གཞི་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་བཞག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཅོ་ལྔ་པ་ནས་ཉི་ཤུ་པའི་བར་དུ་དྲུག་ལས་དྲུག་པ་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་པས་དང་པོ་ལྔ་ལ་བཞག་གོ །དེ་ཡང་དེ་ལྔ་རེ་རེ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་གཞི་ལ་ཚུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བཞི་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཆུང་སོགས་གསུམ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སྦྱོར་འཇུག་གཉིས་དང་བཅུ་བཞི་སྟེ་བསྒོམས་པས་བདུན་ཅུའོ། །དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཞི་པའི་སྙོམ་སྙུང་དང་པོ་གསུམ་མན་ཆད་ཀྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཉེར་བརྒྱད་དང་གསུམ་པའི་གཉིས་བསྣན་པའི་སུམ་ཅུ་པ་ལ་ནི། རྩེ་མོའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཐར་ཆ་ཆུང་འབྲིང་གསུམ་པ་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས། མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་དངོས་གཞི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་གཉིས་ཏེ་བཞི། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་གཉིས་དང་། དངོས་གཞི་འཛིན་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་ཆེ་འབྲིང་དགུ་སྟེ་སུམ་ཅུས་བཏགས་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྙོམ་སྙུང་བཞི་པ་ནས་སྲིད་རྩེའི་དྲུག་པའི་བར་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལྷག་མ་བཞི་བཅུ་ལ་ནི་མཐར་གྱིས་པའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་ཚོགས་སྦྱོར་སྔར་ལྟར་དང་། མཐོང་ལམ་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་ལམ་དགུ་སྟེ་བཞི་བཅུ་པོ་དེས་བཏགས་ཤིང་གཉིས་ཀའི་དགོས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་

སྐྱེ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྲིད་རྩེའི་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ཉི་ཤུ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཐ་མ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེས་ན་སྒོམ་སྤང་གྱུ་གཅིག་པའི་གཉེན་པོ་དངོས་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འདོད་དོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ལམ་གསུམ་དངོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་གནས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་སོགས་རྒྱུ་ཙམ་ལ་གནས་པ་དང་དེ་དག་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་ཡང་དངོས་སུ་ཡིན་ན་ས་བརྒྱད་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། བརྒྱད་ནས་ཡིན་ན་ སྔ་མ་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །རྗེ་བཙུན་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བཞི་རྒྱུར་བཤད་པས་མཁྱེན་གསུམ་ས་བདུན་པ་ཕྱིན་ཆད་སོགས་དང་། སྦྱོར་བ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་སོགས་སུ་ཁ་ཕྲལ་ནས་འཆད་པ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དེ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་མ་སོང་བརྟག་པ་)ནི། ཨ་རྒྱས་གཞན་ལུགས་བཀག་པ་དང་རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས་ནི་ལྟར་སྣང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་སྟེ། རེ་ཞིག་ཐར་ཆའི་ཉི་སྣང་གི་བཤད་པ་འདྲེན་པ་ནི་ཕྱོགས་སྔ་མ་ཡོངས་པ་སྟེ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་དེ་བཞག་པ་མེད་པས་སོ། །ཉི་སྣང་གི་ལུང་གི་གནོད་བྱེད་གཞན་ཡང་རང་གི་མགོ་ལ་འཁྲི་སྟེ་ཁྱེད་རང་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་བརྟན་གྱི་སྐབས་སུ་ཞི་བར་ལྟུང་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་སྙིང་རྗེའི་ངེས་བརྟན་སྒོམ་པར་ཉི་སྣང་ལས་གསུངས་པས་དེས་ཞི་བར་ལྟུང་སྲིད་པར་བསྟན་པས་དེ་ཡང་ས་བཅུ་པ་ལ་ཇི་ལྟར་འཐད། འདི་འཐད་ན་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་ལ་ཉན་རང་གི་སར་ལྟུང་སྲིད་པར་བཤད་པས་དེ་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་མི་འཐད་པ་སྣང་ཞུགས་ཙམ་མ་ཡིན་ནམ། ཡང་མཐར་གྱིས་བགྱི་པ་སོགས་གསུམ་ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་རྣམས་ལ་འཕགས་པས་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་ཀུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་ཕྱིར་མི་

ལྡོག་གི་མཐོང་ལམ་གཉིས་དང་རྩེ་མོའི་མཐོང་ལམ་གསུམ་གྱི་ཐློས་པ་རིམ་པ་ལྟར་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པ་དང་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་མཐོང་སྤང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་ཆ་ནས་བསྟན་པས་མི་ཐློས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐློས་པ་སྤངས་པས་ཆོག་པས་སོ། །འདི་མི་འདོད་ན་སྔར་གྱི་ཐློས་སྤོང་སྐྱོན་དུ་འཇིན་པ་ཡང་དོར་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་རྩེ་མོའི་མཐོང་ལམ་གྱིས་འདོད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་གི་རྟོག་པ་མི་སྤོང་བར་འདོད་པ་ནི་འཕགས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ལོག་པར་རྟོག་པ་འབའ་ཞིག་གོ །སྦྱོར་བ་གསུམ་གྱི་ལམ་རྣམས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མཚུངས་པ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་འདིའི་འཐྲུལ་གཞི་ནི་འཕགས་པས་རྣམ་ཀུན་རྫོགས་པ་དང་དེ་དང་མཐྱེན་གསུམ་ལ་ཐློས་སྤོང་མཛད་ཅིང་རྩེ་མོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་མཛད་པ་དང་། སྐབས་བརྒྱད་ཀ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སུ་ཐློས་སྤོང་རྣམས་ཞིབ་པར་མཛད་པ་མ་ངེས་པས་ནོངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་པཎྜི་ཏས་བཀོད་པའི་སྒྲུན་འབྱིན་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མི་འཇུག་པར་སྣང་ཞིང་། གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཙད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ལན་གདབ་དཀའ་བ་དང་མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་ལམ་རྣམས་ལ་ནི་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་མ་ཕྱེས་ཀྱང་། མཁྱེན་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་རྣམས་ཉམས་ལེན་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། དང་པོའི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཐོབ་བྱ་དང་བསྐྱེད་བྱ་དང་། སྤང་བྱའི་མཐྱེན་གསུམ་མཚོན་པའི་ཆེད་དང་། ཕྱི་མའི་ལམ་རྣམས་ནི་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་དང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་། སླར་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་དང་སོ་སོའི་ཐློས་པ་སྤངས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ལ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་

ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འབྱུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། ངེས་ཆའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནས་མཚན་ཉིད་དམ་རྟགས་འཆད་དེ། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ངེས་ཆ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་རྟགས་འབྱུང་བས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་རྣམས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས། རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་རྟགས་དེ་དག་དང་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྱིར་བྱང་སེམས་ཙམ་ལས་མ་གསུངས་ཀྱང་། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་ཡི་དགོངས་པ་སྦྱོར་ལམ་པ་ནས་སློམ་ལམ་པ་ཕྱིན་ལ་བཟུང་ངོ་། །ཚོགས་ལམ་པ་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚིག་གསལ་ལས། རང་གི་རྒྱུད་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོར་མཛད་པ་ཞིག་ན་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་བརྗོད་མོད་ཀྱི། རང་གི་རྟོགས་པ་དང་འཚམ་པར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་འདི་ལ་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་དང་། རང་ལ་དངོས་པོ་ངེས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་རྟགས་གཟུང་སླ་བ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་གཞིར་མ་གྱུར་པས་ན་འདི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའོ། །ཞེས་གང་དུ་ཡང་མ་གསུངས་ཏེ། ཞེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་གཟུང་སླ་བ་མེད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མ་བཞག་སྟེ། མདོར་ན་ངེས་ཀྱང་རྟགས་མེད་པས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ནི་ལེགས་ཏེ་ཐར་ཆའི་མདོར་ཉན་རང་གི་སར་མ་སླས་མ་ཉམས་པར་རྫོགས་བྱང་དུ་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་དང་གསེར་ལྷ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་དེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལམ་གསུམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དམ་མི་འབྱེད་ཅེ་ན། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ་ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་

རྟོ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱད་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་པ་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་བཀོལ་བ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོའི་ལམ་ཁོ་ནས་ས་དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་རྣོན་དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཀླུ་འོད་དུ་ཡང་འདིར་དབང་པོ་རབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚོགས་ཀྱི་ས་ནས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ངེས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ན་རྟག་པར་མངོན་པར་སྦྱོར་བར་དགའ་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཅན་ནོ། །དབང་པོ་འབྲིང་ནི་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལས་ཏེ་སྔོན་དུ་དེའི་ངེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་པོ་རྟུལ་པོ་ནི་ས་མི་གཡོ་བ་ལས་ཏེ་ཞེས་བཤད་པས་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་འདོད་ལ་དེ་ཡང་ཀླུ་འོད་ལྟར་ལེགས་ཞེས་འདོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བསྡུ་ཆེན་ལས་སར་ཆུད་པ་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་བ་དང་ཕྱིར་ལྡོག་པ་གནས་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་དུ་ལྡོག་པ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་ཐེག་དམན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ཡོད་དམ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། བྱང་སེམས་དེ་ལྟ་བུའི་བག་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེས་སེམས་བསྐྱེད་འདོར་བ་ལ་བཏང་སྙོམས་མཛད་པ་གནས་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། གཞུང་ལས་ཀྱང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་མེད་པར་གསུངས་པས་ཁྱད་པར་མི་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་ཕལ་མོ་ཆེར་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་པས་སོ་སྐྱེའི་ས་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཐོབ་པ་ལ་དབང་རྣོན་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་ས་དེར་འབྲིང་རྟུལ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་ན་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སྦྱར་བཤད་པ་དེ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མ་དག་ས་བདུན་དུ་ཡང་དབང་རྟུལ་གྱིས་རྟགས་མ་ཐོབ་པར་གཞག་གོ །རྟགས་མ་ཐོབ་ཀྱང་ས་ཐོབ་ནས་ཐེག་དམན་དུ་ལྟུང་བ་ནི་མི་སྲིད་དེ། ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་ལས་ཉམས་མི་སྲིད་པས་སོ། །འོ་ན་ས་བརྒྱད་པ་དང

མཚུངས་ཤེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། བརྒྱད་པ་མན་ཆད་དུ་ངར་འཛིན་མ་ཟད་ལ་དེ་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་རང་ལ་གཅེས་འཛིན་གྱི་བློ་འཇུག་པས་རང་དོན་ལ་གཞོལ་བའི་རྐྱེན་ཙམ་ཉེ་བར་གནས་ལ་བརྒྱད་པ་ནས་དེ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དོན་)ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་ཅེས་གསུངས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལས་མི་ལྡོག་པ་ནི་གང་ལས་མི་ལྡོག་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་མཐར་འཚང་རྒྱ་བས་དེ་ཙམ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་བར་མ་ཆད་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །དེས་ན་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྲིད་པ་དང་ཞི་བའི་མཐར་མི་ལྡོག་པར་ངེས་པའོ། །

གསུམ་པ་(ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་)ནི། གཟུགས་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་ཉི་ཤུ་དང་། བཅུ་དྲུག་དང་། བརྒྱད་རྣམས་སོ། །དེ་ཡང་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་ལྡོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མཚོན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཐབས་ཤེས་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་གཉིས་ནི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་ཆ་ཙམ་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་(རྟགས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མཚོན་ཚུལ་)ནི། ཁ་ཅིག་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་ལས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་འབྱུང་རུང་དུ་སྨྲ་བ་རང་བཞིན་རྟགས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟགས་དང་ལྡན་པ་ལས་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དཔོག་པའི་འབྲས་རྟགས་གཉིས་བཞེད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་པོ་ན་རྟགས་ཀྱི་དཔག་བྱར་གསུངས་པ་དང་། །རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་རུང་སྨྲ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྟགས་དེ་དང་དེ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ལྡན་པར་མཐོང་བ་ལས་བར་མ་ཆད་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་ངེས་པར་དཔོག་པ་སྟེ། སྨྱུ་གུའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་ཚང་མཐོང་བ་ན་དེ་ལས་སྨྱུ་གུ་འབྱུང་རུང་དུ་ངེས་པ་ལྟར། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བཤད་པའི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དེའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟགས་གཞན་ལྡན་པར་མཐོང་བ་

ན། ད་ནི་བདག་གིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐེག་པ་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་འཐོབ་པར་ངེས་སོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་བ་དང་། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་ནས་བཤད་པའི་ལུས་ངག་གི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་དང་ལྡན་ཞིང་དེ་ཡང་རིང་དུ་འདྲིས་ཀྱང་སྤྱོད་ལམ་བརྟག་ཐུབ་པར་མཐོང་བ་ན། དེ་ལས་ཕ་རོལ་པོ་དེ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དཔོག་པ་ཙམ་ལ་དེའི་ངོར་རྟགས་སུ་བཤད་ཀྱི། འདི་དག་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཚད་མས་ངེས་པའི་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་བྱར་མི་རུང་སྟེ། གཞན་རྒྱུད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཁྱེན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ནི་རྟགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ལ། རྟོགས་པ་དམའ་བ་དག་གིས་ནི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་ལས་དཔོག་ན་འཁྲུལ་ཞིང་། ཐ་སྙད་ཁྱད་པར་ཅན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟོགས་པ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་ནི་མ་ངེས་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ནང་གི་རྟོགས་པ་ནི་གང་ཟག་དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་སོ། །དེས་ན་འདི་དག་གིས་སྤྱོར་བའི་དོན་གསུམ་ལུང་འབའ་ཞིག་ལས་འགྲུབ་ཅིང་ལུང་ཡང་ཁས་བླངས་པ་ལས་ཚད་མར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཡང་དག་གི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར་དངོས་པོ་སྟོབས་ཞུགས་ཀྱི་རྟགས་བཞིན་དུ་རྣམ་གཞག་བྱེད་པ་ནི་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་གི་བཞེད་པ་མ་གོ་བ་གསལ་བར་བྱེད་པའོ། །འོ་ན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཀྱིས་གཙོ་ཕལ་དང་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་རྣམས་འདི་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་ཡང་ཤིན་ཏུ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པས་ཤེ་ན། དེའི་རྣམ་གཞག་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་སླར་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཚད་མས་གྲུབ་ནས་སླར་པར་ཁས་བླངས་པ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་གླན་ཀ་ཚོལ་བར་བྱེད།

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ལ་གསུམ། རྟགས་ཀྱི་ཡོད་སའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། ཡོད་ཚོས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད། རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །
བྱང་ཆུབ་སེམ་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །

གསེར་ཕྲེང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ལམ་དང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་གནས་པའི་དབྱེ་བས་སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞིར་འགྱུར་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་གསུམ་སྟེ། ངེས་ཆ་ནས་བཟུང་བ་སྟེ་ཐོག་མར་བྱས་ནས་དང་བཟོད་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་སྒོམས་པའི་ལམ་དག་ལ་གང་དག་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཐེག་ཆེན་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དཔའ་བོ་གང་དག་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལ། དེ་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་དེ་དག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །བམ་པོ་བཞི་པ།

གསེར་ཕྲེང་། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་བྱང་སེམས་གང་དག་ངེས་ཆ་སོགས་གསུམ་ལ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་གང་དང་གང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མཚོན་པའི་རྟགས་དང་དེ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་སོགས་སོ། །བམ་པོ་བཞི་པ་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཡོད་ཆོས་རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། གང་ཟག་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་འདྲེས་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་དེ་དག་རྒྱས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་པ། མཐོང་ལམ་པ། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རེ་ཞིག་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། རེ་ཞིག་ནས་མཚན་ཉིད་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ལ་སོག་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །

ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། །

གསེར་ཕྲེང་། འགྲེལ་པར་སྟོན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངསས་ཏེ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ། རྣམ་པ་ཉི་ཤུས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་នོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པའམ་རྟགས་གྲངས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་མདོ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིས་ངེས་ཆ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དྲུག་པོ།

གསེར་ཕྲེང་། ལྡོག་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་དག་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་རྟགས་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ནས་དྲུག་པོ་གསུངས་སོ། །ཡང་ནི་ཐུན་མོང་གི་རྟགས་དྲིས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །

བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །
གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད། །
བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྒྲིབ་པ་ནི། །རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །
བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །
གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་། །ལུས་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །
གྱ་གྱུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི། །ལེན་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་། །
ཆོས་ཉིད་བདེན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དུ་དམྱལ་ཚོལ་དང་། །
གཞན་གྱིས་བཀྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །
བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །
རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །
ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །

གསེར་ཕྲེང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག་གོ །གང་ན། ཟབ་ཚོམ་གྱི་དྲོད་ནས་གནས་པ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས་སོ། །དེ་ཡང་བཅུ་གཅིག་དྲུག་གཉིས་གཅིག་རྣམས་དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཏུ་མཚོན་པའི་རྟགས་སུ་ཉི་སྣང་ལས་མཛད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་དོ། །འདིར་མདོ་ལས་རྣམ་པ་རྟགས་མཚན་མ་དེ་དག་དང་ལྡན་པ་ཞེས་རྟགས་རེ་རེ་ཞིང་གི་མཐར་འབྱུང་བ་ནི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རང་ལ་བརྟེན་པའི་མཚན་མ། དེ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུན་དུ་གཏོགས་པའོ། །ཡང་ན་ལུས་ཀྱི་དགའ་བའི་ཁྱད་པར་བ་སྤུ་ལྡང་བ་དང་། མཆི་མ་འཛག་པ་སོགས་དང་། ངག་གི་ཁྱད་པར་དགའ་བས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་དང་། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་ཉན་འཛིན་གློག་སོགས་སོ། །ཡང་ན་སྒྲ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་བཤད་པའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པས་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་དང་། སློན་ལམ་གྲུབ་པས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་། དམྱལ་བ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དུད་འགྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་གླེན་པ་དང་ལུགས་པའི་དངོས་པོ་དང་། ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་ཟད་པ་དང་། སྙིང་རྗེས་བདག་དང་གཞན་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་ཞུགས་པས་བྱས་པའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་། སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། གཉིད་དང་རྨུགས་པ་དང་། རྒོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙང་སྦྲ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་གྱ་གྱུ་མེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྲག་དང་ཁྲོད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པས་དེ་དག་དང་འགལ་བ་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་། འགྲོ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བ་འདོད་

པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་དྲུག་དང་།

རྟོགས་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་བཀྲིར་མི་བཏུབ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲོ་བ་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་འདི་དག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། དྲོད་ནས་བྱང་སེམས་སོ། །གང་གིས་ན། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཉི་ཤུ་པོ་སྔར་བཤད་པ་འདི་དག་གིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། འདི་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་དྲོད་ཀྱི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་གིས་དྲོད་ལ་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་ནི་བཞི་ག་ལའོ། །དེ་དག་གང་ན། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དེར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ནི། བྱང་ཆེན་གང་གཟུགས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །འདི་དང་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟགས་དང་པོའི་ཁྱད་པར་ནི་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་བ་དང་ཕྲ་བ་ལས་ལྡོག་པའོ། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཇི་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་ཐོབ་པས་ལྷ་གཞན་ལ་ཕྱག་མཆོད་མི་བྱེད་ཅིང་སྐྱབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟད་པ་ནི་དགེ་སྦྱོང་དག་དང་བྲམ་ཟེ་གཞན་ལ་རྟེན་མི་བྱེད་ཅེས་སོ། །ཤེས་ནས་དད་ཐོབ་འདི་མཛོད་ལས། བདེན་གསུམ་མཐོང་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ། །ལམ་མངོན་རྟོགས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་། །དེ་ཡི་དགེ་འདུན་དག་ལ་ཡང་། །ཞེས་བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་སུ་ཆོས་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་དང་འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་ཚུལ་

ཁྲིམས་འཐོབ་པ་དང་། ལམ་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་རྗེས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་དགེ་འདུན་ལ་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པས་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་སྦྱོར་ལམ་པ་ལ་བཞག་པ་ནི་སློབ་དཔོན་འདིས་སྐབས་འདིའི་ལམ་ས་བརྒྱད་པར་བཞེད་པའམ་ཡང་ན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་གཞག་ལ་དགོངས་པའོ། །མི་ཁོམ་པར་མི་སྐྱེ་བའི་སློན་ལམ་གྲུབ་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་དང་། དམྱལ་བ་སོགས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བཀའ་མི་ཐོས་པ་དང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་མི་རྒྱུ་ཞིང་བསྟན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚང་བ་ཅན་ཏེ་དེ་ཡང་ཡིད་དབང་དང་ལྟེ་དབང་ལ་སྐྱོན་ཞུགས་པའི་གླེན་པ་དང་། ལུགས་པའི་དངོས་པོའོ། །དབང་པོ་མ་ཚང་བ་གླེན་པ་དང་ལུགས་པ་ཞེས་དང་། དབང་པོ་རྣམས་ལྡན་ཞིང་ལུགས་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་གཞུང་རྣམས་ལས་དབང་པོ་མ་ཚང་བ་དང་ཞེས་སོ་སོར་ཕྲལ་བ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ །འདུ་ཤེས་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སོ་སྐྱེར་སྐྱེས་པའི་ལྷ་ཚེ་རིང་པོར་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་ཐལ་ཆེར་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་ཏུ་མི་ཁོམ་པའམ་མི་དལ་བ་བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་ནི། མཁས་པས་དུས་རྣམས་རྟག་ཏུ་ངན་སོང་གསུམ་པོ་སྤངས། །ཞེས་ཏེ་དེས་གཞན་ལྷ་མཆོན་པའོ། །དེ་དག་བསྡུས་པ་ནི། དམྱལ་བ་ཡི་དྭགས་དུད་འགྲོ་དང་། །ཀླ་ཀློ་ཚེ་རིང་ལྷ་དང་ནི། །ལོག་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོང་པ། །ལུགས་པ་འདི་དག་མི་ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེས་བདག་ཉིད་དགེ་བཅུའི་ཆོས་ལ་གནས་ཤིང་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི། དེ་དག་དགེ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་མངོན་པར་བསྟོན། །ཞེས་སོ། །བདག་གི་བདེ་བ་དང་གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དུ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བརྗེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཡུལ་རྒྱུད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་སྒོམ་ཞིང་ཆོས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་གང་གི་ཚེ་སྦྱིན་པ་ནས་ཡུམ་ལ་གནས་པ་དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ

ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ངོ་། །བཟོད་པ་སྒོམ་མོ། །བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ། །བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་གཞོག་གོ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཤེས་རབ་སྒོམ་མོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་མཐོང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་མོ་སྤྱོས་བྲལ་གྱི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་དང་ཐེ་ཚོམ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ལམ་གཞན་འདོད་ཅིང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དོགས་པའོ། །ལམ་དྲང་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་ནི་ཡིད་གཉིས་སོ། །དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་འཕེལ་བ་མེད་པས་རིགས་ཀྱི་ཆོས་གསོར་མི་རུང་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །སྒོ་གསུམ་གྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཞན་ལ་ཕན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཞུགས་པས་བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དོགས་པ་དང་ཡིད་གཉིས་བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ངག་གི་ལས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །བསླབ་པ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པའི་སྦྱོར་བ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པས་ཚུལ་ཕྲུང་གི་བར་གཅོད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྲེད་པའི་འདུན་པ་དང་གཞན་ལ་ཞེ་སྡང་བའི་གནོད་སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕྲུང་པོའི་བར་གཅོད་སེམས་ཡུལ་ལ་སྟུད་པའི་གཉིད་དང་། སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བར་བྱེད་པའི་རྨུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་གཅིག་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕྲུང་པོའི་བར་གཅོད་ཡུལ་སྡུག་པ་ལ་མ་ཞི་བ་རྒོད་པ་དང་། ཡིད་ལ་གཅགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་འགྱོད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་གཅིག་དང་། བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ་དེ་དག་ཕྱོགས་མི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་འདི་ལྔ་སྟེ་འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་རྨུགས་པ་དང་གཉིད་དང་རྒོད་པ་དང་འགྱོད་པ་དང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཏེ། ཞེས་སོ། །སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་ནི་འདོད་པ་ཁམས་ན་ཡོད་ཅིང་གཉིད་རྨུགས་དང་རྒོད་འགྱོད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི་མི་མཐུན་པའམ་གཉེན་པོ་དང་ཟས་དང་བྱ་བ་རྣམས་གཅིག་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བཤད་དེ། དང་

པོ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྣང་བའི་འདུ་ཤེས་སོ། །ཐས་ནི་ལྕཱ་སྐྱེ་བརྐྱལ་བ་མི་དགའ་བ་བྲོ་སྨྲངས་’ཁ་ཐས་ཀྱི་ཏྲོད་མི་ཐེན་པ་སེམས་ཞུམ་པའོ། །བྲོ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་ནང་དུ་ཞུམ་པར་བྱེད་པའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་ཞི་གནས་སོ། །ཐས་ནི་ཉེ་དུའི་ཡུལ་གྱི་མི་འཆི་བའི་རྣམ་རྟོག་དང་སྔོན་བརྩེས་པ་རྒོད་པ་དགའ་མགུར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དྲན་པའོ། །བྲོ་བ་ནི་གཉིས་ཀས་ཀྱང་སེམས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། འདོད་ན་སྒྲིབ་རྣམས་མི་མཐུན་དང་། །ཐས་དང་བྲོ་བ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་གཅིག་ཕུང་པོ་གནོད་བྱེད་དང་། །ཟ་ཆོམ་ཕྱིར་ན་ལྕཱ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་རིག་པ་དང་སོགས་པས་ལྷ་བ་ལྟའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སྨད་པའི་སྒོ་ནས་འཛོམས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །འདིར་ཉི་སྣང་ལས། བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ནས་མེད་པར་གསུངས་པ་ནི་མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བ་ཡིན་གྱི་འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་སྣང་དུ་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི་ལམ་ཤེས་སུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །རྟག་ཏུ་སྤྱོད་ལམ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་སེམས་མ་གཡེངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ལམ་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ནི། འགྲོ་འཆག་ཉལ་དང་འདུག་པ་ཤེས་བཞིན་རབ་ཏུ་ལྡན། །གཉའ་ཤིང་གང་ཙམ་བལྟ་ཞིང་འགྲོ་ལ་སེམས་འཁྲུལ་མེད། །ཅེས་སོ། །ཕྱི་ནང་གི་གཙང་སྦྲའི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ནད་ཝུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་གོས་དང་སོགས་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་སྟེ་སྨད་དུ་མེད་པ་ནི། གཙང་བྱས་གཙང་མའི་གོས་འཆང་ཞེས་ཏེ། གཙང་བྱས་ནི་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱངས་པའམ་ཕྱི་ནང་གི་གཙང་སྦྲ་བྱས་པ་དང་གཙང་མའི་གོས་ནི་དྲི་ང་བ་མེད་པའི་ཆོས་གོས་སོགས་ལ་སྤྱོད་པའོ། །

གཉིས་པ་རྩེ་མོའི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་རྩེ་མོ་སོགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ཏྲོད་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་

ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་དེའི་ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་པོ་དེ་དག་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་གྱ་གྱུ་བ་མེད་ཅིང་ཉན་རང་གི་ཡིད་ལས་འདའ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་ལུས་མི་དྲང་བ་ཉིད་དང་ངག་མི་དྲང་བ་ཉིད་དང་སེམས་མི་དྲང་བ་ཉིད་དེ། ལུས་ངག་དང་སེམས་ཀྱི་གྱ་གྱུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྙས་ཐོབ་པའི་རྙེད་པ་དང་གཅེས་པར་བྱེད་པའི་བཀུར་སྟི་དང་སོགས་པས་གྲགས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གོས་ཕྱུག་དང་ཁྲིད་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་ནི། དེ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དྲུག་ཁྱད་པར་ཅན་སྒྲུབ་པས་དེ་དག་དང་འགལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སོགས་པས་ཤེས་འཆལ་གྱི་བར་མེད་པ་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ལ་སེར་སྣའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་མེད་དོ་ནས་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་སྟེ་དེར་འདུས་ཤིང་དེ་ལས་མི་འདའ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་ནི། ཆོས་གང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མི་སྦྱོར་བ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡུམ་དང་སྦྱོར་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འགྲོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་བདག་ཉིད་ཀྱིར་རམ་བདག་གི་བར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་ཚོལ་ཞིང་འདོད་པ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་སེམས་མི་འཁྲུག་ཅིང་དོགས་པ་མེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་གིས་ལུང་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བདུད་ཀྱིས་དམྱལ་བ་ཆེན་

པོ་བརྒྱད་སྤྲུལ་ནས་དེར་བྱང་སེམས་དུ་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་ཏེ་གཞན་དོན་ལས་བཟློག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་གཏོང་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་མ་པ་བཟློད་པའི་རྟགས་ནི། རྟགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཟློད་པ་སོགས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་གཏིང་ཚུགས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཞན་བདུད་ཀྱིས་དམན་པའི་ལམ་དུ་བགྲིས་ཀྱང་བགྲིར་མི་བཏུབ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་ཆོས་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ན་བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐབས་མ་ནོར་བར་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་ལྟར་བཅོས་པ་ཀེང་རུས་སྒོམ་པ་དང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སོགས་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ནི། བདུད་སྡིག་ཏོ་ཅན་དེ་བྱང་ཆེན་ལ་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྟོན་ཏེ་གང་འཁོར་བར་སྤྱོད་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་པས་ལམ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཡང་ན་རུས་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་དུ་སྟོན་ཞིང་། ཞེས་འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་བསྟན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱིས་མི་ལྡོག་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ཆོས་མཆོག་གི་རྟགས་ནི་རྟགས་རྣམ་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་མཆོག་སོགས་སོ། །དེ་གང་ན། འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པའི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དང་མ་བྲལ་ཞིང་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་འདི་དག་གིས་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལས་ཡོངས་སུ་མི་ཉམས་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་

ཏུ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།

གསེར་ཐྲེང་། ངེས་ཚའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་གྲངས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་གསུངས་པ།

གསེར་ཐྲེང་། རེ་ཞིག་མཐོང་ལམ་པའི་རྟགས་བར་ཚིགས་གཅིག་གིས་མདོ་ཙམ་དུ་གསུངས་པ་ནི། འདིར་རྩ་བ་བཀོད་པའི་འོག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་མ་དག་སྟེ། འགྲེལ་པ་འདིར་རྩ་བའི་གོང་དུ་གསུངས་ཞེས་པ་ཡོད་ན་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་མགོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས་འབྱུང་བ་ངེས་པ་དང་རློམ་པར་ཡང་འགྱུར་བས་སོ། །དེས་ན་འདིའི་རྒྱས་བཤད་དུ་གོང་དུ་གསུངས་པ་ནི་ཞེས་བྱས་ནས་ཕྱི་འགྲེལ་གྱི་མགོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)དང་གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི་

རྩ་བ། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པའི་སྒོ་ནས། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། གོ་བར་ཟད་དོ། །

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པ་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་པ་རྣམས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྷས་གསུངས་པ་ནི།

གསེར་ཐྲེང་། སྐད་ཅིག་མའི་རྣམ་པའམ་ཁྱད་པར་ཅི་འདྲ་བ་ཞིག་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་ཚིགས་ལྷས་དེ་གསུངས་པ་ནིའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །

རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །

ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་ལ་སྤྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་། །

རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །

ཕུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཚོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །

གཡུལ་འགྱེད་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི། །

གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད། །

རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །

བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །

གསེར་ཐྲེང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ན་བློ་སོགས་སོ། །གང་ན་སྔར་བཤད་པ་དེ་འདྲའི་སོགས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ན་གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བདེན་པ་སོ་སོའི་རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྡུག་བསྔལ། ཀུན་འབྱུང་། འགོག་པ། ལམ་གྱི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་ཉིད་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་བསྒྲུབས་པས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་ལ་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན་ཆོས་རྣམས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་བར་མཐོང་ཞིང་མཚན་མར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་སུ་རྟོགས་པ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལས་ལྡོག་པའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི། དེ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་གོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པས་བདུད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་ལས་དབྱེ་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི་དེ་སེམས་བརྟན་པ་དང་སེམས་མི་གཡོ་བ་དང་སེམས་མི་འཁྲུགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཁྱད་པར་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཤེས་རབ་སོགས་བསྒྲུབས་པས་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བའི་རྗེས་བཟོད་ནི། བྱང་ཆེན་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སའམ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དེ་ནི་རབ་འབྱོར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་པ་འདིར་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྤང་འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་དང་རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་ཁམས་གསུམ་

གྱི་སྤྱང་བྱ་ཞི་བ་ན་ཞི་བ་ལ་གནོལ་སེམས་སྐྱེ་སྲིད་པས་ཉན་རང་གི་སར་ལྟུང་སྲིད་པར་འཆད་དེ། རྐྱེན་ཙམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མཐུས་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་སོགས་པས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་ས་དེ་དག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པའི་སྐྱེ་བ་འཛིན་ནུས་པའི་རྗེས་ཤེས་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །འགོག་པའི་བར་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏོ། །ཞེས་ཆོས་སོ་བདུན་དང་རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེའི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡང་བཤད་དོ། །རྟོགས་དཀར། སྙོམས་འཇུག་དགུ་རྫོགས་བྱང་གི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་དང་དེ་ཟད་པ་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ལ་འཆད་པ་མདོ་འགྲེལ་གསུམ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །ཉི་སྣང་ལས། ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་ནས་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་གང་ལ་ཡན་ལག་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་སྤོང་བ་ལྷུར་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཚིག་སྟེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་ཟད་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སའི་མཐོང་སྤང་རྣམས་སྤོང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་ཡན་ལག་ཟད་པའི་དོན་དེ་ལ་མཛད་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་ཀྱང་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་མི་འཛིན་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བ་མངོར་བསྟན་པས་སྙོམས་འཇུག་གི་མཐུས་དབང་མེད་དུ་ཁམས་གོང་དུ་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཉིད་ཡན་ལག་ཟད་པའི་དོན་དུ་བཤད་པ་གཉིས་མི་འགལ་ཏེ། ས་དེའི་ཉོན་མོངས་ཟད་ན་དེར་དེའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ། སྐད་ཅིག་མ་ཐ་མ་འདི་གཉིས་ལ་ཉི་སྣང་

གི་བཤད་པ་རྣམས་མཛད་པ་ནི་འཕགས་པའི་བཤད་པ་དྲངས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་སུ་མི་དྲུང་སྟེ། ཡིན་ན་ལམ་འདི་དག་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལམ་ཤེས་སུ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གའི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་ཏེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་འདོད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཡང་དག་པར་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཀུན་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། མི་དགེ་བ་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ལས་སུ་མི་རུང་བའི་ལྗི་བ་དང་བྲལ་བས་ལུས་སེམས་ཡང་བའི་ཆོས་བཟོད་ནི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་གཟུགས་ལྷུར་ལེན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ཡིད་བྱེད་དེས་རྟོག་པ་བསལ་བས་ལུས་སེམས་ཡང་བ་སྐྱེད་པ་ན་གཟུགས་སོགས་ལྷུར་མི་ལེན་ནོ། །ཁྱིམ་ན་གནས་པ་སོགས་ཐབས་གང་གིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཐུས་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་ཁྱིམ་གྱི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། ཁྱིམ་པར་གྱུར་ན་རྟག་ཏུ་དངོས་པོ་ཀུན་མ་ཆགས། །ཞེས་སོ། །སྦྱད་འགྲེལ་ཆེ་བར་འདི་གོང་མ་དང་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཁྱིམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆགས་པའི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རང་དོན་དུ་ཁྱིམ་དུ་མི་གནས་པར་ཚེ་རབས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་རྗེས་བཟོད་ནི། དེ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་དེ་དེ་”རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཚངས་པར་སྤྱོད་

པར་སྤྱད་ཅིང་གནོད་པ་གང་གིས་གཞན་མི་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་གནོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སེམས་མི་གཡེང་བ་དང་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་ཆང་བར་ཐོབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་དང་ཚུལ་གྱིས་འཚོ་བའི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ་བུད་མེད་དབང་དུ་སྦྱད་པ་སོགས་མི་བྱེད་པའི་རྗེས་ཤེས་ནི། འཚོ་བའི་ཕྱིར་ནི་ཡ་ངས་ལོངས་སྤྱོད་ཚོལ་མི་བྱེད། །དྲག་ཤུལ་སྤྱོད་སྟུགས་མི་བྱེད་བུད་མེད་སྤྱོར་སྟུགས་མིན། །འདོད་པའི་ལས་ཅན་ཕོ་མོར་གྱུར་ཅེས་སྟོན་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཡ་ང་བས་ལོངས་སྤྱོད་མི་སླུབ་པས་འཚོ་བས་དག་ཅིང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་དྲག་ཤུལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་བུད་མེད་དབང་དུ་སྦྱད་སོགས་མི་བྱེད་པས་ལུས་ལས་དང་། འདོད་པའི་ལས་སྤྱད་པས་ཁྱེའུ་འམ་བུ་མོ་འོང་ངོ་ཞེས་མི་སྨྲ་བས་ངག་ལས་དམ་པའོ། །གཞན་ཡང་འཚོ་བ་དག་པའི་བཟློག་ཟླ་ཚུལ་འཆོས་སོགས་ལྔ་ནི། རིན་ཕྲེང་དུ། ཚུལ་འཆོས་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །དབང་པོ་སྡོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ཁ་གསག་རྙེད་དང་བཀུར་སྟིའི་ཕྱིར། །ཚིག་འཇམ་སྨྲ་ནི་ཁ་གསག་བ་ལོ། །གཞོགས་སློང་དེ་ནི་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྫས་ལ་བསྟོགས་བྱེད་པའོ། །ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ་རྙེད་པའི་ཕྱིར། །མངོན་སུམ་གཞན་ལ་སྨོད་བྱེད་པའོ། །རྙེད་པས་རྙེད་པ་རྣམས་འདོད་པ། །སྔར་ཐོབ་པ་ལ་བསྟོགས་བྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགོག་པའི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕུང་པོ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བསལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྟ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གཏམ་ལ་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་།

གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དག་སྣང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་དང་རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་སྦྱོར་བ་དང་། རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་རྗེས་སུ་བཀག་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན། འགོག་པ་ལ་ཆོས་བཟོད་ནི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་རྣམས་ལ་དང་པོར་ཞེན་པའི་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཕུང་སོགས་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་དམན་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གནས་པ་བཀག་པའི་དོན་ནི་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་དག་ཏུ་མི་བྱའོ། །ཞེས་ཏེ་དེ་གཉིས་སུ་ཞེན་པར་བྱར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་ཞེན་པ་འགོག་པ་སྟེ་ཕུང་པོའི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་གི་སྟེང་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ཆོས་གང་ཡང་དམན་པའམ་མཆོག་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པ་བཀག་པར་བསྟན་པས་ནི་ཉན་རང་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་དང་། སྦྱོར་རྗེས་སྦྱོར་གྱིས་ནི་མཐོང་ལམ་པ་དེ་སྟེང་སྟུག་ཀུན་དང་སྦྲེས་”འགོག་ལམ་ལ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་བཀག་པར་བསྟན་ཏོ། །སྟོང་ཉིད་དམན་མཆོག་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པས་ནི་གནས་པ་བཀག་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་འགྱུར་རམ་ཡེ་གེ་མ་དག་སྙེ། རྣམ་འགྲེལ་དུ་འདི་བཀོད་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འབྱུང་བས་ཕྱིན་ལོག་ཕུང་སོགས་ལ་གནས་པ་བཀག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །ཤཱཀྱ། སྦྱོར་བ་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་སོ། །རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་གིས་སོ། །ཞེས་འཆད་དེ། རྫ་བར་ཕུང་སོགས་ལ་ཞེས་པའི་སོགས་ཁོང་ནས་ཁམས་སྐྱེ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གདོན་ལ་གཞན་འགྲེལ་པ་ལྟར་བཤད་ཅིང་། བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་ཚོགས་

དང་དབང་སོགས་གཡུལ་འགྱེད་གསུམ་སྟེ་བཞི་ག་ལ་ཡང་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱོར་དང་ཞེས་སོགས་སྦྱར་ལ་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་རྒྱན་པོ་དམག་གཡུལ་ལམ་འཐབ་མོ་གྲོང་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་རྡལ་བདག་གི་སྒྲས་གསུངས་པ་བདུན་བསྡུས་པ་སྟེ། བར་ཆད་བྱེད་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་དགེ་བའི་ནོར་འཕྲོག་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཚོགས་སམ་དཔུང་ནི་མང་བ་དང་དགྲ་འཇོམས་པས་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱན་པོ་དང་དམག་དང་ཚོས་མཚུངས་སོ། །གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དེས་སྤྱང་བྱ་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ནི་གཡུལ་ལམ་འཐབ་མོ་བྱེད་པས་བསྟན་ཏོ། །གཡུལ་བཀྱེ་བས་སྤང་བྱ་སྤངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་སྨིན་འགོག་པ་བཞིན་ནི་དབང་པོ་དབང་རྟེན་དབང་ཡུལ་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ནི་གྲོང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ་ཚོས་མཚུངས་ནི་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་མདོར་རྒྱན་པོ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་སུ་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོའི་དགོངས་པ་དེ་དག་ལ་བཀྲལ་ལོ། །རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་ཚན་ལྔར་མདོ་ལས་གསུངས་ཀྱང་མདོ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་སྦྱར་རོ། །འགོག་པ་ལ་ཚོས་ཤེས་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཚོས་དགེ་བ་འཕྲོག་པས་རྒྱན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་ལ་དགེ་ཕྱོགས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་ཏུ་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་ཕྱིས་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། མཐོང་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བསལ་བ་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་ཏུ་མ་གྲུབ་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། རྒྱན་པོའི་གཏམ་གྱི་སྟར་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་དེས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཚོས་གང་ཡང་འཕྲོག་པའམ་མི་འཕྲོག་པ་སྟར་ལྟར་རོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྟ་མ་བཞིན་ཞེས་པ་བཀག་པའི་དོན་ནམ་འགོག་ཚུལ་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་སྦྱོར་བའོ། །རྟོགས་དཀར་སྟོང་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡང་སྦྱར་བ་ནི་མདོ་ལ་འགྲིག་གོ །གཏམ་སློས་པ་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་ནི་མིང་ཙམ་ལ་ཞེན་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པ་སྟེ་དངོས་པོའི་དོན་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྡུག་ཀུན་ཤེས་པའི་དུས་ན་བཅོམ་ཟིན་པས་སོ། །རིག་པ་འདིས་སྟ་མ་ལ་གཏམ་མི་སློས་ཀྱང་

དོན་གྱིས་འཐོབ་ལ། གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ལ་གཞུང་ལས་གཏམ་མི་འབྱུང་ཡང་སྦྱར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་རྣམ་འགྲེལ་མདོ་རྣམས་སུ་སློས་པས་སོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་བཟློད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་སྐྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དམག་ལྟ་བུའི་གཏམ་ལ་མང་ཙུང་དུ་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་མང་ཙུང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་ལ་མང་ཙུང་དུ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྐྱོན་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དམག་གི་གཏམ་གྱི་སྤྱར་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཙུང་དུའམ་མང་པོར་སྤྱར་ལྟར་རོ། །འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ནི་གནོད་བྱེད་གཉེན་པོ་དང་གནོད་བྱ་སྤང་བྱ་གཉིས་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་ཆགས་སྡང་ངམ་ བླང་དོར་དུ་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་གནས་པ་ཞེན་ཡུལ་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་སྟེ། ལམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པས་གཟུང་བ་སྐྱེ་ཡུལ་སྤང་བྱ་དང་འཛིན་པ་སྐྱེ་ཡུལ་ཅན་གཉེན་པོ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཆགས་པའི་སྤང་བར་བྱ་བ་སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་གཡུལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྤྱར་ལྟར་དང་། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པས་ཆོས་གང་ཡང་ཆགས་པའམ་ཁོང་ཁྲོ་བར་སྤྱར་ལྟར་རོ། །རྟོགས་དཀར་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་རྒྱུས་བདུད་ཀྱི་རལ་གྲི་དང་མདའ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལུས་དབང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གཡུལ་འགྱེད་པ་མེད་དེ། བྱམས་པས་སམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པས་བགེགས་ཞི་བའོ་ཞེས་དགོངས་སོ། །ཞེས་འཆད་དེ་དགོངས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཡུལ་བཀྲེས་ནས་སྤང་བྱ་འགོག་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱུ་མཚོན་ཞེན་ལོག་པས་འབྲས་བུ་རྣམ་སྨིན་ལོགས་སུ་སྤང་མི་དགོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགོག་པ་ནི་བཞི་སྟེ། དབང་པོའི་ངོ་བོ་གྲོང་དང་དབང་པོའི་རྟེན་གྲོང་ཁྱེར་དང་སོགས་པས་དབང་པོའི་ཡུལ་གྲོང་རྡལ་དང་། བདག་ཏུ་ཞེན་པའི་གཏམ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་འགོག་པའོ། །དེ་ཡང་གྲོང་གྲོང་ཁྱེར་གྲོང་རྡལ་བདག་གི་གཏམ་རྣམས་ལ་སྦྱོར་བ་གཉིས་བཀག་པའི་སྐབས་གསུངས་

ཏེ་དབང་པོ་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་བུའི་གནས་དང་། དབང་རྟེན་ནི་གྲོང་ཁྱེར་ལ་བརྟེན་པའི་གྲོང་ལྟ་བུའི་དབང་པོའི་གནས་ཡིན་པ་དང་དབང་ཡུལ་ནི་གྲོང་རྡལ་སྐྱེ་བོ་དུ་མ་འདུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པ་ལྟར་རྣམ་ཤེས་དྲུག་འདུག་ལྟོག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་གྲོང་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །བདག་ནས་མཐོང་བ་པོའི་བར་དུ་ཞེན་པ་ནི་རང་གི་སྒྲས་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་རྒྱལ་བློན་གྱི་གཏམ་གསུངས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་མཚོན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། བདག་པོ་ན་ལ་བདག་གི་བ་དང་འབྲེལ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་བློན་པོའི་གཏམ་གྱིས་མཚོན་པའི་བདག་གིར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་བཞིའོ་ཞེས་རྒྱན་སྣང་ལས་སོ། །དེས་ན་དབང་སོགས་བཞི་འགོག་པ་ནི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་འགོག་ཚུལ་བསྟན་པས་དེའི་བྱེད་ལས་བསྟན་གྱི་འདི་བཞི་འགོག་པ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པ་དང་འདི་བཞི་ལ་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་གཡུལ་འགྱེད་པ་ཞེས་ནི་མི་སྦྱར་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། སྤང་གཉེན་གཡུལ་འགྱེད་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པ་རྗེས་ཤེས་སྤྱིར་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རང་གི་ངང་གི་པོ་ནས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འགོག་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་དེ་བཞི་”འགོག་པའི་མདོ་སྦྱར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱན་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་གཉིས་སུ་ཡང་འབྱུང་ཞིང་ལེ་བརྒྱད་མར་ཡང་གཡུལ་འགྱེད་སྟོན་ལ་སྦྱར་རོ། །ཤཱཀྱ་ཀྱང་འཐབ་པ་ཡོད་ན་འགོག་པ་ཐོབ་སྟེ་འགོག་པ་ནི་སྨྲ་དན་ལས་འདས་པའི་གྲོལ་བའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། ལུས་དང་གནས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དུ་སྣང་བའི་རྣམ་པར་རིག་པ་རྣམས་ལོག་པའོ། །ཞེས་དང་། བདག་དང་བདག་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཟད་པ་ཡོད་ན་ཐར་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

འདིར་དགག་བྱ་དབང་སོགས་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། དགག་བྱའི་ངོ་བོ། ཁམས་གང་དུ་འགོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དབང་པོ། དབང་རྟེན། དབང་ཡུལ། བདག་ཏུ་ཞེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་ངོ་བོ། གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ། ཐ་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་སོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས། མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་དྲུག་ནི་ཡུལ་ལྔ་སོ་སོ་དང་

ཡུལ་དྲུག་བསྒོམས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕོ་མོའི་གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་། སྲོག་གིས་ནི་སྐྱེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་ཕྱུང་པོ་རིས་མཐུན་གནས་པ་དང་། ཚོར་བ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་སྡུག་བསྔལ་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཏེ་ཚོར་བ་ལྔ་ནི་དང་པོ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། དེ་ནས་གཉིས་ལས་ཞེ་སྡང་དང་། ཐ་མ་ལས་མ་རིག་པ་འབྱུང་བས་ཀུན་ཉོན་དང་། དད་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་རྣམ་པ་ལྔས་འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་བྱང་དང་། ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་དང་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་སྤོང་བ་དང་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེར་གནས་ལ་དབང་བྱེད་པའི་དོན་གྱིས་དབང་པོར་བཞག་སྟེ། མཛོད་ལས། རང་གི་དོན་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་པར་དབང་བྱེད་ཕྱིར་དབང་དྲུག །ཕོ་ཉིད་མོ་ཉིད་ལ་དབང་ཕྱིར། །ལུས་ལས་མོ་དབང་ཕོ་དབང་དག །རིས་གནས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ལ་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །སྲོག་དང་ཚོར་བ་རྣམས་དང་ནི། །དད་སོགས་དབང་པོ་ལྔར་འདོད་དོ། །མྱང་དན་འདས་སོགས་གོང་ནས་གོང་། །འཐོབ་པ་ལ་ནི་དབང་བྱེད་ཕྱིར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དང་། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཤེས་ལྡན་དབང་པོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་དང་པོ་བཅུ་བཞི་ལ་ཀུན་ཉོན་དང་ཐ་མ་བརྒྱད་ལ་རྣམ་བྱང་གི་དབང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཀྱང་ངེས་པ་ནི་མེད་དེ། གཞན་དུ་ནི་ཡིད་དང་ཚོར་བ་གསུམ་ལ་འདས་ལམ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དད་སོགས་ལྔ་ལ་ཡང་ཕལ་ཆེ་བས་འཇིག་རྟེན་པར་བཤད་ཀྱི་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་དག་ལས་དྲུག་ནི་བཏགས་པ་བ་དང་། ལྷག་མ་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་དེ། ཕོ་མོའི་གཉིས་ལུས་དབང་གི་ཆ་དང་། སྲོག་ཕྱུང་པོའི་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྐབས་དང་། ཐ་མ་གསུམ་དད་སོགས་ཀྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པས་རྫས་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་(གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་)ནི། འཁོར་བར་འཇུག་པ་པོའི་རྟེན་དང་དེར་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་བདེ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དྲུག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་དང་ལྔ་བཞག་ལ། མྱང་འདས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞིའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྔ་དང་གཅིག་དང་གཅིག་ཏུ་ངེས་ཏེ། མཛོད་ལས། ཡང་ན་འཇུག་པའི་རྟེན་དང་ནི། །སྐྱེ་དང་གནས་དང་ཉེར་སྤྱོད་

ལས། །བཅུ་བཞི་དེ་བཞིན་ལྡོག་པ་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཟག་མ་གསུམ་གྱི་ས་མཚམས་)ནི། མཛོད་ལས། མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ལ་དགུ །གསུམ་ཡིན་གསུམ་ནི་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་འདས་ལམ་ལ་བཞག་ཅིང་ཟག་མེད་ཀྱི་ནར་འཆད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉི་སྣང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་གྱི་དད་སོགས་ལྔ་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་བཏང་སྙོམས་ཡིད་དང་དགུ་ཟག་མེད་དུ་སྐྱེས་པ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོར་འཇོག་སྟེ་དེ་དགུ་ག་དུས་གཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་། །ཀུན་བཏུས་སུ། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གང་དབང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཀྱང་བཞག་ཅིང་། འགྲེལ་པར་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་གདགས་གཞི་ལ་ཡིད་མི་བདེ་བ་བགྲངས་ནས་བཅུར་བྱེད་དོ། །ཉི་ཁྲི་ལས། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་གང་ཟག་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་སྣང་བ་མེད་ཅིང་འདུལ་བར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། སློབ་པའི་གང་ཟག་ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ཞེས་དང་། དེ་ལ་ཀུན་ཤེས་པ་བསྲུང་བའི་དབང་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་གང་ཟག་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དད་པའི་དབང་པོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོའི་དོན་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་སེམས་མོས་སྤྱོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། བྱང་སེམས་ས་དང་པོ་བ་ཡན་ཆད་དང་། གསུམ་པ་ནི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་ས་བཅུ་པ་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་

འབུམ་གྱི་གནོད་འཇོམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། །བསྡུ་བ་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སློབ་པ་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྦྱོར་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སློབ་པ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་དོན་གང་ཞེ་ན། སློབ་པ་མི་སློབ་པའི་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་མྱང་དན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ཀྱི་བར་དུ་དབང་པོ་ལྔའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འདིའི་དོན་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ཞེས། དང་པོ་སྦྱོར་ལམ་ནས་བཞག་ཀྱང་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ནི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་རིང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ། དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་ཐག་ཉེ་ཞིང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ས་མཚམས་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་བཞག་ཅེ་ན། སློབ་པ་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་ལ་ནི་དང་པོ་རྣམ་པར་གཞག་གོ །དེ་ལས་གཞན་པ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སོགས་པའི་ས་དག་ལ་ནི་གཉིས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་ནི་དབང་པོ་གསུམ་པ་རྣམ་པར་བཞག་པར་བལྟ་བར་བྱའོ་ནས་འཆད་པའི་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་བྱས་ནས་བྱང་སེམས་ས་བཅུ་པ་བ་ཡང་བཟུང་ན་མདོ་དང་དགོངས་པ་སྒྲིག་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་(དབང་རྟེན་)ནི། འབྱུང་བ་བཞི་དང་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཟུགས་སོགས་དབང་པོ་དང་

ཐ་མི་དད་དུ་འདྲེས་པ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་(དབང་ཡུལ་)ནི། ཡུལ་དྲུག་གོ །

བཞི་བ་(བདག་ཏུ་ཞེན་པ་)ནི། བདག་འཛིན་དང་དེའི་འཁོར་བདག་གི་བར་འཛིན་པ་སྟེ་འདི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །དེ་གཉིས་ལ་རྒྱལ་བློན་གྱི་སྒྲས་གསུངས་པ་ནི་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་དབང་སྒྱུར་བྱེད་དང་སྒྱུར་ས་དུ་རྟོག་པ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཁམས་གང་དུ་འགོག་ཚུལ་)ནི། འདོད་པ་ན་དགག་བྱ་ཀུན་ཉོན་གྱི་དབང་པོ་བཅུ་བཞི་ཡོད་ལ། གཟུགས་ལ་དེ་ལས་ཕོ་མོའི་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་མེད་པས་བཅུ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་དེ་ལས་གཟུགས་ཅན་ལྔ་དང་བདེ་བ་ཡིད་བདེ་དོར་ནས་སྲོག་ཡིད་བཏང་སྙོམས་རྣམས་ཡོད་པས་དེ་དག་འགོག་གོ །དབང་རྟེན་དང་དབང་ཡུལ་ལ་འདོད་པ་ན་ཐམས་ཅད་ཡོད་ལ་གཟུགས་ན་དྲི་རོ་གཉིས་དོར་བ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་དབང་ཡུལ་ཆོས་གཅིག་པུ་དང་། དབང་རྟེན་ནི་མཛོད་ལས། དེར་ནི་རིས་དང་སྲོག་ལ་ཡང་། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་རིས་མཐུན་དང་སྲོག་རྣམས་འགོག་པར་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་དང་རྣམ་མཁྲེལ་ལས་སོ། །འོན་ཀྱང་འདི་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ནི་བྱེ་སྨྲའི་འདོད་པ་ཡིན་པས་མཛོད་འགྲེལ་དུ་བཀག་གོ །བདག་དང་བདག་གི་བ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ཆར་ན་ཡོད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཡུལ་མི་འགོག་པར་ཡུལ་ཅན་ལ་ཞེན་པ་ཙམ་འགོག་པར་འདོད་ཀྱང་བདག་དང་བདག་གི་བ་ལ་ནི་ཞེན་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ལ་ནི་ཞེན་པ་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཉིས་ཀ་འགོག་སྟེ་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་ཡང་དབང་སོགས་འགོག་པར་གསུངས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་ན་ངན་སོང་བའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་པར་གསུངས་པས་སོ། །

བཞི་པ་(ལམ་གྱི་རྣམ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། ཆོས་

ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོགས་པའི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པ་དང་། མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་། གཅིག་ཏུ་གཞོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་ནི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གང་ན་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་འཁོར་གསུམ་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པས་སེར་སྣ་དང་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤང་བྱར་དང་པོར་ཞེན་པ་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱུན་དུ་ཞེན་པ་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སེར་སྣ་སོགས་སོ་སོ་ལ་སོ་སོར་བཀག་པའི་ཆོས་བཟོད་ནི། དེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་ཅིང་སེར་སྣའི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བར་མི་གནས་སོ་ཞེས་སོ། །སེར་སྣ་ནས་ཤེས་འཆལ་གྱི་གཏམ་གྱི་སྦྱོར་བ་གཉིས་བཀག་པར་བསྟན་པས་ནི་ཆོས་བཟོད་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བྲལ་རྒྱུར་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་ཞིང་སྐྱེ་འགག་དང་ཀུན་བྱང་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་བས་རྟོགས་པའི་ཆོས་བྱང་ཆུབ་བམ་ཕྱིར་ལྡོག་མི་ལྡོག་གི་ཆོས་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞིག་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཤེས་ནི། འདི་སྐད་དུ་བདག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ཡང་མི་བྱེད་དེ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང་རང་གི་ས་ལ་དོགས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དེ་”ལྟར་དེས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཆུང་ངུ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །རང་གི་ས་ལ་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཡིད་ཆེས་པ་ཐོབ་པས་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ས་གསུམ་ལ་ས་བརྒྱད་པ་སོགས་ངེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པའི་རྗེས་བཟོད་ནི། རང་གི་ས་

ལ་དོགས་མེད་རྟག་ཏུ་རི་རབ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །ས་གསུམ་ནི་ཡང་ན་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཐོབ་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གསུམ་མོ། །ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཁྱད་པར་ལམ་ལ་འཆད་དོ། །ཤཱཀྱ་པས་ཆོས་སྐྱེ་མེད་དང་རྗོགས་བྱང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་ཐེག་ཆེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པ་ཉིད་དེ་གནས་གསུམ་ནི་ས་གསུམ་མོ་ཞེས་སོ། །མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་ལ་གཞོལ་ཞིང་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་མཐའ་དག་གཏོང་བའི་བདག་དང་སྲོག་གཏོང་བའི་རྗེས་ཤེས་ནི། །ཆོས་ཕྱིར་སྲོག་ཀྱང་འདོར་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་རབ་ཏུ་བརྩོན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པའི་རྟགས་ངོས་གཟུང་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་བསྡུས་པ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཐོབ་པ་ན། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསྡུས་པས་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བཟློག་པ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་སེམས་ཅན་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པར་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་བཤད་དེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་ཇི་ལྟར་གཞན་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན།

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་གང་ཞེ་ན། གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་ཡང་དེར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་དག་པ་མཉམ་གཞག་ལས་ལངས་རྗེས་ཀྱི་སེམས་

ཀྱིས་བསྡུས་པས་འཇིག་རྟེན་པ་མཉམ་གཞག་རང་དང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་བཅུ་དྲུག་པོའོ། །འོ་ན་དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཅེས་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྟགས་སུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པས་བསྡུས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཡང་དག་པ་རྗོགས་པར་ཐོབ་པ་ན་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་སོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བའི་བར་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་ལ་རྒྱུ་མིང་གིས་བཏགས་པའོ། །བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། བདེན་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཡུལ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་བཞིར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །འདི་ནི་ཁང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །དེ་ལྟར་རྗེས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་བཅུ་དྲུག་ལ་མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྟགས་སུ་བཤད་པའི་ཆོས་གསུམ་ལས། འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འབྲ་འབྲེལ་གཉིས་ལས་འབྲེལ་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་སྟེ་མཉམ་གཞག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ངག་གི་ཐ་སྙད་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ངེས་སམ་ཞེ་ན། དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས། གང་གི་རང་བཞིན་ཆགས་སྡང་དང་བྲལ་ཡང་། །ཆགས་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལྟར་སྟོན་དང་། །གདུག་པ་འདུལ་ཕྱིར་ཁྲོ་ལ་ཁྲོར་སྟོན་པ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གནས་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཆགས་སྡང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་དམ་ཆེད་དུ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པ་ནི་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་ངེས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ནི། རྗེས་ཐོབ་ལ་ཡེ་ཤེས་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་ནས་རྗེས་ཐོབ་རྟགས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་རྟགས་སུ་བཤད་པ་ཡིན་ན། མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་གཞག་ནི་ཇི་ལྟར་ན་གང་ཟག་གཞན་ངོར་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཁ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་

ཉིད་དམ་རྟགས་དག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་པའི་མཉམ་གཞག་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྣལ་འབྱོར་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བཟོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་གི་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པས་སོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དོན་བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལྟར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་དངོས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་རྗེས་ཐོབ་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱིས་མི་རིག་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ལུས་ངག་ལ་བྱའོ་ཞེས་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། སློབ་དཔོན་འདི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རྗེས་ཀྱི་ལུས་ངག་ཏུ་སྣང་བའི་རྣམ་རིག་ཉིད་ལ་བྱའོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མཐོང་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་དོན་བསྡུས་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་ཇི་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམས་གཞན་དག་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དག་ཡིན་ཞེ་ན། བརྗོད་པ་གང་གི་ཕྱིར་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པ་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཡུལ་རང་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་དགོས་པའི་དབང་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་རྟོགས་དཀར་བཟོད་ཤེས་བཅུ་དྲུག་དག་པ་འཇིག་རྟེན་པར་བཤད་པ་དང་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པ་དང་མཐུན་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེར་འཆད་པ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་བཏགས་པའི་དགོས་པའི་གཞུང་རང་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་རྩོད་པའི་ལན་དུ་བྱེད་པ་རྣམས་འགྲེལ་བའོ། །

གསུམ་པ་(སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་ལུགས་ལས་ཁྱད་པར་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བློ་མི་སྐྱེའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མདོར་བསྟན་དང་བསྟུན་ན་མཐོང་ལམ་པའི་རྟགས་དེའི་འོག་ཏུ་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཞར་བྱུང་དང་། དངོས་མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར། ཁྱད་གཞི་སྒོམ་ལམ། དེའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རེ་ཞིག་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར།

གསེར་ཕྲེང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཉིད་འཆད་དམ་ཞེ་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྟགས་ཉིད་འཆད་པ་མདོར་བསྟན་དང་མཐུན་པས་ཤེ་ན། མདོར་བསྟན་དང་བསྟུན་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་ཏེ་ཡིན་ཀྱང་རེ་ཞིག་ཁྱད་པར་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ལུགས་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱད་པར་དང་ནི་ཁྱད་པར་གཞི། །འབྲེལ་དང་འཇིག་རྟེན་གཞུང་ལུགས་ནི། །བཟུང་ནས་དེ་དག་བསྒོམས་བྱས་ཏེ། །དེ་ལྟར་རྟོགས་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །དཔེར་དབྱུག་ཅན་བཞིན། ཞེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་དབྱུག་པ་བློས་མ་བཟུང་བར་ཁྱད་པར་ཅན་དབྱུག་པ་ཅན་འཛིན་པའི་བློ་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་ཅན་ངེས་པ་ཁྱད་པར་ངེས་པ་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས། །

ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། རྐང་པ་དང་པོས་ཟབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། གཉིས་པས་ཟབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། གསུམ་པ་དང་བཞི་པས་ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ་གང་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་ཉེ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་པ་དང་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་པའི་གནས་ཟབ་མོ་ཟབ་མོ་རྣམས་ལེགས་པར་བསྟན་ཏུ་གསོལ། ཞེས་པ་དང་། ཟབ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །ཞེས་སོགས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱང་མེད་གཟུགས་ལས་གྱུད་ན་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་མེད་དེ་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དྲན་ཉེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྫོགས་པར་བགྱིད་པར་གསུངས་པ་ནི་སྒོམ་ལམ་རྟོགས་པ་མ་ལུས་པ་རྫོགས་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དང་གནས་ཀྱིས་ནི་དེ་རྒྱུན་ལྡན་དང་ཟབ་མོ་ལན་གཉིས་ཀྱིས་ནི་སྒོམ་པ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གོམས་པར་བྱེད་པར་བསྟན་ཏོ། །མཐོང་ལམ་ནི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ལ་སྒོམ་ལམ་ནི་གཙོ་བོར་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཟབ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་འདི་ཆེས་གོམས་པས་ས་བརྒྱད་པའི་ཚེ་ཞི་བ་ལས་སློང་བར་མཛད་དོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་། སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ། ཟབ་མོ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་པའི་ལམ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཟབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པའི་ངོ་བོ་ནི། ཟབ་པ་དེ་དག་གང་ན་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་

མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཆགས་བྲལ་འགོག་པ་ཞི་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའོ། །ཐབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྟོང་ཉིད་སོགས་བཅུ་གཅིག་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་སོགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་གཟུགས་མེད་ལ་སྟོང་ཉིད་སོགས་གཟུགས་ལས་གཞན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་མེད་པ་དེ་ཐ་སྙད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ཉིད་ནི་རིགས་ཏེ། མེད་པ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྒྲོ་འདོགས་དང་ཡོད་པ་དང་ཡིན་པ་ལ་དེ་ལས་བཟློག་པ་སྐུར་འདེབས་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་གཉིས་ནི་ཕན་ཚུན་བསྡུ་བའོ། །གཟུགས་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཁྱད་གཞི་སྒོམ་ལམ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་བསྟན་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི།

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་གྱི་དེ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བསྟན་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་སྒོམ་ལམ་རང་གི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །

ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་སྒོམ་པའི་ལམ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་ཐོས་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། བསམས་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཞི་གནས་དགུས་ཡང་ཡང་འཇལ་བ་དང་། དོན་དགུ་པོ་དེ་འབྱེད་པ་དང་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་དཔྱོད་པའི་ལྷག་མཐོང་བཞིས་ཡང་ཡང་ངེས་པར་རྟོག་པ་ནིའོ། །སྒོམ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་གང་ན་ངེས་ནས་ལའི་བར་ཏེ་དེ་དག་དང་དེ་དག་གི་རྟེན་སྟོང་ཉིད་སོགས་སོ། །འོ་ན་སྒོམ་ལམ་དེའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སྒོམ་ལམ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ན་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་མི་འགལ་ཞེས་འོག་གི་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཞེས་པ་འདིར་བླངས་ནས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཐོས་པ་དང་བསམས་པ་དང་བསྒོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་དག་གམ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་དངོས་དང་རྗེས་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ངེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་བ་དང་ངེས་པར་རྟོག་པ་དག་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། སྒོམ་པའི་ལམ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ནིའོ། །དག་གམ་ཞེས་པ་གདམ་ང་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་དེའི་དུས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ནིའོ། །ཡུལ་གང་ལ་སེམས་སོགས་བྱེད་ཅེ་ན། ངེས་འབྱེད་དང་སོགས་པས་མཐོང་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་མཐོང་བའི་དོན་ལ་སྟེ། མདོར་ན་དེ་གསུམ་དུ་ སྣང་དམིགས་རྣམ་ཇི་ལྟར་མྱོང་བ་ཉིད་འདིར་ཡང་འདྲིས་པར་བྱེད་པའོ། །སྒོམ་ལམ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡང་ཡུལ་དུ་རུང་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་ཡང་དང་ཡང་ཞེས་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བསྟན་ལ་སེམས་འཇལ་ངེས་རྟོག་གིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་བསྟན་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་གནས་པར་བྱའོ། །ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཡུམ་ལས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པར་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་གནས་ཐབ་མོ་ཐབ་མོ་འདི་དག་ལ་སེམས་པར་འགྱུར་འཇལ་བར་འགྱུར་ངེས་པར་

རྟོག་པར་འགྱུར་ན་ཞེས་ཏེ་བྱའོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གསུམ་གྱིས་ནི་ཡུལ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(དེའི་རབ་དབྱེ་)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཅེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། ཁྱད་གཞི་དེ་ལ་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །

ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་ལམ་དེ་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ་ཞེས་པ་ནི་དབྱེ་ངོའོ། །རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཡིས་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དགུར་ཡོད་པས་ཞེས་པ་ནི་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགུར་དབྱེར་ཡོད་པ་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤཱཀྱེ་ས་རྩ་བའི་ཡང་སྨྲས་སྤང་བྱ་དགུ་སྟུད་པར་བཤད་པས་རྒྱ་དཔེ་ལ་དེ་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་ཉི་སྣང་གིས་སྤང་བྱ་ལ་ཡང་གཞུང་དེ་འདོན་པ་སྤྱོའོ། །འདིར་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་དགུའི་མདོ་སྦྱར་ནས་སྤང་བྱ་དགུ་པ་གཉེན་པོ་ཐ་མའི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྨན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོ་ནི་སྣང་བ་ཆུང་ངུས་སེལ་ལ། ཆུང་ངུ་ནི་ཆེན་པོས་སེལ་ཏོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དཔེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་། ཆེན་པོ་དང་འབྲིང་དང་ཆུང་ངུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་བྱེ་

བྲག་གིས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ན་དོན་དམ་པར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་གྲངས་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ས་དགུ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་དགུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གང་ན། ཕྱིར་བཤད་པའི་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་པོའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟེན་འདོད་པ་དང་སོགས་པས་སྲིད་རྩེའི་བར་གྱི་ས་དགུ་དག་ཏུ་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྲིད་རྩེ་དང་འདོད་པ་མི་གསལ་བ་དང་གཡེང་བ་ཆེ་བས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་སྐྱོན་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འདྲེན་པའི་ཐབས་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྙེན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དགུར་ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ན། སྒོམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོའི་དབྱེ་བ་ལས་སྤང་བྱ་དགུའི་གཉེན་པོར་གྲངས་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་དགུར་ཕྱེ་བའོ། །གྲངས་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་སྒོམ་ལམ་དགུ་དང་ས་དགུ་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ས་གཉིས་པ་དང་བཅུ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་འདོད་པ་དང་སྲིད་རྩེར་ངེས་པ་མེད་པས་སོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་ས་དགུ་སྤང་བྱའི་རྟེན་དུ་འཆད་ཀྱང་རྒྱན་སྣང་དང་འདི་གཉིས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ན། ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཡང་ན་དེ་དག་དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་མི་རུང་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་ཡིན་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་ཡོད་པས་དེའི་ངོར་འབྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །སྤང་བྱ་དགུའི་གཉེན་པོར་གྲངས་བཞིན་དུ་ཕྱེ་ཚུལ་ནི། སྒོམ་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྟ་བའི་དབྱེ་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་སྤང་བྱ་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཐ་དད་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །

འདི་ལ་གཉིས་ལས། སྤང་གཉེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེས་

པས་སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགོག་པ་མི་འཐད་དེ། སྤང་བྱ་ཆུང་ངུ་ལ་གཉེན་པོ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་ལ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུང་ངུ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྡེའུ་ནི་མཛུབ་མོ་རེས་ཀྱང་འདོར་ནུས་ལ་རི་ལ་ནི་དེ་ལྟ་མིན་པ་བཞིན་ཞེ་ན། སྤང་དཀའ་སླ་ལ་ཆེ་ཆུང་དུ་འཇོག་ན་དེ་ལྟ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་ནི་དྲི་མ་ཕྲ་རགས་ལ་ཆུང་བ་དང་ཆེ་བར་འཇོག་ལ་དེ་ལ་ནི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པ་མེད་དེ། ཁྲུས་མཁན་གྱིས་གོས་ཀྱི་དྲི་མ་རགས་པ་སྔོན་ལ་བསལ་ནས་ཕྲ་བ་རྗེས་སུ་བསལ་བ་དང་། སྨུན་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོའི་རགས་པ་ནི་སྣང་བ་ཆུང་ངུ་སྒྲོན་འོད་ཀྱིས་ཀྱང་སེལ་ལ། སྨུན་པ་ཆུང་ངུ་ཕྲ་བ་འགའ་ཞིག་ནི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཉི་འོད་ལྟ་བུས་སེལ་དགོས་པར་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་དཔེས་རྟོད་པ་དེ་སྤངས་སོ། །དེ་ཡང་དཀར་ཕྱོགས་སྟོབས་དང་ལྡན་ན་ནག་ཕྱོགས་ཉམ་ཆུང་བས་ཡིན་ནོ། །

སྤང་བྱའི་ངོ་བོ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། སྒོམ་སྤང་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱང་ཡོད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་འབྱེད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་མིན་ཞེ་ན། འདི་ནི་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟག་པ་མཚུངས་པའམ་ཡང་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ་ཞེས་རྒྱན་འགྲེལ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པར་འདུས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་རྟོག་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་སྤངས་པའི་ཞོར་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱང་སྤོང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་སྤང་)ལ་གཉིས། གཉེན་པོའི་གྲངས་ངེས་དང་། བྱེད་པ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་དང་དེ་ལས་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེ་བྲག་རྣམ་པ་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེ་བྲག་དབྱེ་བ་ནི་གྲངས་རྣམ་པ་དགུ་ལས་མང་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གསུམ་པོ་དེ་དང་དེ་ལས་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེའི་དབང་དུ་མཛད་དེ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཚད་མེད་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུའི་མང་ཉུང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྲངས་མེད་གཞལ་མེད་ཚད་མེད་པའི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྒོམ་ལམ་དགུའི་ཡུལ་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་སོ། །འདོད་ན། རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ་ཞེས་ཇི་ལྟར་ན་གྲངས་རྣམ་པ་དགུ་ཞེས་བྱ་སྙེ་དེར་མ་ངེས་ཤེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད། །

གསེར་ཐྲེང་། ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཉི་སྣང་དུ་རྩོད་པ་དང་ཐྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ཤེར་སྒྲོན་ཤཱནྟི་ཧླ་འོད་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་དང་དེའི་རྗེས་འབྲངས་རྣམས་དང་རང་གིར་གྱིས་རྩོད་པ་ཁོང་ནས་བཏོན་ཏེ་བཞི་ག་ལན་དུ་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྒོམ་ལམ་ཐ་མར་གྲངས་མེད་སོགས་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ལ་དེ་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་སྒྲོ་བཏགས་འགོག་པའི་སྒོ་ནས་མི་འདྲ་བ་གསུངས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སུ་བགྲང་བར་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་བའོ། །གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དུས་གསུམ་ལ་ཚད་མི་དམིགས་པའོ། །ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ཚད་བཟུང་བར་མི་ནུས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡོད་དམ་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཡོད་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་། གང་གིས་དེ་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྣམ་གྲངས་དེ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལ། སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེ་ནི་མི་བས་ཏེ་གྲངས་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས། ཚད་མ་མཆིས་པ་ཡང་དེ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྟོང་པ་

ཉིད་ལ་ཟད་པ་མི་དམིགས། གྲངས་ཀྱང་མི་དམིགས། གཞལ་བ་ཡང་མི་དམིགས། ཚད་ཀྱང་མི་དམིགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེ་ཐ་དད་དུ་བགྱི་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པས་དེ་ལ་དོན་དམ་པར་གྲངས་མེད་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་པས། དོན་དང་ཡི་གེའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་བརྟག་པར་མི་ནུས་པར་བརྗོད་པ་དེ་བསྡུས་པ་ནི། གྲངས་མེད་ནས་བཟོད་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གྲངས་མེད་སོགས་སུ་བརྗོད་ན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པ་འགལ་སྙམ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་དེ་དག་ལ་དོན་ནམ་ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་འོན་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མི་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་གྲངས་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའམ་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩོད་པ་ཁས་བླངས་པ་སྤོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལན་གདབ་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གསུམ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་པ་གཅོད་པའི་སྒོ་ནས་ཚིག་གསུམ་བརྗོད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ལ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡང་མེད་ན་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་དོན་གསུམ་ཐ་དད་པ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པ་བསྡུས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ནས་བཞེད་ཀྱི་བར་ཏེ། སྒྲོ་བཏགས་སེལ་བའི་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གསུམ་དུ་གསུངས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་ཞེན་པ་འགོག་པའི་ཚིག་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་ཅེས་སོགས་གཞན་ཡང་གསུངས་ཞེས་པའོ། །དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་སྟེ་མདོ་དང་ཉེ་སྣང་གི་བཞེད་པའོ། །བསྟན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད་པ་པོ་སྙིང་རྗེའོ། །དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནི་མི་ཟད་པ་དང་གྲངས་མེད་སོགས་བཤད་པའི་གསུང་རབ་སྟེ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཐུན་ཞེས་སྨྲར་ཏེ་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་ཀྱང་རྣམ་བཅད་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བརྗོད་པའོ་ཞེས་ཤཱནྟི་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གྲངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དོན་དམ་པར་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དོན་གཅིག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ལ་ལྷག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་བསྐྱེད་པའི་ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་སྐད་བཤད་ཅིང་བསྟན་པ་དེ་དག་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་པས་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སློབ་དཔོན་གྱིས་བརྩད་ས་དང་རྩོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་མདོའི་ཚིག་ཇི་བཞིན་ལ་འབྲེལ་བསྒྲིགས་པ་ནི་ལེ་བརྒྱད་མར་བཀོད་ལ་འདིར་ཆང་པ་བཞི་གཞན་དུ་མཛད་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ལས་སྒོམ་ལམ་དགུར་གྲངས་ངེས་པར་མཛད་ཅིང་མདོ་ལས་དེ་དག་རེ་རེ་ལ་ཡང་བསོད་ནམས་གསུམ་གསུམ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་ན། འབྲས་བུའི་གྲངས་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཡང་འགྱུར་དགོས་པས་དེ་གཉིས་འགལ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་ལ། དོགས་པ་དེ་ལ་འདི་བཞི་ག་ལན་དུ་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་བསྟན་བཅོས་ལ་ཡང་དོགས་པ་བཅད་དོ། །འདིར་བདེན་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དེ་སྤྲོས་པ་བྲལ་མ་བྲལ་དབུ་མ་པ་ལ་གྲགས་པའམ། རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་རྫས་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། བྱང་ཡེ་ལུགས་གཉིས་ཀ་མཛད་ཅིང་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དང་ཁྱུང་གི་བཞེད་པ་ཕྱི་མ་དང་འབྲེའི་བཞེད་པ་སྔ་མར་གྲགས་ཤིང་དཔལ་ལྡན་ཆ་པ་རིགས་རལ་ཡང་ཕྱི་མ་བཞེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་དངོས་པོ་གཅིག་ཀྱང་རིགས་མཐུན་རིགས་མི་མཐུན་དུ་མ་ལས་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་དུ་མ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བྱས་ནས་མཚན་ཉིད་དེ་མཚན་ཉིད་རྣལ་མའི་གོ་མི་ཆོད་པ་སློབ་དཔོན་ཡང་བཞེད་པའི་ཤེས་བྱེད་ལ་ཆང་

པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་དྲངས་པས་ལུགས་ཕྱི་མ་བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །འགྲེལ་པ་གཉིས་ལྟར་ན་དེ་ཉིད་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་དུ་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་གཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དོན་དམ་པར་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བར་བཟོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་ལམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྫས་གཅིག་ཉིད་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་དེ་དོན་དམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཁྱེད་ཀྱི་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་ཆུང་ངུའི་འབྲས་བུ་གསུམ་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་གཞུང་ལས་ལྡོག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལ། མིན་ན་དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པ་ལ་དོན་དམ་པ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་བ་དོན་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔའི་བསམ་པ་ནི་ལམ་ཆུང་ངུ་ལྷ་བུའི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་བསོད་ནམས་གསུམ་པོ་དེ་རྫས་ཐ་དད་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་ན་དེ་སྐྱེད་པའི་ལམ་དེ་ཡང་རྫས་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་དགུ་ལས་མང་བའི་ཕྱིར་དགུར་ངེས་པ་འཇིག་གོ་སྙམ་པ་སྟེ་གྲངས་ངེས་རིགས་ལ་བྱེད་པ་མ་ཤེས་པར་རྫས་ལ་བྱེད་སྙམ་པའོ། །འདིའི་བརྒལ་ལན་ནི་ཁོའི་བསམ་པ་ལྟར་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་གྲངས་ངེས་མི་འཇིག་སྟེ་ལམ་ཆུང་ངུ་རྫས་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུར་རིགས་གཅིག་པས་སོ། །འདི་སློབ་དཔོན་གྱིས་དགོངས་མོད་འོན་ཀྱང་རྫས་ཐ་དད་གསུམ་སྐྱེ་བ་བཀག་པ་ནི། ཁོས་དེ་གྲངས་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གཟུང་ལ་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལོག་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྲངས་མ་ངེས་པར་འཛིན་པ་ཡང་ལྡོག་པ་ལ་དགོངས་ནས་མཛད་ལ་ཤུགས་ཀྱིས་ཀྱང་གོ་ནུས་ཏེ། འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡང་རྫས་གཅིག་ཏུ་གོ་བ་ན་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་རྫས་དུ་མ་ཡང་རིགས་གཅིག་ཏུ་གོ་བས་སོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྔས་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་རྟགས་མི་འགྲུབ་ཅིང་གྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་གྲངས་ངེས་མི་འཇིག་པ་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ །

དཀྲུས་མ་ལ་འཇུག་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་གསུམ། གྲངས་མེད་སོགས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མི་

འགྱུབ། ཕྱོགས་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ། དེས་ན་གྲངས་ངེས་མི་འཇིག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་གཞལ་ཚད་མེད་གསུམ་བསྟན་པའི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་ངོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་དག་རྣམ་ཐ་དད་ཀྱི་ངོ་བོར་དབྱེ་བར་བྱ་བ་བཟོད་པ་སྟེ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན། གྲངས་དཀྱུར་ཇི་སྙད་བཤད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དགུའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ལའོ། །གང་ལ་ལྟོས་ན་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གསུམ་གྱི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་ལ་ནིའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཉེ་བར་སྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་སྟེ་གཅིག་ཉིད་ལ་གྲངས་ཡོད་སོགས་ལོག་ས་ཐ་དད་ལས་ལོག་པའི་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་གྲངས་མེད་སོགས་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ངོར་རབ་ཏུ་སྦྱར་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པར་བསྟན་པའི་དགོས་པ་)ནི། གྲངས་མེད་སོགས་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་གྲངས་མེད་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་བསྟན་པས་ཆོག་མོད་ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཞེ་ན། ཕྱོག་པ་དུ་མར་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གྲངས་མེད་སོགས་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་ཇི་སྙད་བཤད་ཅིང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མིང་དུ་མས་ཀུན་རྫོབ་ཕྱོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པ་ནི་བྲིས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྒོམ་ལམ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེན་པོ་དང་མང་པོ་སྐྱེ་བར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེའི་ཆེད་ཡིན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞེད་དེ། དེའི་དགོས་པ་ཡང་དེ་དག་སྒོམ་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲངས་མེད་སོགས་བསྟན་པ་གང་གི་རྒྱུ་མཐུན་ཡིན་ན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་མཐུན་པར་གྱུར་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་སོགས་གསུམ་ལས་གང་ན་དམིགས་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེའོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་ལ་དམིགས་པའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཏེ་རྣམ་པ་ཅན་ནོ། །འདི་ལ་ཆོས་དབྱིངས་གྲངས་མེད་སོགས་དང་འདྲ་བར་དེ་རྟོགས་པའི་བསོད་ནམས་ལ་ཡང་གྲངས་མེད་སོགས་སྐྱེ་བ་རྒྱུ་མཐུན་དུ་འདོད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་བསོད་ནམས་རྣམ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མིང་དུ་མ་

བཏགས་པ་ནི་ཕྱིས་པ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཐོས་ནས་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ཀུན་ནས་བསླང་སྟེ་གསུངས་པས་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་(དེས་ན་གྲངས་ངེས་མི་འཛིག་པར་བསྟན་པ་)ནི། དེ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་དགུ་པོ་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པའི་གྲངས་མེད་སོགས་དེ་དག་རྫས་གཅིག་ཡིན་ཡང་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་པར་བཞེད་པས་འབྲས་བུ་དེ་དག་རྫས་ཐ་དད་པ་གསུམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་དགུར་མ་ངེས་པའི་མང་པོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(བྱེད་པ་ལ་རྟོད་སྤང་)ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གོམས་པ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱར་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེའི་ཕྱིར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་བར།

གསེར་ཕྲེང་། གོང་དུ་མདོར་དོན་ཏམ་’ཡི་གེས་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མི་དམིགས་ཞེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ལ། འོ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་བྲལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་གོམས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་བྱར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལམ་ཡང་སྤང་གཉེན་ལ་ཉམས་ཐོབ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཁོ་ནའོ་སྙམ་པའི་སྐྱེ་བོ་བློ་དམན་པའི་ངོར་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་། །

སྒོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །

གསེར་ཕྲེང་། དངོས་པོ་ཆོས་རྣམས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རུང་བས་ཁྱབ་སྒོམ་ལམ་ཡང་བརྗོད་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་སྤང་བྱ་དགུ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་དགུ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་མི་འཐོབ་ཅེས་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་

འདས་གལ་ཏེ་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པའི་དོན་ལ་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་ན་སྤྲིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་ཡང་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་འདོད་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་ནི་དེ་ཉིད་དང་། གཞན་ཉིད་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྒོམ་པ་ཞུགས་དུ་ཕྱིན་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་འབྲལ་བ་དང་སྐྱེ་བར་མི་རུང་ངོ་། །དེ་བས་ན་སྒོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཞིག་དོར་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཉིད་པས་ཉེ་བར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒོམ་སྤང་གི་ངོ་བོ་ནི་ཅི་ཤིག་བོར་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་རྣམ་བྱང་ནི་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་བོར་ཐོབ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། ཡང་དག་པར་ན་དེ་ཉིད་གཅིག་དང་གཞན་ཉིད་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དེ་བས་ནའོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འབྲལ་བ་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བར་མི་རུང་བའི་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཞུགས་དུ་ཕྱིན་པར་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྤང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པས་ཏེ་མི་བྱེད་ན་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་ཉེ་བར་དགོད་པར་མི་བྱ་བ་དེ་ཁོ་ནའོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར།

གསེར་ཕྲེང་། སྤང་གཉེན་ལ་ཕོར་ཐོབ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་འདི་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྣང་ཚོད་དུ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན། རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་འདི་ནི་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདོད་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ཏེ། རབ་འབྱོར་དེ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ལ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་པའི་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་ཡུམ་ལ་སྒོམ་པ་དང་ཡུམ་ལ་བརྩོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཚེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་ཡུམ་གྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་དེ་ ’འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་ཡིན་ཏེ་འདི་ལྟ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ནས་ཡུམ་འདི་ནི་མིང་ཙམ་མོ་སྙམ་ཞིང་དེ་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་ལ་སྤྱོད་པའི་ཚེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་དག་དང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། དེ་ཡང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་དང་པོས་དོན་དམ་པར་འདོད་ཀྱི་ལན་བསྟན་པར་རྒྱན་སྣང་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་(རང་བཞིན་ལ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡིན་ཚུལ་ནི། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ་དེར་མ་ཟད་སྒོམ་ལམ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཉིད་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་

བཞེད་པས་ཡིན་ལུགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་ནི་སྟྲིན་སོགས་ཀྱི་ཉམས་འཕེལ་མེད་པ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་བཞི་དང་སྦྱང་འདས་ལ་གསུངས་ནས། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དེ་ལ་ནི་འཕེལ་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འགྲིབ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཐ་སྙད་དུ་དོན་མཛད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་སྒོམ་ལམ་ཡང་དོན་བྱེད་ལ། སྤྱ་མ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་དང་བྲལ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྗོད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་ཙམ་གྱིས། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བསྒོམས་པས་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་པ་དང་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་དེའི་ཚེ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཉིད་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གསར་ཐྲེང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཀཱང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པར་མཛད་ནས་ཕྱི་མ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་གྱི་ཡིན་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་སྟོན་པ་ལ་སྦྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་དོ། །འདིར་ནི་ཀཱང་པ་གསུམ་པ་དང་པོའི་གོང་དུ་བླངས་ནས་དཔེ་དང་། བཞི་པ་གཉིས་པའི་གོང་དུ་བླངས་ནས་དོན་དུ་མཛད་དེ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་

ལན་དང་། བྱང་ཆུབ་དང་ལམ་ལ་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་རྒྱུ་མཚན་ཅན་ཏེ་ཤུགས་ལ་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལ་ཀ་རང་པ་དང་པོའི་འགྲེལ་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཁྱད་པར་དུ་བྱར་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདག་པོ་ནས་དེ་བཞིན་དུའི་བར་རོ། །གསུམ་པའི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ནས་རང་བཞིན་གྱི་བར་རོ། །བཞི་པའི་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་འདི་ཡང་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི་དེ་དོར་བའི་ལྷག་མའོ། །འདི་ལ་གསུམ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ། དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ནི་དཔེར་དགོད་པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པ་སྟེ་དེ་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་པའི་སྤྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་དབྱིངས་རིག་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གོ །གང་ན་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཚོགས་གཉིས་ཇི་ལྟར་བསགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རོ། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན་དེའི་དོན་དུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་གཉིས་སྣང་བའི་སེམས་སྔར་སློབ་ལམ་དུ་རང་གིས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་ལ་སྦྱར་བ་)ནི། དཔེར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་བྱེད་དོ་ཞེས་སྦྱོལ་ལོ། །གང་གིས་ན་དོན་དམ་པར་ཉམས་འཕེལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་འདིས་སོ། །ཡང་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་པར་མ་ཟད་ཅེས་གཉིས་སུ་དྲང་ངོ་། །གང་ན་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་སྣང་གཉེན་ལ་བོར་ཐོབ་བྱེད་

པའོ། །གང་དུ་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུའོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན་བདག་མེད་བསྒོམས་པས་སྣང་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་དང་གཉེན་པོ་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །སྔ་མའི་ཁྱད་པར་བྱུར་མེད་འདིར་དང་འདིའི་ཀུན་རྫོབ་སྔ་མར་blank

གཉིས་པ་(དོན་དམ་དུ་འདོད་པའི་ལན་)ནི། དོན་དམ་པར་ནི་ཉམས་འཕེལ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱུར་མེད་པའི་སྤྱིས་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྣང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་དུ་བཞེད་པས་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་རྒྱ་བའི་བཞེད་ཅེས་པས་བསྟན་པར་ཁ་ཅིག་སླ་ཡང་བཞེད་ཀྱིས་ནི་ལན་གཉིས་ཀ་འཛིན་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་(དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་)ནི། དོན་དམ་དེའི་ཚེ་སྣང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་ལ་སྦྱོར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་འདོད་པ་བསྒྲུབས་པའི་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཀུན་རྫོབ་དེའི་ཚེ་སྣང་གཉེན་ཉམས་འཕེལ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་སྣང་དགུའི་གཉེན་པོར་མི་དགོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྔར་བདེན་གཉིས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་པའི་དོན་བསྡུས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར།

གསེར་ཕྲེང་། དོན་དམ་དུ་ཉམས་འཕེལ་མེད་པས་དེར་དོན་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཡང་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་བྱེད་པར་མི་རུང་ཞེས་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཡང་འོག་མ་ལ་བསྡུ་རྒྱུ་མེད་པས་སོ། །འདིར་སྒོམ་ལམ་གྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་དགག་དགོས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཚང་རྒྱ་བ་བཀག་པ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་ཀྱིས་འཚང་

རྒྱ་བ་བཀག་པས་ཁྲབ་བྱས་འཚང་རྒྱ་བ་ཡང་བཀག་པས་སོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་། སྔར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དཔེ་ལ་རྟོད་དེ། འདི་སྐབས་དུ་དཔེ་གྲུབ་ན་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཀྱང་དེ་མ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་འཐོབ་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་འཐོབ་དགོས་ལ་དེས་མི་འཐོབ་པས་སོ་སྙམ་དུ་བསམས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཞེས་འོག་ཏུ་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ་དེར་མ་ཟད་སེམས་བསྐྱེད་ཕྱི་མས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཐྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་སླད་མ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འགྲོགས། སེམས་སླད་མ་བསྐྱེད་པ་ཡང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་མི་འགྲོགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འགྲོགས་ན། ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཚོགས་སུ་འགྱུར། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསགས་པར་ནི་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་སེམས་ཞེས་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བཅུ་པའི་བར་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བྱའོ། །བླ་མ་བཟང་'པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ས་བཅུའི་སེམས་ཟག་མེད་བཅུ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིའི་མདོ་ལས་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་ས་བཅུ་པོ་འདི་ལ་སློབ་པ་ན་ཞེས་འབྱུངས་བས་སོ་ཞེས་གསུང་བ་ནི་མདོ་མ་ངེས་པ་སྟེ། དེའི་ས་བཅུ་ནི་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་ནས་བྱས་པ་རྫོགས་པའི་བར་བདུན་དང་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ཏེ་བཅུ་ལ་མདོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་ཅིང་། ཉི་སྣང་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་པོ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཤད་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གསུངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པའི་སེམས་རེ་རེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རེ་རེས་བྱང་ཆུབ་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་སྣང་བའི་སེམས་ཅིག་ཅར་བྱུང་བ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པར་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་སེམས་བྱུང་བ་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པ་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇིག་པས་ན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཇི་ལྟར་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བྱེད་ཅེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། མདོ་དང་རྩ་བར་རྒོལ་བ་གཉིས་ལས་མ་བྱུང་ཡང་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཞིབ་ཏུ་མཐའ་དཔྱད་པར་དགོངས་ནས་གཉིས་ཁ་བསྐང་སྟེ་བཞིར་མཛད་དོ། །འདི་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། རྟགས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དོན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡུལ་གཉིས་སྣང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་དོན་བྱེད་པར་དཔེར་བླངས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ན་དཔེར་འགྱུབ་སྟེ་མ་འགྲུབ་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དེ་མི་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དེ་བས་ནའོ། །

གཉིས་པ་(རྟགས་སྒྲུབ་པ་)ནི། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་ན། དེའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བའམ་དུ་མས་བསྐྱེད་བརྟག་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མའམ་ཕྱི་མས་ཡིན། སྔ་མས་སྐྱེད་ན་སྔ་མ་རེ་རེས་ཏེ་གཅིག་པུས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྔ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་རེ་རེའམ་གཅིག་པུ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྣམ་མཁྱེན་དང་སོགས་པས་སྐད་ཅིག་མའི་བར་གྱི་མངོན་

རྟོགས་སུ་བཤད་པའི་དོན་མཐའ་དག་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བ་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་དེ་དག་ཚང་དགོས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྔ་མ་གཅིག་ཕྱུས་སྐྱེད་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་”པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་མ་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་རམ་དུ་མ་རིམ་ལྡན་དུ་འབྱུང་བས་འཐོབ། དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཐའ་དག་སྣང་བའི་སེམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ལུང་ལས་སེམས་ཙན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རིགས་མཐུན་རེ་རེ་བའོ་ཞེས་བྱུང་བས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་ནི་ཡིད་ཤེས་ཡིན་པས་དེ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་ན་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བླ་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་བྱེད་དྲན་ཉེ་སོགས་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་རྟོགས་པ་སྟེ་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་རང་གི་ངོ་བོ་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པ་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་འཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་སྟེ་ཚོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱི་མ་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་སྔ་མ་དེ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འཇིག་པས་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྔ་མས་ནི་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེས་པའི་དུ་མ་འདུས་པ་དང་འདི་ནི་དུས་རིམ་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་ཡང་སྔ་མ་རྣམས་མ་ཞིག་པར་གནས་པའི་དུ་མ་འདུས་པ་ལ་བྱའི། རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་དུ་མ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཏེ། རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་འགག་བྱེད་པའི་དུ་མས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་རང་ཉིད་ཀྱང་འདོད་ཅིང་དེས་ཀྱང་མི་འཐོབ་ན་འཐོབ་པའི་ཚུལ་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེ་ཡིན་པར་ཡང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། སྤྱོད་འགྲེལ་ཆུང་བར། དེ་དག་འདུས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཉིད་དང་། རིང་དུ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་ཅིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་དོགས་པ་བསུས་པས་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས།

གསེར་ཕྲེང་། སྤྱི་ཕྱི་རེ་རེ་དང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དང་རིམ་བཞིན་སྐྱེས་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་ཚོགས་པའི་དུ་མས་མི་འཐོབ་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ལན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

རྒ་བ། མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱི་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །

གསེར་ཕྲེང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་བ་དང་སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་སྡོང་བུ་མི་སྲེག་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པའི་རིམ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་པར་སྲེག་པ་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་ཏེ་རིགས་པ་ཡིས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་དང་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་ཀྱང་རང་གི་ཡུལ་སྟོར་བཤད་པའི་ས་བཅུ་ལ་བསླབ་པས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཁོང་ནས་དྲང་ངོ་། །འདི་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐྱེས་བུ་མཁས་པ་ལ་དཔེ་བསྟན་ན་རྟོགས་སླ་བས་དཔེ་ཡིས་ལན་མཛད་པ་སྟེ། འབུམ་མར་སྙིང་པོ་འབར་བ་ཕྲད་པ་དང་པོ་ཡིས། །སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་མི་ཚིག །མེ་ལྕེ་ཕྲད་པ་ཐ་མས་སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་ལ། །མེ་ལྕེ་ཐ་མ་མེད་པར་སྙིང་པོ་ཚིག་མིན་ལྟར། །དང་པོའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རེག་མ་ཡིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལ་རེག་པར་ནུས་པ་ཡིན། །ཐ་མའི་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཞི་བ་ཐོབ་མིན་ལ། །དེ་མེད་པར་ཡང་དེ་ཐོབ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་མ་ལྟོས་པའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུར་མི་རུང་བར་བསྟན་ནས། ཆུ་ཡི་ཐིགས་པས་བུམ་པ་དང་པོ་ཐ་མའི་བར། །རིམ་གྱིས་ཙུང་དུ་ཙུང་དུས་དེ་ཡོངས་འགེངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དང་པོའི་སེམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་མཆོག་རྒྱུ་སྟེ། །རིམ་གྱིས་དཀར་པོའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འགྱུར། །ཞེས་ལྟོས་ནས་ནི་སྔ་ཕྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱུར་གསུངས་སོ། །འབུམ་མར་ལ་དཔེར་

མཛད་པ་ཡང་འདི་ལ་སྦྱིག་པའི་རིམ་པ་རྟོགས་སླ་བས་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་ནི་སྦྱར་བས་རྟོགས་དཀའོ་གསུངངོ། །

གཉིས་པ་(གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་)ནི། སེམས་བསྐྱེད་སྤྱི་ཕྱི་རེ་རེས་མི་འཐོབ་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཐོབ་པའི་དཔེ་དོན་དེ་མི་འགལ་བར་ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སོ། །ཤཱཀྲིས་ནི་མར་མེའི་དཔེས་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་གང་ན་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་བརྒྱད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །བརྒྱད་གང་ན་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་འབྲེལ་བར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག ལྟོས་ནས་སྲེག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐད་ཅིག་དང་པོ་དང་། གཉིས་པས་མི་སྲེག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་མེ་ལྕེ་དང་སྙིང་པོ་ཐྲད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ། རང་གི་རྒྱུས་ཕན་ཚུན་གྱི་སྒོ་ནས་དུས་མཉམ་པ་ཐྲད་པ་བསྐྱེད་པས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྲེག་པར་བྱ་བ་མེད་ལ།

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་ལྟར་ནི། དཔེའོ། །སྒྲོན་འོད་ཀྱི་མེ་ལྕེ་དང་སྡོང་བུའི་སྙིང་པོ་ཐྲད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན་ནོ། །རྒྱུ་མེ་ལྕེའི་མཚན་ཉིད་སྲེག་བྱེད་དང་འབྲས་བུ་སྙིང་པོའི་མཚན་ཉིད་བསྲེག་བྱའི་ངོ་བོར་མེད་ཅེས་པ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་མེད་པར་ཏེ་དེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་དང་པོ་གཅིག་པུས་དེ་ལྟར་མི་ནུས་ཞེས་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་བཛོད་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྔ་མའི་ཉེར་ལེན་དང་ལག་པའི་རྩོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་རྒྱུས་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གྱི་སྒོ་ནས་དུས་མཉམ་དུ་ཐྲད་པ་བསྐྱེད་པས་ཏེ་

བསྐྱེད་པ་ཙམ་བྱས་ཀྱི་སྲེག་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་སོ། །དུས་མཉམ་དུ་ཕྲད་པ་སྐྱེད་པ་ཡིན་པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གཉིས་ཀ་ཡང་རང་གི་རྒྱུས་མཉམ་དུ་སྐྱེད་པར་འདྲ་ཡི་ནུས་པ་ལྷག་པོ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་(གཉིས་པས་མི་སྲེག་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལྕེ་དང་སྙིང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་། རྟག་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་མེད་པར། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྲེག་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེར་མ་ཟད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མེ་ལྕེ་དང་སྙིང་པོ་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ནི་ཆོས་ཅན། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མེད་པར་ཏེ་དེ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་སྦྱར་ལྟར་སྦྱར་བ་ནི་བསྒྲུབ་བྱའོ། །དེ་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཉིས་པ་དོན་དམ་དུ་མ་ཟད་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་སོ། །གནོད་པ་ཅན་གྱི་ཚད་མ་བསྟན་ནས་རྟགས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྐད་ཅིག་དང་པོ་མེད་པརའབྱུང་ན་རྟག་ཏུ་སྟེ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པ་དང་སོགས་པས་གཏན་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་མེད་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་ཡོད་པའམ་མེད་པར་འགྱུར། །དངོས་པོ་རྣམས་ནི་རེས་འགའ་ཞིག །འབྱུང་བ་ལྟོས་པ་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཐལ་པ་ལས་རེས་འགའ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ཡོད་ལ་དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་དང་པོའོ། །འདིར་བསྲེག་བྱ་སྲེག་བྱེད་མེད་པ་དང་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་ནི། །ཚིག་པ་སྐྱེད་པའི་མེ་ལྕེ་དང་ཚིག་ཟིན་པའི་སྡོང་བུ་ལ་བྱའི་རྫོགས་པར་བསྲེགས་མ་བསྲེགས་དང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་ཚེ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་མི་རིགས་ལ། བསྲེག་བྱ་

སྲེག་བྱེད་དུས་མཉམ་པས་རྒྱུ་འབྲས་མི་རུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལྡོས་ནས་སྲེག་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་གང་གི་ཚེ་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མ་བརྟགས་གཅིག་པུར་ཉམས་དགའ་བ་ཉིད་དུ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་ཐྲད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས། དེས་བྱས་པ་མཐུ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་ན། དེའི་ཚེ་རྒྱུ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་དམིགས་པས། སྲེག་པར་བྱེད་པ་དང་བསྲེག་པར་བྱ་བ་ཡོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གང་གི་ཕྱིར་སྲེག་པར་ནི་བྱེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་སྲེག་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ལྟོས་ནས་ནི་མེ་ལྕེ་སྲེག་བྱེད་དང་སྙིང་པོ་བསྲེག་བྱའི་ངོ་བོར་ཡོད་དོ། །གང་གི་ངོ་བོར་ན་མ་བརྟགས་གཅིག་པུར་ཉམས་དགའ་བ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཉིད་དུའོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་ན། གང་གི་ཚེ་སྔོང་བུ་སྲེག་པ་ལ་མཐུ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དང་སོགས་པས་གསུམ་པ་སོགས་ཡོད་ན་སྟེ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེའོ། །ནུས་ལྡན་དུ་གང་གིས་བྱས་ན། སྒྲོན་འོད་དང་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀ་ཐྲད་པའི་ཚོགས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུར་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་པོ་དེས་མཐུ་ལྡན་དུ་བྱས་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྟོས་ནས་མཐུ་ལྡན་དུ་འགྲོ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཏེ་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ན་འབྲས་བུའི་ནུས་པ་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྲོ་བས་སོ། །འོན་སྐད་ཅིག་ཕྱི་ཕྱི་རྣམས་ལྟོས་ནས་སྲེག་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྣང་ཚོད་པའི་རྐྱེན་ཉིད་འདི་པ་ཙམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་མེས་བསྲེག་ལ་ཆུས་མིན་པ་ཅི་ཞེས་འདྲི་བ་ལ་དེ་རང་རང་གི་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པས་སོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ན་རང་རྒྱུ་ལས་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་ཅི་ཞེས་རྒོལ་བ་དང་མཚུངས་

ཏེ། དེ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོན་མེ་ཐྱི་མ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་རྣམས་མི་གནས་པས་གཉིས་པ་སོགས་དང་དང་པོ་རྣམས་ཟླ་མེད་ཀྱི་རེ་རེ་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ནུས་ཤེ་ན། ཕྱི་མ་རྣམས་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྔ་མ་རྣམས་འཇིག་རྒྱུ་མེད་པར་ཞིག་ཀྱང་བསྲེག་པར་བྱ་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱུ་མེད་ལྟེ་སྐྱེ་བ་ལ་ཕྱོགས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྔོང་བུ་འཇིག་པ་ལ་ཕྱོགས་པ་གཉིས་སྲང་མདའི་མཐོ་དམའ་ལྟར་དུས་མཉམ་དུ་དམིགས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་སྐྱེས་པ་དང་སྙིང་པོ་ཆིག་པ་གཉིས་དུས་མཉམ་མོ། །ཡང་ན་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་དང་བསྲེག་པར་བྱ་བྱེད་གཉིས་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་(དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བས་ན་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོས་ཀྱང་མེ་ལྟེའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྙིང་པོ་མ་བསྲེགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པས་ཀྱང་མེ་ལྟེའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྙིང་པོ་མ་བསྲེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོར་བ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལྟར་ལེན་པས། སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དངོས་པོ་ཚད་ཡོད་པ་ཞིག་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྔ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་གྱིས་དབེན་པ་ལྷག་པར་ཁྲད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་སྐྱེ་བས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་རིགས་སོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྔ་ཕྱི་རྣམས་ལྟོས་མེད་དུ་མི་སྲེག་སྟོས་ནས་སྲེག་པ་དེ་བས་ན་སྒྲོན་མེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཞེས་པ་ནས་མ་བསྲེགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། མེ་ལྟེའི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིར་གྱུར་པ་གཉིས་ཡུལ་སྡོང་བུ་གཅིག་སྲེག་པ་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་བའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོན་པ་ལྟར་ལེན་པ་སྟེ་གཙོ་བོར་བྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་ན་མེ་ལྟེའི་སྐད་ཅིག་མ་སྔ་མ་ནུས་ཆུང་ལས་ཕྱི་མ་ནུས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་

པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལྟ་བུ་ཚད་ཡོད་པ་ཙམ་ཟད་ཅིག་སྣང་བའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ནུས་ཆུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། མེ་ལྕེའི་སྐད་ཅིག་མ་ཕྱི་མ་
བཞིན་དུ་ཐ་མ་དེ་ལ་སྣང་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་པ་དེས་དཔེན་པའི་ཐ་མ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཁྱད་པར་
དུ་འཕགས་པའི་དོན་སྟོབས་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་སྣང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་
ཕྱི་མ་ནུས་ལྡན་སྐྱེ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའི་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་དཔེ་ཁོ་ནས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།

གསེར་ཕྲེང་། མར་མེའི་དཔེ་དེས་དོན་གཞན་ཡང་མཚོན་ནུས་སམ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་སྨོས་
པའི་དཔེས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་གཅིག་པུར་མ་ཟད་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ནས་ནི་དཔེ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདིར་མཚོན་
ནུས་པར་བསྟན་གྱི་དཔེ་གཞན་གྱིས་མཚོན་པ་ནི་མི་འགོག་གོ །འདིའི་རྒྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་ཞེས་སོགས་
ཀྱི་མདོར་བསྟན་ཡིན་ཞིང་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་ཞེས་པ་སེམས་ནི་ཐ་མ་སོགས་ཀྱི་ལན་ཡིན་
པས་དོན་ཚན་མི་གཅིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། དཔེ་གཅིག་པུ་
དེས་དོན་གཉིས་ཀ་མཚོན་ནུས་པས་བཤད་པ་ཐོར་ཡང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགྱུར་
རྙིང་ལས་རིགས་ལ་ཞེས་པ་དང་། རྒྱན་སྣང་ཊཱིག་འགྱུར་ལས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པའི་འགྱུར་ལེགས་པས་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་མཚོན་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ་ཟབ་མོ་
དང་པོ་མཚོན་པ་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་མིང་བཏགས་ཏེ་དཔེར་ན་དབྱུག་ཐོགས་གཅིག་དང་སྐྱེས་བུ་བརྒྱད་
འགྲོ་བ་ན་ཕྱི་མ་རྣམས་ལ་དབྱུག་པ་མེད་ཀྱང་དབྱུག་ཐོགས་འགྲོ་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
མི་འཐད་དེ། ཟབ་མོ་བརྒྱད་ཀྱང་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། དཔེ་འདིས་ཀྱང་དོན་
ལ་མི་སྲིག་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་སྲིག་པར་བསྟན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དགྲུས་མའི་དོན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཟབ་མོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡུལ་གང་ལ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། སྣང་མིང་ཙམ་བྱུང་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡུལ་ཆོས་ཅན་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་དེའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །དགོས་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་རྟགས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཤེས་བྱ་དང་། །

ཤེས་དང་སྤྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། ལ་ཟབ་པ་ཉིད་ཅེས་བརྒྱད་ཀའི་མཐར་སྦྱར་ཏེ། དེ་ཡང་འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དང་། སྤྱོད་པའི་ཟབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་གཉིས་དང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་གང་དྲུག་པ་ནི་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ། བདུན་པ་ནི་དེའི་རྣམ་པ། བརྒྱད་པ་ནི་དེའི་ཁྱད་པར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཟབ་མོའི་ངོ་བོ། དེ་རྟོགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་དག་གིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་སྒོམ་པས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་འགག་པ་དང་། གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་

སུ་སྒྲུབ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཉིད་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་། ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ།

གསེར་ཐྲེང་། སྐྱེ་བའམ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཟབ་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དང་ཕྱི་མ་རེ་རེ་དག་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྔ་ཕྱི་དག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྟེ་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་སྟེ་མ་ཡིན་ཡང་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྒོམ་པས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་མ་ལགས་ལ་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དང་། སེམས་སླད་མ་སྐྱེད་པས་ཀྱང་དེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་པ་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འགག་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས་འགགས་ཟིན་པས་སླར་ཡང་དགག་ཏུ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་དོན་དམ་དུ་འགག་པ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཅི་ནས་སེམས་གང་སྐྱེས་པ་དེ་དགག་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས་འགག་པའི་ཆོས་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་འགག་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །མདོར་ན་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་སེམས་སེམས་ཀྱི་དངོས་པོར་མེད་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་ནི་གཅིག་དུ་མ་དང་བྲལ་བས་འགག་པར་མི་འཐད་ཀྱང་འགག་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །དེ་བཞིན་

ཉིད་ལ་ཟབ་པ་ནི། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་རང་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཕོ་ན་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཕོ་ན་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ཕོ་ན་ལྟར་གནས་པར་འགྱུར་ན་རྟག་པར་མི་འགྱུར་རམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ། གཟུགས་སོགས་རྟོགས་ཀྱང་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱ་མི་ནུས་པས་དེ་རྟོགས་དཀའ་བ་འདིའི་ཟབ་པར་གསུངས་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གནས་ཀྱང་རྟག་པའི་རང་བཞིན་མིན་པས་རྟོགས་དཀའ་བ་འདིའི་ཟབ་པར་བཞེད་དོ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་སེམས་ཡིན་ནམ། གསོལ་པ། དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་ན་སེམས་ཡོད་དམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སེམས་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབེན་ཡང་སེམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་རྟོགས་དཀའ་བ་ནི་འདིའི་ཟབ་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ནི། མདོ་དང་ཉི་སྣང་རྒྱན་སྣང་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དགོངས་པའོ། །ཤེས་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཆོས་རྣམས་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲོས་པ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ་ཕོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་བྱ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངམ། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་ལ་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མར་སྤྱོད་པ་མེད་

པ་ཉིད་ཡིན་ལ་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། གང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ཅི་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན། གསོལ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་ཅི་ལ་ཡང་མི་སྤྱོད་དེ། དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གནས་པ་ལ་ནི། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་འདི་དག་མི་འབྱུང་ཞིང་མི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། མཚན་མ་དང་མཚན་མ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་གང་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་གང་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྒྱུ་བ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དམ་པ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ལ་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་མི་འཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་འདི་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མ་བགྱིས་པར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདི་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་ཐབས་མཁས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྒྱན་སྣང་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་ཉིད་དང་རྒྱུ་རྣམས་ཤེས་པར་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་པར་དེ་དག་མ་སྐྱེས་པས་མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་པས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མ་སྤངས་ཤིང་དོན་དམ་དུ་སྤངས་པ་ནི་འདིའི་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(དེ་རྟོགས་པ་རྟགས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་མངོན་ཞེན་ཅན་གྱི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བ་སོགས་དེ་དག་ཕན་

ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟེ་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟར་སྣང་བས་ཟབ་པ་ཉིད་ཡིན་པར་བཞག་པ་སྟེ། བརྒྱད་མཉམ་གཞག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ནི། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་ཡིན་ཏེ། མཐོང་ལམ་པ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །སྒོམ་ལམ་པས་དེ་དག་མི་འགལ་བར་རྟོགས་པ་ཅི་ཞེ་ན། མཐར་འཛིན་ཅན་གྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡིན་པར་ཡང་། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་རྗེས་སུ་བསྒྲུབས་པས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཟབ་པ་བརྒྱད་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐ་སྙད་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་འདྲ་བར་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་གཟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་རྒྱན་སྣང་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་(རྟགས་དང་རྟགས་ཅན་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྫོགས་བྱང་ཐོབ་ཆེད་དུ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་གསུམ་དེ་མཚོན་པའི་མཚན་ཉིད་ཐ་མའི་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་པ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(གང་ཟག་དེའི་སྒོམ་རིམ་)ལ་གསུམ། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། རྟེན་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐའ་བཅད་པ་དང་། ཚིག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་འདི་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སློབ་པ་དང་། འདི་ནས་མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་བསྟན་པར་གསུངས་ཤིང་རྣམ་འགྲེལ་དང་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །འདིར་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ལའམ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་དུ་སྒོམ་མཁན་བྱང་སེམས་ཡིན་པས་མི་འཐད་ཅིང་ཞིང་དག་སྦྱོར་དང་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་ཡང་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འདོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འདི་ཡན་ཆད་དུ་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་བཤད་པར་གསུངས་པ་དེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཙམ་ཞིག་བཤད་པར་

འགྱུར་ལ། འདོད་ན། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ལ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་འབྲིང་དགུ་ག་ལ་གནས་པ་མ་བཤད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཐུབ་དགོངས་སུ་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པས་མི་སློབ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པར་འདོད་དེ། ཇི་སྐད་དུ། དངོས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་བཤད་ནས་དེའི་ཤེས་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་ནི་འཕགས་པས། སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་དང་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱའོ། །མི་སློབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་གསལ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་དེ་གཉིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལས་ནི་མི་སློབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ་ཞེས་འདྲེན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་འབད་རྩོལ་ཞི་བའི་ས་ཡིན་པས་མི་སློབ་པར་བཏགས་པའོ་ཞེས་འདོད་དོ། །འདིར་ཉི་སྣང་ལས། བསླབ་པར་བྱ་བ་ནི་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པས་ནི་མི་སློབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཕན་ཆད་བསླབ་པར་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཕན་ཆད་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་གནས་སྐབས་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་དགོངས་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མོ་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པས་རྨི་ལམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་པ་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བཀག་པ་དང་། ཞེས་སོ། །འདི་ནས་བསླབ་བྱ་མེད་པ་དང་རྟོག་པ་གཉིས་པོ་རྫོགས་པར་སྤངས་པ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྒོམ་པ་འཕེལ་བ་བཀག་པར་གསུངས་ལ། སློབ་ལམ་ན་ནི་སྒོམ་པ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་དགོས་ཤིང་བསླབ་པར་བྱ་བ་མ་རྫོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བྱེད་པ་འཐད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་སྐབས་མིན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པར་དག་ས་གསུམ་ལ་གནས་པ་ལ་མཐར་ཐུག་པའི་སེམས་སུ་གསུངས་པས་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ལ་གཟུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་བསླབ་བྱ་མེད་པ་སོགས་བཤད་པ་ནི་རགས་

པ་དང་སྤང་སློབ་པ་དང་ཕྱིས་མི་སློབ་པར་བཤད་པ་ནི་སྔ་མར་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་གསུམ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟེན་གྱིས་སྒོམ་པ་གཞུང་གི་རིམ་པ་ལས་འཐོབ་པས་སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་ནས་གཞག་གོ །དེ་ཡང་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་ན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་གཞག་དགོས་ཏེ། འདི་གསུམ་ནི་ཆོས་རྣམས་སྤྲོས་བྲལ་དུ་སྒོམ་པ་དང་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་དང་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་ཡིན་ལ་དེ་གསུམ་མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སོ་སྐྱེ་ལ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྦྱོར་བ་དང་པོ་ཡོད་དགོས་པ་ལ། དེ་མེད་དེ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་མེད་པས་ཤེ་ན། ཐབས་མཁས་ནི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དེར་ཡོད་ཅིང་ཁྱབ་པ་ཡང་མེད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་མེད་ཀྱང་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་གང་རུང་མེད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཚིག་གི་དོན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སློབ་པའི་ཚོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབད་པས། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་གསུངས་ཏེ། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ཚོགས་དགེ་འདུན་གྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་རྟགས་ཐོབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཉམ་ཉིད་སྒོམ་པ་ལ་འབད་དགོས་པས་སོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། །ཟབ་མོ་བརྒྱད་པར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་པ་ལ། ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་བྱང་ཆེན་གྱིས་རྫི་ལམ་དུ་དེ་གསུམ་ལ་ཞུགས་ན་ཡུམ་གྱིས་འཕེལ་ལམ་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །

གསེར་ཕྲེང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་ཉིན་པར་

བསྒོམས་པས་རྣམ་པར་འཕེལ་ན་རྨི་ལམ་ན་བསྒོམས་པས་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་བསྡུས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་པའོ། །དེ་ལ་རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གྱིས་འཁོར་བ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་བསྟན་ཏེ། འབྲེལ་བའི་གཉིད་ལས་མ་སད་པ་དང་སད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་དང་ཆོས་མཐུན་ནོ། །ཉིན་པར་འཕེལ་ན་ཞེས་པ་ནི་ཉིན་པར་སྤྱོད་པས་ཡུམ་འཕེལ་ན་ནི་གོམས་མཐུས་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་འཕེལ་ན། ཇི་ལྟར་ཉིན་པར་མི་འཕེལ་བ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་དུ་ཡང་མི་འཕེལ་ལོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གཉིས་ལ་སྤང་བྱ་དང་བླང་བྱར་རྟོག་པ་མེད་པས་སོ། །མདོར་ན་འཕེལ་བ་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པས་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགྲིབ་པའི་ཁྱད་པར་དོན་དམ་པར་མེད་དེ། སྤང་གཉེན་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སོ་ཞེས་པས་ནི་ཡུལ་སྙིང་དུ་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་བླང་དོར་དུ་མི་རྟོག་པས་སྤང་གཉེན་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་པ་ནི་བློ་ངོར་མཉམ་པའོ། །ཉི་སྣང་ལས། རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་འཐད་པས་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་ལས། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྒྱུར་བ་ལྟར་བདེའོ། །

གཉིས་པ་(ཞླན་ཀ་སྦྱང་བ་)ནི།

རྩ་བ། ལས་མེད་ལ་སོགས་ཞླན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །

གསེར་ཕྲེང་། ལས་མེད་པ་དང་། སོགས་པས་ལས་འབྲས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་དང་། ལུང་དང་འགལ་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པའི་ཞླན་ཀ་བཞི་དང་། དེའི་ལན་བཞི་ནི་མདོ་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད་ཅེས་ཏེ་མདོར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཞླན་ཀ་

དང་པོ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱིས་རྨི་ལམ་དུ་ལས་གང་གི་བྱས་པའི་ལས་དེ་ལ་གསོག་པའམ་འཕྲི་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དམ། ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་ན་ཉིན་པར་ཡང་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གིས་བསྡུས་པའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ཉམས་འཕེལ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ་སྙམ་པའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་སྐྱེས་པའམ་བུད་མེད་གང་རྨི་ལམ་ན་དགེ་བའམ་མི་དགེ་བའི་ལས་ཤིག་བྱེད་ན་ཅི་དེའི་ལས་གསོག་པའམ་ཉེ་བར་གསོག་པར་འགྱུར་རམ་ཞེས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་གསོག་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོས་གསོག་པའོ། །ཉེ་བར་གསོག་པ་ནི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པ་འོ། །ལན་དང་པོ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་དེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་གསོག་པའམ་འཕྲི་བར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྨི་ལམ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་གསོག་པའམ་འཕྲི་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ནི་དེ་ལ་གསོག་པའམ་འཕྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་བཞིན་མི་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་པར་འཕྲི་འཕེལ་མེད་པ་འདོད་དེ། རྨི་ལམ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ན་དེའི་ཆོས་ལ་འཕྲི་འཕེལ་མི་དམིགས་པས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ་ན་ལས་སྤྱད་པ་ལ་སད་ནས་ཡི་རང་ན་འཕྲི་འཕེལ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཁྱབ་པ་ཡང་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་དག་གིས་ནི་ལས་དང་དེའི་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཏག་ལས་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་བསྟན་ཏོ། །གནོད་འཛོམས་གཉིས་ཀར་འོན་ཏེ་སད་ནས་ཞེས་སོགས་འདི་ཤཱ་རིའི་བུས་རབ་འབྱོར་ལ་དྲིས་པར་བཤད་ཀྱང་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པའི་ཚུལ་དུ་མཛད་ཅིང་བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡང་དེས་སྨྲས་པར་འབྱུང་ངོ་། །

ལྷན་ཀ་གཉིས་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཉིན་པར་སྲོག་བཅད་པ་དང་རྨི་ལམ་ན་སྲོག་བཅད་པ་དེ་ལ་འདི་སྙམ་དུ་དེ་བདག་གིས་བསད་དོ་བདག་གིས་བསད་པ་ལེགས་སོ་ཞེས་སད་དེ་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལས་དེ་ལ་ཇི་ཙྪ་ཛྲི་སྐད་ཟེར། ཅེས་པའོ། །དེའི་

དོན་ནི་ཉི་སྣང་ལས། ལས་དེ་ལ་ཁྱོད་ཧི་སྐད་སྨྲ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་དྲིས་པས་གཉེན་པོ་འགལ་བ་ཡིན་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་ཐལ་བས་དེ་དོན་དམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་དོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་གོང་དུ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་གསོས་པས་ཟླི་ལམ་གྱི་ལས་བྲི་འཕེལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་ཉིན་པར་སྡིག་བཅད་པ་ཡང་དག་པའི་ལས་དང་ཟླི་ལམ་དུ་སྡིག་བཅད་པ་ཡང་དག་མིན་པའི་ལས་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཟེར་ཞེས་དྲིས་པས། ཤུགས་ལ་ཟླི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་གཉེན་པོ་འགལ་བ་སྐྱེ་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་གནོད་ཀྱང་དེ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་དོན་དམ་གྱི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །གལ་ཏེ་རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔར་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་གསོས་ན་ལས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་སླར་རང་གིས་དེ་ལྟར་རྩོད་པ་མ་འབྲེལ་ཞེ་ན། བདེན་མོད་ཀྱང་རང་གི་ཁས་བླངས་དེ་ལ་དོགས་པ་དེ་འཇུག་པས་ཁོང་སློང་མཛད་ནས་དོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་ན་ཁྱེད་ལན་ཅི་འདེབས་ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་དྲིས་ནས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཡང་ལན་དུ་བསྟན་པའོ། །ཡང་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཁྱོད་ཅི་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་དང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པ་དྲིས་པ་ཡིན་ཏེ། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་རྟོགས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནི་དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འབྱུང་བས་ན་རབ་འབྱོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གླན་ཀ་དེའི་གཉེན་པོའམ་ལན་རྟོགས་ཀྱང་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ལས་དེ་བདེན་མི་བདེན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་དྲིས་པ་ནི། སྔར་རྣམ་རྟོག་གིས་གསོས་འདེབས་ཡོད་པས་ལས་གསོག་འབྲི་ཡོད་པར་བསྟན་པ་དེའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་ཉིད་དུ་སྙེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྔར་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་འཇུག་པས་ལས་བྲི་འཕེལ་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བརྫ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པ་དེ་སླར་ཡང་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་དྲིས་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ལན་འདེབས་སུ་འཇུག་པའོ། །

ལན་གཉིས་པ་ནི། སྨྲས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ།

ལས་ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པོ་ནར་སྐྱེའོ། །དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་མི་འབྱུང་སྟེ་སེམས་
ནི་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་པོ་ནར་སྐྱེའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་
དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་མི་སྐྱེའོ་དམིགས་པ་མེད་པར་སེམས་པ་མི་འབྱུང་
ངོ་། །དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །དམིགས་པ་དང་
བཅས་པར་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཉི་སྣང་ལས།
དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་བླངས་པའི་ཕྱིར་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་
སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ན་སླར་དེ་བཟ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཏེ་
ལས་ནི་མངོན་ཞེན་གྱི་བློས་བྱས་པར་བསྟན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་བཟ་ལས་བྱུང་
བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་རྟོད་ལན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱར་ལས་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ལས་འབྲས་ཀྱི་
འབྲེལ་བ་ལ་དོགས་པ་བཅད་པ་འདི་ཉི་སྣང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པར་སྣང་
ཡང་། ཊཱི་ཀ་བྱེད་སྔ་ཕྱི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་མ་ཐོན་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་གསོགས་པ་
ཡོད་པར་ཐལ་བའི་རྟོད་ལན་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ནི། བརྒྱད་སྟོང་པའི་མདོ་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་མ་ཕྱེད་པ་དང་ཉི་སྣང་གི་འགྲེལ་ཚིག་དེ་བརླིང་དྲགས་པས་ནོངས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་
ནི་རྗེས་ཀྱི་ཡི་རང་གིས་གསོས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་དགེ་སྡིག་ལ་སོག་ཉེར་སོག་ཡོད་པར་རབ་འབྱོར་
གྱིས་སྨྲས་པ་ན། ཤཱ་རིའི་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡང་ལས་གསོག་པ་ཡོད་དེ། བདག་གི་
སྐྱེ་བ་ཟད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་འཇུག་པས་སོ་ཞེས་ཧ་ཅང་ཐལ་བར་བརྩད་ནས་ལན་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གསུངས་ཤིང་སྤྱར་
དྲངས་པའི་ལན་གཉིས་པའི་མདོ་རྣམས་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཤད་ཀྱི་ཤཱ་རིའི་བུས་
སྨྲས་པ་མེད་དོ། །གནོད་འཛོམས་ཚུང་བར་གལ་ཏེ་སད་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་ན་ལས་དེ་ལ་གསོག་
པའམ་འབྲི་བར་ཡང་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཤཱ་རིའི་བུས་དྲིས་པ་དང་། རབ་འབྱོར་གྱིས་ཇི་སྐད་སྨྲ་ཞེས་
སོགས་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དྲིས་

སོ། །དེ་ནས་ཤཱ་རིའི་བུས་དམིགས་པ་མེད་པར་ལས་དང་སེམས་པ་མི་འབྱུང་བར་བསྟན་པས་ནི་རྨི་ལམ་དང་ཉིན་པར་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏེ། གཉིད་མ་ལོག་པའི་ཚེ་ལས་བྱས་པ་ནི་དམིགས་ཡུལ་དང་བཅས་པ་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་བྱས་པ་ལ་སད་ནས་ཡི་རང་བ་ནི་དམིགས་པའི་ཡུལ་མེད་པས་ལས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པར་བསྟན་ཅེས་འཆད་དོ། །

ཀླན་ཀ་གསུམ་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལས་ཐམས་ཅད་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པའོ་ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །ལན་གསུམ་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་མཚན་མར་བྱས་ནས་དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་ལས་སྐྱེ་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པར་སེམས་པ་འབྱུང་སྟེ་དམིགས་པ་མེད་པར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དབེན་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་མཚན་འཛིན་ཅན་གྱི་ངོར་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

ཀླན་ཀ་བཞི་པ་ནི། རབ་འབྱོར་གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་གྱིས་རྨི་ལམ་དུ་སྦྱིན་པ་བྱིན། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས། བཟོད་པ་བསྒྲུབས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས། བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་བཞག ཤེས་རབ་བསྒོམས་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་ན་དེས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པར་འགྱུར་རམ། ཞེས་པའོ། །ལན་བཞི་པ་ནི། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་བྱམས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་ལུང་བསྟན་པ་འདི་མངོན་དུ་གྱུར་ན། འདི་ལ་དྲིས་ཤིག་དང་འདིས་ལན་ལྡོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་ལ། དེས་ཀྱང་། བདག་གིས་ནི་གང་ལ་ལན་གླན་པ་དང་། གང་གིས་ལན་ཀླན་པ་དང་གང་ལན་ཀླན་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལན་མ་བཏབ་པ་ནི་དྲི་བ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་དྲི་བ་མ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་

ན་མ་འོངས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉེ་སྣང་ལས་སོ། །སྔར་རྨི་ལམ་ན་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་པ་འདིའི་ཡང་ལན་བཏབ་ཟིན་པས་ན་བཏབ་ཟིན་པའི་དོན་ལ་ཡང་དོགས་པར་བྱེད་ན་མཐའ་ཡས་པས་སེམས་རྣལ་དུ་གནས་པས་སུ་ཞིག་ལན་འདེབས་སྙམ་པའི་བསམ་པས་བྱམས་པ་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་སླུས་པར་རྒྱན་སྣང་ལས་ཏེ། འདི་གཉིས་དང་རྣམ་འགྲེལ་ནི་བྱམས་པས་ཀྱང་འདིའི་ལན་མ་བཏབ་པར་བཞེད་དོ། །ཤཱཀྱ་ནི་རྒྱལ་ལན་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །དང་པོ་ནི་ཇི་ལྟར་རྨི་ལམ་ན་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་སྦྱིན་སོགས་དང་འཚེ་བ་སོགས་ལས་བསོད་ནམས་དང་སྡིག་ཏུ་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་སད་པ་ན་ཡང་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་རྒོལ་བའི་ལན་དུ། རྨི་ལམ་དུ་སྲོག་ཆགས་བསད་པ་ལ་སད་ནས་ཡི་རང་བྱེད་ན་དེ་ལས་སྡིག་ཏུ་འགྱུར་རམ་ཞེས་སླར་དྲིས་པ་ལ་ཤཱ་རིའི་བུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་བཅས་ལས་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་སླུས་སོ། །གལ་ཏེ་སད་པའི་རྟོག་པས་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་དམིགས་པར་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་ན་སད་པའི་ཚེ་རྣམ་པར་རྟོག་པས་དམིགས་པས་ཤིན་ཏུ་ཡང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་དགོས་ཞེས་ལན་མཛད་དེ་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་སོ། །གཉིས་པ་ལུང་དང་འགལ་བའི་རྒོལ་ལན་འདྲའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྨི་ལམ་དང་མཚན་མར་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཆོས་མཐུན་པས་དེར་མི་དམིགས་པ་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་ནས་རྨི་ལམ་ན་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་བསྔོས་ན་བསྔོ་བར་འགྱུར་མི་འགྱུར་དྲིས་ཏེ་མདོར་ན་མི་དམིགས་པ་ལ་གནས་ནས་ཕྱིན་དྲུག་སྤྱོད་ཅེས་དྲིས་པའོ། །མི་དམིགས་པའི་མཐར་སོན་པའི་རྫོགས་བྱང་གི་ཐབས་ནི་མི་དམིགས་པ་ཉིད་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་དམིགས་པའི་གཉེན་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་ཉིད་རྨི་ལམ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟུར་གྱིས་བསྟན་ནས། བྱམས་པ་མི་དམིགས་པ་བརྙེས་པའི་མཐར་ཐྲོན་པ་ཡིན་པས་མི་དམིགས་པར་ཕྱིན་དྲུག་བསྔོས་པ་བསྔོ་བ་ཡིན་མིན་དོན་འདི་དྲིས་ཤིག་ཅེས་སླུས་ཤིང་དེས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་རྒྱས་པར་ཟུར་གྱིས་ལན་བཏབ་བོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་རྣམས་སྣང་བརྟན་ཙམ་གྱི་ངོ་བོས་རྫི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འཁོར་བ་མི་མཐུན་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་གཉེན་པོ་རྣམས་སྣང་བརྟན་ནམ་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་གྱི་ངོ་བོར་བསྒོམས་པས་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པ་རྫི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་དག་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ན་སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། མྱ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འཁོར་བའི་མཐའ་ཡིན་ཏེ། །དེ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཀླན་ཀ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྫི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས། གཉིད་མ་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་གཉིད་ལོག་པའི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀླན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི།

གསེར་ཕྲེང་། གཉིད་ལོག་པར་མ་ཟད་གཉིད་མ་ལོག་པ་སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བ་དང་སྲོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནམ་སྙེ་ཡིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །དཔེར་ན་གཉིད་ལོག་པ་རྫི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་བཞིན་དུའོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྫི་ལམ་བཞིན་རང་བཞིན་མེད་ན་མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་སྦྱིན་སོགས་རྣམས་མེད་དགོས་པས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་མེད་པར་བརྗོད་པའི་ཀླན་ཀའོ། །སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས། སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །ཞེས་པའི་མདོར་ཆོས་སོ་བདུན་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གསུངས་པ་དེ་དག་རྩ་བའི་རྣམས་ཞེས་པ་དེ་མང་པོའི་ཚིག་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་དེས་བསྡུས་གསུངས་པ་དང་། འདིའི་རྣམས་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱང་མཚུངས་པས་འདིར་ཡང་ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་རྣམས་སོགས་དོད་རྣམས་

ཞེས་པས་བསྡུས་ཏེ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་(ལན་)ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཀླན་ཀ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ནི་འོག་ནས་འཆད་པ་འདི་དག་སྟེ། འདི་ལ་གཉིས། ཀླན་ཀ་དང་པོའི་ལན་དང་། ལྷག་མའི་རྩོད་ལན་མ་སྨོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་མི་འཐད་པ། དཔེ་མ་གྲུབ་པའི་ལན། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། ཉེས་སྤོང་གི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་སྨྲ་བའི་ལུགས་ལ་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་མེད་པར་འཇིག་པ་ཡིན་ལ། གྲུབ་པའི་མཐའ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

གསེར་ཐྲེང་། རྩོད་པ་དེ་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕང་སྟེ། ཉེས་མཚུངས་ཀྱི་ལན་གྱིས་རྩོད་ཟླ་ཆེམས་པར་འགྱུར་བས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་དོན་སྨྲ་ཁྲིད་ལ་ཡང་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། གསད་བྱའི་སྲོག་དབང་དེ་གསོད་པ་པོས་མཚོན་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་གི་ངང་གིས་འཇིག་པ་དང་། གསད་བྱ་དེ་དེ་ལྟར་འཆི་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་རིམ་པ་ལྟར་ཁས་བླངས་ཏེ། སྲོག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། རང་གི་འདོད་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྟན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ལས་ཕར་འདར་མེད་པས་མཐའ་སྟེ། མཛོད་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ལས་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་བྱས། །སེམས་པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ཏེ། །དེས་བསྐྱེད་ལུས་དང་ངག་གི་ལས། །ཞེས་སྣོད་བཅུད་མཐའ་དག་ཐུན་མོང་ཡིན་མིན་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཀྱང་ནི་འཇིག་རྒྱུ་མེད་པས་གསོད་པ་པོ་ལ་སྡིག་མེད་པར་མ་ཟད་འཆི་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་པས་ཀྱང་དེ་མེད་དགོས་ཞེས་པའོ། །ཚུལ་དེ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་རང་གི་ལས་ཀྱིས་རང་ཤི་ན་དེ་ལ་གསོད་པ་པོ་ལ་སྡིག་པ་ཇི་ལྟར་

འགྱུར་ཞེས་དྲི་བ་འདི་ཁྱེད་ལ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ཟླའི་ཤུགས་ཀྱིས་དྲིས་པ་ན་ཁྱེད་ལ་ཡང་ཁོ་བོ་ཅག་དང་མཚུངས་པར་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་དུལ་བའི་ལྷའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཉེས་པ་མཚུངས་པ་ཁོ་ནས་ཕ་རོལ་པོ་ཚོམས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་ཉེས་པ་གཞན་ནི་མི་བརྗོད་དོ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། འདི་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཁ་ཅིག་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་མངོན་སུམ་ལ་སོགས་པར་གནོད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཁས་བླང་བར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཚ་བས་ཚིག་པ་ལ་སླར་ཚ་བ་ལ་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་པར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བྱེད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ངེས་པར་ཡོད་ཅིང་དོན་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་རང་གི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པར་ཟད་པས་ན། གང་ཟག་གཞན་དུ་བགྲང་བ་སུས་ཀྱང་སུ་ཡང་བསད་པ་ཡང་མེད་ཅེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གླུན་ཀ་ཁྱེད་ལ་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་སྦྱར་རོ་ཞེས་གང་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལས་གཞན་དུ་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་པོ་དེ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་དགེ་སྡིག་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་རྟོགས་དཀར་བཤད་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་རྟོགས་དཀའ་ལྟར་དང་ཕྱི་མ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལེགས་པར་མ་བཤད་དེ། སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འཇིག་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་ལས་སྐྱེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་བདེན་གཉིས་གང་དུ་ཡང་ལས་ཡོད་པ་དང་མེད་པར་བྱས་པ་དེ་དག་གི་གཞུང་གང་ན་ཡང་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

.གཉིས་པ་(ཉེས་སྤོང་གི་ལན་)ནི། གལ་ཏེ་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་དོན་དམ་སྐད་ཅིག་དང་རྫུལ་ཕྲན་རེ་རེ་བར་འདོད་ལ། རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པས་སྲོག་གཅོད་སོགས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་པ་འདོད་ཅིང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྲབ་པ་མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་སྲོག་གི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་རྒྱུན་འཇིག་པ་གསོད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མི་འགལ་ལོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་བས་མི་གནོད་ཅེ་ན།

གཉིས་པ་(ལན་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དཔེ་དགོད་པ་དང་། དོན་ལ་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དོན་དམ་པར་སུས་ཀྱང་སུ་ཡང་བསད་པ་ཡང་མེད། མ་བསད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སུས་ཀྱང་སུའི་ནོར་བླངས་པ་ཡང་མེད། མ་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་རྒྱུན་འཇུག་པ་དང་འགག་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསོད་པ་ལ་སོགས་པར་རྟོགས་པའི་སློ་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲ་བར་སྲོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འཇོག་པ་

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་རྫུལ་ཕྲན་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པར་སྨྲ་བ་སྡེ་པ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གསོད་བྱེད་སུས་ཀྱང་གསད་བྱ་སུ་ཡང་བསད་པའི་སྲོག་གཅོད་ཀྱི་ལས་ལམ་ཡང་མེད། དེའི་ཕྱིར་མ་བསད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ཡང་མེད། ལེན་པ་པོ་སུས་ཀྱང་སུའི་ནོར་མ་བྱིན་པར་བླངས་པའི་ལས་ལམ་ཡང་མེད། དེའི་ཕྱིར་མ་བླངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་སྤོང་བའི་ལས་ལམ་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དང་སོགས་པས་ལྷག་མ་ལུས་ངག་གི་ལྔ་གཟུང་སྟེ་ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ནི་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཡང་འོང་བར་སེམས་སོ། །དོན་དམ་དུ་ལས་མེད་པ་དེའི་ཕྱོགས་ཏེ་ལུགས་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྲོག་གཅོད་པ་དང་སོགས་པས་དེ་སྤོང་བའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལམ་རྣམ་པར་འཇོག་གོ །འོ་ན་སྲོག་གཅོད་དེ་གང་ན། གང་གི་སྒོ་ནས་ཇི་དང་འདྲ་བར་འཇོག་ཅེ་ན། དང་པོ་ནི། སྲོག་གི་རྒྱུན་ཟླ་བ་བཅུ་ཙམ་བར་དུ་འཇུག་པ་དང་འགག་བ་ཞག་བཅུ་ཙམ་དུ་འཚོ་བའི་དངོས་པོ་བསྐྱེད་པ་ལའོ། །འདིས་སྲོག་གི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་མཚོན་སོགས་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་རྒྱུན་འཇིག་པ་དེ་དག་གིས་བྱས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གི་ནི་གསོད་པ་པོ་དང་སོགས་པས་འདི་ནི་གསད་བྱ་དང་ཚུལ་འདི་ལྟར་བསད་དོ་ཞེས་རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དགེ་སློང་གིས་བུད་མེད་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་འདོད་ཀྱིས་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སྐྱེས་པ་ལ་དངོས་སུ་མ་རེག་ཀྱང་མི་དགེ་བར་འཇོག་པ་དང་འདྲ་བར་དོན་སྟེང་དུ་ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་ལ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་འཇོག་གོ །སོགས་པ་དང་པོས་དེ་འཕྲོལ་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། གཉིས་པས་དགེ་བར་འཇོག་པ་གདོན་ཏེ་འདིའི་དོན་ནི་སྤང་བྱ་

སྲོག་གཅོད་ཡོད་པས་དེ་སྤོང་བའི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་གྲུབ་པས་དེའོ། །ཁ་ཅིག་གསོད་འདོད་རྒྱུན་འཇུག་པ་དང་འགལ་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གཉེན་པོ་དེ་འཇོག་པ་དང་། སེར་སྣའི་རྒྱུན་འཇུག་པ་དང་འགལ་བ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་གཉེན་པོ་འཇོག་པར་འདོད་ཀྱང་དགོངས་པར་མི་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་(དོན་ལ་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བཞིན་དུ། དངོས་པོ་རྫི་ལམ་དང་འདྲ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པ་རྣམས་ལ་དེ་དང་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དོན་སྨྲའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པར་དགེ་སྡིག་གི་ལས་ལམ་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དེ་གཉིས་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དབུ་མའི་ལུགས་ལ་ཡང་དོན་དམ་པར་སྲིད་ཞིའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པས་རྫི་ལམ་དང་འདྲ་ཡང་རྫི་ལམ་དེ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐུན་པའི་གསད་བྱ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཏེ་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་སོགས་པས་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བ་ལ། སྣང་བ་ལྟར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཆོས་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་མོས་པ་དམན་པས་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྟེ། དེའི་ངོར་སྲོག་གཅོད་དང་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་འཇོག་གོ །ཞེས་བྱ་བའི་ལན་དེ་དང་སོགས་པས་ཀླན་ཀ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་ལན་དེ་དངོས་སྨྲ་ལས་ཕྱོགས་གཞན་དབུ་མའི་མདོ་སྡེ་ཡུམ་ནས་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཁ་ཅིག་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཁྲབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་དང་ཁ་ཅིག་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བར་འཇོག་པའི་ལན་དེ་དང་དེ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིའི་ཕྱོགས་གཞན་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལ་བཤད་ཀྱང་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལ་བྱ་སྟེ་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད་ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་ཡིན་ལ། བཤད་པའི་ལན་དེ་ཡང་ཡུམ་ཉིད་ནས་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་དྲངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་

ན་ཇི་སྲིད་དུ་མངོན་ཞེན་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ལས་འབྲས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་པས་མི་དགེ་བ་སྤང་ཞིང་དགེ་བ་བསྒྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ལ་དགེ་སྡིག་གི་བླང་དོར་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་སྨྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། སྟོང་ཉིད་དོན་ནི་མི་ཤེས་པར། །ཐོས་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་བྱེད་ཅིང་། །གང་དག་བསོད་ནམས་མི་བྱེད་པ། །སྐྱེས་བུ་ཐ་ཤལ་དེ་དག་བརླག །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་མི་འཐད་པའི་ལན་ལས། གཞན་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ཡང་གཉིས། ལུང་གཞན་དང་མདོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའོ། །

འགྲེལ་པ། གཞན་ཡང་། རྨི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱིས་ཉམས། །དེ་ན་འབྲས་བུ་འདྲ་མ་ཡིན། །ཞེས་བྱ་བས་དཔེ་མ་གྲུབ་བོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་སྤྱོད་པ་ནི། སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཀྱི་མ་བྱས་སོ་ལེགས་པར་བྱས་སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་ན། རྗེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གསོས་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་ནི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། རྨི་ལམ་སེམས་ནི་གཉིད་ཀྱི་འཐུལ་རྒྱུས་ཉམས་ཤིང་བསླད་པས་མི་གསལ་ཞིང་འཚོལ་བར་སྐྱེ་ལ། སད་པའི་ཚེ་དེ་ལས་བཟློག་པ་དེས་ན་རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གཉིས་ཀྱི་ལས་འབྲས་བུ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ལུང་གིས་ལས་ནུས་ཆུང་ཡོད་པར་བསྟན་པས་སོ། །འདིར་དགག་པའི་ཡུལ་དོན་སྨྲ་ལ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུང་དྲངས་པ་གནོད་བྱེད་དུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ཚད་མར་ཁས་མ་བླངས་པས་སོ་ཞེས་ཁ་ཅིག་ཟེར་ན་ཉེས་པ་མེད་དེ། རྨི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པར་བསྟན་པ་ན་ཉིན་པར་དང་དེ་གཉིས་ཁྱད་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ན་ཉི་ཤུ་པར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལས་ནུས་ཆུང་གསོག་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱི་ལུང་དེ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་ན་དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་པར་སྨྲས་པ་ན་སེམས་ཙམ་པས་ཀྱང་དེ་མི་བཟོད་པས་དེ་ཡང་རྒོལ་བའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའམ་དཔེ་མ་གྲུབ་

པར་བཤད་པ་མཆོན་པར་བྱས་ནས་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་ནི་མི་འཐད་པའམ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་གྱི་དཔེ་ལ་ནི་ལས་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྙེ་སེམས་ཙམ་གྱི་ལུགས་ཀྱིས་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའམ་སད་པའི་ཚེ་ལས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེར་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་དགེ་མི་དགེ་སྤྱད་པ་རྨིས་པ་ལ་ནི། སད་པའི་གནས་སྐབས་ན་ངོ་མཚར་བས་ཀྱི་མ་ལས་དེ་བྱས་སོ་ལེགས་པར་བྱས་སོ་སྙེ་བྱས་པ་དེ་ལེགས་སོ་ཞེས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་ན་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གསོས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ཡོངས་སུ་གསོས་པ་སྙེ་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟ་བུས་གསོས་ན་གཉིད་རྗེས་ཀྱི་སད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡི་རང་གི་སེམས་ཀྱིས་སོ། །ཡང་ནི་རིགས་པ་འདིས་ཀྱང་དཔེ་མ་གྲུབ་ཅེས་པའོ། །རྨི་ལམ་དུ་དགེ་སྡིག་སྤྱད་པར་སྣང་བས་བག་ཆགས་ཙམ་ཆུང་བཞག་པ་ཉིད་རྗེས་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་མ་འོངས་པ་འདས་པའི་རྒྱུར་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གྲུབ་སྣང་དུ། དོན་སྨྲའི་འདོད་པ་དཔེ་དང་ཐམ་འདི་དོན་དུ་བཀོད་ན་དོན་སྨྲའི་ལུགས་ལ་ཡང་དཔེ་མ་གྲུབ་པར་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་དབུ་མ་པའི་དགེ་སྡིག་གི་ལས་འཇོག་ཚུལ་སྟར་དོན་དུ་བཤད་པ་དེ་འཆད་ཅིང་། རྨི་ལམ་སེམས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྨི་ལམ་གྱི་ཚེ་ལས་འབྲས་ཡོད་པར་འདོད་ཀྱང་སད་པ་དང་གཉིས་འབྲས་བུ་མི་འདྲ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེ་ནས་ཡང་རྨི་ལམ་དུ་ལས་འབྲས་འདོད་ན་དེར་མི་བསད་པ་རྨིས་པས་དགེ་སློང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་སྡོམ་པ་དང་སྡོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསླབ་པ་བཅས་པའི་དབང་ལས་རྣམ་པར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྡོམ་པ་དང་ལྟུང་བ་ནི་བཅས་པ་ཇི་ལྟར་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ལ། རྨི་ལམ་དུ་བསླབ་པ་མ་བཅས་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་སོ། །འདིར་བསླབ་པ་སྦྱིན་པ་དང་འདྲ་བར་ཞེས་པ་ནི་ཐུབ་དགོངས་སུ་བསླབ་པ་བླངས་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་འབྱུང་བས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བསླབ་པ་ཇི་ལྟར་ཁས་བླངས་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་འདས་པའི་ལྟུང་བ་སྐྱེད་དགོས་པ་ལ། རྨི་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་ཁས་མ་བླངས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་བཅས་ཞེས་པའི་དོན་དུ་སྣང་ངོ། །

གསུམ་པ་(དེས་གྲུབ་པའི་དོན་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་ཕྱིར་ཡང་དཔེ་མ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཐྲེང་། འཁོར་འདས་གཉིས་མཉམ་ཉིད་དུ་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ་ལས་མེད་པའི་དཔེར་མ་གྲུབ་པས་སོ། །དེའི་ལྟར་འབྲེལ་ན། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མཚན་དེ་ནི་རྨི་ལམ་ལས་མེད་པའི་དཔེར་བཀོད་ནས་འགོག་པ་ལ། དཔེ་མ་གྲུབ་པས་སུན་འབྱིན་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བ་ན་རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་རྒྱུ་མཚན་ཅན་མཉམ་ཉིད་གྲུབ་བོ། །འདི་དཔེ་མ་གྲུབ་པ་སྦྱ་མའི་མཇུག་ཏུ་ཡང་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་(ལྟག་མའི་རྩོད་ལན་མ་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། ཀླན་ཀ་ལྟག་མ་གསུམ་གྱི་རྩོད་ལན་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ནི་ཀླན་ཀའི་གཙོ་བོ་ལས་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལན་བཏབ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལན་གཞན་རྣམས་ཀྱང་གོ་བར་ནུས་པས་མ་མཛད་དེ། འདི་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་འཆིང་བ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ལ་ལས་གསོག་པར་བསྟན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་གསོག་པར་ཐལ་བའི་ལན་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བདེན་རྫུན་གང་ཡིན་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་འཇོག་པར་བསྟན་པས་ལུང་འགལ་གྱི་ལན་བསྟན་ཏོ། །རྨི་ལམ་ན་ལས་ནུས་ཚུང་ཡོད་པར་བསྟན་པས་བཞི་པའི་ལན་དོན་གྱིས་སོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(རྟེན་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ་)ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་སྒོམ་པ་ནི་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས། དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ།

གསེར་ཐྲེང་། མཉམ་ཉིད་དེའི་འོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་གསུངས་ཏེ་སྲིད་ཞི་གཉིས་ཀ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པ་ནི་མ་འོངས་པ་ན་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆེན་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་

པར་བགྱིད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་དང་ཉེ་བ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། །

དེ་ལ་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ཡིས། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། རང་ཉིད་སངས་རྒྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དག་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཚེར་མ་སོགས་ཀྱིས་མ་དག་པ་དེ་ལ་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་ནི་དག་པ་ཉིད་དེ། འཇིག་རྟེན་དགོན་པའི་ལམ་དང་ཀླུ་གེ་ནད་བཅས་པར། །མཐོང་ནས་སྐྲག་པ་མེད་ཅིང་དེ་ནས་གོ་གྱོན་ཏེ། །ཕྱི་མའི་མུ་མཐར་རྟག་ཏུ་བརྩོན་ཞིང་རབ་ཞེས་ནས། །ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བའི་ཡིད་ནི་རྡུལ་ཙམ་སྐྱེད་མི་བྱེད། །ཅེས་ཏེ་དགོན་པ་ནི་ཆུ་དང་ཀླུ་གེའི་དགོན་པའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བཀྲེས་པ་དང་སྐོམ་པ་དང་། རྡོ་བ་དང་ཚེར་མ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེའི་གཉེན་པོར་ལྷའི་ཉེ་བར་སྤྱད་པ་དང་། གསེར་གྱི་ས་གཞིགས་ལ་སོགས་པ་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སེམས་ཅན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། བཅུད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ནི་སེམས་ཅན་བཀྲེས་སྐོམ་ཅན་དང་སོགས་པས་མི་དགེ་བ་བཅུ་ལ་སྤྱོད་པ་རྡོ་དབྱིག་དང་མཚོན་གྱིས་འདེབས་པ་ཐེག་གསུམ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་གནོད་སེམས་སོགས་སྒྲིབ་པ་ལྷ་དང་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པའི་བཅུད་མཐོང་བ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དེར་སེམས་ཅན་

རྣམས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང་། སོགས་པས་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་པ་ཕན་ཚུན་དུ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པོས་ཐེག་གསུམ་ལ་སློབ་པ་བསམ་གཏན་དང་། གཟུགས་མེད་ལ་འཇུག་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། ངན་སོང་གི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་གྲག་པའི་དག་པ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའོ། །སྣོད་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་ནི། རྡོ་བ་དང་ཚེར་མ་དང་སོགས་པས་གཡང་ས་དང་གཙང་རོང་ལ་སོགས་པས་མ་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་སྣོད་མཐོང་བ་ན་དེའི་གཉེན་པོར་བདག་སངས་རྒྱས་པའི་ཞིང་དེར་གསེར་གྱི་ས་ཕྱོགས་དང་སོགས་པས་བཻཌཱུརྱའི་རང་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡང་རྒྱ་བཻཌཱུརྱ་ལས་བྱས་པའི་གཞིར་གསེར་གྱི་ཐྲེ་མ་བརྡལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དག་པ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པས་དག་པར་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྣོད་ཀྱི་ཞིང་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་(སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱུ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་བསྒྲུབས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པས་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་དགོས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། ཞིང་དག་པའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གསུངས་ཏེ། རང་འཚང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་དག་ཏུ་བསྒྲུབས་པ་ནི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་མཁས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱ་དགོས་པས་སོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཇི་ལྟར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་ཆོས་སོ་བདུན་ལ་འདྲིས་པ་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་བས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྦྱོར་བའི་ཡུལ། ཡུལ་ཅན་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ། སོ་སོའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེ་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་ཚན་བདུན་ཏེ་བཅུ་དང་། ལེ་མངས་སུ་མཐར་གནས་དགུ་དང་སྙོབས་དང་མ་འདྲེས་པ་སོགས་ཡུལ་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཡུལ་ཅན་སྐྱོར་བའི་ངོ་བོ་)ནི། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་མངོན་དུ་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཅིང་མངོན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་རྟོག་པར་མི་བྱེད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སོ་སོར་རྟོག་སྟེ། ཞེས་སོ། །དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཉམས་ལེན་སྔར་བཤད་པ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྐྱོར་བ་སྟེ། མཉམ་པར་མ་བཞག་སེམས་ཅན་ཁམས་ལ་སྙིང་རྗེ་འཇུག །བར་སྐབས་དེར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལས་ཡོངས་མི་ཉམས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(སོ་སོའི་དབྱེ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་དང་སྐྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །

མི་གནས་ཇི་བཞིན་ཤུགས་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །

མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཚན་མ་སྨོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །

དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་པ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་རྣམ་པ་བཅུ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོར་བ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དག་སྦྱིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་བཞག་གི་ངོ་བོ་ཐ་དད་པར་ནི་མ་ངེས་སོ། །དེ་གང་ན། དགྲ་རྣམས་ལས་འདས་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱོར་བ་ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱོར། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སོ་སོའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད། ཡུལ་དང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བརྒལ་བས་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་ལས་འདས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་མི་གནས་པར་གནས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱུབ་པས་གཞན་གྱི་དོན་སྤྱོད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བྱེད་པ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་།

ཆོས་དཀར་པོ་རྣམ་པར་དག་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་དམིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། དྲི་བ་ཐོན་དུ་བཏང་བ་ཙན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་བརྗོད་པས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དང་། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚད་མེད་པ་སྟེ།

གསེར་ཐྲེང་། ལྷའི་བུ་དང་སོགས་པས་འཆི་བ་ཉོན་མོངས་པ་ཕུང་པོའི་བདུད་བཞི་དང་ས་གཉིས་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་ནི། སྔོར་བའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ལས་ཡང་དག་པར་བརྒྱལ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དེ་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་ཡང་། །སེམས་ཅན་ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་སྐྱེད་ཅིང་། །བདུད་བཞི་དག་དང་ས་གཉིས་ལས་ཀྱང་རབ་འདས་ནས། །ཏིང་འཛིན་མཆོག་ལ་གནས་ཤིང་བྱང་ཆུབ་རེག་མི་བྱེད། །ཅེས་སྐྱེས་བུ་སྒྲ་རྒྱལ་མ་ལུས་པ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་འགྲོག་དགོན་པར་ཆས་པ་ན་པས་ཀྱི་ཆོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བའི་དཔེས་གསུངས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས་བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བཟུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བར་ཆད་ལས་འདའ་བར་བྱེད་པ་ལ་གསུངས་སོ། །

འདིར་བདུད་བཞིའི་མཐའ་ཙམ་ཟད་དཔྱད་ན། ངོ་བོ་ངོས་གཟུང་བ། བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། གང་ནས་འཇོག་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་རིག་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་ཕུང་པོའི་བདུད་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ནི་ཁམས་གསུམ་ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འཆི་བའི་བདུད་ནི་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེ་དག་ནས་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པའོ། །ལྷའི་བུའི་བདུད་ནི་ཕུང་པོ་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འཆི་བདག་གི་བདུད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་དེ་ལ་བར་ཆད་བྱ་བ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྐྱེས་པའི་ལྷའི་བུ་དབང་ཕྱུག་ཐོབ་པ་དག་ཉེ་བར་འོང་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་དེ་ནི་ལྷའི་

བུའི་བདུད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(བཞིར་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། ཅིའི་ཕྱིར་བདུད་བཞིར་བཞག་ཅེ་ན། འཆི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་བཞིར་བཞག་སྟེ། དེ་ཡང་གང་དུ། གང་གིས་འཆི་བ། འཆི་བའི་ངོ་བོ། འཆི་བ་ལས་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། ཕུང་པོ་ལྔ་སྐྱེས་ཤིང་བྱུང་བ་དག་ཏུ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཕྱི་མར་སྐྱེ་བ་ལེན་ཞིང་སྐྱེས་ནས་འཆི་བ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་དབང་པོ་འགག་པ་དང་། འཆི་བ་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ལ་གཏན་འདའ་མི་ནུས་པའམ་དུས་རིང་པོས་འདའ་བར་བྱེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དེ་ལ་གང་དུ་འཆི་བ་དང་། གང་གིས་འཆི་བ་དང་། འཆི་བ་དེ་གང་ཡིན་པ་དང་། བར་ཆད་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་གིས་འཆི་བ་ལས་ཡང་དག་པར་མི་འདའ་བར་བྱེད་པ་དེ་དག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདུད་བཞི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(གང་ནས་འཇོག་པའི་ཚུལ་)ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ས་བརྒྱད་པ་ནས་དང་། འཆི་བའི་བདུད་ལ་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་འཆི་བ་ས་དང་པོ་ནས་མེད་ཀྱང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མི་ལྡོག་པས་འཆི་བའི་བདུད་དང་། ཕུང་པོའི་བདུད་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་ཀྱང་དེ་གསུམ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པས་དེ་གསུམ་ཇི་སྲིད་འཇུག་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་བླ་ར་ཡང་། འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། །འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་ཐུབ་པའི་ཆོས་སྐུ་རྟག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་གསུངས་སོ། །འདི་དག་གི་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་བདུད་བཞི་བཅོམ་པ་ལགས་སམ་ཞེས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་བཅོམ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་བླང་ངོ་། །གནོད་འཇོམས་ཆེ་བར། འདོད་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ལྷའི་བུའི་བདུད་ཆོམས་སོ། །སྲིད་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་འཆི་བའི་བདུད་ཆོམས་སོ། །མ་རིག་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ཆོམས་སོ། །ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ཕུང་པོའི་བདུད་ཆོམས་ཏེ། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་བ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །འདིར་

སྦྱོར་བ་ལ་བདུད་བཞི་བཅོམ་པར་བཤད་པ་ནི་རགས་པ་དང་ཕྱོགས་རེ་ལ་དགོངས་སོ། །མི་གནས་པར་གནས་པ་ནི། སྲིད་ཞིའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་སྟེ། བར་སྣང་འཕུར་བའི་བྱ་ལ་གནས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ས་ལ་ལྷུང་མི་འགྱུར། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་ཐར་སྒོར་སྤྱོད་པ། །མྱ་ངན་འདས་ལ་མི་རེག་མཚན་མར་སྤྱོད་མ་ཡིན། །ཞེས་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་རྫོགས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་ʼབྱེད་པར་གསུངས་སོ། །གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་བཏབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། སྨོན་ལམ་གྲུབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་གོ་ཆ་བགོས་ནས་དགེ་རྩ་མ་རྫོགས་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འཕོངས་བསླབས་སྐྱེས་བུས་གནམ་དུ་མདའ་འཕངས་ཏེ། །མདའ་གཞན་དག་ནི་ཕྱི་བཞིན་བརྒྱུད་མར་ལྟོང་བཏགས་ནས། །སྔ་མའི་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བའི་སྐབས་མི་འབྱེད། །མི་དེ་འདོད་ན་མདའ་དེ་ས་ལ་ལྟུང་བར་འགྱུར། །དེ་ལྟར་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་མཆོག་སྤྱོད་པ། །ཤེས་རབ་ཐབས་སྟོབས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནི་རྣམ་སྤྱོད་པ། །དེ་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཇི་སྲིད་མ་རྫོགས་པ། །དེ་སྲིད་སྟོང་ཉིད་དམ་པ་དེ་ནི་ཐོབ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནློས་མ་བཏང་བའི་མཐུས་ཡང་དག་མཐའ་ལ་སློབ་ཀྱང་དེ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་ཏེ། ཇི་སྲིད་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བར་མ་དོར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་གསུམ་ལ་དཀའ་སྤྱོད་དུ་མཛད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཛིན་པ་མེད་པ་མ་ཆགས་པ་ནི། བསམ་གཏན་དང་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རོ་མྱང་བ་མེད་པས་ཏེ། བྱང་ཆེན་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་

བར་དུ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོ། །མི་ཉམས་པ་རོ་[2]མི་མྱང་ཞིང་འཕེལ་བ་ལ་
བཤད་དོ། །མི་དམིགས་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་སྟོང་པ་ཉིད་རྗོགས་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་
སེམས་ཅན་གྱི་བདག་དང་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་སྤོང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་
ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པ་དང་བདག་
ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡིན་གྱིས་དེ་དག་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
ཏུ་སྤྱོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཚན་མ་ཟད་པའམ་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་མཚན་མ་
མེད་པ་རྗོགས་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་མཚན་
མར་འཛིན་པ་སྤོང་བར་གནས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་
སྤྱོད་པ་སྟེ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བར་
དུ་གསུངས་ཏེ། སྨོན་ལམ་ཟད་པའམ་དེ་མེད་པ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་སྨོན་པ་མེད་པ་རྗོགས་
པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་སྲེད་པའི་དགའ་
བ་སྤོང་བར་གནས་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྨོན་ལམ་ལ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྟེ།
འདི་ལྟར་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ལ་མངོན་
པར་དགའོ་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་པར་འགྱུར་
བ་དེ་ལྟར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སྔར་བཤད་པའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དེའི་རྟགས་
སམ་དེ་མཚོན་པར་བྱེད་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའ་གང་རྟོགས་པས་འབྲས་བུ་ལྷ་འཐོབ་
པའི་དེ་གཉིས་ཇི་ལྟར་ན་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཡིན། ཇི་ལྟར་ན་མཚན་མེད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་
བར་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཡུམ་སྒོམ་ཞེས་བྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་བྱང་སེམས་གཞན་ལ་དྲི་བ་
ཐོན་དུ་བཏང་བ་ན་དེའི་ལམ་[3]ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་ཆོས་ཡིད་ལ་བྱ་དགོས་པར་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་
པ་སྟེ། འདི་སྐད་དུ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིད་ལ་བྱ། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་མཚན་མེད་
སྨོན་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ། སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགོག་པ་མེད་པ། ཁྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོ་

མེད་པ་ལ་ཡིད་བྱ་སྟེ། སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་གཏང་[1]བར་བྱའོ། །ཞེས་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་ན་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆེན་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་པར་བྱའོ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་བྱ་བ་དེ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །དེ་རབ་ཏུ་འབྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཁྱེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་སོགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲིས་པར་མི་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་དམིགས་པར་ཡང་[2]མི་བྱའོ་ཞེས་ལུང་སྟོན་ན་ལུང་མ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་བ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལས་བཟློག་པ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ་གཞན་གྱིས་དྲིས་པ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ལུང་བསྟན་པ་དང་། ལུང་མ་བསྟན་པ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་བཟུང་བས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཐབས་བསྟན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདི་འདྲི་ས་དང་དྲི་བ་པོ་གཉིས་ཀའི་སྟེང་དུ་སྦྱར་རུང་བ་ཙམ་སྣང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བཞེད་པ་ལྟར་འདྲི་ས་ལ་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཆོས་བརྗོད་པས་ཞེས་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་གི་རྟགས་དྲིས་པའི་ལན་འཆད་པ་ལ་མཁས་པ་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །ཚད་མེད་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་ལུང་བསྟན་པ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལན་ལྡོན་ཏེ་གང་རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ལན་ལྡོན་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འབར་བ་སྐྱེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་འདིའི་མདོར་རྟགས་ཐོབ་པ་ཙམ་བར་བཤད་པ་བསྟན་བཅོས་སུ་ཚད་མེད་པ་ཞེས་པས་བསྡུས་པས་དེ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཚད་ཙམ་བས་ཚད་མེད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་བུ་མོ་ལྟོ་ཆུང་བ་ལ་ལྟོ་མེད་པར་བརྗོད་པ་བཞིན་ཞེས་འཆད་དོ། །བྱང་ཡེ་དང་བཟད་པས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་མཁས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཡུལ་དང་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡུལ་རྣམ་པ་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་། དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཤེར་ཕྱིན་ཐབས་མཁས་པ་བཅུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པར་བྱ་བས་ན་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་བ་ལ་སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དུས་དང་། མི་འདུལ་བ་ན་མངོན་དུ་བྱ་བའི་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་ཐབས་མཁས་པ་ཡིན་ནོ་ནི་ངོས་བཟུང་ངོ་། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་ཡང་གཞུང་འདི་ལྟར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་ན་ཐབས་མཁས་བཅུ་ཉིད་ཡུལ་ལོ། །ཡང་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡུལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མིན་ཤེས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་ནས་ཡུལ་ལྡང་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་སྟེ། ཀྲང་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །རྟོགས་དཀར་ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་བདག་ཉིད་གྲངས་རྣམ་པ་བཅུའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བ་དེའི་དུས་རིགས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་མི་རིགས་པ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ་ལམ་རྣམ་པ་བཅུ་ལ་བྱང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(སྐབས་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། ཤེར་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤཱཀྱ་མཆོག་ལྡན་དྲི་མེད་ལེགས་པ་བཟང་པོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་བཞི་པའི་བཤད་པའོ།། །།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་དགོད་པས་མཚམས་སྦྱར། རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ལ། རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས། གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྟགས་ལ་སོགས་པ་བསྟད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་ཀུན་གྱི་འོག་ཏུ་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཆད་དོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཐོབ་པ་ལ་རྟོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྩེ་མོའི་རྟོགས་པ་འབྱུང་བས་དོན་གྱི་རིམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྟོན་ན། སྦྱོར་ལམ་རྩེ་མོ་བཞི་རྟགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་འཕེལ་བརྟན་པ་སེམས་ཀུན་གནས་བཞི་དང་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྩེ་མོ་གཉིས་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་གཉིས་དང་བར་རྩེ་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་བསྟད་པ་སྔོ་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེའི་དགོས་པ་ནི་རྩེ་མོ་དེ་དག་གོ་སླ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་མ་གསུམ་སྤང་བྱ་དང་ངོ་བོ་གཉིས་ཀས་བསྟད་དོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། ཐབས་མཁས་སུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གསུངས་པའི་རྟགས་བསྟན་པར་བཞེད་ནས་དེ་བས་རབ་འབྱོར་ལ་རྟགས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

གཉིས་པ་(རྩེ་སྦྱོར་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་བཞི། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། བར་

ཚད་མེད་པའི་རྟེ་མོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དང་། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོད། རྟེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་གི་རྟེ་མོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི། རྩ་བ། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས། །

རྟེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། གྲངས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །གང་ལ་ན། ངོད་ཀྱི་རྟེ་མོའི་སྦྱོར་བར་ཕྱིན་པའི་རྟགས་ལའོ། །དེ་དག་གང་ན། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བ་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བའི་བར་རོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བརྒྱད་འབྲས་རྟགས་དང་ཐ་མ་བཞི་རང་བཞིན་རྟགས་སུ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་བཞེད་དོ། །མདོ་ནས་དང་པོ་དྲུག་ལ་རྨི་ལམ་དང་བདུན་པ་ལ་རྨི་ལམ་དང་སད་པ་གང་རུང་སྦྱར་ནས་ལྷག་མ་ལ་དེ་གཉིས་གང་གི་ཡང་ཐ་སྙད་མ་མཛད་དོ། །ཁ་ཅིག་ལྔ་པ་མ་གཏོགས་པའི་དང་པོ་ལྔ་རྨི་ལམ་དང་དེ་དང་བདུན་པ་གཉིས་གཉིས་ཀ་དང་ཐ་མ་ལྔ་སད་པའི་རྟགས་སུ་འདོད་ཅིང་། བུདྡྷ་ཤྲཱི་ནི་དང་པོ་དྲུག་དང་དེ་ནས་གཉིས་དང་ཐ་མ་བཞི་རྨི་ལམ་དང་གཉིས་ཀ་དང་སད་པའི་རྟགས་སུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཤིན་ཏུ་གོམས་པའི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བ་དམིགས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྤོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་ཚིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་གྲུབ་པ་དང་། གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་མི་མ་ཡིན་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་གྲུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཕ་རོལ་གནོན་པའི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སློབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་གསར་དུ་ཐོབ་པར་མཚོན་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །གང་ན། ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའི་རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ནི་འོ། །དེ་དག་གང་ན། རྟགས་དང་པོ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ཆོས་དྲོད་ཀྱི་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་པར་དུ་མ་ཟད་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་དང་སོགས་པས་གཟུགས་བརྙན་ནས་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བར་ལྟ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བློས་མི་འདོར་བས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱང་ཆེན་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ལྟ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་འདྲ་བ་དང་། མིག་ཡོར་དང་འདྲ་བ་དང་། སྨྱིལ་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་འདྲ་བར་ལྟ་ཡང་མངོན་དུ་མི་བྱེད་ན་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆེན་གྱི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྨི་ལམ་དུ་དེ་ལྟར་ཤུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་འདི་རྨི་ལམ་གྱི་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐབས་ཤེས་ཞེས་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་དང་རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་ཐ་མ་བཞི་མ་གཏོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་ཁམས་གསུམ་ལ་ཐོབ་པར་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པའོ། །འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོའོ། །གསུམ་པ་ནི། གཙོ་བོ་དེ་པ་དང་སོགས་པས་དེ་ལ་འཁོར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་གིས་བསྐོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་ཞིང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་ཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་རང་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་སྣང་ཞིང་འཁོར་

གྱིས་བསྐོར་བར་མཐོང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་སྟོན་ཞིང་སྤྲུལ་པ་འགྱེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་དམིགས་པ་སྟེ། འདི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་སྐབས་ཉིད་དང་དེའི་མཇུ་ལ་གོམས་པ་བཏན་པའི་རྟགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཞིང་འཇིགས་པའི་གནས་མཐོང་བ་ན་རྨི་ལམ་དུ་ཤེས་ནས་དེ་མི་འཇིགས་པར་སད་པའི་འོག་ཏུ་ཡང་ཁམས་གསུམ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་སྟེ། འདི་རྨི་ལམ་ལ་དེར་ཤེས་པའི་རྟགས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། དམྱལ་བ་ལ་སོགས་ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ན་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་རང་ཉིད་མ་འོངས་པར་འཚང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྤྱོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ། འདི་རང་གི་ཞིང་དག་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་སོ། །བདུན་པ་ནི། རྨི་ལམ་མམ་སད་པ་གང་རུང་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་ལ་ཚིག་པ་མཐོང་བ་ན་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་གང་གིས་བྱང་ཆེན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྣམ་རྟགས་མཚན་མ་དེ་དག་བདག་ལ་ཡོད་ན་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚིག་དེས་གྲོང་སོགས་ཚིག་པ་ཞི་བ་བསིལ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་དེ་དག་གི་ཚིག་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གྲུབ་ཅིང་ནྫོམ་པ་མེད་པའོ། །འདིར་མདོ་ལས་ཁྱིམ་དང་སྲང་ལ་ལ་ཚིག་ཅིང་ལ་ལ་མ་ཚིག་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྤོ་བའི་ལས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་མཐོང་ཆོས་ལ་མྱོང་བར་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་གཏན་ཞི་མ་ནུས་ལ་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་འདྲེས་མར་བྱུང་ན་བྱང་སེམས་དེས་ཆོས་སྤོང་གི་ལས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་ལྷག་མ་མྱོང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །བརྒྱད་པ་ནི། རྨི་ལམ་མམ་སད་པའི་ཚེ་གནོད་སྦྱིན་དང་ཤ་ཟ་ལ་སོགས་པའི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་གནོད་པར་མཐོང་བ་ན། བདག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་བསྟན་ཅིང་ཉན་རང་གི་སེམས་དང་བྲལ་ལ་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་ན་བདེན་པ་དང་བདེན་པའི་ཚིག་དེས་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བཟུང་བ་འདི་གུད་དུ་འགྲོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བརྗོད་པས་མི་མ་ཡིན་དེ་དག་མེད་པར་བྱེད་པའི་བདེན་པའི་ཚིག་གྲུབ་ཅིང་དེ་ལ་ནྫོམ་སེམས་མེད་པའོ། །འདི་དང་སྔ་མ་གཉིས་སེམས་

ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་གནོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སྟེ་མཐུའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་སོ། །འདིར་མདོ་ལས་བདུད་ཀྱི་མཐུས་མི་མ་ཡིན་གྱུད་དུ་སོང་ནས་ཀྱང་སེམས་རྨོངས་པ་སྐྱེས་ན་ལུང་མ་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མི་མ་ཡིན་སོང་བ་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར་མེ་ཞི་བ་ལ་ཡང་བདུད་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ཞི་བ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་དེ་ལ་ཡང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་མུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་ལ་མེ་མ་ལུས་པ་མ་ཞི་བ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་གཉིས་དེ་གཉིས་ཀ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་པ་ལ་ཡང་མུ་བཞི་སྦྱར་རོ། །དགུ་པ་ནི། སད་པའི་ཚེ་ཞེས་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་ལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ལས་ཡིན་མིན་མངོན་པར་ཤེས་པས་པ་རོལ་བདུད་དང་སྡིག་གྲོགས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པའོ། །དེ་ཡང་། དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་དམ་པ་ཚོལ་བ་ཡི། །བསམ་པ་དྲག་ལྡན་མཁས་པས་ང་རྒྱལ་ཀུན་བཅོམ་སྟེ། །ནད་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་གསོ་ཕྱིར་སྨན་པ་བསྟེན་པ་ལྟར། །གཡེལ་བ་མེད་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བཅུ་པ་ནི། དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་འདོད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པའོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་ལྟ་བས་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པའོ། །འདི་བཞི་ནི་ལམ་ལ་སློབ་པའི་རྒྱུ་དང་བསླབ་པའི་ཡུལ་དང་སློབ་ཚུལ་བསླབས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྟགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩེ་མོའི་རྩེ་མོ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་རྟགས་ཀྱི་མཚོན་པའི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྣམ་པ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྣམ་པར་འཕེལ་བ།

གསེར་ཕྲེང་། རྟགས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྣམ་འཕེལ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་

ཐོབ་པར་མཆོན་པའི་རྒྱ་མོ་དེའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན་དེའི་ལན་དུ་སྟོན་དགོས་པས་སོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། རྟགས་གསུངས་པའི་འོག་ཏུ་བསོད་ནམས་གང་ལས་འཕེལ་ཚུལ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྒྱ་བ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྙེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས། །

རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། དཔེར་མཛད་ནས་ནི་འོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པས་མིའི་ལུས་ཐོབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ནམ་འཚོའི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་དང་སོགས་པས་ཉོར་བུ་རྙེད་མ་ཐག་ཏུ་སྟོར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེ་མེད་པར་ཡང་གསུངས་པའོ། །འགྲུར་ཡང་དཔེར་མཛད་ནས་ནི་རྣམ་མང་དུ། ཞེས་སྨྲིང་མཆོག་གོ །རྟོགས་དཀར་འཛམ་གླིང་གིས་མཚོན་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མེ་ཏོག་དང་སྤོས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་ཕན་ཚུན་དཔེར་མཛད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་རིམ་གྱིས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ཞེས་འཆད་པ་ནི་སློབ་དཔོན་མི་བཞེད་དེ། སོགས་ཁོང་ནས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་བསྔོ་བ་འདོན་པ་དང་། རྣམ་མང་དཔེ་ལ་བསོད་ནམས་མང་པོ་འབྱུང་བ་ལ་བྱས་ནས་དེ་ལས་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་འཕེལ་བ་དགོངས་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་སྙེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་བས་ལྷག་པ་དང་། ཁྱད་པར་

དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པ་དང་། དགེ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐོབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དང་། ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འོང་བ་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་སྐྱེ་བོ་ལ་མཚུངས་པར་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་།

ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་འགྱུར་པ་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་སེམས་རབ་ཏུ་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་བསྡུས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་བསོད་ནམས་གཞན་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོ་དཔེར་མཛད་ནས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་པར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་བསོད་ནམས་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ནིའོ། །ཚུལ་ནི་མེ་ཏོག་དང་སོགས་པས་མར་མེ་དང་བདུག་པ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་དང་སོགས་པས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོས་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་བཅུ་དྲུག་གི་དང་པོར་དཔེར་མཛད་ནས་གསུངས་པའི་བསོད་ནམས་དེ་ལས་དང་པོ་དང་། དེ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདི་ལ་དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་རྩེ་མོ་ཡི། །གྲངས་ངེས་མེད་དེ་གོ་རིམས་ཡང་། །མེད་དེ་འདིས་ཀྱང་འདིས་ཀྱང་ནི། །འཕེལ་ལོ་ཞེས་ནི་བྱ་བ་ཡིན། །བཅུ་དྲུག་གང་རུང་ཡོད་པས་སུ། །དེ་ཡི་རྒྱུད་ལ་དགེ་བ་འཕེལ། །རྩེ་མོ་ཡིན་ཞེས་ལ་ལ་ཟེར། །བཅུ་

དྲུག་ཉིད་ནི་རྩེ་མོ་ཞེས། །ཁ་ཅིག་དེ་སྐད་འདོད་པའང་ཡོད། །ཅེས་བཤད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས་སྔ་མ་རྣམས་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕེལ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། གོང་ནས་གོང་དུ་ཞེས་དང་ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་པའོ། །དེ་དག་གང་ན།

འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། འཛམ་གླིང་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་སྙེད་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་དེའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་བས་ལྷག་པ་རྩེ་མོ་བས་རང་ཉིད་ཡུམ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་སྟོན་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་དེ་བས་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུའམ་རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་ཡུམ་འདི་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་ནས་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་ལོ་ཞེས་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མིའི་ལུས་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནམ་འཚོའི་བར་དུ་བཞུགས་པ་ལ་རིགས་ཀྱི་བུའམ་བུ་མོ་གང་གང་གིས་མཆོད་ཅིང་དགེ་བ་བསྔོས་པ་དཔེར་མཛད་ནས་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མིར་གྱུར་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་བཅུ་ནས་རྫོགས་བྱང་ལ་བཀོད་ཅིང་དེའི་དགེ་བ་བསྔོས་པ་བས་སྔར་གྱི་དེ་འཕེལ་བར་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཉི་ཁྲི་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་དག་ཏུ་འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་ནི་མཆོད་ཡུལ་དུ་མཛད་ཅིང་བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ་མཆོད་པ་པོར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཁྱད་པར་དུ་ཞེས་པ་ལྷག་མ་དྲུག་ལ་སྦྱོར་བར་གསུངས་ཀྱང་བཅུ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་ན་ལེགས་ཏེ། སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རྣམས་འཕེལ་བར་བཞེད་པས་སོ། །རྣམ་འཕེལ་དང་པོ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དབུལ་པོས་ནོར་བུ་རྙེད་མ་ཐག་སྟོར་”བ་ལྟར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་མི་འབྲལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་སྦྱོར་བྲལ་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བུའི་ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱུའི་ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། འཛམ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བཅུ་དང་

སོགས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་ཚད་མེད་བཞི་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་བཞི་ཐོབ་པ་ལས་རྩེ་མོའི་ཡུམ་”ལ་སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་བསྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོང་བར་སེམས་ཤིང་གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་གནོད་པ་དང་ནད་རྣམས་མི་འབྱུང་བའོ། །རྟོགས་དཀར། ལྷའི་རིས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ནི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་པར་གཏོགས་པར་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་འགྲོ་བའོ་ཞེས་བྱང་སེམས་ལྷའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་འང་ཕན་ཚུན་མཚོན་པ་སྟེ་ཉི་ཁྲིར་འགྲེལ་པ་འདི་བཞིན་བཤད་པས་སོ། །བདུན་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་མི་འབྲལ་བར་བྱེད་པས་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཞིང་སྔ་དྲན་གྱི་ཟུག་རྫུ་དང་ལྡན་པར་བྱེད་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཉན་ཞིང་དེས་ཇི་ལྟར་གདམས་པ་ལ་སློབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱང་སེམས་ལ་མཚུངས་པར་གནས་པ་སྟེ། དེས་གང་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱང་བསླབ་པ་མཉམ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྟོན་པ་དང་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་གྱིས་གང་ཟག་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་དག་དང་གནས་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་བདག་གི་གྲོགས་ཏེ་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའོ། །འདིས་ཇི་ལྟར་བསླབ་པར་བྱ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྟོན་པ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་བྱང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་གནས་པས་དེའི་བྱ་བ་ཉམས་སུ་ལེན་པའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པས་འཁྲུལ་པ་སྐྱེད་པས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །ཡང་ནི་བརྒྱད་ཚན་སུ་མར་མ་ཟད་པའོ། །

ཕྱི་ལས་གཞན་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་དང་པོ་ནི། ལམ་སྤྲུབ་པའི་རྣམ་པའམ་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བསམ་གཏན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་དེའི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་འབྱུང་བའི་ས་ཙུང་བའི་དཔེས་ཉན་རང་གི་རིགས་འཛིག་པའི་

སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མོ་ཐོབ་པ་ཙུང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། འཁོར་སྒྱུར་དུ་སྐྱེ་བ་ཙུང་བའི་དཔེས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་ནུས་པ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་ཙུང་བའོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །ཡང་ན་རིགས་ཅན་དང་རིགས་ཀྱི་ནུས་པའི་དབྱེ་བའོ། །བཞི་པ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་སོགས་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའམ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ལྔ་པ་ནི། གཟུགས་དང་སོགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་ཞེན་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །ཡུལ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་མཐོང་བས་གཟུགས་སོགས་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པ་མིག་ཤེས་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ནི་མདོ་དང་འགལ་ལོ། །དྲུག་པ་ནི། སྲོག་དབང་འགགས་ན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་འགག་པ་དང་། འཇིག་ལྟར་ལྟ་བ་རེ་གཉིས་འདུས་པའི་འཇིག་རྟེན་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་གྲགས་པའི་དཔེས་ཡུམ་”དུ་ཕར་ཕྱིན་ཀུན་བསྡུས་པར་ཤེས་ནས་དེ་ལ་སློབ་པའོ། །ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེར་ཐམས་ཅད་འདུས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མིན་នོ། །བདུན་པ་ནི། ཡུམ་ལ་བསླབས་པས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལ་ཐག་ཉེ་བར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་རེ་རེའི་མཐར་རོ། །

གསུམ་པ་(བཟོད་པའི་རྩེ་མོ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྣམ་པར་སྤེལ་བའི་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་ངེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ངེས་པར་བརྟན་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་འཕེལ་གྱི་འོག་ཏུ་ངེས་བརྟན་གསུངས་ཏེ། སྔར་གྱི་དེ་ལྟར་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་རྩེ་མོས་རྣམ་པར་རམ་ཁྱད་པར་དུ་སྤེལ་བའི་རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམས་ནི་ངེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་པས་སོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི།

རྣམ་འཕེལ་གསུངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྦྱིན་པ་ནས་མ་འདྲེས་པའི་བར་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེའུ་གྱིས་གནོན་ན་སངས་རྒྱས་པ་ན་ལྟ་ཅི་སྨོས་སྙམ་དུ་བསམམས་ནས་མེ་ཏོག་གཏོར་ཏེ་དགེ་རྩ་བསྔོས་པས་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ། །

སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །

གསེར་ཕྲེང་། རང་དོན་རྫོགས་པ་བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །གང་ན། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་གང་ཟག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་པ་པ་གང་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་དམིགས་པ་དེ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རང་བྱུང་གི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོས་མཁྱེན་གསུམ་བསྟན་ལ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་དེ་བཤད་དོ། །གཞན་དོན་སྙིང་རྗེ་བརྟན་པ་སོགས་སོ། །གང་ན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་བསམ་སྦྱོར་གྱིས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་སྟེ། ཅི་བདག་བཀྲལ་ནས་སེམས་ཅན་མ་བཀྲལ་བ་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཚིག་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་གྲོལ་པ་དབུགས་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་ མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བ་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་ན་མེད་པ་ནི་ངེས་པར་བརྟན་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱ་བའི་རིམ་པ་ལྟར་དུ་འགྲེལ་པ་བརྗོད་ན་འབྲེལ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་སྐབས་གསུམ་དུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སོགས་པས་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མཐོང་ལམ་གྱི་བར་སུམ་ཅུ་གོང་དུ་སྨོས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྨོས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་རམ་དེ་ལྟ་བུའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཞི་བར་ལྟུང་བ་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོས་ཏེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངེས་པར་བརྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྔར་དགོས་པ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས། རང་དོན་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་བཤད་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ལྟུང་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་བསམ་པས་སེམས་ཅན་མ་བསྒྲལ་བ་བསྒྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་མདོའི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཚུལ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་རོ། །དེར་མདོའི་བཤད་པ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་སོགས་འདི་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཡང་རྒྱ་བའི་རིམ་པ་བཞིན་བཤད་ན་དེ་ལྟར་གྱི་སྦྲ་འབྲེལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གྱི་དོན་ནི་སྣང་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་ཞེས་པ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ན་གང་དག་སྔར་བསོད་ནམས་ཀྱི་རིམ་པ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་འཆད་པ་ལྟར་ན་གཞུང་གི་གོང་འོག་འབྲེལ་དཀའོ། །ཤེར་སྒྲོན་དུ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་འབྱུང་སྟེ་འོན་ཀྱང་དེར་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྟོབས་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ལ་སྦྱར་རོ། །

བཞི་པ་(ཆོས་མཆོག་གི་རྩེ་མོ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པས་ངེས་པར་བརྟན་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་

ཉིད་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་པས་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། ངེས་བརྟན་གྱི་འོག་ཏུ་སེམས་ཀུན་གནས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ངེས་པར་བརྟན་པར་བྱེད་པའི་རྩེ་མོ་ངེས་པར་བརྟན་པར་གྱུར་པའམ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཀུན་གནས་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞི་པོ་འདི་ནི་དང་པོར་ཐོབ། བར་དུ་འཕེལ་ཞིང་རང་དབང་དུ་གྱུར། ཐ་མར་དམིགས་པ་ལས་མི་གཡེང་བར་གནས་པའོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། བརྟན་པ་ཕྱི་མ་ལས་འགྲོས་ནས་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ཅི་ཙམ་འཕེལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས། །

བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། སེམས་ཀུན་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏོ། །གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། བསོད་ནམས་མང་པོར་བསྟན་པའི་ཐབས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །མང་བར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ན། གླིང་བཞི་པའིའཇིག་རྟེན་དང་སྟོང་དང་པོ་སྟོང་གཉིས་པ་སྟོང་གསུམ་པ་བཞི་སྲང་ལ་གཞལ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུའི་ཕུང་པོ་སྐྲའི་རྩེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆ་གཅིག་གིས་ཆུ་ཐིགས་བླངས་པ་དཔེར་མཛད་ནས་དེའི་ཚད་གཟུང་ནུས་ཀྱི་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བའི་དགེ་རྩ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་པར་རོ། །ཚིག་གང་གིས་ན། མི་ལྡོག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡི། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་ཐག་པས་ཡི་རང་བ། །སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྲང་ལ་གཞལ་བས་ཚད་བཟུང་རུང་། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་དགེ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཞེས་པས་སོ། །འོ་ན་ཡི་རང་ཙམ་ལ་བསོད་ནམས་དེ་ཙམ་མང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་ལས་དཔགས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་མང་བར་རྟོགས་ནུས་པས་ཉེས་པ་མེད་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་

དམིགས་པ་ནི་ཡི་རང་གི་དགེ་རྩ་དང་མདོ་ནས་ཡི་རང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བགྱི་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་། གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བགྱིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་བསྔོ་བ་ནི་དེའི་རྣམ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ནི་ངོ་བོའོ་ཞེས་སྙིང་མཆོག་གོ །རྒྱན་སྣང་ལས། དོན་གཞན་གྱི་ཐབས་ཀྱིས་བསོད་ནམས་ཚད་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་ནི། ཡི་རང་དང་བསོད་ནམས་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་དགོངས་པས་ཡི་རང་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་འཐད་དོ། །ཐེག་པ་ལ་དང་པོར་ཞུགས་པ། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞི་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་རྟོགས་པ་བཞི་དང་། སྦྱོར་རྩེ་བཞི་དང་། མོས་སྤྱོད། མ་དག་ས་བདུན། དག་པ་ས་གསུམ། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ་བཞི་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་གསུམ་བཤད་པའི་དང་པོ་ནི་འཕགས་པའི་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་རང་ལུགས་སུ་མངོན་པས་དེ་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཚད་སྲིད་པ་ནི་སྣང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་ནུས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱིས་གླིང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱིས་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་ཚད་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་བརྗོད་པ་ནི་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སེམས་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མདོ་ལས་བརྗོད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནིའོ། །ཇི་ལྟར་བརྗོད་ན། ཡི་རང་གི་བསོད་ནམས་

མང་བར་བསྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །གང་ལས་མང་བར་བརྗོད་ན། གླིང་བཞི་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་གསུམ་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་ཀྱི་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒྲང་ལ་གཞལ་བ་དང་ཆུ་ཐིགས་སྐྲའི་རྩེ་མོས་བླངས་པ་སོ་སོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེའི་ཚད་གཟུང་ནུས་ཀྱི། བྱང་སེམས་བཞི་ཡིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་པ་དང་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་ལ་ཧིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་སོ་ཞེས་དཔེ་དེ་དག་ལས་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་གྲངས་ཚད་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །སྟོང་གསུམ་གྱི་ཆུ་རྣམས་ཇི་ལྟར་ན་གཞལ་བར་ནུས་ཤེ་ན། ལུགས་ལས་ཚད་སྲིད་པའི་དངོས་པོ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྒྲང་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་བར་ནུས་སོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །འདིར་གཞུང་དུ་ལུགས་ལས་ཞེས་པ་མེད་པ་མ་དག་སྙེ། རྟོགས་དཀར་འབྱུང་བས་སོ། །སོ་སོར་དཔེར་མཛད་པའི་དོན་ནི་ཡང་ན་གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པ་སྒྲང་ལ་གཞལ་བ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་མདོ་ལས་དཔེར་མཛད་པ་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྟགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་ཡི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟགས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ཉེ་སྣང་དུ་མཛད་པ་བཀོད་པའོ། །

གཉིས་པ་(མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་འོག་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། སྐྱེ་རིམ་དང་སྦྱར་ན་ངེས་ཆའི་རྩེ་མོའི་འོག་ཏུ་མཐོང་རྩེ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་དེས་ན་དེ་འཆད་དོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྦྱོར་རྩེ་བཤད་ཟིན་པ་དང་རྟོག་པ་དང་པོ་མདོར་བསྟན་ཏེ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་རྩེ་དེ་ལ་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤུགས་བསྟན་གྱི་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། གཉེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རེ་ཞིག་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བཞི་ཡོད་པ་ལས་རེ་ཞིག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྡོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །

དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ནི་དེས་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ་དེ་དག་ནི་རང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་རྟོག་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་དང་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དེ་དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ཡུམ་འབའ་ཞིག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ནས་སྦྱིན་པའི་བར་ཕྱིན་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཡིན། རབ་

འཁོར་གྱིས་སྐྱེས་པ། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ། ཡུམ་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ་ཞེས་སོགས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ། དབྱེ་བ། འཐྲུལ་པར་སྤྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལེན་པ་དང་འདོར་བའི་སྒོ་ནས་གཟུང་བའོ། །ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དམིགས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པ་དང་། དེའི་ལྡོག་ཡུལ་མཚན་མར་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་རིམ་པ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་སོགས་དང་། སྲིད་ཞིར་ལྟུང་བ་སོགས་དག་ལའོ། །རྣམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་དང་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལེན་པར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་བླང་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་ཞེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་འདོར་བར་འདོད་པའི་སྒོ་ནས་དོར་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་ཞེན་པ་ནི། རིམ་པ་ལྟར་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པའི་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་(མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་པ་)ནི། དེ་གཉིས་ནི་མཐོང་རྟེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱང་བྱ་ཡིན་པས་སོ། །དཔེར་ན་མཐོང་སྤྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲ་བར་རོ། །

གསུམ་པ་(དབྱེ་བ་)ནི། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་དགུ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སོ། །

བཞི་པ་(འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ་པ་)ནི། དགུ་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་ནི་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་

པར་འཛིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཞེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟླ་དུ་ར་ཐོས་པའི་རྒྱུས་ནམ་མཁའ་ལ་གསེར་གྱི་ཁབ་ལེན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་ཞེན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་སྟེ་ཞེན་པ་ལྟར་ཡུལ་མི་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་(འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན་ནས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པོ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

རྩ་བ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །

རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད། །

གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད། །དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད། །

དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ན་སེམས་ཅན་དོན་སྙིང་དུ་རྫས་སུ་ཡོད་པ་དང་སེམས་ཅན་བློས་བཏགས་པར་ཡོད་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དག་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་པར་འདོད་དེ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་དབྱེ་བས་ཏེ་དེའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །རྟོག་པའི་དབྱེ་བ་ནི། རྟོག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། །འཐུལ་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་ལ་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་རང་གིས་ཇི་ལྟར་ཞེན་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་སྟོང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་དག་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད་དེ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་གལ་ཏེའམ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག

པ་དེས་གཟུང་བའི་དོན་རྣམས་བཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་རྟོག་པ་སྤྲ་མ་གཉིས་དང་ཇི་བཞིན་ཡུལ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་ཅེས་པ་འདིར་ཡང་སྦྱོར་བ་འཐད་དོ། །རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ནི། ཀྱེ་མ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར། བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །ཀྱེ་མ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱང་ཆེན་གང་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པ་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡུམ་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐྱེས་བུ་རྫས་སུ་ཡོད་པས་བརྟེན་པའི་རྣམ་རྟོག་བཀག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་ལ་ནི་གང་ཡང་གནས་པར་འགྱུར་བ་མེད་དེ་དེ་ལ་གནས་ཤིང་ བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་སུ་ཡང་མེད་ན། དེ་ལ་གནས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ་ཞེས་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་གསུངས་ཏེ་གཉེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གསུམ། རྩོད་པ། ལན། ལན་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། རྫས་རྟོག་གི་ཡོད་[༡]ས་ལ་རྩོད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །བཏགས་རྟོག་གི་ཡོད་[༢]ས་ལ་རྩོད་པ་ནི། འཕགས་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་དག་མཚན་མོ་འདས་ནས་ནང་པར་གྱི་དུས་སུ་ངས་སྲོག་ཆགས་ཅེ་སྤྱང་སྐད་འབྱིན་པའི་སྤྲ་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ང་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་ཡན་ལག་མ་སྨད་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེས་ན་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ་མ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་སོ་སྐྱེའི་འཛིན་པ་ལ་རྫས་རྟོག་གིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་རྫས་མེད་

པར་རྟོགས་པ་ཡང་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པའི་འཛིན་པ་ལ་བཏགས་འཛིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་ང་ཞེས་འབྱུང་བས་ངར་འཛིན་ཡོད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་(ལན་)ནི། དེ་དག་གི་དེ་ནི་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དེའི་ཚིག་ནི་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་རིམ་པ་ལྟར་སོ་སྐྱེས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟགས་པ་ཡིན་ལ། བཏགས་འཛིན་འཕགས་པ་ལ་བཤད་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་བདག་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འདོད་པས་རྩོད་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་པོ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པས་ང་དེའི་ཚེ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ནི་གཞན་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་སུ་བསྟན་པ་ཐ་སྙད་པ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ནས་ནི་མིན་པས་རྩོད་པ་དེ་ནི་སྐྱོན་པོ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཉི་སྣང་གི་རྩོད་ལན་འདི་དག་རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་འབྱུང་ངོ་། །འོ་ན་འཕགས་པས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་འདིར་ཡང་མཐོང་སྤང་ལ་རྟོག་པ་དེ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅིང་སྒོམ་སྤང་ལ་རྫས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་མི་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་སོ་སྐྱེ་དང་གཉིས་པ་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་ཤེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་ལ་ཡིན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་ནི་འཛིན་པ་དེ་གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མ་ཡིན་នོ་ཞེས་ལན་འདེབས་སོ། །དེ་ནི་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྩོད་པའི་སྐབས་སུ་རྟོག་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག་མ་ཁྱབ་བོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་ལ་བརྩད་ཅིང་། རྩ་བར་ཡང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ལ་སྦྲུས་ཐེན་པར་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ལ་རྩོད་པ་འདི་བྱུང་བ་དང་རྟོག་པ་ལ་མི་བྱེད་ན་སྐབས་སུ་ཡང་བབ་པར་མི་འགྱུར་བས་སོ། །གཞན་ཡང་འཕགས་པས། སྒོམ་སྤང་ལ་རྫས་འཛིན་བཤད་པ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་བཏགས་འཛིན་ལ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་མཛད་པས་སོ་སྐྱེ་དང་། མཐོང་སྤང་ལ་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་

པར་བཤད་པ་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ལ། རྒྱ་བར་འཕགས་པ་ལ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་ལ་དགོངས་སོ། །སྒོམ་སྤང་ལ་ནི་རྫས་འཛིན་གྱི་ཐ་སྙད་མ་མཛད་པས་སོ། །ཤཱཀྱ་པས་ནི་འདི་གཉིས་ཡོད་ས་ངེས་པ་ཅན་དུ་བཤད་དེ། ཇི་སྐད་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སེམས་ཅན་རྫས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་གི་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་དག་གི་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སེམས་ཅན་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་འཕགས་པ་དག་གི་སྟེ་དེ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དག་གིས་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དག་ལ་དང་པོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་ཀྱང་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་། སྒོམ་སྤང་ལ་རྟོག་པ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་སྤང་དགོས་ཏེ། རྟོག་པ་གཉིས་པ་ཉན་རང་ཉིད་དང་སྤྱ་མ་ཁོ་ན་སོ་སྐྱེ་ལ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(ལན་ལ་རྩོད་སྤང་)ནི། གལ་ཏེ་འདིར་འཛིན་རྟོག་སེམས་ཅན་དུ་རྟོག་པར་བཤད་པ་འདི་གང་ཟག་དང་ཆོས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་གང་ཟག་ཏུ་གདགས་པའི་གཞི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་ཙམ་ལ་འདོད། དང་པོ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ལ་དེ་འདོད་ན་ཉན་རང་གིས་ཀྱང་འདི་དག་སྤོང་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འདི་དག་བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤང་བྱར་མི་འགྱུར་བ་དང་། འདི་གཉིས་སྤོང་ན་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ཀྱང་སྤོང་ནུས་པས། གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཞི་གཉན་རང་གིས་སྤོང་བར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་གཞུང་ལས་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ཏུ་རྟོག་པར་བཤད་པ་དང་། ཉི་སྣང་གི་རྩོད་ལན་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རྫས་འཛིན་ཡོད་མེད་དུ་བཤད་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། སྤྱིར་འཛིན་རྟོག་ལ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཙམ་ལ་འཛིན་པ་པོར་ཞེན་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་གཉིས་ཀའང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀའི་རྣམ་གཞག

ཁས་བླང་སྟེ། མདོར་བསྟན་ཏུ་གང་ཟག་ཏུ་རྟོག་པ་རྩ་བར་བཤད་ཅིང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཉི་སྣང་ལས་བཤད་པ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟོག་པར་སྣང་བས་སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཀྱང་མངོན་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པར་འཇོག་པ་ལྟར་ཆོས་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་ཆོས་ཙམ་ལ་རྫས་དང་བཏགས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་འཛིན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་འཛིན་པ་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱི་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཉོན་ཡིད་མཚན་ཉིད་པ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། ངར་འཛིན་མཚན་ཉིད་པ་ལ་རྫས་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པས་སོ། །རིགས་པ་འདིས་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་ས་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། སྤང་བྱར་བསྟན་པ། དབྱེ་བ། འཁྲུལ་པར་སྒྲུབ་པའོ། །

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་གི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་བུ་རྫས་དང་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དག་ཡོད་པས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བེགས་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་ནི། གང་གི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཟུང་བའི་དོན་དག་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་གང་གི་ཡང་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་ནི་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་དེར་གདགས་པའི་གཞི་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུན་”གྱི་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ལ་ནི་སྐྱེས་བུ་དང་དེར་

གདགས་པའི་གཞི་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་དག་ཡོད་པས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྫས་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་དཔེ་མེད་ཀྱང་སྔར་གྱི་དཔེ་དེ་འདིར་བླངས་ནས་སྔར་ལྟར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ལ་ཡང་སྔར་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་དགུ་ཚན་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ནི། རང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པར་སྣང་བའི་རང་གི་ངོ་བོ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རང་ཡུལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་དག་ནི་ཡུལ་བདེན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོས་དབེན་པ་རྫུན་པ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་བདེན་པ་གང་གི་ཡང་འཛིན་བྱེད་མ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཚེ་སྟེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་གི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོར་གྱུར་པ་གཟུང་བའི་དོན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་གཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཟུང་བའི་ངོ་བོར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །
ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །
རང་གི་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ། །
འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། །
གསེར་ཕྲེང་། མཐའི་ལ་ཞེས་པ་སྟ་མ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་ནི་ཡུལ་དགུ་དང་། འཇུག་པའི་

ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་པ་རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་འདོད་ཅེས་པ་གྲངས་སོ། །ཡུལ་དགུ་ཡང་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་རོ། །ཁྱད་པར་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུ། ལམ། འབྲས་བུའོ། །ལམ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། ཡུལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ནུས་པའོ། །འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། རང་དོན་དང་། གཞན་དོན་ནོ། །གཞན་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱེད་པ་པོའི་ནུས་པ་དང་། བྱ་བའི་ལས་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ་དགུ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོར་གཉེན་པོ་མི་རྟོག་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ལྡོག་ཕྱོགས་རྟོག་པའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམས་བཀོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱིས་དབེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རྟོག་པ་ནི། ཡུམ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ནི་ཤིན་ཏུ་དབེན་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལ་རྟོག་པ་ཞེས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་ངོ་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ནི། ནམ་མཁའ་རང་ཉིད་འགའ་ཞིག་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པ་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་དང་ས་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་སོ་ཞེས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་མི་རྟོག་པ་གཉེན་པོ་དང་རྟོག་ཡུལ་རིགས་གཉིས་ཀའི་དཔེའོ། །འོག་ཏུ་ཡང་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་དཔེར་བལྟའོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་འཕགས་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་ནི། སྒྱུ་མའི་སྐྱེས་བུས་སྒྱུ་མ་མཁན་དང་ལྟད་མོ་བ་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པའི་དཔེ་སྦྱར་ལྟར་རོ། །ཡིན་ལུགས་ཤེས་པ་སོགས་ནི། གཟུགས་བརྙན་ནི་དམིགས་པ་གང་གིས་རང་འབྱུང་བ་དང་དེ་མིན་པ་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་སེམས་པའི་དཔེ་དང་དོན་སྦྱར་བཞིན་ནོ། །སྤང་གཉེན་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་སོགས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྡུག་མི་སྡུག་གི་བློ་མེད་པ་ལྟར་ཡུམ་ལ་ཡང་དེ་མེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡུལ་ལམ་ཐོབ་བྱ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་རང་སོགས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་སྤངས་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པས་རྫོགས་བྱང་དང་རྣམ་མཁྱེན་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་དུ་མི་འཛིན་པ་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །དོན་བྱེད་པ་དེའི་བྱ་བའི་ལས་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་དོན་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ཡུམ་ཡང་དེ་

ལྟར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །དཔེ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་བྱེད་པ་པོ་དང་དེས་བྱ་བའི་ལས་གཉིས་ཀྱིས་དོན་མཚོན་པས་ཡིན་ནོ། །དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྨྱུང་འདས་ནི། འཁྲུལ་འཁོར་མཁན་གྱིས་བྱས་པའི་བུད་མེད་སོགས་ཀྱིས་གཟུགས་དེ་རང་གང་གི་སླད་དུ་བྱས་པ་ལ་མི་རྟོག་པ་ལྟར་ཡུམ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དབེན་པས་དབེན་པ་མ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། སྣང་བརྟན་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཞེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་སྐྱོན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་བླང་བར་བྱ་བ་དང་། དོར་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། དམན་ཞིང་གྱུ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ས་ཐག་བསྲིང་པར་བྱེད་པ་དང་། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུབ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་གྱི་ལས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མྱང་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་དགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་རྣམ་པ་དགུ་པོ་

གསེར་ཕྲེང་། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །ཡུལ་དགུ་གང་ན། དོན་དམ་པར་རྒྱུ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་དབེན་པས་འབྲས་བུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་དབེན་པ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ས་མི་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ་དངོས་སུ་འཇུག་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིས་སུ་ངེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་བདེན་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་མཐོང་ལམ་

སོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བརྟན་ནས་གཟུགས་བརྙན་ཙམ་དུ་ཟད་པར་རྟོགས་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་དེ་ལྷུང་བ་དང་། སྐྱོན་མཐོང་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའམ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་དོར་བར་བྱ་བ་སྟེ་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྐྱེད་པ་དང་སེལ་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་ཡུལ་བཅས་ཤེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། རྒྱུ་དམན་ཞིང་འབྲས་བུ་གྲུ་ནོམ་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ས་ཐག་སྲིང་བར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་པར་སྤྲུལ་ནས་དོན་བྱེད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་དང་། ཡང་དག་པའི་ཐབས་ཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མྱུར་འདས་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེ། ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ སྦྱར་བས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི་དངོས་པོར་དམིགས་པ་དང་གཞན་དོན་མི་སྒྲུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེར་མཐོང་ནས་འདི་ནི་བདག་གི་ལྷུང་བྱའི་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཛུག་པར་བྱའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའོ། །

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྟོགས་དཀར་མཐོང་ལམ་གྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱོར་བར་བཤད་ལ། ཚིགས་གསལ་དུ་གཟུང་རྟོག་གཉིས་རགས་པས་ཤེས་སླ་ལ། འཛིན་རྟོག་གཉིས་དེ་ལས་བཟློག་པས་རིམ་པ་ལྟར་ལམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཉེར་བསྡོགས་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཇུག་གི་སེམས་སེམས་བྱུང་གིས་གཅིག་ནས་ཕྱེ་སྟེ་དང་བསྡོམས་ཏེ་སྦྱོང་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱང་མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི། སློབ་དཔོན་གྱིས་

གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་སྦྱོར་བ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་མཐུག་གི་སྐྲང་བྲར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཉེན་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡང་སྒོམ་སྐྲང་ལ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་དང་། འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་ལ་དཔགས་ནས་སྦྱར་བའོ། །སྦྱོར་བ་དང་མཐུག་ནི་སྔོན་གྱི་མཁས་པ་དག་ཐོབ་ལ་མ་རྫོགས་པ་དང་རྫོགས་པའི་སྐབས་ལ་བཤད་པ་ལྟར་འཐད་དེ། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་རགས་ཤིང་ཕྱི་མ་གཉིས་ཕྲ་བས་རགས་པ་སྔོན་ལ་དང་། ཕྲ་བས་མཐུག་ཏུ་སྤོང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། གཟུང་བའི་སོགས་ཏེ་སྔར་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྷུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་། །
གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། །
ཉེ་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་རྨོངས་པ་དང་། །
རྗེས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །
ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡི་དམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་དོ། །ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པ། ཡོངས་འཛིན། ལམ། དབང་པོ། ཐབས་མཁས་དམན་པ་སྐྱེ་ལམ་དམན་པ་ལྔ་དང་། སྒྲངས་པ། རྟོགས་པ། གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ། སྒྲུང་འདས་དམན་པ་

ནི་འབྲས་བུ་དམན་པ་བཞི་སྟེ་དགུའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བ་ནི་ཡུལ་ལོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ཏུ་ལྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་མ་ཚང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གདམས་ངག་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ཉེ་ཚེ་བའི་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པ་ཐ་དད་པ་ཉིད་དང་། མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་བ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གནས་པ་དང་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་སྟུད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལྡོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་

གསེར་ཕྲེང་། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བླང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བའི་རྟེན་ཅན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། རྟོགས་པ་དམན་པ་ནི། མཚན་མར་གཟུང་ཞིང་སྙིང་རྗེ་དམན་པས་འཁོར་འདས་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་ལྟུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཉེ་རླུས་གླིང་བཞིར་ལས་བྱེད་པ་དང་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་དཔེས་རིམ་པ་ལྟར་སྙིང་རྗེ་

དང་མ་བྲལ་བའི་སྒྲིན་སོགས་ལྡས་མཐའ་གཉིས་སུ་མི་ལྷུང་བ་དང་ཐོབ་བྱ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བར་གསུངས་པའ་སྲིད་ཞིར་མི་ལྷུང་བར་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་བཟློག་སྟེ་བསྟན་ཏོ། །གང་ཏུང་གི་དོན་ནི་འཁོར་བ་ལ་མཚན་མར་འཛིན་ཞིང་ཞི་བ་འབབ་ཞིག་ལ་གཞོལ་བས་གཉིས་ཀར་ལྷུང་བ་ལ་བྱའོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། སྲིད་ཞིར་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ནང་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཁྲིམ་ཐབ་ཀྱིས་མ་བསྡུངས་པ་དང་བསྡུངས་པའི་བུད་མེད་ལ་འཕྱོན་མ་བས་གླགས་རྙེད་མི་རྙེད་ཀྱི་དཔེས་དྲུག་པ་དང་བྲལ་མ་བྲལ་གྱི་ལྡ་པོ་ཡང་བདུད་ཀྱིས་ཚུགས་མི་ཚུགས་སུ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ནི་དཔེ་སྡེ་མའི་དོན་གཟུང་སྟེ་ཡོངས་བཟུང་གི་ཁྱད་པར་ལས་བཟློག་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་ཚ་མ་ཚང་པ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཙམ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། གོ་མཆོན་ཚང་བ་དགྲས་མི་ཐུབ་ཅིང་འཇོམས་པའི་དཔེས་དྲུག་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལྡ་ཡང་བདུད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་གསུངས་ཏེ། སྒྲུབ་པ་ཚང་བའི་ཁྱད་པར་ལས་བཟློག་པའོ། །སྲིད་མཐའི་ཚེ་ཡང་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སོགས་པས་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་གདམས་ངག་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འཁོར་བསྒྱུར་ལ་མཁར་གྱི་རྒྱལ་པོས་བསྟེན་བཀུར་བའི་ཕྱིར་འོང་བའི་དཔེས་དྲུག་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ལྡ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འོང་བར་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་པ་ལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །འདི་ཉན་ཐོས་གཅིག་པུ་ལ་སྦྱར་རོ། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་སོགས་པས་སྤྱངས་རྟོགས་ཆེན་པོ་ལའམ་དེའི་ཆེད་དུ་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། གཏྲུས་ཆུ་ཀླུང་ཕྲ་མོ་རྣམས་དྲངས་ཏེ་རྒྱ་མཚོར་འགྲོ་བའི་དཔེས་དྲུག་པའི་མཐུས་ལྡ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འདོང་པར་གསུངས་ཏེ། ཐེག་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བར་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་བ་ལས་བཟློག་པའོ། །ལམ་གྱིས་སྤྱང་བྱ་སྤོང་བའི་བྱེད་པ་ཉི་ཚེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱང་ཕྱོགས་རེ་བ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་

ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་གཡོན་གྱིས་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་དཔེས་བྲུག་པ་དང་ལྔ་པོ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དཔེ་དོན་ཕྱི་མ་སྟེ་མཐག"པའི་བྱེད་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །འབྲས་བུ་དང་པོ་རྒྱུན་ཞུགས་དང་སོགས་པས་དགྲ་བཅོམ་གྱི་བར་རྟོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའམ་ཐ་དད་པ་ཉིད་ནི། ཕུང་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་མངོན་ཞེན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོར་བྲལ་གྱི་རྣམ་པར་རོ་གཅིག་ཏུ་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། ཆུ་ཀླུང་ཆེ་ཆུང་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་རྣམ་རྒྱ་མཚོར་ཕྱིན་པ་ན་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་དཔེས་བྲུག་པས་ཟིན་པའི་ལྔ་ཡང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཕྱིན་པ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་རོ་གཅིག་པར་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་བྲལ་རོ་གཅིག་པའི་རྣམ་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱུན་དུ་གནས་པ་དང་དང་པོར་འཇུག་པའམ་འགྲོ་བ་ལ་རྫོངས་པས་མི་ཤེས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་རྫོངས་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་མ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེས་དཔུང་འགྲོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པའི་དཔེས་བྲུག་པས་ལྔ་པོ་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་ཞིང་གནས་པར་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་གདུལ་བྱའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ཙམ་གནས་པ་དང་ཇི་ཙམ་ན་འགྲོ་བ་མི་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །འདི་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འཇུག་གནས་ཤེས་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །རྗེས་ལ་འགྲོ་བ་ནི། མཇུག་ཏུ་འགྲོ་བའོ། །

འདི་ལ་བཞི། གང་གི་དང་། གང་མཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། གང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྨྱུ་ངནལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའིའོ། །གཉིས་པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་དུའོ། །བཞི་པ་ནི་ཐེག་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁོ་ན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཡར་ལྡན་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ནི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་པ་དོན་དུ་གཉེར་ལ་རྣམ་མཁྱེན་མིན་པའི་ཐོབ་བྱ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་པས་ཐོབ་བྱ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་མཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་པོའམ་ལས་པ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། མཇུག་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་

ཡང་ཉན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་རྩ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་སོ། །མདོ་ལས་ནི་འཁོར་བསྒྱུར་གྱི་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དེའི་དཔུང་གི་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་དྲུག་པ་ལྔ་པོའི་མདུན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ལྔ་ནི་དྲུག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་གསུངས་ཏེ་རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་གཞན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་དྲུག་པའི་རྗེས་ལ་ལྔ་པོ་འགྲོ་བ་ལ་བཤད་པ་ནི་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་དང་མི་མཐུན་པར་བཤད་པ་ནི་མདོ་ཡི་དེ་ནི་དྲུག་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ཡུལ་དུ་བཤད་ན་ཉན་རང་ལ་དེ་ཡོད་པར་འགྲོ་བས་མི་འཐད་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །རྟོགས་དཀར་རྣམ་མཁྱེན་དེ་མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་སྦྱ་དན་ལས་འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་སྙེ་དོན་དུ་འགྲོ་ཞིངརྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་མ་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོར་གཉིས་པ་དང་དྲུག་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་གཉེན་པོ་འབའ་ཞིག་སྒྲས་ཟིན་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དགུ་བསྟན་བཅོས་སུ་གསུངས་སོ། །ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི། དྲང་པོའི་ལམ་མེད་པར་ཡོན་པོས་འགྲོ་བའམ་གཞན་དོན་མི་སྒྲུབ་ཅིང་མཚན་མར་དམིགས་པའི་ཉེས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེར་མཐོང་ནས་འདི་ནི་བདག་གིས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ལྡོག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་སྦྱར་བ་ལ་རྟོག་པའོ། །

གཉིས་པ་(སྔོང་བྱེད་གཉེན་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟོག་པ་དེ་དག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་རྒྱས་པའི་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱར་སངས་རྒྱས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་སྐྱེས་བུ་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་བའི་འཛིན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི། །

གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེར་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །

ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་ནི་དགུར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གཉིས་ཏེ་རྒྱུ་ཞེན་མེད་ཀྱི་ལམ་ལས་ཉམས་པ་དང་། འབྲས་བུ་རྣམ་མཁྱེན་མི་འཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱོད་པ་དང་། ཤེས་བྱ་དང་། སྤང་གཉེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཀུན་སློང་དང་། ངོ་བོ་དང་། ཉེས་དམིགས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོར་དང་། རྒྱུན་དུ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཞེན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ཞེན་པ་སྟེ་འཛིན་འདོར་སོགས་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་མདོ་ནས་བསྟན་ཚུལ་ནི། ཡུམ་གྱིས་གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་མི་འདོར་བར་གསུངས་པ་དང་། དེ་ཇི་ལྟར་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ་གཟུགས་སོགས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་དགེ་རྩ་འཕེལ་ཕྱིན་དྲུག་རྫོགས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་དང་། དེའི་འཐད་པ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་མིན་དུ་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་གནས་དང་། དེའི་འཐད་པར་ཆགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་མངོན་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་།

ཆགས་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་བཤད་དོ་སྙམ་ནའང་ཡུམ་ལས་རིང་ཞིང་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་ཆོས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་པའམ་བསྟན་ཅིང་བཏགས་པ་མེད་པ་དང་། མ་གཟུང་བ་ཉིད་དུ་ཆགས་པ་ཡང་ཡུམ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ་དེ་ནི་མངོན་པར་ཆགས་པས་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་དང་། ཕར་ཕྱིན་སོགས་གཉེན་པོ་རྣམས་དེ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་གཉེན་པོ་དང་དེའི་དམིགས་པ་མཉམ་པ་དང་། འཁོར་བསྐྱུར་གྱི་དཔུང་ཚོགས་རྣམས་དེ་གར་འདོད་པར་འགྲོ་བའི་དཔེས་ལྷ་པོ་ཡུམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་འགྲོ་བར་གསུངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་གསུམ་པ་དང་དྲུག་བདུན་ལ་སྤང་གཉེན་གཉིས་ཀ་གསུངས་སོ། །དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དགུ་ལས་ལྡོག་པའི་ཆོས་དགུ་རྟས་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དུ་བསྟན་བཅོས་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྟོག་པ། སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་དང་གཏོང་བ་དང་། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཅར་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པས་གནས་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟས་སུ་ཡོད་པ་མེད་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བཏགས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་མ་ཆགས་པས་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་སྒོམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་གཉེན་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པས་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྣམ་པ་དགུ

གསེར་ཕྲེང་། འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་རྟས་འཛིན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་གང་ན། འཛིན་འདོར་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ཡུལ་ལ་འདོར་ལེན་བྱེད་པ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་སྐྱོན་འདོར་བ་དང་། ཡིད་བྱེད་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་

ཡང་དག་པ་སྒྱུ་མ་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བ་ནི། མཚན་མར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་ཆར་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ་སྟེ་དེ་དག་ཏུ་དམིགས་པ་པོ་དང་། གནས་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཞེན་མེད་དུ་མི་གནས་པས་གཟུགས་སོགས་ལ་ཞེན་ནས་གནས་པ་པོ་དང་། མངོན་ཞེན་ནི། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་མེད་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པ་པོ་དང་། ཆགས་པ་ནི། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་འཁོར་གསུམ་དུ་མ་ཆགས་པས་མངོན་པར་མ་ཞེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཆགས་ཤིང་ནན་ཏན་དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་། གཉེན་པོ་ནི། སྲིད་ཞི་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་བླང་དོར་དུ་འཛིན་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ལྔས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐོགས་པ་པོའོ། །རེ་རེའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྟོག་ཚུལ་ནི། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འདི་ནི་རྫས་སུ་ཡོད་པའི་བདག་གོ་སྙམ་དུ་དོན་དམ་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་རྫས་འཛིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཡུལ་དེ་དག་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྤང་གཉེན་གཉིས་སུ་འདུ་ལ། དང་པོ་ལ་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་སྤང་བྱའི་རང་བཞིན་ནི་དེའི་རྣམ་པ་དེའི་རྒྱུའོ། །

གཉིས་པ་(སྟོང་བྱེད་གཉེན་པོ་)ལ་གཉིས། གཉེན་པོ་དང་། སྤང་བྱའོ། །གཉེན་པོ་ལ་བཞི། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། ཡུལ་རྟོགས་ཚུལ། ལམ་ལ་སློབ་ཚུལ། དེ་དག་གི་ནུས་པ་སྟེ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་(སྤང་བྱ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སྦྱོར་བ་ཉེར་སྤོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྣང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན།

གསེར་ཕྲེང་། འཛིན་པའི་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །

འགོག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །

གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱུ་མེད་དང་། །

ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྫས་འཛིན་ལས་གཞན་བཏགས་འཛིན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ཡང་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མི་འཐོབ་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྟོག་པས་ཟིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལམ་དང་འགལ་བའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའོ། །དེ་ལ་གསུམ། དགག་སྒྲུབ་དང་ལྡན། མི་ལྡན་དང་། ངོ་བོ་ལ་དོན་དམ་དུ་ཞེན་པའོ། །ལམ་དང་འགལ་བ་ལ་བཞི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་། རྫོགས་བྱང་དོན་གཉེར་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ཡུམ་དོར་བ་དང་། དོར་བ་དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་ཏེ། ཆེད་བཞིན་སོགས་དང་གྲངས་བཞིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཉན་རང་གི་ལམ་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་དང་དེ་གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གཉིས་དང་དྲུག་དང་གཅིག་རྣམས་རིམ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་ཀྱང་མདོ་ནས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་རྣམས་བསྟན་བཅོས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བ་ཏྲ་ཟླུང་བཞི་པའི་ཤིང་རྟ་ལ་

ཞོན་ཞིང་ལམ་མཉམ་པ་ནས་འགྲོ་བའི་དཔེས་ཡུམ་གྱིས་ལྔ་པོའི་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་ཅིང་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དངམཐུན་པའི་ལམ་མཉམ་པ་ནས་འགྲོ་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་ཉན་རང་གི་ལམ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ལམ་ཡིན་མིན་དུ་དང་། ཡུམ་གྱི་ཆོས་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་མི་འགོག་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ལྡན་མི་ལྡན་དུ་མི་རྟོག་པར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསྟོན་པར་བྱ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟོན་པར་མི་བྱ་བ་དང་། ཨམྲའི་འབྲས་བུ་ཟ་འདོད་པས་དེའི་ས་བོན་ཆུད་མི་ཟ་བར་བྱ་བའི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་ཅིང་དེས་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་ཞིང་སྲུང་བ་སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་པ་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་འདོད་པས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བསླབ་པ་དང་། དེའི་འཐད་པར་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དཔེས་ཡུམ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་དང་། འཁོར་གྱི་སློབ་དཔོན་ལག་ཚོད་དང་འཚམ་པའི་གཞུ་ཐོགས་པ་དགྲས་མི་ཐུབ་པའི་དཔེས་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་བདུད་སོགས་ཀྱིས་མི་ཐུབ་པར་གསུངས་པ་ལས་བཟློག་པའོ། །འདིར་ཡང་གསུམ་པ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གཉེན་པོ་ལ་བཤད་པ་ནི། རྩ་བས་གཉེན་པོ་ལས་བཟློག་སྟེ་གསུངས་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ལ་མི་འགྲིག་ཀྱང་མི་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། མདོར་གསུངས་པའི་གཉེན་པོའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་བཟློག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་ལམ་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རུང་སྟེ་གང་ལ་རྟོག་ཀྱང་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་འདི་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་བཀྲལ་ཚུལ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པར་ཞིབ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཊཱི་ཀྐ་ནས་བྱུང་བ་ལ་གཞི་བླངས་ནས་བྲིས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་བཤད་སྲོལ་བཟང་པོ་འདི་ཉུབ་པར་མ་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག སྤོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ལམ་

མེད་པས་ལམ་གཞན་ལ་ལམ་མ་ཡིན་པར་ငེས་པར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ངོ་བོས་སྐྱེ་བ་དང་། འགག་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དང་གཅིག་ཤོས་སུ་སྣང་བ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་འཇིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་མེད་པས་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱུ་མེད་པ་དང་སེར་སྣ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་བདུད་ལ་སོགས་པ་ཕྱིར་རྒོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་ལ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ་རྣམ་པ་དགུ

གསེར་ཕྲེང་། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པ་བཏགས་འཛིན་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ཉན་རང་རང་གི་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཉེར་ཞིའི་ཐབས་ཙམ་གྱི་ལམ་མེད་པར་མཐོང་ནས་ལམ་གཞན་ཐེག་ཆེན་ལ་ལམ་ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པ་པོ་དང་། འདིར་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་ལམ་དང་ལམ་མིན་དེས་”འཛིན་ཞེས་པ་མདོའི་ཚིག་ཟིན་དང་མཐུན་ཡང་མདོ་ལས་བཟློག་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་འགྲེལ་པ་འདིའི་འགྱུར་ལྟར་ལེགས་སོ། །རྒྱུ་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་འགག་པ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོས་བྱེད་པར་རྟོགས་པ་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་པར་སྣང་བ་སྟེ་དོན་དམ་དུ་དབྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་ལྡན་པ་སྟེ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། བར་ཆད་མེད་པ་དོན་དམ་དེའི་ཅིག་ཤོས་སུ་སྣང་བ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་རྟོགས་པས་གཟུགས་སོགས་དངོས་པོ་མཐའ་དག་ལ་མི་ལྡན་པ་སྟེ། དབྱེར་མེད་པར་ཤེས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དབྱེ་བ

ཡོད་པར་ཤེས་པ་པོའོ། །རྩ་བ་ལྟར་ན་གཟུགས་སོགས་གཅིག་དང་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་དེ་དག་གི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེའི་རྒྱུ་འབྲས་མཐའ་དག་རྒྱུན་ལྡན་དུ་འཇུག་ཅིང་ཡོད་ན་དེ་ལས་བཟློག་པར་འཇུག་པ་ལ་འཆད་དོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་བྱ་རྗེན་མེད་པར་གནས་པ་དང་འདྲ་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་མ་ཞེན་པར་གནས་པ་པོ་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་སོགས་པས་གདམས་ངག་གཟུང་བའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཏེ་ཞི་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་འཛིག་ཅིང་ལྡོག་པ་པོ་དང་། རྩ་བ་ལྟར་ན་ཕྱིན་དྲུག་གི་རིགས་འདོར་བའོ། །དེ་ཁོ་ནར་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟེ། གཞན་པའི་ཆོས་གང་ཡང་འཚང་རྒྱ་བ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་འདོད་ཅིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པར་རྟོགས་པ་པོ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཏེ་དེའི་ངོར་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་པར་རྟོགས་པ་པོ་དང་། རྩ་བ་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་ཐ་སྙད་དུ་དེ་གཉིས་འདོར་བའོ། །སེར་སྣས་མཚོན་པའི་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་སྟོབས་ཀྱིས་བདུད་བཞི་དང་སོགས་པས་ས་གཉིས་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་སྟེ་ཡོད་པའོ། །ལ་”ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའི་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་དག་ལ་རྟོག་པའི་ཚུལ་ནི། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོའི་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རྒྱུད་ལ་འདི་ནི་བཏགས་པར་འདོད་པའི་བདག་ཏུ་བདེན་ནོ་སྙམ་དུ་བཏགས་པའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་བཏགས་འཛིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(སྒོམ་བྱེད་གཉེན་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱིས་སྤྱང་བར་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟོག་པ་དེ་དག་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་སྟེ་དངོས་གཞིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དགུས་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་ལས་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ལ། །དེ་དག་སྤང་བ་ཉིད་དུ་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གང་ན། རྟོག་པར་མ་ཟད་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན། རྟོག་པ་དེའི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་དེ་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ། །དེ་སྦྱོར་ཅིག་ཅེ་ན། རྟོག་པ་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ཉིད་དང་། དེ་ལ་ཡན་ལག་གིས་ཕྱེ་ན་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེ་ལ་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པས་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་ཡིན་ལ་སྐྱེ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྟོག་པ་དེ་དག་སྤང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡང་རྩ་བས་ཕྱེ་ན་བཞི་དང་ཡན་ལག་གིས་ཕྱེ་ན་སོ་དྲུག་ཡོད་པར་རོ། །གང་གིས་ན་བར་སོགས་སོ། །དེས་དེ་དག་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དགུ་པོ་དེས་སྤང་བྱ་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལྟར་ན་བསྟན་བཅོས་སུ་རྟོག་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་གཉེན་པོ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་)ལ་གཉིས། ཞར་བྱུང་དང་། དཀྱུས་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐོང་རྩེའི་གྲོགས། དེའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བསྟན་ནས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་རྒྱུ་གང་དང་བཅས་པར་བཞེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཉེན་པོ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་དེ་རྒྱུ་གང་དང་བཅས་པར་ཏེ་བཅས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའམ་སྐྱེད་པར་བཞེད་

པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསུངས་སོ། །ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པས་རྟོག་པ་བཞིའི་ཤུགས་ལ་དེ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་བཞི་བསྟན་པ་ལ་དེས་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་སྤོང་བར་འདོད་ཅེ་ན། བྱང་ཆེན་ཐོབ་པའི་དོན་དུའོ། །དེ་གང་གིས་འཐོབ་ན་རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་སོ་ཞེས་མཚམས་སྦྱར་རོ། །གྲགས་ཆར་མཐོང་ལམ་ནི་དང་པོར་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡེ་ཚོགས་སུ་འདུས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མེད་པར་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྒྱུ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་སོ་ཞེས་འབྲེལ་བར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། གཞན་དང་། རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟོགས་པའི་ཆོས་དང་། རྒྱུ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །

གསེར་ཐྲེང་། གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་མཐོང་ལམ་སོགས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེད་དེ་ལུང་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆེན་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་དམ་པས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་འདི་ལ་སླུད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པར་འདོད་པས་ཡུམ་ལ་སླུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་དགེ་སློང་དྲུག་སྟོང་བསྐལ་པ་དཔེ་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མེ་ཏོག་སིལ་མ་ཞེས་པ་ཚེ་ཚད་ལོ་ཉི་ཁྲི་བ་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱུ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོད་དང་། །

གསེར་ཐྲེང་། གཞན་ལ་བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུ་ཡུམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་སྟེ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བས་ན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ཁྱོད་ལ་གཏད་དེ། ཀུན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ངས་ཆོས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཤད་པ་ལས་ཡུམ་མ་གཏོགས་པར་ངས་ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བརྗེད་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཆུད་གསན་ཏེ་བོར་ཡང་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀུན་དགའ་

པོ་ཁྱོད་ལ་སྨྲོན་དུ་མི་རྩེ་ཡི། ཀུན་དགའ་བོ། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་བཟུང་སྟེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཆུད་གསན་ཏམ་པོར་བར་གྱུར་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ལ་ངས་སྨྲོན་དུ་བཟུང་ངོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་བ)ནི།

རྩ་བ། དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་བསྒོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ནི་སྟོང་གསུམ་སེམས་ཅན་དགྲ་བཅོམ་པའི་བར་ལ་བཀོད་པ་ལས་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བས་ན་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་གང་བྱང་ཆེན་ལ་ཆུང་ངུ་"ན་ཉི་མ་གཅིག་ཡུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་སྟོན་ན་དེའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པའི་གཞི་གསུམ་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་མང་བར་གསུངས་སོ། །བཟད་པས་རྐང་པ་ཐ་མ་གོང་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་སྦྱོར་བ་ནི་མདོ་འགྲེལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་ནོ། །མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་ལ་ས་དགུས་བར་ཆོད་ཀྱང་འཐོབ་པར་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་བསྟན་པར་ཤཱཀྱིས་སོ། །འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་ཞིང་བསྟན་ནས་སླར་མི་སྣང་བར་བྱས་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱི་ཚེ་རྟོག་པ་རྣམས་ནུབ་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་དག་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་འགོད་པ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རབ་ཏུ་འགོད་པ་ནི་མཐོང་ལམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་གཅིག་གམ་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་མེད་པར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་

ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལའོ། །གང་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་དག་གོ །ཐབས་གང་གིས་ན། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སོགས་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའམ་བསྐྱེད་པས་སོ། །

རྒྱུ་ལུང་གི་ཆོས་ལ་འགོད་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཁོ་ནར་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པའི་ཚིག་དང་དོན་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་གཏོང་བ་ནི་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཏོད་པ་ནི་སྔར་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ལ་ན་གདུལ་བྱ་དག་ལའོ། །གང་ན་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ཏོ། །གང་གི་སྒོ་ནས་ན། ཡང་དག་པ་ཡུམ་གྱི་ཚིག་དང་དོན་ཉན་ཞིང་འཛིན་པ་དང་སོགས་པས་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་དུ་བཅུག་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཡང་དག་པར་ཚིག་དོན་སོགས་སོ་སོར་རོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ཏེ་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུའོ། །

རང་གི་རྒྱུད་སྦྱོང་བ་ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རང་གིས་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པ་སྐྱེ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་རང་གིས་སྒོམ་པ་དང་སོགས་པས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་བསོད་ནམས་ལས་ཆེས་མང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྔར་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་འབྲས་བུ་)ལ་གཉིས། དོན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་བསྟན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གང་གི་དོན་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པར་བཞེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ།

གསེར་ཕྲེང་། འབྲས་བུ་གང་གི་དོན་དུ་མཐོང་ལམ་སྔར་བཤད་པའི་རྒྱུ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ་དང་

བཅས་པར་བཞེད་པའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དེ། །

ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཤེས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། དྲི་མ་སྔར་ཡོད་ཟད་པ་མེད་པ་དང་སྔར་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱའོ། །གོ་རིམ་བཞིན་ནི་ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་གཉིས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སྦྱོར་བའོ། །དེས་ན་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ནི། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་ལྟར་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་གྱི་དྲི་མ་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་ནས་བསྟན་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ཡུམ་ཟད་པར་བྱ་བར་སེམས་པ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཟད་པར་བྱ་བར་སེམས་སུ་ཟད་དེ། ཡུམ་ནི་མ་ཟད་མི་ཟད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ལ་གསུངས་པས་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་ན་དེ་དག་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ག་ལ་ཡོད་ཅེས་པས་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཞལ་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷུགས་ཀྱི་དབང་པོས་བཀབ་ནས་ལྗེ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་ལོག་པར་སྨྲའམ། ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །གྲགས་ཆར་ཕྱེད་དང་པོས་ཉན་ཐོས་དང་ཕྱེད་ཕྱི་མས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པར་བྱས་ནས་འགོག་པ་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་དང་པོ་འགོག་པར་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པ་མིན་ཏེ། གོ་རིམ་བཞིན་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་སྐྱེས་པ་

དང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་རྣམས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་འབྱུང་བས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། གཅིག་དང་དུ་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་མ་ལ་སོགས་པས་འཐད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་དུ་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟགས་དགོད་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ནི། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་བརྗོད། ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོའོ། །ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་འཁྲུལ་པའི་དྲི་མ་མ་ལུས་པ་དང་བྲལ་བས་མ་འཁྲུལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཁ་ཅིག་འབུམ་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་སོགས་སྒྲ་མེད་པས་དེ་མ་དག་པར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚིགས་གསལ་ལས་སྐུ་ལྷག་མ་སོགས་ཁོང་ནས་བཏོན་ཞིང་རྟོགས་དཀར་ཡང་སོགས་སྒྲ་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་རྒྱན་སྣང་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་བདག་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་ཡོད་དོ། །ནི་ཞེས་པ་གང་གི་ཕྱིར་རམ་ངེས་པར་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་དྲི་མ་རྣམས་གདོད་མ་ནས་འགག་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་རིམས་བཞིན་ནི། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་གཉིས་དང་རྟགས་སུ་བཟུང་བ་གཉིས་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་(ཕྱོགས་ཆོས་སྒྲུབ་པ་)ནི། དྲི་མ་རྣམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པར་ཅིས་གྲུབ་ཅེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ལུང་དང་། རིགས་པས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་

བྱ་གཟུང་འཛིན་དུ་རྟོག་པ་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གེགས་བྱེད་པས་སྒྲིབ་པ་སྤང་སྐྱེས་ཟིན་པར་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པ་རྣམས་ནི། དེ་ཁོ་ནར་འགག་པ་མེད་ཅིང་སྤང་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་བཏགས་པ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་རྣམས་ཡིན་པས་སོ། །ནམ་མཁའ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་བཞིན་ནི་ཁྱབ་པའི་དཔེའོ། །རྟས་གྲུབ་སྟེ། དབུས་མཐའ་ལས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་མ་གཏོགས་པར། །འདི་ལྟར་ཆོས་ཡོད་མ་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་ཆོས་དབྱིངས་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་མེད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །རྨ་ཞེས་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འོག་མ་འདྲེན་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པའི་ཚིག་གོ །

གཉིས་པ་(རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་)ནི། ཆོས་ཅན་དང་དམ་བཅའི་དོན་སྔར་ལྟར་སྦྱར་ནས་འཐད་པ་སྟེ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་ཞེས་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱའོ། །ནམ་མཁའི་པདྨ་བཞིན་ནི། དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་སྐྱེ་འགག་མེད་པས་ཁྱབ་པའི་དཔེའོ། །རྒྱུ་མཚན་སྒྲུབ་པ་ནི། ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་ནས་འགོག་པ་ཚད་མ་སྟེ་རྟགས་དང་། རྒྱུ་ལ་དཔྱད་པ་རྡོ་རྗེ་ཟེགས་མ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་དཔྱད་པ་མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་དང་། སོགས་པས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པོ་ཞེས་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ནི། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དག་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འཐད་པའི་དངོས་པོར་མེད་དེ། ཚད་མ་དང་སོགས་པས་ངེས་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ལུང་གིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རང་ལུགས་དང་། ཚད་མ་འཐད་པ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་བྱས་ནས་སོགས་ཁོང་ནས་ལྟོས་པ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་གསུམ་དང་ལུང་འདྲེན་པའི་གཞན་ལུགས་བཞག་པ་ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་གཞུང་འདི་ལ་འགྲིག་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བ་ནི་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་གཅིག་དང་དུ་མ་བྲལ་བའོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་པ་སྟེ། དབུ་མའི་རྒྱན་ལས། བདག་དང་གཞན་སྨྲའི་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །དུ་མའི་རང་བཞིན་

བྲལ་བའི་ཕྱིར། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྙན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་དོན་
དམ་པར་བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་བ་མེད་
པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། དངོས་པོ་འདི་དག་ཀྱང་དོན་དམ་པར་བདག་དང་
གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཁྱབ་བྱེད་མི་དམིགས་
པ་སྟེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་
མེད་མིན། །དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་
བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཅིག་ཡིན་ན། །བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་
འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ཕ་དང་བུ་དང་། མེ་དང་དུ་བ་དང་། ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་སོགས་གཅིག་ཏུ་ཐལ་
བས་སོ། །དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་གཞན་ཡིན་ན། །རྒྱུ་
དང་རྒྱུ་མིན་མཚུངས་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་ས་བོན་མྱུ་གུའི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཪྻ་སོལ་
ཡང་དེའི་རྒྱུར་ཧ་ཅང་ཐལ་ཏེ། གཞན་ཙམ་དུ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་དཔྱད་ན་མི་
འགྲུབ་པས་བསྒྲུབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་སོ། །གཉིས་ཀ་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རེ་རེ་ལ་བརྗོད་པའི་སྐྱོན་
དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་གཉིས་འགལ་བས་དེ་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པས་སོ། །རྒྱུ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ།
བྱ་རོག་ལ་ཡང་རྨ་བྱའི་མདོངས་བཀྲ་བ་དང་མེ་ལ་ཡང་ཆུའི་རང་བཞིན་གྲང་བ་སོགས་དམིགས་
པར་ཧ་ཅང་ཐལ་ལ། ཡང་ན་རྨ་བྱ་ལ་ཡང་དེའི་མདོངས་མེད་པ་དང་ཆུ་ལ་ཡང་གྲང་བ་དམིགས་
པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མེད་དུ་འབྱུང་ན་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོད་པའམ་གཏན་མེད་དགོས་པས་
སོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མིན་མི་སྐྱེ་
ན། འབྲས་བུ་བདེན་པ་མི་སྐྱེ་བས་ཁྱབ་སྟེ། དཔེར་ན་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན། དངོས་པོ་འདི་དག་
ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་གཉིས་མིན་གང་ཡང་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་
བདུན་ཅུ་པ་ལས། ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ཡིན། །ཆོས་མི་མཐུན་
ཕྱིར་ཡོད་མེད་མིན། །སྐྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་གནས་འགག་མེད། །ཅེས་ཏེ་འདིས་ནི་སྦྱོར་བ་དེའི་ཕྱོགས་

ཆོས་རྣམས་ཀུན་བསྡུབས་སོ། །བཞི་པ་ནི། གང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་ནི་མེད། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀུན་རྟེན་འབྲེལ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །དེ་རྣམས་རང་བཞིན་ཙུང་ཟད་མེད། །ཅེས་སོ། །གཏན་ཚིགས་འདི་དག་ལ་ཐལ་རང་སོ་སོའི་འདོད་པས་དགག་སྒྲུབ་བྱེད་ཚུལ་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་རང་རྒྱུད་འཕེན་མི་འཕེན་སོགས་དབྱད་དུ་ཡོད་ཀུང་ཡི་གེ་མངས་པས་འཇིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་པོར་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག་སྟོང་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཁྱབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གང་གི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། གང་དག་དངོས་པོ་འཇིག་པའི་བསམ་པས་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་དང་། དངོས་པོ་མི་སྐྱེ་བའི་བསམ་པས་མི་སྐྱེ་བ་ལ་མི་སྐྱེའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀུང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཕོ་ནས་ཤེས་པ་དེ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་དེ་དག་ལ་ཤེས་པ་དེ་མ་འབྲུལ་བའམ་བྱང་ཆེན་དུ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་དེས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་གང་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་འདོད་ཅེ་ན། དངོས་པོར་སྨྲ་བ་གང་དག་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དྲི་མ་ལམ་གྱིས་ཟད་པར་བྱས་པ་ལ་དྲི་མ་དེ་དག་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ་ལ་ཕྱིན་ཆད་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་དྲི་མ་མི་སྐྱེའོ་སྙམ་པའི་ཤེས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་སྟེ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་པ་གཉིས་དེ་ལ་འདོད་པར་མ་ཟད་བྱང་ཆུབ་ཀུང་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྗོད་ཅིང་འདོད་དོ། །སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་ལམ་གྱིས་ཟད་མི་སྐྱེར་བྱས་པ་ཡང་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་བསམས་ནས་འདོད་ཅེ་ན། དྲི་

མའི་དངོས་པོ་སྟོང་ཡོད་བདེན་པ་བ་ལམ་གྱིས་འཛིག་པའམ་རྒྱུན་ཆད་པར་བྱས་པའི་བསམ་པ་སྟེ་
དེ་ལྟར་བསམས་ནས་སྟོང་ཡོད་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་དང་། དྲི་མའི་དངོས་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་བདེན་པ་བ་
ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ་སྐྱེ་འགྲོ་བཅད་པའི་བསམ་པས་སྐྱེ་འགྱུར་ལམ་གྱིས་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པར་
འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དག་གིས་འདོད་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་མི་རུང་
བ་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་བདེན་པ་བ་ལམ་གྱིས་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་
པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ནས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དྲི་མ་རྣམས་
དོན་དམ་པར་ཟད་སྐྱེ་མེད་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གྲུབ་པར་དེ་ལྟ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་
ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལ་རིང་དུ་མ་འབྲིས་པ་ཁ་ཅིག་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་
ཕྱོགས་སྔའི་འདོད་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། འདི་དག་ནི་སེམས་ཙམ་པ་
དང་། དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་ཆེན་འདི་ལྟ་བུའི་ཞེས་གྲུབ་མཐས་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ལ།
བཏགས་པ་དེ་འདོད་པ་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ནི་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ཞིང་། དོན་
དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་འདི་མི་རུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་དམན་
གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་མི་རུང་སྟེ། འདོད་པ་དེ་ནི་བདག་དང་གཙོ་བོ་ལྟར་བཏགས་པ་འབའ་ཞིག
ཡིན་པས་གཏན་མི་སྲིད་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་སློང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པ་ལ་སྐུར་བ་སུས་
ཀྱང་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་དོན་ལ་གང་ཡིན་དང་འདོད་པས་བཏགས་པའི་
ཁྱད་མ་ཕྱེད་པར་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་”ཐེག་དམན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་གྲུབ་དགོས་
སྙམ་དུ་ཞོར་བས་པས་ལན་ནོ། །འདི་དག་གང་འདོད་པ་ནི་ཚིག་གསལ་ལས། གང་དག་ཅེས་བྱ་
བ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མ་རྟོགས་པས་ན་ཟད་པ་ལ་ཟད་དོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་
ངེས་པར་འབྱུང་བས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཆུ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་
རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །ཅེས་བྱ་བས་དག་པའི་གཞི་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་དོན་

དམ་པའི་དངོས་པོར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་དེ། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཞེས་པ་ནི་དོན་སྨྲ་གཉིས་ལ་གཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །

རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ། །

གསེར་ཕྲེང་། གཉེན་པོ་མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་དངོས་སྨྲ་བ་འདོད་པ་ལྟར་མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་སྤར་ཡོད་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་སྐྱེ་འགྱུར་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་ནས་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་ཟད་ཐོབ་མེད་པར་ཐལ་ཏེ། སྐྱེས་ཟིན་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་བདེན་པ་བ་འགོག་པ་མེད་པའི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་མཐོང་ལམ་ཞེས་དམིགས་ཀྱིས་གཟུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ན། གོང་དུ་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆེན་ངོས་འཛིན་པ་ན་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་མེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་འགལ་སྙམ་དུ་བསམས་ནས་དྲི་མ་ཟད་སྐྱེ་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་བཞི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བར་བྱས་པ་མེད་དེ། ཞེས་དབུ་མ་པ་ལ་རྩོད་པའི་བཞུང་དུ་བཏང་ན་ཡང་འབྲེལ་བར་མངོན་ཏེ། གང་ཟག་ལ་མི་རྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་དང་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ལ་ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཁྱེད་ཀྱིས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཟད། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་མ་སྐྱེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེས་ཏེ། ཚུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་གི་གཞུང

ལུགས་ཁོ་ན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། ཟད་སྐྱེ་མེད་པ་ཤེས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་ན་ཁོ་བོ་ཅག་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་འདི་ཁོ་ན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་འམ་རྟེན་ཅིག་སྙམ་དུ་རྗེས་བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་ལོག་པར་ཏེ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དངོས་སྨྲ་བ་ཁྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གྱི་དྲི་མ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་གཉེན་པོ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཤེས་སྒྲིབ་དང་སོགས་པས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ངོ་བོ་སྔར་སྐྱེས་ཟིན་བདེན་པ་བ་ནི་ཅི་ཞིག་ཟད་པ་དང་། སྔར་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་བདེན་པ་བ་ནི་ཕྱིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དེར་བྱས་པ་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་བའམ་ཐོབ་སྟེ་ཟད་ཐོབ་བམ་ཟད་མི་སྐྱེར་བྱས་པ་གཉིས་ཐོབ་པ་མེད་དེ། སྐྱེས་ཟིན་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཟད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་སྐྱེ་བའི་གེགས་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འགོག་པ་དང་བྲལ་བ་དོན་དམ་པར་དེ་བཞིན་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་སྐྱེས་ཟིན་གྱི་གེགས་བྱེད་བརྟགས་འགོག་དང་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་གེགས་བྱེད་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་འཆད་ཀྱང་བརྟགས་འགོག་མ་འོངས་པ་ལ་ཡང་ཐོབ་པ་ཡིན་པའི་འགྲིག་རྒྱུ་མེད་དེ། གང་དག་འགྲེལ་པ་འདིས་རྣམ་རིག་པ་ལ་མཐོང་ལམ་ཡོད་པར་དབུ་མ་པས་འདོད་ཅེས་པ་ནི་ལྷ་དགའ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། འདིས་ནི་ཁྱེད་ཀྱིས་བཏགས་པ་ལྟར་མཐོང་ལམ་གྱིས་དེ་མི་སྤོང་ཞེས་པའམ་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་མི་སྤོང་ཞེས་ཁས་བླངས་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། ཁོ་ལ་མཐོང་ལམ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ནི་མིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བཞིན་ནོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་གནོད་པའི་འགོག་པ་དང་བྲལ་ཏེ་རྣམ་རྟོག་མི་རྒྱུ་བ་ནི་ཁོ་བོ་དབུ་མ་པའི་དོན་དམ་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་ན། ཁྱེད་ནི་རྟོག་པ་དེ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་ཁྱེད་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་

རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པར་ལོག་པར་ཞེན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཟད་ཅིང་ཅི་ཞིག་སྐྱེ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཁས་བླངས་ནང་འགལ་གྱིས་དགག་པ་)ལ་གསུམ། རྩ་བའི་དོན་བླངས་ཏེ་བཤད་བྱ་དགོད། རྩ་བའི་དོན་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན། དེ་ཉིད་ཕྱི་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱངས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དབུ་མའི་གཞུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་མ་ལུས་པར་སྤྱངས་པ་ངོ་མཚར་ཆེ་བའི་གནས་ཏེ་མི་སྲིད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི་འོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བའི་དོན་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུང་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །

སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བཅིས། །

གསེར་ཕྲེང་། དབུ་མ་པ་ལས་གཞན་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་གི་ཆོས་རྣམས་ཀུང་དོན་དམ་པར་ཡོད་ལ་སྟེ་དེར་ཁས་ལེན་ཞིང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཚར་དུའམ་བཞད་གད་དུ་བཅིས་ཏེ་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(དེ་ཉིད་ཕྱི་འགྲེལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཁས་བླངས་འགལ་བའི་རྒྱུ་མཚན། ཁས་བླངས་འགལ་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གཞུང་གི་འབྲེལ་བསམ། ཚིག་གི་དོན་

བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་སྨྲ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རྣལ་འབྱོར་ས་བཞི་ཅི་ཞིག་འགྲེལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སེམས་ཙམ་པ་དང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ནི་ཆོས་རང་བཞིན་མེད་པར་མ་རྟོགས་ཀྱང་། བདེན་བཞི་མི་རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ནུས་པར་དོན་སྨྲ་གཉིས་དང་མཐུན་པར་འདོད་པས་ཆོས་དོན་དམ་དུ་ཡོད་ན་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་འགལ་བར་བསྟན་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་ནི། ཞར་ལ་དེ་སྤོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བསྟན་བཞེད་ནས་འཕྲོས་བཅལ་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་དེ་སྤངས་པར་འདོད་པ་ལ་འགལ་བ་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་གསུམ་ནི་གཙོ་བོའོ། །ཡང་ན་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་ལ་ཡང་ཁས་བླངས་འགལ་བ་སྟོན་པ་སྟེ། འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་དོན་སྨྲ་གཉིས་ལྟར་ན་གཟུང་འཛིན་བདེན་པར་འདོད་པས་དེའི་ལྟ་བས་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་གཏན་སྤང་མི་ནུས་ལ། སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པས་དེའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་གཟུང་འཛིན་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་འགའ་ཞིག་སྤང་ནུས་ཀྱང་རང་རིག་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་རྫོགས་པར་སྤང་མི་ནུས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་ཁས་བླངས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལྟར་ན། རང་རིག་ཙམ་ཡང་བདེན་པར་མི་འདོད་པས་དེའི་ལྟ་བ་གོམས་པས་ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་ནུས་སོ། །དེ་ཡང་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་བཞི་ག་ཡང་མཚུངས་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ལ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་དང་། གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་དང་པོ་གཉིས་སྤོང་ཚུལ་སེམས་ཙམ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་མ་སྤོང་ཚུལ་དབུ་མའི་ཐུན་མོང་མིན་པར་བཞེད་པས་དེ་ལྟར་བཀོད་དོ། །ཐུན་མོང་བའི་དོན་ཡང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྫས་གཞན་ལ་ཞེན་པའི་ཡུལ་བཀག་ནས་ཡུལ་ཅན་འགོག་པ་ཙམ་དུ་འདྲའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་ས་བཞི་ནི། གཙོ་བོར་རྗེན་གྱི་གང་ཟག་དབུ་མ་པ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །སྤང་བསྟན་པའི་འབྲེལ་དང་འོག་ནས་ཀྱང་གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་བཞོག་པ་ལ་དངོས་སྨྲ་བའི་འདོད་

པར་བྱས་ནས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་མི་ནུས་པར་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་དང་པོའི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་གཉིས་པའི་ཚེ་འཛིན་པ་དང་། གསུམ་པའི་ཚེ་རང་རིག་ལ་ཞེན་པ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། དོན་སྨྲ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་དོན་ལ་ཡོད་པ་འཐད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཞེན་པ་མིན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་ཞེན་སྐྱེ་བ་ཙམ་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྦྲིས་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ་འཛིན་པའི་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དུ་མ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཞེན་པ་སྐྱེ་ཡང་ཞེན་པ་ལྟར་དུ་ཁས་མི་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདིར་དང་པོར་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་ཟིན་པ་དང་གཟུང་བ་ལ་ཞེན་པ་སོགས་སྤྱི་མ་སྤྱི་མའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ཡང་མ་ངེས་ཏེ། འོན་ཀྱང་རགས་རིམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སྒྲིབ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་མཚོན་པའོ། །གཞན་དུ་ན་དབུ་མ་པའི་རིགས་ཅན་གྱིས་དང་པོ་ནས་ཀྱང་རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །མདོར་ན་གཞུང་འདི་དག་གིས་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་ལུགས་བསྟན་ནས་ལུགས་དེ་མི་འདོད་ན་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་ནུས་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྟོན་པའི་གནད་མ་རྟོགས་པར། ས་དང་པོ་ཉན་རང་དང་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་རྣམས་སེམས་ཙམ་པ་དང་། བཞི་པ་དབུ་མ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནི་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སོ། །འདིར་བསྟན་པ་བཞི་དབུ་མའི་སྒོམ་རིམ་དུ་འགྲེལ་བཤད་གཉིས་ཀྱང་བཞེད་དེ། ཚིག་གསལ་ལས། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པོའི་དོན་སྒོམ་པའི་རིམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་འདི་ནི་དབུ་མའི་བསྟན་བཅོས་ལས་གསལ་བས་བདག་གིས་འདིར་མི་བསམ་མོ། །ཞེས་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྟོང་པོའི་དོན་སྒོམ་ཚུལ་ལ་གཞུང་འདི་དག་དྲངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་དཀའ་ལས་ནང་གི་ཉུ་སྟེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་པའི་ཐབས་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྐབས་སུ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདག་མེད་པ་བསྟན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་བླ་མའི་མན་ངག་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པས་འཇུག་པའི་སྒོ་ནས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མ་སློས་པའི་དོན་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་བསྟན་

པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྨོས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཚིག་གི་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དབུ་མའི་ལྟ་བས་སྒྲིབ་པ་རྫོགས་པར་སྤང་ནུས་པ་དང་། དངོས་སྨྲའི་ལྟ་བས་སྒྲིབ་པ་རྫོགས་པར་སྤང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པས། བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བོར་ནས། དེས་དབེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་ཡང་དག་པར་དམིགས་ཏེ། སྔོན་པོ་དང་དེའི་བློ་དག་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་སེམས་ཙམ་པོ་ན་ཡིན་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་བས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ། གཟུང་བ་མེད་ན་འཛིན་པ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་པས། འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་ནས། དེ་ཡང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པར་ན་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སོགས་པར་བརྟག་པའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་པས། སྒོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་ན། ཁ་ཅིག་ལ་ནོར་བུ་དང་དངུལ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པ་བཞིན་དུ། འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་བློ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ན། རྣལ་འབྱོར་པས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་སྤང་ངོ་། །

གསེར་ཐྲེང་། དངོས་པོར་ལྟ་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་བྱང་ཆེན་མི་འཐད་པར་བསྟན་པ་དེ་ལ་སྤྱི་དོན་དེ་ལྟར་གནས་པ་ན་རང་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པ་སྤོང་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་དུ་གཏན་

ལ་དབབ། དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ། བསྒོམས་པས་བདག་ལྟ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པས་སྟོང་བ་ནི་རྟག་པ་དང་བདག་གི་དངོས་པོར་མེད་དེ། རི་བོང་གི་རྭ་བཞིན། ཕྱི་ནང་གི་སྐུ་སྐྱེགས་རྣམས་ཀྱིས་བཏགས་པའི་ཤེས་པ་དང་སེམས་པོའི་བདག་དང་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྟོང་པར་ཁྱེད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་སོ་ཞེས་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕུང་སོགས་ལ་བདག་རྟག་པ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །དེ་ཡང་ཕྱིའི་སྐུ་སྐྱེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གྲངས་ཅན་ལ་སོགས་པས་བདག་རྟག་པ་ཤེས་པའི་ངོ་བོར་སྨྲ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ནི་བདག་རྟག་པ་སེམས་པོའི་ངོ་བོར་འདོད་ཅིང་རྟག་པ་ཡང་དོན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབེན་པས་སྐྱེ་འཇིག་གིས་སྟོང་པ་དང་། ནང་གི་སྐུ་སྐྱེགས་བདག་ཁས་ལེན་པ་གནས་མ་བུ་སོགས་ནི་རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་བྲལ་དུ་འདོད་པས་དེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མི་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(དེ་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དམིགས་པ་བདག་དེས་དབེན་པའི་ཕུང་སོགས་དང་སོགས་པས་ཁམས་སྐྱེ་མ་རིག་པ་ནས་ཀ་ཤིའི་བར་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་བདག་ལྟ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་བཅད་ལ་བདག་མེད་དང་ཡོངས་གཅོད་ལ་ཆོས་ཙམ་མོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་(བསྒོམས་པས་བདག་ལྟ་སྤོང་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་བོར་བ་སྟེ་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཏེ། བདག་ལྟ་དང་གཉིས་ཀ་དམིགས་ཡུལ་ཕུང་པོ་གཅིག་ལ་དམིགས་ཤིང་འཛིན་སྟངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་སྒོ་ནས་ཕུང་པོའི་གནས་ལུགས་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །ཏེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་འོག་མ་སྒོམ་པ་འདྲེན་པའི་ཚིག་གོ །འོག་མ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་ཏེ་”དང་ནས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་བལྟའོ། །འདི་ལ་བདག་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་ཞེས་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་)ལ་གསུམ། གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། གཉིས་མེད་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། ཉམས་སུ་བླངས་པས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དེ་ལ་རྫས་ཐ་དད་མིན་པས་ཁྱབ། བདེ་བ་དང་དེ་མྱོང་བའི་རིག་པ་བཞིན། སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་དེ་འཛིན་པའི་བློ་དག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་སྣང་མཁན་གྱི་བློ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །སྦྱོར་བ་འདིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དོན་ནི་དོན་ཞ་སྣང་དང་དེ་སྣང་གི་བློ་གཉིས་སོ། །དམ་བཅའི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་རྣམ་རྫུན་པ་ལྟར་ན་ཐ་དད་བཀག་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན་རྫས་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་དེ། རྟགས་ཀྱི་དོན་ནི་དེ་གཉིས་དུས་གཅིག་པས་ན་ལྷན་ཅིག དམིགས་པ་ནི་རྟོགས་པ། ངེས་པ་ནི་གཅིག་རྟོགས་པ་ལ་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལས། ལྷན་ཅིག་དམིགས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར། །སྔོ་དང་དེ་བློ་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གལ་ཏེ་འདི་ཙམ་ཞིག་གཟུང་བ་བདེན་མེད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་མདོ་སྡེ་པས་ཀྱང་གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་པས་དོན་སྣང་དེ་དབང་པོའི་རྣམ་རིག་ལས་གཞན་དུ་མི་འདོད་ཀྱང་རྣམ་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱིས་གཏད་པར་འདོད་ལ། འདིར་ནི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཐུས་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་)ནི། ཡུལ་དུ་སྣང་བ་འདི་ནི་ཡོངས་གཅོད་ལ་ནང་གི་སེམས་ཙམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི་རྣམ་བཅད་ལ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་སྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་(ཉམས་སུ་བླངས་པས་གཟུང་རྟོག་སྤོང་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་བ་མེད་པའི་འཛིན་པ་ཙམ་ཞིག་གོ་སྨམ་དུ་བསྒོམས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤངས་ཤིང་ནང་གི་སེམས་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཡོངས་སུ་མ་བོར་ཏེ། དེ་ཡང་དེ་ཕྱི་རོལ་མེད་ན་

དེ་འཛིན་བྱེད་དོན་ལ་མི་འཐད་ཀྱང་། ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་པའི་བག་ཆགས་ལས་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་སྐྱེ་བས་དེ་ལ་འཛིན་པར་ཞེན་པ་ནི་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་(འཛིན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཚུལ་)ལ་གསུམ། འཛིན་པ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་རྟོགས་ཏེ་སྒོམ་ཚུལ། བསྒོམས་པས་འཛིན་རྟོག་སྦྱོང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སུམ་ཅུ་པ་ལས། གཟུང་བ་མེད་པས་དེ་འཛིན་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་གཟུང་པ་མེད་ན་དེ་འཛིན་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གཏན་ལ་འབེབས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལ་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། །གཉིས་ཀ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེ་རྟོགས་ཏེ་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཆར་མེད་དོ་སྙམ་དུ་ངེས་པར་སེམས་པས་སྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་(བསྒོམས་པས་འཛིན་རྟོག་སྦྱོང་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པས་སེམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་རིག་པའམ་འཛིན་པ་ཙམ་དུ་ཞེན་པ་དེ་ཡང་བསལ་ཏེ། འོན་ཏེ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་འབའ་ཞིག་འདི་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་སྙམ་དུ་ངེས་པར་བྱས་པ་སྟེ་ཞེན་པ་ནི་ཡོད་དོ། །རྟོགས་དཀར། གཟུང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོང་པ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཚའི་རྣམ་པའི་ཤེས་པ་ཙམ་འབའ་ཞིག་ཅེས་པའི་ངེས་འབྱེད་ནི་གཟུང་འཛིན་ངེས་པར་འབྱེད་པའམ་དེ་དང་བྲལ་བ་ལ་བྱའི་སྦྱོར་ལམ་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་དཔོན་འདི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡན་ཆད་སེམས་ཙམ་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་(གཉིས་མེད་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ཚུལ་)ལ་གསུམ། རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ། དེ་རྟོགས་པས་སྒོམ་ཚུལ། བསྒོམས་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་ལ་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་ཁྱབ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མའི་རྟ་གླང་གི་སྣང་བ་བཞིན་དུའོ། །གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་නོ་ཞེས་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེ་རྟོགས་པས་སྒོམ་ཚུལ་)ནི། ཡང་དག་པར་རམ་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་སོགས་པས་གཉིས་ཀ་དང་གཉིས་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་(བསྒོམས་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་ཚུལ་)ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་རྣམས་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་དག་པར་ཏེ་མ་ལུས་པར་སྤོང་ངོ་། །གང་གི་ཚེ་སྤོང་ན། རིགས་པས་བརྟགས་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོར་མི་འཐད་པས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྣང་བའི་བློ་ཚགས་སོགས་ཀྱི་རྟོག་པས་སྟོང་པའི་མཐོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོ་རང་གིས་བརྗོད་མེད་དུ་རིག་པར་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་འགའ་ཞིག་ཡང་དག་པར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ནིའོ། །གང་གི་ཚེ་སྐྱེ་ན། དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྒོམས་པས་སྒོམ་པའི་སྟོབས་གྲུབ་པ་སྟེ་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནའོ། །དེའི་ཚེ་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། དེའི་ཚེ་སོ་སྐྱེ་ཁ་ཅིག་ལ་ནོར་བུ་དང་དངུལ་དང་སོགས་པས་མེ་ལོང་གཡའ་དག་པ་ལ་གཅིག་དང་དུ་མས་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་པ་སྣང་བ་བཞིན་དུ་གནས་ལུགས་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་འཁྲུལ་པའི་མཚན་མ་རགས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པ་སྟེ་བྲལ་བས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ནོར་བུ་སོགས་སྐྱེས་བུ་མིག་དག་པས་དུས་གཅིག་ཏུ་དེ་དག་མཐོང་ལ་དེའི་ཚེ་ཡང་མི་གནོད་ཅིང་ཕན་པ་ལྟར་དུ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་ལག་མཐིལ་དུ་ཤིང་ཐོག་བཞག་པ་ལྟར་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་དེ་དག་གིས་མི་གནོད་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེད་པ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་དམིགས་པ་དག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དཔེ་དང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྣམས་བད་འདབ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་སྣང་ཡང་དེ་ལ་མི་རྟོག་པའི་དཔེར་འཆད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་མི་འགྲིག་པས་རྟོགས་དཀའ་ལྟར་ལེགས་སོ། །བླ་མ་རྣམས་ལང་གཤེགས་ལས། སེམས་ཙམ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་སུ། །ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་མི་རྟོག་གོ །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་གནས་ནས། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བཟླ་བར་

བྱ། །སེམས་ཙམ་ལས་ནི་བཟླས་ནས་ཀྱང་། །སྣང་བ་མེད་ལས་བཟླ་བར་བྱ། །སྣང་མེད་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དེ་ཡིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སེམས་ཙམ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྣང་མེད་ལ་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སར་མཛད་ནས་སྐྱ་མའི་སྐབས་སུ་ལྟ་བས་ཆོས་རྣམས་སེམས་ཙམ་དུ་གཏན་ལ་དབབ་ཅེས་གསུང་པ་འགྲིག་ཤས་ཆུང་སྟེ། གཏན་ལ་འབེབས་མཁན་དབུ་མ་པ་ཡིན་པས་དེས་ལྟ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དངོས་སྨྲའི་ལྟ་བས་སྒྲིབ་པ་རྫོགས་པར་སྤང་མི་ནུས་པར་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས་ལས།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་རྫས་མེད་པ་ཙམ་གྱིས་ངོ་བོ་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དུ་མེད་པ་དང་། སྤང་དུ་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་རྣམས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཉིད་དུ་གྱུར་ན། དེའི་ཚེ་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དེ་དག་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཁས་བླངས་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་དེ་དག་བདེན་པར་ཡོད་ན་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱིས་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དྲི་མ་དང་རྣམ་རིག་པས་དེ་དག་གཞན་དབང་བདེན་པ་བར་འདོད་པས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ནི། ཆགས་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་དེ་དག་ལ་ནི་རང་རང་གི་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་གནོད་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཚེ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །ནམ་མཁའ་ལ་གནོད་པ་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་ནི་ཐལ་བའི་དམ་བཅའི་དཔེའོ། །སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་ཤེས་པའི་ངོ་འཛིན་པ་དང་ཤེས་ཙམ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་རིག་དང་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ་གཟུང་བ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ན་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་འཕེལ་བ་དང་

སྤང་བའི་སྒོ་ནས་འགྲིབ་པར་བྱར་མེད་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་པ་གྲུབ་བོ། །ནམ་མཁའ་ཐོགས་པའི་རེག་བྱའི་རྫས་མེད་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོ་འཛིན་པ་སྟེ། དེར་གནས་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་བྱར་མེད་པ་བཞིན་དུའོ་ཞེས་པ་ནི་ཁྱབ་པ་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དཔེའོ། །གཞན་ཡང་དོན་སྤྱི་དང་རྣམ་རིག་པ་གང་དག་གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་དེ་དག་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་པར་མི་འདོད་པ་རྣམས་ལ། དེ་དག་ལ་ཞེན་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། ཡུལ་དེ་དག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། འདི་ཡུལ་སུན་ཕྱུང་མེད་པར་ནི། །དེ་སྤོང་བར་ནི་ནུས་མ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་གནོད་བྱེད་ཀྱང་དགོད་པར་བྱའོ། །གཟུང་འཛིན་སོགས་དེ་དག་ལ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་བདེན་འཛིན་གྱི་བློ་སྤང་དུ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་པར་གྲུབ་པས་སོ། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་རྫས་མེད་དུ་གནས་པ་ལ་རྫས་ཡོད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེད་པ་དང་རྫས་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བློ་བཟློག་པར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། བདེན་འཛིན་དེ་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་བཞིན་ཞེས་ཀྱང་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཁས་བླངས་འགལ་བ་དངོས་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་དག་གི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་ལྡོག་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ཁོ་བོས་ངོ་མཚར་དུ་བརྩིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་དང་རང་རིག་གི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཁོ་བོ་བྱམས་མགོན་གྱིས་ངོ་མཚར་དུ་བརྩིས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་ཁས་ལེན་ཞིང་དམ་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དངོས་སྨྲ་བ་གཞན་

དག་གིས་བཏགས་པ་ལྟར་ན་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་དེ་དག་མི་ལྡོག་པ་སྲིད་དུ་མི་རུང་བས་སོ། །རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དྲི་མའི་ཆོས་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་ན་སྲིད་དུ་མི་རུང་བཅམ་ཡུལ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་བདེན་འཛིན་སྲིད་དུ་མི་རུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(སྟོང་པར་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཞག་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱོགས་བརྟན་པོར་མཛད་པས་ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཁོ་ན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གནས་པའི་ཕྱོགས།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་སོགས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བསལ་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཐར་པ་རྫོགས་བྱང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་ལུགས་འདི་ཁོ་ན་ཁས་བླང་བར་བྱའོ་ཞེས་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གནས་པའི་ཕྱོགས་ཏེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་ངེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱོགས་བརྟན་པོར་མཛད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ། སྒྲོ་སྐུར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ལམ། ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །

གསེར་ཕྲེང་། རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་བདག་གཉིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་གཞག་པའམ་བསྣན་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའོ། །

གཉིས་པ་(སྒྲོ་སྐུར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ལམ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡང་དག་པ་བསལ་བཞག་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །

གསུམ་པ་(ལམ་དེས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་)ནི།

རྩ་བ། ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་གཉིས་མཐོང་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་ལས་གྲོལ་བར་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོས་བསལ་བ་དང་། བཞག་པ་མ་བྱས་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོ་འདི་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྒྱུ་མའི་གླང་པོས་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་གཞན་ཞིག་ཕམ་པར་བྱས་པ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཟློག་པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བརྟག་པར་བྱ་སྟེའོ། །གང་ལ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་འདི་ཉིད་ལའོ། །གང་གིས་ན། རྟོགས་བྱང་དོན་གཉེར་གྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ངོ་བོས་ཐ་སྙད་དུ་བསལ་བ་མ་བྱས་པར་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཡོད་པའི་ངོ་བོར་དང་། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ངོ་བོས་དོན་དམ་དུ་བཞག་པར་མ་བྱས་པར་དེ་ཁོ་ནར་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་སོགས་པས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་ངོ་བོར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་དངོས་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་གོམས་པ་ལས་གྲོལ་བ་རྟོགས་བྱང་ཐོབ་པ་མི་འཐད་པར་གོང་དུ་བསྒྲུབས་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བ་དེ་ལྟར་བལྟས་པ་ན། ཡུལ་ལ་

བདེན་ཞེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྡོག་པས་ཡུལ་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ལ་དེའི་ཚེ་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །སྤང་གཉེན་གྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དོན་ལ་ཕམ་རྒྱལ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་ངོར་སྒྱུ་མའི་གླང་པོས་སྒྱུ་མའི་གླང་པོ་གཞན་ཞིག་ཕམ་པར་བྱས་པ་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མའི་གཉེན་པོས་སྒྱུ་མའི་སྤང་བྱ་འཇོམས་པ་ལྟར་སྣང་བ་ཙམ་དུ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(དཀྱུས་མ་)ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ཞར་ལ་འོངས་པ་བརྗོད་ནས། རྣལ་མ་མཐོང་བའི་ལམ་ཉིད།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་ལུས་རྣམ་གཞག་གི་སྐོམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པས་ཞར་ལ་འོངས་པའི་ཚིགས་བཅད་གྲོགས་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་བར་བརྗོད་ནས་རྣལ་མ་སྟེ་དཀྱུས་མ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་གང་། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྡུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེར་ནི་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་དུ་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས་བསྡུས་པ་དེ་རྩེ་སྦྱོར་འདིར་མཐོང་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཚེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་བྱམས་པའི་ངག་གི་ལས་དང་བྱམས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཀྱང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་མི་བསྔོ་ཡི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། དེ་ཇི་ལྟར་གང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། གང་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་དང་། གང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་འདུ་ཤེས་གསུམ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །རབ་འབྱོར་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པའི་

ཕར་ཕྱིན་ལ་གནས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཕར་ཕྱིན་རེ་རེ་ལ་གནས་པས་གཞན་ལྔ་ལྔ་འཛིན་པར་གསུངས་སོ། །སྐབས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་ནས་འདིར་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་དེ་ཡང་བཟོད་པར་བཤད་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་རྗེས་ཀྱི་ངེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་དང་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་མཉམ་གཞན་ན་བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་མཐོང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་། བཟོད་པ་སྤྱོང་གཉེན་དངོས་ཡིན་ཞིང་མཐོང་ལམ་འདི་ཡང་རྟོག་པའི་གཉེན་པོར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཐོང་རྩེ་དངོས་དང་། དེའི་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་རེ་རེར་སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྤྱུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྡུས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་རྣམ་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་ཅན་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་ཡིན་ནོ། །གང་དུ་ན། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་འདིར་རོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པས་བསྡུས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་སུམ་ཅུ་དྲུག་གི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོ། །སོ་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ན། བསྡུ་བྱ་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་སྡུད་བྱེད་སྦྱིན་སོགས་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེར་སྒྱུ་མ་གོ་སྐབས་ཏུ་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་ཚུན་དུ་དྲུག་དྲུག་བསྡུས་པས་ནའོ། །འདི་རྗེས་ཐོབ་ཡིན་པས་དེས་མཚོན་ནས་མཐོང་རྩེ་བསྟན་པར་བཞེད་ཀྱང་ཕྱིན་དྲུག་སྦྲེལ་བ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པས་ངོ་བོར་བྱས་པས་ཚོག་གོ །འདིར་ཞེས་པ་ནི་སྐབས་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྣམ་རྟོག་དུ་མ་བདེ་བླག་ཏུ་སྤོང་མི་ནུས་ལ། སྐབས་འོག་མ་རྣམས་སུ་དེ་དག་འབད་མི་དགོས་པར་སྤོང་བས་དེ་

དགར་བའི་ཆེད་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་པ་ནི་འདི་དག་མཐོང་ལམ་བཏགས་པ་བར་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །བཟོད་པ་འདི་ལ་ཉི་སྣང་དུ་གསལ་ཁ་མེད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་མཛད་ཅིང་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལ་བྱས་སོ། །ཚིགས་གསལ་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཤས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པར་བཞེད་དོ། །ཤེར་སྦྱིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་གའི་ཆོས་བཟོད་ལ་བྱེད་ཅིང་ཤཱཀྱ་ཀྱིས་ཀྱང་བཟོད་པར་བཞེད་ཀྱང་གསལ་ཁ་མེད་དོ། །ཨ་བྷྱཱས་འདིར་ཕྱིན་དྲུག་མཐོང་ལམ་དུ་བསྟན་ལ་དེ་དྲུག་ཀྱང་ལམ་བདེན་གྱིས་བསྡུས་ཀྱི་སྡུག་བདེན་གྱིས་མིན་པས་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཡིན་ཞིང་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་སྐབས་མིན་ཏེ། དེ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ཡིན་ལ། སྤང་བྱ་དེ་ཡང་སྤར་སྤངས་ཟིན་པས་སོ། །དེས་ན་སེང་གེ་བཟང་པོས་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ལ་བཞག་པ་འཐྲུལ་པ་ཆེའོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། འདིས་རྩེ་མོའི་སྐབས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཁམས་གོང་གི་གཉེན་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་པས་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ནི་ཆེས་མི་རིགས་ཏེ། རྩ་བར་ཕྱིན་དྲུག་མཐོང་ལམ་གྱིས་རྟོགས་བྱའི་ལམ་བདེན་དུ་བཤད་ནས་བཟོད་པ་དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་ཏུ་བཤད་ན་ལམ་བདེན་གྱི་བཟོད་པ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་ཏུ་རིགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་དེ་མེད་དེ། ཕྱིན་དྲུག་མཐོང་རྩེའི་ངོ་བོར་སྟོན་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིན་དྲུག་ལམ་བདེན་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོར་བསྟན་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་ཡང་ལམ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱང་དེར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་མཐོང་ལམ་འདིས་འདོད་པའི་སྤང་བྱ་མི་སྤོང་ན་འཕགས་པས་སྐབས་འདིར་འདིས་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟོགས་པ་སྤོང་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མཐོང་ལམ་འདི་གཟུགས་ཁམས་ཁོ་ནའི་རྟོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པ་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་ཁོ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཡིན་པས་གཞན་མེད་དེ། རྒྱས་པར་སྤར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་བྱེད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་སྐྱེས་པ་ན་འདོད་པ་དང་གཟུགས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ཀྱི་དབྱེ་བས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ་ཉིད་ཀྱིས་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤྱངས་པས། དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤྱངས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་བོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་དེ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་པ་ན་མཐོང་སྤང་གི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤྱངས་པས་དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བག་ཆགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤྱངས་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་འཐོབ་བོ། །བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། རྟོག་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དགུ་བཞི་སོ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་འདོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ལ་སྦྱར་བས་དེར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མངོན་གྱུར་སྤངས་པས་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་ན་ཅི་ཅང་ཐལ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཙམ་ནས་དེ་བདེན་ཀྱང་འདིར་ནི་འདས་ལམ་གྱིས་སྤངས་པའི་སྐབས་ཡིན་ལ་དེས་ཀྱང་ས་བོན་དང་བཅས་པ་འཇོམས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །འོ་ན་རྟོག་པ་འདི་དག་གཉེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིད་ལ་བྱས་པས་སྤོང་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློས་ཀུན་ནས་བསླང་བ་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ཏེ། གོམས་པར་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུ་དེ་བཟློག་པ་ན་འབྲས་བུ་རྟོག་པ་དེ་དག་རང་གི་ངང་གིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ། །སྒོམ་སྤང་གི་རྟོག་པ་ལ་ཡང་སྤོང་ཚུལ་འདི་བཞིན་དུ་བལྟའོ། །དེས་ན་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་དེ་དག་གི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ཡིན་པས། དེའི་གཉེན་པོར་བདེན་མེད་རྟོགས་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་)ལ་གཉིས་”ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། མཐོང་རྩེའི་ངོ་བོ་མཐོང་རྩེ་དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་སྒོམ་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་

བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དགོས་པ་ནི། མཐོང་རྩེ་དེ་ལ་རྟོགས་པ་རང་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྟོགས་དཀའ་དང་ཞེར་འབྱུང་གིས་རྒྱན་སྣང་ལྟར་དེ་སྐྱེས་པ་ན་ཞེས་སོགས་འདིའི་མཚམས་སྦྱོར་ལ་མཛད་ཀྱང་གཞུང་འདི་ལ་མི་འགྲིག་གོ །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ཞུགས་ནས། །

རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །

གསེར་ཕྲེང་། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་དེ་ནས་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ལུགས་མཐུན་དང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །འདི་མདོ་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ནི། ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེ་ལ་གནས་ནས་གཞན་ལྷ་ལྷ་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ། དེ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དང་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་པོ་དེ་དག་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཞིང་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་གནས་ནས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ཁོ་ནས་བསྟན་པར་ཁ་ཅིག་འདོད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཕགས་པ་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་རྣམ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི། དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མདོ་མ་གཏོགས་པའི་འདི་ལ་མདོ་སྦྱར་བ་མེད་པས་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མཐོང་རྩེ་དེ་ཉིད་འདིའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཡིན་ནོ། །དག་ལྡན་ལས་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་ཐ་མ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་བར་ལྔ་འཛིན་པར་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེ་ཚིགས་བཅད་འདིས་བསྡུས་པ་དང་། སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ནི་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་མདོ་རྫོགས་པའི་འོག་ཏུ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་དེ་ཡིན་པར་འཆད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དྲུག་ཚན་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྦར་དྲངས་པ་དེ་ཉིད་ཚིགས་བཅད་

འདི་དང་ཚིགས་བཅད་དང་ལྷུག་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་འབྱུང་ཞིང་། དྲུག་ཅན་དྲུག་ཪྫོགས་ཪྫེས་སུ་གསུངས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ལ་ཪྟོག་ཚུལ་མདོ་ལ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་གཉིས་གསུངས་པའི་དང་པོ་ནི་མཐོང་རྩེ་ལ་དབང་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་པ་ནི་ཐོད་རྒལ་ལ་འཇུག་པའི་ཆེད་དུ་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་རྣམས་བཞེད་པ་ཉིད་མདོ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་འདི་དག་གི་བཞེད་པ་ནི། དེ་ཉིད་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཞེས་འབྱུང་བས་མཐོང་རྩེ་ཉིད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་བཏགས་པར་བཞེད་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར་ཡུམ་ལ་གནས་ནས་དང་པོ་ལྔའི་སྒོམ་པ་ཪྫོགས་པར་གསུངས་པ་དེས་གཞན་ལྔ་ལ་གནས་པ་ཡང་མཆོན་པར་བྱས་ནས་མཐོང་རྩེའི་མདོར་བསྡུར་ཞིང་དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་ཪྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་འབྱུང་བ་འདིའི་མདོ་ལ་རྒྱན་སྣང་དུ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། དུས་ཕྱིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། སྐྱེ་བ་འགགས་པས་རྒ་ཤི་འགག་གོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་ཡང་དག་པར་ཪྟོག་གོ །

གསེར་ཐྲེང་། སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །གང་ན། མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐོང་ལམ་པ་དེའོ། །གང་ལ་ན། སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལའོ། །དེའི་ངེས་ཚིག་ནི་མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སེང་གེ་རི་དྭགས་རྣམས་ལ་བག་མི་ཚ་བ་ལྟར་རོ། །ནས་ཞེས་པ་ལྷག་མ་ཅན་ཡིན་པས་ཡང་དག་པར་ཪྟོག་གོ་ཞེས་པ་འདྲེན་པའོ། །གང་ལ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་

བར་འབྱུང་བ་ལའོ། །གང་གི་ཚེ་ན། མཉམ་གཞག་ཏུ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཕྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུའོ། །འདིའི་རྗེས་ཐོབ་སྒོམ་ལམ་དུ་ཤེར་སྦྲོན་ལས་བཤད་པ་གཞུང་གཞན་རྣམས་དང་མཐུན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན། ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་རོ། །དེ་གཉིས་གང་ན། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པས་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤིའི་བར་དང་རྒ་ཤིའི་རྐྱེན་གྱིས་མྱ་ངན། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ། སྡུག་བསྔལ་བ། ཡིད་མི་བདེ་བ། འཁྲུག་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་འདི་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་རྟོག་པ་དང་། རྒ་ཤི་འགགས་པས་མྱ་ངན་སོགས་འགག་ལ་སྐྱེ་བ་འགག་པས་རྒ་ཤི་འགག་གོ །ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པས་མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་གོ་ཞེས་པའི་བར་ལ་སོ་སོར་རྟོག་ཅིང་དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་འབའ་ཞིག་པ་འདི་འགག་གོ་ཞེས་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །ཚུལ་དེས་མདོ་ལས་ཀུན་ཉོན་གྱི་ལུགས་མཐུན་དང་རྣམ་བྱང་གི་ལུགས་བཟློག་གཉིས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་བཟློག་དང་ལུགས་མཐུན་ཡང་མཚོན་པར་བལྟའོ། །ཨ་ནྟཱས། མ་རིག་པ་འགག་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་ལུགས་བཟློག་ཏུ་འཆད་པ་ནི། སྐབས་འདིའི་མདོ་དང་མི་མཐུན་ཞིང་ཀུན་བྱང་གང་གི་ཡང་ལུགས་བཟློག་ཏུ་མི་རུང་བས་དོར་བར་བྱའོ། །དེས་ན་དེ་ནི་རྣམ་བྱང་ལུགས་མཐུན་ཡིན་ལ་སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་ཞེས་སོགས་ནི་ཀུན་ཉོན་ལུགས་བཟློག་གོ །ཅིའི་ཕྱིར་ལུགས་བཟློག་དང་ལུགས་མཐུན་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོར་སྐྱེ་བ་ཕྱིས་དང་། ཕྱིས་སྐྱེ་བ་དང་པོར་དང་དེ་ལས་བཟློག་ནས་དཔྱད་པས་སོ། །ཀུན་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་ནི། རྒ་ཤི་རྒ་ཤི་ཀུན་འབྱུང་རྒ་ཤི་འགོག་པ། རྒ་ཤི་འགོག་པ་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ཞེས་སོགས་སུ་སྦྱར་བ་རྣམས་བདེན་པ་རྣམ་གཞག་གི་ཀུན་ཉོན་ལུགས་བཟློག་ཏུ་བཤད་དེ། སའི་དངོས་གཞིར་ཅིའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒ་ཤི་ནས་བཟུང་སྟེ་ལུགས་ལས་བཟློག་པའི་གོ་རིམས་སུ་བསྟན་ཅེ་ན། བདེན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པའི་དོན་དུ་

བསམས་པར་མངོན་ནོ། །ལུང་འདིའི་དོན་ནི། སྐྱེ་རྒ་གཉིས་ལས་ཉོན་གྱི་རྣམ་སྨིན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པས་སྡུག་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒ་ཤི་ནས་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ནས་འགག་པར་རྟོག་པ་ནི། སྡུག་བདེན་དང་དེ་འགགས་པའི་འགོག་བདེན་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། མ་རིག་པ་ནས་འབྱུང་བ་དང་དེ་ནས་འགོག་པར་རྟོག་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་དང་ལམ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། མ་རིག་པ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་འགོག་བྱེད་ནི་ལམ་ཡིན་པས་འགྲེལ་པའི་བཤད་པས་སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པ་མ་ལོངས་པའོ་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལྡན་བླ་མ་གསུང་ངོ་། །

འདིར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཐའ་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་བརྒྱད། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད། སོ་སོའི་དབྱེ་བསྡུ། རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ། རང་རང་གི་བྱེད་ལས། ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ། ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་བཀའ་སྩལ་པའི་དོན་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། གཡོ་བ་མེད་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ནུས་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དེ་གསུམ་གྱིས་མདོ་ཚིག་གསུམ་བཀྲལ་ཏེ། དེ་ཡང་དང་པོ་ནི་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་ན་སུས་ཀྱང་བློ་སྔོན་དུ་བཏང་ནས་མ་བྱས་པར་ཕྱིར་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་དེ་འབྱུང་བ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་རྟག་པ་ལས་མི་སྐྱེའི་མི་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་ཞིང་མི་རྟག་ཀྱང་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་གི་རང་རང་གི་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བའོ། །འདིས་ནི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་མ་གཏོགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བརྩམས་ནས་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་དུ་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(སོ་སོའི་དབྱེ་བསྡུ)ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དང་། བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་རིག་པ་ནས་རྒ་

ཤེའི་བར་བཅུ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བརྩམས་པའོ། །འདི་དག་གི་རང་བཞིན་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྤྱིར་མ་རིག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་གྱུར་དུ་ལྡན་པས་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱ་བར་མི་འཐད་པས་དང་པོ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཡང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་རྨོངས་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ཡང་འདུ་བྱེད་གསུམ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པའོ། །འདི་འདུ་བྱེད་ཀུན་ནས་སློང་བའི་རྒྱུར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་ནི། རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་གྱི་ཕུང་པོ་འདིའི་རང་བཞིན་མ་ཤེས་པས་རྨོངས་པ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་ལ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས། གང་གི་ཚེ་བདག་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་དེའི་ཚེ་བདག་བདེ་བར་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་བར་མི་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་བདག་ཚེ་འདི་ཙམ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པས་ནི། མི་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པས་ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་བདེ་བར་འདོད་པས་ནི། དགེ་བ་བཅུ་ལ་འཇུག་པས་ལྷ་མིའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་། བདེ་སྡུག་གི་འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་གཙོ་བོར་བཏང་སྙོམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་སྲེད་པས་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པས་ཁམས་གོང་མའི་རྒྱུ་མི་གཡོ་བའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ལས་གསུམ་འདུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་བ་ནི་མ་རིག་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་རིག་པ་གང་གིས་ལས་གང་སློང་བ་ནི། ཀུན་བཏུས་ལས། རྨོངས་པ་ནི་གཉིས་ཏེ། འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རྨོངས་པ་ནི་མི་དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཁོ་ནའི་དོན་ལ་རྨོངས་པའི་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡང་དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ལ་དགོངས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་གཅིག་པུ་སྟེ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ཡང་དེ་ཁོ་ནའོ། །འདི་ཡང་སྲིད་འཕེན་བྱེད་ཡིན་ཞིང་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་བྱེད་མེད་པར་རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པས་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པར་དོན་གསང་བཞེད་དོ། །འོན་ཀྱང་འཐད་པར་ནི་མི་སྣང་སྟེ། མཐོང་སྤང་ནི་གྲུབ་

མཐས་གློ་བསྒྱུར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཀུན་བརྟགས་ལ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་བཤད་ལ། བྱ་དང་རི་དྭགས་སོགས་གྲུབ་མཐས་བློ་ཡི་མ་བསླད་པས་ཀྱང་མ་རིག་པས་བསླད་པའི་ལས་གསོག་པ་དང་། མ་རིག་པ་འདི་ནི་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོགས་མེད་སྐུ་མཆེད་ཀྱིས་ཉོན་ཡིད་འཁོར་གྱི་མ་རིག་པ་ཉིད་ལ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སློམ་སྤྱང་དུ་རིགས་སོ། །འོ་ན་འཕགས་པ་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། འཕེན་བྱེད་ཀྱི་མ་རིག་པ་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱི་དེ་ལ་སྤྱི་མས་ཁྱབ་པར་མ་སྨྲས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཀླན་ཀར་འགྱུར། གལ་ཏེ་སློམ་སྤྱང་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ལ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སློམ་སྤྱང་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པ་ལ་མེད་པར་ནི་དུ་མ་ཞིག་བཤད་དེ། དཔེར་ན་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཞེ་སྡང་དྲག་པོ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་རིག་པས་བསླང་བའི་ལས་ཏེ་འདི་ལ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་དེས་བསླང་བའི་སེམས་རྒྱུད་དེ་འདི་ལ་ཡང་ལས་བསགས་དུས་ཀྱི་དེ་རྒྱུ་དུས་དང་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དེ་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སོ། །དེ་ཡང་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ལྟར་ན་ཡིད་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། ཚོར་སོགས་བཞིའི་མིང་དང་ནུར་ནུར་པོ་སོགས་ཀྱི་གཟུགས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། མིང་གཟུགས་འཕེལ་བས་མིག་ནས་ཡིད་ཀྱི་བར་རྫོགས་པ་སྟེ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་ཚེ་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་མེད་དོ། །དྲུག་པ་ནི། ཡུལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འདུས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་སོགས་གསུམ་གཅོད་པ་སྟེ་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་དྲུག་གོ །བདུན་པ་ནི། རེག་པས་ཡུལ་གསུམ་བཅད་པ་ལས་སིམ་གདུང་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པའི་མྱོང་བ་སྟེ་སྣང་ལྟར་དྲུག་གོ །བརྒྱད་པ་ནི། ཚོར་བ་གསུམ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ན་དེའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་སྲེད་པ་སྟེ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་ན་བདེ་བ་ལ་འདུན་པ་འདོད་སྲིད། བསམ་གཏན་དང་པོ་གསུམ་ན་བདེ་བ་དང་བཞི་པ་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་འདུན་པ་གཟུགས་སྲིད། གཟུགས་མེད་བཞི་ན་བཏང་སྙོམས་ལ་འདུན་པ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྲིད་པ་གསུམ་མོ། །དགུ་པ་ནི། སྲིད་པ་དེ་ཉིད་ཤས་ཆེར་འཕེལ་བའོ། །དེ་ཡང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཞི་སྟེ། དེ་ལ་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་

འདོད་ཡོན་ལྔ་དང་། ལྟ་བ་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་ལྟ་ངན་རེ་གཉིས་དང་། ཚུལ་ཞུགས་ཉེ་བར་ལེན་པ་ནི་འཆལ་ཁྲིམས་སྤྱོང་བ་དང་ཁྲི་དང་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་། བདག་སྨྲ་ཡོད་པས་བདག་སྨྲ་སྟེ་ལུས་སམ་འདིས་བདག་གོ་ཞེས་སྨྲ་བས་བདག་སྨྲ་སྟེ་བདག་ལྟ་དང་། དངོ་སྣམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་འདུན་ཞིང་ཆགས་པའོ། །བཅུ་པ་ནི། ལེན་པའི་མཐུས་ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འགྲུབ་ནུས་སུ་རུས་པར་བྱས་པའི་ལས་སོ། །འདི་ལ་འགྲོ་བ་ལྔ་དང་བར་དོ་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་བཤད་ཀྱང་དང་པོ་དྲུག་ཞར་བྱུང་ཙམ་མོ། །བཅུ་གཅིག་པ་ནི། ལས་དེའི་མཐུས་སྐྱེ་གནས་སུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་སྟེ་སྐྱེ་གནས་བཞིར་དབྱེའོ། །བཅུ་གཉིས་པ་ནི། སྐྱེས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ན་ཚོད་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་དང་རིས་མཐུན་འདོར་བ་སྟེ་ལུས་འགྱུར་བ་སོགས་དང་དུས་དུས་མིན་དུ་འཆི་བར་དབྱེའོ། །རྒ་ཤི་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ནི། རྒ་བ་མེད་པར་ཡང་འཆི་བ་འབྱུང་བས་ཡན་ལག་རིམ་ཅན་དུ་མ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། མྱ་ངན་དང་སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིད་མི་བདེ་འཁྲུག་པ་རྣམས་ཀྱང་གོ་རིམ་མ་ངེས་ཤིང་འགའ་ཞིག་ཡིད་བདེ་བཞིན་དུ་ཡང་འཆི་བས་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་ཅིང་ཞར་བྱུང་དུ་གསུངས་པ་ནི། གཞན་ལ་ཉེས་དམིགས་བསྟན་ནས་སྐྱོ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆེད་དོ། །

གཉིས་པ་(བསྡུ་བ་)ལ་གཉིས། ཡན་ལག་མདོར་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཕེན་བྱེད་དང་། འཕངས་པ་དང་། མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་དང་། མངོན་པར་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་གང་གིས་ན་མ་རིག་པའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྔོས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་འཕངས་ན། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡན་ལག་གསུམ་སྟེ། གང་གིས་ན་སྲེད་པའི་རྐྱེན་ཅན་གྱི་ལེན་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་ཤེས་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་རྣམས་སྲིད་པར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །གང་མངོན་པར་འགྲུབ་ན། སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་སྟེ། རྟེན་འབྲེལ་མདོ་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་འཕེན་དང་ཇི་ལྟར་གང་། །དེ་

སྒྲུབ་བྱེད་དང་དེ་ལ་ཡང་། །ཉེས་པ་གང་ཡིན་དེ་དག་རྣམས། །ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན། །གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་གིས་དང་། །རྣམ་པ་བཞིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་དང་། །གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་གཅིག་གིས་ནི། །དོན་བདུན་དག་ཏུ་རབ་ཏུ་བསྟན། །བདེན་པ་ཇི་བཞིན་མི་ཤེས་ཕྱིར། །ལས་ཀྱིས་སེམས་ལ་བསྒོས་ཕྱིར་དང་། །ཡན་ལག་བཞི་ནི་རིམ་གྱིས་འཕེན། །དེ་ཡི་ས་བོན་ཡོངས་ཏྲས་ཕྱིར། །འཕངས་པ་བཞིན་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིས། །ཚོར་བས་སྐྱེད་པས་སྲེད་པ་ལས། །ལེན་པ་བྱུང་བས་དེ་ཡིས་ལས། །བསྒོས་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། །གྲུབ་པ་སྐྱེ་ཡིན་དེ་ལ་ཡང་། །ན་སོགས་ཉེས་དམིགས་གང་གི་ཕྱིར། །བདེན་པ་མཐོང་ལ་འཕེན་པ་མེད། །སྲིད་དང་བྲལ་ན་འབྱུང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ་འོན་ཀྱང་འདི་ལས་ན་ཤི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་མ་མཛད་པར་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བཞག་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་སྔར་ལྟར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རྒྱུ་འབྲས་སྐོར་གཉིས་སུ་འཆད་པ་འདི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་གཅིག་ལའམ་གཉིས་ལ་འཇོག་ དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་གཉིས་ཀ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཡིན་པས་གཅིག་ལ་ཇི་ལྟར་རིགས། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་རྣམས་ལས་ཉོན་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དུ་བསྡུས་ནས་གང་ཟག་གཅིག་འཁོར་བར་སྐྱེ་ཚུལ་དང་། སྐྱེས་ནས་མཐར་འཆི་བ་ལ་ཐུག་པའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། རྟོག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་རྣམ་དག་གི་ལན་གྱིས་སེལ་བ་ནི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཇི་ལྟར་བཤད་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཉིས་པ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པས་དང་པོ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མ་བརྗོད་དམ་ཞེ་ན། བརྗོད་མོད་ཀྱི་ཉེས་པ་ནི་མེད་དེ། འཕངས་པའི་དོན་སྲིད་ལེན་གྱི་གསོས་འདེབས་ཡོད་ན་མ་རིག་པས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་ཀྱིས་མིང་གཟུགས་སོགས་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཚེ་སྲིད་ལེན་གྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་གསོས་པས་སྔར་གྱི་ལས་དེ་ཉིད་ནུས་པ་རྟས་ཏེ་སྲིད་པར་སོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་དང་། གང་གི་ཚེ་ཕྱི་མ་ལ་འབྲས་དུས་

ཀྱི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཚོར་བའི་བར་དུ་འགྱུར་བ་ནི་རྒ་ཤི་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་སྔར་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའིསྐབས་སོ། །དཔེར་ན་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་ས་བོན་བཏབ་པ་ན་མཐུན་རྐྱེན་ཚོགས་ཤིང་འགལ་རྐྱེན་གྱིས་གེགས་མ་བྱས་ན་སྨྱུ་གུ་འགྲུབ་རུང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཆུ་ལུད་ཀྱི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པས་རྗེས་པར་བྱས་པ་ན་སྨྱུ་གུ་དེ་ཉིད་ཇི་ལྟར་འཕངས་པ་ལྟར་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱིས་སྒྲུབ་དགོས་པ་དང་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་འཕངས་པ་དེ་ཉིད་གྲུབ་པ་ལ་འཆད་མ་ཤེས་པས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ཊཱི་ཀ་བྱེད་དུ་མས་ཀྱང་ནོར་བ་བྱས་སྣང་ངོ་། །སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་བཞེད་པ་དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་བཟུང་ན་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་མ་རིག་པ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་དེའི་འབྲས་བུ་ལ་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་སྲེད་ལེན་དང་། དེའི་འབྲས་བུ་ལ་སྐྱེ་རྒ་མེད་དགོས་ལ། དེ་འདོད་ན་ནི། རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མེད་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་འཛོག་པ་ཁྱོད་ནི་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་འཇུག་རིམ་ལ་མཁས་པ་ཞིག་གོ །གལ་ཏེ་སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་སྔོན་ལ་འོང་ན་ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ་སོགས་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཡང་སྲིད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདྲེན་པ་ལ་སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་མེད་པའི་འཕེན་བྱེད་གསུམ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་དེ་གསུམ་རྒྱུའི་སྐབས་སུ་ཡང་བླང་དགོས་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་མིང་གཟུགས་སོགས་གྲུབ་པའི་སྐབས་དེ་ཉིད་ན་སྐྱེ་བ་དང་རྒ་ཤི་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སླར་ཡང་མངོན་པར་འགྲུབ་བྱེད་མེད་ན་འཕངས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པས་སྲེད་ལེན་སྲིད་གསུམ་དགོས་ཤིང་དེ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་འདྲེན་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ་ལ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་སོ། །འབྲས་བུ་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་ཏེ་མིང་གཟུགས་གྲུབ་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་དོད་པ་ན། ཡོངས་སྦྱོད་པ་པོའི་སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱད་པར་དང་རེག་པ་ཚོར་བ་གྲུབ་པ་ན་ཡུལ་དང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་རྫོགས་པས་བཞིའམ་ལྔར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་མདོ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་འཇུག་པར་བསྟན་པ་ནི། སྤྱི་ཙམ་ནས་འཁོར་བར་འཇུག་པ་ན་སྔོན་གྱི་མ་རིག་པས་ལས

བསགས་པ་ལས་མིང་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ལུས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་ལས་ཡང་སྲིད་སོགས་ཀྱི་ལས་ཉོན་སྐྱེས་ནས་ཡང་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་བསྟན་གྱི། སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་མ་རིག་པ་ནས་རྒ་ཤིའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་ལ་མི་བཞེད་པས། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་བྱེ་བྲག་པའི་སྐྱེ་བ་ལེན་ཚུལ་སྟོན་པ་ན། སྲིད་སོགས་མིང་གཟུགས་ཀྱི་གོང་དུ་དྲངས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་པས་ནི་ཇི་ཞིག་འགལ། མདོའི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བླངས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་གནད་མ་ཤེས་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བ་དང་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པར་བྱས་པས་མདོ་དང་དེའི་དགོངས་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཀྲལ་བ་གསལ་བར་མ་ནུས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བསྡུ་བ་)ནི། དབུ་མ་རྟེན་འབྲེལ་སྙིང་པོ་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་པ་དགུ་ཉོན་མོངས། །གཉིས་པ་བཅུ་པ་ལས་ཡིན་ཏེ། །ལྷག་མ་བདུན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་གསུམ་ཉོན་མོངས་པ་དང་གཉིས་ལས་དང་བདུན་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ཉོན་ནོ། །ཀུན་བཏུས་ལས། རྣམ་ཤེས་ལས་ཀྱི་ཀུན་ཉོན་དུ་གསུངས་པ་ནི་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་བཟུང་བ་ཙམ་ལ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་(རྐྱེན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་)ནི། ཀུན་བཏུས་ལས་ཡན་ལག་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལ་ཅི་རིགས་པར་རྐྱེན་བཞི་བྱེད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་པས་རིག་པ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་ངེས་པ་ནི་མིན་ཏེ། ངེས་གཟུགས་ཅན་སྐྱེད་ན་བདག་རྐྱེན་གཅིག་པུ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱིས་རིག་པ་ལ་ནི་དེ་དང་དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་དང་། གཟུགས་ཅན་ལ་ནི་རྒྱུ་དང་བདག་རྐྱེན་གཉིས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་མ་རིག་པས་འདུ་བྱེད་སེམས་པའི་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་ལ་མཚོན་ན་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལས་འདུ་བྱེད་སྐྱེ་བ་དང་། དེའི་འཕེན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་རྒྱུན་ཆགས་པར་འཇུག་པ་དང་། སྔོངས་དུས་ན་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་དམིགས་པ་འཇུག་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་བྱུང་བ་རྣམས་དམིགས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པས། རིམ་པ་ལྟར་རྒྱུའི་ནས་བདག་རྐྱེན་གྱི་བར་བྱེད་དེ་གཞན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་སྦྱར་

རོ། །ཐེག་བསྡུས་ལས་བདག་རྐྱེན་གཅིག་པུ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ལ་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ནི་སྲིད་པ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ས་ལས་རྒྱུ་རྐྱེན་མ་གཏོགས་པ་གསུམ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་དོན་དམ་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཀུན་གཞི་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། ཀུན་བཏུས་སུ་ཐ་སྙད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པས་སོ། །

བཞི་པ་(རང་རང་གི་བྱེད་ལས་)ལ་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས[1]། དང་པོ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དབུས་མཐའ་ལས། སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་དང་འདེབས་པའི་ཕྱིར། །འཁྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་ཀུན་འཛིན་ཕྱིར། །རྫོགས་བྱེད་ཕྱིར་དང་གསུམ་གཅོད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་སྤྱོད་ཕྱིར་སྡུད་པའི་ཕྱིར། །སྦྱོར་བའི་ཕྱིར་དང་མངོན་དུའི་ཕྱིར། །དུཿཁ་ཕྱིར་ནི་འགྲོ་ཉོན་མོངས། །ཞེས་གསུངས་པས་དེ་དང་དེའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་རྣམས་ཉོན་མོངས་པར་བྱེད་ཅེས་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཞིང་ཐ་མ་གཉིས་སྐྱོ་བའི་རྒྱུར་བསྡུས་ནས་གཞན་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་སྦྱར་རོ། །

ལྔ་པ་(ཚེ་དུ་ལ་རྫོགས་པ་)ནི། སྤྱིར་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་རྫུས་སྐྱེས་ནི། དབང་པོ་དང་ཡན་ལག་ཉིང་ལག་རྣམས་སྐྱེ་ན་ཡང་ཅིག་ཅར་འགྲུབ་ཅིང་འཆི་བ་ན་ཡང་དབང་པོ་རྣམས་ཅིག་ཅར་འགག་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་གཉིས་ཀ་ཡང་རིམ་གྱིས་སོ། །དེས་ན་མིང་གཟུགས་སོགས་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་རྫུས་སྐྱེས་ལ་དོར་རོ། །འདོད་གཟུགས་ན་ནི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཚང་བ་ཡོད་དེ། གཟུགས་ན་འདུ་བྱེད་རྙིངས་པ་དང་དེངས་པའི་ཤ་བ་ཡོད་ཅིང་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་སོ། །གཟུགས་མེད་ན་ཡན་ལག་བཞི་པའི་ཕྱེད་དང་ལྔ་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་མེད་ལ་གཞན་ཡོད་དུ་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་སྦྱར་ན་ཚེ་གཉིས་ལ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་སྲིད་དེ། དཔེར་ན་འདོད་པའི་མི་ཞིག་འདོད་ལྷར་སྐྱེ་བའི་ལས་མ་རིག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ལ་བསགས་ནས་འཆི་ག་ཚུན་ལ་སྲེད་ལེན་གྱིས་གསོས་པས་སྲིད་པ་ལས་ཉུས་ལྡན་དུ་བྱས་ན་ཚེ་དེ་ལ་དྲུག་དང་། ཕྱི་མར་འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པའི་ཡན་ལག་བདུན་འགྲུབ་པས་སོ། །བར་དོའི་ཚེ་ཟུར་དུ་མ་བརྩིས་སོ། །བུལ་ཡང་ཚེ་གསུམ་ལས་རིང་བ་མི་སྲིད་དེ། འཕེན་བྱེད་གསུམ་ཚེ་[2]གཅིག་དང་། འགྲུབ་བྱེད་གསུམ་

ཡང་ཚེ་གཅིག་ལ་འཚང་༷བར་འོང་ཞིང་དེ་དང་སྐྱེ་བ་གཉིས་བར་མ་ཆད་དུ་འོང་ལ་འཕེན་བྱེད་དང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་ཚེ་དུ་མས་ཆོད་པ་སྲིད་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བུལ་བའི་ཚེ་མ་ངེས་ཤེ་ན། འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ཚེ་དུ་མས་ཆོད་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་གཞན་གྱི་ཚེ་ཡིན་ལ། འཕེན་བྱེད་དེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚེ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ལས་འཕེན་འགྲུབ་ཀྱི་རྒྱུ་གཉིས་ལ་རིང་བ་དང་ཉེ་བའི་རྒྱུར་གསུངས་པས། འཕེན་བྱེད་དང་འཕངས་པ་འགྲུབ་པའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་དུ་མས་ཆོད་པ་འོང་ལ་འགྲུབ་བྱེད་དང་བར་དུ་མ་ཆོད་པར་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བུལ་བའི་གྲངས་མ་ངེས་ཏེ། ལས་འགའ་ཞིག་བསྐལ་པ་དུ་མ་ཞིག་ན་སྨིན་པར་གསུངས་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བས་ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་སོ། །

དྲུག་པ་(ས་མཚུངས་པའི་རྣམ་གཞག་)ནི། རྒྱུ་འབྲས་ཡན་ལག་འདི་དག་ས་གཅིག་པའམ་ཐ་དད་པ་གང་ཞེ་ན། གཉིས་ཀ་མ་ངེས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ས་ནི་གསུམ་སྟེ་འཆི་ས་སྐྱེ་ས་དེ་ལས་གཞན་པའི་སའོ། །དེ་ལ་ས་འོག་མའི་རྟེན་ལ་ནི་ས་དེ་དང་གོང་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡོད་ལ་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་མར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་མེད་དོ། །རང་སའི་རྟེན་ལ་ས་དེར་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཡན་ལག་དང་པོ་དང་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་ལས་གང་དུ་བསགས་པའི་ས་དེར་གཏོགས་ཏེ། མ་རིག་པ་ནི་ཉོན་ཡིད་ཀྱི་འཁོར་དང་རྣམ་ཤེས་ཀུན་གཞི་ཡིན་ལ་རྟེན་དེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་གཉིས་ཀྱང་ས་དེ་པ་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་བྱིས་པ་ཁམས་གོང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་གསོག་པ་ན་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་དེའི་མ་རིག་པ་འདོད་པར་མི་གཏོགས་ཤེ་ན། འདི་ལ་མཛོད་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱུད་ལ་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཡོད་པས་ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡོད་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་གསོག་པར་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཉོན་ཡིད་ཁས་ལེན་ལ་དེ་བྱིས་ལམ་གྱིས་གཞོམ་མི་ནུས་ཤིང་འདོད་པར་གཏོགས་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ས་གཞན་གྱི་མ་རིག་པས་ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀུན་ནས་སློང་ན་གོང་སའི་རྟེན་ལའང་འོག་སར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཅི་སྟེ་མི་གསོག་ཅེ་ན་རྟེན་དེ་ལས་འོག་མར་སྐྱེ་

བའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་དང་ས་ཐ་དད་ཀྱིས་བཅད་པའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པས་འོག་སའི་དམན་ལས་གསོག་པ་ལ་མི་གུས་པས་སོ། །འདུ་བྱེད་ནི་སྐྱེ་སར་གཏོགས་ཏེ་ས་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ས་གཞན་གྱི་ཕུང་པོ་འཕེན་མི་ནུས་པས་སོ། །འབྲས་དུས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་དང་བཅས་པ་བདུན་ཡང་སྐྱེ་ས་ཁོ་ནར་གཏོགས་སོ། །སྲིད་ལེན་ལ་དོན་གསང་ལས་སྐྱེ་བའི་ས་པ་གང་ཡིན་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ངེས་པར་དེའི་ས་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། འོག་ས་ནས་གོང་སར་སྐྱེ་བ་ལ་ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་རྒྱུ་ཡོད་པས་རིགས་སུ་ཚུག་ཀྱང་གོང་སའི་སྐྱེ་སྲིད་ཀྱི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་ཡོད་པ་ཆོས་མངོན་པ་སྤྱི་ལུགས་དང་མི་མཐུན་ཞིང་རིགས་པས་མི་ཐབ”པས་གོང་མ་ནས་འོག་མར་སྐྱེ་བ་ལ་མི་འགྲིག་གོ །འོན་ཀྱང་སྲིད་པ་ནི་ཁམས་གོང་མ་ནས་འདོད་པའི་བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་གཉིས་ཀར་སྐྱེ་ཡང་སྐྱེ་སར་གཏོགས་སོ། །ངན་འགྲོར་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་དེའི་ཚེ་མི་དགེ་བའི་བག་ལ་ཉལ་ཙམ་སོ། །གལ་ཏེ་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་འཕེན་པ་མེད་ན་ཕྱིར་མི་འོང་སྤྱིལ་མ་སྒོམ་པ་དེས་གནས་གཙང་མར་སྐྱེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། དེར་སྐྱེ་བ་ལ་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱང་སྐྱེ་དགོས་ལ་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཟག་མེད་མ་ཐོབ་ཅིང་འཕགས་པའི་ཚེ་ལས་མ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལ་འབྲས་བུ་ཆེར་སྐྱེ་བའི་ལས་ཐོག་མེད་ནས་ཡོད་ལ་དེ་སྤེལ་མས་གནས་གཙང་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་བསྒྱུར་བས་ཉེས་པ་མེད་ཅེས་དོན་གསང་ལས་འཆད་པ་ལྟར་ཁས་བླངང་ངོ་། །འཕགས་པ་ཆགས་བཅས་གཉིས་འདོད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ལས་བསགས་པ་ནི་སོ་སྐྱེའི་དུས་སུ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །མཛོད་པ་ལྟར་ན་ས་དེ་དང་དེར་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་ན་འཕགས་པས་ཀྱང་དེས་ཀུན་ནས་བསླང་བའི་ལས་འཕེན་པར་འདོད་པ་འདྲའོ། །ས་མཚུངས་ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་དག་ལས་ཞིབ་པར་མི་སྣང་ཞིང་སྤྱིའི་ཁོག་ན་གནས་པས་དེའི་ཕྱིར་བློས་ལེགས་པར་བརྟགས་ཏེ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་མཐའ་ཚོད་པར་བགོད་པའོ། །

བདུན་པ་(ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་)ནི། ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་སྒོམ་པ་སྟེ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

བརྒྱད་པ་(དེ་ལྟར་བསྒོམས་པའི་ཕན་ཡོན་)ནི། འཁོར་བར་འཇུག་ལྡོག་ལ་མཁས་ཤིང་དེ་ལ་འདོར་ལེན་བྱས་པས་ལེན་པ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ནི་སྐྱེ་འགག་གི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་དུ་དངོས་པོར་སྨྲ་བ་རྣམས་འདོད་ལ། འདིའི་ངང་ཚུལ་སྤྲོས་པའི་མཐའ་བརྒྱད་ཀྱིས་དབེན་པར་འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་ལས་འོངས་པ་ནི་འདིར་མ་བཀོད་དེ། མིང་ཙམ་ལས་ཀྱང་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བར་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་གཞན་ཡང་འདིར་རེ་ཞིག་མ་སྨྲས་སོ། །

གསུམ་པ་(སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་)ལ་གསུམ། རྟེན་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་ལམ་བརྗོད་ནས། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤོང་བ་ལ་སོགས་པ་ནི། རྟེན་གྲུབ་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ན་གོ་སླ་བས་རྟེན་སྒོམ་པའི་ལམ།

གསེར་ཐྲེང་། དེ་ལྟར་མཐོང་ལམ་རྩེ་མོ་བརྗོད་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་རྟེན་སྒོམ་པའི་ལམ་གསུངས་ཏེ། དགོས་པ་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤོང་བ་དང་སོགས་པས་ཡོན་ཏན་སྐྱེད་པ་ནི་དེ་དག་གི་རྟེན་སྒོམ་ལམ་གྲུབ་པ་སྔ་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྔ་བཏང་བ་ཡིན་ན་གོ་སླ་བས་སོ། །མདོ་འབྲེལ་ནི། ཤར་ཕྱུམ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་བཤད་པས་དེ་ལ་འཕྲོས་ནས་གསུངས་ཏེ། འདིའི་མདོ་ཡང་ཕྱུམ་ལ་གནས་ནས་བསམ་གཏན་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས། ཐོད་རྒལ་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མདོ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ། མཐའ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་བྱང་ཆེན་འདོད་པས་དབེན་སྡིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་དབེན་པ་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་

གཏན་དང་པོ་ལ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཏེ་གནས་སོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་འགོག་པའི་བར་དང་ལུགས་མི་མཐུན་ལ་ཡང་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་དེ་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་ཐོད་རྒལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོད་རྒལ་དེ་གང་ཞེ་ན། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཞེས་སྔར་ལྟར་སྦྱར་ནས་འགོག་པའི་བར་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བརྩམས་ཏེ་སྲིད་རྩེའི་བར་ལ་འགོག་པ་སྤེལ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ལ་གནས་པ་དང་། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དགུ་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སྤེལ་བ་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་སྦྱོར་དངོས་དང་ཐོད་རྒལ་ཉིད་ལ་ཡང་ཡར་སོང་མར་འོང་གི་མཚམས་བཅད་པ་མེད་ལ། ཉི་སྣང་དུ་མདོ་དྲངས་པ་ལ་ནི་སྲིད་རྩེ་དང་སྤེལ་བའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་ལེ་བརྒྱད་མ་དང་ཁྱད་མེད་དོ། །འདིར་ཡང་མདོ་མཚམས་གསལ་བར་མ་བཅད་དོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་མདོ་མི་མཐུན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་ཉི་ཁྲི་དང་འཕགས་པས་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་དྲངས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་བ། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །

གསེར་ཕྲེང་། འགོག་དང་ནས་སོང་འོངས་ཞེས་པས་ནི། སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་མཐུན་དུ་ཡར་སོང་ཞིང་ལུགས་མི་མཐུན་དུ་མར་འོངས་པའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཕྲུགས་གཉིས་བསྟུས་ཏེ། འདི་ལ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ཐེབ་གཅིག་ལས་མེད་པས་གནས་བཅུ་བདུན་ནོ། །འདིར་རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་ལ་ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱིས་བཤད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཞེས་བྱེད་པ་པོའི་ཚིག་ཏུ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་རྣམ་གཉིས་ཞེས་པ་ཐོད་རྒལ་དངོས་གཞིའི་སོང་བ་གཉིས་ལ་བྱེད་པ་དང་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་

སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡར་བཅད་ནས་དེས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་བསྟན་པ་འཕགས་པ་དང་ཤྲཱུ་ཏི་
པའི་ལུགས་སུ་འཆད་པ་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི་)ལ་གཉིས། སོང་བ་དང་། འོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་
དང་མ་སྤྱེལ་བ་དང་། སྤྱེལ་བའི་སོང་བའོ། །

རྩ་བ། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་གཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ།།

ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །

དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་བརྒལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལངས་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ཏེ་འགོག་
པའི་བར་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་སོང་བ་སྟེ། འདི་རྩ་ཚིག་གིས་མ་ཟིན་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ལུགས་མཐུན་
དང་རིགས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། འདི་ལ་གནས་དགུའོ། །ཁ་ཅིག་འདི་ཐོད་རྒལ་མཚན་ཉིད་
པ་མིན་ཏེ། སྤྱེལ་བ་དང་བོར་བ་གང་ཡང་མེད་པས་སོ་ཞེས་ཟེར་ཡང་མདོ་འགྲེལ་དུ་མ་ཞིག་གིས་
ཐོད་རྒལ་དུ་བཤད་པས་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་(སྤྱེལ་བའི་སོང་བ་)ནི། གཅིག་དང་ནས་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པས་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་
དང་འགོག་པ་བརྒྱད་སྤྱེལ་ནས་ལུགས་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྟུས་ལ། འདོད་པར་ཞེས་
པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སླར་ཡང་སྲིད་རྩེ་ལ་ཞུགས་དེ་ལས་ལངས་
ནས་འདོད་སེམས་ལ་གནས་པའི་ཉུང་ཚུང་བསྟུས་ཏེ། འདི་ལེ་བརྒྱད་མ་ལྟར་ན་བཅུ་བདུན་དང་
ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟར་ན་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་པ་(འོངས་པ་)ནི། འདོད་པར་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ཞེས་པའི་རྐང་
པ་གཉིས་དང་། མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་པས་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྤྱེལ་ནས་
ལུགས་མི་མཐུན་དུ་འགྲོ་བའི་ཐོད་རྒལ་བསྟུས་ཏེ་འདི་ལ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ནས་གཉིས་དང་
སྟེ་ཞེས་པས་ནི་ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཅེས་འདྲེན་ལ་རྐང་པ་དང་པོ་སྦྱོར་དངོས་ཐམས་

ཅད་ལ་སྦྱར་ན་དོན་ལ་འབྲེལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་ཇི་སྐད་དུ་དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྗེས་ལ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུར་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་མང་དུ་དབང་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་རྗེས་ལ་ཡན་ནི་སྔར་མཐོང་རྩེ་སྒོམ་དུ་བསྟན་པའོ། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་སྦྱར་བས་ནི་སྦྱོར་བ་དང་སོང་བ་དང་པོ་དང་། གཅིག་རྒལ་སོགས་ཀྱི་དོན་དེ་དག་ལ་འཇུག་པ་ལ་མཛད་ཅིང་དེ་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་སྦྱར་བས་ནི་སོང་བ་གཉིས་པ་དང་ལོངས་པ་གཅིག་བསྟན་ཏོ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཞེས་དེ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་མར་སློས་པས་ཡར་འགྲོ་ལ་མཐའི་མཚམས་དང་མར་ཐོང་ལ་སྙོམས་འཇུག་རེ་རེའི་མཚམས་སུ་བྱེད་པ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(མཐའ་བཅད་པ་)ལ་གསུམ། གང་ལ་སྤྱེལ་བར་བྱ་བའི་གཞི། གང་ཞིག་སྤྱེལ་བར་བྱ་བའི་ཆོས། ཇི་ལྟར་སྤྱེལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཡར་ལ་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་དང་མར་ལ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་(གང་ཞིག་སྤྱེལ་བར་བྱ་བའི་ཆོས་)ནི། འགོག་པ་དང་འདོད་སེམས་ཏེ་ཞི་བ་དང་མ་ཞི་བའི་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་དང་སྤྱེལ་ནུས་ན་གཞན་དང་སྤྱེལ་སླ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཇི་ལྟར་སྤྱེལ་བའི་ཚུལ་)ནི། ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་ཕྱིར་ལ་འདོད་སེམས་སྤྱེལ་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡང་གནས་ཉི་ཤུར་བྱེད་པ་མི་རིགས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་འགོག་པ་སྤྱེལ་བར་མི་ནུང་བ་སྤྱེལ་བ་དང་མར་ལ་དེ་དང་འདོད་སེམས་སྤྱེལ་ནུང་བ་ཆད་པས་སོ། །དེ་འཕགས་པའི་བཞེད་པར་འདོད་ན་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སོང་ལོང་གཉིས་ཀ་ལ་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཡར་ལ་མཐའི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་དགོས་ཏེ། སྲིད་

རྩེ་དང་སྦྱེལ་བའི་འགོག་པ་ལས་ཕྱིར་སྲིད་རྩེ་ལ་ཉུད་ཚུང་བྱས་པ་དེ། འགོག་པ་ལས་འགོག་པར་ལྡང་མ་ནུས་པས་མཐའི་འགོག་པར་འཇུག་པའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཤེ་ན། འོ་ན་སྲིད་རྩེར་ཉུད་པས་ཅི་མ་ཆོག་གང་གིས་ན་སྲིད་རྩེའི་རྗེས་སུ་ཡང་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དགོས། དེས་ན་བྱུང་བའི་ཚེའམ་གང་ཟག་ཁ་ཅིག་ལ་ལེ་བརྒྱད་མར་དྲངས་པ་ལྟར་འགོག་པ་ལས་འདོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་ལྡང་ནུས་མོད། འོན་ཀྱང་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་གམ་སྔར་མ་སྐྱེད་པ་དང་པོར་སྐྱེད་པའི་ཚེ་འགོག་པ་ཆེས་ཞི་བ་དེ་ལས་འདོད་སེམས་ཧ་ཅང་མ་ཞི་བ་དེས་ལྡང་མ་ནུས་པས་སྲིད་རྩེ་ལ་ཉུད་པར་གསལ་བས་མདོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་རོ། །འོ་ན་ཡར་ལ་འགོག་པ་དང་མར་ལ་འདོད་སེམས་ཁོ་ན་སྦྱེལ་བ་ཅི་ཞེ་ན། དབང་པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་མགུར་ཞུགས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་འདི་ནི་མཚོན་པ་ཙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ཐུག་གཉིས་གཞུང་འདིའི་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པར་འཕགས་པས་བཀྲལ་བ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་ཤེར་སྦྲོན་རྣམས་ཀྱང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །ཐྭ་འོད་དང་ཐུབ་དགོངས་ནི་འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་ཀྱང་དག་སྙིང་གཉིས་ལྟར་སྦྱོར་བ་ཐུགས་གཉིས་གཞུང་སྔ་མས་བསྟུས་པར་སྨྲ་བས་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་མ་ཡོངས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་ལས་སོང་བ་དང་པོ་ལ་གནས་དགུ་སོང་བ་གཉིས་པ་ལ་བཅུ་བདུན། འོངས་པ་ལ་བཅོ་བརྒྱད་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་སེང་གེ་བཟང་པོས་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་རིགས་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི། ཉི་སྣང་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་ཚིག་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་ཡང་ཐྲག་དོག་དབང་གིས་རང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའོ་ཞེས་སྒྲོགས་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །གཞན་ཡང་འདིས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཤཱནྟི་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡང་འཕགས་པའི་དགོངས་པར་མི་གནས་སོ། །ཤཱནྟིས་ནི་འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་བ་གཉིས་དང་འོངས་པ་གཅིག་གོ །དང་པོ་ནི། འགོག་པའི་བར་དུ་ཞེས་འགོག་པ་མཐར་བྱས་པ་སྟེ་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་སོང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྲིད་རྩེའི་བར་གཅིག་ནས་བརྒྱད་ཀྱི་

བར་ཆགས་ལ་ནམ་འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་མཉམ་གཞག་མིན་པས་མཚམས་བཟུང་བ་སྟེ་ དེས་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའོ། །དེ་ཡང་སྲིད་རྩེ་དང་སྙོམ་པའི་འགོག་པ་ལས་ལངས་ནས་སྲིད་རྩེ་ལ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་སུ་གནས་པ་སྟེ་ འདི་ལ་གནས་བཅུ་དགུའོ། །འདིར་སྲིད་རྩེ་ལ་ཐུད་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡར་འགྲོ་འདིའི་ཚེ་མཐའི་འགོག་པ་ལ་འཇུག་ནི་དགོས་ལ་སེམས་གཞན་མངོན་དུ་མ་བྱས་ན་སྙོམས་འཇུག་བརྒྱད་པོ་རེ་རེའི་རྗེས་ལ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ཡོད་པས་འགོག་པ་ལས་འགོག་པས་ལྡང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། འགོག་པའི་ངོ་བོ་སེམས་མེད་ཡིན་པས་ལྡང་སེམས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འགོག་པ་ལ་འཇུག་མ་ནུས་པའི་ཤུགས་སམ་རྒྱུ་མཚན་དང་སྲིད་རྩེ་དེ་ཐག་ཉེ་བས་སྲིད་རྩེ་ལ་ཐུད་ཚུང་བྱས་སོ། །སློང་མཆོག་ཏུ་ནི་ཨ་ནནྟ་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། འགོག་པ་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་འདོད་སེམས་དགུ་སྤེལ་ནས་འོང་བ་སྟེ། འདོད་གཏོགས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་དང་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པ་གཉིས་འདི་ལ་ཡང་སྦྱར་རོ། །མི་འདྲ་བའི་དོན་མཉམ་གཞག་དང་དེ་མིན་སྤེལ་བའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལྟར་ན་སྲིད་རྩེ་ལ་ཐུད་པ་དང་མཐའི་འདོད་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་པའི་མདོ་ཡོད་དོ། །སྦྱོར་བ་ཐུགས་གཉིས་ནི་གཞུང་འདིས་མ་བསྟུས་པར་འདོད་དོ། །འདིས་འགྲོ་འོང་གཉིས་ཀ་ལ་མཐའི་འགོག་པ་ཡོད་པའི་མདོ་བྲིས་པ་ལ་ཟེ་ཆོམ་ཟ་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཞེས་པའི་འབྲུ་གནོན་མི་འགྲིག་པས་འཕགས་པ་དང་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ནི། མཛོད་ལས། ས་བརྒྱད་རྣམ་གཉིས་འབྲེལ་བ་དང་། །གཅིག་ཆགས་སོང་ཞིང་འོངས་ནས་ནི། །རིས་མི་མཐུན་པ་གསུམ་པར་འགྲོ། །ཐོད་རྒལ་གྱི་ནི་སྙོམས་འཇུག་ཡིན། །ཞེས་བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ས་བརྒྱད་ལ་ཟག་བཅས་བརྒྱད་ཟག་མེད་བདུན་ཏེ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས་དེ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་རིང་སྦྱོར་ཏེ། འབྲེལ་བ་ནི། རིམ་བཞིན་དུ་འགྲོ་འོང་བྱེད་པའོ། །དེ་

ནས་སྲིད་རྩེ་དོར་བའི་ཟག་བཅས་བདུན་དང་ཟག་མེད་བདུན་ལ་སོ་སོར་རེ་རེ་བར་དུ་བོར་བའི་སོང་འོང་གཉིས་ནི་ཉེ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ནས་ཟག་བཅས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་ཟག་མེད་གསུམ་པ་དང་དེ་ནས་ཟག་བཅས་ནམ་མཁའ་དང་དེ་ནས་ཟག་མེད་ཅི་ཡང་དུ་སོང་བ་དང་། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུས་སྤྲར་འོང་བ་ནི་ཟག་པ་ཡོད་མེད་རིགས་མི་མཐུན་སྤེལ་ནས་གསུམ་པར་འགྲོ་བས་དངོས་གཞི་སྟེ། གླིང་གསུམ་གྱི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་དུས་མི་སྦྱོར་གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་ཐོད་རྒལ་དུ་བཤད་པ་མིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ན་ཐོད་རྒལ་འདི་ལྟ་བུ་རུང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ནི་ཐོད་རྒལ་གྱི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་འདྲ་སྟེ། ལྷ་ཡ་ས་དང་པོའི་ཡ་ས་”སྒྲ་མཚུངས་ཀྱང་བྱ་རོག་དང་འོ་ཐུག་གི་དོན་སོ་སོ་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ། དངོས་གཞི། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་། ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ལ་སོང་ཞིང་འོངས་ནས།

གསེར་ཕྲེང་། སོང་ཞིང་འོངས་སོ། །གང་ལ་ན། བསམ་གཏན་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་པ་བཞི་དང་འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལའོ། །རྟེན་གང་གིས་ན་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནིའོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་ན། ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་སོ། །དེ་གང་ན་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་འགོག་པའི་བར་དུ་སོང་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཏེ་དེ་ལྟར་རོ། །འདི་ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །

གཉིས་པ་(དངོས་གཞི་)ལ་གཉིས། སོང་བ་དང་འོངས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འགོག་པ་མ་

སྙེལ་བ་དང་། སྙེལ་བའི་སོང་བའོ། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་བ་ལུགས་མཐུན་གྱིས་བསྟན་པས་ཟུར་དུ་མ་སྨོས་ཏེ་དེ་ལས་རིགས་གཞན་མེད་པས་སོ། །ཆེན་པོ་དག་ལུགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སོང་ཞིང་འོངས་ཞེས་ཕྱིར་ལ་བཅད་ནས་འདི་བསྟན་པར་བཞེད་པ་ནི། མདོ་ལས་མ་བཤད་ཅིང་དོན་ཐོབ་ལ་མི་རུང་ལ་འགྲེལ་པའི་བཞེད་པ་ཡང་མིན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སོང་འོངས་ཕྱོགས་གཉིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(སྙེལ་བའི་སོང་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དེ་ལས་ལངས་ནས་དེ་མ་ཐག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དམིགས་ཏེ། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཚམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་ནས། ཐབས་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ལངས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ།

གསེར་ཕྲེང་། ནས་ཞེས་པ་ལྷག་མ་ཅན་ཡིན་པས་དེ་ནས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། སྔར་ཞུགས་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སླར་ཡང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་སྙོམས་འཇུག་རེ་རེ་དང་འགོག་པ་རེ་རེ་སྙེལ་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་བར་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་དེ་ལས་ལངས་ནས་སྔར་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་སྲིད་རྩེ་ལ་དམིགས་ཏེ་འཇུག་གོ །དེ་ལས་ལངས་ཏེ་འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པ་སྟེ་ས་དེར་གཏོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སོང་འོང་གཉིས་ཀྱི་མཚམས་ཀྱི་ངོ་བོར་བཞག་ནས་སྐྱོན་ལྡན་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་སྐྱོན་གྱིས་མི་རྫི་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །འདི་ཡི་འདོད་སེམས་ནི་དག་སྙིང་ཟླ་ཐུབ་ཏུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་པོ་སྙོམས་འཇུག་ལས་འཕོ་བའི་སྐབས་དང་། ཚིག་གསལ་ལས་འདོད་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་

ལ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་དེ་རགས་པ་ཟ་བ་ངན་པ་རྩིག་པ་སྡུག་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་ལྟ་བའམ། ཡང་ན་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐེ་ལྟར་གནས་པ་རྣམས་སྒྲུ་མ་ཙམ་དུ་དྲན་པའོ། །རྟོགས་དཀར་འདོད་པ་དེར་གཏོགས་པ་ནི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་པའོ་ཞེས་བཤད་པའི་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་དགོངས་པའོ། །འདི་ནི་འདོད་གཏོགས་ཞེས་པའི་ཆང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །དོན་ཐོབ་ལ་ཆང་པ་དང་པོ་འདི་ཡང་དྲང་སྟེ་འོག་མར་ཡང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(འོངས་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟ་བུ་དེ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་གཅིག་བུ་བོར་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་གཉིས་བོར་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བོར་ནས། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །

གསེར་ཐྲེང་། འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ན། དེ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་འདོད་སེམས་སླར་ཡང་སྤྲོལ་དགོས་ཤིང་འགོག་པ་མ་གཏོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གཞན་མེད་པས་འགོག་པ་གཅིག་ཏུ་བོར་ལ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་ནས་འགོག་པ་བོར་བའི་སྟེང་དུ་སྲིད་རྩེ་ཡང་བོར་བས་གཉིས་བོར་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལའོ། །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་ལའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་འདོད་སེམས་སྤྲོལ་བའི་འོག་ཏུ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དུ་བོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་འཇུག་གོ །དེ་ནས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་འདོད་སེམས་ལ་གནས་སོ། །འདི་ནི་གཅིག་དང་ཞེས་སོགས་ཆང་པ་གཉིས་དང་འདོད་པར་ཞེས་སོགས་ཆང་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན

ཏེ། རྒྱལ་བའི་དོན་ཞུགས་ནས་བོར་བ་ལ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་(དོན་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བོར་ནས། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་ཐུག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བས་ན། མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་ཐོད་རྒྱལ་གྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་དབང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན། སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐོད་རྒྱལ་སྙོམས་འཇུག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྙོམས་འཇུག་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པས་ན་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ཡིན་ནོ། །ཐོད་རྒྱལ་གྱི་དོན་གང་ན། མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་གཅིག་ལ་སོགས་པ་བོར་ནས་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བས་ན་ཞེས་སྦྱར་བས་མར་འོང་གི་དོན་བསྡུས་ལ། དེ་ལྟར་འགོག་སྙོམས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་མི་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་བས་ཞེས་སྦྱིལ་བས་ཡར་འགྲོའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་དང་། ཐོད་རྒྱལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པའོ། །དོན་འདི་ལ་དང་པོའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་རིགས་པ་ལ་འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ་ཞེས་པ་མི་རིགས་ཞེས་བྱས་པ་ན། སུ་ག་ཏ་ཤྲཱི་ན་རེ་འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་ཡར་འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པ་ཡིན་ཟེར་ལ། འབྲེས་འགྲོ་བ་སྤྱི་དང་སོང་འོང་གཉིས་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲ་ཡིན་པས་འགོག་པའི་བར་དུ་ཞེས་པ་ནི་སྤྱིར་དེར་འགྲོ་བ་ཙམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པར་གྲགས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་གཞུང་སྦྱིལ་བས་རྟོད་པ་རང་གྲོལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ལ་བཞེད་ཀྱང་དང་པོར་ཐོབ་པའི་མཚམས་ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྒོམ་སྨྱང་རྫོག་པ་སྦྱོང་བའི་རྟེན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །དབང་དུ་བྱུར་པ་ནི་སྔར་ལྟར་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ །

གཉིས་པ་(སྨྱང་བྱ་རྣམ་རྟོག་)ལ་གསུམ། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད། གཉེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་སྒོམ་པའི་ལམ་བརྗོད་ནས་དེ་ལ་སྨྱང་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་

རྣམ་པ་བཞི་བརྗོད་དགོས་པས།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་བརྗོད་ཟིན་ནས་སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་སྟོན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་དེ་ལ་སྤང་བྱ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྟོག་པ་རྣམ་པ་བཞི་བརྗོད་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་དང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རེ་ཞིག་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ།

གསེར་ཕྲེང་། རེ་ཞིག་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དགུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། ཡུལ། ངོ་བོ། གཉེན་པོའོ། །

རྩ་བ། མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བསྔངས་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་།།

དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། །

གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ། །སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་ནི། མདོར་བསྡུས་ཞེས་སོགས་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ལ་ཞེས་སྦྱར་བས་ཡུལ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ཡང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་པོ་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལམ་སྟེ་གཉིས་དང་གཅིག་དང་དྲུག་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། །རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལ་གསུམ་པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་བཞི་ལྡོག་ཡུལ་དང་གཞན་ལྔ་འཇུག་ཡུལ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ན་བླང་བྱ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པ་གང་ལ་རྟོག་ཀྱང་སྤང་བྱར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་མཚོན་པའོ། །

གཉིས་པ་(ངོ་བོ་)ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ལྡོག་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་ན་གང་ལ་བླང་བྱར་སོང་བ་དེ་དང་དེའི་འཇུག་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་ནི་བདག་གི་འཇུག་བྱའོ་ཞེས་གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་གམ་དང་པོའོ། །

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་)ནི། སྒྱུར་བ་ཞེས་ཏེ་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནི་དེའི་ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་གནས་པའོ། །

གཉིས་”པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མདོར་བསྡུས་བ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ་དང་། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཆོས་རྒྱས་པ་དང་། ཇི་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དོན་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྔངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་། བྱུང་བ་འགགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྦྱོར་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པས། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཞི་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ་

གསེར་ཕྲེང་། གཟུང་རྟོག་དང་པོ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། ཆོས་མདོར་བསྡུས་པ་ནི། ཚིག་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའོ། །ཆོས་རྒྱས་པ་ནི། ཚིག་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྟུལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་དེ་དག་མདོ་དང་རྒྱས་པར་བསྟན་ན་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འཚལ་བས་པར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་འདི་དག་མདོ་དང་རྒྱས་པར་ཀུན་ཆུབ་པར་བགྱིའོ་ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྔངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པ་མདོ་རྒྱས་གཉིས་སམ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་ནན་ཏན་གྱིས་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་། འཚོ་སྐྱོང་བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ཀུང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལ་དགོངས་པ་མཛད་དོ་ཞེས་སོ། །གཞུང་འདི་ལས་བསྔངས་ཞེས་པ་ནི་མགོན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། རྒྱན་སྣང་ལས། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་དོན་ལ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་མགོན་དང་

བཅས་པར་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་དང་ཞེས་པ་དང་། རྟོགས་དཀར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟངས་པ་ནི་མགོན་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་དུ་འབྲོ་སེང་དཀར་ཤཱཀྱ་འོད་ཀྱིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མགོན་དང་བཅས་པ་མེད་ཉིད་དང་ཞེས་བསྒྱུར་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མགོན་མ་མཛད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་བསྟངས་པ་དང་བཏང་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བོད་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ནི་བརྡ་མ་གོ་བ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་ལ་དུས་གསུམ་ནི། སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་སྟེ་འདས་ད་ལྟར་མ་འོངས་པ་གསུམ་དང་གྲངས་བཞིན་ནོ། །ཡོན་ཏན་མེད་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གཞིར་བྱས་པའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེ་འདས་ལ་དེ་ཡང་བྱུང་ཞིང་འགགས་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་གང་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཡུམ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་དཔྱད་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་ན་གང་ཡང་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་མི་ལྡན་པས་ཏེ། ཡུམ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཞེས་སོ། །དེའི་ཚེ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་དེ། དེའི་ཚེ་དེ་མ་འོངས་པ་ཡིན་ལ་མ་འོངས་ཡང་མ་སྐྱེས་ནས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ཡུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ་དེ་ལ་ཕན་ཡོན་འདི་དག་ཡོད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་དུས་གསུམ་སྤང་བྱ་དུས་གསུམ་པ་ལ་བྱས་ནས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྤང་བྱ་དེ་དག་རིམ་པ་ལྟར་བྲལ་བ་ལ་བཤད་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱི་དགོངས་པ་སྟེ་མའོ། །འདི་གསུམ་དང་གསུམ་པ་རྟོག་པའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། དངོས་བསྟན་མི་རུང་ཡང་དེ་བཞི་ལས་བཟློག་པ་བཞི་ཡིན་ཞེས་འབུམ་པ་གསུང་ངོ་། །ཉི་སྣང་ལས་ནི་དུས་གསུམ་གྲགས་པའི་དུས་ལ་མ་མཛད་པར་སྦྱིར་ལམ་དེ་གསུམ་གྱི་དུས་ལ་མཛད་དོ། །ལེགས་པ་ནི་མྱང་འདས་ཡིན་ལ་དེར་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ནི་ལེགས་ལམ་སྟེ་འདི་ལ་གསུམ་ལས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་སྦྱོར་བའི་ལམ་ནི་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དངོས་པོ་འགོག་པས་ཞི་བ་དང་སོགས་པས་རྐྱེན་དབང་ཡིན་པས་ཡ་མ་བརླ་རང་བཞིན་སྟོང་པས་གསོག་དཔྱད་མི་བཟོད་པས་སྙིང་པོ་མེད་པར་རྟོགས་པ་སྟེ། གཟུགས་ཞི་བ་དང་གཟུགས་

རག་ལས་པ་དང་གཟུགས[༡] གསོག་དང་གཟུགས[༢] སྙིང་པོ་མེད་པས་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །མཐོང་ལམ་ནི། ནམ་མཁའ་ལྟར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ཏེ་ཡུམ་ལ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་ལམ་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་མཐོང་བ་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པས་ཡུམ་ལ་བསྒོམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་རྟོག་ཚུལ་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བདག་གིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །སྒྱུ་མ་ལྟར་འཇུག་བྱར་ཞེན་ནའང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱོན་ཡིན་པས་རྟོག་པར་འཐད་དོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་མདོ་རྒྱས་མི་ཤེས་པའི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟངས་པ་མེད་པའི་དང་ལམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་དེ་གསུམ་མི་ཤེས་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བཤད་དེ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་རྣམས་ནི་འདི་དག་གི་གཉེན་པོར་ལྟའོ། །

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གནས་སྐབས་འདིར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ཐོབ་ལ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ཉེར་བསྡོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་འདིར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་དང་པོ་བསྟན་ནས། གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་དང་པོ་བསྟན་ཟིན་ནས་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ཕྱོག་པ་གཟུང་རྟོག་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ་ལས།

རྒྱ་བ། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། །

སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །

ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད། །

སྒོམ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བཟློག་ཉིད་དང་། །

ཇི་བཞིན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་པ། །སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུལ་ནི། སེམས་མི་སྐྱེ་སོགས་རེ་རེའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བ་དགུའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཐེག་དམན་གྱི་ཚོགས་ལམ་སྦྱོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ལམ་མི་སློབ་ལམ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་དང་ཡུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོལ་བ་བདུན་དུ་འདུ་སྟེ་དང་པོ་གཉིས་ལ་གཉིས་གཉིས་དང་གཞན་ལ་རེ་རེའོ། །ངོ་བོ་ནི། དེ་དག་ལ་བདག་གི་ལྡོག་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པའི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པའོ། །གཉེན་པོ་ནི། སྒོམ་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྣང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། རྟོག་པའི་ངོ་བོ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་པའི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེའི་ཐེག་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། དེའི་ཐེག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒྲུབ་པ་མེད་པས། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྒོམ་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་ཡང་མེད་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པས། སྒོམ་པ་ཡང་མེད་སྒོམ་པ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས། དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་ལྡོག་པའི་རྟེན་ཅན་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེད་པའི་སེམས་མི་སྐྱེ་བ་ནི། རང་ལ་ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་སྟོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སོགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་དད་པ་སོགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ཡུམ་ལ་ཡུན་རིང་པོ་ཇི་སྲིད་གཅིག་ཏུ་སྤྱད་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་འགྱུར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་ནས། ཞེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་ཐོབ་བྱར་དམིགས་པའི་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་བསོད་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མེད་པས་ཏེ། སྙིང་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུག་གི་བར་དུ་ཡུམ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་ཚོགས་ལམ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་ལ་གཉིས་ལས་ཉན་ཐོས་དེའི་ཐེག་པ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་ཕལ་ཆེར་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རང་རྒྱལ་དེའི་འབྲས་བུ་ཡི་ཐེག་པ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ནི། སྦྱོར་ལམ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་དུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིད་ལ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་གོ་སྐབས་མི་དབྱེ་བས་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་གཅིག་པུ་འདིས་སྦྱོར་ལམ་གཉིས་ཡོངས་གཅོད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་ཞེར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པས་ཏེ། རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མི་འདོར་བས་ཇི་ལྟར་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྤྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འདིས་མཐོང་ལམ་རྣམ་བཅད་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །སྒོམ་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་དུ་རང་གི་མྱང་འདས་ཐོབ་དོན་དུ་གཟུགས་སོགས་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྒོམ་པ་སྟེ། སྒོམ་པར་བྱེད་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་པ་མེད་པ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མི་སློབ་ལམ་དུ་སླར་བཤད་པའི་དོན་དུ་ད

ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་སྒོམ་པ་སྟེ། ཪོ་ན་ཅི་ལགས་མ་བསྒོམས་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །སྒོམ་མི་སྒོམ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་སྒོམ་པ་ཡང་མེད་མི་སྒོམ་པ་ཡང་མེད་པ་ནི་མྱང་འདས་ཐོབ་དོན་དུ་མི་རྟག་སོགས་སུ་དམིགས་པ་ཡང་མེད་དེར་མ་ཟད་དེའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཪོ་ན་ཅི་ལགས་བསྒོམས་ཀྱང་བསྒོམས་ལ་མ་བསྒོམས་ཀྱང་མ་བསྒོམས་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །གསོལ་པ་ཪོ་ན་ཅི་ལགས་བསྒོམས་པ་ཡང་མ་ལགས་མ་བསྒོམས་པ་ཡང་མ་ལགས་པས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་བམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །འདི་ནི་མཐའ་འགོག་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི་ལམ་དང་སྦྱར་དུ་མེད་ཅེས་བྱང་ཡེ་འཆད་ཀྱང་བཅོམ་རལ་གྱིས་སྔ་མ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་ལ་བྱ་གསུང་བ་ལྟར་འཐད་པར་སེམས་སོ། །འདིར་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ལ་སྒོམ་མི་སྒོམ་གཉིས་ལས་བཟློག་པ་གཉིས་མ་ཡིན་གཅིག་བུ་ལྟར་སྣང་ཡང་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་གཟུང་སྟེ་མདོ་ལས་གསལ་ལོ། །ཡང་ན་སློབ་ལམ་དུ་མཉམ་གཞག་རྒྱུན་ཆགས་པར་སྒོམ་པ་པོ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། མི་སློབ་ལམ་དུ་སྒོམ་པ་མེད་པ་པོ་ནས་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་དེ་བཀག་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་གསུམ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། སྐབས་འདིར་མདོ་ནས་འཐད་ཕྱོགས་སུ་མཛད་པའི་བཟློག་ཕྱོགས་རྣམས་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་ལ། མདོ་ལས་ཀྱང་མུ་བཞི་པོ་དེས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པ་བཀག་ནས། ཤུགས་ལ་མཉམ་རྗེས་བར་ཆད་ཡོད་མེད་འདྲེས་མར་སྒོམ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་འདོད་པ་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ལ་ཡང་མི་ཧུང་བ་མི་སྣང་ངོ་། །ཤེར་སྙིན་ལས། ཡུམ་བསྒོམས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒོམ་པ་དང་དེ་ཉིད་མ་བསྒོམས་པས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་བསྒོམས་པ་དང་མ་བསྒོམས་པ་གཉིས་ཀ་དང་། བསྒོམས་པས་མ་ཡིན་མ་

བསྒོམས་ཀྱང་མ་ཡིན་པས་འཐོབ་པར་འདོད་པས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དང་ཞེས་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ལ་གཉིས་དང་ཐེག་དམན་ཡིད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་ནི། སྤྱིར་འཆད་ལུགས་མདོ་དང་མཐུན་ཀྱང་གྲངས་དེ་མི་ལེགས་པས་ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །དོན་ཇི་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཕུང་པོ་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་སོ། །འོ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་སོ། །ཉི་སྣང་ལས་གང་གིས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་ལ་རྣམ་པ་གཞན་དུ་ཐོབ་པར་སེམས་པ་སྟེ་ཞེས་དམན་པའི་མྱང་འདས་ཙམ་ཐོབ་པ་ལ་མྱང་འདས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་བ་ལ་གསུངས་སོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་རྟོག་ཚུལ་ནི་དངོས་པོར་ཞེན་པས་མ་རུངས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་ལྡོག་བྱའོ་སྙམ་དུ་འཛུལ་པའོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་རྣམ་རྟོག་ནས། དོན་ཇི་བཞིན་མིན་པའིརྣམ་རྟོག་ཅེས་བརྡ་བྱས་ལ་མདོ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་འདི་དག་གི་གཉེན་པོའོ། །

གཉིས་པ་(གཉེན་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གནས་སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་རྩེ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ན་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པ་སྟེ་མཇུག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྤང་བྱར་ཡོད་པ་ཅན་ནོ། །སྔ་མར་འདིར་ཞེས་དང་འདིར་དེ་ན་ཞེས་པ་ནི་སྔ་མའི་རྩ་ཚིག་ཏུ་གཉེན་པོ་མཇུག་ཏུ་དང་། འདིའི་རྩ་ཚིག་ཏུ་གཉེན་པོ་སྔོན་ལ་བྱུང་བས་ཕྱི་འགྲེལ་གཉེན་པོ་ལ་བསྣགས་ས་ཉེ་རིང་གིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གཉིས་པ་(འཛིན་རྟོག་)ལ་གཉིས། རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་བསྟན་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་པོ།

གསེར་ཐྲེང་། དེ་ལྟར་གཟུང་རྟོག་གཉིས་པ་བསྟན་ཟིན་ནས་འཛིན་རྟོག་དང་པོ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས་ལས།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་མིན་ཉིད། །

ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །

ཡོན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་ལ། །

འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་དེ། །ཤེས་པར་བྱ་བ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །

གསེར་ཐྲེང་། ཡུལ་ནི་སེམས་ཅན་བཏགས་ཞེས་སོགས་དགུའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བའོ། །སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །འདི་དག་ཀྱང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང་ལམ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བདག་མེད་གཉིས་གཉིས་པ་ལ་གཅིག་གསུམ་པ་ལ་འཕགས་ལམ་དང་བྱིས་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་མ་དག་པ་གཉིས་སོ། །ངོ་བོ་ནི་དེ་དག་ལ་འདི་ནི་རྫས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཞེས་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་ནས་གཉེན་པོ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་དེ་ལས་བཟློག་ནས་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་ཚུལ་འདི་བཞི་ག་ལ་འདྲའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། འཛིན་སྟངས་ʼ། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། རྫས་སུ་ཡོད་པར་མི་སྐྲེ་བས། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤྲངས་པས། ཆོས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས། དངོས་པོའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས། ཡོན་མ་དག་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་དམིགས་ཏེ་བསྒྲུབས་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་ལ་སྡུ་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ།

གསེར་ཕྲེང་། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན་ལྷ་དང་མི་ཞེས་སོགས་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་ཏུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་སེམས་ཅན་དང་གང་ཟག་རྫས་སུ་ཡོད་པ་འཁོར་བར་མི་སྐྱེ་བས་ཏེ། བདག་གམ་སེམས་ཅན་ནམ་སྲོག་གམ་གང་ཟག་མི་དམིགས་ན་ཇི་ལྟར་བདག་གི་ཁམས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་གང་ཟག་གི་ཁམས་གདགས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །མིག་གཟུགས་ཞེས་སོགས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ནི་བཏགས་པ་ཙམ་སྟེ་སེམས་ལས་གཞན་པའི་དོན་མེད་པས་དེའི་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་གཟུགས་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱིའམ་ཞེས་ཆོས་སུ་ཉེ་བར་དམིགས་ཏེ་སློབ་པ་ཐམས་ཅད་བཀག་པས་གསུངས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐ་སྙད་དུ་ངོ་བོས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་བས་མངོན་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མས་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ཅེས་འཛིན་སྣངས་ལ་སྟོང་མིན་དུ་འཆད་དོ། །རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྟོགས་དཀར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ལ་བཤད་ཀྱང་མདོར་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་རྣམས་སྟོང་པར་གསུངས་པས་འགྲེས་ཀྱི་མཇུག་བཟུང་བའོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་

ཆགས་པ་སྐྱེ་ཞིན་པ་ནི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཏེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མ་སྤྲངས་པས་ཏེ། བྱང་ཆེ་དམིགས་པ་ལ་མི་ཆགས་མི་དམིགས་པ་ལ་ཡང་མི་ཆགས་པ་ལགས་ན། འོ་ན་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པས་ས་ནས་ས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི། ཞེས་སོ། །ཆོས་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཏེ། བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་གི་བར་དུ་དམིགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །འདི་མངོན་ཞེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་འབྱེད་པ་དང་དང་པོ་གཉིས་ཀྱང་རྫས་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་ལས་བཟློག་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བས་འགྲིག་ཀྱང་སློབ་དཔོན་གྱིས་གཞན་དུ་བཤད་པ་ནི་སྤང་གཉེན་གང་ལ་ཞེན་ཀྱང་རྟོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་འདི་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རིག་པར་བྱའོ། །ཕུང་པོ་ལ་དངོས་པོར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟར་ལམ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡང་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་པར་འཛིན་ཚུལ་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་མཚན་མར་མི་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ། འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་རྣམ་པར་དགོད་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་མ་བྱུས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་རྣམ་པར་དགོད་པ་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་དེ། ཞེས་སོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མིན་པས་ཡོན་མ་དག་པ་ནི། གཟུགས་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་མ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོན་བསྔབས་པ་དང་དེའི་སྤྲུལ་པ་ལ་ཡོན་བསྔབས་པ་ནི་དེ་ལྟར་དོན་ཆེ་ཞིང་དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེའོ། །རབ་འབྱོར་རྣམ་གྲངས་དེ་ལྟར་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བཅན་པར་བྱས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུལ་པ་ལ་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་མེད་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །ཡུམ་ལ་

སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འབྲུགས་པ་སྟེ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ནས་འབྱེད་པ་ནི། སྤྱིན་སོགས་ལ་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་སོ་སོར་དམིགས་ཏེ་བསྒྲུབས་ཏེ། འདི་ནི་ཡུམ་མོ་འདི་ནི་ཡུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་རྣམ་པར་དཀྲུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(འཛིན་སྣངས་)ནི། ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྔ་མ་མཐོང་རྩེའི་སྐབས་སུ་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཡུལ་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་འཛིན་པ་པོའི་བདག་གོ་སྙམ་དུ་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཡང་གང་ཟག་དང་ཆོས་སུ་ཞེན་ཚུལ་གཉིས་ཤེས་དགོས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་རྩ་ཚིག་གི་མིང་རེ་རེའི་མཐར་དེ་དང་དེའི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྡ་མཛད་ལ་མདོ་ནས་གསུངས་པ་ནི་འདི་དག་གི་གཉེན་པོའོ། །

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུའོ། །བམ་པོ་ལྔ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སོགས་སོ། །བམ་པོ་ལྔ་པ་ནི་འཆད་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་)ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་དང་པོ་བསྟན་ནས། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ལ་གསུམ་ལས།

རྩ་བ། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཛོམས་པས། །

སྒོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་པ་ཡི། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ །

གསེར་ཕྲེང་། དབྱེ་བ་ནི་རྫས་འཛིན་ལས་གཞན་སྒོམ་རྩེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་སྟེ་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་

པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ནི་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་དང་སྤྱང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་དེ་ཡི་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་སོ། །ཡུལ་ནི། སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །དེ་ཡང་གང་ན། དག་ལྡན་ལས། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སོགས་པ་བཏགས་པའོ། །དེའི་རྒྱུ་ཡང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་ཏེ་སོགས་སྒྲ་མས་ཉན་རང་དང་ཕྱི་མས་མཁྱེན་པ་གཞན་གཉིས་གདོན་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་མཁྱེན་དང་ལམ་ཤེས་དང་། ཉན་རང་དུ་གདགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཞི་ཤེས་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ཡང་མཚོན་པ་ཙམ་ཡིན་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིའང་ཐ་སྙད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་ནོ། །ཤེར་སྒྲོན་ལས་ཀྱང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བཏགས་པ་དང་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་རྒྱུ་མ་རིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་བཤད་དེ། མཐོང་སྤང་དང་ཟག་མེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕུང་རྒྱུན་ནོ། །འདི་ལ་མདོ་ཡོད་ཀྱང་མ་དྲངས་སོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་པ། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་། དེར་རྣམ་པར་གཞག་པའི་རྒྱུ་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱིས། ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འབྲེལ་བ་རྣམ་པ་དགུའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་རྩེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་པ་སྒོམ་ལམ་དེ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་པ་དེ་ལ་ནི་རྣམ་པ་དགུའོ། །དེར་འབྲེལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོམ་ལམ་གྱིས་ཡང་དག་པར་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་ཡུལ་གང་ལ་སྐྱེ་འཕགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེར་རྣམ་པར་བཞག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིའི་དོན་མེད་པས་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་གྱི་ཕུང་པོའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རྟོག་པ་དེ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གཉིས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ནི་འོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གཉིས་ལས།

རྒྱ་བ། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །

ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་། །མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །

མི་མཉམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །

གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོངས་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུལ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དགུ་པོ་རེ་རེའི་མཐར་ལ་སྦྱར་བའོ། །བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ནི་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་རང་རང་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་སོ་སོར་སྟོན་པའོ། །ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་ལས་སྒྲིབ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཀུན་རྫོངས་སུ་དགོངས་ཤིང་ཀུན་རྫོངས་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བཞེད་དོ། །ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་ཡང་དྲུག་ཏུ་འདུ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་དང་། དམིགས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། སྤང་བྱ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་དང་པོ་གསུམ་དང་བཞི་པ་དང་ལྔ་བདུན་གཉིས་དང་དྲུག་པ་དང་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པའོ། །ངོ་བོ་ནི། ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཉིས་མེད་ཡན་ཡུལ་ཅན་དང་ཀུན་རྫོངས་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བཞེད་ལ་ལེ་བརྒྱད་མས་ཀྱང་ཀུན་རྫོངས་རྟོག་པའི་ངོ་བོར་བཤད་དོ། །འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོངས་ཀྱི་མཐར་ལ་སྦྱར་ནས་དེ་ལ་རྟོག་པར་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་དགོངས་ནས་ཀུན་རྫོངས་དགུ་རྟོག་པའི་ཡུལ་དུ་བཞེད་དོ། །རྫོངས་པའི་ཡུལ་ལ་དེའི་མིང་གིས་བཏགས་པར་བཞེད་པས་འཐགས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་སློབ་ལྟར་ཡང་དུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཡུལ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་ཐ་མ་བཏགས་

འཛིན་རྟོག་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། རྟོག་པའི་ངོ་བོ། འཛིན་སྟངས། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། ལམ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། མི་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། དོན་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས། གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ལ། སྔ་མ་བཞིན་དུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མ་

གསེར་ཕྲེང་། འཛིན་རྟོག་ཐ་མ་གཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡུལ་དགུ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་ནི། གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་གཉིས་ལ་ཡང་ངོ་། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སོགས་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སོགས་ནི། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་གཞི་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་

གསུམ་གྱི་མདོ་ནི་མཆོད་བརྗོད་དུ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དང་མ་བྲལ་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ཡང་དག་པར་མ་ཤེས་པས་ཏེ། ཡུམ་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གི་ཚུལ་ཕྱེད་དེ་ཆོས་དེ་དག་འཁོར་བ་མ་དམིགས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་དཀར་སྦྲུས་བཞི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལམ་མ་ཤེས་པ་ལ་བཤད་དོ། །གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སོགས་པས་ཡང་དག་མཐའ་སོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་གཅིག་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ཐ་དད་པ་ལ་ནི། ཤེས་བྱ་གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་གི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་གིས་ཀྱང་ལྡན་པའམ་མི་ལྡན་པའམ་བསྟན་ཏུ་ཡོད་པའམ་བསྟན་ཏུ་མེད་པའམ་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའམ་ཐོགས་པ་དང་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །འདི་ནི་བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཞག་པའི་དམིགས་པའོ། །ལམ་གཞན་དང་མི་མཉམ་ཞིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལ་ནི། བདུད་དང་སོགས་པས་ཐུ་སྟེགས་དང་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ལམ་ཟབ་མོ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་དུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། ཡུམ་འདི་ནི་བདུད་དམ་བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་ཐུ་སྟེགས་ཅན་གཞན་གྱི་བར་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཚོད་མི་འཇོགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་སོགས་བདེན་པ་བཞི་ལ་ནི། སྨྲོས་བྲལ་དུ་མ་ཤེས་པར་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་དོན་ལ་དཔྱད་པས་མི་རྟག་པའི་དོན་ལ་སྦྱོད་པར་བྱའོ་དེ་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་དང་བདག་མེད་དང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པའི་དོན་ལ་སྦྱོད་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་པའོ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མི་བདེན་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསླང་བའི་བློ་བུར་བ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བདག་གི་དོན་ཞེའམ་དོན་མ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་སོ། །གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ནི་གཟུགས་འཛིན་གྱི་

མཚན་ཉིད་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་པས་ཏེ། གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐོབ་པར་བགྱིད་དམ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(འཛིན་སྟངས་)ནི། སྔ་མ་མཐོང་རྟེར་བསྟན་པ་བཞིན་ཏེ་དེ་ཡང་ཡུལ་དགུ་པོ་དེ་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་དང་དེར་འཛིག་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འདུས་པས་དེ་ལ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་འཛིན་པར་བྱེད་པ་པོའོ་ཞེས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་འཇུལ་པ་སྟེ། འདི་ལའང་སྤང་ལྟར་གཉིས་སོ། །

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་དང་།སེམས་ལས་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་ལམ་ཞེས་སོགས་སྤང་ལྟར་བསྟད་དོ། །

གསུམ་པ་(གཉེན་པོ་མཚོན་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྤངས་པ་ཉིད་དུ། གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་དེའི་དབྱེ་བས་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒོམ་སྤང་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་དངོས་སུ་བསྟན་པས་སྤང་བྱ་དེའི་དབྱེ་བས་གཉེན་པོ་སྒོམ་རྩེ་རྣམ་པ་བཞིར་ཐ་དད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་(བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྔ་མ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་དེ་དག་གིས་བསྡུས་པ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་སྤངས་པས། ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ་རྟེན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། སྔ་མ་མཐོང་རྟེར་བསྟན་པ་བཞིན་དུ་སྒོམ་སྤང་གི་རྣམ་རྟོག་མངོན་དུ་རྒྱུ་བརྒྱ་

ཆ་བརྒྱད་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་པ་ཁོ་ནར་རྟོག་པ་དེ་དག་གིས་རྒྱུར་བསྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ལ་ཉལ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་མཐུས་ཐེག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རིགས་ཐམས་ཅད་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་བར་ཚིགས་གཉིས་དག་གིས་གསུངས་པ་ནིའོ། །

གཉིས་པ་(ཆ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

ཆ་བ། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར། །

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡི། །བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །

རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྨྲ་བ་ཡི། །

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད། །

གསེར་ཐྲེང་། འབྲས་བུ་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་ལ་དང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་གང་རྟེན་པ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཞེས་པས་དེའི་དཔེ་དང་། རྐང་པ་དང་པོས་རྟེན་ཤུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་གཉིས་པས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་དཔེ་བསྟན་ཏོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཞིག་ལྟུང་བུ་སྐྱིད་པར་འདོད་པ་ལ་སྐྱེས་བུ་དེས་ལྟུང་བུ་དེའི་ཆ་བ་མ་དམིགས་ཡལ་ག་དང་སྡོང་པོ་དང་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་མ་དམིགས་པར་ལྟུང་བུ་དེའི་སྡོང་བུ་སྐྱེད་དེ་དུས་དུས་སུ་ཆུ་བྲན་ཞིང་དེའི་སྡོང་བུ་དེ་རིམ་གྱིས་ཡལ་ག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དུ་ལོ་མ་མེ་ཏོག་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། དེ་ལྟུང་བུ་དེའི་འདབ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་དག་རིམ་གྱིས་པར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་སྤྱོད་ཅིང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་བྱེད་དེ་དེ་དག་ལོ་མ་དང་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ལོ་མ་ནི་སེམས་ཅན་ངན་སོང་ལས་འགྲོལ་བ་དང་མེ་ཏོག་ནི་ལྷ་མིར་སྐྱེ་བ་དང་འབྲས་བུ་ནི་འབྲས་བུ་ལྟ་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལ་མདོ་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གོམས་པས། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་བཞི་པོ་འཚེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡམས་ཀྱི་ནད་དུ་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཟད་ནས། གེགས་བྱེད་པ་མེད་པས་དགའ་བས་དབུགས་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུ། སྙིང་རྗེའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་བསྐྱེད་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་བོ་དག་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་འབྲས་བུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འོང་བས་རྣམ་པས་རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །

གསེར་ཐྲེང་། རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །གང་ལ་ན་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་ལ་གནས་པ་འབྲས་བུ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་གིས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ལའོ། །འབྲས་བུ་དེ་དག་གང་ན། ཤེར་སྙིང་ལས། སྒོམ་པའི་ལམ་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་དག་པར་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་བཤད་དོ། །ཉི་སྣང་ལས་འབྲས་བུ་དུད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྤྲ་བ་ཉིད་དང་ཞེས་པ་ལྟར་ན་ཤིང་ལྗོན་པ་གཞན་གྱིས་སྤྱད་བྱའི་འབྲས་བུའི་ཁུར་གྱི་ནོན་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉེར་འཚོའི་རྒྱུ་འབྲས་བུ་ལྷ་གཞན་ལ་སྟེར་བའི་མཐུས་སྤྲ་བ་ལ་བྱའོ། །གང་ན་དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྐྱེད་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འགྲོ་བ་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ན་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་རྩོལ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མངོན་དུ་འོང་བའི་རྣམ་པས་སོ། །དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བ་ཚྭ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་བོ་བཞི་འཁོར་བཅས་འབབ་པ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོ་ལ་རིང་དུ་གོམས་པར་བྱས་པས་སྒོམ་སྤང་རྣམ་རྟོག་གི་རིགས་བཞི་པོ་རྒྱུད་

ལ་འཆེ་བར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་འདི་རྣམས་ཟད་པར་སྤྲངས་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་རྟེན་པ་ལ་གེགས་མེད་པས་སོ། །དེའི་དཔེ་ནི་ནད་པ་ཡུན་རིངས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ན་དགའ་བས་དབུགས་ཕྱིན་ཏེ་ངལ་སོས་པ་ཐོབ་པ་བཞིན་དུའོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་རྟོག་སྤང་བ་དང་ཡོན་ཏན་རྟེན་པའི་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ལས་ཐ་མ་ནི་ས་བཅུ་པ་ལ་བཞག་སྟེ། སྒོམ་སྤང་རྟོག་པ་རྣམས་ཟད་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་རྟེན་པར་གསུངས་པ་དང་ས་དེར་འདའ་བྱ་ས་དགུ་ལས་འདས་པ་དང་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ས་འདིར་སྒོམ་སྤང་གི་རྟོག་པ་བཞི་བཟློད་པར་བསྟན་པ་ནི་རིགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

བཞི་པ་(བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་མོ་)ལ་གསུམ། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་ངོ་བོ། རྒྱུ། སྤང་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ཡིན་པས། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན།

གསེར་ཕྲེང་། སྒོམ་རྩེའི་འོག་ཏུ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུངས་ཏེ། སྒོམ་ལམ་རྩེ་མོའི་རྗེས་ལ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རྩེ་མོ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་གཙོ་ཆེ་བས་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བར་ཆད་མེད་རྩེ་སྒོམ་རྩེ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་རང་གིས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བསོད་ནམས་ཇི་ཙམ་འཕེལ་བྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་ལ། །བགོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། །

བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །
བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །

གསེར་ཕྲེང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་འབྲས་བུ་གང་གི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གང་ན་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དོ། །བྱང་སེམས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པས་ཅི་ཡིད་ལ་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱཽ་ཞེས་སྐབས་དེར་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་ལ་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་མདོ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ན་བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དེ་ཡང་གསུངས་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བསོད་ནམས་མང་ཞིང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་རིགས་བརྒྱད་པ་མཐོང་བ་བསྒྲུབས་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་བྱས་པ་རྟོགས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞུགས་པ་ནི་འབྲས་བུ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་ དོན་ཡིན་གྱི་བརྒྱད་པའི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཉིད་དུ་སྐྱེ་བ་ཉིད། བསྡུས་པ་ཞེས་བྱ་བས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཐེག་དམན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ཞུགས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་དོན་མིན་ཞེས་ས་བཅུ་པ་ལ་དགོངས་པ་བླངས་ཤིང་དེའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མདོ་ལས་བྱང་སེམས་ཞུགས་པ་དེ་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཙམ་ཞིག་བསོད་ནམས

མང་བར་གསུངས་པ་ལྟེས་བྱེད་དུ་འདྲེན་ཏེ། ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཡིན་ན་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཡང་ཡོད་པས་སོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་པ་དང་སྐྱོན་མེད་པ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་བོད་རྣམས་འཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་ནི་རྟོགས་དཀར་ས་དང་པོ་ལ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འགའ་ཞིག་གིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བཀོད་ནས། བསོད་ནམས་སྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་ཁྱད་པར་འཕགས་པར་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གང་ཟག་འགའ་ཞིག་གིས་ནས་བསོད་ནམས་མང་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པའི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྩེ་མོ་འདིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དེ་གང་ན། རྣམ་མཁྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་ས་བཅུ་པ་ལ་དེར་བཏགས་པ་ལྟ་བུ་ནི་མིན་ནོ། །རྟོགས་དཀར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་དེ་ལ་དེས་བཏགས་པར་འཆད་པ་ནི་འཐྲུལ་པའོ། །

གཉིས་པ་(བར་ཆད་མེད་རྩེའི་རྒྱུ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་དམིགས་པའི་ཡུལ་དང་སོགས་པས་བདག་པོ་དང་རྣམ་པ་

རྣམས་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན་བར་ཚིགས་གཅིག་གིས་དམིགས་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནིའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །

རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་·······། །

གསེར་ཐྲེང་། བདེན་དངོས་མེད་པའི་མ་ཡིན་དགག་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཏེ་དེ་ལ་དམིགས་པས་འདི་སྐྱེ་བས་སོ། །གདོད་མ་ནས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ནི་རྣམ་མཁྱེན་འདིའི་རྣམ་པ་སྟེ་དེས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་ཚུལ་ཡིན་པས་སོ། །ས་དགུ་པ་ཕྱིན་ཆད་དུ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་སྟོང་ཉིད་གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེས་པའི་དྲན་པའི་རྒྱུན་ནི་རྣམ་མཁྱེན་འདིའི་བདག་རྐྱེན་ཏེ། དམིགས་པ་དེ་ལ་བློའི་རྣམ་པ་དེ་ཉེ་བར་གཏོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་བདག་པོ་ནི་དྲན་པ་རྣམ་པ་ནི་ཞི་བ་མཚན་ཉིད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །མདོ་ཚིག་ཕྱི་མ་འདིས་ཞི་བ་ལ་རྣམ་པར་བཤད་པ་གཉེན་པོས་གསར་དུ་བཀག་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་བཟློག་ནས་གདོད་མ་ནས་ཞི་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པར་ཉི་སྣང་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མ་དག་ལྡན་རྣམས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་དང་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་དང་སྙིང་མཆོག་སོགས་སུ་བར་རྩེའི་དམིགས་པ་སོགས་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་དམིགས་རྣམ་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ཕན་ཚུན་མཚོན་པའི་ཆེད་དོ། །འདིར་དམིགས་རྣམ་དང་བདག་རྐྱེན་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྤྱིར་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེ་ལ་བར་རྩེ་ཡང་དེའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་རྐྱེན་གསུངས་སོ་ཞེས་བྱང་ཡེ་འཆད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་དུ་བར་རྩེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུར་བཤད་པ་ན་དེའི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པ་དེ་ལ་འཁྲིས་ནས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་སོགས་ཀྱང་བསྟན་པ་སྟེ། འདིས་ནི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་དང་ལོག་རྟོག་གིས་ནི་བར་རྩེའི་སྐབས་

སུ་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་བསྟན་པས་བར་རྩེ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྫོགས་གི་ཡང་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འདིའི་དམིགས་པའི་རྐྱེན་འདིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཅི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞེས་པ་རི་བོང་གི་རྭ་ལྟར་གཏན་མེད་དམ། འོན་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མེད་པ་ནི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དམིགས་རྐྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་རུང་། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དེ་ཉིད་དངོས་པོ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་དམིགས་ཤེ་ན། ཕྱོགས་གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ་འོན་ཀྱང་དངོས་པོར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཙམ་དུ་བས་ཀྱི་འདིའི་རང་བཞིན་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་མི་ནུས་པས་འཕགས་པའི་རང་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ་ཞེས་བསྒྲགས་པའོ། །འདི་ལ་དམིགས་པས་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བས་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཞག་གོ །དེའི་བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་མ་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་དེ་ལ་ལྷག་པར་དབང་བསྒྱུར་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱེད་པས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི་ཁ་ཅིག་ཏུ་རང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཐ་དད་པར་སྣང་བ་ལ་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་མེའི་རྣམ་པ་གང་ཞེ་ན། ལྷུམ་པོ་དང་གྲུ་བཞི་དང་འཁྲོ་བ་དང་འཁྱིལ་བ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་རང་གི་རང་བཞིན་ལ་ཟེར་ཏེ་རྣམ་པ་དམན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་རང་བཞིན་ལ་གཟུང་སྟེ་རང་བཞིན་གྱིས་ངོ་བོ་དང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་ངེས་རྟོག་གི་རྣམ་

རྟོག་རྣམས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་དོ། །རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་ཀུན་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་བྱང་གི་ས་བོན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་ནི་སྔ་ལོགས་ཀྱི་རིག་པའོ། །

གསུམ་པ་(བར་ཆད་མེད་རྩེའི་སྦྱོར་བ)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ)ནི།

རྩ་བ། ···············འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྨྲ་རྣམས་རྒྱུད་མར་གོལ། །

གསེར་ཕྲེང་། གོལ་ལོ། །གང་ལ་ན། དག་སྙིང་ཟླ་འོད་རྣམས་སུ་རྣམ་མཁྱེན་འདི་ལ་ཞེས་ཟེར་ཡང་སྔར་བཤད་པའི་དམིགས་རྣམ་འདི་ལ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། གླན་ཀ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་མར་དག་”གི་བརྗོད་པའི་ལམ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་རོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན། དེས་ཟབ་པར་འཕངས་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། གནས་འདི་ལ་ནི་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གླན་ཀའི་གོལ་བ་རྒྱུད་མར་འབྱུང་བས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་དག་བསལ་བར་བྱ་སྟེ།

གསེར་ཕྲེང་། གསལ་བར་བྱའོ། །གང་ན། གོལ་བ་དེ་དག་གོ །ཇི་ལྟ་བུ་ན། རྩོད་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་བདེན་གཉིས་མི་འགལ་བའི་ཐབས་མཁས་པ་བློས་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གླན་ཀའི་གོལ་བའམ་རྩོད་པ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་བའོ། །གང་གིས་ན། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་རྟོགས་ཤིང་འཇིག་རྟེན་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སོ། །གང་ལ་འབྱུང་ན། བར་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་གནས་འདི་ལ་ནིའོ། །འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གོལ་བ་དེ་དག་གིས་དམིགས་རྣམ་དེའི་གཏིང་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་གལ་ཏེ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་ན་སྣང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་མ་ཞི་ན་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དང་མ་བྲལ་བས་འདིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ག་ལ་སྐྱེད་སྙམ་ནས་བདེན་གཉིས་བློ་ངོར་

འགལ་བར་འགྱུར་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེས་ཟབ་པར་འཕངས་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འདིས་ནི་འདིའི་ཟབ་པ་ཉིད་བསྟན་དོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དམིགས་རྣམ་གྱི་ཚུལ་དེ་ལ་ཀླན་ཀ་བརྒྱུད་མར་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་པ་འདིས་ནི་བར་སྐབས་འདིའི་དམིགས་རྣམ་འདིའི་སྐྱོན་བརྗོད་པ་མིན་གྱི་རྟོགས་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྩོད་པ་དེ་དག་བྱུང་ངོ་ཞེས་དེའི་ཟབ་པ་ཉིད་ཟུར་གྱིས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་སྣེ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་འདིས་ནི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ལས་རབ་འབྱོར་གྱི་ཚིག་གིས་ཀླན་ཀ་དང་སྟོན་པའི་ཚིག་གིས་ལན་བསྟན་པ་འདིས་ནི་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་མི་འབྲེལ་ལོ། །རྩ་བ་འདི་ལོག་རྟོག་མདོར་བསྟན་ཏུ་འཕགས་པ་དང་ཤཱཀྱེ་པས་འཆད་པ་ལྟར་སློབ་དཔོན་འདིས་ཀྱང་དགོངས་མོད་འོན་ཀྱང་ཚིག་ཚོགས་སྐྱུང་བའི་དོན་དུ་དམིགས་རྣམ་གྱི་གཞུང་དང་འདྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བློའི་ནོར་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འོག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ།

གསེར་ཕྲེང་། བར་སྐབས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འོག་ཏུ་ལོག་པར་རྟོག་པ་གསུངས་ཏེ། བཤེས་སྤྲིངས་ལས། དད་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོས་དང་གཏོང་བ་དང་། །དྲི་མེད་ངོ་ཚ་ཤེས་དང་ཁྲེལ་ཡོད་དང་། །ཤེས་རབ་ནོར་བདུན་ལགས་པར་ཐུབ་པས་གསུངས། །ནོར་གཞན་ཕལ་པ་དོན་མ་མཆིས་རྟོགས་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་བདེན་གཉིས་ཚུལ་བཞིན་འབྱེད་པའི་བློ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ནོར་ཅན་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསལ་བས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན་དེའི་ལན་དུ་བསྟན་དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། དམིགས་པ་འཕང་དང་དེ་ཡི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །

རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །

སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །

ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །

མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒོམ་པ་ལ། །སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་པ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དེ་ལ་ནི་གྲངས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་མདོ་ལས་བཞེད་དོ། །དམིགས་པ་འཕང་པ་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡུལ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་རྣམ་མཁྱེན་ཡུལ་ཡིན་ཞེ་ན། སྙིང་མཆོག་ཏུ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཡུལ་ལོ། །ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་ཡུལ་དུ་ཉེ་བར་གདགས་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་བུས་ཉེས་པ་བྱས་ན་རྒྱལ་པོས་ཉེས་པ་བྱས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གང་ལ་ལོག་པར་རྟོགས་ན་དམིགས་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐར་ལ་སྦྱར་བ་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ན་འགྲེལ་པ་གཞན་རྣམས་སུ་གྲངས་གསལ་བར་བྱས་པ་མེད་ལ་གྲགས་ཆར་བདེན་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་ནས་བཅུ་དྲུག་བྱེད་ཀྱང་རྒྱན་སྣང་དུ་སྤང་གཉེན་གཉིས་སོ་སོར་མཛད་པ་ཉིད་རྩ་བའི་དགོངས་པའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། བསལ་བྱ་རྣམ་རྟོག སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན། བསལ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་འཕང་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་མི་དམིགས་

པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པས་སྦྱོར་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མེད་པས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པས་ཆོས་དཀོན་མཆོག་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་བཀག་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་རྟོགས་པ་བཀག་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། སྨོས་པ་རྣམ་པར་གཞག་པའི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ལམ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པས་ལམ་དང་། ངོར་བ་དང་བླང་བ་མེད་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་དང་ཆོས་ཅན་མེད་པས་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་སྒོམ་པ་ལ། སྐྱེ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མི་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་བསྒྲུབས་པས་མི་འཐད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ངོ་བོ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ལོག་པར་རྟོག་པ་བཅུ་དྲུག་གོ །

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་མཁྱེན་དངོས་སམ་དེའི་རྒྱུ་བར་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནི་དབྱེ་གཞི། དབྱེ་ངོ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གོ །འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་གི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ནིའོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་གང་ན།

དང་པོ་ལ་བཞི། ཡུལ་གང་ལ་རྟོག་པ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྟོག །དེ་ལྟར་རྟོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལོག་པར་རྟོག་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གོ །དང་པོ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་འཐད་པ་སྟེ་དེའི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་མི་འཐད་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སེམས་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །འོ་ན་ལོག་ཤེས་སུ་འགལ་སྙམ་ན་གཞན་གྱི་ཁས་བླངས་འགལ་བས་

མི་འཐད་སྙམ་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་རང་གིས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བལྟོས་ས་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་བློ་གཉིས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པ་མ་རྙེད་པས་ཕྱུགས་ཐེ་ཚོམ་ལས་མི་འདའ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་སུ་གྲུབ་དགོས་ན་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཀུང་དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དག་དངོས་པོ་མེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་དམིགས་པ་འཐད་པ་མི་རུང་ལ་དེ་འཐད་ན་ཡུལ་མེད་པ་མི་རུང་ངོ་ཞེས་པན་ཚུན་འགལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྐྱེ་འགལ་བ་ཁས་བླངས་པ་ལྷར་བློ་ངོར་སྣང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་བདེན་གཉིས་སུ་ཡོད་མེད་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་མི་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་རྩོད་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལོག་པར་རྟོགས་སོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི། ཡུལ་གཉིས་མེད་པར་བསྟན་པ་དོན་དམ་དང་དམིགས་པ་འཐད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པས་ན་དོན་དམ་དུ་དམིགས་པ་འཐད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡུལ་མེད་པར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་འགལ་ཚུལ་ནི། དམིགས་བསལ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྟོགས་དཀར་མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་སེམས་མི་འགོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་མི་ཤེས་པའི་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གྲོལ་བ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པ་དང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞེས་འཆད་དེ་མི་འགྲིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་ཚིག་གསལ་ལས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དམིགས་པ་འཐད་པ་དང་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་ཏེ་དེ་ལ་སོགས་པས་ནི་བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིང་གཟུང་བས་འགལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་སེལ་ཏེ་གོ་སླའོ་ཞེས་འཆད་པ་ཡང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པར་བཀོད་པ་འདི་དག་ལོག་རྟོག་གི་ཡུལ་བཅུ་དྲུག་དང་རྒྱུ་མཚན་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པས་སོ། །ལོག་པར་རྟོག་མཁན་དང་རྟོག་ཚུལ་དང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་མདུག་ནི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་འདི་ཁོ་ན་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ན། བར་རྟེའི་དམིགས་པ་དེའི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྟེ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟོགས་ཚུལ་ཡོད་ན་རྟོགས་བྱའི་རང་བཞིན་ཡོད་དགོས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཡོད་ན་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་དགོས་ན་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་བལྟས་པ་ན་དངོས་པོ་མེད་པར་ཡང་མི་དམིགས་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་མི་དམིགས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་སོགས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་ལ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གཉིས་སུ་ཡོད་ན་དབྱེར་ཡོད་དགོས་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་སོ། །

འདིར་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཙུང་ཟད་དཔྱད་པ་ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་དགོས་པ་དང་། གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་གཉིས་ལས་བརྩམས་པ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཡབ་སྲས་མཇལ་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པས་གཞན་ལ་མ་གསན་པར། །བདེན་པ་འདི་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་སྟོན་པར་མཛད། །གང་ཞིག་ཀུན་རྫོབ་དེ་བཞིན་དོན་དམ་སྟེ། །བདེན་པ་གསུམ་པ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་དང་། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །ཞེས་དང་། བདེན་གཉིས་ལས། བདེན་གཉིས་རྣམ་དབྱེ་ཤེས་པ་དག ཐུབ་

པའི་བཀའ་ལ་མི་རྫོངས་ཏེ། །དེ་དག་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་ནས། །ཕུན་ཚོགས་པ་རོལ་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །གདུལ་བྱ་སྨྱུང་འདས་དུ་བགྲི་བའི་ཐབས་ཀྱང་འདི་ཉིད་དེ། དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་འགྱུར། །དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་ན། །མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། དབུ་མ་སྙིང་པོར། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་རྣམས་ཀྱི་སྐས། །མེད་པར་ཡང་དག་ཁང་ཆེན་གྱི། །སྟེང་དུ་འཛེག་པར་འགྱུར་པ་ནི། །མཁས་ལ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་གཉིས་ནི་བསམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ། །

གཉིས་པ་(གཏན་ལ་དབབ་བྱ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་)ལ་གཉིས། བདེན་གཉིས་སྤྱིར་དང་། སོ་སོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ལ་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པའི་དབྱེ་བ་ནི་མེད་དེ། གཞན་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ན་དོན་དམ་པ་ཡང་རྟོག་པས་ཀུན་བཏགས་པའི་བཅོས་མ་ཙམ་དུ་དང་། དོན་དམ་པ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་བློས་མ་བཏགས་པའི་གཤིས་མ་བཅོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དབུ་མའི་རྩ་བ་ལས། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱར། །ཇི་ལྟ་བུར་ན་རུང་བར་འགྱུར། །རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བསྟན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས། ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དོན་དམ་དུ་སློ་བ། །དེ་དག་ནོར་བའི་བློ་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། མིག་དང་རྣ་བ་སྣ་ཡང་ཚད་མ་མིན། །ལྕེ་དང་ལུས་དང་ཡིད་ཀྱང་ཚད་མ་མིན། །གལ་ཏེ་དབང་པོ་འདི་དག་ཚད་ཡིན་ན། །འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སུ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་ན་སྣང་སྟོང་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཐག་པ་ལ་སྦྲུལ་དུ་འཁྲུལ་པས་སྐྲག་པ་ལ་གླང་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་གཉེན་པོར་འདོད་པ་ལྟར་དོན་དམ་རྟོགས་པས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཞེན་པའི་དྲི་མ་མི་སེལ་བར་ཐལ་བ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། །རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ལས་ཀྱང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་

རྫོབ་ཀྱང་གཞན་ལ་དོན་དམ་པ་ཡང་གཞན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མེད་ཀྱི། ཞེས་དང་ཀུན་བྱང་གི་འགྲེས་རྣམས་སུ་ཆོས་དེ་དག་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་དག་ལས་གཞན་དང་དེ་ཉིད་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བཀའ་སྩལ་པ་རྣམས་སོ། །གལ་ཏེ་གཅིག་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་ན་བདེན་གཉིས་མེད་པར་ཐལ་ཞེ་ན། བདེན་གཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་ནི་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་གཅིག་པ་བཀག་པའི་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་འདོད་དེ་དངོས་པོ་དངོས་མེད་བཞིན་ནོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐ་དད་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ནི་ཁྱད་པ་མེད་དེ། སྤྲོས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དོན་དམ་དུ་བཏགས་ནས་རྣམ་གཞག་བྱེད་དེ། རྟོག་པས་སྣང་བ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བའི་དོན་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་ནས་རང་མཚན་ལ་བཟ་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །མདོ་ལས་ཀྱང་། ཡི་གེ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཉན་པ་གང་དང་སྟོན་པ་གང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་སྒྲོ་བཏགས་ནས། །དེ་ཉིད་ཉན་ཅིང་སྟོན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་ལས་ནི་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་པས་ལུང་གི་གནོད་པ་ནི་མེད་ལ། ངོ་བོ་གཅིག་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ལ་རིགས་པར་གནོད་པ་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ངོ་བོ་སྒྲུབ་པར་ཡང་འདོད་པས་ཁྱེད་ཁོ་ན་ལ་ཁྱེད་རང་གིས་བཀོད་པའི་སྐྱོན་དེར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པའོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་ཅིང་། སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱས་པ་དང་ནི་མི་རྟག་བཞིན། །མེད་ན་མི་འབྱུང་ངེས་ཕྱིར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱང་ནི་སྟོང་པར་བཤད། །ཅེས་པ་ཡང་དེའི་ཁུངས་མ་ཡིན་ཏེ་དེས་བདེན་པ་གཅིག་མེད་པར་ཅིག་ཤོས་མེད་པའི་དཔེར་བྱས་མི་རྟག་བླངས་པས་འདི་ཡང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་མེད་པའི་རིགས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བདག་ལེགས་སུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་དགོངས་འགྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། །གཅིག་དང་དུ་མ་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་སྨྲད་པའི་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་ལྟ་ངན་དོར་བར་བྱའོ། །འོ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ན་སྐྱེ་འགག་ཀུན་བྱང་འགག་སྒྲུབ་སོགས་མཚན་

ཉིད་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་བློ་ལ་སྣང་ཞིང་ཐ་སྙད་པའི་བློ་ངོར་དེར་རིགས་པའི་གནོད་པ་མེད་པའི་སྣང་བའི་ཆ་ཧི་སྙེད་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ཉིད་དཔྱད་ན་སྣང་མི་སྣང་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བདག་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་པའི་དྲ་བ་མ་ལུས་པས་དབེན་པ་ལ་དོན་དམ་པ་ཞེས་གཞན་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བགྲོ་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་སྟེ། སྤྲོས་བྲལ་ཞེས་པའང་གཞན་ངོར་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདེན་གཉིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀུན་རྫོབ་གཞན་ནི་ཅིག་ཤོས་ཡིན། །ཞེས་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལས། དོན་དམ་བློ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། །བློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ལྟར་བསྟད་པ་ན་དོན་དམ་དེ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་མ་ཡིན་ཞིང་འདི་ལས་གཞན་དུ་ཡང་མེད་ན་འོ་ན་དེ་ཅི་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་འདི་ལ་ནི་བློ་རྩེ་གཏད་སོ་མེད་པས་ཆད་པའི་ལྟ་བ་མི་བཟོད་པའོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྲུང་བླང་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་མཐར་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་བག་ཆགས་རྣམ་པས་རྟོག་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འདིའོ་ཞེས་གཟུང་དུ་མ་རྙེད་པ་ན་སྟོང་པ་ཉིད་འཛིན་པ་མཐའ་དག་ལྡོག་བྱེད་ལ་མི་མོས་པ་དང་སྐྲག་པ་སྐྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་སྙིགས་མ་བདོ་བ་དེང་སང་གི་དུས་འདིར་ནི་སེམས་ཅན་ཤིན་ཏུ་སྐལ་བ་དམན་པས་དེ་དག་ལ་འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་ཅི་ཡང་མེད་པའོ། །འདི་ཙམ་ཞིག་ནི་དོན་ལ་ཡོད་པས་མི་སྟོང་པའོ་ཞེས་འགའ་ཞིག་བསལ་ཞིང་འགའ་ཞིག་འཛོག་པ་ལྟར་བྱས་པ་ན། རྟོག་པ་ཡི་རང་ནས་ད་ནི་བདག་གི་དམིགས་པའི་གནས་རྙེད་དོ་སྙམ་ནས་ཚུལ་དེ་སྨྲ་བ་དང་དེའི་ཆོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོ་བཞག་ནས་སྟན་པའི་སྒྲ་སྒྲོག་རྙེད་བཀུར་གྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་སྣང་ན་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་རྣམ་ཤིང་ལུང་ཙམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འཆེལ་བར་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་གང་མཉེས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་བཟང་པོ་དོར་ལ། ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟེན་འབྲེལ་སྣང་དུས་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེའི་

ངོར་མེད་དོ་ཞེས་སྐྱུར་བ་མི་གདབ་ཅིང་དོན་དམ་པ་སྤྲོས་པ་ཡིན་ནོ་ཅོག་དང་བྲལ་བ་ལ་ཡོད་དོ་
རྟག་གོ་ཞེས་སྒྲོ་མི་འདོགས་པའི་མཐའ་བྲལ་གྱི་ཚུལ་ལ་བསླབ་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་(སོ་སོར་བསྟན་པ་)ནི། བདེན་གཉིས་ལས། སྣང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་བྱེད་དག །ནུས་པའི་
ཕྱིར་དང་མི་ནུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ནི་དབྱེ་བ་བྱས། །ཞེས་
ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་ལ་ཡང་སྤྲོས་པ་མཐའ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་གྲངས་
མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་བཀག་པ་རྣམ་གྲངས་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་བྱེད་དེ། དེ་
ཉིད་ལས། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡང་། །ཡང་དག་པ་དང་མཐུན་པའི་ཕྱིར། །དོན་དམ་ཡིན་
པར་ཁོ་བོ་འདོད། །ཅེས་སོ། །འདི་ནི་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་གི་
ཡུལ་རྣམས་ལ་བྱེད་པས་རྟོག་པའི་བཟོ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་བཏགས་པ་བའོ། །ཡང་
ན་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ལ་ཡང་དག་དང་། ཉན་རང་དང་ཚུར་མཐོང་རང་
སྣང་ལ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་སྟེ་གཟུང་འཛིན་དུ་སྣང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་ཞེན་པ་མེད་པ་དང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱས་ན་སློབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆེ་ལོང་ཙམ་འདི་ནི་
སློབ་དཔོན་འདི་ལ་སོགས་པའི་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་བཀོད་ཅིང་དེ་ཡང་རྒྱས་པར་
དང་ཐལ་འགྱུར་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་ཏེ་ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི་གང་ལ་ན་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྦྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་
དེ་ཡོད་ན་དེ་གསུམ་ཡོད་དགོས་ན། གཟུགས་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱོད་དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་བློ་རྣམ་
པ་གཉིས་སུ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་དོ་ཞེས་སྦྱིན་སོགས་ལ་ཡང་གསུངས་པས་སྦྱིན་པ་དང་།
སོགས་པས་སྦྱིན་པ་པོ་ལེན་པ་པོ་རྣམས་སོ་སོར་མི་དམིགས་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི། གང་ལ་ན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པས་སངས་རྒྱས་
གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་དགའ་བ་སྐྱེད་པས་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡང་དག་པའི་དོན་
དུ་རྟོགས་པས་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་དྲིས་པའི་ལན་དུ་

གསུངས་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཡོད་ན་དེའི་རྟོགས་བྱ་ཡང་ཡོད་དགོས་ན་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མེད་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །

བདུན་པ་ནི། གང་ལ་ན་འགོག་ལམ་གྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་འགོག་ལམ་གྱི་དོན་ཡོད་དགོས་ན་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མིང་དང་མཚན་མ་ཙམ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་དྲི་བྲལ་གྱི་འགོག་པ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་ལམ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། གང་ལ་ན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་གཟུགས་སོགས་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་སུ་མཐོང་དགོས་ན། རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཚོགས་སུ་འགྱུར་བའམ་འགྲིབ་པར་བྱ་བའམ་འགོང་བར་བྱ་བའམ་འཕེལ་བར་བྱ་བའམ་སྐྱེ་བར་བྱ་བའམ་འགག་པར་བྱ་བའམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཉེ་བར་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གཟུགས་ཕུང་ལ་སོགས་པར་དམིགས་པ་བཀག་པ་སྟེ་མཐོང་བ་མེད་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །

དགུ་པ་ནི། གང་ལ་ན་སེམས་མི་འགོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ལའོ། །རྩ་བར་ཐབས་བཅས་ཞེས་པས་ཡུལ་གྱི་ཡུལ་ཅན་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐབས་མཁས་ཡོད་ན་སྦྱིན་བྱ་སོགས་སུ་དམིགས་དགོས་ན། དེ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དེ་དང་ལྡན་པས་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་སྦྱིན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་ལེན་པ་ལ་ཡང་ལེན་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་གཏོང་བ་ལའང་གཏོང་བའི་འདུ་ཤེས་སུ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པར་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པར་གསུངས་པས་ན་སོགས་སོ། །འདི་དང་ལྔ་པའི་ཁྱད་པར་ནི་ཡུལ་མེད་པ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱིས་དེར་མི་དམིགས་པའོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི་སྦྱིན་སོགས་སུ་མི་དམིགས་པ་ཉིད་འཁོར་གསུམ་གྱི་ཞེན་མེད་ཡིན་པས་དེའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་སྒྲུབ་པ་ཐབས་མཁས་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་པ་ལ་ཐབས་མཁས་དང་དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཞེན་པ་ཁས་མ་བླངས་པས་སོ། །འདིའི་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ནོ། །

བཅུ་པ་ནི། གང་ལ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་སུ་བཞིར་རྟོགས་པ་དེ་ཡོད་དགོས་ན་དངོས་པོའི་དང་དངོས་པོ་མེད་པའི་དང་གཉིས་ཀའི་དང་གཉིས་མིན་གྱི་ངོ་བོ་སྐྱེ་མཐའ་བཞིར་རྟོགས་པ་ཐུབ་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པ་བཀག་པར་བཤད་པས་ན་སོགས་སོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པས་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དངོས་པོས་ཀྱང་དེ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དངོས་པོས་ཀྱང་དེ་མ་མཆིས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པས་ཀྱང་དངོས་པོ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མཆིས་པ་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རམ་ཞེས་ཏེ་ན་ཡན་ཅད་[༡]དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དེ་ཕྱིན་ཅད་[༢]དགོས་པའི་ངོ་བོའོ། །འདིའི་ལན་ནི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིར་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་སྐྱེ་མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བར་མཁྱེན་པ་དེའི་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིར་དམིགས་པ་མིན་པའོ། །འདི་ཡང་རྩོད་ལན་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ནོ། །འདི་དང་གསུམ་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་སོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ནི། གང་ལ་ན་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་ལ་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་གཙང་བདེ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་མི་རྟག་སོགས་དོན་ལ་གནས་དགོས་ན། གཟུགས་རྟག་ཅེས་བྱ་བའམ་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་བའོ་ཞེས་མི་རྟག་པ་དང་སོགས་པས་རྟག་པ་བདེ་སྡུག་བདག་ཡོད་མེད་ཞི་མ་ཞི་རྣམས་སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་སོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི་སྦྱོར་བྲལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ [༣]རྟག་མི་རྟག་དོན་ལ་མི་གནས་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཕུང་སོགས་མི་རྟག་སོགས་སུ་གནས་པས་རྟག་མི་རྟག་ཏུ་འཛིན་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག

ཡིན་མིན་འཐད་དོ། །རྟོགས་དཀར་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྟེ་གདུལ་བྱའི་ངོར་སྣ་ཚོགས་སུ་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་སྟེ་རྟག་སོགས་ལས་གོ་བཟློག་པ་མི་རྟག་སོགས་དང་རྟག་སོགས་རྣམས་ཡང་དག་མིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སྦྲ་མ་གསོད་བྱེད་དང་ཕྱེ་མ་གསོད་བྱར་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་པའོ་ཞེས་བཤད་ནས། འདི་ལ་ལན་ཡང་རྟག་སོགས་ལོག་པ་དང་མི་རྟག་སོགས་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་དེ་འཛིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཀྱང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་མིན་དུ་འཐད་པར་འཆད་དོ། །ཡང་ན་མདོར་བཤད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཉིས་དོན་གཅིག་ལ་མདོ་ལས་ཀྱང་རྟག་མི་རྟག་སོགས་བཟློག་ཟླ་དང་བཅས་པ་གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བར་གསུངས་ལ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ན་རྟག་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་དང་བྲལ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་དོན་གྱིས་བཤད་པས་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟག་མི་རྟག་སོགས་བཟློག་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་བར་འཛིན་པ་བཟློག་ཟླ་དང་བཅས་པ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་པས་སོ་ཞེས་བཤད་ན་མདོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་ཅིང་འགྲེལ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པས་ཚོག་གོ །

བཅུ་གཉིས་པ་ནི། གང་ལ་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གསུམ་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ལམ་སྒོམ་པའི་དགོས་པ་ནི་དེ་དང་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། བྱང་ཆེན་བརྒྱུད་པར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའམ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིད་ཐོབ་པའམ་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གྱུར་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པར་འཇུག་པའི་གནས་དང་སྐབས་མེད་དེ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་නོ། །ཞེས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་གསུམ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་ན་སོགས་སོ། །འདི་མི་འགལ་བ་ནི་ལམ་གསུམ་བསྒོམ་པ་ནི་དེའི་རིགས་ཅན་གཞན་གདུལ་བའི་དོན་དུ་མཁས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་མ་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ཡང་རྟོད་ལན་གཉིས་ཀ་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ནོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་ནི། གང་ལ་ན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་བླང་བྱ་ཡོད་དགོས་ན། ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་འཕགས་པའི་ཆོས་དང་འདུལ་བ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་རྣམས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་བྱང་ཆེན་རྣམས་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་མ་ཡིན་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་བླང་བྱ་མེད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་སོ། །

བཅུ་བཞི་པ་ནི། གང་ན་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་ཡུལ་དེ་ཡོད་ན་དོར་བྱ་ཡོད་དགོས་ན་དོར་བར་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན་སོགས་ཏེ་མདོ་སྔར་དྲངས་པ་དེའོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་ནི། གང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་དེ་མིན་པའི་མཚན་ཉིད་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་མཚན་ཉིད་ཡོད་ན་དེ་འཇུག་པའི་རྟེན་མཚན་གཞི་ཡོད་དགོས་ན། ཆོས་འདི་དག་ནི་སྔོན་ཆད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་མེད་ལ་ད་”ལྟར་ཡང་མཚན་ཉིད་མེད་པས་ན་དེའི་ཕྱིར་བྱང་ཆེན་གྱིས་མཚན་ཉིད་ལ་ཡང་བསླབ་པར་མི་བྱ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལ་ཡང་བསླབ་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་མཚན་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དེ་འཇུག་པའི་ཆོས་མཚན་གཞི་ཡང་མེད་པས་ན་སོགས་སོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་ནི། གང་ལ་ན་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ཆེད་དུ་ལམ་སྒོམ་པ་ལའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི་སྒོམ་པ་ཡོད་ན་བསྒོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དགོས་ན་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་མ་མཆིས་ཤིང་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ཡང་མ་ལགས་མཚན་ཉིད་གཅིག་པའང་མ་ལགས་ན་དེ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡུམ་སྒོམ་པ་མཆིས་པར་འགྱུར་ཞེས་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མི་འཐད་པས་ན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(སེལ་བྱེད་ཀྱི་ལན་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས།

གསེར་ཕྲེང་། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ལ་དོན་དམ་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་སྒོ་ནས་ཏེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཚད་མར་བྱས་ནས་དོན་དམ་དང་། དོན་དམ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ནི་དོན་དམ་ཚད་མར་བྱས་ནས་ཀུན་རྫོབ་སུན་འབྱིན་པ་དེ་བས་ནའོ། །

འདི་དག་དཔེར་བརྗོད་ན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཉིས། ཀླན་ཀ་དང་། ལན་གྱི་མཐའ་བཅད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཀླན་ཀ་གཉིས་ལ་ཐལ་རྟགས་རིགས་མཐུན་མི་མཐུན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བཞིར་ངེས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་དུ་ཐལ་བ་འཕེལ་པའོ། །རིགས་མི་མཐུན་ནི་ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་དོན་དམ་དང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཐལ་བ་འཕེན་པའོ། །འོ་ན་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། འགལ་བ་མེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་གཉིས་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཐལ་རྟགས་རིགས་མཐུན་ནི་ལམ་གསུམ་བསྒོམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་སྤང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དོན་དམ་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་ནི་ལམ་སྒོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བསྒོམ་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དེ་རྟགས་འདི་ནི་དོན་དམ་དུ་ཁས་བླངས་ལ་ཐལ་བ་དེས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པས་སོ། །ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་འདིའི་ལྡོག་ཁྱབ་ཀྱི་ཐལ་བ་ལྟ་བུ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལམ་སྒོམ་པ་ཡོད་པས་དོན་དམ་དུ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ་བའོ། །དོན་དམ་གྱི་རིགས་མཐུན་ནི་དོན་དམ་དུ་བར་ཆེའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དུ་ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པར་བཤད་པ་རྣམས་ལ་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་གསུམ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མཐུན་ཡིན་ལ་གཞན་རྣམས་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ཀ་སྟེ་ཐལ་བའི་རྗེས་འགྲོ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་དང་རིམ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་གྱི་རིགས་མཐུན་ནི་མ་ཟིན་

ཀྱང་མཐའ་འགེགས་ལ་བཀོད་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས། དེ་བས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་སྐྱོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་གང་དག་བདེན་པ་རེ་རེ་ཞིག་ཚད་མར་བྱས་པས་ཅིག་ཤོས་སུན་ཕྱུང་ནས་ཡང་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་ཀླན་ཀ་ཚོལ་བ་རྣམས་སོ་ཞེས་པ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་གྱི་ཀླན་ཀ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལན་གྱི་མཐའ་བཅད་པ་)ནི། རྟོགས་དཀར་དགུ་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་དང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པར་བཞེད་པ་ཡང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པ་ལ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་དེ་གཞན་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་སྣང་བས་སོ། །བཅུ་པ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ལ་ཡང་ལོག་གི་ཀུན་རྫོབ་དང་དང་པོ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་དྲུག་པ་མ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ལན་འདེབས་པ་རྟོགས་དཀའི་དགོངས་པར་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་སྐྱོ་ཅན་གྱི་རིགས་མི་མཐུན་གཉིས་ལ་གཞུང་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་རིགས་མཐུན་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཉིད་དང་དོན་དམ་ལ་ཡང་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་སོ། །འགྲེལ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་མི་མཐུན་དེ་ཀླན་ཀ་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་(བསལ་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་བསལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ངེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །གང་ན། བར་ཆད་འི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །གང་གིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་གི་དགེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ཞིག་བྱས་

ནས་ཤེ་ན། བདེན་གཉིས་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྟེ་ཚོགས་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསལ་བ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ་བཏང་བའི་སྒོ་ནས་བར་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་དོན་ལ་འདི་ནི་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཚད་མའི་ངེས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་པར་སྐྱེས་ནས་སོ། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་ཞེས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ཐབས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ལན་མི་ཟད་པར་མཚོན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་དང་། འབུམ་ཐྲག་གསུམ་པས་བསལ་བྱའི་རྟོག་པ་འདི་དག་གི་རིགས་ཅན་མང་པོ་བསལ་ཞེས་དང་། རྟོགས་དཀར་ལྷ་ཆེན་པོ་དང་ཁྱབ་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་རྒོལ་བ་དུ་མ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འབྲེས་སྣང་བཤད་པ་ལྟར་བཞེད་པ་ལེགས་ཏེ། དུ་ཞེས་པའི་ཡི་གེའི་དོན་ལ་ཞུགས་པས་སོ། །ལོག་རྟོག་དེ་དག་ཐབས་གང་གིས་བསལ་ན་བདེན་གཉིས་གཅིག་ཁོ་ན་འདིའི་ཡུལ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྨྲ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བརྟེན་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་སོ། །དེས་དེ་སེལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་ལ་རིམ་པ་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གྱི་སྒོ་ནས་ལན་གདབ་དགོས་པས་སོ། །ལོག་རྟོག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་(སྐབས་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསེར་ཐྲེང་། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་ལྔ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཐར་གྱིས་པ་དང་། བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། མཐར་གྱིས་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་སོ་སོ་བ་དང་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ བླགས་ནས་བརྟན་པོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་པས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རྩེ་མོའི་འོག་ཏུ་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་རྟོགས་གསུངས་ཏེ། རྩེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཐོབ་པས་དེ་རྣམ་པར་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས་པས་སོ། །གང་སྒོམ་ན་སོ་སོ་བ་ཉིད་དང་བསྡུས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཤེས་པར་བྱས་པའི་དོན་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས། སྐབས་རེ་རེས་བསྟན་པ་དང་ཚོགས་ལམ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་རེ་རེ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་རྟོགས་བྱ་ཇི་སྙེད་པ་ནི་སོ་སོ་བ་དང་མཉམ་གཞག་གི་རྟོགས་བྱ་སྙིང་པོའི་དོན་ཆོས་དབྱིངས་ནི་བསྡུས་པ་དང་། རྟོགས་དཀར་ལུགས་བཟློག་དང་ལུགས་འབྱུང་གི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བསྒོམས་པས་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་བཤད་པ་དང་། འབུམ་པས་མཁྱེན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རིམ་པ་ལྟར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དོན་གནས་ནི་ཉི་སྣང་ལས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་

ག་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ཅིང་ཡང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་སོ་སོར་བསྟན་པ་རྣམས་དེ་ལྟར་རྒྱ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལ་བསྡུས་པ་དང་སོ་སོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ཉེ་བར་བཀོད་པས་ཞེས་གསུངས་པས། མཁྱེན་གསུམ་མངོན་རྟོགས་གསུམ་ཅམ་དུ་བསྡུས་པ་ནི་བསྡུས་པ་དང་རྣམ་ཀུན་སོགས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་རེ་རེའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ལམ་རྣམས་ནི་སོ་སོ་བ་སྟེ། མདོར་ན་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་མཁྱེན་གསུམ་དུ་འདུས་པས་དེ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྣམས་སླར་ཡང་སྒོམ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོར་བ་འདི་མཁྱེན་གསུམ་རིམ་སྒོམ་དུ་གསུངས་པས་ཇི་ལྟར་ན་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱིས་བླགས་ཤིང་དེ་ལ་བཀོད་ནས་སོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། བརྟན་པོར་ཏེ་འབད་མི་དགོས་པར་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུའོ། །རྣམ་པར་ནི་སྔར་བསྒོམ་པ་ལས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བར་དང་སྒོམ་པ་ནི་ཡིད་དེའི་སྐལ་བ་ཅན་ནམ་དེའི་དངོས་པོར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། ཡོག་རྟོག་བཅུ་དྲུག་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་གསུངས་པ་ལ་འཁྲོས་ནས་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱང་ཆེན་འཚང་རྒྱ་བའི་མཐར་གྱིས་སྦྱོད་པ་དང་སློབ་པ་དང་ནན་ཏན་བགྱི་བ་མཆིས་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཐར་གྱིས་པའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས།

རྩ་བ། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། །

དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །མཐར་གྱིས་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དེ་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་ཅེས་པ་སྐྱེ་བར་གྱི་སྐྲས་པར་ཕྱིན་བར་བ་བཞི་བསྡུས་པར་གཟུང་གི་ཀུ་ལན་ཏུ་ལྟར་དྲན་ཉེ་སོགས་བསྡུས་པར་ནི་མི་བྱའོ། །བྱང་ཆེན་སྦྱིན་པས་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བ་རབ་ཏུ་

འདོགས་མཐའ་ཕྱིན་པའི་བསླབ་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་སྦྲུབ་པ་རབ་ཏུ་འདོགས་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདི་ལྟར་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་གཞན་ལྔ་ལ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་སྦྱར་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་རང་ཉིད་གནས་ནས་གཞན་དེ་ལ་འགོད་པར་གསུངས་སོ། །ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཆོས་དགེ་ཚུལ་གཏོང་ལྔ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་སྟར་ལྟར་རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཟུགས་སོགས་སུ་དང་མཚན་དཔེ་སུ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔར་དང་སྟོབས་སོགས་སུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་དུ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པ་ལྔ་ཉི་སྣང་དང་ལེ་བརྒྱད་མར་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་ཚོགས་ལམ་དང་ལྷག་མ་བཞི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་དང་། དེ་ནས་དྲན་ཉེ་སོགས་བྱང་ཕྱོགས་རྫོགས་པར་གསུངས་པས་མཐོང་ལམ་དང་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བར་རྫོགས་པར་གསུངས་པའི་བར་གྱིས་སྒོམ་ལམ་བསྟན་པར་ཉི་སྣང་ལས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་མཚན་མར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ཆོས་དྲན་པ་དང་། སྐྱེས་བུ་ཟུང་བཞི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དགེ་འདུན་དྲན་པར་གསུངས་ཏེ་འདིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགེ་འདུན་ཡང་མཚོན་ནོ། །མཁས་པས་བསྔགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་སྦྱིན་པ་སྟར་ལྟར་ཡིད་ལ་བྱས་པས་དེ་གཉིས་དྲན་པ་དང་། འདོད་ལྷ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཁམས་གོང་མ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྟར་ལྟར་དྲན་པར་གསུངས་པས་འདོད་བར་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འོང་དང་གོང་མར་སྐྱེས་པའི་དགྲ་བཅོམ་ཡང་མཚོན་ནོ། །འདི་དྲུག་ལའང་སྟར་ལྟར་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དོན་འདི་ལ་བསམས་ནས་སྔ་མ་རྣམས་བྱ་བར་བཞེད་ཅེས་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་མཚོན་པར་འཆད་ཀྱང་གསུམ་ག་ཚིག་དེས་བསྡུས་པར་བཤད་ན་ལེགས་སོ། །ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་དངོས་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དེ་སྟར་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཞ-གཞུང་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་དྲུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སྔ་མ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འདིར་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཐྲེང་། བཞེད་དོ། །ཅི་ཞིག་ཡིན་པར་ན་མཐར་གྱིས་པའི་བྱ་བར་རོ། །གང་དུ་ན། དེའི་སྐབས་འདིར་རོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སོ། །གང་ན། འདི་ལ་སྤྱར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་(ལམ་གྱི་མཐར་གྱིས་པ་)ནི། གང་ཟག་གི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་ས་བཅུ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འོ། །གང་ན། སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་སོགས་དྲུག་གོ །ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ན། འཁོར་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའོ། །ས་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་མི་དགོས་སམ་ཅེའི་ཕྱིར་དྲུག་ཅེས་སྨོས་ཤེ་ན། ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཞི་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྒྱན་སྣང་ལས། དེ་ལ་རྫས་སུ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ

དྲུག་ཡིན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་པོ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་མིང་དུ་ནི་བཅུར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ཐབས་དང་སྨོན་ལམ་དང་སྟོབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་མཉམ་གཞག་ཤེར་ཕྱིན་དངོས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་བཞི་དེས་དྲངས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་ཏུ་བཞེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས། སྦྱིན་སོགས་ཡོངས་སུ་བསྔོས་པའི་མཐུས་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་དམན་ཞིང་ཉུང་ཡང་མང་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྤྲུལ་པ་དང་། དགེ་བ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པར་བློས་བསྔོམས་ཏེ་སྨོན་ལམ་སྣ་ཚོགས་འདེབས་པ་དང་། དེ་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིད་འོང་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱོད་པ་ན་དེ་དག་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འདོད་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་མི་འདོད་པ་ནི་ཐབས་སྟོབས་སྨོན་ལམ་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡིན་ཞིང་དེ་བཞི་ག་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དེར་འདུས་སོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རིམ་པ་ནི་མ་བཤད་དེ། དེ་དག་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཁོ་ནའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསགས་པ་རྣམས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ནི་སྨོན་ལམ་ཡིན་ནོ། །རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱིས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ནི་སྟོབས་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པ་ལ་མཁས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིན་དྲུག་རེ་རེའི་ནང་དུ་བཞི་བཞི་འདུས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་)ནི། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་གང་ཡིན་པ་སོགས་སྔར་ལྟར་ཏེ། འོག་ཏུ་ཡང་ངོ་། །དེ་དུ་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །གནས་སྐབས་གང་དུ་ཇི་ལྟར་དྲན་པར་བྱེད་ན། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་དང་སོགས་པས་སྟོབས་ལྔའི་བར་གྱིས་ནི་ངེས་

པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་སྐབས་སུ་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པས་ནི་མཐོང་ལམ་དུ་སྔར་ལྟར་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པས་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་དུ་སྔར་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་སུ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་གསུམ་དང་དེ་ཡང་མདོ་ལས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ཙམ་བཤད་བྱང་དེས་ཕྱོགས་མཐུན་ལྷག་མ་མཆོན་པར་བྱས་ནས་མདོའི་ཆོས་སོ་བདུན་པོ་དེ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་བཅད་ནས་ལམ་གསུམ་དུ་སངས་རྒྱས་དྲན་ཚུལ་དེས་བསྟན་པར་བཞེད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ནི། དྲན་ཉེ་སོགས་ཚན་པ་གསུམ་པོ་དེ་དྲན་པ་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་དུ་བཤད་ནས་ལམ་དྲན་པས་སངས་རྒྱས་དྲན་པར་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ལམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འཆད་པས་ལས་ཀྱིས་བྱེད་པ་པོ་དྲན་པ་དང་ལམ་ཇི་ལྟ་བུ་བསྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་དེ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་རྒྱུའི་ལམ་དང་བཅས་པར་དྲན་པ་ནི་གཅིག་ཧུ་དང་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་འཆད་པ་ནི་དགོངས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་དྲན་ཚུལ་ནི་རིགས་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་སོགས་སུ་དྲན་པ་ལ་བྱེད་དོ། །དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་དང་ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་འདི་དག་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པས་དངོས་དུ་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པས་སམ། རང་གི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཆོས་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །འདི་གསུམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་མིན་ཀྱང་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ན་འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་ཟག་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་ཆོས་སུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཞར་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་བསྟན་ཏོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ནི་དགེ་བ་ཐུང་བྱ། མི་དགེ་བ་དོར་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་ལ་མི་འཇུག་པར་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པར་དྲན་པའམ་ཡང་ན་འདི་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་བློས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དྲན་པ་ལ་འཆད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཚུལ་ཡང་སྔ་མ་སངས་རྒྱས་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་

སྤྱར་ལྟར་ནི་དྲན་ཚུལ་དང་དྲན་བྱ་གཉིས་ལ་སྣེགས་ཏེ་དེ་ཡང་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་སྐབས་ལ་འཆད་པའང་དགོས་པར་མི་སྣང་ངོ་། །དྲན་ཚུལ་ལ་ཡང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ལེགས་པར་ཞུགས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གིས་རབ་ཏུ་བརྟེས་པ་ཞེས་སོགས་དྲན་པ་འདོད་དོ། །སྡོམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེར་སྣ་སྤངས་པས་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་རང་གི་ལུས་དང་སྲོག་སོགས་འགྱེད་པའི་གཏོང་བ་དང་། ཁམས་གསུམ་གྱི་ལྷ་འཕགས་པ་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་དང་ཚུལ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པར་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་སྨྲ་མ་ལྟར་དྲན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་འཁྲུགས་པ་མེད་པས་རྒྱུད་བསིལ་བར་བྱེད་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལམ་དང་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པ་དང་འཁྲུགས་པ་མེད་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་དང་ལྷ་མིའི་ཡོན་”སྦྱོང་བའོ། །གཏོང་བ་ནི་མཛའ་བཤེས་འཕེལ་བ་དང་ཚེ་རབས་རྣམས་བདེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཕ་མ་དང་བླ་མ་ལ་མཆོད་པའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་དྲན་པ་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་སོགས་ཀྱི་ལྷ་ཕལ་བ་ལ་ནི་འདི་དག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གྲུབ་པའོ་སྙམ་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་དང་རྗེ་བཙུན་མ་སྒྲོལ་མ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དྲན་པའོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །སྤྱར་གྱི་སྨྲིན་ཚུལ་གཉིས་དང་འདི་གཉིས་མི་མཉྫོས་པ་ནི་འདི་ཕན་ཡོན་དྲན་པ་ཡིན་ལ་སྤྱར་གྱི་དེ་ཉམས་ལེན་གྱི་ལྡོག་པ་ནས་བསྟན་པས་སོ། །སློབ་དཔོན་འདིས་དེ་ལྟར་དྲན་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ནི། མདོ་ནས་བཅུ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མཐར་ཕྱིས་བྱ་བ་སོགས་གསུམ་མཛད་པ་དེའི་ཚིག་དང་བསྟུན་པར་སྣང་ཡང་འཕགས་པ་དང་མི་འགལ་བར་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་འདི་བཞག་གོ །

གསུམ་པ་(ལམ་དག་བྱེད་ཀྱི་མཐར་ཕྱིས་པ་)ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྟོགས་པ་གང་སོགས་སོ། །མོས་པ་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་བྱེད་དམ་མངོན་རྟོགས་དང་སྙིང་པོའི་དོན་དམ་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་ཚིག་གཉིས་བསྟན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །འདི་དག་ཀྱང་མཐར་ཕྱིས་པར་མ

ཟད་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་ཤིང་མཐར་གྱིས་པ་ལའང་རེ་རེ་ལའང་ཚང་ཚུལ་ནི་སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(སྐབས་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་དྲུག་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གཉིས་པ་(བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྒོམ་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། མཐར་གྱིས་པའི་འོག་ཏུ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་ཚེ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་རྫོགས་པར་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་པ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་གསུངས་ཏེ། མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པས་ནི་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་ཉིད་དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྒོམ་པའམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རིམ་སྒོམ་ཤིན་ཏུ་གོམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། མཐར་གྱིས་པ་བཅུ་གསུམ་པར་བྱང་ཚེ་ཕྱིན་དྲུག་མི་དམིགས་པར་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་ལ་འཕྲོས་ནས་བྱང་ཚེ་ཇི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་གིས་ཕྱིན་དྲུག་འཛིན་པ་ལགས་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྐད་ཅིག་མའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས།

གསེར་ཕྲེང་། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་དེ་ལ་ཡང་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པས་དེ་དག་སྟོན་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚམས་སྦྱར་བ་དང་། དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དང་པོ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། སྐད་ཅིག་མ་བཞིའི་དང་པོ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཟག་ʼ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་གསུངས་སོ། །འདིར་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་དང་ཡིན་པ་གང་ན། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་གསུམ་སྟེ། ས་དང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་ས་བརྒྱད་པ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མཐོང་ལམ་མ་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་འཛིན་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཇི་སྙེད་པའོ། །ཟག་མེད་ནི་དེ་དག་ཟག་མེད་མ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཟག་མེད་ཡིན་ཏེ། ཕྱིས་པས་བྱང་ཆུབ་མི་ཤེས་ཀྱང་། །དེ་ཉིད་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །རྟོགས་དཀར་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་མ་བྱས་པ་དང་པོ་དང་འཚང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟེར་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་པའི་དོན་དུ་འཆད་དོ། །སྔ་མ་རྣམས་ས་དང་པོ་ས་བདུན་པའི་བར་ནི་འབད་རྩོལ་ལ་ལྟོས་པས་མ་སྨིན་པ་དང་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ནི་དེ་ལ་མི་ལྟོས་པར་འབྱུང་བས་རྣམ་སྨིན་ནོ་ཞེས་འཆད་པ་རྣམས་ནི་མི་འཐད་དེ། དང་པོ་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་ལ་བྱེད་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་པས་ས་དང་པོ་བཞག་དགོས་ལ་ཆོས་ཅན་ལ་བྱེད་ན་རྣམ་པར་མ་སྨིན་པ་ལ་ཟག་མེད་མི་འཐད་དོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དང་པོའི་ཟག་མེད་རྣམས་ལ་རྣམ་སྨིན་གྱི་དོན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྨྲ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་

ན། མདོ་འགྲེལ་ལས་མཚན་དཔེ་དང་སྟོབས་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་འཆད་པས་བདུན་པ་མན་ཆད་ལ་ཇི་ལྟར་འགྲིག །དེས་ན་སྐད་ཅིག་མ་འདི་དག་ལྡོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་རྣམ་སྨིན་ཡིན་མིན་མི་རུང་བས་ཡུལ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཅིག་གི་ཡུལ་གཉིས་ཀའི་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་རྣམ་སྨིན་དང་དེ་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དང་པོའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ནུས་པ་མཐར་ཐུག་པ་མ་སྨིན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་(དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་མཚོན་པའི་དཔེའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེ་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །

ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡི། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐུབ་པ་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་འདི་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་སྦྱོར་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིན་སོགས་རེ་རེ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་དེ་དང་རིགས་མཐུན་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་ཆེན་ཡུམ་ལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་མ་འདྲེས་པ་དང་མཚན་དཔེའི་བར་ལ་གསུངས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་གཅིག་ནི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ལུགས་ལས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །དངོས་ཀུན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མང་པོས་གཅིག་བསྡུས་པ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་དངོས་པོ་སོ་སོར་ငེས་པར་འཛིན་པའི་

ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐུབ་པ་སྟེ་སྒོ་གསུམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་དམིགས་པར་བྱ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་སྟེ་རེ་རེའི་ངོ་བོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པས་ཀྱང་སྦྱིན་སོགས་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱི་རོ། །རྩ་བར་ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་མང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བློས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་འབའ་ཞིག་ཁུ་མ་ཟད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་བློས་ཀྱང་མང་པོ་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་ཡོད་ཅེས་པའོ། །རྟགས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རིགས་པས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་ན་གཞན་ཡུལ་དུ་བྱེད་མི་ནུས་པའི་དངོས་པོ་སོ་སོར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོས་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་དེ་ལྟར་མངོན་དུ་བྱེད་ནུས་པའི་འགལ་རྐྱེན་བྲལ་བར་བསྟན་ཏོ། །ལུང་གིས་སྒྲུབ་པ་ནི། དབུ་མའི་ལུགས་ལས་བློ་གང་གིས་དངོས་པོ་གཅིག་གི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ་དེ་ཡིས་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོར་དབྱེར་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དངོས་པོ་གཅིག་གི་རང་བཞིན་དེ་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་དེ་དངོས་པོ་གཅིག་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་མཚན་འདི་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པ་ལ་མཛད་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་དེ་ཙམ་ནི་ས་དང་པོ་ནས་ཡོད་པས་ཆོས་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་རྟོགས་པ་ཡང་གཟུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(དེ་མཚོན་པའི་དཔེ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་ན་ཟག་པ་མེད་པ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་དཔེ།

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་ལྟར་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་པ་ན་དེ་དང་རིས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་འཇིག་རྟེན་ལ་གྲགས་པའི་དཔེ་སྟོན་ནོ། །ཡང་ནི་སྔར་དོན་དེ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པར་མ་ཟད་པའོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད། །རྡོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །

ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་འགྲུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་នོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་ལྟར་སོགས་ཏེ་གོ་བར་ཟད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུས་རྡོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་ན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་སྔོན་བཟོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་འགྲུལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་ན་རིགས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་འཕེན་པ་ནི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་སོགས་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་དབང་གིས་སོ། །ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་མཐུ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་དེ་ལ་གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་པ་མེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐ་མི་དད་པས་སོ་ཞེས་པའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་གོང་གི་ལུང་དེ་འོག་མ་གསུམ་ལའང་སྦྱར་བར་གསུངས་པ་ལྟར་དཔེ་འདི་ཡང་ཐམས་ཅད་ལའོ། །

གཉིས་པ་(རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མ་)ལ་གསུམ་ལས་དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །

རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །

གསེར་ཕྲེང་། འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། གང་ཚེ་རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། །གནས་སྐབས་ཆོས་དཀར་སྐྱེས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རང་བཞིན། །ཞེས་འདོན་དགོས་སོ། །གང་ཚེ་རྣམ་བྱང་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དྲི་མ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་དེ་དག་དཀར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེར་ཕྱིན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཅན་ལ་གནས་པས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གཉེན་པོ་བསྒོམས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ན་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བའི་འོད་བཞིན་དུ་དཀར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་

སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པ་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་ནི། ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པོ་ན་ལ་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །གང་གི་ཚེ་རྟོགས་ན། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱོགས་སྦྱིན་སོགས་རང་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་རྣམས་དཀར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སྐྱེས་པ་དེའི་ཚེའོ། །དཀར་བའི་དཔེ་ནི། སྟོན་ཟླའི་འོད་བཞིན་དུའོ། །དཔེ་དཀར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཆར་གྱིས་རྡུལ་གྱི་ཚོགས་མནན་པས་ཁུག་རྣ་སོགས་ཀྱི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སོ། །རྟོགས་དཀར་འདི་ལ་གཟུང་བ་ལ་སོགས་པར་ལྟ’བའི་དྲི་མ་སྤངས་པས་ཞེས་ཟེར་བ་ནི་མི་ལེགས་ཏེ། ཟློས་པར་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུན་སྣང་དང་འགལ་བས་སོ། །དོན་དཀར་བའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་བསྒོམས་པའི་མཐུས་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཕལ་ཆེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ནའོ། །

གཉིས་པ་(ཡུམ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་)ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་བསྟན་ནས་གསུམ་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་གཉིས་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡི། །ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། །

ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། །

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱུན་མཐའི་རྟོགས་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ལམ་དང་འདྲ་བའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ནས་སྦྱིན་སོགས་ལ་ཞེན་མེད་དུ་སྤྱོད་པ་ཡིས་ཏེ། བྱང་ཆེ་རྣམ་ལམ་ལྟ་བུའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་གནས་ཤིང་། སྦྱིན་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་ངོ་བཟོད་པ་སྒོམ་མོ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་མོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་མོ་ཤེས་རབ་སྒོམ་མོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་པས་ཚོགས་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་ལམ་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུབ་པས་གནས་ཏེ། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ངོ་བོའི་ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ན། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སློབ་ལམ་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། དུས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའོ་ཞེས་ཀུན་བྱང་གི་ངོ་བོའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་ནའོ། །གནས་སྐབས་གང་དུ་ཤེས་ན། སྟོན་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་རྣམ་ལམ་ལྟ་བུར་གོམས་པར་བྱས་པས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་བྱས་ནས་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཐོབ་པའི་གནས་སྐབས་ནའོ། །ཐབས་གང་གིས་ཤེས་ན། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་མེད་རྣམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་མཚུངས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་གནས་པ་སྐྱེ་རྟོགས་ནས་སྦྱིན་

སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་བསྒྲུབས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་གསུམ་པ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་གསུམ་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། །

ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱུན་མཐའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་ཡིན་ཏེ། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་གཉིས་སད་པ་ན་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར་ཏེ། བྱང་ཚེ་རྨི་ལམ་མི་མཐོང་། རྨི་ལམ་མཐོང་བ་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྤོང་བ་ལ་གོམས་པ་དང་དུ་གྱུར་པས་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་དྲུང་ཕྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཚུལ་དུ། རྨི་ལམ་ལ་གཟུང་བ་དང་རྨི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་པར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་རྟོགས་པས་ན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སོགས་སོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་གི་ཚེ་སད་དུས་སུ་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་པའི་ཚུལ་དུ་རྨི་ལམ་ལ་

གཟུང་བ་དང་རྫི་ལམ་མཐོང་བ་ལ་འཛིན་པར་མི་མཐོང་བ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྫི་ལམ་གྱི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་རྟོགས་པས་ནའོ། །དེ་གྲུབ་སྟེ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་བག་ཆགས་དྭངས་ཕྱུང་ཞིང་རྩད་ནས་སྤྱངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུན་རིང་མོ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་དུ་མ་ཞིག་ནས་བར་ཆད་མེད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྤྱོང་བ་ལ་གོམས་པ་དང་དུ་གྱུར་པར་བྱས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་(སྐབས་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་༢བྱ་བ་ལས། སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས། སྐབས་བདུན་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ལས་ཆོས་སྐུའི་སྐབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །གསུམ་པ་ཞུགས་འབྲས་ཆོས་སྐུའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བརྗོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ཆོས་སྐུའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད། སྐབས་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་གསུངས་ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཡིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པར་བྱང་ཆེན་གྱིས་མཚན་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་བར་གསུངས་ནས་གཞན་ཡང་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལྷ་བུ་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་བསླབ་པར་གསུངས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཆོས་སྐུའི་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱེད་པ་པོ་སྐུ་དང་། བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐུའི་གྲངས། ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གཉིས་སུ་དང་། གསུམ་དུ་དང་། ལྔར་དང་། བཞིར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འདིར། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ལས་འཁྲུངས། །ཞེས་དང་།

རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པར། དགེ་བ་འདིས་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཚོགས་བསགས་ཏེ། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་པ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་གཟུགས་སྐུ་དང་ཆོས་སྐུ་དམ་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ། །ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་རང་དོན་དོན་དམ་པའི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ལ་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྐུར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་)ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། སྐུ་གསུམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་བསྡུས་པར་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །སྐུ་གསུམ་དག་གིས་རང་གཞན་གྱི། །དོན་འདི་རྟེན་དང་བཅས་པར་བསྟན། །ཅེས་ལོངས་སྐུ་རང་དོན་སྤྲུལ་སྐུ་གཞན་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་བླ་མར་ཡང་། དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག །ཅེས་དང་། འཕགས་པ་ཀླུས། ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་སྐུ་གསུམ་ལ་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའོ།།

གསུམ་པ་(ལྔར་དབྱེ་བ་)ནི། ཚིག་གསལ་ལས། ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ས[༢]བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་འབའ་ཞིག་གི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམས་ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པ་དང་། ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་གནས་པའི་སྣང་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་སྤྲུལ་སྐུ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པར་བཏགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་ལྔར་འདོད་དོ། །གཞན་དག་ནི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བས་སྐུ་ལྔར་[༣]སྟོན་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་དང་། རྟོགས་དཀར་ཡང་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་སྐུ་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན། །ཞེས་སྨོས་པ་དེ་ཡང་འཐད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་དབྱེ་བ་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་འཇམ་དཔལ་གྲགས་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་སྐུའི་དབྱེ་བ་གསུམ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་

སྐུ་དང་སྤྲུལ་སྐུའོ་ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་སྙེག་པའི་རྡོ་རྗེས་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་སྤྲུལ་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་(བཤེར་དབྱེ་བ་)ལ་གསུམ། བཤེར་བཞེད་པ་དང་། དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་དགོད། འཐད་པའི་ཕྱོགས་བཏྒག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་སྣང་དང་། འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་སུ་གཟུགས་སྐུ་ལ་གཉིས་དང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སོ་སོར་བྱས་པས་བཞིར་མཛད་དོ། །དོན་འདི་ལ་ཚིག་གསལ་ལས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ནི་གཞུང་གཞན་དུ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྟན་པས་དེ་ལྟར་བཞེད་མོད་ཀྱི་འདི་ནི་མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་གདམས་ངག་གཙོར་མཛད་པས་ན་དེའི་བཞེད་པ་བཀོད་པའོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། འོག་ནས་སྐུའི་གྲངས་ངེས་པ་ཐ་དད་པ་བསྟན་པའི་ལུགས་སུན་མ་ཕྱུང་བས་དེ་ལྟར་ངེས་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་དེ། སློབ་དཔོན་གྱི་ཞལ་སྔ་ནས་ནི་སྐུ་དུར་བཞག་ཀྱང་ཉེས་པ་མེད་པར་བཞེད་པར་གསལ་ལོ་ཞེས་སོ། །འདི་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པར་མི་འཐད་དེ། སྐུའི་གྲངས་ལ་བརྩོད་པའི་སྐབས་སུ་གཞན་དག་ན་རེ་ཞེས་པ་ལས་མ་བྱུང་ཡང་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བཤེར་རང་ལུགས་ལ་མཛད་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱན་སྣང་ལས། ཡུམ་གྱི་བཤད་སྦྱར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བདག་གིས་ཐོབ་པའི་དགེ་བའི་ས་བོན་ལས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ངེས་པར་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་བཏགས་པའི་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཞེས་འབྱུང་བས་སྐུ་གསུམ་དུ་བཞེད་དོ་ཞེ་ན། ཕྱིར་སློབ་དཔོན་གྱིས་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་ཞེས་འཕགས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་གསུམ་དུ་མཛད་དོ། །འོན་ཀྱང་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་ནི་དེ་མི་བཞེད་པས་རྒྱན་སྣང་དུ་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་ལ་དགོངས་ལ་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ཞེས་པ་ནི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་སློབ་དཔོན་བཞེད་ཀྱང་ངོ་བོ་

ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པར་མི་བཞེད་དེ། སངས་རྒྱས་སའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐུ་དེ་མིན་པས་སོ་སོར་དགོངས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཚིག་གསལ་དང་རྟོགས་དཀའི་བཞེད་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཅིང་ཤེར་འབྱུང་དང་བུད་རྒྱ་ཕྱིས་ཀྱང་བཞེར་བཤད་ལ། གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་བཞེར་མི་འདོད་པ་བཀག་ནས་བཞེར་བསྒྲུབས་པ་རྣམས་ནི་འགྲེལ་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའོ། །

གཉིས་པ་(དེ་མི་བཞེད་པའི་ལུགས་དགོད་པ་)ནི། ཉི་སྣང་ལས། ད་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་སོགས་པ་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ་ངོ་བོ་དེ་དང་ངོ་བོ་ཅན་ཡོན་ཏན་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པས་སོ་སོར་དགོངས་ཏེ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ཡང་ཉི་སྣང་དང་འདྲའོ། །སྙིང་མཆོག་ལས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི། དེའི་དངོས་པོ་ཡང་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། སྐུ་གསུམ་དང་མཛད་པའོ་ཞེས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ཚུལ་ནི་དག་ལྡན་ལས། དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །ཡང་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་ཅིང་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་བརྗོད་ནས་དེ་ལྟར་ཆོས་སྐུ་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་མཇུག་སྡུད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིག་སྔ་མའི་དངོས་པོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་གཅིག་མིན་དུ་མའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བསྟོད་པ་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་མཐའི་རྐང་པ་གཅིག་བྱུས་གསུངས་སོ། །ཡང་ན་ཚིགས་བཅད་དང་པོས་སྐུ་དེ་བསྟན་ནས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དག་བཤད་ཅིང་མཐའི་

རྐང་པས་མཇུག་བསྡུས་སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་ལ་ཉིད་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་བྱས་ན་འཕགས་པ་ཀླུས་ཆོས་སྐུ་ལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་བསྟོད་[7]པའང་རིགས་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ལ་བྱེད་དགོས་པས་སོ་སྙམ་པའོ། །དག་ལྡན་ལས། གཞན་དག་ནི་ཆོས་དེ་དག་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་པ་ཡིན་ལ་དེ་ལྟ་ཡིན་དང་ཚུལ་གཞན་ལས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་དེ་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ལས་སྐུ་གསུམ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡང་ཞེས་བྱ་བའི་ཚིག་གསུམ་དང་མདོ་གཞན་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་བཞི་ཡང་རྣམ་པ་གཞན་ཉིད་དུ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ནི་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ལ་བཞི་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལས་སམ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ནི་ཆོས་དེ་དག་སྐུ་གང་གིས་བསྡུས་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ་དེ་དག་ནི་འཕྲུལ་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་སྐུ་བཞིར་མ་བསྟན་ལ་སྔགས་ལས་བཞི་གསུངས་ཀྱང་དེ་དང་ཚུལ་མི་འགྲིག་པ་དང་། ཆོས་དེ་དག་ལ་ཐ་དད་པར་ཕྱེ་བ་ཡང་སློབ་ལམ་གྱི་རྒྱུ་དུས་སུ་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བར་ཡོད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སངས་རྒྱས་དུས་ཀྱི་དེ་ལ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱེ་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ་ཡང་མདོ་རྒྱན་དང་འཕགས་པ་ཀླུ་དང་འཕགས་གྲོལ་གྱིས་སྐུ་གསུམ་དུ་མཛད་པ་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱས་པའི་མཐར་དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་བཞི་པའོ་ཞེས་གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་བཞག་པ་མེད་ཀྱི། རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི་སེངགེ་བཟང་པོའི་རང་དབང་ལས་ཏེ་སྨྲང་བར་བྱ་བའོ། །

འོ་ན་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་[3]པ་གསུམ་

སྟེ། ཆོས་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་སྤྲུལ་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གང་འདུས་མ་བྱས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་དོན་དམ་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །གང་འདུས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ་གང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་འོག་མིན་གྱི་གནས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའོ་ཞེས་ཆོས་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་ཉིད་ཀྱིས་ན་སྐུ་བཞི་རྣམས་སུ་རྣམ་པར་བཞག་གོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་ནང་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདུས་བྱས་པ་བསྡུས་པ་ཁོ་ནར་བརྗོད་པར་འདོད་པས་ཚུལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་སྐུ་བཞི་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །གྲགས་ཆ་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་སྒྲས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཤད་བྱ་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་བཅས་པས་རྣམ་པ་བཞིར་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའོ། །དཔེར་ན་བུ་དྲུག་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ལས་གྲངས་མ་ཚང་བས་ཚ་བོ་བསྣན་ཏེ་གྲངས་ཁ་བསྐང་བ་ལྟར་མདོར་བསྟན་པའི་ཚིག་དང་བཅས་པས་སྐུ་བཞིར་ཁ་བསྐང་བ་དེ་ནི་རང་དགར་བྱེད་པ་སྟེ་སྙིང་རྗེའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་གཞན་དུ་སྐུ་བཞི་དང་སྐུ་ལྔ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་འདིར་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཡིན་པས་ན། སྐུ་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདུང་ལ་སོགས་པ་ཡང་སྐུ་ལོགས་ཤིག་པར་རྣམ་པར་བཞག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྐུ་གསུམ་དུ་བཤད་པ་ཉིད་ནི་རིགས་པའོ་ཞེས་འཆད་པའི་ཕྱི་མ་འདི་ཟླ་འོད་དུ་བཀག་གོ །འདིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཚོགས་བརྗོད་པར་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་(འཐད་པའི་ཕྱོགས་བརྟག་པ་)ནི། ལུགས་དེ་དག་ལས་གང་གཟུང་ཞེ་ན། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་འདི་ལ་སྔར་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་བ་དང་བོད་ཀྱང་མང་པོ་ཞིག་གིས་མི་ལེགས་པར་སྨྲ་ཡང་ཁོ་བོ་ནི་འདི་ཉིད་འཐད་པར་སེམས་སོ། །འདི་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་ལ་ཤཱནྟི་དང་ཨ་བྷ་གཉིས་ཀྱི་གནོད་བྱེད་མཐར་ཐུག་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ལ་སྐུ་བཞི་པར་མ་བཤད་པ་དང་། སྔགས་ལས་བཞིར་གསུངས་ཀྱང་འདི་དང་དེ་གཉིས་འཇོག་ཚུལ་མི་གཅིག་ཅིང་ཐེག་པའང་གཞན་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་པ་འདི་ཙམ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྨྲ་བར་བྱ་སྟེ། མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་སྣང་ཚོད་ལ་ནི་ཆོས་དེ་དག་ལ་སྐུ་བཞི་པར་དོན་གྱིས་བཤད་དེ་ཡུམ་གྱི་རྒྱན་དུ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཞེས་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་རྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་རྒྱས་བཤད་དུ་སྐུ་བཞིའི་མིང་གསལ་བར་མ་བྱུང་ངམ། གལ་ཏེ་དེ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཉིད་ཕྱིས་པ་ཙམ་མོ་ཞེ་ན། དགོངས་པ་བླངས་ནས་ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུར་བྱེད་པ་ནི་རྩོད་གཞི་ཡིན་ལ་ཚིག་གིས་ཟིན་ཚོད་ལ་ནི་སྐུ་ལོགས་པར་གསུངས་པས་སོ། །གཞན་དུ་ན་དགོངས་པའང་བླང་ཅི་དགོས་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ནི་བཤད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་འགྲུབ་སྟེ། ཁྱེད་ཅག་གིས་གཏན་མ་བཤད་པར་ཁས་བླངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་ལོགས་པར་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་ནས་མ་བཤད་པ་དེ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ། ཅི་དོན་མ་བཤད་དམ་ཐ་སྙད་མེད། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་གསལ་བར་མ་ཟིན་པས་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ལའང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དོར་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟ་བུ་མཐའ་ཡས་སོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་རང་གི་ཁས་བླངས་དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ། གཞན་ཡང་གཟུགས་སྐུ་ཡང་སྐུ་ལོགས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཟག་མེད་དེ་དག་གི་བདག་ཉིདཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཁས་བླངས་ཏེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ཉིད་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་དེ་དག་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ནམ་མ་ཡིན་གཉིས་པ་ལྟར་ན་དེ་མི་རིགས་ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་དང་མདོ་རྒྱན་གྱི་ལུང་དྲངས་པ་དང་འགལ་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་སྐུ་དེ་འདུས་མ་བྱས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་རྟག་པར་བཤད་པས་སོ་ཞེས་པ་ནི་ཤཱནྟི་པ་དཔོན་སློབ་ལ་ཐུན་མོང་གི་གནོད་པ་ཡིན་ལ། ཨ་བྷྱ་ལ་ནི་འདི་སྣང་ལས་སྐུ་དེ་བཅོས་མ་མིན་པ་དང་ལམ་ཡང་དེ་སྐྱེད་པ་པོ་མིན་པར་གསུངས་པས་གནོད་དོ། །དང་པོ་ལྟར་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱང་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་ཁྱད་པར་མེད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་སྐུ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་ཡོད་པར་དབྱེག་གཉེན་གྱིས་བཤད་པ་དང་ཡང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་བ་སྨྲ་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་འདོད་པ་དེ་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཡིན་ན་མདོར་བསྟན་དུ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པ་དེས་སྐུ་གཅིག་མདོར་བསྟན་པར་བྱེད་དགོས་ན་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཅེས་སོགས་ཀྱིས་མངོན་རྟོགས་གཞན་བདུན་ལའང་གསུངས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་མིང་ཡིན་པས་ཤེ་ན། དོགས་པ་འདི་ནི་བདེན་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་རྒྱས་བཤད་དུ་ཆོས་སྐུ་ལོགས་སུ་བཤད་པ་དང་སྔར་ལྟར་རིགས་པས་དཔྱད་པ་ན་འདི་སྐུར་ནི་བཞག་དགོས་ལ་སྐུ་གཞན་གསུམ་དུ་མི་རུང་བས། མདོར་བསྟན་དུ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་པས་མངོན་རྟོགས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་དང་ཡ་གྱལ་གྱི་སྐུ་གཅིག་ཀྱང་བསྟན་པར་གཟུང་ངོ། རིགས་པས་ཐོབ་པ་ནི་ཚིག་གིས་བཟློག་པར་མི་རུང་བ་དང་ཚིག་གཅིག་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ་དུའང་མདོར་བསྟན་གྱི་གཞུང་དེའི་དོན་བྱམས་པས་སྐུ་གསུམ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་བསྟན་པ་ལ་བཞེད་པ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ཞེས་པས་ནི་གཙོ་བོར་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་བསྟན་པས་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །རང་གིར་གྱིས་ཕྱོགས་མཐུན་སོགས་སྐུ་ལོགས་པར་འདོད་པ་སྙིང་རྗེའི་གནས་སུ་བྱས་ནས་དེ་དག་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་ནི། སྙིང་རྗེ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྙིང་རྗེ་བའི་གནས་སོ། །ཐུགས་ལས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་དང་འདི་མི་མཐུན་པས་ཞེས་སྨྲ་བས་ཀྱང་མི་གནོད་དེ། དེ་ནི་སྤྱིར་སྐུ་བཞིར་མི་བྱེད་ན་ཐུགས་ནས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བཞི་པ་བཞག་པ་ལ་གནོད་པ་མེད་པས་སྐུ་བཞིར་ཐུགས་ལས་གསུངས་པ་དང་ཡང་མི་འགལ་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་ཐུགས་

ནས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་འདིར་མི་སྦྲིག་པས་སོ། །གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཀྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་སྐུ་གསུམ་གྱི་ངེས་པ་འདི་འཇིག་ན་དེའི་ཚེ་མི་འདོད་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མདོ་རྒྱན་རྒྱུད་བླ་སོགས་དུ་མ་ཞིག་ནས་གསུངས་པས་ཤེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་གཉིས་བསྡོམས་ནས་སྐུ་དེར་འཇོག་ལ་དེ་ཡང་སྟོབས་སོགས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་མཚན་དཔེ་སོགས་ནི་གཟུགས་སྐུའི་གཙོ་བོའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཞིང་ཡོན་ཏན་དང་པོའི་རྟེན་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་པས་སྐུ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་གནས་པའི་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ཡོད་པས་སྐུ་གཉིས་སུ་བཞག་སྟེ། རྒྱུད་བླ་ལས། དང་པོའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་བཞིར་བཞག་པ་ནི་སྐུ་དེ་དང་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །དེས་ན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་སྐུ་གསུམ་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་སྐུ་ལ་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཉིས་སུ་མཛད་པ་ན་དེ་གཉིས་ལོངས་སྤྲུལ་དུ་མི་བཞག་དགོས་ན་གཉིས་པོ་རང་ཡང་ཕན་ཚུན་འགལ་བས་སྐུ་རེ་རེར་ངེས་པར་བཞག་དགོས་པས་དེ་གཉིས་ཆོས་སྐུར་བསྡུས་ན་སྐུ་གསུམ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱེ་ན་སྐུ་བཞི་པས་སློབ་དཔོན་ཀྱང་འདི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལྷས་ནི་ལུང་དེའི་དགོངས་པ་བླངས་ཀྱང་དགྲོགས་ས་ཉིལ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་སྣང་ངོ་། །སྤྱིར་སངས་རྒྱས་སར་ཆོས་ཆོས་ཅན་དང་སྤྲངས་རྟོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོ་སོར་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ན་ ’སྐུ་གསུམ་གྱིའང་རྣམ་གཞག་འདོར་དགོས་ལ། ཁས་ལེན་ཕྱིན་ཆད་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་འཐད་དོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྲོས་པས་ཚོག་གོ །

གཉིས་པ་(སྐུའི་ངོ་བོ་)ལ་གཉིས། སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད། ཡེ་ཤེས། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུད་བླར། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྔ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་

པར་སྤྱངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྒོམས་འཇུག་གི །སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བའོ། །ཞེས་པ་སྐྱེ་སྐྲེ་འཇིག་གནས་གསུམ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་དབྱེར་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཐློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་ལུས་པས་དག་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་། རྟོག་པའི་ཡུལ་མིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་འོད་གསལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་སྦྱར་རོ། །གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤྱངས་ཕྱིར། །ཞེས་ཏེ་འབའ་ཞིག་ནི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའོ། །ཡོན་ཏན་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་དང་མཚན་ཉིད་གསུམ་པས་ནི་འདི་སློབ་ལམ་དང་ལམ་མ་ཞུགས་ལ་ཡོད་པའང་བཀག་གོ །སྐུ་འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་ཉིད་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་གནས་མ་ལུས་པར་གྱུར་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་བཀའ་སྩལ་བས་ན། འདི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་གཞན་ཞིག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་དབུ་མ་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ལ། ཁོ་བོ་ཅག་གིས་དབུ་སེམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་དོན་ཤེས་པ་ལྟ་ཞོག་ཚིག་ཙམ་ཡང་མཐོང་ངོ་ཞེས་མནའ་བོར་བའང་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདོད་ན་དེ་གདོད་མ་ནས་ཀྱང་འདོད་དགོས་པས་གཞི་དུས་སུའང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། ཉེས་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ལའང་མཚུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་གཞི་དུས་ནས་ཀྱང་མི་འདོད་ན་འདུས་མ་བྱས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་འདི་ཙམ་དུ་ཟད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་)ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞུང་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཏེ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་བདག་རྐྱེན་ནོ། །

གསུམ་པ་(ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་)ནི། ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྐུ་སྟོན་”པ་དང་། གསུང་བརྗོད་པ་དང་། ཐུགས་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པའི་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། དུ་མར་སྟོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མེད་པ་སྟེ། རྒྱུད་བླར། བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་ལྔར་བརྗོད། །ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པས། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །ཞེས་སོ། །འདི་ལ་ངེས་པ་ལྔ་ལྡན་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་དོན་བསྡུས་སྒྲོན་མེར། ངེས་པ་བཞི་སྟེ་འཁོར་དང་ནི། །གནས་དང་སྟོན་པ་ཆོས་སུ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མ་མཐོང་ལ་འདིས་ནི་ཁུངས་མི་ཐུབ་ཅིང་དེར་མ་ཟད་ཐེག་བསྡུས་ལྟར་ན་དེ་ལ་གནོད་པ་ཡང་སྣང་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་(སྤྲུལ་པའི་སྐུ་)ནི། སེམས་ཅན་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་མྱང་འདས་ལ་འདུན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་དམན་དུ་ཞུགས་པ་བཟློག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་པས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་ལོངས་སྐུའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུད་བླར། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས། །སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྔར་འཛིན་ལས་བཟློག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདི་དག་ལ་སྐུ་དང་པོས་ཤེས་བྱ་མཁྱེན་མི་མཁྱེན་དང་། གཞི་དུས་ན་ཡོད་མེད་ཀྱི་བརྒལ་ལན་དང་། སྐུ་ཕྱི་མ་གཉིས་སངས་རྒྱས་དངོས་ཡིན་མིན་དང་། དེ་དག་ལ་ཡང་གཞན་གྱི་སྣང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱིར་ཤེས་བྱ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདས་མ་འོངས་མཁྱེན་ཚུལ་དང་། སངས་རྒྱས་སར་ཡུལ་ཅན་མཉམ་རྗེས་དང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་

དམ་དང་དག་མ་དག་གང་སྣང་ལ་སོགས་དབྱེད་པར་བྱ་བའི་གཞི་དུ་མ་ཞིག་སྣང་མོད། ཆེ་ལོང་ཙམ་ཞིག་སྨྲས་པས་མཐའ་མི་ཚོད་ལ་མཐའ་ཚོད་པར་བརྒྱལ་ཞིང་བརྟགས་ན་ཚིག་གི་ཁུར་ཏ་ཅང་མངས་པས་འཛིགས་ནས་རེ་ཞིག་མ་བྲིས་ཏེ་ཡི་གེ་ལོགས་པར་སྤྲོ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་)ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱུ། དེ་སྐུར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་[7]ལས། ཤིན་ཏུ་འདུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ནི་རྣམ་པ་ལྔས་བསྡུས་ཏེ་ལྔ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བྱ་བ་ནན་ཏན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ལ་ཕྱི་མ་བཞི་ནི། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་མི་གཡོ་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་གསུམ་ནི་དེ་ལ་བརྟེན། །མཉམ་པ་ཉིད་དང་སོ་སོར་རྟོག །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཀོ་ནའོ། །ཞེས་དང་པོ་མི་གཡོ་ཞིང་གཞན་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་ཕྱི་མ་གསུམ་གཡོ་བ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ང་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་དང་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ང་ཡི་བ་མེད་པ་དང་། ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རིས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་རྨོངས་པ་དང་། རྣམ་པ་མེད་པས་ཡུལ་དེ་དག་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱན་ལས། མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྡན། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མ་རྨོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་རྣམ་པས་བར་མ་ཆོད་པར་ཡུལ་མཁྱེན་ཞེས་སམ། ཡང་ན་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་རྣམ་པ་རིས་སུ་ཆད་པ་མེད་པས་ཡུལ་ལ་རིས་སུ་ཆད་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱོགས་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །འདིའི་སྐབས་དོན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཡེ་ཤེས་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་འདི་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་འབྱུང་བས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་སུ་བཤད་དོ། །འདི་ལོངས་སྐུར་བཤད་པ་ནི། དེའི་རྒྱུ་

ཡིན་པ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒོམས་པས་གཟུགས་བརྙན་ལྷ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་ཞུགས་པ་བྱམས་སྙིང་རྗེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒོམ་པ་དག་པ་སེམས་ཅན་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །དུས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པར་མཛད་ཅིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་པ་སྟེ་དེ་ཉིད་ལས། སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་རྟག་མི་ཐོགས། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་རྣམས་ཀྱི། །གཏེར་དང་འདྲ་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤྲུལ་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་སྣ་ཚོགས་ཤིང་། །དཔག་མེད་བསམ་ཡས་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀུན་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་རྒྱུ་)ནི། དེ་ཉིད་ལས། འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་ཏེ། འཛིན་པ་ནི་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་སེམས་མཉམ་པ་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པའོ། །

གསུམ་པ་(དེ་སྐྱུར་བསྟན་པ་)ནི། ཙནྡྲ་གོ་མིས། གང་ཡང་ཀུན་གཞི་རྣམ་པར་ཤེས། །མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་གྱུར་པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་པར་བྱ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེ་ལོ། །དེ་དག་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་ཉིད། །ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག་མེ་

ཡོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་རུ་རྟོགས། །དེ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱུ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་བཏགས་པས་དེ་བཞིན་གཞན། །དབང་པོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་དོན་ཀུན་ཡོངས་འཛིན་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཙམ་ཉིད་ཐོབ། །དེ་ཡང་རྟག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །དུས་ཇི་བཞིན་དང་བསམ་ཇི་བཞིན། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ། །སྤྲུལ་པ་ཀུན་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཁ་ཅིག་ཡིད་ཀྱི་ཁོ་ན་ལ། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག །དབང་པོ་ལྔ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ཡི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་རོ། །ཞེས་དགོངས་རྒྱན་དུ་དྲངས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུར་བྱས་ནས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་དེའི་བདག་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་སྐུར་བྱེའོ། །ཡང་ན་ཉེ་བར་བཏགས་པས་དེ་བཞིན་གཞན་ཞེས་གསུངས་པས་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཡེ་ཤེས་བཏགས་པ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(བྱ་བ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་)ནི། འཕྲིན་ལས་ཞེས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པ་དང་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་པའི་ཐར་ལམ་སོགས་ནི་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ལམ་དང་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་ལ’། བཀོད་པའི་ཚ་ནི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་སྐྱེས་བུས་ཞིང་གཤགས་པའི་རྩོལ་བ་ནི་སྐྱེས་བུ་ལ་ཡོད་ཅིང་ཞིང་དུམ་བུར་གཤགས་པའི་ཚ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྔ་མ་འདི་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་དགེ་ལྡན་ལས་ཇི་ལྟར་ན་མཛད་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཞེ་ན། མཛད་པ་དང་མཛད་པ་པོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་དང་འཕགས་སེང་གཉིས་འགལ་བར་བཟུང་ནས་བྱ་བ་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ཕྲིན་ལས་ལ་བཞེད་པར་འཆད་ཀྱང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོ་ན་གདུལ་བྱ་ལམ་གྱི་རྟེན་ནས་མྱང་འདས་ལ་བཀོད་པའི་བར་ཉེར་བདུན་ལ་ཕྲིན་ལས་སུ་གསུངས་པ་ཅི་ཞེ་ན། བཀོད་པའི་ཚ་དང་འགོད་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉེར་བདུན་ལ་ཡིན་པས་ཀླན་ཀར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་ལེགས་པར་དྲངས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(ཡན་ལག་གི་དོན་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས།

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་སྐུ་དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་པས་དེ་དག་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལ་གཉིས། སྐུ་དང་། མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ།

གསེར་ཕྲེང་། སྐུ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱི་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །

ཐོབ་འགྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །

གསེར་ཕྲེང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་དང་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཐུབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་དང་མི་ལྡན་པ་དངོས་པོ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་མཚན་ཉིད་གཅིག་པོ་འདི་ལྟ་སྟེ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་བཞི། དོན་དངོས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག འཐོབ་པའི་ཚུལ། ཆོས་ཅན་གསུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་མིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་

སྐུ་ནི། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དྲི་མ་རྣམས་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །གང་ན། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་དེ་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འོ། །ཆོས་ཅན་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་གང་ཞེ་ན། འཆད་འགྱུར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་གློ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཀྱང་དག་པ་གང་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གིའོ། །ཟག་མེད་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཆོས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁྱད་པར་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བཤད་ནས་ཆོས་ཅན་སངས་རྒྱས་སའི་དྲན་ཉེ་སོགས་ཆོས་ཉིད་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་གང་ལ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་ན་ཡི་གེ་རྣམས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ཞེས་བཤད་པའོ། །དེས་ན་དེ་བཞིན་ཉིད་དག་མ་དག་ནི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞིག་གི་དབང་གིས་བཞག་གོ །དེ་ཡང་ཆོས་ཅན་ལས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པར་འཆད་དེ་སྔ་མ་དང་དོན་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་(ངེས་པའི་ཚིག་)ནི།

འགྲེལ་པ། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་

གསེར་ཕྲེང་། ཅིའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་ན། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཏེ། དབུ་མའི་རྩ་བར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། །གཞན་ལ་ལྟོས་

པ་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །གཞུང་དེ་ནི་དེ་ལྟར་སྦྱར་ཏེ། ཉེ་སྣང་ལས། བཅོས་མ་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འཇིག་རྟེན་ན་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་ཡང་བགོད་པས་སོ། །ལུང་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་རྟོགས་དཀར་མ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མ་བཅོས་པར་བསྒྲུབས་ནས་འཇིག་རྟེན་ཞེས་སོགས་ཀྱང་ངེས་ཚིག་ཏུ་འཆད་པའང་བཀག་གོ །

གསུམ་པ་(འཐོབ་པའི་ཚུལ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་ཀྱི་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་སྦྱོས་པ་འགའ་ཡང་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་འཐོབ་པར་བྱེད་ཀྱི་གསར་དུ་བྱས་པའམ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་[1]རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྦྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ནི་རྒྱན་སྣང་དང་བསྟུན་པའོ། །དེ་ལ་སྔ་མས་ནི་འཐོབ་པ་དང་ཕྱི་མས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ[2]། རྒྱན་སྣང་དུ་ཡང་གཞུང་ཕྱི་མ་འདི་འབྲས་བུའི་སྐབས་ལ་མཛད་དོ། །ཚིག་གསལ་ལས་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་བཅོས་པ་དང་ལྷན་སྐྱེས་ཞེས་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་སུས་ཀྱང་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རབ་དགའ་ལ་སོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ཤེས་པ་སེམས་རྒྱུ་བ་ཡང་མེད་དེ་ཐོབ་པ་སྟེ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ལའང་མཉམ་གཞག་གི་འཕེན་པ་དང་མ་བྲལ་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐོབ་པའི་དེ་སྟོན་པ་ནི་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་དོན་བྱེད་པ་མི་འདོར་བར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུས་

ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་དབྱིངས་ལས་མི་འདའ་བས་ན་ཆོས་དབྱིངས་རྟོགས་པས་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པར་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འཆད་ཀྱང་སློབ་ལམ་ན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །

བཞི་པ་(ཆོས་ཅན་གསུམ་དང་ཐ་དད་ཡིན་མིན་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་ཇི་ལྟར་མོས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ལུགས་ལས། གང་ཕྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་གཞག་གོ །

གསེར་ཕྲེང་། ཅི་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་འདི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལས་ཐ་དད་པའམ་མི་དད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཐ་མི་དད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ལུགས་ལས། སྟོང་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཤེས་པ་ལས། །གཞན་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་དབེན་པ་དབེན་གྱུར་ལས། །ཐ་མི་དད་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །དེ་ལྟ་མིན་ན་གཉིས་སྟོང་པ། །རྣམ་ཤེས་མིན་པར་ཐལ་འགྱུར་ཞིང་། །གཉིས་མེད་པ་ལས་ལོག་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱི་བདག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །དེར་གྱུར་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཉིད་ཡིན་པར་བརྗོད། །རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དངོས་པོ་ནི། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལུང་འདིས་དངོས་སུ་གཞན་དབང་རྣམ་ཤེས་དང་ཡོངས་གྲུབ་སྟོང་ཉིད་གཉིས་ཐ་མི་དད་པར་བསྟན་ཀྱང་སྐུ་དང་པོ་དང་ལྷག་མ་གསུམ་ཡང་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྲོའོ། །དབེན་པ་དགག་པ་ཆོས་ཅན་དང་དབེན་གྱུར་དགག་གཞི་ཆོས་ཉིད་གསུང་བ་ནི་གོ་བཟློག་ན་འགྲིག་གོ །དེའི་ཁུངས་ནི་རྒྱན་སྣང་འགྱུར་སྐྱིང་དང་། གསེར་གླིང་པས་རིགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལས་ཞེས་བཤད་ལ་ཚིག་འདི་

དག་བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྡུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་དྲངས་སོ། །འོ་ན་ཐ་དད་དུ་འཇོག་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་མ་ངེས་པ་འབྲས་བུ་གང་ལའང་མ་ཞུགས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལས་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཁ་ཅིག་སྐུ་གསུམ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་དུ་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཞེས་པས་བཞག་གོ །དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཡུལ་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཡང་དག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྣང་བ་དེ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བས་ཐ་དད་པ་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ་ཞེས་རྟགས་སྦྱབ་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡང་རྒྱན་སྣང་གིའོ། །ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནི་རྟོགས་དཀར་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་དང་། ཚིག་གསལ་ལས། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁ་ཅིག་ལས་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་ཐ་སྙད་ལ་དེར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་)ལ་གསུམ། །དངོས་ཀྱི་དོན། དེའི་ཁྱད་པར་བཤད། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་པའི་སྐབས་བསྟན། ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག ཐ་དད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སྐུ་དང་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ནས་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཟག་པ་མེད་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་གསུངས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གང་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྒྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །

སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །

ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་། །མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་། །དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །

མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་། །བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །

དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྙེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །

བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །

ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པ་གང་ཡིན་དང་། །

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་མཐའི་དང་གིས་བསྡུས་པའི་མཁྱེན་པ་གཉིས་དང་བཅས་པ་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། ཚད་མེད་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་དང་། དབང་བཅུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་གསུམ་དང་། བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་། བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དེ་

རབ་འབྱོར་འདི་དག་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡིན་མོད། མཚན་ཉིད་དབང་བཙན་པར་བྱས་ན་ཕྱོགས་མཐུན་ནས་སོ་སོ་རིག་བཞི་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་དང་དབང་བཅུ་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྷག་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །མདོ་འདི་ལེ་བརྒྱད་མར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་མདོ་ལ་དྲངས་པ་ནི་འཕགས་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་སོ་སོར་བཤད་པ་དང་། བསྡོམས་ཏེ་སྐུར་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལས།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ལ་སོགས་པ་ནས། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མེད་པ་ཚངས་པའི་གནས་པ་རྣམས་དང་། ནང་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། སྡུག་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་དང་། ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་བཞི་ནི་སྔར་རྣམ་ཀུན་དང་རྣམ་མཁྱེན་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གཟུང་ཞིང་། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བཞི་ག་ལ་སྦྱར་རོ། །མཐར་གྱིས་གནས་པ་ནི་སྔར་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་མ་མྱོང་བའི་ཚེ་འདི་དགུ་ལ་མཐར་ཆགས་སུ་འཇུག་དགོས་པའོ། །

སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་ཟད་པར་ལ་དགུ ངོ་བོ། དབྱེ་བ། རྟེན། སྒྲོང་ཚུལ། མཚན་མ། དེ་ཡིད་

ལ་བྲེད་ཚུལ། བྲེད་ལས། སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། ངེས་ཚིག་གོ །དང་པོ་ནི། ཀུན་བཏུས་སུ་ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ལ་བཤད་ལ། མཛོད་ལས། དང་པོ་བརྒྱད་མ་ཆགས་པའི་དགེ་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ཟག་”མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རང་རླུང་དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བས་ཟད་པར་རྣམ་པ་བཅུའོ། །དེ་ལ་ཟད་པར་རླུང་གི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་དང་རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ལ། གཞན་ཟད་པར་གཟུགས་ཅན་བདུན་གྱི་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་མཛོད་འགྲེལ་དང་། ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རང་སའི་མིང་བཞི་ཡིན་པར་དེ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཧེན་)ནི། མཛོད་ལས། ཟད་པར་བཅུའོ་བརྒྱད་མ་ཆགས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་ནི། །འདོད་པའོ་གཉིས་ནི་གཟུགས་མེད་དག །ཅེས་པ་ལྟར་དང་པོ་བརྒྱད་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་ཐ་མ་གཉིས་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ཞེས་པ་ལྟར་མངོན་པ་གོང་མ་པའང་འདོད་དགོས་སོ། །ཉི་སྣང་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་ག་ལ་བརྟེན་ནོ། །

བཞི་པ་(སྦྱོར་ཚུལ་)ལ་གཉིས། སྔར་སྦྱང་བ་བྱས་པས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་། མ་བྱས་པས་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྔར་གོམས་པར་བྱས་པས་ནི་སོ་སོའི་དམིགས་པ་ཙུང་ཟད་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་ཆུ་ཀླུང་སོགས་སུ་ཆུ་མཐོང་བ་ཙམ་ལས་འབད་པ་མ་བྱས་པར་ཟད་པར་ཆུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་ནགས་ཀྱི་

མེ་འབར་ཞིང་དུ་བ་འཐུལ་བ་རྣམས་སུ་དང་། རླུང་གིས་བསྐྱོད་པའི་འོད་མ་དང་འཁྲི་ཤིང་གི་ལོ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རླུང་འདི་ནི་གནས་འདིར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་ལྟ་བ་ཙམ་དང་མེ་ཏོག་ནོར་བུ་གོས་ལ་སོགས་པ་སྔོན་པོ་བཏིང་བ་དང་། དེ་དག་ཉིད་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོར་གྱུར་པ་དང་མཚན་མོ་སྟེང་དཀྱིལ་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་དང་། དཀར་ཁུང་ནང་ན་ཤིང་གི་ལོ་མའི་གསེབ་ནས་ཟླ་བ་དང་ཉི་འོད་བྱུང་བས་ས་གཞི་ལ་སྐྱེད་པའི་འོད་ཀྱི་ཐིག་ལེ་ལ་ལྟ་བ་དང་། སྐར་ཁུང་དང་རྩིག་པའི་བུ་ག་མཐོང་བ་ན་རིམ་པ་ལྟར་ཟད་པར་མེ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མངོན་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(མ་བྱས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་)ལ་གཉིས། དམིགས་པ་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་དང་། དེ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྔོ་སོགས་ཀྱི་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཆུ་དྲི་མ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་ནས་འབབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆུ་ཚགས་ལས་འཛག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་བཟེད་སོགས་[༧]ཀྱི་སྣོད་གང་རུང་བཀང་བ་དང་། སྨུམ་ཞིང་སྙིང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་དུམ་བུར་གཏུབས་ནས་ཤིང་རྡུང་ངམ་མགྲོན་ཁང་ཡང་རུང་སྐྱེ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་གནས་སུ་སྤུངས་ཏེ་མཐའ་རྩིག་པས་བསྐོར་བ་ལ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བུ་ག་བྱས་པ་སྦྲར་[༣]ནས་འོག་ཏུ་ཤིང་དང་སྟེང་དུ་དུ་བ་དང་དབུས་སུ་མེ་འབར་བར་བྱས་པ་དང་། ཡན་ལག་གི་ཕྱོགས་གང་དུ་རླུང་གིས་རེག་པར་འགྱུར་བའི་སྐར་ཁུང་དང་རྩིག་པའི་བུ་ག་ཡོད་དམ་མེད་ན་དེ་ལྟར་བྱས་པ་དང་། རས་སྔོན་པོ་ཛ་བོ་ཆེའི་མཐིལ་ལྟར་བརྒྱངས་པ་ལ་ནི། ལ་ཀང་ས་དང་པ་ལ་ཤ་སྔོན་པོ་དང་མིག་སྨན་སྔོན་པོ་སོགས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཚོན་གྱིས་འཐོ་བ་དང་མི་འཐོ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱས་ནས་དེའི་མཐའ་ཁ་དོག་མི་མཐུན་པས་བཅད་པ་དང་། སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྔོན་པོའི་གནས་སུ་སེར་པོ་སོགས་བཞག་པ་ནི་ཁྱད་པར་རོ། །འདུལ་བ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཟད་པར་གྱི་མཚན་མ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་ཁང་གི་རྩིག་པ་དག་སྔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་བྱའོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །ཁུམ་ནང་དུ་མར་མེ་སྦར་ཏེ་ཁ་བཅད་ཅིང་བུ་ག་ཧ་ཅང་མི་ཆེ་བ

བརྗོད་ནས་དེའི་འོད་ཀྱིས་རྩིག་ངོས་ལ་སྐྱེད་པའི་སྣང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། རྩིག་པ་རེ་ལྡེ་སྣམ་བུ་གང་རུང་གིས་གཡོགས་པའི་གནས་སུ་མཐོ་གང་སོར་བཞི་ཙམ་གྱི་བུ་ག་བརྗོད་པ་མཐོང་བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པ་རྣམས་ཟད་པར་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དམིགས་རྟེན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་ཡིད་གཏོད་པའི་ཚུལ་)ནི། དམིགས་པ་དེ་དག་མཐོང་བའི་གནས་ཡིད་དང་མཐུན་པར་སྟན་ལ་བདེ་བར་འདུག་ནས་ས་ས་ཆུ་ཆུ་ཞེས་སོགས་བཅུ་པོའི་མིང་ཙམ་ལ་དམིགས་ནས་ཡང་དང་ཡང་གོམས་པར་བྱེད་པའོ། །

ལྔ་པ་(མཚན་མ་)ལ་གཉིས། མ་གྲུབ་པའི་རྟགས་འཛིན་པའི་མཚན་མ། གྲུབ་པའི་རྟགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་འཆར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལྦུ་བ་དང་ཆུ་བུར་འཕྲེས་པའི་ཆུ་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། མེ་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་ལྡུང་བ་དང་མགལ་དུམ་དང་ཐལ་བ་སོལ་བ་རྣམས་ལ་ཟུང་ཟད་གནས་པ་དང་། འོ་མ་བསྐོལ་བ་ཐོག་མ་ཐག་པའི་ཀླངས་པ་འཕྱུལ་བ་ལྟར་གནས་པ་དང་། མེ་ཏོག་གི་སར་དང་སྔོང་བུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་དེའང་གི་སར་སྔོང་བུ་འདབ་མ་རྣམས་མི་མཐུན་པ་ལས་བྱུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེར་པོ་སོགས་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་དང་། སའམ་རྩིག་པར་སྐྱེས་པའི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་ཁོ་ན་ལ་གསལ་བ་དང་། རྩིག་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་བུ་ག་ལྟར་སྣང་ལ་བློས་སྐྱེད་ཀྱང་མི་འཕེལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ནི་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་མ་གྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་དགུ་ཆར་ལ་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་སྔར་སྦྱོང་བྱས་པ་དང་མ་བྱས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། འོན་ཀྱང་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་ལ་ནི་སྐྱོན་མ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས་མ་བྱས་ན་ནི་ཟད་པར་གྱི་ཉེས་པར་གདགས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(གྲུབ་པའི་རྟགས་སྣང་བའི་མཚན་མ་འཆར་ཚུལ་)ནི། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་སྔོན་བུའི་ལྕུང་ཡབ་དང་སྔོན་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་སྣང་བ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ལྭ་བ་དམར་པོ་ཀླུམ་པོ་དང་གསེར་གྱི་ལྕུང་ཡབ་དང་དེའི་

ཀ་བ་ལྷ་བུར་གནས་པར་སྣང་བ་དང་། འདུག་པ་ལྟར་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་མཐོང་བ་དང་།
དམིགས་རྟེན་ཟད་པར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་འཕགས་ནས་ནོར་བུའི་རླུང་ཡབ་ལྟ་བུ་ནམ་མཁའ་
ལ་སྣང་སྟེ་གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་ལྟར་དང་། སྣང་བའི་ཚོགས་སྟུག་པོ་རབ་ཏུ་དང་བ་དང་འདྲ་
བར་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་བ་དང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུར་གྱུར་ནས་གནས་ཤིང་གློས་
སྐྱེད་ན་ནི་འཕེལ་བར་སྣང་བ་རྣམས་ཆུ་ལ་སོགས་པ་དགུའི་གྲུབ་པའི་མཚན་མའོ། །ས་ལ་སྦྱར་
སྦྱངས་པས་འགྲུབ་ཚུལ་དང་མ་སྦྱངས་པས་སྦྱོང་བའི་དམིགས་རྟེན་དང་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་
མ་མ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་ཤེས་པར་སྣང་ངོ་། །

དྲུག་པ་(དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་ཚུལ་)ནི། དེ་ལྟར་མཚན་མ་དེ་དག་བྱུང་བའི་ཚེ་ཁ་དོག་ལ་སོ་སོར་རྟོག་
པ་དང་མཚན་མ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྤངས་ཏེ་དེ་དང་དེའི་མིང་ཙམ་ལ་གསལ་བར་དམིགས་ནས་
གོམས་པར་བྱའོ། །

བདུན་པ་(བྱེད་ལས་)ནི། གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་དང་ནམ་མཁའ་འམ་ཆུ་ལ་
སར་སྤྲུལ་ནས་རྐང་པས་འགྲོ་བ་སོགས་བྱེད་པ་དང་། ས་ལ་བྱིའུ་འཛུལ་བྱེད་ཅིང་སྟེང་’དུ་འབྱུང་
བ་དང་། ཆུའི་ཆར་འབེབས་པ་དང་ས་དང་རི་སོགས་ཆུ་བོ་དང་རྒྱ་མཚོར་སྤྲུལ་པ་དང་། དུ་བ་
འཐུལ་ཞིང་མེ་འབར་བ་དང་མེ་མདག་གི་ཆར་འབེབས་པ་དང་གང་འདོད་པ་དེ་སྲེག་པ་དང་། སྨྱ་
ངན་ལས་འདའ་བ་ན་མེས་ལུས་སྲེག་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། རླུང་ལྟར་
མགྱོགས་པར་འགྲོ་ཞིང་རླུང་གི་ཆར་འབེབས་པ་སོགས་དང་། གཟུགས་སྔོན་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་མུན་
པར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། གཟུགས་སེར་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་གསེར་དུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་སོགས་
དང་། གཟུགས་དམར་པོར་སྤྲུལ་སོགས་དང་། གཟུགས་དཀར་པོར་སྤྲུལ་ཞིང་རྨུགས་གཉིད་རིང་
དུ་བྱེད་མུན་པ་འཇིག་པར་བྱེད། ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་གསལ་བ་
དང་གཉིད་རྨུགས་རིང་དུ་བྱེད་པ་དང་ལྷའི་མིག་གི་ཡུལ་སྣང་བར་བྱེད་སོགས་དང་། བསྒྲིབས་པ་
རྣམས་འབྱེད་ཅིང་ས་དང་རི་བོ་སོགས་ཀྱི་ནང་ནམ་མཁར་སྤྲུལ་ནས་སྤྱོད་ལམ་བྱེད་པ་དང་། རྟེག

པ་སོགས་ལ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ཟད་པར་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་ལས་སོ། །སའི་དངོས་གཞིར་གསེར་ལ་སོགས་པ་གང་སོས་སོས་སུ་ཟད་པར་གྱིས་བསྒྱུར་བ་རྣམས་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཞིང་གསེར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་དེ་དང་དེའི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པར་བཤད་དོ། །

བརྒྱད་པ་(སྐྱེ་མཆེད་གཞན་ལ་ཟད་པར་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་)ནི། གལ་ཏེ་གཟུགས་དང་རིག་བྱ་ལ་ཟད་པར་བཞག་ནས་སྐྱེ་མཆེད་གཟུགས་ཅན་གཞན་བརྒྱད་ལ་མི་འཇོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། གཟུགས་རིག་གཉིས་ནི་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡོད་པ་དང་དབང་པོ་ལྔ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་དང་དྲི་རོ་གཉིས་ཀྱང་གཟུགས་ཁམས་ན་མེད་པས་མ་བཞག་གོ་ཞེས་པ་ནི་སའི་དངོས་གཞིའི་དགོངས་པའོ། །སྒྲ་ལ་མི་འཇོག་པ་ནི་རྒྱུན་མེད་པས་ཟེར་རོ། །གཟུགས་མེད་པ་ན་ནི་ནམ་མཁའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡུལ་ཟད་པར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་ཟད་པར་བཞག་ལ་གཟུགས་ཅན་བརྒྱད་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་ཕྱིན་ཆད་ལ་ཟད་པར་བྱེད་པར་སའི་དངོས་གཞི་ལས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་མེད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མི་བཞག་སྟེ་གསུམ་པས་ནི་དམིགས་པ་གཏོད་པ་སྟེ་བཞི་པས་ནི་སེམས་ནང་དུ་བསྡུས་པས་མི་གསལ་བས་སོ། །གཟུགས་ཅན་གྱི་ཟད་པར་ལ་རྒྱུ་གཟུགས་ཀྱི་ཟད་པར་བཞི་བཞག་པ་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པར་འབྱུང་འགྱུར་སྔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་མི་ནུས་པས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཀུན་བཏུས་ལས་སོ། །

དགུ་པ་(ངེས་ཚིག་)ནི་ཉི་སྣང་ལས། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་ཁྱབ་པར་སྤྲོ་བས་ན་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཚུལ་འདི་ལྟར་ཟད་པར་འཆད་པ་ནི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཉི་སྣང་འབའ་ཞིག་གི་ཁྱད་ཆོས་སུ་སྣང་བས་འདིར་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པར་ཞིབ་པར་བཀྲལ་ཏེ། ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ལའང་འདིའི་དགོངས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མཐོང་བས་སོ། །

སྡེ་ཚན་དྲུག་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ནང་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་གིས་སོ་སོར་ཆུང་དུ་

དང་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་དག་ཏུ་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་དང་། ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ནས་སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་ཞེས་བྱ་བ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། དེ་ལྟར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་གྲངས་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ་དེ་ཡང་དབྱེ་བས་དང་ཁ་དོག་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་དེ་ལྟར་ནའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་བཞི་ནི་ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་རྣམས་ལ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དགུ་དག་ཏུ་ལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དང་པོའོ། ཆུང་ངུའི་གནས་སུ་ཆེན་པོ་སྦྱར་ནས་གཞན་དེ་ཉིད་བཞིན་དུ་སྦྱར་བ་ནི་གཉིས་པའོ། །ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས། ཞེས་སྦྱར་ནས་ཆེ་ཆུང་གཉིས་རེ་རེར་བྱས་པ་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས་སོ། །སོ་སོར་ཞེས་པའང་དོན་དེའོ། །དེ་ལ་ཆུང་ངུ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་ཡིན་ལ་དེའི་བཟང་ངན་ནི་ལྟ་མི་ལ་བྱ་ཞིང་། ཆེན་པོ་ནི་ཁང་པ་གཞལ་མེད་ཁང་རི་ལ་སོགས་པ་སྟེ་དེའི་ཁ་དོག་མཛེས་སྡུག་ནི་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་ལ་བྱའོ། །ཤེས་པ་ནི་ཞི་གནས་དང་མཐོང་བ་ནི་ལྷག་མཐོང་དང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པ་ནི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ནམ་མནོན་ཡང་ང་རྒྱལ་མེད་པར་སྟོན་པའོ། །གཉིས་ཚན་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་པ་ལྟར་རྣམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་སྦྱངས་པའི་མཐུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཕྱི་མ་བཞི་ནི་སྔར་ལྟར་གཟུགས་ཆེ་ཆུང་ལ་ལྟ་བ་ན་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མི་བྱེད་པར་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་ཁོ་ན་སྔོན་པོ་ནས་དཀར་པོ་དང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བ་བཞིའོ། །འདི་ཡང་མདོ་ལས་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ་འོད་སྔོན་

པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་གམ་ཡུལ་ཨ་ར་ཊ་སེའི་རས་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་སེར་པོ་ལྷ་བུར་སྔོན་པ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སེར་པོ་སེར་པོ་ལྷ་བུར་སྔོན་པ་འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་གཟུགས་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་གྱུར་པ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ་ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེར་པོ་དེང་ཁ་དང་དམར་པོ་བན་དུ་ཛཱི་ཀའི་མེ་ཏོག་དང་དཀར་པོ་སྐར་མ་པ་ཨ་སངས་དང་སྤྲུར་ནས་སྔོན་པོར་འདོན་པ་བསྒྱུར་ནས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ནང་གཟུགས་ནས་བལྟ་སྟེའི་བར་མདོར་བསྟན་དང་དཔེ་ན་མན་ཆད་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡན་དཔེ་དང་ཕྱིན་ཆད་དོན་ནོ། །དེ་ལ་སྔོན་པོ་ནི་མདོར་བསྟན་ཏོ། །ཁ་དོག་སྔོན་པོ་ནི་ལྷན་སྐྱེས་སོ། །སྔོན་པོ་ལྷ་བུར་སྔོན་པ་ནི་སྦྱར་འབྱུང་གི་སྔོན་པོའོ། །འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་འོད་གསལ་པོ་འབྱུང་བ་སྟེ་ཐུན་མོང་ངོ་། །མེ་ཏོག་ནི་ལྷན་སྐྱེས་དང་རས་སྦྱར་བྱུང་གི་དཔེའོ། །དེས་ན་ཚིག་བཞིའི་ཐོག་མཐའ་གཉིས་ནི་མེ་ཏོག་དང་རས་གཉིན་ཀའི་འོ། །བར་པ་གཉིས་ནི་དེ་གཉིས་སོ་སོའི་འོ། །གཞན་གསུམ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ་འདི་ནི་སྟུག་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའོ། །གནོད་འཇོམས་ཆུང་བར་ནང་གཟུགས་ཅན་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཆུང་ངུ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། སྔོ་སོགས་ལ་བལྟ་བ་བཞི་སྟེ་དྲུག་ནམ་མཁའ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་དང་བཅས་ཏེ་བརྒྱད་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་[༧]པ་དང་མཐུན་ནོ། །

བདུན་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ཕ་རོལ་ནས་འབྱིན་པར་མཛད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའོ། །

བརྒྱད་པ་སྨོན་པ་ཙམ་བྱས་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཕ་རོལ་གྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲའི་རྒྱུན་བྱུང་[༧]འབྱིན་པའི་

ཉིད་དེ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་མའི་བློ་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པར་བྲལ་ཞིང་མངོན་ཞེན་གྱི་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་དང་རྣམ་གྲོལ་མྱང་འདས་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རྟེན་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །སྔ་མ་དང་འདི་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོ་ཞི་ལྷག་གོ །

དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་ནི་

འགྲེལ་པ། ཡང་དག་པར་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཞིང་ཆགས་པ་བཅོམ་པ་ཐེ་ཚོམ་སེལ་བར་མཛད་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཇི་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྨོན་ནས་མཆེན་པ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་རྣམ་མཁྱེན་དང་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བཅུ་གཅིག་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་ནི་བཞི་སྟེ།

འགྲེལ་པ། རྟེན་དང་དམིགས་པ་དང་ཐུགས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དག་པ་བཞི་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་དང་། མེད་པ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་སྒྱུར་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པ་དམིགས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུགས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་ཡེ་ཤེས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའི་ངོ་བོ་ནི་ཞི་ལྷག་གོ །

བཅུ་གཉིས་པ་དབང་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ།

འགྲེལ་པ། ཚེ་དང་། སེམས་དང་། ཡོ་བྱད་དང་། ལས་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། མོས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དབང་བཅུ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཚེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་བྱེད་པས་བསྟུས་པའི་ཚེ་ལ་དབང་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སེམས་ཉིད་ངེ་འཛིན་ལ་འཇུག་པས་བསྟུས་པའི་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་བསྟུས་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་གསུམ་ནི། སྦྱིན་འབྲས་ཏེ། ཡོངས་སྤྱོད་བྱིན་པས་ཚེའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་དེ་བཞིན་གཡེངས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གཙོ་བོར་འཇུག་པ་དང་བསམ་པ་བཞིན་དུ་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་པས་སོ། །ལུས་ངག་གི་ལས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པས་བསྟུས་པའི་ལས་ལ་དབང་བ་དང་། འགྲོ་བ་གང་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྐྱེ་བས་བསྟུས་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ནི། ཚུལ་འབྲས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་ངག་གི་ལས་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐུལ་བ་དང་ཚུལ་ལྡན་གྱི་སྨོན་ལམ་འགྲུབ་པས་སོ། །ས་སོགས་གསེར་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོར་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་སྒྱུར་བས་བསྟུས་པའི་མོས་པ་ལ་དབང་བ་ནི། བཟོད་འབྲས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་འགྲུབ་པས་བསྟུས་པའི་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ནི། བརྩོན་འབྲས་ཏེ། སྔོན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བརྩོན་པ་མ་བཏང་བས་སོ། །མངོན་ཤེས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ནི། བསམ་འབྲས་ཏེ། སྔོན་སེམས་ཅན་གྱི་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པས་བསྟུས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། གསུང་རབ་བཅུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་ནུས་པས་བསྟུས་པའི་ཆོས་ལ་དབང་བ་གཉིས་ནི། ཡུམ་འབྲས་ཏེ། སྔོན་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་འདོད་པ་དང་མཐུན་པར་མདོ་སོགས་ལ་སྦྱར་བས་སོ། །

བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་ནི་

འགྲེལ་པ། སྟར་བཤད་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྟར་རྣམ་ཀུན་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །

བཅོ་ལྔ་པ་བསྔུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བསྙེངས་པས་བཅབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའོ་ཞེས་བྱ་བ་བསྔུངས་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཉེས་སྤྱོད་མཐའ་དག་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ་དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཀུན་སྤྱོད་ངན་པ་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཀྱིས་དོགས་པའི་བསྙེངས་པའམ་འཇིགས་པས་བཅབ་པ་སྟེ་གསང་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་དགོངས་པ་མི་མངའ་བ་ཞེས་བྱ་བའོ། །

བཅུ་དྲུག་པ་དྲན་ཉེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཉན་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་པར་མི་འདོད་པ་དང་། གཉིས་ཀ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། གཉིས་ཀས་དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་ཁ་ཅིག་གུས་པས་ཉན་འདོད་ཅིང་རྣ་བ་གཏོད་ལ་ཀུན་ཤེས་པའི་སེམས་ཉེ་བར་འཇོག་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལས་བཟློག་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། ཁ་ཅིག་སྨྲ་མ་དང་ཁ་ཅིག་ཕྱི་མ་ལྟར་གཉིས་ཀ་དག་ལ་ཆགས་སྡང་གཉིས་ཀས་”དབེན་པ་ཁོ་ནར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་རེ་རེའི་མཐར་སྦྱར་བའོ། །

བཅུ་བདུན་པ་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་ནི།

འགྲེལ་པ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་དགོས་པ་ན་དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བའི་མཚན་

ཉིད་དོ། །

བཅོ་བརྒྱད་པ་བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་ངོ་བོའི་ས་བོན་སྤངས་པས་བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཉོན་མོངས་ནས་སྤངས་པས་ཏེ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་སྟེ་ཟད་པའོ། །

བཅུ་དགུ་པ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནི།

འགྲེལ་པ། སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བོ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཉིན་མཚན་ལན་དྲུག་ཏུ་སུ་ནི་དགེ་ཙ་སྨིན་སུ་ནི་དེ་ལས་བཟློག སུ་ནི་མངོན་མཐོའི་སྣོད་སུ་ནི་ངེས་ལེགས་ཀྱི་སྣོད་ཅེས་སོགས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒོ་བ་ནས་ཞེས་བྱ་བའོ། །

ཉི་ཤུ་པ་ནི་

འགྲེལ་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་ལྟར་རོ། །

ཉེར་གཅིག་པ་མཁྱེན་པའི་སྒོ་ཚན་ནི།

འགྲེལ་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་སྔར་བཤད་པ་དག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ།

གསེར་ཕྲེང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཙ་བའི་དང་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བསྡུས་པ་ལམ་ཤེས་དང་ལ་སོགས་པས་གཞི་ཤེས་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདིའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(བསྡོམས་ཏེ་སྐུར་བཞག་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པ་ལ་སོགས་པ་སྦྱོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

བདག་ཉིད་གནས་གྱུར་པས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཕྱོགས་ལ་སོགས་སློབ་ལམ་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་གཟུང་འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐུ་ཐ་དད་པར་ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་མངོན་པར་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྣང་མཛད་ལ་སོགས་པ་ཁ་ཅིག་གི་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་ཡང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་)ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། གཞན་དག་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག །ཐོབ་གྱུར་རྣམ་ཀུན་རྣམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཁོ་ན་ཁས་བླངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་ངོ་བོའི་རྒྱུན་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་དག་གི་རང་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་ལས་གཞན་སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དག་གིས་ནི་ཁས་བླངས་ཞེས་ཚིག་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །ཇི་ཞིག་ན། ཐུབ་པ་ནས་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་རྩ་ཚིག་གིས་སངས་རྒྱས་སར་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་ཉིད་དུ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཁོ་ན་སྟེ་ངེས་པར་ཁས་བླངས་

སོ། །དེ་དག་གིས་དེ་ལྟར་ཁས་བླངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དམ་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐུ་ལོགས་པར་བསྟན་པར་མི་འདོད་ན་གཞུང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་འཆད་ཅེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའམ་ཚོགས་པ་གང་དག་གི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ཀུང་གང་དག་གཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་སྦྱར་ནས་དེའི་ལན་དུ། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འཆད་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དེ། མདོར་ན་གཞུང་སྔ་ཕྱི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཁོ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བཤད་དོ་སྙམ་པའོ། །འོ་ན་ཀཾ་པ་ཐ་མས་ཆོས་ཉིད་སྐུ་ཞེས་སྨོས་པར་རིགས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་སྨོས་པ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ཟག་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀུང་རྣམ་ཏ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་པ་ལས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་གིས་ངོ་བོའི་རྐྱེན་ཏ་ཕྱིས་ཏེ་མི་མངོན་པར་བྱས་ནས་རྣམ་ཀཱ་ཡ་ཞེས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་རྒྱ་བར་བསྟན་ཏོ་ཞེས་རྣམ་པར་བཤད་ནས་གཞུང་ཕྱི་མ་འཆད་དོ། །དེ་ཡང་ཉི་སྣང་ལས་རྐྱེན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྤྱོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཡིན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དོན་ཁྱད་པར་མེད་ཀུང་འདིའི་འགྱུར་ནི་རྣམ་འགྲེལ་བདེ་སྟེ་ཇི་སྐད་དུ། གང་ཉིད་ཀྱི་རྐྱེན་ཕྱིས་པས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས་བྱས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐུའི་དོན་བསགས་པ་ལ་ཡང་འགྲོ་བས་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་རྐྱེན་ཕྱིས་

ནས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུར་བཤད་པ་ལས་གཞན་དུ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་ཙམ་གྱི་སྐུ་ནི་ཆོས་སྐུའོ་ཞེས་བསྟན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་པས་བསྟན་པའི་སྐུ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ལ་གཞུང་དེ་དག་དང་ཐུབ་པའི་ཞེས་སོགས་ནི་མདོ་རྒྱས་ཡིན་པས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལྟ་ན་ཡོན་ཏན་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་ཡང་སྐུ་དེ་མ་ཡིན་པས་སོ་སྙམ་པའོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་སྐུར་མ་བྱས་པར་ཆོས་སྐུའི་དོན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་བསགས་ཤིང་ཚོགས་པ་ལའང་འགྲོ་བས་དེ་དེའི་དོན་དུ་འདོད་ན་ཆོས་སྐུ་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། མདོར་བསྟན་གྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐལ་བས་སོ་སྙམ་པའོ། །འོ་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་ན་སྐུ་དེ་ནི་དབྱེར་མེད་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པས་མི་རིགས་ཤེ་ན། སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཟག་མེད་དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པར་བསྟན་པ་ནི། སྔོན་སློབ་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ས་ན་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་ཀུང་དབྱེར་མེད་པའོ། །དོན་དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་བས་ན་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་དེ་ལ་སྔོན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཉེ་བར་གདགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པ་བྱའོ། །ཞེས་དང་། དགོངས་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དེ་རྣམས་སྐུ་ཅི་ཡིས་བསྡུས་ཤེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟེ། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པས་དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཙམ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐ་དད་པ་ནི་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྔར་དག་ལྡན་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །ཉི་སྣང་གི་ཚིག་ཕྱི་མས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྐུ་བཏགས་པ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཞེས་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས་པ་ཁ་ཅིག་སྨྲ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་ཏེ། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་མཐོང་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་གུང་སྒྲིག་པའི་ནུས་པ་དང་ནི་བྲལ། འགྲེལ་ཚིག་བརླིང་བོ་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་མཐུ་ནི་བརྟུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཉི་སྣང་གི་

ལུང་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་སྣང་བས་ཕྱོགས་སྔ་མ་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཤད་དོ། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་གཞན་དག་ནི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྔར་སློབ་དཔོན་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་ཁོ་ན་ཡང་བསྡུས་ནས་བཟླས་པ་སྟེ། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད་ཀྱི་བཞེད་པའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་གཅིག་ཕྱུར་གནས་ཀྱང་གད་མོ་འབྲུག་སྒྲ་ལྟར་འོང་བའི་གཞིར་སྣང་ངོ་། །

གཉིས་པ་(དེ་དགག་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཞན་དག་ན་རེ། དེ་དག་གི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས། གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་གྱུར་པ། ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ། གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་དགོས་པ་རྣམས་ཇི་ལྟར་བསྡུས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསེར་ཐྲེང་། སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ལས་གཞན་སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་དག་ན་རེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པའམ། ཡེ་ཤེས་སྐུ་ངོ་བོ་ཉིད་ལ་གཞན་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་སར་གདོན་མི་ཟ་བར་ཁས་བླང་དགོས་ཤིང་བླངས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་སངས་རྒྱས་སར་ཁས་ལེན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་ལྟར་ན་སྐུ་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཏེ་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱད་པར་གསུམ་ནི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །སྤྱངས་པའི་ཁྱད་པར་དྲི་བཅས་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པའོ། །བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་དོན་ཁྱད་པར་ཅན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་སུ་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སོགས་པས་འོད་འགྱེད་པའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པའོ། །ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་འདིས་ནི་དེ་དག་ཁས་བླང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་མེད་ན་བདག་རྐྱེན་མེད་པའི་ཕྱིར་བདག་འབྲས་ཆོས་སྟོན་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་

བའོ། །གལ་ཏེ་གཏན་ཚིགས་མ་གྲུབ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ཕྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྐུ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུས་བསྡུས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ལོངས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟན་དགོས་པས་སྐུ་ལོགས་པར་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསུང་རབ་ལས་སྐུ་གསུམ་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ལོངས་སྤྱོད་དེ་དག་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐུ་ལོགས་པར་བཞག་ཅེ་ན། འོ་ན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་སྐུ་ལོགས་སུ་བཞག་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། གསུང་རབ་ལས་སྐུ་བཞིར་ཡང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པར་སྨྲ་བ་ནི་རྣལ་ལན་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་དང་ཨ་བྷྱའི་ལུང་ སྔར་དྲངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ཀྱང་མཐའ་བཅད་ནས་འགོག་ན་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པར་སྨྲ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སེམས་སེམས་བྱུང་དེ་དག་ནི་ཐུབ་པའི་རང་སྣང་ལ་བཞག་དགོས་ལ་སྐུ་དེ་གཉིས་ནི་གཞན་སྣང་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱི་མ་རྣམས་གཟུགས་སུ་ཤེས་པ་བསྡུར་མི་རུང་བས་སོ་ཞེས་སྨྲ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་ལ་མི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་(ཐ་དད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་)ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི། །ཆོས་སྐུ་མཛད་པར་བཅས་པ་སྟེ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད། །ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བས་སྐུ་ནི་གསུམ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྐུ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྐུ་བཞིར་བསྟན་ན་ངོ་བོ་ཉིད་ནས་བརྗོད་ཅེས་བྱ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་སྒྲའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འབྱུང་དགོས་ཏེ། ལུས་དང་ཡན་ལག་རིམ་པ་མཐུན་དགོས་པས་སོ། །དེ་ལྟར་

དགོས་པ་ལས་མི་འབྱུང་བས་སྐུ་ནི་གསུམ་པོ་ན་ཡིན་གྱི་བཞི་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིའི་བསམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཞག་པར་མཚུངས་པས་གཅིག་ཉིད་དུ་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ཆོས་སྐུ་ལོགས་ཤིག་ན་མེད་སྙམ་པའོ། །ཞེས་རྗེས་དཀར་རོ། །ངོ་བོ་ཉིད་དང་ཆོས་སྐུ་གཉིས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལྟར་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་ལ་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པར་སྣང་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་དེའི་སྣང་བ་ལོངས་སྤྲུལ་ཡང་དེ་ཉིད་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྣང་བས་དངོས་སུ་ན་ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ནི་སྐུ་གཅིག་ཏུ་ཟད་པས་འཕགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལེའུ་ལས། རྒྱལ་བས་ཆོས་ཉིད་ལུས་མེད་རབ་ཞི་བ། །གཉིས་མེད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གཟུགས་སྐུ་བཟང་པོ་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཡིས། །འགྲོ་བ་མ་ལུས་བཀང་ཞིང་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྐུ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྟན་ཏོ་ཞེས་འདོད་པའོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལན་)ནི།

འགྲེལ་པ། གཞན་དག་ན་རེ། དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྦྱར་བའི་དོན། ཡེ་ཤེས་པོ་ན་དང་མཛད་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་འགལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གསེར་ཐྲེང་། སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་གཞན་དག་ན་རེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ཆོས་སྐུའི་སྒྲ་མི་འབྱུང་བ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དགོས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཕྱིར་ལུས་རྣམ་གཞག་ཏུ་སྐུ་གསུམ་གྱི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཆོས་སྐུ་སྦྱར་བ་དེ་སྐད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་དགོས་པའི་དབང་གིས་ལུས་དང་ཡན་ལག་མི་མཐུན་པ་ཡོངས་འཛིན་དང་རྟོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་

ལ་དགོས་པ་དང་པོ་ནི། དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་པ་དེ་རྒྱན་སྣང་དུ་ཉེ་བར་བཤད་ཟིན་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་དང་ཞེས་སོ། །འདི་ལ་བྱང་ཡེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་མ་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ལྷག་མ་གང་ཡིན་ཆོས་སྐུར་འདུས་སོ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཞེས་དང་། འབུམ་པས་དགོས་པ་ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུས་བསྡུས་སོ་ཞེས་པའི་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འཐྲོར་བར་མི་སྣང་ངོ་། །དེས་ན་ཆོས་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་སར་ཁས་བླང་དགོས་པར་སྟོར་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་ཉེ་བར་བསྟན་ཟིན་པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་སྐུ་གཞན་གསུམ་དུ་མི་འདུ་ཞིང་ཆོས་སྐུར་འདུ་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་དགོས་པ་འདིའི་ཤུགས་ཀྱིས་ཏེ་ཆེད་དུ་སྐུ་གཞན་གསུམ་བཤད་པའི་འོག་ཏུ་ཆོས་སྐུ་གསུངས་པའོ། །དགོས་པ་གཉིས་པ་ནི། རྒྱན་གྱིས་སཾ་སྐྲི་ཏ་ལ་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྒྱུར་བ་སྟེ་སྟེབ་སྦྱོར་ཉམས་པ་སྤང་བའི་ངོར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཁོ་ན་དང་མཛད་པ་གཉིས་བྱ་བ་དང་བྱེད་པ་པོར་སྦྱར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དགོས་པ་དང་པོ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བྱས་ནས་གཉིས་སུ་འཆད་པ་ནི་རྒྱན་སྣང་ལས་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་དང་མི་མཐུན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་དཀར་ཡང་ཉེ་བར་བསྟན་པ་སྟོར་བཤད་པའི་སྐུ་བཞི་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དགོས་པ་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ཞེས་པའང་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རྒྱས་བཤད་དུའང་མདོར་བསྟན་བཞིན་མི་འཆད་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྐུ་རྣམས་གཙོ་བོའི་རིམ་པས་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་དང་པོ་གཉིས་ཆོས་ཆོས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །རྟོགས་དཀར་ནི། གང་ཞིག་གང་དང་འབྲེལ་བ་དེ། །རིང་ན་འདུག་ཀྱང་དེ་དང་དེར། །ཞེས་པ་ལྟར་མདོར་བསྟན་དུའང་ཚིག་གིས་སྐུ་དང་པོའི་འོག་ཏུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་འབྲེལ་བར་འཆད་དོ། །སྐུ་བཞིར་འདོད་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་ཅིང་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཞན་སྟུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ནས་སྐུ་བཞིར་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་མི་འགལ་ཞིང་མཐུན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་དང་། སྨོན་གནས་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་འདི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལའང་ཡོད་ན་སངས་རྒྱས་དང་ཁྱད་པར་ཅི་སྙམ་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤོང་ཉིད། །

གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །

གསེར་ཕྲེང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེད་པས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་སྟེ་འདི་ལ་གཉིས་ལས། ཉན་ཐོས་དང་དེས་མཚོན་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ལྟ་བ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གྲོང་སོགས་སུ་མིས་མཚོན་པའི་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བར་འདོད་པས་དེ་དང་དེ་ལ་ལྟ་བར་མི་འདོད་པའོ། །རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་སེམས་ཅན་འདི་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་དུ་གནས་པར་མ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལ་ལྷག་པར་གཟིགས་པར་བཞེད་ཅིང་གྲོང་སོགས་སུ་གཤེགས་ནས་སེམས་ཅན་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྒྱུན་གཅོད་པའོ། །དག་ལྡན་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གྲོང་སོགས་སུ་གང་དག་མཐོང་བར་གྱུར་པ་ནི་དེའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཚེ་སེམས་ཅན་མཐོང་བ་ཉིད་ཟློག་པར་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་ཟློག་པར་མི་བྱེད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། མཐོང་བ་མི་ཟློག་གི་མཐོང་བ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཉོན་མོངས་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །འདི་གཉིས་ལྟར་ན་ཉན་ཐོས་ནི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་གྱུར་དོགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་

དྲུང་དུ་མི་འགྲོ་བར་མངོན་ནོ། །ཀུན་བཏུས་འགྲེལ་པར། སེམས་ཅན་གང་དག་གི་མིག་ལམ་དུ་སྣང་བར་འདོད་པ་དེ་དག་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བར་བྱ་སྙམ་ནས་སྨོན་གནས་ཤེས་པས་མ་འོངས་པ་ན་འབྱུང་བ་ལ་བལྟས་ཏེ་དེའི་དྲུང་དུ་འགྲོ་ཡང་རུང་མི་འགྲོ་ཡང་རུང་ཅི་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་ཆགས་སྡང་སོགས་མི་སྐྱེད་དོ་སྙམ་ནས་དེའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་རྗེས་སུ་བསྲུང་བའི་ཞི་ལྷག་ལ་འཆད་དོ། །མཛོད་ལས། ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས། །བསམ་གཏན་མཐའ་ན་མི་གཡོའི་ཆོས། །མིས་བསྐྱེད་ཉོན་མོངས་འདོད་གཏོགས་པ། །མ་སྐྱེས་གཞི་བཅས་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་ངོ་བོ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་ས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་མཐའ་དང་རྒྱུད་མི་གཡོའི་དགྲ་བཅོམ་དང་རྟེན་མི་དང་དམིགས་པ་འདོད་ཉོན་ཏེ་དེ་ཡང་གཞི་བཅས་སྒོམ་སྤང་དང་གཞི་མེད་མཐོང་སྤང་གཉིས་ལས་དང་པོའོ་ཞེས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི་

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། བདག་མཐོང་བ་ལས་འགའ་ཞིག་གི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་མི་རུང་ངོ་། །ཞེས་མིའི་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི། གྲོང་ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བོ་མཐའ་དག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུན་དྲུང་འབྱིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། གོ་སླའོ། །

གཉིས་པ་(སྨོན་གནས་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་ནས་ཤེས་པ་བས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དོགས་པ་སྤང་ལྷར་བསྒྲུས་ནས། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། སངས་རྒྱས་སྟོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལྷུན་གྱི་གྲུབ་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། །

ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཕྱིར་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཤེས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པ་ན་ཁམས་གསུམ་ན་གནས་པའི་ཤེས་བྱ་གང་དང་གང་མཁྱེན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདི་ཤེས་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་ཡིད་ལ་སྨོན་ཏེ་བསམ་གཏན་ལ་ཞུགས་ནས་དེ་ལས་ལངས་པ་ན་སྨོན་པ་བྱས་པ་དེས་ཤེས་བྱ་དེ་དག་རིག་པར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ནས་ནི་ཉན་རང་གི་དེ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཏེ་འཕགས་ཚོས་གང་ན་ལྔ་སྟེ། རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པའི་ལྷུན་གྲུབ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པས་ཆགས་སྤངས་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོགས་མེད་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པས་རྟག་གནས་དང་། ཞུས་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་པར་མཛད་པས་འདྲི་བ་སོགས་སོ། །མཛོད་ནས། སྨོན་གནས་ཤེས་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །ཞེས་ཁྱད་པར་གཞན་རྣམས་འདྲ་བ་ལ་དམིགས་པ་ཁྱད་པར་དུ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་མ་ཞེན་པས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་ཏེ་སྤངས་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་གནས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རིག་པ་བརྙེས་ནས་འདྲི་བའི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་མ་མེད་པ་ནི་འབད་རྩོལ་གྱིས་སོ། །ཡང་དག་པའི་སོ་སོར་རིག་པ་བཞི་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ཏེ་འདྲི་བའི་ལན་འདོན་པའི་རྒྱུའོ། །ཇི་ལྟར་ལན་ལྡོན་པ་ནི་བདེན་སྨྲས་ཞུས་པ་ལས། ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་ངེས་པའི་ཚིག །མང་པོ་དག་གིས་དུས་གཅིག་ཞུ་ཞུས་ནས། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཐུགས་ཆུད་ནས། །གསུང་དབྱངས་གཅིག་གིས་སོ་སོར་ལན་ཀྱང་འདེབས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ཡི་ནི་ཁྱད་པར་ལྷ་ལྷན་དེ་ལས་བཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པར་ཤུགས་ལ་འཕངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལས་འདི་གཉིས་ཉིད་ལས་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི་གཞན་རྣམས་ལའང་མཚོན་པའི་ཆེད་དེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་(དེ་ལ་རྩོད་སྤང་)ལ་གཉིས། ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྩོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ན་ཡང་། རྟག་ཏུ་ཇི་ལྟར་དོན་མི་མཛད། ཅེས་བྱ་བའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། སངས་རྒྱས་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞུགས་ན་ཡང་ཇི་ལྟར་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་འགའ་ལ་དོན་མི་མཛད་ནའང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་འགལ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩོད་པ་དེའི་ལན་གདབ་པའི་ཕྱིར་བར་ཚིགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། དོན་དངོས་དང་། དེ་དཔེས་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི་

རྩ་བ། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །
གང་ཚེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ་། །

གསེར་ཕྲེང་། སྣང་ངོ་། །གང་ལ་ན་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལའོ། །གང་ན་སངས་རྒྱས་

བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའོ། །ཉི་སྣང་དང་དག་ལྡན་ལྟར་ན་སྤྲུལ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ན། དུས་གང་དང་གང་དུ་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེའོ། །ཇི་ལྟར་ན། གདུལ་བྱའི་སྣང་བ་དེ་དང་དེ་ལ་སྣང་བ་དང་འཚམ་པའོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ན། འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་དེ་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ལ་གཉིས། ཚ་བའི་དོན་དགྲོལ། དེས་གྲུབ་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྲད་པས་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བའི་ས་བོན་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྒྱུ་ཡོངས་སུ་བརྟས་པར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་གི་དུས་སུ་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་མཛད་ན། ཡུན་དུ་འཁོད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ། དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྲུབ་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དང་དེར་སྣང་བ་དང་འཚམ་པར་དོན་གྱི་བྱ་བ་མཛད་པས་

གསེར་ཕྲེང་། མཛད་དོ། །གང་ན། མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གྱི་བྱ་བའོ། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། གདུལ་བྱ་དེ་དང་དེའི་ངོར་རང་རང་གི་སྣང་བ་དང་འཚམ་པར་ཏེ་རབ་དགའ་འདུལ་བ་ལ་དྲི་ཟར་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུའོ། །གང་གི་ཚེ་ན། གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་གང་ལ་གང་གི་དུས་སུ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་སོགས་འོད་འགྱེད་པ་སོགས་མཛད་ན་ཡུན་དུ་འཁོད་པ་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེའོ། །རྒྱུ་གང་ལས་ན། གདུལ་བྱ་རྒྱུད་དག་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོན་གྱི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་ལས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་སོགས་པས་གྲོགས་དམ་པ་སོགས་དང་ཕྲད་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་སྟོན་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བའི་ཙ་བའི་ས་བོན་རྟས་ཤིང་མཐུ་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དང་གདུལ་བྱ་དེའི་དོན་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་བཏབ་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུ་གྲུབ་པས་སོ། །སྟོན་སྐྱེད་པའི་དགེ་ཙ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་ཉན་རང་གི་བྱང་ཆུབ་དང་མངོན་མཐོ་ལ་ཐོབ་བྱར་དམིགས་པའི་རྒྱུའོ། །རྟོགས་དཀར་སྐྱིལ་ཀྱང་བྱས་ནས་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་བློས་དམིགས་པའི་རྒྱུ་

ལམ་ལ་སོགས་པ་ལ་བསླབ་པས་ཡོངས་སུ་རྣམ་པ་སྟེ་འཚང་རྒྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་བརྟེན་པའོ། །ལམ་ལ་སོགས་པ་བརྟེན་པ་དེའང་གང་ལས་ཡིན་ན། །སྔོན་སྐྱེད་པའི་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་ཞེས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་(ངེས་གྲུབ་པའི་ལན་)ནི།

འགྲེལ་པ། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་། རང་གི་ལས་ཀྱི་ཉེས་པས་བསྐྱེད་པ་ལ་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་མི་སྣང་ངོ་སྙམ་དུ་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་བཤད་པ་དེ་བས་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོས་པའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་དང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཐག་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་རང་གི་ལས་ངན་གྱི་ཉེས་པས་སྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕྲིན་ལས་དངོས་སུ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་ཚང་བས་འབྲས་བུ་མངོན་མཐོ་སོགས་སྨིན་པར་མཛད་པར་མི་སྣང་ངོ་སྙམ་དུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དེ་དཔེས་སྒྲུབ་པ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ཉི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྙམ་པ་ལ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་དཔེ།

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་བཤད་པ་དེ་དཔེ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་སྙམ་པ་ལ་བར་ཚིགས་ཀྱིས་དཔེ་གསུངས་སོ། །

རྩ་བ། ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྱུང་ལྟར། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་སྤྱོང་། །

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ལྷའི་དབང་པོས་ཆར་ཕབ་ཏུ་ཟིན་ཀྱང་ཏིལ་ལ་སོགས་པའི་ས་བོན་རུལ་པའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་མི་རུང་བར་གྱུར་པ་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཡིད་ལ་རེ་བ་མཐའ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཁས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་སྐལ་བ་མེད་པས་དམ་པའི་ཆོས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལ་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་ལ་རྟོགས་དཀར་འཆད་ཅིང་། བཅོམ་རལ་ནི་ལུང་ལས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་རྒྱ་མཚོར་བཙུག་སྟེ་སྦྲུགས་ནས་ཆར་འབེབས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་འཆད་དེ་ལྷག་མ་ནི་གོ་སླའོ། །

གཉིས་པ་(རྟག་པ་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་སྤང་)ལ་གཉིས། རྩོད་པས་མཚམས་སྦྱར། ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོའི་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཡོད་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་ཅེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཇི་ལྟར་ན་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། འོག་མིན་སོགས་ན་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཇི་ལྟར་ན་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བས་ཤེ་ན། དེའི་ལན་དུ་བར་ཚིགས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ལན་གྱིས་དོན་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་(རྩ་བ་)ནི།

རྩ་བ། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་མཛོད། །

དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་ཅིང་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་ཡང་ཁྱབ་པ་དང་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་པ་ལྟར་སྔར་རྒྱུ་ནི་སོགས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སྐལ་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་མཛད་པ་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཟད་པའམ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་(འགྲེལ་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བའི་

སྒོ་ནས་བྱ་བ་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱུན་ཆགས་སུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞུགས་ཀྱང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཟད་པ་མི་མངའ་བའི་ཕྱིར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པ་དང་། རྟག་པ་ཞེས་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཇི་སྐད་བཤད་པ་ནི་རྒྱུ་ནི་ཞེས་སོགས་སུའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྣང་བ་ནི་སྟོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དེ་དག་ཀུན་ཏུ་འཚོ་བའི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་། ། བླ་ན་ཡོད་དང་བླ་ན་མེད་རྣམས་དང་། །རལ་པ་རིང་དང་གཞོན་ནུའི་བརྟུལ་ཞུགས་ཅན། །དེ་དག་གི་ཡང་སློབ་དཔོན་འབྱུང་བ་ཡིན། །དེ་དག་དགོན་པར་ལྷོན་ཤིང་ཆེན་པོར་འགྱུར། །སྨན་དང་རིན་ཆེན་མི་བཟད་གཏེར་རྣམས་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་འདོད་པ་འཕྱིན་ཤིང་དང་། །ལམ་གོལ་འཁྱམས་པ་རྣམས་ལ་ལམ་སྟོན་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་)ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་སྐུ་གཉིས་བསྟན་ནས། གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་འབར་བ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སྐུ་གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་བསྟན་ཟིན་ནས་གསུམ་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་གསུངས་སོ། །དེ་ཇི་ལྟ་བུ་ན་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལྷམ་མེར་བྱས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབར་བའོ། །མདོའི་འགྲེལ་ནི། ཆོས་སྐུར་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་མཐུས་ལོངས་སྐུའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །

ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་ནི་ནས་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འདི་ཐུབ་ནས་བཞེད་

ངོ། །དེའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ལ་བསླབས་ཤིང་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐོབ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ནས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་པ། བྱང་ཆེན་རྣམས་ལ་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་བླ་ན་མེད་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དང་ཚིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་མཚན་དཔེ་འདི་དག་སྤྲུལ་སྐུ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཅིའི་ཕྱིར་ལོངས་སྐུ་ཉིད་ལ་བཤད་ཅེ་ན། རྒྱུད་བླ་མར། མཐོང་ན་ཚིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་པ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་པ་ལྟར་གཉིས་ལ་ཡོད་ཀྱང་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཡིན་ལ་སྤྲུལ་སྐུའི་དེ་ནི་བདག་འབྲས་ཙམ་སྟེ་འདི་ནི་ལོངས་སྐུའི་ཡང་གཟུགས་བརྙན་དུ་གསུངས་པས་སོ། །འདི་དག་འཁོར་བསྒྱུར་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱར་ཞེ་ན། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་ཐམས་ཅད་ལ། །འདི་དག་ཡོད་པར་འདོད་མོད་ཀྱི། །དག་དང་མཛེས་དང་གསལ་བ་ནི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཆར་མི་ཐོབ། །ཅེས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་ངོ་བོ་ཉིད་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ས་བཅུ་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་དང་། ཐབས་ཅིག་ཏུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཤིན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉེ་བར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སངས་རྒྱས་ནས་ཡིན་ནོ། །གང་ན། མཚན་ནས་བརྒྱད་ཅུ་དང་མཚན་པའི་

ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་འདི་ཉིད་འོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། བྱང་ཆེན་ནས་རྫོགས་པར་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིའི་འཁོར་གྱི་བྱང་སེམས་དེ་གང་ན། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ཞེས་འབྱུང་ལ་དེ་དང་མཐུན་པར་ཚིག་གསལ་ལས་ཀྱང་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པར་རང་ལུགས་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྣང་བའི་ལུགས་དང་སློབ་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ཆེར་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་སྲིད་ཀྱི་ཉན་རང་ལ་ཆ་ལུགས་ལ་ཞེན་པ་ནི་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་གཞན་འདོད་བཀོད་དོ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་ཞེས་འབྱུང་ཞིང་རྒྱན་སྣང་དུའང་བྱང་ཆེན་ས་བཅུ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་དང་ཞེས་འབྱུང་བས་སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ཡང་ས་བཅུ་ག་ལ་གནས་པ་ཡིན་ཞིང་ཤེར་སྤྲིན་དང་གྲགས་ཆར་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་ནི་བྱང་ཆེན་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མེད་ལ། དག་ལྡན་ལས་བྱང་སེམས་ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པས་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བས་སྔ་མ་དང་མཐུན་ནོ། །དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་འཁོར་དེ་དང་མཐུན་པ་དང་གང་དུ་བྱང་ཆུབ་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་ནི། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་རབ་འབར་ཞིང་། །སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་སྣ་ཚོགས་གཟུགས། །རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས། །བྱུང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྲས། །ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་རྣམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྐུར་གཟིགས་སོ། །འདི་དེ་ཆོས་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད་ལས། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། །གནས་པའི་བློ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་ཡང་དག་འབྱུང་། །སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པ། །ས་ཡི་སྟེང་དུ་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་སྐབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས། མཚན་དཔེའི་ཁྱད་པར་དང་། མཚན་དཔེ་

དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་དཔེ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞེ་ན། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་དང་གཞན་རྒྱུད་ལ་གོ་བར་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་དེ། དེའི་དོན་ཡང་ཞ་རོལ་ལ་སྐུའི་མཛེས་པ་སྐྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་མཚན་རྣམས་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རེ་རེ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་བསྟན་ཏེ། སློབ་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ཁ་དོག་དཀར་བ་དང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་སྤུ”ཞིང་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་དང་རིང་བར་གནས་པ་དང་ཤིན་ཏུ་འཁྱིལ་ཞིང་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་འོད་མཐའ་ཡས་པས་ཁྱབ་པ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་དེ་དྲུག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་སོ། །རྒྱས་པར་ནི་བསྐལ་བ་བཟང་པོ་ལས་སོ། །དཔེ་བྱད་རྣམས་ནི་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཏེ་གཙོ་བོ་བསྟུས་པས་སོ། །གཙོ་འཁོར་དུ་ཇི་ལྟར་གནས་ནི། སོར་མོ་དང་སེན་མོའི་དཔེ་བྱད་དྲུག་ནི་ཕྱག་སོར་རིང་བའི་འཁོར་རོ། །དབུ་རྒྱས་པ་དང་དབུ་སྐྲ་དྲུག་སྟེ་བདུན་ནི་གཙུག་ཏོར་དང་སྤུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའིའོ། །དཔྲལ་བ་གཉིས་དང་སློན་མའི་བཞི་དང་ཤངས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ནི་མཛོད་སྤུ་ཡིའོ། །སྤྱན་གྱི་བཞི་ཇི་མ་སྟེ་ལྔ་ནི་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་དང་ཇི་མ་བའི་ཇི་མ་ལྟ་བུ་ཡིའོ། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་ལ་སྤྱན་མཛེས་པར་འཇུམ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྙན་གྱི་གཉིས་ནི་འགྲམ་པ་སེང་གེ་འདྲ་བ་ཡིའོ། །ཞལ་གྱི་གཉིས་དང་ལྗགས་ཀྱི་གསུམ་དང་གསུང་གི་གསུམ་དང་མཆེ་བའི་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ནི་ལྗགས་ཡངས་པ་དང་ཚངས་དབྱངས་དང་ཆེམས་ཀྱི་མཚན་བཞི་དང་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པའི་སྟེ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །རྟའི་གཉིས་དང་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་སྐུ་གཞོན་མདོག་ཅན་ཕྱག་འཇམ་པ་དང་ཕྱག་རིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་པ་ཡིའོ། །ཞབས་མཉམ་ནི་རྫུས་སྤྲལ་ཞབས་ཀྱིའོ། །གཤེགས་སྟབས་བདུན་དང་གོམ་སྟོམས་དང་བརྒྱད་ནི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་རྟེང་པ་ཡངས་པ་རྣམས་ཀྱིའོ། །སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ནས་དག་པའི་བར་དྲུག་དང་ཕོ་ལག་ཡངས་པ་དང་སྐུ་མ་ཞུམ་པ་ནས་གྲིམས་པའི་བར་གསུམ་དང་ཡན་ལག་རྣམ་འབྱེས་དང་དཀུ་ཟླུམ་པ་ནས་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བའི་བར་བཞི་དང་ཀུན་ནས་བལྟ་ན་སྡུག་པ་ནས་སླེ་བ་མེད་པའི་

བར་གསུམ་སྟེ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་བདུན་མཐོ་བ་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་པགས་པ་སྲབ་པ་དབུང་མགོ་ཟླུམ་པ་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་རོ་[༧]སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་ཤིང་ཉྭ་གྲོ་དྷ་[༨]ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་ཡིན། །ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་ཕྱལ་མ་རྣོམས་པ་དཀུ་ཟླུམ་པ་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ལྔ་ནི་གསང་གནས་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་ཡིན། །དཔལ་བེའུ་བཀྲ་ཤིས་ཉ་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བ་སོགས་ནི་འཁོར་ལོའི་མཆན་དང་དྲ་བས་འབྲེལ་བའི་འཁོར་ལོ་ཞེས་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གསུང་ངོ་། །འདི་ནི་སྤྱིར་ལེགས་ཀྱང་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ན་མཆན་རྫོགས་པ་དང་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་གཉིས་སྦྱར་དགོས་པ་ཆད་པ་དང་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་དང་ཕྱལ་མ་རྣོངས་པ་དཀུ་ཟླུམ་པ་གསུམ་སྦྱར་ཟིན་པ་སླར་ཡང་སྦྱར་བ་དང་གསུང་ལ་གསུམ་བྱས་པ་ལྷག་ལ་མ་རྣོངས་པ་ལ་ཕྱལ་དང་དཀུ་གཉིས་སུ་བྱེད་པ་ནི་མདོ་འགྲེལ་ཚད་མ་གང་དང་ཡང་མི་མཐུན་ནོ། །དེས་ན་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་འཁོར་ལ་ལྔ་ཡོད་པའི་དང་པོ་གསུམ་དོར་ནས་མཆན་རྫོགས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་ལ་བགྲང་ཞིང་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པའི་འཁོར་དུ་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གཙོ་བོ་མཆན་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་བ་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་གསུམ་འཁོར་དང་མ་སྦྱར་ཡང་ཕྱི་མ་ནི་སྔར་ལྟར་བྱ་ལ་དང་པོ་ནི་སྤུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་ཟླ་དང་བར་པ་ནི་ཕྱག་ཞབས་འཇམ་པའམ་དྲུས་སྲབ་ཞབས་ཀྱི་ཟླ་ལ་བགྲང་ངོ་། །མཛོད་སྤུའི་འཁོར་དུ་བཤད་པའི་སྐྱོན་མ་བཞི་ཡང་སྤྱན་གྱི་མཆན་གཉིས་ཀྱི་འཁོར་དུ་འགྲིག་གོ །

གཉིས་པ་(མཆན་དཔེ་དངོས་)ལ་གཉིས། མཆན་དང་། དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཆན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་དེ་དག་གང་དག་ཅིག་ཡིན་ཞེ་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལྔ་ནི།

གསེར་ཐྲེང་། མཆན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་དྲུས་སྤྲལ་ཞབས། །

ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །

ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །

འདི་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །

སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐུ་ཆེ་དྲང་། །

ཞབས་འབུར་མི་མངོན་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས། །

བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །

འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཆོག །

པགས་པ་གསེར་མདོག་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་། །

སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འཁྱིལ་དང་། །

ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ། །

འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་ཟླུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །

འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པའང་རོ་མཆོག་སྣང་། །

སྐུ་ནི་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ། །

གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་ལྟགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །

ཚངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཆེམས། །

ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །

གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། །

སྤྱན་ནི་མཐོན་མཐིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི །

འདྲ་བ་འདི་དག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་མཚན། །

གསེར་ཕྲེང་། འགྲེལ་པར་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། བླ་མ་རྣམས་ལ་སྐྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏུས་སྦལ་བཞིན་དུ་ཞབས་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་ཉིད་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུར་དྲ་བར་འབྲེལ་པ་ཉིད་དང་། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། བལྟུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་དང་ཐལ་གོང་དང་། ལྟག་པའི་ཕྱོགས་མཐོ་བའི་ཕྱིར་བདུན་མཐོ་བ་ཉིད་དང་། གསད་པར་བྱ་བ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཚོ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཞབས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་སྤེལ་བས་སྐུའི་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཉིད་དང་། རིག་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་པ་གུས་པར་བྱས་ཏེ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་ལྟ་བུ་དང་། ནོར་བདོག་པ་ལ་སློང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གསང་བའི་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་ཉིད་དང་། གདིང་བ་གྱ་ནོན་པ་བྱིན་པས་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། ཁང་བཟང་ལ་སོགས་པ་དམ་པ་བྱིན་པས་པགས་པ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། འདུ་འཛི་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པས་སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་བླ་མ་ཐམས་ཅད་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པས་ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁ་དྲག་གི་ཚིག་གིས་ཁྲེད་དུ་མ་བསད་པས་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྨན་པར་སྨྲ་བ་དང་ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པས་དཔུང་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྨན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་

པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། ནགས་ཚལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པས་ཤིང་ཆུ་གྲོ་ནྲ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གབ་པ་ཉིད་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་བྱིན་པས་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། འཇམ་པོ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ལྷགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། ཚིག་ཀྱལ་པ་སྤངས་པ་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པས་ཚེམས་དཀར་བ་ཉིད་དང་། འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཚེམས་ཉམས་པ་ཉིད་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་ཀུན་ཏུ་སྨྲ་པས་ཚེམས་ཐག་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཕྲ་མའི་ཚིག་སྤངས་པས་ཚེམས་བཞི་བཅུ་མངའ་བ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟས་པས་སྤྱན་མཐོང་མཐིང་ཉིད་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་བལྟས་པས་རྫི་མ་བའི་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འགྲེལ་ཚིག་སྤྱི་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་དང་ཕྱི་མ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་ངོ་བོ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ལ་བསུ་བའི་སོགས་པས་ཆོས་མཉན་པ་ལ་བསྟོད་པ་གཙུག་ལག་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་དང་བཤོས་འབུལ་བ་གཡོག་འཁོར་སྦྱིན་པའོ། །འཁོར་ལོའི་མཚན་ནི་ཏུས་པའམ་བ་སོ་ལ་བཀོས་པ་དང་འདྲ་བར་རྩིབས་སྟོང་ལྟེ་བ་མུ་ཁྱུད་རྣམས་རྫོགས་པའོ། །སྨོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟན་པ་ནི། རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། རྒྱལ་པོ་ཆོས་ལ་རྟག་པར་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པོར་མཛོད། །ཅེས་པ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ལ་གནས་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པའོ། །ཞབས་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་མ་རྙོངས་པར་ས་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པའོ། །ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བར་འབྲེལ་བ་ནི་སོར་ཚིགས་དང་པོ་ནས་བཅམས་པའི་སོར་མོའི་བར་ལ་སེང་སེང་པོའང་མེད་ལ་སོར་གདུབ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་ཡང་གཞུག་ཏུང་བ་ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །བཟའ་བཅའ་གཉིས་ཀྱི་སོགས་པས་བཏུང་བ་དང་ལྡུག་པའོ། །འཇམ་

པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གཞོན་པ་དང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་ནི་ཁ་དོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་སོ་ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་ཏེ་ཤིང་བལ་གྱི་འདབ་མ་ལྟར་རོ། །ལྷག་པའི་སོགས་ནི་སྔར་ལྟར་རོ། །བདུན་མཐོ་བ་ནི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་རྒྱབ་བཞི་དང་ཐྲག་གོང་གཉིས་དང་ལྟག་པ་རྣམས་ཤས་ཁེངས་པ་ལ་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས་དཔུང་མགོ་གཉིས་ཞེས་སོ། །གསད་པར་བྱ་བ་ནི་བཅིངས་པ་སྟེ་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རིང་བའོ། །འཚོ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་ནི་སྲོག་བསྐྱངས་པའོ། །རྟིང་པ་ཡངས་པ་ནི་ཞབས་མཐིལ་གྱི་བཞི་ཆ་ཕྱིར་འཕགས་པ་ལ་ཐུབ་དགོངས་ལས་སོ། །ཉི་སྣང་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལས་རྟིང་པ་རིང་བ་ཞེས་སོ། །སྐུ་ཆེ་བ་ཁྲུ་བདུན་ཙམ་དུ་འཕགས་པ་དང་། དྲང་བ་ནི་ཡ་ཡོ་མེད་པ་ལ་ཉི་སྣང་ལས་སོ། །དགེ་ཚོས་རང་གིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་བྱུས་མོའི་ལྟ་ང་དང་། ཞབས་ལོང་མི་མངོན་པའོ། །དགེ་བ་བླངས་པ་གཞན་ལ་སྦྱོལ་བས་སྐུའི་སྤུ་རེ་རེ་ནས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །

གསོ་བ་རིག་པ་དང་བཟོ་དང་སོགས་པས་ལྟམ་’མོ། །རི་དྭགས་ཤ་ར་ན་དང་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཡོངས་སུ་མ་ཉམས་ཤིང་རིམ་པར་འཚམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་ཟླུམ་པའོ། །ཨེ་ནི་བསེ་ཁ་སྔོ་ལ་ཆིག་གསལ་གྱིས་སོ། །རང་ལ་བདོག་པའི་ནོར་སློང་བ་ན་སློང་བ་པོ་སོགས་སོ། །ཕྱག་རིང་བ་ནི་བརླ་དྲང་པོར་བཞག་སྟེ་མ་བཏུད་ཀྱང་ཕྱག་གིས་པུས་མོའི་ལྟ་ངར་སླེབ་པའོ། །གྲོགས་དང་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ལ་ཕྱེ་བ་དང་བྱེ་བ་བསྡུམས་པ་ནས་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་མཛེས་པར་ནུབ་པའོ། །གསེར་འདྲ་ནི་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གསེར་ལྟར་གསལ་བ་ལ་བྱའི་སེར་བ་ལ་མི་བྱའོ། །ཁང་བཟང་གི་སོགས་གཞལ་ཡས་ཁང་གྱ་ནོམ་པའོ། །པགས་པ་འཇམ་པ་ནི་གསེར་དངུལ་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ལྟར་འཇམ་ཞིང་སྙོམས་ལ་རྡུལ་གྱིས་མ་གོས་པའོ། །འདུ་འཛིའི་སོགས་པས་རྣམ་གཡེང་ངོ་། །སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནི་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་སྤུ་གཉིས་གཉིས་མེད་པར་འཁྱིལ་བའོ། །སྐྱེ་བོ་མཁན་སློབ་ཕ་མ་སློབ་དཔོན་བླ་མ་སྟེ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་གནས་ཇི་བཞིན་དུ་བཀོད་ཅིང་

རིམ་གྲོ་བསྒྲུབས་པས་ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་བར་ཐིག་ལེའི་གནས་ན་འཇམ་པ་དཀར་བ་མཉེན་པ་དྲངས་ན་ཁྲུ་གང་དང་ཁྲུ་གཉིས་དང་ཁྲུ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་འབྱུང་བ་བཏང་ན་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་རྩེ་མོ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྐྱུ་རུ་རའི་འབྲུའི་ཚད་ཙམ་པ་དངུལ་འབུར་གྱི་རྣམ་པའོ། །ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་ནི་རོ་སྟོད་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བའོ། །སྙན་སྣ་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱས་པ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་བསླབས་པའོ། །དཔུང་མགོ་ཟླུམ་པ་ནི་གསེར་གྱི་བུམ་པའི་མགྲིན་པ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཟླུམ་པའི་མགྲིན་པ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བ་རྩའི་དྲ་བ་མི་མངོན་པ་ལ་ཐུབ་དགོངས་ལས་སོ། །སྨན་གྱི་སོགས་པས་སྨན་པ་དང་ཕན་པའི་ཟས་བྱིན་པའོ། །ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་ནི་དཔུང་མགོ་ཕན་ཚུན་གྱི་བར་རྒྱས་པ་ལ་དགོངས་རྒྱན་དང་ཐལ་གོང་བྲང་ལ་དག་ལྡན་ལས་ཏེ། མདོར་ན་གསེར་གྱི་གདན་པ་ཕྱིས་པ་ལྟར་བྲང་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །

རོ་མི་ཞིམ་པ་ལའང་རོ་མཆོག་བྲོ་བར་མཁྱེན་པ་སྟེ་སྣང་བ་ནི་ལྕུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གྱིས་ལྷུགས་མ་ཉམས་པར་རོ་བྲོ་བ་སོ་སོར་སྨྱུང་བ་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེ་བའོ། །ཀུན་རའི་སོགས་པས་བསིལ་ཁང་ཁྲིན་པ་བགྲོད་དཀའ་བར་ཟམ་པ་བརྒྱ་པ་སོགས་སོ། །ཤིང་ཉ་གྲོ་ད་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་ནི་འདོམ་གྱི་ཕན་ཚུན་གྱི་རྩེ་མོ་ནས་གཅལ་བ་ཇི་ཙམ་པ་ཞབས་ནས་སྤྱི་བོའི་བར་ལའང་དེ་ཙམ་པའོ། །དགོངས་རྒྱན་དུ་ཉ་ག་ནི་དམའ་བ་སྟེ་སྐུ་སྨད་རོད་”ནི་མཉམ་པ་སྟེ་ལྟེ་བ་ནས་བཟུང་ནས་སྐུ་སྨད་དང་སྐུ་སྟོད་ཚད་མཉམ་པའོ་ཞེས་དང་། ཡང་ན་འདོམ་ནི་ཉ་གྲོ་ད་སྟེ་ཞེས་སྤྱར་ལྟར་ཡང་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་མདོ་དང་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པ་སྤྱ་མའོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དང་སོགས་པས་འདུག་གནས་བྱེད་པ་སོགས་སོ། །གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ནི་ཟླུམ་ཞིང་ཀུན་ནས་མཉམ་པ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པའོ། །ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཇམ་པ་དང་སོགས་པས་སྙན་ལ་མཉེན་པ་གསུངས་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་བཞེད་ཁྱབས་པར་མཛད་པ་དང་། ངག་གཅིག་བརྗོད་པ་རྣམ་རིག་དུ་མའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་འགྱུར་བས་ཞུད་

པ་ལ་དམར་པོའི་མདོག་འདྲ་བའི་ལྤགས་རིང་བའོ། །སྣན་གྱི་བུག་པ་དང་དབྲལ་བའི་སྣྲ་མཚམས་ཀྱི་བར་ལྤགས་ཀྱིས་རེག་པ་ལ་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །དབྱིག་གི་སྙིང་པོ་དང་བྱ་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ལྟ་བུའི་གསུང་མངའ་བས་ན་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཤིང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མཉན་ན་དགའ་ཞིང་མི་མཐུན་པ་མེད་པ་དང་། ཟབ་ཅིང་དབྱངས་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། བཏང་མི་བྲ་ཞིང་རྣར་སྣན་པ་དང་། མ་འཁྲུགས་ཤིང་གསལ་བའི་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་པའི་ཚངས་དབྱངས་སོ། །ཚིག་བཀྱལ་སྤྱངས་ཤིང་དུས་སུ་སྨྲ་བས་འཁྲམ་པ་མེ་ལོང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར་མཐར་ཆྰུམ་ལ་རྒྱས་ཤིང་བལྟ་ན་སྡུག་པས་འཁྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བའོ། །བཀུར་བའི་སོགས་པས་མི་བཀྲུས་པའོ། །ཡོག་འཚོ་མེད་པས་འཚོ་བ་དག་པའོ། །མཉམ་པ་ནི་མཐོ་དམའ་མེད་པའོ། །བར་མཚམས་མ་དོད་པས་ཐགས་བཟང་བའོ། །མི་ཕལ་པ་ལྟར་ཉེར་བརྒྱད་དང་སོ་གཉིས་མ་ཡིན་པར་ཡན་མན་ལ་ཉི་ཤུ་ཉི་ཤུ་ཡོད་པས་བཞི་བཅུ་མངའ་བ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །

དཀར་ནག་གི་ཆ་མ་འདྲེས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་དག་པས་དམར་པོའི་ར་རི་དང་མ་འབྲེལ་བས་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ངོ་། །སྤྱན་ནི་ཆྰུམ་པའི་དབུས་སྔུམ་ཞིང་གནག་པ་དང་ནག་པོ་ཆྰུམ་པོའི་ལོགས་གཉིས་དཀར་བ་དང་རྩེ་མ་གནས་པའི་གོ་སྐབས་སྔུམ་ལ་མཐིང་གར་འདུག་པ་དང་། མཐའ་གཉིས་ཤིང་པི་པྲ་ལའི་ཤུན་པ་ལྟར་དམར་བ་དང་རྫི་མ་དང་སྤྱན་གྱི་བར་གསེར་གྱི་ཁ་དོག་གོ་ཞེས་པ་འདི་ལྟར་ལྷ་རྣམས་དང་ལྡན་ཀྱང་སྤྱན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། སྤྱན་མཐོན་མཐིང་ངོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །ཁྲོ་བའི་སོགས་པས་ཆགས་པ་མེད་པ་རྫོངས་མེད་ཀྱིས་བལྟས་པས་སྟེང་འོག་གི་རྫི་མ་རྣམས་ལེགས་པར་གཉོལ་ཞིང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་རྫི་མ་བའི་རྫི་མ་ལྟ་བུ་ཉིད་དོ། །བ་མཆོག་ནི་བ་དང་གླང་པོ་ཡང་ན་ཁྱུ་མཆོག་ལ་བྱ་བར་དག་ལྡན་དང་། བེའུ་གཞོན་ནུའི་ལྟ་བུར་སྙིང་མཆོག་དང་དགོངས་རྒྱན་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་(དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་)ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྒྱུ་གྲུབ་པས་མཚན་འགྲུབ་པོ་ཞེས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱུ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །

དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །

གསེར་ཕྲེང་། འདི་ལ་གང་ལའམ་ལོངས་སྐྱོད། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། མཚན་གང་གིས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་རབ་ཏུ་རྫོགས་པས་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་འབྱུང་ངོ་། །

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱས་པར་བཤད་པ་)ལ་གཉིས་[7]ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྒྱུ་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས།

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱུ་དེ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །

བསྡུ་བ་བསྟེན་དང་རྒྱ་ཆེན་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་གསད་བྱ་བ། །

ཐར་བར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །

སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །

གསེར་ཕྲེང་། བླ་མ་སོགས་ཏེ་མཚན་བདུན་གྱི་རྒྱུ་སློས་ནས་ལྷག་མ་སོགས་ཀྱིས་བསྡུས་སོ། །མདོ་ནི་ཡུམ་མདོའོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་འདི་གཉིས་ནི། གོང་ཉིད་དུ་མཚན་བཤད་པར་བཀྲོལ་ཟིན་པས་ཡང་མི་བྲིའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཚིག་ལེའུར་སོགས་ཏེ་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱ་བཤད་ཟིན་པར་སྟོན་པའོ། །དེར་འཆད་པའང་བཤད་པ་ཟེར་ཡང་བ་དང་གཞན་གྱིས་རྒྱ་འབྲས་རྟོགས་སླ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་(དཔེ་བྱད་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མཚན་རྣམས་བརྗོད་ནས་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གསུངས་པ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །

ཟླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །

ལོང་བུ་མི་མངོན་ཞབས་ཉམས་དང་། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །

ཁྱུ་མཆོག་སྟབས་གཤེཏ་གཡས་ཕྱོཏ་དང་། །མཛེས་གཤེཏ་དྲང་དང་འཁྲིལ་བག་ཆཏ།།

བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སྐུ། །

མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །

གོམ་སྙོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། །

སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། །

ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་། །

དཀུ་ཟླུམ་སྐབས་ཕྱིན་མ་རྙོངས་དང་། །ཕྱང་ངེ་བ་དང་ལྷེ་བ་ནི། །

ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། །

ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐྱུ་ལ་ནི། །སྨེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། །

ཕྲག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །ཕྲག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་། །

ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་། །

ལྗགས་མཉེན་པ་དང་སྲབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་། །

གསུང་མཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཟླུམ། །རྣོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །

ཕྲེན་གྱི་ཕྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །

སྤྱན་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྟུག །པད་མའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། །

སྨིན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྨུམ་དང་སྤུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །

ཕྲག་རིང་རྒྱས་དང་སྙན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །

དཔྲལ་བར་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་། །དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབུ་རྒྱས་དང་། །

དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་དང་། །སྟུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །

མི་གཤོར་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །

དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཐུབ་པའི་ཞེས་པ་འོག་མ་ཐམས་ཅད་དང་མཐའི་ཀྲང་པ་དང་པོ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་མཐར་སྦྱར་རོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི། སྔ་མ་ཕལ་མོ་ཆེ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་དེ་

གསལ་བར་བྱེད་པ་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་དང་ཁ་ཅིག་རྒྱུ་འབྲས་སུའང་སྦྱར་རོ། །འདི་ལ་བརྒྱད་ལས།

བཅུ་ཚན་དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་

སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་

ཉིད་ཀྱིས་སེན་མོ་མདོག་སྣུམ་པ་ཉིད་དང་། རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལས་སྐྱེས་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་ཉིད་

དང་། ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་ལྷུམ་པ་ཉིད་དང་།

དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡོ་སོར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པའི་ལས་དང་འཚོ་བ་རབ་ཏུ་བསྡུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་འགྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་ཉིད་དང་། བགྲོད་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྒྲོལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞབས་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་།

གསེར་ཐྲེང་། རྒྱལ་རིགས་སོགས་ལས་བལྟམས་པས་རིགས་སོགས་དང་། ཤད་ཤོང་མེད་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་སྤྱོད་ཚུལ་དང་དགེ་རྩ་རྒྱ་ཆེན་དང་། དགེ་རྩ་རིམ་གྱིས་བསགས་པའི་ཡང་དག་པར་མཐར་ཕྱིན་དང་། ལུས་དང་སོགས་པས་ངག་ཡིད་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦས་པའི་གསང་བའི་གནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཏེ་འདིའི་ལོང་བུ་ནི་ལོང་བུ་ཆུང་ངུ་དང་མཚན་གྱི་ནི་ཆེ་བའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་མཚན་གྱི་ནི་ཕྱིའི་དང་འདིའི་ནི་ནང་གི་ལོང་བུའོ་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །ཞབས་རིང་ཐུང་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །

བཅུ་ཚན་གཉིས་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། མི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། གླུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གླང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གཤེགས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངང་པའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེས་བུའི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། སྐོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་།

མཛེས་པར་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་སེམས་གྲུ་གྲུ་མི་

མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བར་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ཉིད་དང་། སྡིག་པའི་ཆོས་དང་མ་འབགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་རིམ་པར་འཚམ་པ་ཉིད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྐབས་གཤེགས་དང་པོ་བཞི་ལ་མདོ་དང་ཉི་སྣང་རྣམ་འགྲེལ་དུ་མིའི་སེང་གེ་དང་མིའི་གླང་པོ་ཆེ་དང་དང་བའི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་དང་མིའི་ཁྱུ་མཆོག་ཡིན་པས་དེ་དང་དེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པར་འཆད་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་དང་པོ་གཉིས་ལ་མི་དང་གླུ་ཐེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་མདོ་གཞན་ཞིག་ནས་སྟབས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་གཤེགས་པས་འགྲོ་བ་དེ་གཉིས་ཐེལ་གྱིས་གནོན་པར་གསུངས་པ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་གསལ་ལོ། །མཛེས་པར་མཁས་པ་ནི་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ནི་འཁྱིང་ལེགས་པ་དང་། རིང་ཐུང་དང་སྒོམ་ཕྲ་རྣམས་ཐད་ཀར་འཚོལ་བས་རིམ་པར་འཚམ་པའོ། །

བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བའི་ཕྱིར་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཕྱིར་སྐུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྐུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་མཚན་རྫོགས་པ་ཉིད་དང་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་སྐུའི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྙོམས་པའི་ཕྱིར་གོམ་པ་སྙོམས་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་གོ་སླ་བར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྐུ་གཞོན་ཏུ་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། ཐུགས་རྟག་ཏུ་མ་ཞུམ་པའི་ཕྱིར་སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་སྐུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྐུའི་སོགས་པས་གསུང་དང་ཐུགས་དང་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་དྲི་མ་འཇོམས་བྱེད་དེ་ཆ་ཤས་རྫོགས་པས་མཚན་རྫོགས་པ་དང་། སྐུ་ཁྲོན་ཆེ་བས་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་ཁྱད་པར་བཟང་བ་དང་། གོམ་པ་ཆེ་ཆུང་སྙོམས་པ་དང་། སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། སྐུ་ཤ་རྒྱས་པའོ། །

བཅུ་ཚན་བཞི་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཡང་སྲིད་པ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། ཚིག་གི་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་པ་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་། སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཀུ་ཟླུམ་པ་ཉིད་དང་།

འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་སྦགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཀུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་ཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་འཕྲིང་བག་བཅོམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དཀུ་མ་རྙོངས་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟད་པ་རྣམ་པར་ཟློག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་ཟབ་པ་ཉིད་དང་། སློབ་མ་མཐུན་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་ཉིད་དང་། འཁོར་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་མཛེས་པ་ཉིད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། ཤ་མི་ལྡོད་པས་གྲིམས་པ་དང་ལག་རྐང་གི་ཡན་ལག་དང་སོར་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་ཉིང་ལག་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་སྟེ་ལྷུ་ཚིགས་སོགས་ཀྱི་རིང་ཐུང་སོགས་ཀྱི་ཆ་ཕྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་སློབ་མ་དང་ལྡན་ཞེས་སྦྱར་ལ། མདོ་ནས་ཕྱལ་ཟླུམ་པ་ཕྱལ་བྱང་བ་དང་ལྡན་པ་ཕྱལ་མ་ཞོམ་པ་ཞེས་ཕྱལ་ལ་སྦྱར་ཡང་བསྟན་བཅོས་དང་འགྲེལ་ཆེན་རྣམས་ལས། དཀུ་ལ་སྦྱར་བས་དཀུ་ནི་རྐེད་སྐབས་འཚམས་ལ་བྱས་ནས་དེ་ཟླུམ་པ་སོགས་ལ་བཤད་དོ། །ཆོས་སྟོན་པ་ཟད་”ཅིང་གཏུགས་པ་སོགས་དང་། ཕྱལ་ནི་ལྟོ་བ་སྟེ་དེ་ཕྱམ་མེ་བ་ནི་མཐོ་དམའ་མེད་པའོ། །ལྟེ་བའི་གཏིང་ཟབ་པ་དང་མཐུན་པར་འཛིན་པའི་སློབ་མ་མང་འབ་ཉིད་ཀྱིས་

ཞེས་མདོ་དང་ཉི་སྣང་ལས་ཧེ་རང་དང་མཐུན་པར་གདམས་ངག་འཛིན་པའོ། །གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་ནི་ལྟེ་བའི་རི་མོའོ། །ཀུན་ནས་ནི་སྤྱོད་ལམ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་འཁོར་མངའ་བའོ། །

བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཐུགས་གཙང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་ཉིད་དང༌། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་སློ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་ཉིད་དང༌། ལུས་ལ་སོགས་པ་ཐོ་མདོག་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་ཞིང་བལ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་ཉིད་དང༌། མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་བརྟེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་མདངས་ཡོད་པ་ཉིད་དང༌།

ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་ཉིད་དང༌། ཕྱི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་ཉིད་དང༌། བསླབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་ཀུན་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་ཉིད་དང༌། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆུ་བིམ་པ་ལྟར་དམར་བ་ཉིད་དང༌། ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་མཉེན་པ་ཉིད་དང༌། ཡོན་ཏན་འཕད་པ་མང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་སྲབ་པ་ཉིད་དང༌།

གསེར་ཕྲེང༌། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་ལམ་དང༌། དུས་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ནི་དུས་མིན་དུ་གདུལ་བྱ་འདུལ་བའམ་ཡང་ན་ནག་པོའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །མདངས་ཡོད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ནི་རང་གི་སྐྱེ་བོ་དང་སྐྱེ་བོ་གཞན་སྒོམས་པར་བྱས་པའོ། །ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པ་དང༌། ཕྱི་རྗེས་སུ་ནི་ཡང་ཡང་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རླབས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པའི་བསླབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོའི་གཞི་འཆའ་བ་དང༌། མཆུ་བི་སྦ་ལྟར་དམར་ལ་མདོ་དང་ཉི་སྣང་ལས་ཞལ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་དག་ལྡན་ལས་ཞལ་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་ཞེས་འདོན་ནོ། །ཡོན་ཏན་འཕད་པ་ནི་རིགས་པའོ། །ཉི་སྣང་ལས་

ཡོན་ཏན་ཐྲ་མོའི་ཚོགས་དང་ལྡན་པས་ཞེས་སོ། །

བཅུ་ཚན་དྲུག་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཆོས་འདུལ་བ་བྱེས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཚགས་པ་ཅན་གྱིས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྗགས་དམར་བ་ཉིད་དང་། བསྙེངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དང་། སྟོན་པ་ལ་སོགས་པར་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་གསུང་སྙན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བ་བསྡམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་ རླུམ་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བོ་འདུལ་དཀའ་བ་འདུལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆེ་བ་རྣོ་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་དཀར་བ་ཉིད་དང་། མཉམ་པའི་ས་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཐར་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཆེ་བ་བྱིན་གྱི་ཐྲ་བ་ཉིད་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞངས་མཐོ་བ་ཉིད་དང་།

གསེར་ཐྲེང་། བྱེས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཚགས་པ་ཅན་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བས་ཞེས་སྦྱར་རོ། །གླང་པོ་དང་འབྲུག་སྒྲ་ལ་བསྙེངས་པ་འཇིགས་པ་མི་མངའ་བའོ། །སྟོན་པའི་སོགས་པས་མཉེན་ལ་འཇམ་པར་སྨྲ་བའི་སློབ་མ་མངའ་བ་དང་། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ནི་དགུ་སྟེ་ཆགས་པ། ཁོང་ཁྲོ། ང་རྒྱལ། མ་རིག་པ། ལྟ་བ། ཐེ་ཚོམ། མཆོག་འཛིན། ཕྲག་དོག སེར་སྣའི་ཀུན་སྦྱོར་དགུ་སྟེ་འདི་དག་གིས་སྲིད་པར་འཆིང་བས་སོ། །ཆོས་འདུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་ནི་དཀར་པོས་འདུལ་བའོ། །མཉམ་པའི་ས་ནི་སེམས་ཅན་ཉེ་རིང་དུ་འཛིན་པ་ཟད་པའི་སའོ། །

བཅུ་ཚན་བདུན་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞངས་གཙང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སྤྱན་ཡངས་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་དྲངས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྫི་མ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་། འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་མགུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱན་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་པད་མའི་འདབ་མ་རངས་པ་ལྟ་བུ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་

སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་ཉིད་དང་། ཆོས་འདུལ་བ་འཇམ་པོ་ལ་མཁས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་མ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དགེ་བས་བརླན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་མ་སྨུམ་པ་ཉིད་དང་།

ཀུན་ཏུ་སྐྱོན་གཟིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྨིན་མའི་སྤྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། མཆོག་ཏུ་གནོད་པ་བཟློག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྣན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྣན་གྱི་དབང་པོ་མ་ཉམས་པ་ཉིད་དང་།

གསེར་ཕྲེང་། སྐྱེ་བོ་གཙང་མ་ཕྱུན་ཚོགས་ནི་གདུལ་བྱ་གཙང་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །ལྷ་ལྷ་མིན་དང་མིའི་འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་མིག་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་པད་འདབ་རངས་པ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་མཆོག་རྣམས་མགུ་པ་སྟེ་དེ་དག་གིས་བསྟོད་པ་དང་། ཕྱི་རྗེས་སུ་གཟིགས་པ་ནི་མོངས་པ་ན་ཅིང་འགྱུར་ལྟ་བའོ། །འཇམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ལ་མཁས་ཞེས་སྨྲར་རོ། །སྐྱོན་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་གནོད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱུན་ཆགས་དགྲར་གྱུར་པ། །གནོད་པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་གཅིག་པོ། །བདག་གི་སྙིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ན། །འཁོར་བར་འཇིགས་མེད་དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མི་མཉམ་པའི་ཆགས་སོགས་ལས་རྒྱལ་བའོ། །

བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ལྟ་བས་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་ཉིད་དང་། སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇོམས་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྲལ་བ་དབྱེས་ཆེ་བ་ཉིད་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་། ཡུལ་གྱི་དགའ་བ་བཟློག་པར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་ཉིད་དང་། མཐོང་བ་དང་སྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་བག་ལ་ཉལ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་ཉིད་དང་།

བསྟན་པ་བློ་འཇམ་པོས་ཡོངས་སུ་ཞེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་ཉིད་དང་། ཐུགས་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པས་མ་འབྲུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་ཉིད་དང་། རྟག་ཏུ་ཚིག་མི་རྩུབ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་མི་གཤོར་བ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱག་དང་ཞབས་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལྷ་བས་བྱས་པ་ནི་ལྷ་དབང་རེ་གཉིས་སོགས་སོ། །དཔྲལ་བ་འཁྲིས་པ་ནི་སྐྲ་མཚམས་ལེགས་པར་དོད་པའོ། །སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གྲོལ་བ་དང་པ་རྣམས་སོ། །དབྲེས་ཆེ་བ་ནི་དཔྲལ་བའི་ཁྱོན་ཆེ་བའོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ནི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །དབུ་རྒྱས་པ་ནི་གདུགས་ལྟར་གྱུར་པའོ། །བུང་བ་ལྟར་ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པ་བཟློག་པ་དང་། བློ་འཇམ་པོ་རྟོག་མེད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཤེས་པ་དང་། དབུ་སྐྲ་མི་བཤོར་བ་ནི་གྲིབ་དུ་མ་བཏེས་པའོ། །ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་འཁྱིལ་བས་བརྒྱན་པ་སྟེ་དེ་དག་གི་རི་མོ་ཡོད་པའོ། །མཚན་དཔེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འགྲུབ་ཚུལ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལས་འབྱུང་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ལས་འབྱུང་དང་། །འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་ཀུན་བསོད་ནམས། །འཇིག་རྟེན་བཞིན་དུ་དཔག་མེད་གང་། །དེ་བཅུར་བསྒྲེས་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །བ་སྤུའི་བུ་ག་གཅིག་འགྲུབ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བ་སྤུའི་བུ་ག་ནི། །ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་བར་འབྱུང་། །བ་སྤུའི་བུ་ག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག་ཏུ་བཞེད། །བསོད་ནམས་དེ་སྙེད་དེ་སྙེད་ཀྱིས། །རྒྱལ་པོ་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ནི། །རེ་རེ་མཐར་ཕྱིན་དེ་ལྟ་བུར། །བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་དག །འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཚོགས་དང་ཡིན། །དེ་དག་བརྒྱར་ནི་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གཅིག་གོ །མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སྟོང་དུ་བསྒྱུར་བ་ཡིས། །ཟླ་བ་ཉ་

འདྲའི་མཛོད་སྤུ་འོ། །མཛོད་སྤུ་ཡི་ནི་བསོད་ནམས་དག །སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་ནི་བསྒོམས་པ་ཡིས། །སྤྱི་གཙུག་ལྟར་ནི་མི་སྣང་བ། །སྐྱོབ་པའི་གཙུག་ཏོར་སྐྱེད་པར་བྱེད། །གཙུག་ཏོར་བསོད་ནམས་བྱེ་བ་ནི། །གྲངས་མེད་རྒྱ་ཆེན་བཅུ་པོ་དག །སངས་རྒྱས་གསུང་གི་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་སྐྱེད་པའི་མཆོག །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་(སྤྲུལ་པའི་སྐུ་)ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ།

གསེར་ཕྲེང་། དེ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་པ་ལོངས་སྐུ་བསྟན་ནས་བཞི་པ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ལས་དག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་གསུངས་སོ། །མདོའི་འབྲེལ་ནི། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྤྲུལ་པ་བྱེད་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། གང་གི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག །

མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད། །

གསེར་ཕྲེང་། གཟུགས་སྐུ་གང་གིས་སྲིད་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་བར་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དག་མ་དག་རྣམས་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཐུབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་དེའང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའོ། །འདིས་ནི་ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པ་བཀག་གོ །རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་ཡུམ་འདི་ལ་སློབ་པ་ནི་ཆོས་དེ་དག་རྟོགས་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཐའ་མེད་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཛད་

པ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསླབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གང་གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་ཡིན་នོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། བཟོ་དང་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པར་རྟག་སྟོན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་འདི་ནི། །རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་དང་སོགས་པས་བཟོ་སྤྲུལ་པ་རབ་དགའ་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དྲི་ཟར་སྤྲུལ་པ་ལྷ་བུ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་གང་གང་གིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་དག་མ་དག་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པའི་དོན་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཉེ་རིང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་རྒྱུན་ཆགས་པར་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་(མཛད་པ་)ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྦྱར་བ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་དང་འཆད་འགྱུར་གྱིའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་རབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་

གསེར་ཕྲེང་། རབ་ཏུ་བརྟགས་པ་སྟེ་བློས་ཇི་ལྟར་མོས་པ་བཞིན་ཕྱེ་བའི་སྐུ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་ཕྱེ་ན་སྔར་བྱང་ཆུབ་ཅེས་སོགས་གསུམ་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་རོ། །དེར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ན་འདི་ལ་གསུམ་ལས། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དེ་འདིས་སྐུ་ལྷག་མ་

གསུམ་དང་སྐུ་དང་པོ་གཉིས་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་འབྱེར་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །རྒྱུའི་ཁྱད་པར་ནི་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའོ། །འདིས་མྱུ་སྙེགས་རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་ཚད་མ་འདོད་པ་ལྟར་རྒྱུ་མེད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་བཀག་གོ །ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་པར་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སོགས་པས་བྱང་འཕགས་ཉན་ཐོས་སོ་སྐྱེ་རྒྱུད་དག་པའི་ཡུལ་དུ་རིམ་པ་ལྟར་སྣང་བའོ། །གང་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་དག་གི་ཡུལ་དུ་སྣང་ན། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལ་ལྟོས་པ་སྟེ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུར་བཏགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་སོགས་པས་མཆོག་ཏུ་དག་པའི་འགྲོ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་མཚན་དཔེ་རང་མཚན་པར་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐུ་དང་། དག་མ་དག་གཉིས་ཀའི་གདུལ་བྱ་ལ་མཚན་དཔེའི་གཟུགས་བརྙན་དུ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲུལ་པའི་སྐུར་བཏགས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཡེ་ཤེས་མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱས་ནས་སོགས་ཁོང་ནས་ཡེ་ཤེས་ལྷག་མ་གསུམ་འདོན་པ་ནི་མི་འཐད་དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སོགས་ཁོང་ནས་དེ་ཉིད་བཏོན་པས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་བསྒོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མཚན་དཔེར་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ལོངས་སྐུ་དང་དེ་ལ་མོས་པ་ཙམ་དང་ཅུང་ཟད་བསྒོམས་པས་ཉན་ཐོས་དང་སོགས་པས་སོ་སྐྱེའི་ཡུལ་དུ་སྤྲུལ་པ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤྲུལ་སྐུར་བཏགས་པ་སྟེ་ཐ་དད་པར་བསྟན་ཅེས་བྱང་ཡེ་འཆད་ལ། བསྒོམ་བྱ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ན་སློབ་ལམ་ན་བསྒོམ་བྱ་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། སྐུ་བཞི་བཤད་ནས་སྐུ་གསུམ་ཙམ་ཞིག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚམས་སྦྱོར་དུ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པས་ལུགས་སྔ་མ་མི་འཐད་པར་བྱས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྒོམ་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སྐུ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་ཞེས་བྱང་ཡེ་འཆད་དོ། །སྔ་མ་ལ་ཕྱི་མས་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཐེན་ལས་སྐུ་ལྷག་མ་གསུམ་དང་ལས་ལས་ཅན་དུ་འབྲེལ་གྱི་སྐུ་དང་པོ་དང་མ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་ནས་སྐུ་གསུམ་

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །རིགས་སྦྱིན་ནི་སྐུ་བཞིའི་མཛད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་(འཆད་འགྱུར་གྱི་མཚམས་སྦྱར་)ནི།

འགྲེལ་པ། སྐུ་གསུམ་བསྟན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ལ་སོགས་པར་སྣང་བ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་ན། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་དེའི་བདག་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཡིན་ནོ་ཞེས།

གསེར་ཕྲེང་། སྐུ་དེ་གསུམ་བསྟན་ཟིན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་དག་པའི་སྣང་བ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ་དེའི་ངོ་བོར་དོན་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་གསུངས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཡིས་བདག་པོའི་རྐྱེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཆོས་སྐུ་དེའི་ཕྲིན་ལས་ཡིན་ཞེས་སྟོན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོབ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་ཀོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སོགས་པས་སྤྲུལ་སྐུར་སྣང་བ་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེད་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་གི་དོན་བྱ་བ་མཛད་པས་ནའོ། །མདོ་འགྲེལ་ནི། །སྐད་ཅིག་མ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ལ་དེ་ལྟ་ན་དགེ་སོགས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཇི་ལྟར་བཞག་པ་དྲིས་པའི་ལན་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྒྱ་བས་བསྟན་པ་)ལ་གསུམ། དུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་བཤད། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོད། །

གསེར་ཕྲེང་། དེ་བཞིན་ནི་སློབ་དཔོན་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་ཡིན་ལ་འཕགས་པ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་སྐུ་ཡིན་པར་འཆད་པ་ནི་འགྲེལ་པ་དེར་གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་དགོངས་པར་མངོན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས་ཚིགས་བཅད་འདི་སྤྲུལ་སྐུ་དང་འདྲུག་པ་གཅིག་ཏུ་མཛད་པའི་འོག་ཏུ་འཕྲིན་ལས་ལ་མཚམས་སྦྱར་བས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་འགྲེལ་དང་དག་ལྡན་དུའང་འབྱུང་ཞིང་དེ་གསུམ་གས་སྐུ་གསུམ་ག་ལ་ཆོས་སྐུར་བྱས་ནས་དེའི་འཕྲིན་ལས་སུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་(དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་བཤད་)ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། ལམ་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །

གསེར་ཐྲེང་། ཀྲང་པ་གཉིས་པའི་འགོད་ཀྱི་སྒྲ་འདིར་ཡང་སྦྱར་ནས། གང་གིས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སོ། །གང་ན་གདུལ་བྱའོ། །གང་ལ་ན་ཐར་ལམ་སྐྱེ་བའི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་སྒྲུབ་པའི་ལས་མཛད་པའོ། །དེ་ཡང་ངན་འགྲོ་ལ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ཏེ་མོས་པའི་ཚེ་ཆོས་བསྟན་པས་སྐྱེ་གནས་དེ་དག་ལས་ཐར་པར་བྱས་ནས་ལྷ་མིའི་རྟེན་ལ་འགོད་ཅིང་། བདེ་འགྲོ་ལ་ནི་འདོད་ལྷ་ཡུལ་ལ་སྲེད་པས་སྤྱོས་པ་རྣམས་ལ་གཞལ་ཡས་ཁང་མེ་འབར་བར་སྣང་བར་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་མི་རྟག་སོགས་སུ་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་གོང་གི་ལྷ་ཚངས་པའི་ལྟ་བས་བཅིངས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་བསྟན་པས་ལྟ་ངན་དང་བྲལ་”བར་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། བསླབ་གཞི་གཟུང་བ་ལ་སྦྱར་ནས་རྒྱུད་སྨིན་རུང་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར་ངས་[3]འདི་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ན་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གངྒཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ན་བྱང་ཆེན་དག་ཆེད་དུ་བསམས་ཏེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱས་ནས་ཞེས་སོ། །གང་གིས་དང་། གང་ལ་འགོད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །དག་ལྡན་དུ་མི་ལས་གཞན་པའི་འགྲོ་བ་ཞི་བ་ལ་བྱས་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་མདོ་གཉིས་པ་ལ་སྦྱོར་རོ། །འདིར་ལས་ཞེས་པ་ཉེར་དྲུག་ལའོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་ལ་འགོད་པ་)ལ་བཞི། ཚོགས་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ལྔ་ལས།

རྩ་བ། བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་དགོད་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །

རྣམ་པར་བྱང་བར་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི། །

དོན་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་………། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་སྦྱིན་པ་སྟན་སྨྲ་དོན་སྤྱོད་པ་དོན་མཐུན་པའི་བསྡུ་རྣམ་བཞི་ནི། སློབ་དཔོན་ཏྲ་དབྱངས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒོམ་པ་ལས། སྦྱིན་པའི་གཡབ་མོས་ལེགས་བོས་ནས། །སྟན་པར་སྨྲ་བའི་གཏམ་བྱས་ཏེ། །དོན་སྤྱོད་པ་ཡི་བག་ཕབ་ནས། །དོན་མཐུན་གྲོས་ཆེན་ངེས་པར་གདབ། །ཅེས་དང་། མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས། དང་པོས་སྣོད་གྱུར་དངོས་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་མོས་པར་བྱེད། །གསུམ་པ་ཡིས་ནི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། །བཞི་པས་རྣམ་པར་སྦྱོད་པ་འོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །མདོ་ལས་སྦྱིན་པ་ལ་ཆོས་ཟང་ཟིང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱི་མ་དང་དང་པོའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་སྦྱིན་མིའི་འགྲོ་བ་ཞི་བ་ལ་སྦྱར་ནས་འཇིག་འདས་ཀྱི་ཆོས་བསྡུ་བཞི་ལ་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་དང་བཅས་པའི་རྣམ་བྱང་ཐོས་བསམ་གྱིས་ནླང་དོར་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་འགྱུར་བའམ་རྣམ་པར་བྱང་བར་འགྱུར་བའམ་འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་ན་གདའ་བར་འགྱུར་བའི་དངོས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་དུ་མི་དམིགས་སེམས་ཅན་དུ་གདགས་པའང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་གཙོ་བོར་དོན་ཕྱིན་དྲུག་ནི། བདག་ཀྱང་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་ཡིན་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །ལྔ་པ་གཉིས་ཀའི་དོན་སངས་ རྒྱས་སུ་བགྲོད་པའི་ལམ་དགེ་བཅུ་ནི། བདག་ཀྱང་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཤིང་གོམས་པ་ནི།

རྩ་བ། ············རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང············། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་མཐོང་ནས་ནླ་མེད་རྫོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་པའི་ས་དང་པོ་ནི།

རྩ་བ། ·········གཉིས་ཟད་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆེན་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྣམས་ལ་སྦྱོད་ཅིང་གཟུགས་སྟོང་པའམ་འོན་ཏེ་མི་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བར་རྣམ་པར་འབྲུག་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་(སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་)ལ་དྲུག ས་ལྔ་པའི་བར། དྲུག་པ། བདུན་པ། བརྒྱད་པ། དགུ་པ། བཅུ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏ་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ནི།

རྩ་བ། བཏ་དང·············། །

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་བཏགས་པ་ཡིན་གྱི་དོན་དམ་པར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པ་ས་དྲུག་པ་ནི།

རྩ་བ། ·········དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པར་མཐོང་བས་ྈླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛུག་གོ །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྨྲིབ་པ་སྦྱང་རུང་དང་གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ས་བདུན་པ་ནི།

རྩ་བ། ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ་སེམས་ཅན་ལ་ལ་ཞིག་དམིགས་པར་བྱས་ཤིང་གདུལ་བར་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གང་ཡང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་(ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་)ལ་གཉིས། རྟོགས་པ་དང་། སྤྱངས་པའོ། །དང་པོ་ཉན་རང་དུ་

མི་ལྟུང་བར་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །

གསེར་ཕྲེང་། རབ་འབྱོར་ཟླ་ཕྱིན་དྲུག་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་མོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་གཟུང་འཛིན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པ་ནི།

རྩ་བ། མངོན་པར་ཞེན་པར་བཟློག་པ་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྤྱོད་པས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདི་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱ་སྟེ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར་འདི་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་སུ་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་འདིའི་ཡོངས་སྦྱོང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ནུས་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི།

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་………། །

གསེར་ཕྲེང་། བྱང་ཆུབ་ནི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་པའང་མ་ཡིན། ལམ་མ་ཡིན་པས་འཐོབ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་ཀྱང་ལམ་མོ་ལམ་ཉིད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཞེས་སོ། །

དྲུག་པ་(ས་བཅུ་པ་ལ་འགོད་པ་)ལ་གསུམ། བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་པའོ། །དང་པོ་རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་ནི།

རྩ་བ། …………སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་………། །

གསེར་ཕྲེང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཤིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་བསྔོ་སྟེ། ཞེས་སོ། །

ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་དབང་བསྐུར་བས་ཞིང་དག་པར་འགྱུར་བ་ལ་གཉིས། སྣང་བས་ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་དང་། མཆོད་པས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྣོད་དང་། བཅུད་དག་

པའི་སྣང་བ། ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་གི་ཚེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྗེས་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་བསྐུར་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐོབ་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྒྱ་དང་མཉམ་པའི་པདྨ་རིན་པོ་ཆེ་དུ་མས་སྤྲས་པའི་གདན་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་སྟོང་གསུམ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་པདྨས་གང་བར་སྣང་བའོ། །

གཉིས་པ་(བཅུད་དག་པའི་སྣང་བ་)ནི། རང་ཉིད་གདན་དེ་ལ་འཚམ་ཞིང་རྒྱེན་དུ་འབབ་པར་འདུག་ལ་འཁོར་གྱི་པདྨ་ལ་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་བཞུགས་པས་བསྐོར་ཏེ་འདུག་པར་སྣང་ངོ་། །

གསུམ་པ་(ཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པ་)ནི། བྱང་སེམས་དེའི་ཞབས་མཐིལ་གཉིས་དང་པུས་མོའི་ལྷ་ང་²གཉིས་དང་ལྟེ་བ་དང་རྩིབ་ལོགས་གཉིས་ཕྱག་མཐིལ་གཉིས་ལས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཡི་དྭགས་དང་དམྱལ་བ་དང་དུད་འགྲོ་མི་དང་ལྷ་ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་ནས་དུཿཁ་རྣམས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཕྲག་པ་གཉིས་དང་རྒྱབ་མགུལ་གཉིས་དང་ཞལ་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་སྤྲོས་པས་རིམ་པ་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུའི་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་དང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་ས་དགུ་པའི་བར་གྱི་གནས་གསུམ་པ་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཤིང་ཚོས་སྣང་བའི་སྒོ་དང་ཞི་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོའི་ཚུལ་དང་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་མཁས་པའི་ཚུལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་ཉེ་བར་སྒྲུབ་བོ། །

གཉིས་པ་(མཆོད་པས་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་)ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་དེའི་མཛོད་སྤུ་ནས་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་སྤྲོས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ཏེ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་སྣང་བར་བྱས་ཏེ་དེ་དག་གི་ལུས་སུ་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱི་གཙུག་ནས་འོད་ཟེར་སྟོང་གསུམ་གྲངས་མེད་

པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུའི་རྡུལ་དང་མཉམ་པ་འཕྲོས་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས། འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ནས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་འོད་ཟེར་གྱི་དྲ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་མཐིལ་དུ་ནུབ་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་(དབང་བསྐུར་བ་)ནི། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དབང་བསྐུར་བའི་དུས་ལ་བབ་པར་གཟིགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུ་ནས་ས་དགུ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་མཐའ་ཡས་པ་འོངས་ཏེ། བྱང་སེམས་དེ་ལ་ལྟ་ཞིང་མཆོད་དེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །བྱང་སེམས་དབང་བསྐུར་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་བེའུ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་ལས་བདུད་ཀྱི་དགྲ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་བཅུ་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་སྣང་བར་བྱས་ཆོ་འཕྲུལ་སྒྱུ་མེད་པ་བསྟན་ཏེ། བྱང་སེམས་དེའི་དཔལ་བེའུ་དང་རྡོ་རྗེ་དང་བཀྲ་ཤིས་སུ་ནུབ་པས་མཐུ་སྟོབས་ལྷག་པར་འཕེལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཞིག་འཁོར་འོད་ཟེར་གྲངས་མེད་པ་འབུམ་ཕྲག་དང་བཅས་པ་བྱུང་སྟེ་ཕྱོགས་བཅུ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱས་འཇིག་རྟེན་ལན་བཅུར་བསྐོར་ངན་སོང་ཞི་ཞིང་བདུད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་བྱང་སེམས་དེའི་སྤྱི་བོར་ནུབ་ལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ནི་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་བོར་ནུབ་བོ། །འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་ཐོག་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་སྔོན་མ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་བཅུ་འཐོབ་ཅིང་འོད་ཟེར་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེའི་མགོ་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་(སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་)ལ་གསུམ་ལས།

རྩ་བ། ………………ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །

སངས་རྒྱས་བསྟེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཞིང་འདིར་དུས་འདིའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ངེས་པའི་ནུས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱུང་པོར་ངེས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྱུང་པོར་ངེས་པའོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དེ་དག་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང྄་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཀྱང་དེས་དེ་ལ་གང་ཡང་རིག་པར་འགྱུར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་སོགས་པས་དེ་ལ་ཆོས་ཉན་བསྙེན་བཀུར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕྱོགས་བཅུའི་ཕྱོགས་རེ་རེའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གང྄་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དག་ཏུ་མཆིས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཇི་སྙེད་ཅིག་བཞུགས་ཤིང་འཚོ་སྐྱོང་བ་དང་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་པ་དང་ཆོས་ཉན་ཞིང་སངས་རྒྱས་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཕར་ཕྱིན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ་ལགས། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(ཕྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་འགོད་པ་)ལ་བཞི། ནུས་པ། རྟོགས་པ། སྤངས་པ། དག་པའི་རྒྱུ་ཚོགས་སོ། །

རྩ་བ། བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་། །
ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །
རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །
ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོའི་གཉིས་ནི། བྱང་ཆེན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆེན་གྱི་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་གོ །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་རྫོགས་བྱང་དངོས་སུ་འབྱིན་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

ཚུད་མི་ཟ་བ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་ཅིང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རྒྱུད་ལྔའི་འཁོར་བ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲོལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པའི་གཉིས་ནི། བདེན་བཞི་མཐོང་བའི་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པ་ནི། བྱང་ཆེན་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པར་འགྲོ་བའི་ལམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་དོ། །ཞེས་སོ། །འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་མྱང་འདས་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་དུ་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་མི་འཛིན་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བའི་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ནི། འདུས་བྱས་ལས་གྱུད་ནའང་འདུས་མ་བྱས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །འདུས་མ་བྱས་ལས་གྱུད་ནའང་འདུས་བྱས་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །འདི་འདིར་བཤད་པ་ནི་དོན་འགྲེལ་དབང་བཙན་པར་བྱས་པའོ། །གསུམ་པའི་གཉིས་ནི་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་ནི། བྱང་ཆེ་ཐབས་མཁས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་གི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་མི་སྡུག་པ་ལ་སྡུག་པའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་པ་དངོས་པོ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་རྣམས་དངོས་པོ་ལས་རྣམ་པར་འགྲོལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེའི་གཞི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པར་དོན་ལ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་གཏོགས་པར་གང་ལ་གནས་ཏེ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་དངོས་པོ་ནི་ཆུང་ངུ་ན་སྐྲའི་རྩེ་མོའི་ཆ་ཤས་བཞག་པ་ཙམ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བཞི་པའི་གཉིས་ནི་སྲིད་མཐའི་སྐབས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་དྲི་མས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་པར་བྱང་བར་གསུངས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོགས་པར་གནས་པ་ནི། ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་སྒྲུབ་པ་དང་ལམ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྲས་བུ་ཐོབ་

པའི་ཕྱིར་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་(ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་ནི་)མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ནི།

རྩ་བ། མྱ་ངན་འདས་ལ་དགོད་པ་སྟེ། །

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་གང་ལ་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད་འགག་པ་ཡང་མེད་པ་དེ་ནི་མ་སྤྲུལ་པའོ། །གསོལ་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་མི་མཉམ་པ་ཉོངས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ་ཆོས་དེ་མ་སྤྲུལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །མཐའི་འགོད་ཀྱི་སྒྲ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར་རོ། །

གསུམ་པ་(གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདུག་བསྡུ་བ་)ནི།

རྩ་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཆོས་སྐུ་སོགས་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ལ་གསུམ། ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། དེའི་དུས། རིམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྔར་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་(ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་འགྲོ་བ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་ལ་འགོད་པའི་དང་པོར་འགྲོ་བ་བཟང་པོ་ལྷ་མི་དང་བཟང་པོ་མ་ཡིན་པ་ངན་འགྲོའི་མངོན་ཞེན་ཉོན་མོངས་ཞི་བ་ཞེས་ཚིག་སྦྱོར་རོ། །

གཉིས་པ་(ལམ་ལ་འགོད་པ་)ལ་ཡང་བཞི་ལས། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཕྲིན་ལས་མཛད་ནས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་བཀོད་དེ། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་པས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དོར་བ་དང་བླང་བར་བྱ་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པར་མཛད་ནས། སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པར་དབེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ་གཞན་གྱི་དོན་བྱམས་པ་ལ་

སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་བདག་ཉིད་ལ་བཀོད་དེ། དེའི་རྗེས་ལ་རང་གི་དོན་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་གོམས་པ་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་སྟེ། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལྡོ་བའི་བར་རྩ་བ་ལྟར་ཡིན་ལ་ནས་ཞེས་པ་ནི་དུས་ནམ་གྱི་ཚེ་མཛད་ན་དེའི་རྗེས་ནས་མཛད་ཅེས་སྦྱར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ལའོ། །རང་དོན་ནི་དེ་ལ་ཞེན་པ་དང་མ་བྲལ་བ་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་ནི་ངག་འཁྲུལ་བརྟབ་སེམས་ལོག་ལྟ་སྤོང་བ་རང་དོན་དང་ལྷག་མ་རྣམས་སྤོང་བ་གཞན་དོན་དུ་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་དགེ་བཅུ་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་བསྔོས་པས་གཉིས་ཀའི་དོན་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་ལྟར་རང་དོན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །དང་པོ་བཞི་ཚོགས་ལམ་ཕལ་བ་དང་ལྡོ་པར་ཐར་ཆ་དང་དེ་ནས་གཉིས་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ཞེས་དེ་ཉིད་ལས་སོ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དང་པོ་གསུམ་བསམ་སྦྱོར་ལྟ་བ་དག་པའི་ཚོགས་ལམ་དང་དེ་ནས་བཞི་བསམ་པ་དག་པ་དང་རང་དོན་དང་གཉིས་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་དག་པ་དང་ལྟ་བ་དག་པའི་སྦྱོར་ལམ་དུ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་(སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་གོམས་པ་ལའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་(མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེའི་རྗེས་ལ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཆོས་ལའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྦྱིན་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། དེ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དང་པོ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་འོག་རྣམས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་(སྒོམ་ལམ་ལ་འགོད་པ་)ལ་ཡང་དྲུག་ལས།

འགྲེལ་པ། དེ་ནས་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པས་ས་གཉིས་པ་ལ་སོགས་

པར་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏྲར་བཏགས་པའི་ཞེས་པ་ལ་འགོད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་རིམ་གྱིས་ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་དྲུག་པ་ལ་ཞེས་པ་དང་། ཞེས་བྱའི་དངོས་པོར་མངོན་པར་མ་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པ་ལའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ས་བདུན་པ་ལ་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལའོ། །དེ་ནས་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལའོ། །དེ་ནས་དེ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྤྱངས་པ་ལའོ། །དེའི་རྗེས་ལ་ས་དགུ་པ་ལ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལའོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་སོགས་ཏེ་ཚོགས་རྫོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཏྲར་བཏགས་པར་ཞེས་པ་ལ་འགོད་ཅེས་སྦྱར་རོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཚོགས་ནི་ས་དང་པོའི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ས་དེར་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་གནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པས་དེ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ས་གཉིས་པ་སོགས་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་དེ་དག་བཏྲར་བཏགས་པར་ཞེས་པས་དཔྱོད་ཀྱི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བཏྲ་ཙམ་དུ་ཞེས་པ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་བཞི་པ་ལྔ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་ཏེ་སེམས་ཅན་སྨིན་པ་ནི་འོད་སོགས་ཐོབ་པ་སྐྱེ་ཤིང་ཏོག་དང་ཟླ་སྨིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི། མཚན་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཡང་ཞུགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་བའི་མཐུས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའོ། །ཞེན་པ་སྤྱངས་པ་ནི། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཆགས་པའོ། །གཞན་དག་ནི་ཆགས་པ་དེ་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ལྡན་པས་ས་འོག་མ་ལ་ལྟོས་ནས་ཞེན་པ་སྤྱངས་པར་འདོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ནི། ཚོགས་མ་རྫོགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མ་ཡིན་ཡང་

གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྨོན་ལམ་གྱི་མཐུས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་འཚང་རྒྱ་བའོ་ཞེས་ཚིགས་གསལ་ལས་སོ། །འདི་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྟོབས་དང་སྨོན་ལམ་གཉིས་མི་མཐུན་པ་ནི་གཉིས་ཀའང་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ཕལ་པ་དང་མེད་པ་གཙོ་བོ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །དྲུག་པ་ལ་ཚིག་གསལ་ལས། འགྲོ་བ་ཞི་བར་མཛད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་ནི་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་ཐ་དད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་ཁོ་ན་དང་སྦྱར་ཞིང་དེ་ནས་གསུམ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་ཐ་མ་བརྒྱད་སྒོམ་ལམ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བཞག་ཅིང་རང་རང་གི་ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དོ། །

འདིར་རྩ་བ་ལྟར་གསུམ་ལས་

འགྲེལ་པ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྣ་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཀོད་ནས། ཡང་དེ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པས་ཡང་དེ་ཉིད་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ལས་དང་འབྲས་བུར་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་བ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཞི་མེད་པར་སྤངས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུའི་ཚོགས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཐ་མི་དད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་བཀོད་ནས།

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོ་ནི་སྔར་ལྟར་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ནས་སྟོབས་ཀྱིས་ནི་འོག་མ་བཅུ་གཅིག་

ལའང་སྦྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡང་ནི་སྔ་མར་མ་ཟད་པ་དང་དེ་ཉིད་ནི་ས་བཅུ་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོའི་གཉིས་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་རིམ་པ་ཞེས་པ་ནི་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་བཀོད་རྫེས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་བཀོད་རྗེས་སུ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་ལ་འགོད་པའོ། །ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནི་ཚེ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་ཞུགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་མཐའ་དག་འདྲེན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་སྐྱེད་པའོ། །བྱང་ལག་བདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་ཀྱང་རྒྱ་སྤྱི་ལ་གཟུང་ངོ་། །ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ་དེ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་སྦྱོར་གྱིས་ཡེ་ཤེས་རྣམ་དག་སྐྱེད་ཀྱི། བསྐལ་པ་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་དཀའ་བ་བྱས་ནས་རང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུན་གཅོད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །གཉིས་པའི་གཉིས་ནི། དངོས་པོ་ནི་བདེན་བཞིའོ། །ཚིག་གསལ་ལས་དངོས་པོ་ཀུན་རྫོབ་དང་། ཡང་དག་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེ་དོན་དམ་ལས་ཐ་དད་པར་མི་འཛིན་པ་ལ་བཤད་དོ། །གསུམ་པའི་གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་བདེན་གཉིས་ལོག་པར་རྟོགས་པ་སྟེ་དེ་བདེན་པ་ཐ་དད་དུ་མི་འཛིན་པའི་མཐུས་སྤྱོང་བས་འདི་སྔ་མའི་འབྲས་བུ་དང་ཕྱིན་ལོག་སྤོང་བ་དེ་ཡང་རྫས་ཡོད་བོར་བ་ནི་མ་ཡིན་གྱི་གཟོད་མ་ནས་དངོས་པོ་ཕྱིན་ལོག་ཐྲ་བ་ཡང་མེད་པས་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟར་གནས་པ་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཙམ་མོ། །བཞི་པའི་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་སྲས་དེའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་གནས་པའི་ཕྱིར། དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་བྱང་གི་རྒྱུ་ཚོགས་སོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །

གསུམ་པ་(ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་དེ།

གསེར་ཕྲེང་། སྔར་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་(དེའི་དུས་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཞིན་དུ་འདིའི་ཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་བཞེད་པས་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། ལམ་རྟེན་ལ་འགོད་པ་ནས་འབྲས་བུ་ལ་འགོད་པའི་བར་དུ་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟར་ན་ཆོས་སྐུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྐུ་འདིའི་ཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡང་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་འཇུག་པར་བཞེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟར་བཤད་པ་ཉེར་བདུན་ནི་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་ཞེས་སློས་པའི་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་རྣམས་བཞེད་ཙམ་གྱིས་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བས་བཞེད་པ་མཛད་པ་ཡིན་ཞེས་སློས་པར་ཚིག་གསལ་ལས་འཆད་དོ། །

གསུམ་པ་(རིམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་དང་ཐ་མའི་ལས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་བསྟན་པའི་རིམ་པས་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཚིག་གི་དོན་རྣམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་བདག་གིས་ནི་མ་བྲིས་སོ། །

གསེར་ཕྲེང་། འགྲེལ་པ་འདིར་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཐའ་ཕྲིན་ལས་ལ་ས་མཚམས་ཀྱི་སྐྱེ་”རིམ་བརྗོད་ནས་བར་པ་རྣམས་ལ་མི་སློས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་དང་ཐ་མར་ཕྲིན་ལས་ཉེར་བདུན་ལ་ས་མཚམས་བསྟན་པའི་རིམ་པ་དེས་ཤུགས་ལ་མ་བརྗོད་པའི་ལྷག་མ་བར་གྱི་ཚིག་གི་དོན་རེ་དགུ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ས་མཚམས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཀྱང་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། འདིར་དངོས་སུ་མ་སློས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཚིག་མངས་སུ་དོགས་པས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཚིག་གསལ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་དང་ཕྲིན་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལས་བསྟན་པ་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བསྟན་པ་དང་གོ་རིམ་བསྟན་པ་ལས་དང་ནས་སངས་རྒྱས་སའི་བར་དུ་མ་འབྲུགས་པར་བསྟན་པ་ལ་འཆད་དེ་འགྲིག་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟོགས་དཀར་དང་པོ་དང་ཐ་མར་ཞེས་འདོན་པ་ལྟར་རམ་ཡང་ན་ཐ་མའི་ལས་ཞེས་

པའི་དྲུག་སྒྲ་གཞི་མཐུན་པའི་བསྡུ་བ་བྱས་ན་ལེགས་སོ། །

གསུམ་པ་(སྐབས་བསྡུ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་པའོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། ཤེས་རབ་སོགས་སོ། །ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་པའི་དཔལ་གྱིས་སྦྱར་བ་ལས་སྐབས་བརྒྱད་པའི་འགྲེལ་བཤད་དོ།། །།

གཉིས་པ་བར་མ་ལ་དད་པ་ལ་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། རྒྱས་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་། །
དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག །

གསེར་ཕྲེང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་དང་དེའི་སྦྱོར་བ་སོགས་ནས་དེའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐབས་ཞེས་སྦྱར་བས་དོན་ནས་སྐབས་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་དག་ལྟར་དུ་དེའི་ཞེས་པ་དང་པོ་མཁྱེན་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་བཞི་སྦྱོར་བ་ལ་མཛད་དོ། །འདི་དང་འོག་མ་གཉིས་ལ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་དྲུག་གིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་དང་། དངོས་པོ་གསུམ་གྱིས་ཡང་དག་བཤད། །ཅེས་འཛམ་གསར་”གྱིས་སྦྱར་བ་ལྟར་ནི་འཐད་དོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཅེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི་མངོན་པར་མཚོན་པའི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདིས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བས་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའོ། །དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་གོམས་པས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རྩེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོ་བ་དང་། མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་དོན་གཞུང་སྤྲོང་བར་བྱེད་པས་མཐར་གྱིས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོར་མེད་པས་ཡང་དག་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་པའི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུམ་ཐམསཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། སྔ་མ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། མངོན་རྟོགས་དྲུག་གི་དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སུམ་ཅུས་མངོན་པར་མཚོན་པར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་པས་སོ། །འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀ་འཛིན་པས་བྱ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་ཉིད་ཅེས་འཆད་པ་ནི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །སང་ཡེས་ཀྱིས་བླང་དོར་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་རྣམས་དེའི་འོག་ནས་བཤད་པ་འདི་དང་འདི་ཞེས་སྦྱར་རོ། །རྣམ་པ་ནས་རྟོགས་པ་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ཏེ། སྐྱེ་མེད་གསུམ་ཤེས་པའི་མཁྱེན་གསུམ་ལ་དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་

ཀུན་འདིས་ནས་པས་ནའོ། །རྩེ་ནས་ནི་མཐྱེན་གསུམ་གྱི་རབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་ནས་ཕྱིར་རོ། །མཐར་ནས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་ནས་ཕྱིར་དུ་སྟར་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་སོ་སོ་བ་དང་མཐའ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་བསྒོམས་པའི་དོན་གཞུང་སྦྱོང་བ་སྟེ་མ་ཉམས་པར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་སྐྱོང་བར་བྱེད་པས་སོ། །སྐད་ཅིག་ནས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཡིན་ཏེ། སློབ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་མེད་པས་སོ། །ཆོས་ནས་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་སྨིན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་ཏེ། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས་སོ། །འདིའི་མཁྱེན་གསུམ་ནི་སྐྱེ་མེད་གསུམ་མཁྱེན་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་བར་ན་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བསྡུས་པ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བ་ལས། གཞན་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ་ཚིག་གི་དོན་ནི་སྟ་མ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་སྐབས་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྡུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་མདོན་རྟོགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་(མཚམས་སྦྱར་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། བར་མ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་དེ་ལྟར་དོན་བསྡུས་པ་དྲུག་གི་སྒོ་ནས་རྣམ་པར་བཤད་ནས། ཡང་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གདགས་པར་གཞན་དུ་རྣམ་པར་བཤད་པ།

གསེར་ཕྲེང་། བར་མ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་(རྩ་བས་བསྟན་པ་)ནི།

རྩ་བ། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །

ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ། །

གསེར་ཕྲེང་། སྐབས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཡུལ་དང་སྦྱོར་བཞིའི་

བདག་ཉིད་ནི་རྒྱུ་དང་ཆོས་སྐུ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བུ་སྟེ་དོན་གསུམ་དུ་བསྡུས་པ་དྲུག་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་(འགྲེལ་པས་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཞེས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དང་པོར་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་དེའི་འབྲས་བུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་དོན་བསྡུས་པ་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་བཤད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསེར་ཕྲེང་། དང་པོར་བཤད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་གསུམ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་རྒྱུ་གཞི་མཐུན་པ་སྟེ་དེ་ཡང་མཁྱེན་གསུམ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ལས་ཆོས་སྐུ་འཐོབ་པ་ཙམ་ལ་བྱའོ། །དག་ལྡན་ལས་ཀྱང་ཡུལ་དང་རྒྱུ་གཞི་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འགྱུར་འདི་མི་ལེགས་པས་རྒྱན་སྣང་གི་འགྱུར་ལྟར་རྒྱུ་དང་སྒྲུབ་པ་གཞི་མཐུན་དུ་མཛད་པ་ལྟར་རིགས་སོ། །ཡུལ་དེ་ལ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་སྒྲུབ་ཞེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་རྣམ་ཀུན་སོགས་བཞི་ནི་སྒྲུབ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱུ་མཁྱེན་གསུམ་དེའི་ནུས་ཤེ་ན། དེའི་འོག་ཏུ་སོགས་ཏེ་གོ་སླའི། འདི་ལའང་འགྱུར་སྔར་ལྟར་བཅོས་ནས་ཡུལ་དེ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སྦྱར་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་མངོན་རྟོགས་བསྡུ་ཚུལ་གསུམ་ག་ལ་ཚིག་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་བཤད་དགོས་ན་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་དོན་མེད་ཅེ་ན། འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་བརྒྱད་དུ་བཤད་པ་མངོན་རྟོགས་རང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་དྲུག་ཏུ་བཞག་པ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་གསུམ་དུ་བཞག་པ་གྲངས་ངེས་

དང་ཟློས་པའི་སྐྱོན་སྤོང་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའོ་ཞེས་གསུངས་པར་ཞང་གཡེ་’འཆད་དེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་ངེས་པར་འབྱེད་པ་ནི་ཚིག་ལྷུར་ལེན་དགོས་ལ་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ངེས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ན་ཚིག་དེ་ཙམ་དུ་མི་རྒྱས་པ་དང་ཡུལ་དང་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་དུ་བསྡུས་ནས་གྲངས་ངེས་དང་ཟློས་སྤོང་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་ན་ཚིག་བསྡུས་པ་ཙམ་ཡོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་ཚིག་དོན་རེ་རེ་ནས་འཆད་པ་ན་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་མངོན་རྟོག་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ལ་རྒྱས་བསྡུས་ཡོད་པའོ། །

གསུམ་པ་(བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་)ལ་བཞི། གཞུང་གཟུགས་པ། དགེ་བ་བསྔོ་བ། ཁེངས་བསྐྱུང་བ། རྟོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དགོས་པ་དང་། བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་གཟུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱན་འདི་ཡུམ་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་དབྱེ་ཞེས་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱན་འདི་ལ་རྒྱས་འབྲིང་གི་དོན་ཚང་བར་སྣང་ཡང་བསྡུས་པའི་དོན་མ་ཚང་སྟེ་དེ་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་དང་གདམས་ངག་དང་པོ་དྲུག་གི་མདོ་ལ་སོགས་པ་མི་སྣང་བས་ཤེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གསུམ། དོན་ཁྱད་མང་བ་རྗེས་འགྲོ་དང་། ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན། དེ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ལ་ལ་ལས་དོན་གཞན་ལས་ཚིག །གཞན་ལས་རྣམ་གྲངས་མིང་གིས་ཏེ། །

མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡུམ་ཀུན་ལའང་། །དོན་བསྡུས་དེ་ཙམ་ཤེས་པར་བྱ། །

གསེར་ཐྲེང་། ལ་ལ་ཡུམ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཙམ་དང་དེ་ལས་གཞན་ཉི་ཁྲི་ལས་ཚིག་རྐྱང་ཚང་བ་དང་དེ་གཉིས་ལས་གཞན་རྒྱས་པ་ལས་དོན་རེ་རེ་ལ་ཡང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་གསུམ་པོ་ཀུན་ལ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དུ་འཇོག་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱིས་མི་འཇོག་གི་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གིས་འཇོག་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལྟར་མིན་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རིམ་པ་ལེགས་པར་བསྡུས་མ་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུམ་གསུམ་དོན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་ཚིག་གིས་ཕྱེ་བ་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ཡུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རིམ་པ་མདོ་བརྒྱད་སྟོང་པས་ལེགས་པར་བསྡུས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པར་མི་ནུས་ཏེ། ཕྱོགས་གླང་གིས། དེ་ལྟར་ཇི་སྐད་བཤད་དོན་གྱིས། །བརྒྱད་སྟོང་དོན་འདིར་མ་ཚང་མེད། །འདིར་གཞུང་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་ལུང་འདི་དྲངས་ནས་རྒྱན་སྣང་དུ་རྒྱན་དང་བརྒྱད་སྟོང་པ་སྦྱོར་བ་རིགས་པར་བསྒྲུབས་པས་སོ། །ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ཡུམ་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རིམ་པ་མ་བསྡུས་པར་སྦྱོར་བ་ནི་མ་འབྲེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་(དེ་ལ་ཐློས་སྐྱོན་སྤང་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་ལ་བསྡུས་སོགས་རབ་དབྱེ་བས། །ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ཁོ་ནར་ཟད། །

གསེར་ཕྲེང་། ཡུམ་གསུམ་ལ་དོན་ཁྱད་མེད་ན་ཐློས་པར་ཐལ་ཞེ་ན། ཡུམ་གསུམ་དེ་ལ་ཚིག་བསྡུས་པ་དང་སོགས་པས་རྒྱས་འབྲིང་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ཁོ་ནར་ཟད་པས་ནི་དོན་ཁྱད་མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །འདི་དག་གིས་ནི་ཡུམ་གསུམ་ལ་དོན་ཁྱད་མེད་པར་འགྲུབ་ལ། དེ་གྲུབ་པ་ན་བསྟན་བཅོས་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྲུབ་སྟེ་འབྲིང་གི་རྒྱན་དུ་གྲུབ་པར་མཐུན་ལ་དེ་དང་གཞན་གཉིས་དོན་ཁྱད་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་(དགོས་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འཕགས་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་སྡེ་ཡི། །མཐུ་ཡིས་དོན་མཐོང་སྒོ་ནས་ནི། །

གོ་བར་སླ་ཕྱིར་ཚིག་དང་ནི། །ངག་སོགས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར། །

གསེར་ཕྲེང་། གལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཡུམ་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྲུབ་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེར་རྟོགས་མི་ནུས་ཏེ་མདོ་གསུམ་པོ་དེ་འདིར་མ་སྦྱར་བས་ཤེ་ན། འཕགས་པ་རྣམ་གྲོལ་སྡེ་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་མཐུ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་ཏེ་རྒྱུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་ནི་མདོའི་ཚིག་དང་ངག་དོན་དང་སོགས་པས་མིང་

གི་རྣམ་གྲངས་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་བ་མ་བྱས་པར་ཚིག་ནས་འདི་ནི་བྱས་ཞེས་རྣམ་པར་སྦྱར་རོ། །དགོས་པ་ནི། གཞུང་དོན་གོ་བར་སླ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ངེས་པར་བྱེད་པ་ན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་བཤད་པ་ནི་གེགས་སུ་འགྱུར་བས་སོ། །ཚིག་གསལ་ལས། ཚིག་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པ་དང་ངག་ནི་ཚིག་ཇི་སྙེད་པས་བརྗོད་བྱ་གཅིག་སྟོན་པ་སྟེ་ཀ་བ་ནི་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་ལ་དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །སོགས་པས་སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལྷུར་བླངས་ཏེ་དོན་སྟོན་པར་མཚུངས་ཀྱང་ཚིག་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྙན་དངགས་མ་བྱས་པར་ཞེས་འཆད་དོ། །འདིས་ཀུན་གྱི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སྨྲས་པའི་དགོས་པ་དེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་(བརྩམ་པར་དམ་བཅའི་གཞུང་གཟུགས་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། མཁན་པོ་ཡང་དག་རྣམ་སྣང་མཛད། །བླ་མ་བཟང་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས། །

ཚིག་ལེའུར་བྱས་པའི་འགྲེལ་གསལ་བ། །འདི་ནི་སེང་གེ་བཟང་པོ་བྱས། །

གསེར་ཐྲེང་། ཅི་འདི་གཞན་གྱིས་མ་གནང་བར་བྱས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཉེ་བར་ལྷུང་འབོགས་པས་མཁན་པོ་ཡང་དག་པ་མཚན་རྣམ་སྣང་མཛད་ཅེས་པའི་བླ་མ་བཟང་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ་མན་ངག་གི་གནང་བ་མནོས་ནས་བདག་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཚིག་ནས་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བ་འདི་ནི་བྱས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་བླ་མ་བཟང་པོ་འཕགས་པ་གྲོལ་སྡེ་ལ་འདོད་པར་ཚིག་གསལ་ལས་སོ། །འདིས་རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་གྲུབ་པར་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་(དགེ་བ་བསྔོ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། དེ་བསྡེབས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །དགེ་བ་བདག་གིས་གང་ཐོབ་པ། །

དེ་ཡིས་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི། །བདེ་བཤེགས་ཤེས་རབ་ཐོབ་པར་ཤོག །

གསེར་ཐྲེང་། རྒྱན་འགྲེལ་དེ་བསྡེབས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་བདག་བཟང་པོའི་ཞབས་ཀྱིས་གང་འཐོབ་པ་དེ་ཡིས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོབ་བྱ་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཆོས་སྐུའམ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་འདོད་བྱ་ལ་སྨོན་པའོ། །

གསུམ་པ་(ཁེངས་བསྐྱུང་བ་)ལ་གཉིས། ནོངས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ། དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།

འགྲེལ་པ། ཤེས་རབ་མི་གསལ་བསྟན་བཅོས་ཀུན། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་བདག་གང་ན་ཞིག །

འཕགས་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་བདག་ཉིད་ཆེ། །བསྟན་བཅོས་དོན་ནི་གང་ན་ཡིན། །

གསེར་ཕྲེང་། བསྟན་བཅོས་རྒྱན་གྱི་དོན་ཀུན་ནི་བདག་གིས་གང་ན་རྟོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཀུན་བདག་གི་བློ་ལས་ཕྱི་རོལ་ལྐོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ་དོན་དེ་ལ་ཤེས་རབ་མི་གསལ་བ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པས་སོ། །འོ་ན་སུའི་ཡུལ་སྙམ་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དང་བྱམས་པ་དང་འཕགས་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེས་ན་འཕགས་ཆེན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་ཚུར་མཐོང་བདག་གི་ཡུལ་གང་ན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་(དེ་ལ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་)ནི།

འགྲེལ་པ། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ངོར། །

བདག་གིས་འབད་བགྱིས་ནོངས་པ་ལ། །སྐྱོ་བོ་མཁས་རྣམས་བཟོད་པར་མཛོད། །

གསེར་ཕྲེང་། སྤྱོད་ཡུལ་མིན་ན་ལོག་པར་འཆད་པས་འགྲེལ་པ་བྱེད་མི་རིགས་ཤེ་ན། སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་འགྲེལ་པ་རྩོམ་པའི་འབད་པ་བགྱིས་པའི་ནོངས་པ་ལ་མཁས་པར་བློ་སྦྱངས་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་བཟོད་པར་མཛོད་ཅིག་སྟེ་རང་གི་རྟོགས་པ་མི་བརྗེད་པའི་དོན་དང་གཞན་ཡུམ་ཟབ་མོ་ལ་ཞུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་ནས་དེའི་བློ་འཕེལ་བའི་དོན་གྱི་ངོ་བོར་བརྩམས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྙིང་བརྩེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །

བཞི་པ་(རྟོགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། ཀྱེ་མ་གཞུང་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །དུབ་པ་བདག་གི་ངལ་བསོའི་གནས། །

ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་ལུགས། །རིམ་མོ་ཞིག་ནས་མཐོང་བ་ཡིན། །

ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། ཀྱི་མ་ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་ཀྱང་འདིར་ནི་ངོ་མཚར་བའོ། །གྲུབ་མཐའི་གོང་འོག་གི་གཞུང་ལུགས་ཏེ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྦྱངས་པའི་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་ཡུན་རིང་དུ་ཡིད་ངལ་ཞིང་དུབ་པར་གྱུར་པ་བདག་གི་ངལ་བསོ་ཞིང་དབུགས་འབྱིན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚུལ་ལུགས་ངེས་པའི་དོན་ནི། །ཕྱི་དུས་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ཞིང་མཐོང་བ་ལྟར་གཞན་ལ་བསྟན་པས་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདིའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་དོན་གསལ་བ་འདི་ནི། རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་རྒྱས་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུར་གྱུར་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཐུགས་གཉིས་ལེགས་པར་འབྱོངས་པས་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་འདོམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལོ་བཅུ་བདུན་དུ་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཉེས་པར་བྱས་པའི་མཐར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཕམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་དང་རྒྱན་སྦྱར་ཏེ་བཤད་ནས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་བ་མཐའ་དག་བསལ་བ། མཚན་བརྗོད་པར་དཀའ་བའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སེང་གེ་བཟང་པོ་ཞེས་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་ལྟར་གྲགས་པ་དེས་མཛད་པ་རྫོགས་པར་གྲུབ་པའོ། །

གསུམ་པ་(གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱང་བཤད་པ་)ནི།

འགྲེལ་པ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་བིདྱཱ་ཀ་ར་པྲབྷ་དང་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་བནྡེ་དཔལ་བརྩེགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །སླད་ཀྱི་པཎྜིཏ་དཔལ་གོ་མི་འཆི་མེད་ལ་སོགས་པ་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།

གསེར་ཕྲེང་། བཻཌཱུ་ཀ་ར་སྦ་ཧྲ་ནི་རིག་པའི་འབྱུང་གནས་འོད་ཟེར་རམ་རིག་བྱེད་འོད་ཟེར་དང་། བདག་ཅག་གངས་རིའི་ཁྲོད་པ་རྣམས་ཀྱི་མིག་གཅིག་པུ་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའི་ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བན་རྟེ་དཔལ་བརྩེགས་རཀྵི་ཏ་ཞེས་མཚན་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དེས་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་དག་པར་ཞུས་ཏེ་འཆད་ཉན་གྱིས་ཀྱང་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ། །སླད་ཀྱིས་ནི་དུས་ཕྱིས་སོ། །གོ་མི་ནི་བཙུན་པའམ་དགེ་བསྙེན་ནོ། །ལོ་ཙྪ་བ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པའི་བདག་ཉིད་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆོས་རྗེ་རྗོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་སྐྱེ་དེས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་བསྒྱུར་པ་སོགས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་ཀྱི་ལམ་གཅིག་པུ་འདི་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡར་ངོའི་ཟླ་བ་ལྟར་རྒྱས་པར་མཛད་དོ།། །།

སྣ་ཚོགས་དགོངས་པའི་སྐད་ཀྱི་ རླབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་གྱ་གྱུར་གཡོ། །མི་མཁས་སྙིང་ལ་འཇིགས་སྐྱེད་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ནི་ངམ་གནག་ཅིང་། །གཏིང་མཐའ་མཐོང་པའི་དཔེ་དང་བྲལ་བ་རྒྱལ་ཡུམ་ཆུ་གཏེར་ཆེར། །ཡུན་རིང་དུས་ནས་གབ་པར་གྱུར་པ་ཡུམ་དོན་ཡིད་བཞིན་ནོར། །གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་འཇིངས་ལ་གནས་བཅས་ཤིང་། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་ནོར་ལ་དབང་འབྱོར་བ། །མང་ཐོས་ལག་འགྲོའི་དབང་པོ་བདག་གིས་ནི། །རྣམ་དཔྱོད་བརྩོན་པའི་མཐུ་ཡིས་རིང་ནས་རྙེད། །ཝུང་དུའི་ཡི་གེས་ཞིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་གནས། །གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གསལ་བྱེད་ཡུམ་གྱི་རྒྱན། །རྒྱན་གྱི་རྣམ་བཤད་མཆོག་གྱུར་བཟང་པོའི་གཞུང་། །གཞུང་བརྒྱའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་ཁོ་བོས་བཤད། །ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་བརྩོན་འགྲུས་དྲི་ཡི་བཞོན་པས་བསྐྱོད། །རྣམ་དཔྱོད་མི་མཉམ་རྟ་ལྡང་ཞིང་རྟས་དྲངས་པ་ཡིས། །འབུམ་ཕྲག་གཞུང་གི་རི་གླིང་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་གཅིག །མ་ཕམ་གཞུང་འགྲེལ་ཤར་རིའི་རྩེ་ལ་དེང་ནས་ཤར། གང་དེ་མཐའ་མེད་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །ཁྱད་པར་རྒྱན་འགྲེལ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་དང་གཅིག །གངས་རིའི་ལྗོངས་ཀྱི་སྔ་ཕྱིའི་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལེགས་བཤད་རྣ་བའི་རྒྱན་དུ་བཟུས་པ་དང་། །མཁྱེན་པས་ཞེས་

བྱའི་གནས་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཅིང་། །བརྩེ་བས་གཞན་ཕན་སྒྲུབ་ལ་མི་སྐྱོ་བ། །ཐོག་མཐའ་བར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་བཞི། །སྤྱི་གཙུག་རྒྱན་དུ་བསྟེན་པའི་མཐུ་ལས་སོ། །སྤྱི་དོན་རིགས་པས་ལེགས་པར་མཐའ་བཅད་ཅིང་། །ཚིག་དོན་རྣོ་ཞིང་གསལ་ལ་རབ་ཏུ་འདྲིལ། །དེ་ཡང་ཡིད་ཆེས་གཞུང་དང་མི་འགལ་བར། །གྲུབ་པ་འདི་ནི་འདི་ཡི་ཁྱད་པར་རོ། །བརྗོད་བྱ་ལུང་རིགས་སྟོབས་ལས་འོངས་པའི་ཕྱིར། །རང་བཟོའི་འཁྲུལ་པས་ཙུང་ཟད་གོས་པ་མེད། །རྗོད་བྱེད་ཚིག་རྒྱན་གཞུང་དང་མི་འགལ་ཕྱིར། །རྫོངས་ཚིག་གྲོང་བའི་སྐྱོན་གྱིས་རིང་དུ་དོར། །དེ་ལྟར་རྗོད་བྱེད་སྦྲིག་ལེགས་བརྗོད་བྱའི་དོན། །འཕགས་དང་མཁས་པའི་གཞུང་མང་དུ་མ་དང་། །འབྲེལ་བར་བཤད་པས་བློ་གསལ་ཡིད་འཕྲོག་འདི། །ཕོ་བོའི་བློ་གྲོས་མིན་པ་གཞན་སུ་ཞིག །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་ནོངས་པ་མེད་སེམས་མོད། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་པ་ལ། །ཉམ་ཆུང་བྱིས་པའི་རྟོག་པས་དཔྱད་པའི་ཕྱིར། །འཁྲུལ་གང་འཕགས་དང་རང་ལས་མཁས་ལ་བཤགས། །བློ་གྲོས་རྩལ་བའི་གྲོགས་ཀྱིས་དོར་བ་དང་། །རྩོལ་ལྡན་བློ་གྲོས་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་དང་། །རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་མ་མཐོང་བའི། །མཁས་སྙེམ་དེ་ཡིས་སྨོད་ན་སྟངས་ཤུགས་ཅམ། །འཇིག་རྟེན་མེས་པོས་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ། །རང་གི་འདོད་པས་རང་དགར་བྱེད་པ་བརྟན། །འདི་ཉིད་བདེན་ན་འདི་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི། །རྣམ་བཤད་འདི་འདྲའི་རྣམ་འགྲེལ་མེད་པ་ཅེ། །གང་དག་རྣམ་དཔྱོད་ནུས་པ་མི་དམན་ལ། །རྩོལ་བས་ལེ་ལོའི་གོ་སྐབས་བཅོམ་གྱུར་པའི། །སྙིང་ནས་རྒྱལ་ཡུམ་མཁས་པའི་གཞུང་བཞིན་དུ། །ཤེས་འདོད་དེ་ཡིས་རྣམ་བཤད་འདིར་འཇུག་རིགས། །ཚུལ་འདིར་འབད་ལས་བདག་གི་བསོད་ནམས་གང་། །ཟླ་ཟེར་ལྟར་བའི་གངས་རིའི་ཏོག་འདྲ་དེས། །ལམ་གོལ་འཁྱམས་པའི་ལུས་ཅན་འདི་དག་ཀུན། །རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་དམ་པ་འདིར་འཇུག་ཤོག །བདག་ཀྱང་ལམ་བཟང་འདི་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །ཡུན་རིང་འགྲོགས་པའི་གྲོགས་བཟང་ལུས་སེམས་གཉིས། །མ་རུངས་འཆི་བདག་ཐྲ་མས་ཕྱེ་བའི་ཚེ། །དེ་ལ་མི་འདོད་མེད་པར་དགའ་བཞིན་དུ། །དེ་ཡི་མོད་ལ་སེམས་ཀྱི་གཉེན་ནུ་ཡིས། །སྨོན་ལམ་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉེན་པ་ལ་རོལ་ཏེ། །མི་ཕམ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་

དུ་སོན་གྱུར་ནས། །གསུང་གི་བདུད་རྩིས་ནྭ་བ་ཚིམ་བྱེད་ཤོག །མདོ་འགྲེལ་རྒྱ་མཚོ་མང་ཐོས་ཁྲིབ་འཇུག་མཐུས་བསྒྲུབས་པས། །ལེགས་བཤད་ཚ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འབྲུངས་གྱུར་ཅིང་། །བརྒྱ་ფრག་དཀའ་གནས་ཀུན་དཔའི་ཟེའུ་འབྲུ་གསལ་བྱེད་འདི། །གྲངས་མེད་གདུལ་བྱ་བདེ་འབྱུང་གཙུག་ན་གསལ་གྱུར་ཅིག །ལྷ་ཡི་ལམ་ནས་ཉི་ཟླ་འཛིན་མར་མ་ལྷུང་ཞིང་། །རི་ཡི་དབང་པོ་ཆུ་གཏེར་སྨད་གཡོགས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྲིད་འདི་ན་ཡུམ་དོན་དོན་གཉེར་སྐལ་ལྡན་གྱི། །རི་བ་སྐྱོང་བའི་དབང་གི་རྒྱལ་པོར་འདིར་གནས་ཤོག །

ཞེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་འགྲེལ་པ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་དབང་འབྱོར་པས་འགྲོ་བ་དུ་མའི་ཐར་པའི་ལམ་གསལ་བར་མཛད་པ་དོན་གྱི་སྣད་དུ་མཚན་ནས་སྨོས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་མཚན་གཞན་ཤར་ཕྱོགས་པ་རིགས་པའི་དཔལ་བོའི་ཞབས་ཀྱི་རྟུལ་སྤྱི་བོས་གུས་པར་བླངས་ཤིང་། གཏིང་ཟབ་ལ་མཐའ་མེད་པའི་མཁྱེན་པ་དྲི་མ་མེད་པ་མངའ་བས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་འབྱེད་པ་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྟོབས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་པཎྜི་ཏ་ཆེན་པོ་ཀུ་ན་ར་མ་ཏིའི་གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལུས་སྟོབས་རྒྱས་པར་བྱས་པས། བདག་དང་གཞན་གྱི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་ཀྱང་ཁེངས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་ལེགས་པར་གནས་པ། ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་མཐར་སྐྱེས་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ཤར་ཙོང་ཁ་པ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་དཔལ་གྱིས། བློ་གསལ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོས་ཡུན་རིང་མོ་ནས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དོན་དུ། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་འགྱུར་རོ་འཚལ་བཞུགས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ། འཚལ་ཡང་དགོན་དུ་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་པར་བྱས་ཤིང་། མཁས་གྲུབ་བར་མ་

ཚད་དུ་བྱོན་པའི་ཆོས་གྲྭ་ཆེན་པོ་བདེ་བ་ཅན་དུ་རབ་བྱུང་གི་ལོ་སྟོན་གྱི་ཟླ་བ་ལ་འཛུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། ལམ་བཟང་པོ་འདི་ལ་ཞེས་ནས་མོས་པ་ཐོབ་པ་ཤར་མདོ་སྨད་པ་ལྗོང་སྟོན་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱིའོ།། །།

འདིས་ཀྱང་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །མངྒ་ལཾ།

བསྡུར་མཆན།

6 ༡) མཆོ་ ༧/༧ ཐེག་པ་པ།

7 ༡) སེ་ར་ ༣༡༣/བ/༣ སྨྲ་ངན་འདས།

9 ༡) མཆོ་ ༡༠/༩ ཐབས་ལེགས།

12 ༡) མཆོ་ ༡༣/༤ གཤེགས་དང་།

14 ༡) མཆོ་ ༡༥/༧ ཐྲུ། སེ་ར་ ༣༡༤/ན/༡ ཐྲུ།

16 ༡) མཆོ་ ༡༧/༡༥ སྐྱུང་བདེ།

18 ༡) མཆོ་ ༡༨/༦ ལམ་ཤེས་ཀྱིས། སེ་ར་ ༣༢༠/ན/༦ ལམ་ཤེས་ཀྱི།

20 ༡) མཆོ་ ༢༦/༡༩ རྒ་བས་དང་ཉུམ་བཞིན། ༢) སེ་ར་ ༣༢༢/ན/༢ སྲིད་པ།

24 ༡) མཆོ་ ༢༦/༦ རིག་པ། (དེས་འོག་མ་རྣམས་སུ་ཡང་སྦྱར།)

27 ༡) སེ་ར་ ༣༢༦/བ/༡ སྟོབས།

31 ༡) སེ་ར་ ༣༢༤/ན/༥ ཅེས་ཤེ་ན།

32 ༡) སེ་ར་ ༣༢༨/ན/༡ དགོངས་པ་ནི།

37 ༡) སེ་ར་ ༣༣༡/བ/༦ ཁྱད་པར།

40 ༡) མཆོ་ ༩༠/༡༡ གར།

43 ༡) སེ་ར་ ༣༣༥/ན/༦ བསམས་པ་ལ། ༢) སེ་ར་ ༣༣༥/བ/༦ ཀུན་བཏུས་ལས་འཆད་དོ། །

44 ༡) སེ་ར་ ༣༣༦/བ/༢ ལྟར།

48 ༡) མཆོ་ ༩༨/༥ ནུའི།

49 ༡) སེ་ར་ ༣༣༨/ན/༢ སོགས་པའི་ནུས་པ།

51 ༡) མཆོ་ ༥༡/༡༠ མོད་ཀྱང་གཏུལ།

52 ༡) སེ་ར་ ༣༩༠/བ/༢ ཁྱད་པར་ཅན།

53 ༡) མཆོ་ ༥༢/༡༨ ལྷའི་བུ་དག་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ། སེ་ར་ ༣༩༡/ན/༣ དེ་དེ་བཞིན་ནོ་དེ་དེ་བཞིན་ཏེ།

54 ༡༽ སེ་ར་ ༣༨༡/ཁ/༣ ཡིན་ནོ།། ༢༽ སེ་ར་ ༣༨༡/ཁ/༣ འགག

55 ༡༽ མཚོ་ ༥༥/༡ དང་པོ་ན།

57 ༡༽ སེ་ར་ ༣༨༣/ཁ/༦ བསྙེན་པའོ།།

58 ༡༽ སེ་ར་ ༣༨༨/ན/༥ བརྟེན་པའི། ༢༽ སེ་ར་ ༣༨༨/ན/༦ རང་སངས་རྒྱས།

64 ༡༽ སེ་ར་ ༣༨༤/ན/༨ ལམ་ཡིན་པས།

72 ༡༽ མཚོ་ ༧༡/༡༤ གང་ལ།

76 ༡༽ སེ་ར་ ༣༥༨/ཁ/༣ དེས་ཟིན། ༢༽ མཚོ་ ༧༥/༥ ཡང་བ་སོགས་ཕྱི་དང་ནང་།
སེ་ར་ ༣༥༥/ན/༡ ཡ་ང་བ་སོགས་ཕྱི་དང་ནད།

79 ༡༽ སེ་ར་ ༣༥༦/ན/༢ འདི་ནི། ༢༽ སེ་ར་ ༣༥༦/ན/༨ དམིགས་ཞེས།

84 ༡༽ མཚོ་ ༤༡/༡༡ དབང་པོ་ཉིད་ལ་དབང་པོར།

85 ༡༽ མཚོ་ ༤༢/༡༨ ཀུ་ཕྲར། ༢༽ མཚོ་ ༤༣/༨ མོས་པས་ལྷ།

97 ༡༽ སེ་ར་ ༣༦༥/ན/༦ བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར།

98 ༡༽ སེ་ར་ ༣༦༦/ན/༣ སོགས་ནི་མི།

100 ༡༽ སེ་ར་ ༣༦༧/ཁ/༦ སྟོབས།

104 ༡༽ མཚོ་ ༩༩/༣ བསྐྱེག

105 ༡༽ སེ་ར་ ༣༧༠/ན/༣ ཤིན་ཏུ་ངོ་།

117 ༡༽ སེ་ར་ ༣༧༦/ཁ/༣ འབྱམ།

129 ༡༽ སེ་ར་ ༣༤༢/ཁ/༦ ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། ༢༽ མཚོ་ ༡༢༡/༤ ཉན་ཐོས་ལ།

133 ༡༽ མཚོ་ ༡༢༥/༤ གཟུང་བར། སེ་ར་ ༣༤༥/ན/༦ གཟུད་པར།

138 ༡༽ སེ་ར་ ༣༤༤/ཁ/༢ རྒྱུ་མཚན་མར།

139 ༡༽ མཚོ་ ༡༣༡/༢ འགྲོ། ༢༽ མཚོ་ ༡༣༡/༡༢ ཆེན།

140 ༡༽ སེ་ར་ ༣༤༩/ཁ/༢ གཉིས་སྒྱུར།

141 ༡༽ སེ་ར་ ༣༩༠/ན/༣ སྔོན་ཡང་།

143 ༡༽ མཚོ་ ༡༣༣/༡༥ སྟོང་སྟེ།

148 ༡༽ ༢༽ ༣༽ མཚོ་ ༡༣༧/༦/༡༡/༡༣ བྱང་ཆེན།

150 ༡༽ སེ་ར་ ༣༤༨/ཁ/༡ བདགས་ཙམ།

156 ༡༽ སེ་ར་ ༣༤༧/ཁ/༥ དབང་པོ། ༢༽ སེ་ར་ ༣༤༧/ཁ/༦ །སྟོང་གི

158 ༡༽ མཚོ་ ༡༨༥/༡༨ སེ་ར་ ༣༤༦/ན/༦ སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་

162 ༡༽ མཚོ་ ༡༨༤/༡༠ བྱང་བའམ།

164 ༡༽ མཚོ་ ༡༥༡/༣ སྲིར་གཞུང་།

166 ༡༽ སེ་ར་ ༨༠༢/ཁ/༨ རྒྱུས་ཀྱི། ༢༽ མཚོ་ ༡༥༢/༢༠ ཉན་རང་གིས་ལམ་ཤེས།

༣༽ མཚོ་ ༡༥༣/༥ རང་གིས་གཞི།

167 ༡༽ མཚོ་ ༡༥༣/༤ འོ་ན་མཁྱེན།

182 ༡༽ མཚོ་ ༡༦༧/༢༠ གསལ་ཁ་བརྟོད།

183 ༡༽ སེ་ར་ ༤/ཁ/༨ མི་མཐོང་ངོ་།།

188 ༡༽ མཚོ་ ༡༧༢/༢༠ ཡོངས། ༢༽ མཚོ་ ༡༧༢/༢༠ ཡོད་ཚོས།

190 ༡༽ མཚོ་ ༡༧༨/༤ སྲིད་པར།

197 ༡༽ འོག་ཏུ་ཤོག་གྲངས་ ༢༠༨ཕྲེང་ ༡༣ པར་(རང་ལྡན་)ཞེས་གསལ་བས་འདིར་(གཞན་ལྡན་)

མིན་ནམ་སྙམ། ༢༽ སེ་ར་ ༡༦/ཁ/༣ ནི།

198 ༡༽ སེ་ར་ ༡༧/ན/༥ རྣམ་པར།

199 ༡༽ སེ་ར་ ༡༧/ཁ/༦ ཉིད་ཚེ།

208 ༡༽ སེ་ར་ ༢༣/ཁ/༡ མ་མཐོང་།

215 ༡༽ སེ་ར་ ༢༧/ཁ/༨ ཚེ་ན་མཐོང་།

217 ༡༽༢༽ མཚོ་ ༢༠༠/༣/༦ བེམ་པོ། ༣༽ སེ་ར་ ༢༤/ན/༥ འབྲེལ།

220 ༡༽ སེ་ར་ ༣༠/ཁ/༡ བཅུ་བཞི།

222 ༡༽ མཚོ་ ༢༠༨/༤ གདམ་ག ༢༽ སེ་ར་ ༣༡/ན/༥ ཐོང་།

223 ༡༽ སེ་ར་ ༣༢/ཁ/༣ མ་བཞིག

226 ༡༽༢༽ མཚོ་ ༢༠༦/༡༨ ཉེར་བསྒོགས།

230 ༡༽ མཆོད་ ༢༡༢/༡༨ གཟུ་ལུམ། ༢༽ མཆོད་ ༢༡༣/༢ དེར་ལྷར། སེ་ར་ ༣༧/ན/༤ དེར་ལྷུར།

231 ༡༽ མཆོད་ ༢༡༤/༥ མཐོན་པོར་ཚུད།

236 ༡༽ སེ་ར་ ༤༠/ཁ/༦ དང་བ།

240 ༡༽ མཆོད་ ༢༢༢/༥ ལྷ་བ་ཀད།

242 ༡༽ སེ་ར་ ༤༤/ན/༦ ང་ནི།

245 ༡༽ སེ་ར་ ༤༥/ཁ/༡ མ་འགྲིག

250 ༡༽ མཆོད་ ༢༣༠/༡༠ གསོག་པས།

251 ༡༽ མཆོད་ ༢༣༡/༡༩ ཅིང་།

252 ༡༽ སེ་ར་ ༤༩/ཁ/༢ ཚེ་གཟུགས།

253 ༡༽ མཆོད་ ༢༣༣/༦ ཕན་ཆད། ༢༽ མཆོད་ ༢༣༣/༧ སྐོགས། སེ་ར་ ༥༠/ན/༣ སྐོགས།

257 ༡༽ མཆོད་ ༢༣༦/༡༩ དེས་བརྒྱད།

260 ༡༽ སེ་ར་ ༥༤/ཁ/༡ ནི་བཞིའི། ༢༽ སེ་ར་ ༥༤/ཁ/༤ དེའི་ཕྱིར་དང་ཉུས་པ་ཅན།

༣༽ (གསུམ་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ།)

264 ༡༽ མཆོད་ ༢༤༤/༣ ཤིན་ཏུ་མང་བར།

282 ༡༽ སེ་ར་ ༦༨/ན/༡ དགོངས་པ།

283 ༡༽ སེ་ར་ ༦༨/ཁ/༢ དོན་རྣམ།

291 ༡༽ མཆོད་ ༢༦༨/༢༠ བྱེ་བཙུམས།

294 ༡༽ མཆོད་ ༢༧༢/༡༨ བསྐྱེག་ས།

295 ༡༽ མཆོད་ ༢༧༣/༤ གསུངས་པ།

296 ༡༽ སེ་ར་ ༧༩/ཁ/༡ ཡུལ་ལ།

300 ༡༽ སེ་ར་ ༧༨/ན/༡ ཡུལ་ལ།

307 ༡༽ མཆོད་ ༢༨༢/༡༨ མི་མཉམ་པ་དང་། སེ་ར་ ༨༧/ཁ/༥ བྱ་བ་དང་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ།

314 ༡༽ མཆོད་ ༢༨༩/༧ བདུན་གའི།

319 ༡༽ མཆོད་ ༢༩༣/༡༡ བདེ་བ།

325 ༡༽ སེ་ར་ ༤༢/བ/༢ སེམས་ཅན་དམིགས།

337 ༡༽ མཚོ་ ༣༠༤/༧ གཞན་ལ་འགྲེལ་པའོ།།

344 ༡༽ མཚོ་ ༣༡༦/༧ སོགས་པ་ས་བདུན།

345 ༡༽ སེ་ར་ ༡༠༨/ན/༣ བཞིན་གྱིས། ༢༽ མཚོ་ ༣༡༧/༡༧ རྣམས་ཀྱིས།
སེ་ར་ ༡༠༨/བ/༡ རྣམས་ཀྱིས།

362 ༡༽ མཚོ་ ༣༣༡/༡༣ རྒྱུངས།

369 ༡༽ སེ་ར་ ༡༡༧/ན/༥ སྦྱོད་དེ་རྟག

371 ༡༽ མཚོ་ ༣༣༤/༤ ཕྱིས།

374 ༡༽ སེ་ར་ ༡༢༠/ན/༨ དེ་བཞིན།

379 ༡༽ སེ་ར་ ༡༢༣/བ/༡ འདི་ད་ལྟར།

395 ༡༽ མཚོ་ ༣༦༢/༥ དོན་ནམ།

397 ༡༽ མཚོ་ ༣༦༢/༡༥ དེ་འདི།

401 ༡༽ མཚོ་ ༣༦༦/༦ བླ་མ་བཟང་པ།

403 ༡༽ མཚོ་ ༣༦༧/༨ དོན་ཆད།

436 ༡༽ མཚོ་ ༣༤༧/༡༡ མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར།

437 ༡༽ སེ་ར་ ༡༥༨/བ/༦ མི་ཉམས་པར། ༢༽ མཚོ་ ༣༤༤/༧ ལན་དུ།

438 ༡༽ མཚོ་ ༣༤༤/༡༡ གཏོང་། ༢༽ མཚོ་ ༣༤༤/༡༧ ཡང་བྱུང།

448 ༡༽ སེ་ར་ ༡༦༠/བ/༥ སྟོང་།

449 ༡༽ སེ་ར་ ༡༦༡/ན/༡ ཡུལ།

450 ༡༽ སེ་ར་ ༡༦༢/ན/༡ ཡུལ་དུ།

459 ༡༽ ༢༽ ༨༡༧/༦/༩ ཡོངས་ལ།

462 ༡༽ མཚོ་ ༨༢༠/༡༢ ཡུལ།

470 ༡༽ མཚོ་ ༨༢༦/༣ མ་ཟེག་པའི།

475 ༡༽ མཚོ་ ༨༣༠/༤ ཉེར་བསྡོགས།

477 ༡༽ མཆོད་ ༨༣༢/༤ ངེས་འཛིན།

478 ༡༽ མཆོད་ ༨༣༣/༧ དེ་ལ་ཞེས།

481 ༡༽ མཆོད་ ༨༣༥/༡ ཆུང་དུ་ན།

488 ༡༽ མཆོད་ ༨༨༢/༥ གཞག་གིས།

495 ༡༽ སེ་ར་ ༡༤༥/བ/༦ ཡང་དེ།

496 ༡༽ སེ་ར་ ༡༤༦/ན/༣ དོན་ནི་སྣང་།

506 ༡༽ འོག་ཏུ་(སྒྲུར་བ་དང་། བསྟན་པ། བཤད་པ།)གསུམ་ཡོད་པས་(གསུམ་ལས་)མིན་ནམ་སྙམ།

517 ༡༽ སེ་ར་ ༡༩༩/ན/༡ གཉིས། ༢༽ སེ་ར་ ༡༩༩/བ/༡ ཚིག

518 ༡༽ མཆོད་ ༨༦༩/༡༠ ཆད་པར། སེ་ར་ ༡༩༩/བ/༢ ཚང་བར།

519 ༡༽ མཆོ ༨༧༠/༡༩ མི་ཐོབ་པ་ས།

526 ༡༽ སེ་ར་ ༢༠༥/བ/༢ ཡས་སྒྲ།

530 ༡༽ (གསུམ་པ་འགྲེལ་པས་བཤད་པ་མིན་ནམ་སྙམ)

533 ༡༽༢༽ མཆོད་ ༨༩༣/༦ གཟུགས།

538 ༡༽ མཆོད་ ༨༤༧/༢༠ འཛིན་སྟེངས།

554 ༡༽ སེ་ར་ ༢༡༩/བ/༡ དག་གི

565 ༡༽༢༽ མཆོད་ ༥༡༠/༡ ཆད། ༣༽ སེ་ར་ ༢༢༦/བ/༡ མི་རྟག་མི་རྟག་དོན་ལ།

567 ༡༽ སེ་ར་ ༢༢༧/ན/༢ དེ་ལྟར།

577 ༡༽ སེ་ར་ ༢༣༣/བ/༨ ཡོན་ཏན་སྦྱོང་།

580 ༡༽ མཆོད་ ༥༢༣/༢ ཟག་པ་མེད་པ། སེ་ར་ ༢༣༨/བ/༦ ཟག་པ་ཟད་པ་མེད་པ།

585 ༡༽ མཆོད་ ༥༢༦/༡༥ ལྷ་པའི།

590 ༡༽ མཆོད་ ༥༢༩/༡༤ བྱང་ཆུབ་པས། ༢༽ མཆོད་ ༥༣༠/༣ སྐུ་ལྷུར།

593 ༡༽ སེ་ར་ ༢༨༡/ན/༢ བསྐོན། ༢༽ སེ་ར་ ༢༨༡/བ/༨ སྐུ་དམ་པ།

597 ༡༽ སེ་ར་ ༢༨༨/བ/༡ མི་ལེན་སྐུ།

599 ༡༽ སེ་ར་ ༢༨༥/ན/༦ སྐུ་བསྐོན།

600 ༡༽ མཆོད་ ༥༤༠/༡༠ སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལས།

602 ༡༽ སེ་ར་ ༢༤༧/ཁ/༦ ཡོད་ཀྱང་བགོད།

605 ༡༽ སེ་ར་ ༢༤༩/ན/༦ ལྷ་བུ་ན། ༢༽ མཆོད་ ༥༤༥/༡༡ ཏོ།།

610 ༡༽ སེ་ར་ ༢༥༡/ཁ/༣ གཟུགས་མེད།

611 ༡༽ སེ་ར་ ༢༥༢/ན/༦ བཟེད་ཀྱི། ༢༽ སེ་ར་ ༢༥༢/ཁ/༡ སྦྱོར།

612 ༡༽ སེ་ར་ ༢༥༣/ན/༢ སྦྲུ་བ།

613 ༡༽ སེ་ར་ ༢༥༣/ཁ/༥ སྣང་དུ།

616 ༡༽ སེ་ར་ ༢༥༥/ཁ/༦ ཁྲི་བརྒྱད་པ།

619 ༡༽ སེ་ར་ ༢༥༧/ན/༣ གཉིས་དབེན།

638 ༡༽ སེ་ར་ ༢༦༦/ན/༤ སྦྲ།

639 ༡༽ སེ་ར་ ༢༦༦/ཁ/༦ པ་སྟོད། ༢༽ མཆོད་ ༥༧༢/༡༤ གྲོ་ད།

643 ༡༽ མཆོད་ ༥༧༤/༡༡ ལྷམ་མོ།།

644 ༡༽ སེ་ར་ ༢༦༩/ན/༡ སྨད་རོང་།

646 ༡༽ (གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་མིན་ནམ་སྙམ)

651 ༡༽ མཆོད་ ༥༧༨/༡༥ ཟབ་ཅིང་།

660 ༡༽ མཆོད་ ༥༨༤/༡༦ ཐལ་བར། ༢༽ མཆོད་ ༥༨༤/༡༨ བས།

664 ༡༽ མཆོད་ ༥༨༧/༡༩ ལྷ་ང་།

673 ༽ མཆོད་ ༥༩༤/༡༤ གོ་རིམ།

674 ༡༽ མཆོད་ ༥༩༥/༡༣ འཛམ་གསེར། སེ་ར་ ༢༨༢/ན/༣ འཛམ་གསེར།

678 ༡༽ མཆོད་ ༥༩༧/༨ བྱང་ཡེ།

	ཤོག་གྲངས།	ཐིག་ཕྲེང་།	ནོར།	བཅོས།
༡	༡༡	༡	ཤ་རིའི་བུ	ཤཱ་རིའི་བུ།
༢	༡༢	༨	ཚངས་པའི་ཐེག	ཚངས་པའི་ཐེག
༣	༧༨	༡༣	ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ	ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་
༤	༡༡༣	༡༨	ལོགད་བ	ལོ་ཙྪ་བ
༥	༡༢༢	༡༢	གསུངས་ཤིང་	གསུངས་ཤིང་
༦	༡༤༨	༩	ཡུམ་ལས་སྦྱོད་	ཡུམ་ལ་སྦྱོད་
༧	༢༧༣	༡༦	འཆད་པ་པོ	འཆད་པ་པོ་
༨	༢༧༣	༡༩	ཉན་པ་པོ	ཉན་པ་པོ་
༩	༢༧༧	༧	ཁས་བླངས་པ་དངའགལ	ཁས་བླངས་པ་དང་འགལ་
༡༠	༢༨༠	༣	ལོ་གད་བ་ཆེན་པོ	ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་
༡༡	༣༠༠	༡༣	རྗོད་པར་	རྗོད་པ་
༡༢	༣༠༠	༡༦	གྲུས་པ་	གྲུས་པར་
༡༣	༣༠༡	༡༨	འགྲེལ་	འགྲེས་
༡༤	༣༠༡	༡༩	འགྲེལ་	འགྲེས་
༡༥	༣༡༡	༩	རིགས་བྱེན་	རིགས་བྱིན་
༡༦	༣༡༧	༡༣	ཆེན་དུ་	ཆེད་དུ་
༡༧	༣༢༤	༡༨	དེ་འབྱུང་	དེས་འབྱུང་
༡༨	༣༣༥	༡༥	ལན་པའི་	ལེན་པའི་
༡༩	༣༤༡	༡༠	དྲུག་ཁའི་	དྲུག་ཀའི་
༢༠	༣༤༧	༡༤	གཏང་ས་	གཏད་ས་
༢༡	༣༤༩	༡༩	མི་ཁྲིད་	མི་ཁྲིབ་
༢༢	༣༥༤	༩	ལོག་ཏུ་	སློག་ཏུ་
༢༣	༣༥༤	༡༤	ལོག་ཏུ་	སློག་ཏུ་
༢༤	༣༥༧	༧	བདེན་པར་	ལྡན་པར་
༢༥	༣༥༧	༡༢	གང་ན་།	གང་ན།
༢༦	༣༥༨	༥	ལུགས་པའི་	སླུགས་པའི་

	ཤོག་གྲངས།	ཐིག་ཕྲེང་།	ནོར།	བཅོས།
༢༧	༣༦༠	༨	ལུགས་པའི་	ལྐུགས་པའི་
༢༨	༣༦༠	༩	ལུགས་པ་	ལྐུགས་པ་
༢༩	༣༦༠	༩	ལུགས་པ་	ལྐུགས་པ་
༣༠	༣༦༠	༡༥	ལུགས་པ་	ལྐུགས་པ་
༣༡	༣༦༡	༢	གཞོག་གོ།	འཛོག་གོ།
༣༢	༣༦༤	༣	གསུམ་མ་པ་	གསུམ་པ་
༣༣	༣༧༥	༡༣	གཞན་དུ་ནི་	གཞན་དུ་ན་
༣༤	༣༩༦	༡༡	ཅི་ཤིག་	ཅི་ཞིག་
༣༥	༣༩༧	༡༡	བརྟོད་པར་	བརྟོན་པར་
༣༦	༤༠༦	༡༤	པརའབྱུང་	པར་འབྱུང་
༣༧	༤༠༨	༡༦	སྨོས་ནས་	ཞྨོས་ནས་
༣༨	༤༡༨	༧	པ་འོ།	པའོ།
༣༩	༤༤༤	༡༤	སྤྲོ་བའི་	སྤྲོང་བའི་
༤༠	༤༤༨	༦	ཅིངདེའི་	ཅིང་དེའི་
༤༡	༤༥༢	༡༡	སྙིངརྗེ་	སྙིང་རྗེ་
༤༢	༤༥༣	༡༣	པའིའཇིག་	པའི་འཇིག་
༤༣	༤༥༧	༡	ཤྲཱ་རིའི་	ཤཱ་རིའི་
༤༤	༤༦༡	༡༩	ཡོད་མེ་	ཡོད་མེད་
༤༥	༤༦༩	༢	གསུངས་པའ་	གསུངས་པས་
༤༦	༤༦༩	༩	མ་ཚང་པ་	མ་ཚང་བ་
༤༧	༤༧༠	༢	དབུངགི་	དབུང་གི་
༤༨	༤༧༡	༩	འགྲོ་ཞེངརྗེས་	འགྲོ་ཞེང་རྗེས་
༤༩	༤༧༦	༢	དངམཐུན་	དང་མཐུན་
༥༠	༤༧༦	༡༧	གྱུ་ཅིག་	གྱུར་ཅིག་
༥༡	༤༧༨	༡༣	དམིས་པ་	དམིགས་པ་
༥༢	༤༧༩	༣	ཡིན་ལ། །	ཡིན་ལ།
༥༣	༤༨༢	༦	གཏོད་པ་	གཏོང་བ་
༥༤	༤༨༤	༡༤	ཚིགས་གསལ་	ཚིག་གསལ་

	ཤོག་གྲངས།	ཐིག་ཕྲེང་།	ནོར།	བཅོས།
༥༥	༤༩༣	༡	སྤྱོངམི་	སྤྱོང་མི་
༥༦	༥༠༥	༣	ཚིགས་གསལ་	ཚིག་གསལ་
༥༧	༥༠༥	༢༠	ཁམས་ཀྱེ་	ཁམས་ཀྱི་
༥༨	༥༠༦	༡༦	དི་དག་	འདི་དག་
༥༩	༥༡༡	༤	ཉིས་ཏེ་	གཉིས་ཏེ་
༦༠	༥༡༡	༨	འདོད་ཅིངསྤྱུག་	འདོད་ཅིང་སྤྱུག་
༦༡	༥༡༤	༡༥	ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །	ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བ་ནི་བདེན་ མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལན་གྱིས་སེལ་ བ་ནི་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་སོ། །
༦༢	༥༤༣	༡༣	ཡངདྲུག	ཡང་དྲུག
༦༣	༥༧༤	༨	སྨྲ་བ་	སྨྲ་བ
༦༤	༥༥༠	༢༠	བླངས་ཤེང་	བླངས་ཤིང་
༦༥	༥༥༢	༩	བྲེས་པའི་	བྲིས་པའི་
༦༦	༥༥༩	༢༡	དག་ སྒྲུབ་	དག་སྒྲུབ།
༦༧	༥༧༥	༡༡	པའིརྒྱུ་	པའི་རྒྱུ་
༦༨	༥༩༢	༡༥	རང་བཞན་	རང་བཞིན་
༦༩	༥༩༣	༡༩	སེངགེ་	སེང་གེ་
༧༠	༦༠༩	༡༥	བམས་གཏན	བསམ་གཏན་
༧༡	༦༡༠	༨	རང་རླུང་	རླུང་
༧༢	༦༡༦	༦	དེང་ཁ་	དོང་ཁ་
༧༣	༦༡༦	༨	དཔེ་ན	དཔེར་ན
༧༤	༦༡༧	༢	དབང་པ་	དབང་བ
༧༥	༦༤༢	༡༡	རྫེ་མ་	རྫི་མ་
༧༦	༦༥༢	༡༩	བི་སྨྲ་	བིམ་པ་
༧༧	༦༥༤	༡༡	མོངས་ན་	མ་འོངས་པ་ན་
༧༨	༦༥༤	༡༡	ཅིང་འགྱུར་	ཅིར་འགྱུར་
༧༩	༦༧༤	༡	བསྟུ་པ་	བསྟུ་བ་
༨༠	༦༨༡	༡	རིམ་མོ་	རིང་མོ་
༨༡	༦༨༤	༡༤	མེད་པ་ཅེ། །	མེད་པ་ཅི། །

སྦྱར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྒྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་པ་འདི་ཡང་ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྒྲུན་དང་བསྒྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །

ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བ།

སྟོད་ཆ།

མཛད་པ་པོ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ།

མཁས་མང་བློ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་དུ་བསྐྲུན།

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

སྤྱོམ་ར་དགེ་བཤེས་མཁྱེན་རབ་ཆོས་རྒྱལ།

ཚ་བ་དགེ་བཤེས་པ་སངས་ཚེ་རིང་།

ཞུ་དག་པ།

ཏྲེ་ཧོར་དགེ་སློང་ཨུ་རྒྱན་སྐྱབས། ཕུ་ཁང་དགེ་སློང་བྱམས་པ་ཆོས་འཕེལ།

རོང་པོ་བློ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། ལྷུན་མ་འཇིག་མེད་རབ་བརྟན།

གློག་ཀླད་དུ་པར་ཙ་སྒྲིག་མཁན།

ཏྲེ་ཧོར་ཨུ་རྒྱན་སྐྱབས།

འགྲེམས་སྤེལ་པ།

ཏྲེ་ཧོར་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་དོན་གྲུབ། ཏྲེ་ཧོར་བྱམས་པ་དཀོན་མཆོག

མཉེན་ཆས། InDesign CS3

དེབ་ཚད། 7 x 9.5 In